༄༅། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གླེགས་བམ་དང་པོ་བཞུགས་སོ།

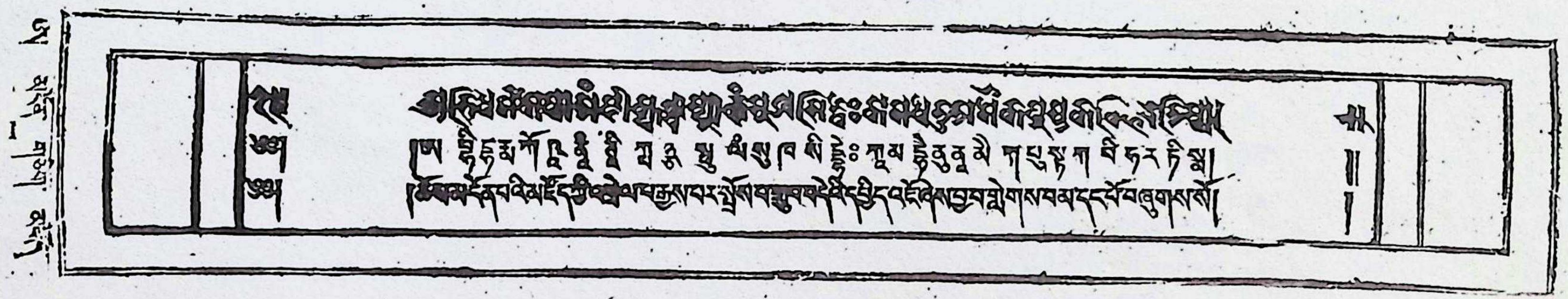

[illegible]

[illegible]

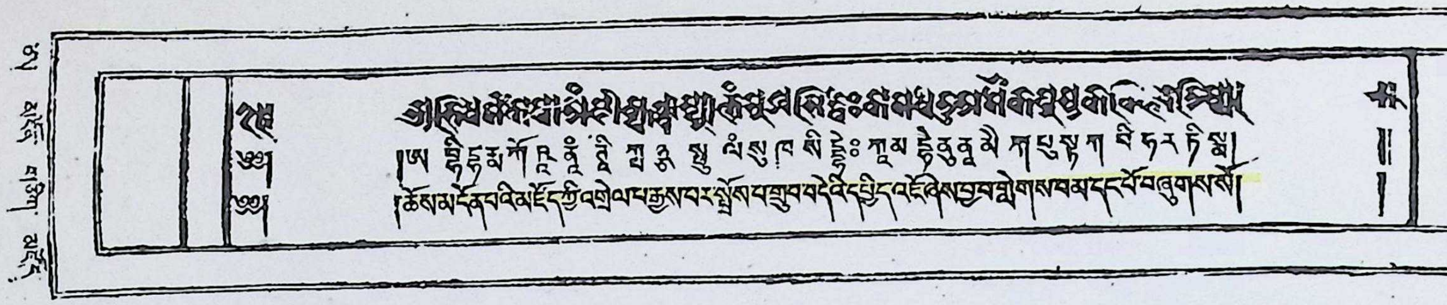

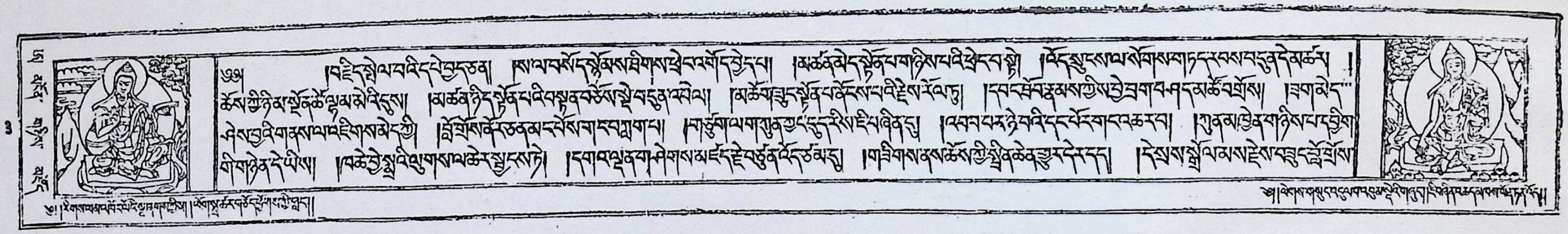

3

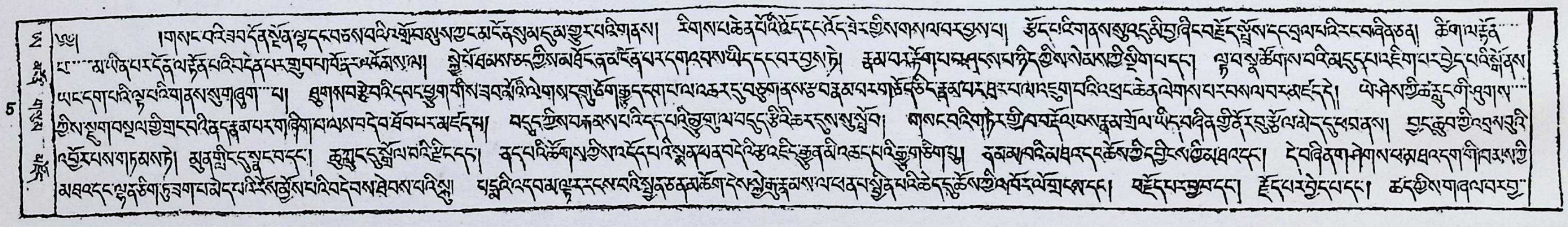

5

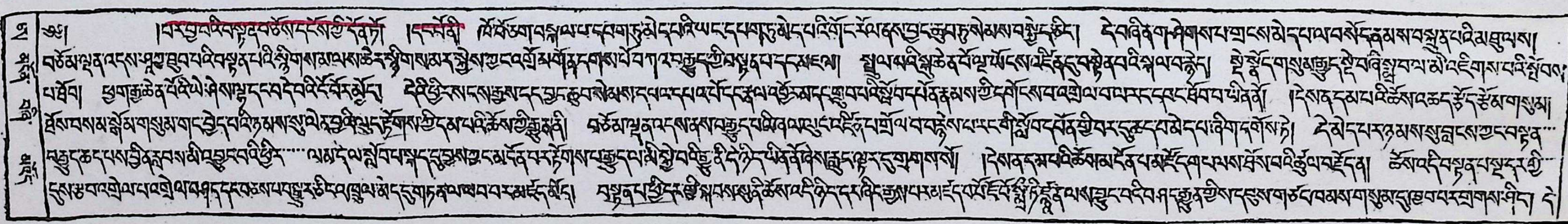

7

29 11 25

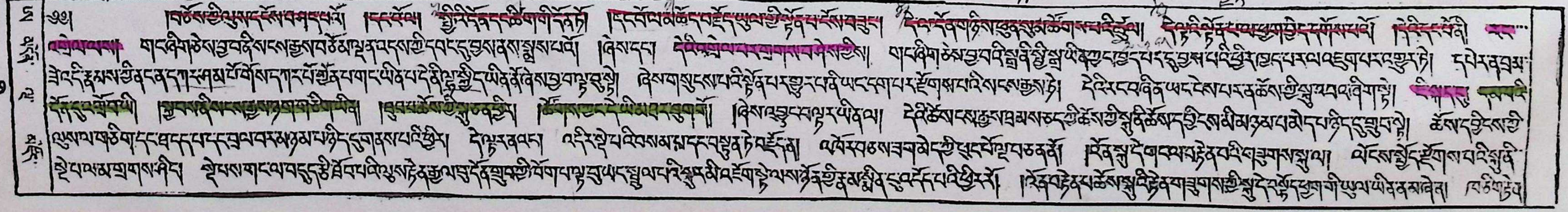

9

2 ཀ་གཉིས

༄༅། །དཔལ་ཆེན་[illegible]ཕུར་སྤྲོ་བའི་ཐུགས་སྐྱོ་ལམ་མོ
ཀུ་ཙ་ར་བཀྲ་ཤིས། ༑ཞབས་སོ་སོའི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་བཀྲམ་གྱུར་རྒྱུ་སྨིན་ལ་འཛོམས
ལྡོག་པ་འདི་གཏམ་བཟང་པོས། ༑སྐྱེ་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དག་ཡས་དང་མཐའ་རྗེས་མཛད་པ
རྒྱ་ཡི་ཁྲིམས་ཀྱང་དག་པའི་བསྟུ་ལྡན་དགེ་ཚོགས་བརྩོམ། ༑ཤེས་རབ་དགའ་ཚིག་མཐུ

གྲུབ་པ་པོ་དཀའ། ༑འཆི་མེད་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བདུད་བཞི་ཡི་དཔུང་ལ་འཇོམས་པའི་
ནུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཆེན་ནཱ་རོ་ཏ། ༑ཕྱི་རོལ་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་འཁྲུལ་དང་ནི་ཕྱིར་མི་
གཏུགས་མེད་དེ་ལ་དད། ༑བསོད་ནམས་ལེགས་ཀྱི་ཡུལ་བདུན་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲོན། །
ལྷན་ཏུ་ཞན་ཕོ་སེམས་མཆོག ༑རྣ་རོ་རི་ལུ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ། ༑མཁྱེན་པ་རིག་ཟི

[illegible] [illegible] [illegible]

4 ཀ་བཞི

བཞུགས། །གྲགས་པ་འདི་བ་ཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་ཤེས་ཞུ་ཡི་མིག །ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། །ཕྲ་ཞིང་ཟབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབྱུང་བ་མེད། །སྔོན་པ་བསྟན་པའི་དོན་བཅས་པ་དེ་ཀུན་གྱི། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གདན་ཅི་མཆིས་པ། །འོས་དགའ་ལས་མར་ཉིད་ཕྱུང་ནས་པ
བཞིན། །དཔལ་ལྡན་དུས་པ་པོའི་བཀའ་རབ་བརྒྱུད་རྣམ་རྒྱལ་བ་གྱུར། །ཡོངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་འཛུག་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་སྙིང་དུ་མཚན་བཞིན་སྨོས་པ་ནི། །མཁས་པ་ཆོས་གྲུབ་སྒྲིང་བ་ཞི་བ་བས་པ་དེ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བོར་ལེན། །སངས་རྒྱས་གསུང་རབ
ཚིག་དོན་ཕལ་མོ་ཆེ། །དཔྱིད་ཀྱིས་འཁོར་ཡང་མཛད་རྗོགས་པར་སྤྲིན་མཛད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལ་བ་བ་གྲུབ་པའི་དབྱིངས། །ཞབས་སེན་ལྷ་བ་རབ་བ་ཡུལ་མོ་དི་ཀུ་ར་དགོན། །ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་རྒྱུ་དང་སྔགས་དོན་ཅན། །མཆོད་ལ་མཐའ་ཡི་སྤྱི་རྒྱ་སྐྱོ་བ་པོ། །སྨྲ་ལ་པའི་ཞུ་མཆོག་བཀྲ་ཤིས་འོད
ཟེར་ཏེ། །གང་གི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མི་འཛིགས་པ། །ཕྱི་ནང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་འདྲིན་སྐྱོང་བ་བོ། །ཁྱབ་པའི་བདག་པོ་བཀའ་རིན་དཔལ་ལྡན་སྐྱོང་མཛེག །སྐྱེ་དགེ་དགེ་སྦྱོང་བསླབ་པ་མེད་དཀྲི་ལས་པ་བཞིན། །ཐུབ་མེད་དཔལ་ལམ་གྱི་གྲིད་རྟ
འགྲོ་རབ་སྐྱོང་ཞིང་། །མི་སྒྲོན་ཟླ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་ཐལ་ཡས་ཀ་ཁང་མཆོག་བུ། །འཁོར་ལོའི་དབང་པོ་རིས་ལ་ཞིང་འདི་གཉིས་བྱེད་པ། །རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་རིས་ལ་བཙུན་བཟང་མ་གཟིགས། །ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་གདན་ལྡན་ཡབ་སྲས་ཐོབ་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་པ་ཡི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ལ། །སྐྱེ་བ་ཞི་བྱུང
ནོ་དང་མི་བསྐྱོད་བཟང་པོ་རིས། །ཆོས་མ་ཐོན་མཛོད་ཀྱི་མཆོག་དཀྲོལ་བ་རྒྱ། ~~།དེ་ཚང་ངང་ངེ་ཤིན་སྤྱོད་བཞུ་ན་མེད~~པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱུ་ཤུ་བ་དེ་ཉིད་གཉིས་བ་གཅིག་ཅེས་ལ་རབ་གྱི་བཅོས་པ་ལུས་བྱུང་ཆུབ་མ་ཐར་པར་གྲོལ། ཡང་དག་པ་འཆི་མེད་ཀྱི་ཉིད་མི་ལོག་པ

6 ཀ་དྲུག

བར་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྒོར་བ་ལས། པ་དེ་ན་པ་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་བསྒྲིའི་འཁོར་བའི་སྤྱ་བཅུ་ལ་ནས་འཕྲིན་བྱེད་དུ་གླགས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མངོན་པས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ས། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་།
མྱང་འདས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ལས་རྩམ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བསྡུས་པ་བཀའ་སྩལ་པ་རང་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཅི་ལ་མངོན་ཞེ་ན། ཡུལ་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟུན་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་
དག་པར་གནས་པ་ལས། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སྣ་ཚོགས་སུ་གྱུར་བས། བཀའ་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བ་ཞིག་ཞི་མཛོད་པའི་ལུ་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཉམས་པ་དེའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར། ས་བཅུ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པ་ཉི་མ་འཇུག་གི་ན་བ་དུ་མཛད་ནས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཚེ། སྡེ་པ་དག་གིས་ལྷ་སྒོ་སྟོང་ཁམས་ཀྱིས་བྱུང་བཙན་འདི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བརྩམས་པ་ལས། དེ་ཞིག་དམ་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་ལོ་བས་གཞུང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་མཆོ་ཡས་བཏུས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཀ་རིའི་བསྟམས་པར་མཛད་ཅིང་། ཕྱིར་ནས་རང་འགྲེལ་མཛད་པ་དང་། གསང་ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལ་བཀྲི་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་བ་བས་མཐྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། (འོ་ན་དེ་ནི་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།) དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བ་ངང་ནི་སྐལ་བ་མཐུན་པ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ན། ~~བཙུན་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྲུལ་བ་བརྗོད་པ།~~ གང་བཙམ

[illegible]

8 ཀ་བརྒྱད

ནས་བརྒྱད་ལ་ཞིག་མན་ངག་ཀྱི་བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་བར་ཧ་རྨ་ང་ཡང་། ཐ་བརྒྱ་ཀྱི་ཡི་ལྕེ་རྣམས་བསྒོ་ཡི་ལོ་ཆེན་པོ་རུས་བརྒྱུད་པ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་བརྗོད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་མ་ཡས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་བཞི་སློབ་མི་དགོས་ཏེ
ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཐེག་པ་མཐའ་དག་ང་ཀུང་གི་ཐབ་ཅན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་གསན་ཅིང་། དེས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། དེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གསན་ནོ། ༑ཞེ་ཙ་བརྒྱུད་པ་གཅིག་པའི་ཐེ་བ་བ་ཞོས་སོ། ༑སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནས།
པཎ་ཆེན་བློ་བརྟན། སློབ་དཔོན་གྲགས་སྐྱེས་ཞིག པཎ་ཆེན་སྦྱིན་ཞིག རྗེ་བོ་རྗེ་ཤེས་ཞིག རྗེ་གཡག་ཤེ། མཆིམས་བཟང་ཏེ་ཞེ་ཞེ། མཆིམས་བ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། མཆིམས་བདོན་ཚུལ་ཁ། མཆིམས་བཙོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན། མཆིམས་བློ་བཟང་། མཆིམས་ནམ་མཁའ
གྲགས། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས། རོང་པ་ཆོས་སྒྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་ཚེ། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱ་རིན་ཆེན། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤུགས་ཁུལ་ཐབས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཞུ་ཐུབ་གི་རྟ་ཐུལ།
ལྷ་ཞི་ཉི་མ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀ་རྨ་ཕྲིན་ལས་པ་འཇིབ་ལ་སྤྱན་ས་བདག་ལ་བའོ། ། །གཉིས་པ་ཁ། མཚན་དོན་ལ་བཞུ་ཞིབ་བསྒྱུར་བ་དང་། འགྱུར་ཕྱག་ཁྱུན། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་བཞག་པ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་དྷརྨ་ཀོ་ཤ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་
པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ~~མཆོད་པར་བརྗོད་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།~~ 27 ~~ལེའུ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་།~~ 34 ~~རྒྱས་པར་བཤད་པ།~~ 42 ~~དང་།~~ 64

[illegible]

10 ཀ་བཅུ

ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་བརྟེན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རིགས་པས། བརྟེན་པ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལས་རྟེན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ཡང་རྟོགས་ཀྱིས་ཐོབ་བཅོམ་ཟེར། དེ་ལ་བཅུ་ཅིག །དེ་ལྟར་ན་ཅང་ཐལ་ཏྲེ། མཐར་ཐྱེན་གོ་གྲུ་ཡ་པོ་ལ་བབ་ནས་དེ་བཞི་ཀ་མ་ཐར་ལ་འདང་བབས་
པར་འགྱུར་བ་སོགས་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཞི་ཐུག་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་ལ་གནོད་ན་བརྟེན་ལ་གནོད་ཀྱང་ཕྱིམ་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་ངོ་། །རྟེན་ལ་དེ་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་སེམས་པོའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། རྟེན་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་སྒོ་བ་ཡིན་ཏེ།
སྐུ་གཟུགས་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་བློ་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཞི་མཚམས་པོའི་ཆར་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡང་ཆོས་སྐུ་ཡིན
པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སྐུ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐུ་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་དང་སྦྱར་བ་སྐལ་ནི། ཚེས་མ་ཐྱབ་སྟེ། དེས་ཆོས་སྐུ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱི། གཟུགས་སྐུ་ལ་དེར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེས་ན་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ངང་བཟང་བ་ལ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བདག་ནི། དགེ་སློང་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་དགེ་སློང་སོགས་སུ་འཇོག་དགོས་པར་ཐལ་བས་སྐྱོན་ལ་མི་འདོད་དོ། དགེ་སློང་གི་ངོ་བོ་སོགས

11 ཕ། ཐར། ༦

༄༅། །གང་ཟག་ལ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་ནི་ཉོན་པའི་ཐོབ་བརྒྱུ་ལས་ཐོབ་པ་བའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟེན་པའི་མིང་རྟེན་ལ་བརྟགས་པ་གསེར་བ་དང་རྟ་པའི་ཐ་སྙད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འཕགས་པ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་
འཇོག་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་མི་ཐུར་བཅུ་བ་པོ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པས་བཟུང་སྐྱེས་རྗེས་མཐུན་ཉིད་པ་སྐྱེ་པ་ལས་བྱང་བ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཞེ་འདོད་ལ་ལམ་གང་ཟག་མ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་འམ། ཚིག་ས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་ལ་བཤད་པ་དང་དུ་བྱས་པའི་རྗེ་ན་ཀྱིས་……
མཚོན་དུས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་མཚམ་དུ་བཞག་གི། དེས་ཀྱང་དངས་རྒྱལ་དངོས་སུ་མི་འདོད་དེ། དེས་དེ་ཕྱེ་བྱེད་དང་ཟག་བཅས་སུ་འདོག་པ་དེའི་ཕྱིར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱེ་ལ་བ་ལ་བ་དང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་ (9) ཚིག་དང་དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀ། དེ་ནི་
དེ་སྐྱེ་བ་དང་བཅོམ་པ་བོ། །ཞེས་འབྱུང་བ། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ། འདིར་བཞེད་པ། རྒྱུ་མཚན་ནས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་ཡིད་བཅོམ་པ་པོ། །ཞེས་པ་མཚེ་དང་པོ་ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅོམ་ནས་ནས། །ཀུན་ནས་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་བཞི་པ་ཡི།
དེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ་བཅོམ་པ་ནས་དང་ནས་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་བཞིན་དུ་ས་པ་དང་། འདིས་ནི་ཐུན་པ་སྟེ། ཐུ་མ་འཕྲེ་དཔེ་བ་དགས་པ་ཞིག་བུམ་ལ་དག་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་སྐྱེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དོན་གཞན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་འི་དོན་སྟོན་པ་འི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་
ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ གང་ཟག་ཉིད་གཉིས་པ་བྱ་བ། །གཞན་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ནས། །དེ་ནས་ཀྱང་གཞན་པ་ཡི། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཡང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། འདི་ཉིད་དང་འདི་རིག་པའི་ལམ། བཅོམ་པ་པོ་ལ་མ་ལ་

13 ཕ། ཐར། ༧

༄༅། །ཕྱིར་ཕ་བ་ནི། ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བཞིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་དངོས་དང་། དེའི་ཐབས་སུ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱི་སྲིད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་
ཀུན་ནས་བསླང་ལ་པའི་ལས་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་འཁོར་བ་ཅེས་བཅས་བྱུང་བ་སྟེ་བཅའ་བའོ། །ཐར་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་མི་དགག་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་གི། དེ་ཡི་ཚེ་ནི་བེམས་ཤེས་གང་རུང་དུ་བཀོད་ནས་གཅོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་སྐྱང་དུ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐར་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་བྱང་དང་ཀུན་གསུམ་ལ་ཡང་རྗེས་མཐུན་བརྟག་གཅས་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ལྟག་མེད་དུ་འདོག་གོ་སྙམ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་མེད་དང་བ། ལས་ཀྱི་ཉོན་ལ་བརྟེ་བྱ་ཡི་ཉོན་མི་ཉེ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་བ་དས་……
མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་གར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་དཔུང་བ་དང་མཐོང་བ་འི་ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་མི་སྤྱི་བ་ཅི་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དེ་གསུམ་ལ་ཡང་སྒོ་བས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་མཉམ་དུ་བཤད་ཀྱང་ཐུང་དང་དེ་མཐོང་
དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགག་སྒྲ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་པ་ལ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་བཅོམ་པ་སྤངས་ལ་ཡང་དེ་མ་ཐོན་དུ་བྱེད་ཀྱི། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་བསྐྱངས་ལ་ཡང་དེ་མ་ཐོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོན་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལས་འབྱུང་དང་མི་འཐུན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་བཅོམ་པ་རེག་པའི་ནི་དང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དང་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ཞེས་ཏུ་བསྐལ་པ་བཟང་དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ལ་རྣམ་པ་ལ་

15 ཕ། ཐར། ༨

༄༅། །ཅན་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན། །དེ་ཤེས་པ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དུ་འདོད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཅིག་ལ་ནི་གཅིག །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གསུམ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་
ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ། (སྤྱར་ཐམས་པ་ཁ་ཅིག) །འདིར་དེ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པ་ནི་གཅིག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ཉིད་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཅིག་ལ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅག་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བཞིན་བསྟན་ཀྱི། །བཞི་ག་ཤེས་པ་ནི་སྟོན་པ་རྗོགས་སངས་……
ང་བ་བཞིན་ལྷས་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཞེར། ཡང་བྲག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ཤེས་བྱ་འི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེས་མཐའ་བའི་ཡུལ་སྣང་དང་བཅས་པ་བཞི་དམན་པའི་ལུགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་འདོག་སྟེ། འདོག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ལ་མཐུང་བ་འི་དོན་པོ་འདོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་རྣམ་མེད་རྗེ་ནས་ཆར་དུ་འཛིན་པ་ཞི་ཐོབ་འདོད་པ་ཞིའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གསུང་པ་འི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་ཡེ་……
ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དོན་དམ་སྣང་མེད་དང་། ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བཅས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཅས་ཤིག་གྲུབ་ས་ཚད་དང་བཅུན་དེ་རྣམ་པ་རང་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་བློ་བ་བཟང་བཟང་པོ་སོགས་ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་བ་དེ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་
མ་དམིགས་པ་འི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་བཞག་དོ། །སྣང་བ་དམིགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དཔ་བཅུ་ཚིག་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་མི་སྣང་བ་ལྟར། མ་རིག་པ་འི་གཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་སང་པ་ན་ཡུལ་བྱུལ་པ་ཀུན་……

17 ཕ། ཐར། ༩

༄༅། །ཕྱི་ལྟར་ཡོད་པ་ར་འདྲ་ཡང་ལྟར་ལ་དྲང་ངེས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་མ་བཟང་བར་མཁས་རྣམ་ཚོགས་ཀུན་ལ་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔ་བའི་ལུགས་ལ་སྣང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་རགས་པ་དང་རྒྱུ་ཅེ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པ་ཤུན་སྐྱེ་དང་ཐ་ཅིག་མ་འདི་ད་པོ་རྒྱུ་བ་
ལ། སོ་སྐྱེས་དེ་མི་ཤེས་པས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོག་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བློ་ནི་མིན། གནས་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པ་འི་བློ་ནི་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཉོན་མེད་པའི་ཕྱིར། (ཉོན་དེ་སྤྱོད་པ་འི་གཉེན་པོ་ཀ་ཞིན) བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཚེ་མི་རྟག་པ་འི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཕྲ་བ་འི་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འཛོག་སྟེ། ཕྲ་བ་འི་མི་རྟག་པ་རིག་པ་ལ་ཕྲེག་ཆེན་ནས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་མི་ན་པ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་འི་ཕྲ་བ་འི་མི་རྟག་པ་ནི་སེ་མོ་ལ་གཅིག་གཅིག་གི་རིང་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་རེ་བ་ཞི་རི་སྐད་ཅིག་གི་མི་
རྟག་པ་སྐྱེ་པ་བ་ཐབ་འི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་འཛོག་པ། སྐད་ཅིག་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་འཕགས་པ་ལས་ཀྱང་རིག་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཕྲ་བ་འི་མི་རྟག
པ་ཆོས་ཀྱི་འདག་མེད་དུ་འཛོག་དགོས་ན། སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་དུས་སུ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་སྐད་ཅིག་གི་ཆོས་དེ་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ར་མ་ཐོབ་པ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་དོན་ཅན་དེ་ཏོ། །དེས་ན་སྔོ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐའ་
དག་མ་རྟོན་དུ་མ་བྱས་པར་མི་ཤེས་པ་འི་སྤྱན་པ་གཏན་བཅོམ་པ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ལ་སྤྲོ་སྐྱུར་མ་ཐོང་ནས་ཤེས་བྱ་དེ་ར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐུང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇ་དེ་ན་པ་འི་རྣམ་པ་འདི་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་པ་འི

19 ཕ། ཐར། ༡༠

༄༅། །སྤྱིན་པ་གཉིས་ཐ་དད་ཅི་ངག་ཉིད་ཀྱི་བ་ཀྱང་མེད་ན་གཉིས་ཐ་དད་པས་སྤོང་བ་གཉིས་ཀྱ་ཡང་དཔེ་འི་སྐྱེ་རོ། །འོ་ན་ལྷ་ཅན་འདི་རབ་ཏུ་བསྟན་ཀྱི་སྐྱུན་པ་དེ་ཉིད་རང་དགེས་བཅོམ་མམ་མ་བཅོམ། །མ་བཅོམ་ན་དེས་རྗེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ཅིག་པས་
དགེ་ཚོགས་གཅིག་ལ་དོན་པ་རྣམ་ཤེས་ཤི་བ་སོང་ཉམས་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ལ་ལྟར་བ་བྱི་ལམ་བ་གྱེད་པ་ར་མི་སྐྱ་ལ་ཞེས་པ་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་ལ་བཞན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་མེད་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལྟར་བ་ལས་སྤྲངས་པ་བ་ས་དང་པོ་ཆུ་བ་ལས་བྱུང་ཉེས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཞི་སྐྱོ་ཉི་སྐྱ་
ཅེད། གཉིས་པ་ལྟར་བ་ལས་སྤངས་པ་ལ་སྒྲ་ན་བརྗོད་པ་འི་ཉེས་པ་ར་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ལས་ཀྱི་སྤུན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ད་པ་འི་ཉེ་ནང་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱུན་པ་འི་དངོས་ཞིག་ཡིན་པ་བཅང་པ་ཞིག་སྐྱོན་ལ་སྤྲོང་དགས། སྤྱན་པ་གཉིས་པ་ཡང་འདུན་པ་འི་ཀ་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱངས་པ་བ་ཞི་དང་
གིས་སྟོང་ལ་ར་བཅུ་ར་རོ་ཞིག་ཕྱིར། ཉོན་མོངས། དགེ་སྦྱོང་དག་མིག་ལ་ཏ་ན་བ་ལ་དེ་དང་ཚལ་ལ་སྤྱོངས་ཤིག་དང་། མིག་དེ་ཡང་སྤྱོང་བ་ར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །(ལུང་དེ་ཉིད་རྣམ་ཉིད་ང་ ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྲུ་བཅོམ་པས།) མི་གསོག་ལ་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལོ་ཀ་ས་སྟོང་སྐྱོང་ མི་ཤེས་པ་འི
ཆ། ཉོན་མོངས་སྤང་མ་པ་འི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དགྲ་བཅོམ་ཀྱང་ཅན་ད་ལས་བརྟགས་ཤི་མིན་ཀྱི་བ་ཐོག་ཀ་ཏ་ཙོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མ་ས་ས་ན་ཉིད་སྤང་ལ་ཀ་ས་ཀྱི་སྤང་ལ་དང་དེ་ལ་ཡོད་པ་སྲིད་ལ་བ་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སྟེ་ཉི་ད་ལ་མ་སྐྱིས་ས་ཐོབ་བ་ཅ་ད་པ་ར་ཉོན་ལ་བཏྟགས་ར་བཀག་འཕྲོ་པ་ཞི་ཆེན་སྤུན་པ
ཕྱི་མ་རྟོགས་པ་ས་ལ་སྤྱན་མོང་མེད་པ་འི་སྤྱོད་པ་ར་ཡང་གྱུར་བོ། །ཡང་ཉིན་ར་ལ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱེད་སྤང་ལ་ཟད་རྒྱུད་ལྡན་མི་སྲིད་དེ། (ཉོན་མོངས་པས།) དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་འི་མི་ཤེས་པ་……

12 ཀ་ཤྲཱི

འཇོག་པ་ལས་ཀྱང་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སློབ་ལམ་ཡོན་ཏན་རང་མཚན་པས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་དང་འདི་ཉེས་ཤེས་པ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་ལས་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་སྨྲ་བ་པ་དང་། བྱ་བ་པོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཀོད་པ་ཀྲུང་སོ་ཞེས་པ་ལ་ང་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །(བྱང་ཆུབ་ཀྱི་) གཞན་དག་ན་རེ། ཚོགས་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་འདི་ཡི་མྱུར་པ་བཅོམ་པ་ཞེས་ཚོགས་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཚོགས་སོ། །བཅོམ་པ་བྲལ་བའི་དོན་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ཉིད་ལྡན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་འཐོབ་ཚོགས་སོ། །གང་གི་ཚོགས་སུམ་བའི་འབྱུང་རང་པོ་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཚོགས་ཉིད་བཅོམ་པ་གནོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ལྡན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱ་བ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །(།ཀུན་གཞི་ནི་བྱང་བ་ཡང་ཐོབ་པ་ཐབས་ལ་ཤ།) ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་ཚེ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྟེ། མདོ་ལས་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཅུ་གཉིས་ཞེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྡན་པ་བཅོམ་པ་ཕྱིན་ལ། (།རིགས་པ་ལ་ལས།) རིགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་ཤེས་པ་ཟེར་རོ། །གང་བཅོམ་པ་ཟླ་བའི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་ཉེ་ལྡན་པ་དང་འདྲ་བ་དཔེར་བརྗོད་དོ། །(བྱང་ཆུབ་ལམ།) ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟླ་བ་ནི་མཚན་མོ་ལྡན་པ་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། ཟླ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་ལས་གྲགས་པ་ཞིག་རྣམས་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ཞིག་གསལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་འདི་བ་དང་མཐུན་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །(བང་གི་ལྡན་པའམ"

14 ཀ་ཤྲཱི

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་ལོ་ཤེས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་རྫོང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། ① སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ཅིག་དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་གཞན་གྱི་ཤེས་ནར་བཅུ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤེས་ལ་མ་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། གཞན་བཏུན་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་ཚེ་ལགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ② གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྲ་རབ་བཅས་གསལ་བ་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཀྱིང་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་ཡུལ་དང་རྒྱུ་དང་རིགས་ཆེད་བས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི། དུས་དང་བུ། གནས་བརྟན་མོའུ་གལ་གྱི་བུ་ལ་རང་གི་མ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མངོན་ཞེ་རེ་ཅན་ན་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཤེས་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་དང་། ③ འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སྐྱུང་བ་ཅིག་གསལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་རྟག་བསྐལ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི། དུས་དང་བུ། གནས་བརྟན་ཟླ་རིའི་བུ་ལ་རང་ཀྱང་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཡི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐོང་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གཟིགས་ཏེ། དམ་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དག །ཆོས་དང་རྡོ་ཡི་གསེབ་ན་གནས། །རྒྱལ་ཞབ་ལ་ཕྱི་ལྟ་གཟིགས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་ལ་ཤམ་མིན་དེ་ཡང་རང་བཅུ་དྲུག་སྡེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་སོ། ④ ཁམས་དང་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་གནས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཏེ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ནི། དཔེར་ན། མ་དྲི་མ་ཙུན་དང་གཅིག་ཏུ་རི་བ་དང་། །ཕྱི་ཡི་ནམ་ཁའ་བཞིན

16 ཀ་ཤྲཱི

རྗེ་པ་ཡི་སྣང་བ་དང་། དེ་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་དོ། (།སྔོན་དང་པོ་ན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ན་པོ་སོ་གསལ་ལོ།) དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྣོད་མཐེན་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་མཛད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གདུལ་བྱའི་བློ་ངོ་ལ་ཡོད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བ་ནི་སྔོན་བྱང་སེམས་དུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ"འདས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རྟགས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དངོས་པོར་འགག་སྟེ་དེའི་ནུས་པའི་རྒྱུ་ན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་ན། ནུས་པའི་རྒྱུ་སྔ་ད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུར་འབྱུང་ན་སྨོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ན་ནུས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ནུས་པ་འགགས་པའི་རྟེན་ཡང་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་འགག་གཞི་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་ཉི་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གིས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་རང་གི་ངོ་བོས་སུ་མ་གྲུབ་ལ། ཆོས་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱུད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དོན"རྒྱང་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པ་མས་སྣང་བ་གང་ཞིག །རྟོག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཞིབ་ཆ་ནས་འཛིན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱབ་བརྟེན

18 ཀ་ཤྲཱི

གཉེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྤོང་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་དབང་པོ་འཕོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གིས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མི་འདོད་ཅིང་། ཉི་ཚེ་བའི་ཆོས་བདག་མེད་རྟག་པ་ཞིག་དང་། དེས་དོན་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འཕགས་པ་བདག་ལས་ལོག་ཏེ། ལྡོག་པ་གཞན་ནས་ལ་དྭ་ཀྱུར་པའི་ཚོགས་རང་གི་དོན་པོས་སྟོང་པའི་ཚོགས་བདག་མེད་དང་། དེར"རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་ཡང"ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལྡན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་རྫས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགོག་པའི་འགོག་པ་གཉིས་རྫས་ལ་གཅིག་ནམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། གསལ་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱང་དེ་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་འོ་གནས། སྤང་བྱ་ཡི་ས་ལྟའི་ས་མ་ས་བོན་ཀྱི་ཅེས་དང་། དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་བསྟན་དགུ་ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་བམ་ལ་རྗེས་བྲལ་བ་རྫས་སུ་དང་ཉན་ཐོས་པ་འདི་ཡང་ངས་མོ་གྲུབ་རྫས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་གཅིག་སྟེ་བྱུང་ལ་མཐར། རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །ཡུལ་ནི་གཅིག་ཡུལ་ཐོག་གོ། ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་གཅིག་པར་མི་འཐད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྲུལ་པ་རྒྱས་པར་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་དག་པ་གཉིས་དང་འདི་འགོག་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་ལས་སྒྲུབ་པ་དོན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྱི་ལྟར་ན་འདས་གཅིག་པར་མི་འཐད་དོ། །གཅིག་པ་ལ་རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་གི་རྒྱུན་རྫིས་སྒྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་སྤྱི་བཀག་གཅིས་གཅིག་པའི་ཆ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། སྤྱི་ལས་འགོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འདོད་ཅིང་གཉིས་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་དག་ཉམས་མཐུན་པ་དང་། ལྡན་པའི་རྫས

20 ཀ་ཤྲཱི

ཡང་ལྟར་ལ་པ་ཡོན་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ལྟར་ལས་གྲུང་དེ་དག་ལ་མི་ལ་བཀོག་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནི་ཕྲ་རགས་ཟིན་པ་ནི་ཆ་དང་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ནི་ཕྲེའི་ཚོགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་སོ། ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་གཏན་སྤོངས་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་བཅོམ་པ་དངོས་ཉིད་ཀྱི། གཏན་ནས་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་འདི་ནི་ཉེ་བར་བཅོམ་པ་ལ་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་རིགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་"གྱུར། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཉེ་བའི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཉམས་པ་བར་བྱེད་པ་སྐྱོན་ལ་ཡང་གཏན་ནས་ཚོམ་པ་མ་ཡིན་པས་ལྡན་པ་སོང་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་རོ། །ཉོན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞི་ལྡོག་གི་ཉེར་ཅེར་སྦྱོར་ཅན་ཡོད་པ་ལ། རྟོག་ས་བ་དང་ས་སྤྲོ་ལམ་ལ་དྲུག་བཅོ་བ་བཞི་རྒྱས་མོང་མི་ཉམ་པ་བཞི་ཉིད་ལྡན་པ་དེ་ལས་མ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲིབ་ཀྱི་པུ་སྤྱོད་པ་རང་ལ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དུས་དེ་ལ་གྱི་སྒྲུང་མོངས་མེད་པ་ལ་གོ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་མེད་སྒྲའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གཅོད་ཅིང་། ལྡན་པ་དེ་ལ་སྤོང་ཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡོང་བའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་ཀུན་ཉོན་མོངས་མེད་བ་ལ་ཚོགས་པ། །དེ་ལ་ལམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལམ་གཉིས་ཀ་སྤྱུང་ཆུང་ངོ་། །གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་བ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ལྟ་ལ་བརྟེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་དེ་དག་གི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྫོགས་པ་སྤྱད་པར་བཞག་ན། བཅོམ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤུ་རྗེས་ནས་ཞིག་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉི

[illegible]

21 ཨ། མཚོད། བཅུ་གཅིག ཕྱེ།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀི་ཆོ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞིང་དང་། དེ་ལ་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཉིད་ངང་ངོ་ཆེན་པོའི། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་མཐར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྤོང་བྱེད་ནི། མི་སློབ་པའི་ས་རུ་སྟོབས་བཅུ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཛོམ་ནོ། སྔར་སློབ་ལམ་ན་མི་ཤེས་
པའི་རྒྱུ་བཞི་འཇིག་པོ་དང་ཕྲ་ལ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་ཤེས་དེ་ལ་མི་ཤེས་པའི་འདས་དེ་ལྟར་གྱི་ཐོབ་པ་གཅོད་ལ། མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྤོང་
བའི་སྤང་གཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་ཤེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་སྔ་ལྟ་དུ་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་བཀག་པས་ཟིན་ཏུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་ཚིག་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་སྐྱེས་ཟིན
དང་། དེའི་འཇག་ལ་ཟླ་རྒྱུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བདག་ལྟ་བ་བས་ལ་ཟིན་པ་དུས་མཚུངས་པ་བཞིན་ནམ་གྲུབ་པོ་ལྟ་མ་ན། འོན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྐྱེས་པ་ལའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་ཚོགས་ཅན། མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་མ་ཟིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་
པ་དེ་ལྟར་བ་གཅོད་དགོས་པ་ལ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་པར་བྱེད་རང་ལ་འང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ན་གཉིས་པོ་མཐོང་བ་བས་སྤང་བྱེད་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་ཐར་པ་ཐབ་བ་བཞིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད
སྐྱེ་བ་ཞེས་མ་འོངས་པ་དེས་རང་གི་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ད་ལྟ་ར་འཕེན་ཉམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་པ་འང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་བདེ་ཞེས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་

[illegible]

23 ཨ། མཚོད། བཅུ་གཉིས། ཕྱེ།

༄༅། །ལ་གེ་གལ་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་སྤངས་ཟིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ཉིད་དེས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་གཏན་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་ཀུན་མཁྱེན་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སོགས་གཏན་བཅོམ་
ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་བརྙེས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། རང་བཞིན་དག་པ། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བརྟེན་ནས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཏན་ནས་ལེ་བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་པ་པོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལ་སྟེ་དོན་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་མེད། དཔུང་པ་དང་འདི་ལྟར་སྐྱེད་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
མི་ཤེས་པ་དཔྱད་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ར་ཅིས་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཉིད་ལ་ཐུག་པས་ལ་ཚོགས་བརྗོད་མ་འོངས་པ་དེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲིབ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་གཉེན་ལ་བྱེད། ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས
སོ་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་ཞུ་སྤྲུལ་པ་ར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོ་ག་ལྟར་ན་སྔ་བ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པ་དཔྱད་པའི་སྤང་གཉེན་ལ་ཡིན་པར་འགྱུར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་སྣང་
བའི་དངོས་རྒྱུ་ད་ལྟ་བ་དེ་ལྡན་པ་དཔྱད་པ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་གཉེན་པོ་ར་འཛོག་ན་དེ་དང་བས། ལ་ཏེ་རྣ་རུ། བཤད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་དགུ་སྤང་ས། །ཞེས་སྤང་གཉེན་

[illegible]

25 ཨ། མཚོད། བཅུ་གསུམ། ཕྱེ།

༄༅། །ཆ་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟུའོ། །དེས་བདག་དོན་ཕུན་ཚོགས་བཤད་ཟིན་ནས། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་འགྲོ་བ་འདི་བྲག་གིས་མཐོ་དམན་དུ་མ་རང་བཞག་པའི་འཁོར་བའི། སའི་ཆ་མཐོ་བ་དང་། མང་བ་རབ་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་བདུ
བ་ས་ལྷ་ཆོར་ལོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་ས་གཞི་བཞིན་ཏེ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་བཅས་པས་ཀུན་དུ་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། བརྩལ་དཀའ་བ་དང་། ཐར་བ་རབ་རྡོད་ནའང་སྐམ་ས་ར་གནས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐར་ལ་དགོས་པ་བཞིན་དྲན་མ་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ལྟ་ར་མདུན་ལེ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་རྒྱུ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས། རིགས་དང་སྐལ་བ་ར་ལྡན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱག་བརྒྱ་དང་བས་སྐལ་བ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད
པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་ཁྲམ་ཟེ་རྣམ་ས་ལ་སྟོན་ཉི་བྱིན་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་ཁྲམ་ཟེ་ལ་རྒྱ་ཡི། འཛམ་གླིང་པ་ཡི་ཁྲམ་ཟེ་ལ་མི་གོ་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་བདུ་དག་ལ་བའོ། །དྲང་ཉི་དྲུང་གསུམ་ཚར་སྒྲ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་བཞིན་པ་དང་བཅད།
དོན་པ་ཡ་ར་ཡིན་པ་བཅུ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། སྔམ་ཡིན་པ་ཕྱི་མ་མིན་པའི་མུ། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔམ་མིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉོན་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི
སངས་རྒྱས་དང་། བཞི་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ནུ། དེའི་དོན་སྟོན་པ་ན་ཡང་དག་བརྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་འཁོར་བ་འདི་དམ་ལས་འགྲོ་ཕྱིར་སྒྲ་ཀྱི། རྫ་དབྱུལ་བ་དང་དམ་བསྒྲིན་པའི་མཐུས་འདིམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྤྱི་སྟོགས་ཀྱི་རྫུ་རྣམ་ལུས་བྱི། ཉར་སྤྱད

27 ཨ། མཚོད། བཅུ་བཞི། ཕྱེ།

༄༅། །ཚེ་སྣང་རི་ལྷག་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་པ་ཞིག་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད། གཟུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྫས་གཞན་པའོ། །དེས་དོན་དེ
ལྟ་ར་གོ་བ་ར་བྱེད་ན། ངག་མིང་ལ་ཞུགས་ནས་དེས་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་དེ། ངག་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བས་ཀྱིན་བྲལ་ནས་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ལ་ཡོད་པའི་མིང་ཡིད་ལ་སྣང་བ་ར་འགྱུར་ལ། དེས་མིང་ཅན་གྱི་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་ཡིག་འབྲུ་ཞི
ཊ་ཀྲུག་སྐྱི་བསྟན་བཅོས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་དོན་གོ་བ་ར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མི་ནུབ་པོ་ལ་བླང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བརྒྱུད་ནས་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་པ་སྟེ།
སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་སྣང་བ་བ་ཐོབ་པས་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་ལ། ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྟེན་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་པས་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་སྒྲ་དང་ཡིག
འབྲུ་ཞིག་ཟུག་ས་ཞེ་རིམ་པ་བཞིན་ཡིག་དང་ཡིད་ལ་སྣང་བའི་རྗེས་སུ་མིང་ཡིད་ལ་འདྲེན་པས་དོན་གོ་བ་ར་བྱེད་པས་སྒྲ་ནི་བརྒྱུད་པ་ཉེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་ནི་བརྒྱུད་པ་རིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་གཟུགས་སྒྲ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེ་ལ་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་
ནས་སྒྲོ་ཡི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལ། དེ་ནས་མིང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་དང་རྣམ་ཉིད་འདྲེ་ཡིན་ནས་འདུ་སྣང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྣང་བ་དང་། སྤྱི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་མ་ཡིན་ཅིང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་ལ་སྒྲ་སྤྱི་སྣང་བ

[illegible]

29 ཨ། མཚོད། བཅོ་ལྔ། ཕྱེ།

༄༅། །དེ་ར་མི་གནས་ཤིང་དགུ་བ་ཡོད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་འབད་བ་ཟང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འབྲུ་ཙམ། དགོས་པ་ནི། ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲ་ཕྱི་དང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། སྒྲ་སྤྱི་ཉི་ཕྲ་ཉིད
ཀྱི་འཛིན་པས་སྒྲ་དེའི་དོན་སྤྱིར་ཡང་སོང་ལ། དོན་སྤྱི་ཡིན་ལ་སྒྲ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་ཐུམ་པ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཐུམ་རྣ་སྟེ། བརྡ་མ་སྦྱང་བའི་ཚེ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱང་སྣང་ལ། སྦྱང་བའི་ཚེ་བུམ་པ་བརྗོད་བ་གོ་ལ་ཞེན་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་སྣང་ནས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ
འབྲེལ་ཏེ་འཛིན་པའི་བློ་ག་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་ར་ན་འདོད་དོ། དམིགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ལས་ཐུམ་པ་འཛིན་ཅིག་ལ་བརྗོད་པ་ཉམས་ས་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟ་ར། དགེ་བསྒྲུབ་པས་ཤིག་ཅིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བདེ་ར་སྒྲུབ་བ་ས། གང་གིས་ལེགས་སྤྱོད་བསྒྲུབ་པ་ར་འགྱུར་བ
དེ་ལྟ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེར་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་འཛིན་སྟངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་འདུ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་དང་། ཡོད་པ་བ་ར་མཆེད་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ཞན་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལ་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ར་བྱེད་པས། བདེན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དུམ་བ་གཅིག་
ཏུ་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟ་ར་འཛིན་བ་མེད་ན་བ་ཟླ་ལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་རྣམ་རྟོག་གིས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ར་བྱེད་དེ། ཡུལ་འདི་རིགས་ལེ་ར་རེ་ཞིག་ཆེ་ར་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ཞིག་ཆེ་བ་ར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྣམ་རྟོག་གིས་སྔ་ཕྱི་བརྟགས་ལ་གཅིག་ཏུ
རྟོག་པ་ར་བྱེད་དེ། ལྟ་ས་བྱིན་གྱི་མཚན་གཞི་མི་དེ་ཉིད་སུམ་བཅུ་ལ་ཕན་བརྟག་པ་ལ་བཞིན་དོ་ལ་སྔར་བྱེན་གྱི་མཐོང་བ་ར་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་མ་དོན་སྤྱི་བས་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ར་ཡང་འདོད་དོ། ཆོག་གི་མི་ང་ཡིན་ད་ད་ལ་ནི། །

22 ཀ་༡༡

མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་སྤོང་བ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མངོན་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་སྤོང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག
ཏེ། དེ་སྤོང་བའི་དོན་གཉེན་དུ་རིམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྔ་རབ། སློབ་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་རྗེ་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་ཞིང་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བྱེད་གཙོ་བོ་རྒྱུ་ལ། མི་སློབ་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འདོགས་སོ།། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ལྟར་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སོ་སོར་བཅད་ནས་དང་པོ་སྒྲིབ་པ་ལམ་དང་ཕྱི་མ་ཇི་དེ་ཀྱི་ཆེད་ཀྱིས་ཏེ་ཆོས་རྗེས་སུ་སྤོང་བ་རབ་ཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པས་སྐབས་གཅིག་གི་ཁར།
ལམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་འགོག་སྙོམས་སོགས་ཐོབ་བྱེད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཞེ་སྐྱེ་བ་ཡང་རྟུལ་དེ་ར་བཅོམ་ནས། གཞན་མི་ཤེས་པ་ཞི་རྒྱུ་བཞི་སྣང་ངས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཀྲེས་པ་རབ་ཤད་དེ། དེ་ཤད་དུ། ཀྭ
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅིག་མ། །སྤྱན་རྒྱ་བཞི་མ་རིག་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་འདི་ལྟར་རྟོག་ས་ཏེ། ཉོན་གཉིས་ཀ་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྟོན་པས་རྡོ་རྗེ་ཉིད་སྙེས་པ་བསྟན་པས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀ་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱིས
གྱུར་སྐད་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤངས་པས་ཉན་རང་དགོས་མ་སྤངས་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟོན་པས་གྱུར་མ་སྤངས་སོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལ་གྱི་ཉན་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཉིད་དེས་གཉིས་ཀ་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ ······

24 ཀ་༡༢

དཔྱ་བ་ཡོན་ལ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོན་འི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བཤད་ན། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་བཅས་ལ་ལོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས
པ་ཅན་གྱི་མུན་པ་ཡང་གཏན་བཅོམ་པར་མ་སོང་བས་སྣང་ལ་པ་ཉམས་སྲིད་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ལ་སམ་སྙམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྒྱུ་ཚང་ངར་སྒོམ་དགུ་ཅན། ཉེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཁོར
ལས།) རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པ་ར། ཉན་ཐོས་ལས། མཆོད་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཁྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་རྣོན་སོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་བག་ལ་བརྟགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་པ་ལ་གྲགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བདེ་ཤེས་པ་རབ་བྱུ་སྟེ། བཤད་དེ་ནི་ཉི་རང་གྲགས་ཕྱོགས་ལ་པ་དང་རྒྱུ་ཞེས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། དབང་པོ་འཕེ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤེས
ཏུ་འཇོག་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་ཕན་ཆོས་རང་གི་དོན་དོན་མི་སྟོང་བར་འདོན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། ཕྱུང་སོགས་རྣམ་ཐང་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། ཕྱིན་རྒྱ་ལ་གེགས་བྱེད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། མཐར་དག་ནས་ཀྱི་སྐྱོན་མེས་འདྲུག་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ
བྱེད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། མཆོད་བརྗོད་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མུན་པ་ཞེས་ཙ་ལ་ཏུ་ཀོ་ན་ཏེ་པ་ཤད་པ་དེ་ཉི་ཕྱི་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྔ་མ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱི་མ་རིག་མི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་དང

26 ཀ་༡༣

ཐལ་རིགས་ཏྲེ་ཏྲུ་ཙ་ཆོན་ཙ་ཛྷེ་ཡ་བ་ཏྲ་ཧུས་ཕུ་ལ་ཏྲ་ཕུ་ལ་ནས་ཕྱིན་ཏེ་གི་སྟོང་བཙུན་ཡིག་ཡབ་དང་ཞབ་གོང་ཏྲུ་ཕུ་ལ་ནས་ཏེ་གཏོར་པ་དང་། །རྣམ་གཉིས་ཤུ་ཕུ་ལ་ཞེས་ཀྱི་ཤིས་ཏྲུ་རྣམ་དང་རིག་ན་བཙུ་པ་ཞི་ཧུ་ཏྲུ་ཕུ་ལ་ཀྱི་ཏྲ་ལ་པོ་ར་སྨྲ་ཏ་དང་ཚུགས་པ་ར་སྐུལ་པ་གྲི་ན་པོ་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་ནི་གདོང་ཅན་དང་མི་དྲུ་ཕྲུད་དུ་སྐྱུ་ལ་ནས་ཀྱ་མིན་པ་ལ་སོགས
པ་གཉན་གྱི་ཡི་དང་། །ཡང་དག་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་བཅུ། །ཞེས་ཁྱབ་བ་འཇུག་གི་མཛད་པ་བཅུ་པོ་དག་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པས་ཟླ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཁོ་བར་བ་ལས་འདྲེན
མི་ནུས་ལ། རྫུན་མིན་པ་དགའ་བྱེད་ཀྱང་དཀྱིལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་ཁང་ཏྲོན་བ་ས་རྗེ་བཞུལ་སྟོན་པ་དེ་གཞུགས་ཀྱང་བཟུང་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བྱེད་པ་དེས་དངོས་སུ་གྲོལ་བ་ཞིམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི
སྒོ་ནས་ཆགས་སོགས་ལ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དམ་པ་སྤྱིན་པ་ནི། ཡུ་ཆེན་པོས་ཀུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ག་ཞུས་ཙུ་ལ་དམ་པ་སྤྱིན་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །མཐུ་ཉི་ཏུལ་བ་ཡི་ཙྪ་དཔ་ར་རྗེ་བཙུད་ཏྲི་ཏེ་རི་ལ་ཚུ་དང་ཀྲུ་ང་མརྫོ་གས་ལ་སོགས་པ་ས་ཀྱང་རེ
ཀླིག་འདི་ར་ཕན་པ་ར་ཟད་ཀྱི་བ་དེ་བ་ར་མི་ནུས་སོ། །ཡང་ན་མཐུ་ཡི་གཉིས་ཀ་དེ་མཚུག་སྟུ་དོ། །དེ་ས་ན་དོན་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་ཕྱུག་པ་ཚལ་བ་བཞི་བསྟོད་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་ནས། ཚོགས་རྣམ་མངོན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང
རྩ་བ་ར་དམ་བཅའ་བ་བའི་དགོས་པའོ། །བརྩམས་པ་བར་ཐུར་ཕྱིན་ཚེ་ཞུག་པ་སྒྲ་རྟོ་དེ་ཤེས་པའོ། །(འོན་བསྟན་བཅོས་དང་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།) དོན་བདུན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་བདུན་ནི་མིང་ཚིག་ཡི་གེར་སྣང་བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ད་ཞེན་ལུགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ལས།

28 ཀ་༡༤

དེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་ལས་འདོད་ལ། དེས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་དང་། མིང་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དུས་མི་མཉམ་ལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་དང་མིང་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །(བཏགས
པའི་དགོས་པ་ནི།) གཟུགས་སྒྲ་བསྟན་བཅོས་སུ་གསོལ་བ་འདུག་པ་ཡིན་ལ། དངོས་ལ་གཙོ་བྱེད་ནི་མཚན་ཉིད་མཚན་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞུས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ལྐུགས་མ་གོ་དགུ་པའི་དོན་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །(མགྲུབ་ཏོ་ཞིན་སྤྱི་བ་སྐུ།) རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་དེའི་ཡུལ་ཅན་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་ཉམ་རྟོག་ཏུ་མི་རུང་བས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་གང་དག
རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བ་མི་སྣང་བ་དང་། དོན་སྤྱི་ལ་ཐམས་ཅད་ཞི་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མ་དེ་སྟོང་བའི་ལུགས་ལ་མི་འབྱུང་ཞེ་ར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཞི་རྒྱུ་ག་རྣམ་གྲོལ་བའི་ཏྲི་ཙ་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞབ་ལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །ཤོན་ལུགས་འདིའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་བོ།
ངེས་དངོས་དོན་གོ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཆད་པ་པོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྒྱུར་པའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་འདྲ་བར་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྤྱིའི་འཇུག་པ་ཡིན་པས
བསྟན་བཅོས་རྫས་སུ་མེད་དེ། (དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས།) སྒྲ་ན་ལས་ཀྱི་ཤིན་བྱང་གཏགས་པ་ལྟ་རྣ། །དེ་ཞིན་སྣ་ར་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚོ་ར་གི་མཚན་ཉིད་ཉན། །དེ་ལ་ཤེ་བས་བཏང་ལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཤིང་མི་བསླུ་བ་དང་།

30 ཀ་༡༥

གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འཆད་དོ། །སེམས་ཙམ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་མཚན་ཉིད་བ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟུང་ཆ་སྒྱུར་པ་ཉན་པོའི་རྣམ་རིག་མི་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དང་འབྲེལ་པར་སྣང་བའོ།།
རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཚིགས་སུ་བཅད་པའམ་རྒྱུད་པར་སྣང་བའོ། །བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སློབ་མའི་གྲོགས་དང་ནས་གོ་ང་ལུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའམ་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པའོ། །རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་ནི་ཉན་པ་པོའི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཡོན་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་འཆད་པ
པོ་ས་རྗེ་ལྟར་དྲུ་བརྩམ་ཏྲུ་ཏུ་ཞེ་ན། །འཆད་པ་པོའི་རྣམ་རིག་གི་སྣང་བས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་རིག་དེ་འབྱུང་བར་ཕྱག་བཤན་པ་ལ་མཐའ་བར་ཀ་ཐེ་མི་ལས་ཕྱིར་བཏགས་སྒྲ། ཉེ་བུ་བལ་ལས། མཁའ་ལྔ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཉེ་བར་གྱུར་པས། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཕན་ཚུན་ངེས། །ཞེས
པ་དང་། འཕྲུལ་སོགས་པའི་ཡི་དྭགས་དབང་གིས། །གཞན་ནི་བཅུ་བུ་ལས་གཞན་དུ་ཞུ་ར་སོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་བ། (དེ་ལ་འབྲུ་ལ་བཀྱ་ར་ཏྲུ་ལ་ཕྲ།) དགེ་རྣན་འབྲེལ་སོགས་པའི་དྭན་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲོག་ཆགས་གཞན་དག་གི་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོ་ཁང
འགྲོ་མ་རྨུ་སྣ་ཀྱི་གཙོ་ད་པའི་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་སྐྱེང་གཞི་ཁྲག་ཁ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷུའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་མི་ལྷ་སུ་སྨ་ཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟུག་སམ་ཁ་ན་ཤི་ཡི་ད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲུང་པོ་ཡི་དོན་རྣམས་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁའ
ལྡིང་གི་སྔགས་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་དུག་སེལ་ཞིང་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་རྨི་ལམ་རྣམ་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་ཆེན་པོའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ས་ར་ཎ་ཀྱི་ལྡ་ཀས་རྨི་ལམ་མཐོང་བ ······

31

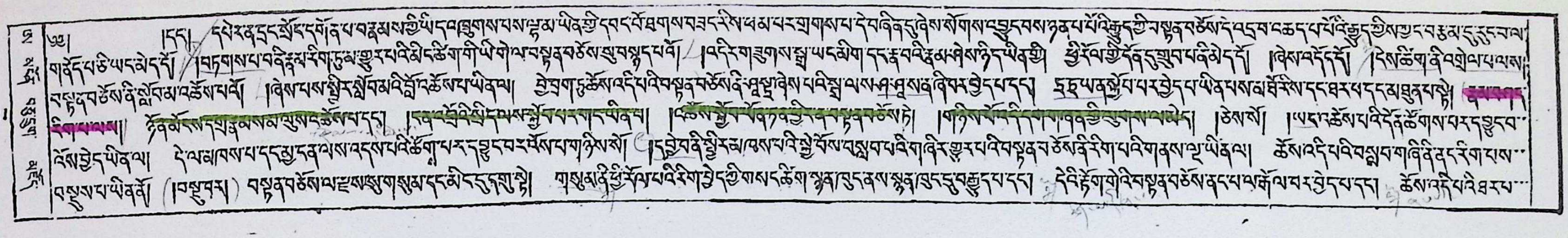

ཕ ཤེར་ བཅུ་དྲུག ཕྱིན

༄། །ངང་། དཔེར་ན་དྲང་སྲོང་དགོན་པ་བ་བརྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲུལ་གྱིས་བས་ལྷམ་ཡིན་ཀྱི་དབང་པོ་ཐུགས་བཟང་རིས་ཕམ་པར་བྲག་ལས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ལྡེབ་བསྐུན་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲ་བ་འཆད་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བཀྲུ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་ལ་
གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བརྟགས་པ་བཞི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་སྦྱར་བའི་མི་དགེ་ཚིག་གི་ཡི་གེ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟོད་པ་བོ། །འདི་རིག་ཟུག་ས་སྐྲ་ཡང་མེད་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེས་ཚིག་ནི་འགྲེལ་པ་ལས།
འདུས་བྱས་བཅོས་ནི་སློབ་མ་འཚོས་པའོ། །ཞེས་པས་ཕྱིར་སློབ་མའི་བློ་འཚོས་པ་ཡིན་ནམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་འདི་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་ནི་ཤུ་ཤྲུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤ་སྲ་སུ་བྱེད་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། ཏྲ་ཡ་ཏྲ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ། ཐུབ་པ་ལ་
ཞིག་ཡོད་ན།། རྗེ་བཙུན་གྱི་དགྲ་རྣམས་སམ་ཉོན་མོངས་ཚོལ་བ་དང་། །ངན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཚོལ་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་པའི་དོན་ཚོགས་པར་དབྱེ་བ
འོས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པ་དང་མྱུར་དུ་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། །དབྱེ་བའི་སྒྲིར་ལ་ཁས་པའི་སྐྱོ་བོས་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་གཞིར་རྩ་བའི་བསྟན་བཅོས་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཡིན་ལ། ཆོས་འདི་པའི་བསླབ་པ་གཞི་ནི་ནང་རིག་པ་
བསྟུལ་བ་ཡིན་ནོ། (།བསྡུས་པ།) བསྟན་བཅོས་ལ་ཟེར་ཤུ་གསུམ་དང་མི་དད་དྲུག་སྟེ། གསུམ་ནི་སྒྲ་རྩོལ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གསང་ཚིག་སྔགས་ཕྱུང་ནས་སྔགས་ཕྱུང་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། དེའི་རྗོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ནང་པ་ལ་རྒོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་པའི་ཐར་པ་…

33

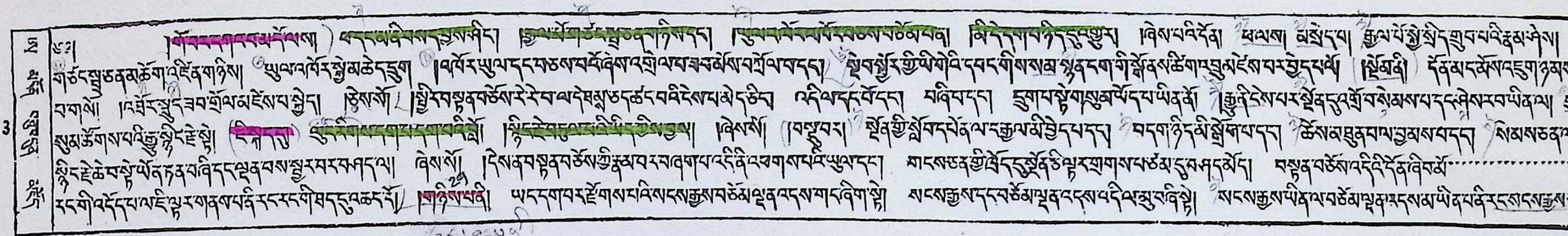

ཕ ཤེར་ བཅུ་བདུན ཕྱིན

༄༅། །ཐོབ་ཏ་ཀ་ཀུ་ནང་པ་དོན་ལས། བདག་མཐོང་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རིང་། རྒྱལ་པོ་གཅིག་ཅེས་སྦྲང་ཉི་གཉིས་དང་། ཕུལ་བ་བོ་རིལ་བོ་བསམ་པས་བཅོས་བ། མི་དེ་དག་བར་ཉེ་དུ་བསྒྱུར། །ཞེས་པའི་དོན། ཕལས། མཐོང་བ། རྒྱལ་པོ་སྐྱོ་སྲིད་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས།
གཙང་སྦྲུ་ཅན་མཆོག་འཛིན་གཉིས། ཡུལ་འཁོར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །འཁོར་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་འགྲེལ་པ་ཟས་མོས་བཀྲོལ་བ་དང་། ཐེ་བསྒོར་ཀྱི་ཡི་གེའི་དབང་གིས་སམ་ལྷན་དག་གི་སྣོན་ནས་ཚིག་ཟླུམ་ངེས་བར་བྱེད་པའོ། (སྦོ་མཐའ།) དོན་མ་ངེས་འདྲུག་ཉམས་…
བ་གསོ། །འབྲོར་སྐྱུད་ཟབ་གྲོལ་མ་ངེས་པ་སྐྱེད། །ཅེས་སོ། །ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་རིག་པ་དེ་སྨྲ་ཅན་ཚད་བའི་རིགས་པ་མེད་ཅིང་། འདི་ལ་དང་པོ་དང་། བཞི་པ་དང་། བརྒྱ་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ནི་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སེམས་པ་དང་ཞེས་རབ་ཡིན་ལ། སྐུ་
གསུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྐྱིད་རྗེ་སྐྱེ། (དེ་ཀ་ཏ་)། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་གྲོ། །སྐྱིད་རྗེ་ཀུ་ན་ཏུ་བ་སྤྱོད་པ་ཞིབ་ལྟ། །ཞེས་སོ། །(བཏུས་བ།) སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ལ་རྒྱལ་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་མི་སྦྲིད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཕྲུན་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་…
སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ནས་སྦྱར་བ་རབ་ཤད་ལ། ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་ཞུགས་པ་འདི་ནི་འཐག་ཤགས་པའི་ཡུལ་དང་། གང་ཟག་ཅན་གྱི་ཕྲེད་དུ་སྟོན་ཅི་ལྟར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ཞིབ་མོ……
དང་གི་འདོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་རང་གི་ཐད་དུ་འཆད་དོ། (།གཉིས་པ་ནི།) ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་སྦྲུ་ན་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སོ།

35

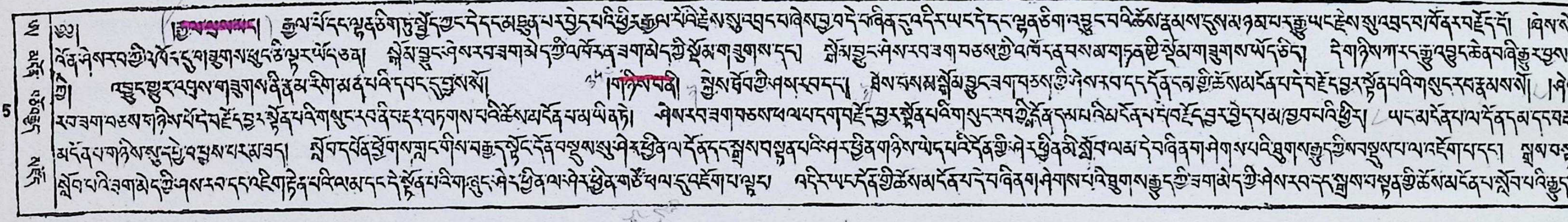

ཕ ཤེར་ བཅོ་བརྒྱད ཕྱིན

༄༅། (།རྒྱལ་སྲས་སྲས་པ།) རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཆོས་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་རྒྱུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ།།
འོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུང་རབ་ཕྱུང་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཅན། སློབ་སྦྱོང་ཤེས་རབ་ཟག་མེད་ཀྱི་འཁོར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཟུགས་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འཁོར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱོགས་གཟུགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀར་དང་རྒྱུ་འབྱུང་ཆེན་བཞི་རྒྱུར་ཕྱུང་…
བ་འབྱུང་བྱུར་འགྱུར་གཟུགས་ནི་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། (།གཉིས་པ་ནི།) སྤྲུལ་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །ཞེས་
རབ་ཟག་བཅས་གཉིས་པོ་དེ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནི་སྣོད་དམ་པ་ཞིམ་དོན་པ་པོ་བརྗོད་བྱ་རུ་བྱེད་པ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཕལ་པ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནི་དམ་པ་ཞིམ་དོན་པ་པོ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་པ་ལ་དོན་དམ་དང་བརྡའི
མངོན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན་བསྒྲུས་པ་རང་མཛད། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དོན་དང་སྒྲ་བསྟན་པ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མི་སློབ་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་། སློབ་བསྟན
སློབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཏེ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་གཞིས་ཏེ་མཐུན་པ་ལ་བསྡུས་པ་ཞེས་པ་དུ་འདོགས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དོན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲས་བསྟན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

37

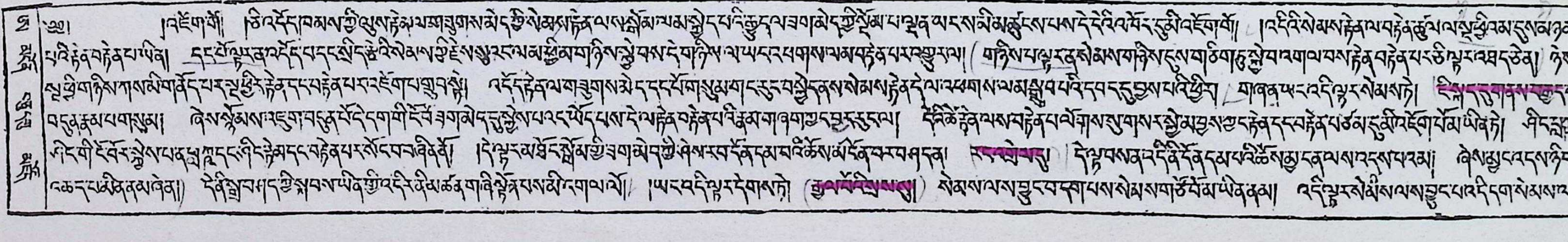

ཕ ཤེར་ བཅུ་དགུ ཕྱིན

༄༅། །འཇིག་གོ། །ཅི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་ས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་པ་ལ་བསྒོམ་ལམ་སྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལྡན་ལ་ངས་མི་མཚུངས་པས་དེ་དེའི་འཁོར་དུ་མི་འཇོག་གོ། །འདིའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ལ་ལྟོ་ཕྱིར་མ་དུ་མ་ཉམ…
པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་ཕྱི་རྗེས་སུ་རང་ས་མཐུན་པ་གཉིས་སྐྱེ་བས་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པས་བསྒོམ་པར་སྒྲུབ་བ། (གཉིས་པ་ལྟར་ན་སེམས་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཚེ་གཅིག་ལ་བས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཅི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་
ལྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནོད་པར་ལྟ་ཕྱི་ར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཇོག་པ་གྲུབ་བོ། །འདོད་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་བསྐྱེད་ནས་སེམས་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སློབ་པ་བོ་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བརྒྱད་པ།
བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་སྨོས་པ་ཚུལ་བཅུ་བ་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བ་ཞུ་བ་ལ། དེ་ནི་ཆེ་རྟེན་ལ་སམ་བརྟེན་པ་འགོག་སྐྱུག་ས་རྒྱུན་མ་འབྲས་ཀྱུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཅམ་དུ་མི་འཇོག་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ལྟ་…
ལ་དེ་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་འདྲ་ཀྲ་དང་ཤིང་རྟ་དང་བརྟེན་པར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བཞག་ན། རང་འགྲེལ་བ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཐུ་དན་ལ་ས་འདས་པ་རམ། ཞེས་བསྟུང་འདས་ཉིད་ལ
འཆད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྲལ་བ་དང་ཐུབ་པ་ཡིན་གྱི་འདིར་ནི་མཚན་གཞི་སྟོན་པ་ས་མི་དགག་ལ་ནོ། །ཡང་བ་དེ་ལྟར་དེ་གསལ་ཏེ། (རྒྱལ་པོའི་བླ་མའི།) སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཀག་པས་སེམས་གཙོ་བོར་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་སེམས་ལ…

39

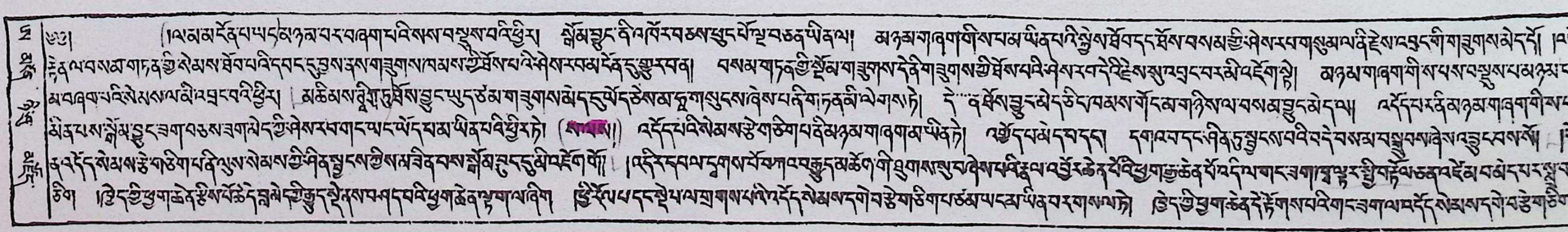

ཕ ཤེར་ ཉི་ཤུ ཕྱིན

༄༅། (།ལ་ནམ་མངོན་པ་ཡང་ནི་ཉན་པར་བཞག་པའི་སེམས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སློབ་ཕྲུང་ནི་འཕོར་བ་ཅམ་ཕྱུང་པོ་ལྔ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་ནི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་དོ། །འདོད་
རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དོན་དུ་སྦྱར་བ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་གཟུགས་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་འདོད་དོ། །མཉམ་གཞག་གི་ས་པས་བསྡུས་པ་མཉམ་པར
མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར། མཆིམས་ནུ་སྲུ་ཏུ་ཐོས་བྱུང་ཡུད་ཙམ་གཟུགས་མེད་དུ་ཡོད་ཅེས་མདུག་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཧ་ཝ་ལེགས་ཏེ། དེ་…ནི་སྔོས་བྱུང་མེད་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་བསམ་བྱུང་མེད་པ། འདོད་པ་ན་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ…
མི་ནུས་པ་སློམ་ཕྲུང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (གསལ་བ།) འདོད་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོད་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བའི་བདེ་བ་མ་བསྡུས་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་
ན་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་སློམ་བྱུང་དུ་མི་འཇོག་གོ། །འདིར་རབ་ཏུ་གསལ་བོ་ཀ་བ་བརྒྱུད་མཆོག་གི་ཐུགས་སུ་འཆེལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བ་དང་ཟག་སྨྲ་ལྟར་སྦྱོར་ཞིག་ཅན་བརྗེམ་བ་མེད་པར་སྣང་བའི་
ཅིག །ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱུག་ཆེན་ཆོས་པོ་ཆེ་ངན་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འདེན་པ་ཤེད་པ་པ་བའི་ཕྱུག་ཆེན་ལྟ་གལ་བཞིན། ཛེ་རྗེ་ལ་པ་དང་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པ་ལ་འདོད་སེམས་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་ཙམ་པ་དམ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱུག་ཆེན་དེ་རྟོགས་པའི་ངག་ལ་འདོད་སེམས་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་

32

བསྒྲུབ་པ་ལས་བརྟུས་པའོ། །ཀླུ་ཉི་ཧྲི་མ་ར་ཀ་ར་ཕྱོགས་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་སྤུར་ལེན་པའོ། །དོན་མེད་པ་དང་། དོན་ལོག་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ངན་གཡོ་དང་། སྒྲི་རྡེ་ཛེ་མེད་པ་དང་། ཕྱག་བརྫུལ་ལམ་དེ་ལྟར་འབྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་སྒྲོན་མ་འདྲ་ཐར་པའི་རྒྱུ་རང་ཚོས་པས་བསྟན་བཅོས་དང་། མདོ་སྡེའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་། སྐབས་ཀྱི་མཛོད་ཐ་གསལ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དེ་རྣམ་གྲངས་སུ་མི་འགྱུར་འདི་སྐབས་སུ་ཡོད་དོ། །ལྔ་ཚན་ནི། ཡི་གེ་དུམ་བདུན་པ་ནི་ཞིད། མེད་དུམ་འདུལ་པ་ནི་ཅིག །ཚིག་དུམ་འདུལ་བ་གཏམ་ལ་དང་དབང་པོ་མ་སོགས་པ་སྡེ་ཚན་སོ་སོ་བསྟན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུམ་ནི་ག་ཞག་གིས་འཇུག་པའི་དོན་རྣམ་ཕྱོགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་ངན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་སྒོ་ཆས་རེ་རེ་ཙམ་སྟོན་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ལྷུགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཡང་ན་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དག །སྤྱོད་ཅིང་དགེ་བ་ངོ་པས། སྤྱོད་ངེས་པ་ཞིག་ར་ནག་པར་པ་དང་། ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་དང་ཚིགས་པར་བསྟན་པའོ། ⑥ །དགོས་པ་ནི་འབྱུང་ཡལ་ལྡན་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་པོ་འབྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་མོས་པ་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མདོ་འདི་བསྟན་བཅོས་གོང་མ་གང་གི་དོན་བསྡུས་པ་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་རྒྱུན་མཚོང་བའི་དོན་ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་དོན་ཕྱོགས་པ་ཅིག་ཏུ་བཙལ་བ་དཀའ་བ་ཐར་འགྱུར་བ་བསྡུ་བ་དང་།

34

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞལ་པའོ། །ཡོད་གང་དག་འཇུག་པར་ངེས་རྒྱུས་འབྲི་ཞེས་པའི་མིང་རང་རྒྱལ་ལ་བསྟན་པས་འདུས་སོགས་དགྲ་བཅོམ་ནི་ཤར་ངན་སྣང་དྲོན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་མཐའ་ཡས་པས་དམ་དཔོགས་པ་རམ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་དང་གཙམ་པ་དང་མ་འཕྲུགས་པ་འདི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གཏོལ། ཉན་ཐོས་སོགས་གང་ཟག་རེ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་སྟོབས་ཆེ་རྒྱུད་གིས་མཆོག་དམན་དུ་ཕྱེ་བའི་དབུས་གཙང་གི་སྐྱེ་དུ་བོན་སོ་སོ་བ་བཞིན་ཡིན་ནམ་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བླུན་བླ་མེད་པའི་ལམ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལ། འཇུག་པ་དེ་སྐད་འབྱུང་བ་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་བསྒྲིད་ཆོས་མཛད་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་པ་དེ་གཏི་ཕྲག་རིགས་བསྐྱེ་ཡི་དྭ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་ནས་ལ་དབང་ཆེན་ཞེས་གྲགས་པས་རང་རྒྱལ་ལ་དབབ་འབྲིད་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་དབང་རྒྱུད་སྡུང་ངེས་མི་འཇོག །ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་ལུས་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱག་བརྒྱང་བས་འགྲོ་བ་དྲང་བར་མཛད་དམ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རབ་བཤད་ཅེས་མ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བཤད། ཕྱི་རོལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན། །དང་པོ། ཆོས་མངོན་པ་བ་དོན་དམ་པ་ནི་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འོ། །དང་པོ་གཙོ་བོ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་བཅའ་འོ། །རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ཕྱོར་བཅས་ལ་འཇོག་དགོས་ཏེ།

36

ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གཙོ་ཕལ་ལ་སྦྱར་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགྲ་བཅོམ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཕལ་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།) འདི་ལ་ཀུན་བཏུས་ཅིག །སྟོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་བསམ་གཏན་ནས་སྤངས་ཤིང་བདུག་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པས་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་ཤུམ་ཚོགས་པས་སྟོན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་མངོན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་བསྒོམ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་ཤུམ་ཚོགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་མངོན་པ་ཕལ་པ་བར་འཇོག་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་བསམ་གཏན་ནས་སྡུག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་འདང་། ཚོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཁམས་གཏན་དང་རོ་ལ་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མི་ཕམ་ཚེས་འཕགས་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་གི་ར་ཤོར་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་དོན་ཞེས་འཆད་དོ། །འཁོར་བཅས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གཟུགས་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚོར་སོགས་རང་བའི་མིང་གཞི་བཞི་ཕུང་པོ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེའི་ཚོགས་པ་ར་སྐྱོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་གཟུགས་སྡེ་དེའི་རྗེས་འབྲང་མིན་ཏེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་འི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཅིས་དགུ་ལ་བརྟེན་པ་ར་ཡོད་པས། དེའི་ཚོགས་པ་ཙ་ཅི་རིགས་པ་ཐ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཞི་མེད་པས་བྲལ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བཅས་ཕུང་པོ་ཞི་བར་

38

ཡོད་པ་ར་མ་སེམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནས་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ནན་ཤེས་རབ་ཉིད་སེམས་ལས་བྱུང་འཁོར་ཡིན་པ་ར་ཇོས་ཀྱི། སེམས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཕྱི་རོལ་ཞེན། ཞེས་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས། སྤྱོད་མེད་དེ། འདི་ར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་དང་གཙོ་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་འཁོར་དུ་བཞག་པ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་བསམ་ལྷུན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་རང་དེ་རིག་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་རིག་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཆ་ཡིག་མཁན་གཙོ་བོ་ར་འཇོག་པ་བཞིན་དང་། གཟུགས་ཡིན་ལྟ་ང་སེམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་ང་སེམས་ལས་སྐྱེས་ཡུན་ཞེས་པ་ལྟ་རེ་ཤོ། །དེ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གང་ནས་བརྟུག་ཀྱང་མངོན་པའི་སྐྱེད་སྟོན་དང་། ཞིག་ན་ས་ཀྱི་ཀྱིང་དེ་ཡང་དོན་གཙོ་བོ་ར་སྐྱོད་པའི་སྐྱེ་སྟོན་ཅིག་གང་ནས་བརྟུག་ཀྱང་མངོན་སྐྱེ་སྟོན་དུ་འཇོག་གོ །མངོན་པའི་སྐྱེ་སྟོན་ཉི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་རབ་ལན་དང་ལན་མ་འབྲེལ་བ་ར་སོ་སོ་བཅད་དུ་ཡོད་པ་ར་ཆང་བས། སྐྱེ་པ་ཞིག་མ་ཐ་བ་གཅིག་ཏུ་དེ་ར་མེ་བ་དོ་དེ། །རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་མ་དོན་པ་ལ་སྐྱེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་གླེགས་པ་མ་སོག་པ་བཅད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི། གླེགས་པ་གཞི་ཀ་ལ་མཆོད་ན། སྐལ་བ་གསུམ་འཛིན་དུ་སྟོན་པའི་ཆེན་ནས་དེ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གཙང་བ་ར་བརྗོད་ལ། རྣམ་གྲངས་ལ་ཀྱི་དཔེ་ནི་འདུལ་བ་བཞུང་ལྟ་ཐུན་གསུམ་གཙང་བས་ལུང་མ་སོ་ཞེས་མངོན་པ་ཐ་ཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆུང་དེ་ཉི་མི་བཟང་སྐྱེ་མ་དོ་སྐྱེ་དང་ཤགས་ལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་སྡེ་ལུང་གྲགས་ཚོགས་དང་ལུང་གཞི་པ་ཐམས་པའོ། ||

40

ཐོབ་པའི་ཆ་ལ་ཡང་སྣང་མཁོན་འདོན་འདོན་སོགས་མངོན་སྐྱུར་བ་ཙམ་ཟི་ལ་ཀྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཟབ་ངན་སྐྱེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་དབྱ་གི་སྒོ་ད་ཙིག་དེ་དག་པ་བོ་གཟུགས་བཅུ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་དེ་ཞེས་པ་དེ་སྐད་དུ་ཁྱ་བ། །ཤོ་བོ་ལི་བསྟན་ཆ་ར་མཐུན་ཐུན་མ་ཡིན་པ་ར་གྲྭ་བསྟོ། ཕྱེད་ཅག་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱང་བས་བ་ས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ར་སྐྱེ་བ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འི་ཕྱིར། ཅི་ཡང་དཔག་པ་མེད་དུ་ཡུན་ཆེ་བ་ཐབས་ལ་བའི་སྐྱེ་བོ་གྲུབ་བ་ར་སྨྲ་བའི་ལོ་ཡང་ས་ལྟ་ཕྱུ་མ་དང་སྦྲང་བ་འདི་དག་ལ་སྐྱེད་ཅག་དེ་སྐད་དུ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ལམ་ངན་པ་ལས་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་སྨྲ་ནའི་ཆེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་སོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཆེན་ར་ལ་གདམས་པའི། །ཐོས་པས་མ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་འི་སྤྱོད་ཐོག་འི་དོན་པའི་རྟོགས་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ཀྱང་ཡོད་ཤེས་རབ་ནར་འཇོག་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམ་ལ་ཀྱི་རབ་ལྟ་པ་ལས་སྒོམ་བྱུང་སྡོམ་ཤྲེད་པའི་ཕྱིར། སྒོས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་འི་སྒོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ལ་འི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡོད་དེ། མི་དམ་ཉ་ཐོག་ལ་ར་སྐྱེ་བའི་དྲ་ཀྱི་སྤྱོམ་ས་འཇུག་དག་པ་བརྟོན་སམ་ཉི་སྐྱེས་ཐོབ་ཅུ་ཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་ན་འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྐྲ་བའི་དགེ་བ་ཐོབ། །ཅེས་ལྟ་ཡང་། སྒོམ་ཕྱུང་ཟག་བཅས་ལས་ཕྱུང་པོའི་སྐྱེ་ས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ན། ས་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེད་ལ་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཞུང་མངོན་པ་ཉི་བ་ཙོམ་ཕྱུང་བ་འདས་ཀྱི་རྟོགས་སུ་གསུང་བ་ར་མཛད། སྟེ་བདུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ར་བརྗོད་དེ། དེ་པས་དེ་ཕྱིར་འདིའི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །འོན་གཞུང་མངོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་བའི་བསྟན་བཅོས

41 ཀ སྡོམ ཉེར་གཅིག སྟོང

༄༅། །ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣ་རྒྱ་བྲེ་སྐྲས་སྤྱན་མིན་འདྲ་ཉིད་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ར་འདོད་པ་ཡི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་རབས་ཀྱི་ལྷོག་ནས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བླའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ
མཐའ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་དུ་བརྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་གསར་སྒྲུབ་དང་། སྒྲ་དང་མཚན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གདགས་གཞི་རྒྱུ་རང་བའི་ཡི་གེ་ལ་དེར་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ན་མིང་ཚིག་གཞི་ཡི་གེ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད།
དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་སྒོམ་བྱུང་ཟག་བཅས་ལ་མངོན་པར་བཞག་པ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱི་ཚིག་དུ་བརྗོད་དེ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་འཁོར་བཅས་ཞི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་མངོན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་།
དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ལ། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བརྗོད་བྱེད་མིང་གི་ཚོགས་མངོན་པར་འཆད་དོ། །ལྷག་པའི་དོན་ནི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མཆོག་གམ་ལྷག་པར་བསླབ་པས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་སློབ་བྱེད་ནི་ཆོས་འདི་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
སྐྱེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན། ཚེ་རབས་སྔ་མར་རྒྱུན་ཀུན་སློང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚེ་འདིར་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་
འཇུག་ཐོབ་པ་ལས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་དག་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཉམས་ནས་འོག་མ་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་རྗེས་

34

43 ཀ སྡོམ ཉེར་གཉིས སྟོང

༄༅། །ས་ཕྱོད་དེ་སྐྱེ། (རྣམ་ངེས་ལས་ལས།) གང་ཉེ་བར་ལ་ལ་ཙམ་དེ་ཉིད། །ཤེས་པ་ར་ལུས་བ་ཐོབ་དེ་དེ། །ཅེས་པ་ལྟར་འགྲུབ་ཅན་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ། ཉེས་པ་ཟད། རྫས་ཡོད་ངེས། གཉིས་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་བར་སྟོན་པ་གསུམ་ལྟ་ཅིག་ལས་མཐུན་པ་ཉིད་
དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། (བསལ་བྱ་ལས་ཀྱི་གཞན་བཀག་པ།) ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་བསྡུས་པ་རེ་དེ་ཁྲ། །ཉེས་རྣམས་ཀུན་སྤྱི་ལ་ལ་ཡིན་ལ་བཅོ། །ཀྱི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞིན་ཉིད་ཙམ། །ཞེས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་ཡས་བཞི་བྱེད་ལ་འདི་ར་བཟློག་སྟེ་སྤྲོས་ནས་མཆུད་ནས་ཏེ། སྐྱེ་སྒོ་ལ་སྐྱེད་གྱིས་དེ།
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མཐུན་ཕྱར་འདོད་པ་ཞི་ཆེག་རིས་འབྲས་པ་ཡིན་པས་མཐུན་པ་མི་སྲིད་ལ་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོས་སོགས་ཀྱི་དགའ་བཀོད་པས་བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པ་ཡི་ངེས་པ་ཚད་མ་མི་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། (ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ར།) གཏན་ཀྱི་རྒྱུ་ན་ལྟར
བཀོད་པས་གཞུང་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མཛེས་པ་ཡོན་ཏན་ཆེ་དུ་མ་གཞན་བརྟག་པ་ཅི་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་གཏན་མ་བཞིན་ནྟ་བར་སྟོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་ཡིན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་མཛེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཅིང་། (ཡང་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཀོ་བ་ཆེག་ཐོག་མ་རབ་ཀུ་ལ་ཞོག་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས་མཛེས་པ་ནི་བརྒྱ་གི་ཞེ་ཆོག་ས་བཞོག་སྐབས་ལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་མཛེས་ཏེ་ད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་
ད་ཡ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟན་པ་དེ་དགོས་འབྲེལ་ངེས་པར་བཟློད་དགོས་པ་རང་གཞུང་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་། མཛེས་སྐྱེད་ཙམ་ཡིན་ན་དགོས་སོགས་ལ་བཞི་འགྲུབ་ངེས་སུ་ཅང་དགོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགོས་བཀོད་པས་མཛེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལ་འཇུག་ན་དེར་ཐལ་ལོ། །

45 ཀ སྡོམ ཉེར་གསུམ སྟོང

༄༅། །གྲུབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་ལ་ད་དོན་རྟོགས་པ་ར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། དགོས་སོགས་ཀྱི་ངག་ཚད་མ་ཡིན་པས་དགོས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མི་ནུས་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མེད་པའི་ཡིན་ལུགས་ཐེ་ཚོམ་ཟབ་ལ་འདད་དགོས་སོགས་གྲུབ་པར་བརྗོད་
ཀྱང་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྣམ་དེ་ལོག་པར་ངེས་པ་བཀག་ནས་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དཔར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་སོགས་འགོད་པར་དགོངས་སོ། །ངང་ལུགས་ལ་དག་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་གོ་བ་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་དག་པ་དེས་
དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དགོས་པ་ཡོད་པར་གོ་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལྷ་ནུ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ར་སྐྱེ་རབ་ཡིན་ནོ། །ཚོང་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཚོས་པ་བུ་རྣམ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་དང་། བཞིན་སློབ་དཔོན་ཁྲང་ལ་དེ་ངེས་ནི། རྒྱ་བཀར།
ཤེས་བཀར། མདོ་དོན་བསྡུས་ནི་ཤིན་ཞེས་པ། །ཙ་བར་ཚིག་ལེ་ཤིན་བཞེས་ལ། །ཉིན་པར་དེ་སྟོབ་ལ་ཤེས་པ། །ཅིག་སྤྱོད་གཏོན་ལ་ཇི་ཆོས་པར་འབྱུང་བ། ཞེས་པ་དང་། གྲུབ་པ། ཕྱོགས་རྒྱུ་ཤེས་ས་ངང་པ་འཚོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ནུ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡ་རྗེ་གཞན་པར་འཆད་རྒྱ་བར།
འདོད་པ་ལ་ཞེན་ཁྲིམས་ཤན་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམས་པ་ར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྡུད་སྙིང་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་ནུ་བར་བས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་སླབ་ཅིང་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པར་འགོད་དོ། །ཞེས་ཉན་པ་ཡི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་
སྟོན་པའི་ཚིག་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། (གང་ཟག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི།) དགོས་པ་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཟ། རིགས་པ་སྐྱེ་བ་བཟག་ཆེ། ཡོད་སྤྱི་རབས་ཚད་མ་མེད་པའི་ཚིག་ལ་དེས་པ་སྐྱེ་དོན་ལ་ལྟ་མི་ནུ། ཚོག་ལྟ་ན་ཀྱི་ཆེད་དུ་དག་ལས་དེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྫང་

47 ཀ སྡོམ ཉེར་བཞི སྟོང

༄༅། །ལོག་རྟོག་ཅན་གྱི་སྤོང་ལ་བ་མི་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་སུ་དགོས་སོགས་ཀྱི་དག་བཀོད་པ་ལ་བཅིག་འདི་ལྟར་ཚིག་ཙམ་གྱིས་བཀོལ་བ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་བརྗོད་པས་རྒྱུ་བ་ཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
དེ། འབྲེལ་པ་མེད་པས་ཚད་མ་ཡི་ངེས་པ་མི་འགྱུར་བ་ང་ངེས་པ་ཙམ་སྐྱེ་བ་ར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ལི་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་ལས་གྲོས་པ་ལྟར་སྒྲོ་བས་བྱུང་བ་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་བཙོས་པ་བཀླག་བྱེད་ཡིན། ཅེས་ཡང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེས་དཔག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
དུ་ཡིན་དང་བཟོད་དང་ཐོས་བྱུང་རྒྱུ་ཆད་པ་ར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱུ་མ་ཆེ་དགོས་ཡོད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ནང་དགེས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་མི་དགོས་ཞེས་ན། དགོས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ར་འགྱུར་ཡང་ལས་འཇུག་པའི་
ཡ་ན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་ཅེས་པ་དང་ང་མི་རིགས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་ཡོད་ལ་ཞེས་ཆེར་འདོད་པ་དེ་ཐེ་ཚོམ་དག་ལ་བཏུལ་བ་དང་ང་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་ས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། (སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས།) གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་གཏན་
ལ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་འཇུག་པ་ས་བྱེད། །ཅེས་སོ། (།ཁ་ཅིག་གིས།) ཐེ་ཚོམ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ཉིད་དེ་ནི་ཆེད་དུ་གོ་ས་ན་ཡང་འཆད་པ་པོའི་ངག་གིས་འགྲུབ་པས་དེ་ཚོམ་པ་པོའི་ངག་ལ་མི་བཞོད་ནི་ཞེས་པ་བའི་འབྱུང་། འཆད་པ་པོ་ནི་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ར།
མ་ངེས་པའི་ང་དག་རྒྱུ་ན་ཐུང་བས་སློབ་མའི་བློ་བཏགས་པའི་ཆེད་དུ་ལོག་པ་ར་སྒྲུབ་པ་ས་སྤྱོད་ལ། ཚོམ་པ་པོ་ནི་དགའ་རྒྱུ་ཉི་རིང་བ་སྐྱེ་བཏགས་ནས་འགོད་པ་ལ་ཡིན་ཅེས་ཞེ་ལ་ལ་ཡི་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཙམས་པ་རྩོམ་པ་པོའི་ངག་ལ་བརྟེན་པས་དགོས་སོགས།

49 ཀ སྡོམ ཉེར་ལྔ སྟོང

༄༅། །པ་པོ། །དགག་པ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བ་བཞི་ནི། ངག་འདིའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བརྗོད་བྱ། ངག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་རྟོགས་པ་ར་སྐྱེས་པ། དེ་དགོས་ལ་མ་ལས་པ་འབྲེལ་པ། དེས་དགོས་ལྡན་དུ་ཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག
པ་ཉིད་དགོས་སོ། །དགག་ཙམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བ་བཞི་ནི། དགག་འདི་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ར་བྱ་བ་བརྗོད་བྱ། དེ་ངག་ལ་རྟོགས་པ་ས་དགོས་པ། དགོས་པ་དང་ངག་ལས་ངག་ལས་པ་འབྲེལ་པ། དགོས་པ་དེ་ལ་ཉིང་དགོས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགོས་པའི་དགོས་པ་པོ། །དགོས་འབྲེལ་
བཞི་པོ་དེ་དག་ཤེད་དང་རྟོགས་པ་ལྟ་རྣམ་གྲངས་ལ་ལམ། ལག་པ་དོན་སོར་མེ་ལྟ་ར་དོན་ཕོ་དང་པམ། ཐམས་མི་རྟག་ལྟ་ར་དོན་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དང་པས་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་སྐལ་བ་ཡིན་ཐ་དད་ས་བཅད་ཡིན་ནོ་ཅེས། རྟོག་ཏོག་གྲ་དད་པས་དང་དོ་བམ་ཡིན་ཅིང་།
ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཐམས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བསམ་མཐའ་དངོས་སྟུབས་ལ་པའི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་རྣམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཐུབ་ནས་དོན་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་འདིར་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ
དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ར་བྱ་བ་དགོས་པ། དགོས་པ་དེ་ཉིད་གློ་བ་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱོགས་ནས་འབྲེལ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ལྟ་རབ་བྱུང་བ་ལྟ་ར་སྣང་དོར་བྱས་པས་ས་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཀྱང་དགོས་པ་བ་འཚན་ནས་བརྗོད་པ་རྒྱུ་བའི་ཤེས་རབ་ཙམ་མ་དུ་ང་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདི་ལྟ་ར་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་བརྗོད་བྱ་དང་། སྐྲ་རྟོགས་མཚོན་པ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་སྒྲུབ་བ་རྒྱུ་ལ་བསྒྱུ་ཡོ་གས་པ་ཐང་ཅིང་། ཉིང་དགོས་དང་རྒྱུ་ལམ་ཡིན་པས་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད།

42 ཀོ་ཤ

འབྲང་ཕྱུང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རམ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པ་ལམ་ཡོད་དང་རྒྱུད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་བའི་ཆེད་དུ། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ཡོས
བས་འཇོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་། ཞེས་པ་དེ་གཞུང་མངོན་པ་སྟེ། རྒྱུ་བ་བྲལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག
དྲུག་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡི་ཤིག་ཞི་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི
གཅེས་གཅེས་ནས་ཉམས་ལ་དོན་དུ་ཡུལ་དང་དགག་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་མངོན་པ་སྣེ་བ་དྲུག་དེ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཅེས་གཞན་དང་མཛོད་ཀྱི་དཔེའི་ཞིང་ཐན་ལ་སྟོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་ཕྱི་ཡི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དགོས་པ་ཡི་དོན།
དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ་བཞི་ནི་དང་པོ་ནི། ཀྱུག་རབ་བཅིག་ན་རེ། སྤྱི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་དགོས་པ་འབྲེལ་གྱི་དགས་བསྟན་བཅོས་སྟོན་པ་དོན་པས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཏུ། བསྟན་བཅོས་ལ་བཞི་ཐམས་ཅད་དང་ལ། །བཤད་པ་ལ་ཉིན་བག་བཞི་གས། །ཇི་སྐྱེ་དགོས་པ་བ་མ་བརྗོད་པར། །ཇི་སྐྱེ་དབུ་ཡི་ཕུག་ལ་རྟེན། །ཅེས་གསུང་བ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞི་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་པས་སྦྱར་བའི་རང་ཚིག་ལ་སྐྱེས་བུ་ཉི་ཚེ་ཞིག་འཇུག་པར

44 ཀོ་ཤ

རང་ཅིག་ཏུ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། མཁས་རྣམས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་མིན། །ཅེས་པ་ལྟར་སྔོན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོས་དགོས་སོགས་ཀྱི་དགག་བསྒོད་པའི་ལུགས་བཟང་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་ཤིང་། དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་འཐུན་ཏེ་སློབ་མ་རྣམས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ
འཇུག་པ་བ་བཞིན། འདིར་བསྟན་བཅོས་ཉན་པ་ཕན་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་དགའ་བ་སྐྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་དེ་དང་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་མི་རིགས་པ། ཡོད་ན་དེས་བསྒྲུབས་པས་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པས་སྙམ་རབ་ཀྱི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དང་པོའི་ལྷག་མ་ལན་ཀྱི་ལུགས་བསྒྲུབས་ནས་འདི་རང་བསྒོད་པར་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཅིག་ན་རེ། ལ་ལྷ་ཤོག་སོ་རྟོགས་ལྷ་རང་དགོས་པ་མེད་པས་རྩོམ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པས་བ་ལྟར་བཅོས་པའི་སྦྱོར་བས་རྩོམ་པའི་སྐབས་བསྒོག་པ་ལ་གསོལ་བ་རེ།
བལྟ་ར་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པས་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་སོགས་བསྟན་ཅེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་མིན་པའི་ལོག་རྟོག་གང་རུང་བཟློག་ན་ཤ་ཀ་གིང་མིན་པ་སོགས་གཅོད་པ་འདང་བ་འདི་ནི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩོམ་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་འདི་བརྩམས་པ་ནས་ཤོར་འཇོད་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་པ་ལོག་རྟོག་གཞུང་སྐྱོག་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིང་། གཞུང་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་གཞུང་ལ་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་འདི་ས་སེལ་བས་གཞུང་མི་དགོས་པ་དང་། གཞུང་ལ་དོན་དུ་ལ
ཡོད་བས་དགོས་འབྲེལ་དུ་མ་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ཆེ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་སྐབས་འགྲོས་པ་བའི་ངག་ཕྱིར་བརྗོད་ལ་བཏེན་ནས་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཕྱི་ཆེད་དུ་དགོས་སོགས་འགོད་པ་དེ་འཐད་ཅུང་། དགོས་སོགས་བཀོད་བས་དགོས་པ་མེད་པར་མ

46 ཀོ་ཤ

ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དེར་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་ལ་ངེས་ཆེ་བར་ཤེས་ཆེར་འཛིན་ལ་ས་འདོད་དོན་གཉེར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དགོས་སོགས་བཀོད་པའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཆད་པ། དེ་ཡང་བཟང་ལ་ཐུག་གི་རིས་ལས་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཚིག་རྟོགས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བ་ལ།
ཚིག་ལས་བྱུང་ངེས་པ་སྐྱེ་ནུས་འཇུག་ལ། དེ་ཉིད་དགོས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མཚོན་མ་འི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི་སོ་སོ་པ་ཡོད་ཡེ་དབྱེ་གསུམ་ནས་བརྟག་པས་རྟོག་ལྡན་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་ལྡན་ཡང་བློ་རིམ་པ་ལ་བཀྲེས་ནས་རྟོག་ལྡན་དུ་འཇོག་དགོས་ཏེ། ཐུ
ཕྱོགས་པ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐུང་འབྲས་བུ་རྟག་པ་བར་པ་དོན་དུ་པ་དང་། ཐེ་བྲག་ཅུ་སྨྲ་བས་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་འཇུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཐར་པར་སྨྲ་བ་དོད་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཐར་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དེ་མི་འདོད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས
པ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་རྟོག་ལྡན་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་དགོས་པ་སོགས་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་སོགས་ཀྱི་དགག་ཚོམ་ལས་དོན་དུ་གྱུར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅོས་ནི
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་ནི་བརྗོད་བྱ་བ་ཡིན། །ཅེས་པས་རྟོག་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཡང་བརྩོམ་པ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཅན་བཞིན་པ་དག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དོན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ར་བསྒྲུབ་པ་ནི་མཇོན
སུམ་ལྟར་ཡོད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་ལ་ལ་གའི་དོན་ཡིན་ན་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལས་མཛད་པ་ལ་ཏེ། །འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་ངང་ཆེན་ཏེ་ནི། །རྒྱུ་ཡིན་ངས་བ་ལ་ཉིས་ལ་མ་འདུས་ལ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ནང་དྭ

48 ཀོ་ཤ

ཀྱི་ངག་འགོད་པ་ལ་ཡང་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཡིན་ན་ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རམ་མི་ཐན་དེ། ཡོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་ཞིང་། རྟ་སྒྲང་ལྷ་སྲིད་ཙམ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས
སོ་ཞེས་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། དགག་ཅིག་རིགས་ཙམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་ཀྱང་། མཐོང་ན་ངོ་བ་ལྟར་དགོས་འབྲེལ་ལ་མཐོང་བས་བསྒྲུབ་ལ་ནས་འཇུག་པ་སྲིད་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་དང་བས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཐུབ་བའི་ཕྱུ་ལ་ནས་དོན་བས་ཡིན་ཙམ་གྱི་ཚིན་ནས་རྒྱུ་ར་བསྟན་པ་འམ།
རྟོག་ལྡན་བྱང་ཀ་འི་ལ་ལ་འཇུག་པ་བཞི་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་བསྒྲུབ་ཏུ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་དང་དུ་དགག་བཀོད་པ་ནི། ཐན་ལོན་གཞན་ལས་ཐོས་པ་དང་ཚོགས་རྒྱུ་ང་ཐུགས་ལྡུང་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་མཐོང་ཐོས་མེད་པ་པའི་ཡོར་བུ་ལྟ་རམི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར་རོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ཡི་ཆེན་ཐོབ་ཆ་ཐོག་མ་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡེ་ལྟར་སྟེ། བརྗོད་དུ་ཐུབ་ན་གྲུབ་ལ་མེད་ཀྱིས་དགོས་པ་སྐྱེད་ཆུ་རྒྱུ་ན་ནས་བརྗོད་པ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་འི་ཡུལ་དུ་བྱུང་རབ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ས་མ་ཤེས་པ་པར་བ་ཀྱི་ཆེན་ཐེ་བ་སྟེ། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ
ལས། གྲྭ་ཡིན་གཞི་ཡི་བརྗོད་བྱ་བ། །རྟོག་པ་ཡི་ཡིན་ལ་ཡིན་པ་བར། །གྲྭ་ཡི་ལྷ་ཡི་ཡིན་ཡིན་འདོད་ད། །རྟོག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མིན། །ཅེས་སོ། །དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འི་རིགས་དང་མཐུན་པ་འི་ངབ་དབང་འདི་སྐད་ཀྱི་རྗེས་བཟུང་རྟོགས་པས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོ། །
འབྲེལ་པ་ནི། ཚིག་གང་ཞིག་གཞན་དང་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཤན་དགོས་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལུས་པའོ། །དགོས་པ་འདི་དགོས་པ་བའི། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའོ། །དེ་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལུས་ལ་ཡོད

50 ཀོ་ཤ

དོ། །དེ་དག་དགག་འདིས་ཇི་ལྟར་བ་སྟན་ཚུལ་ལ་ལ་ཆོས་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ས་ཚོ་བལ་གང་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་དགོས་འབྲེལ་བཞིན་དངོས་སུ་ཤུགས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། བརྗོད་བྱ་ཚོགས་རྣམས་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཤེས་རབ
ཀྱང་དེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་ནོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པས་དགོས་པ་དང་། མེད་པར་ལ་སོགས་པས་ཉིང་དགོས་པ་བཟློག་ནས་བསྟན་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ནི་མངོན་པ་ཡོད་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོ་
ནི། ཕྲེ་བ་བཅིག་ནི་ནི་གཉིས་ལ་ལས། །དེ་ཕྱོང་རྟུ་ལ་ལ་ཡི་ཕྱིར། །དགོས་པ་ལས་ལ་ཡོད་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགག་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་ངང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་ཀུན་པ་མེད་པ་དང་། གཙོ་བོ་མེད་ན་ཕལ་བ་ཉིད་ཏུ་ང་མི་འགྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ
དང་ཕལ་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་པས་གཙོ་ཕལ་ན། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དགག་བརྗོད་བྱ་དག་དེ་ནི་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གཉེར་བཅོད་པས་གྲུབ་པས་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་གཞན་གསུམ་དེ་འི་ཡུལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཕལ་པར་བསྟན་ནམ།
བསམ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་གཙོ་ཕལ་ལ། མེད་པར་ཞེས་དང་། དགོས་པའི་ཆེད་དུ་བྲམ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་ཉིད་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་གསུམ་དེ་འི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཡུལ་དང་ཐབས་ཡིན་པས་ཕལ་པར་བསྟན་ཏོ། །དགོས་སོགས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་མཚན། ཤེས་བྱ་དང་
བསྟན་བཅོས་ལ་བཞིན་རིམ་པ་ཡིན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཆོས་དུམ་ཡོད་པ་འི་ནང་ནས་པ་བཞི་ཕྱོན་བཅུ་ནི་སྟོན་པ་ཞི་རིམ་པ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། ཕྱིར་དགག་རྣམས་ཀྱི་ཡི་རང་གི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཚམ་པའི་དོན་ཙམ་བརྗོད་པས། དགག་འདི་ས་ཀྱང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཟུ་ལ་བྲ་གཞུག

51

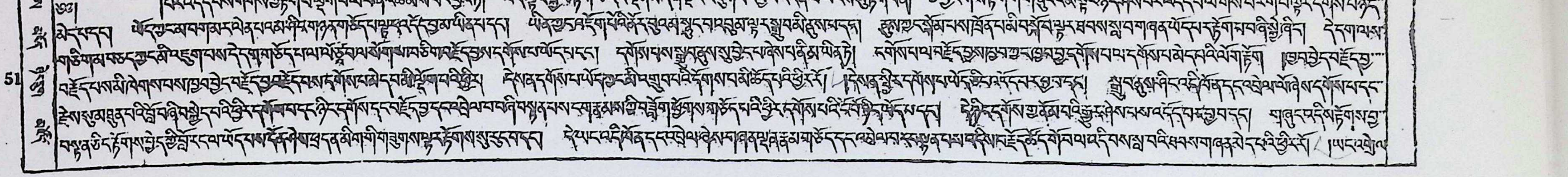

53

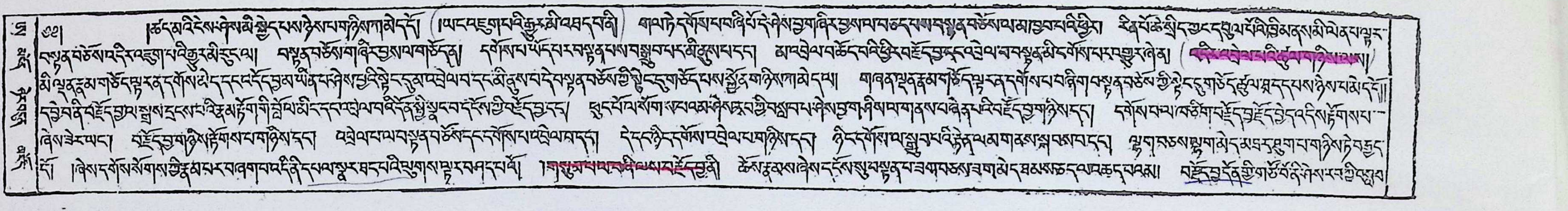

55

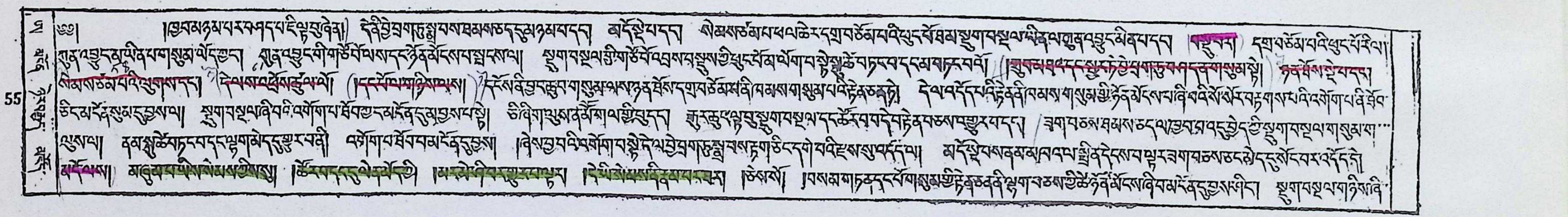

57

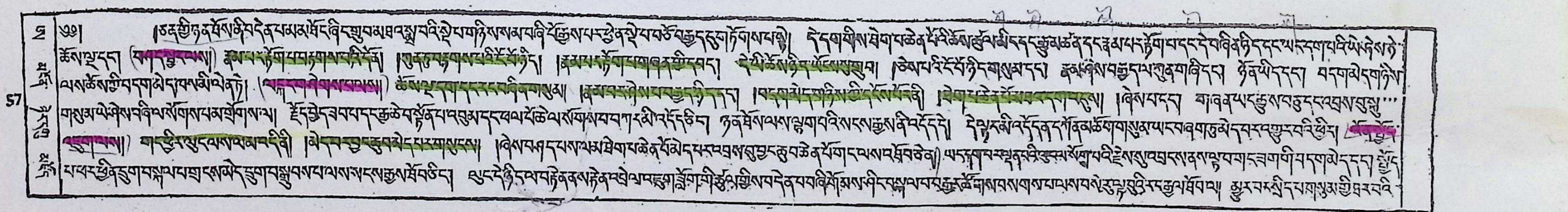

59

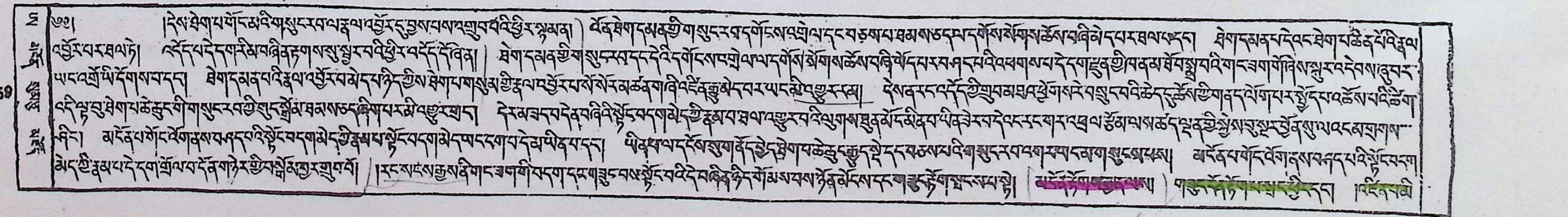

52
པས་སྔ་འདོད་ཉེས་མཚོང་སྤྲིན་ལྟར་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཚོས་ལ་མ་འབྲེལ་བ་བཅད་ནས་བརྗོད་བྱ་དེ་སྟ་བ་ཐུབ་སྤུ་གོ་ལ་སྦྱེད་པའི་ལུགས་བཟློ་ལྡར་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེས་མི་འཐད་པས་སྒྲ་བའི་དོན་བ་ཁ་ཅིག་ཚད་པས་དགོས་འབྲེལ་བ་ཞེར་དེས་པ་ལ། རྟོག་པ་དེ་ལྡན་འི་འདྲ་བཞུ་ལ་སྤར་རྣ
པས། བཅིག་ལ་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་མི་སྤྲེ་བསྒྲེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ལ་འདི་སྐོར་འཇོད་པ་ལ་སོགས་པ་བ་འདྲེ་སྒྲིད་པས་པ་ཞེ་མ་ངེས་སོ་ཞེན། དེའི་ཉེས་པ་མེད་དེ་རྟོག་ཟླ་ནས་གཅིག་སྤྲོད་པོ་ཉམས་མ་ཐོང་བ་འབྱུ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྤོན་དུ་འདི་ལ་དོན་ཡོད་ཅིང་། འདོད་པ་ནུས་པ་ཤིང་
ཐབས་སྒྲ་ལ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དཔྱད་ནས་འཇུག་པ་ན་བཞིན་དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་སོགས་ཁ་འདྲ་འདོད་དམ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་ནས་བཞི་པ་མ་ངབ་ར་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པའོ། །ཡང་བརྒྱུད་འབྲེལ་བ་སྨང་བ་ཞིག་ལ་རྟེ་ལྟ་ལ་དེ་ལྟར་ཉིད་དགོས་པ་ལ་འདོད་གྲོགས་གཞི་སྐྱེ་ན་དེ་ཕྱོང
བ་རིག་ཉེར་པོ་དགོས་པ་འབྲེལ་མེད་དགོས་ན་དགོས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སྒྲིད་དགོས་ན་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཞིང་པ་ལ་ཉིས་པ་བ་ཐང་མེད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་སྤྲེན་སྤོང་དགོས་ཅི་ཉིད་དགོས་པ་ལ་དགོས་པ་འབྲེལ་བ་གཞན་མི་དགོས་སོ། ཉིད་དགོས་ཀྱི་དོན་པོ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་འདོད་ཐུར
གྲུབ་ལ། དེ་དགོས་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་སྒྲོན་མ་སོགས་ལྟར་མི་ནུས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལ་པ་ཡང་མི་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྨང་བ་ནི། ག་ལ་ཏེ་རྟོག་ལྡན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཅིག་གིས་བཟློག་ནུས་ན་རྟོག་གེ་བའི་བདག་སྐྱ་དགག་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སྤྲ་རབ
དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་ནུས་ན་ངག་གི་དགོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེན། རྟོག་གེ་ན་བས་བརྟགས་ནས་ཞེན་པ་ལོག་རྟོག་ཅིག་གིས་མི་བཟློག་ཅིང་དགོ་བུར་བ་འབྲེལ་ཕྱིར་བ་ལ་ལོག་རྟོག་ཚིག་གིས་བཟློག་པར་ཚུལ་བས་སྤྱུ་པ་བསམ། ལོག་རྟོག་གི་ཐུ་དང་ར་བཟློག་ཅིང་

54
པ་ཡིན་པས་ཚོས་ར་བཅུ་ནམ་འབྲེ་དཔེ་ཅེས་པ་ས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པར་ཞེས་པར་གྱུ་བ་དང་། གསུང་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་གྱུ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་དེ་དཔར་ནི་བརྗོད་པར་གྱུ་བའོ། །དགོས་པ་ནི་ མེད་པར་ཞེས་པ་བཟློག་ནས་སམ། ར་བཅུ་ནམ་འབྲེ་དཅེས་པ་ས་ཕོ་སྦྱུང
གི་ཤེས་རབ་དོན་ས་གྱུ་བསྟན་ཏོ། ཉིད་དགོས་ཉིད་གཞུང་དུ་བཟློག་པར་བསྟན་པ་རྣ་ལ་མ་སུ་གས་ལ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་ཚོས་རྣམས་ར་བཅུ་ནམ་འབྲེ་དེ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྲ་རས་གཞན་ཕར་ཡང་མེད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ས་སྤང་སྟེ་མ་ཞིན
ཉིས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་ལས་སོགས་པར་འགྱུར་བ། དེས་འཇིག་ཚིག་ཉམས་པར་འདིག་ཏེ་ན་ཅེས་པ་བརྗོད་དེ། ངན་སོང་མེད་པ་ཉམས་མི་སྡུག་བསྔལ་ཉོང་བ་སྲིད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བ་ཆོ་དང་མཚུངས་པས་མཚོ་ཆ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཏིང་ཟབ་བ་དང་། མཐའ་མེད
པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་སྲིན་འཛིན་བྲིས་གང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྦ་རླབས་དང་བཅས་པ་བཅིངས་མཚུངས་སོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ཀྱི་བྱུང་ཞི་མ་དོན་སུམ་དུ་གྱུ་བའི་དེ་ཉིད་ལ་ས་གཞན་པའི་སྲིད་པ་མེད་པས་ཉེ་བའི་ཆོ་ག་འདིར་བཞེས་ས་ཏེ། དེའི་
ངོ་བོར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ་སྤྲ་སྐད་སྔོ། གིང་སྐད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བ་ཞེས་ས་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་བྱེད་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་སྡུག་བཅས་སྤྲ་གམ་ཡིད་དུ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བའི་ལྟ་ག་བཅས་མ་ཕུགས
དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་དོ་ཞེན། སྤྲིར་བཏང་ཀུན་བྱུང་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤྱང་ལ་ཕྱི་བའི་ར་བཅུ་ཕྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱུང་ཡུལ་བ་དང་མཐུ་ལ་བའི་སྡུག་ན་དང་བཅས་མ་བཅས་སོ། །ཞེས། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་འབྲས་ཏེ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡིན་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས

56
བའི་ངོ་བོ་པ་བོ་བཞང་མཐོན་རྟུ་མཐུ་སྐྱ་ལྟ་ག་མེ་བ་ཀྱི་ཆེ་མཐོན་རྟུ་ཕྲས་པའོ། །བསམ་གཏན་པ་ལ་བ་བཅས་སྒྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་རྣ་ཅན་ནི་ལྟ་སྤར་ཅེས་ཀྱི་ཚེ་འདྲ་ཕྱི་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཞེ་བ་ཞེ་སོག་པ་ཐོབ་བཟང་མཐོན་དུ་མཐུ་ལ་ཡ་ལྟ་ག་མེད་ཀྱི་ཆེ་མཐོན་དུ་ཕྲས་ཏེ་ཆེའི་འབྱུ་ཕྱེ་དོན་ར་བའོ། །རང
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲིང་གསུམ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ལམ་གཞུང་ར་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལྟ་ལ་ལྟ་ག་བཅས་དང་ངོ་ར་བཅུ་ག་མེ་དོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་བརྗོད་ཀྱི་ཐུབ་པ་སྒྲིབ་སྔེ་བ་དཔའ་ཞེས་པ་མཐོན་དུ་ཕྱུགས་ན་སྐྱུ་ཆེ་མ་བཏང་དགེ
བ་དབང་བ་ལ་སེང་འཁྱེད་པ་ཚད་པར་ཕྱུག་བ་དང་། སྐྲ་ཚེ་རྒྱ་བ་བསྐུང་བ་དང་། དབུ་སྐྱེད་པ་མ་བདེ་ནས་ཕུན་ཕྱུ་ལ། ཏ་ཏ་ཤ་ཁ་ཡ་ཚེ་ཏེ་ལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོང་པ་པ་དེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་དེ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚོང་བ་བཞང་སྒོམ་ས་ལ་བཟློབ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ
ཡུལ་ལ་ཕྱེ་ལྟ་ག་བཅས་ཡིན་ལ། ནམ་གྲོ་བ་ཞེར་ཟླ་མཚོ་ག་ཏུ་སྐྱ་ཚེ་བ་ཏ་ང་བ་ད་ལྟ་ག་མེད་ཕྱུབ་ལ་ཞེ་ཉིད་དོ། །(གཉིས་པ་དེ་ལ་རྟོད་བ་སྟང་བ་ནི།) ཆེ་ན་ཐོས་སྒྲ་ཕ་གཉིས་ཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ས་མི་ཞི་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་པར་སྐྱུབ་པ་དང་། (མ་དོ་ལྟེ་རྒྱུན་ལས།) རྟ་ཁྲུང
མ་བ་ཀྲ་ཏ་ན་ཏ་ཀཱ་ར་ཀ་ཏུང་། །ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་སྤྱ་བ་དང་། །ཡོ་ཏ་ང་ཏ་མེ་ཏ་ཏ་ཏ་ཡོ་ཏ་ཏེ་ཏ་ཏ། །ག་ཉེར་ལ་ཏ་འཆད་སྦྱང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་བཅུ་ས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པ་དེ་སྤྲད་ན་ལ་སྐབས་ལ་སྔ་ཏ་ཏ་ཏ་བ་དོན་ཏེ་ཆེན། ར་ཉེས་རྟོན་ཐོབ་ན་བ་ཞེར་བ་སྔ་བ་ལ་ལ་གསུངས་ས་ཏེ། སྐུ་ལ་པ་དང་། མཐོན་བ་ཏ་ར་ཀུ་ལ་ཅན་དང་། ཞི་བ་འགྲོ་དགེ་པ་ཅན་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱུར་བའོ། །དེ་ལ་མཐོན་པར་ཉིད་བྱུ་ལ

58
ལམ་ཕྱེ་ས་ཉི་ན་ཐོས་ཀྱི་བསྒྲབ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཞེ་ལ་བྱ་བའི་ཐེག་མཐོན་པ་ས་ཐེག་ཆེན་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཆེ་ན་ཀྱི་ལམ་ལམ་མ་བཏེན་པར་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་ལུགས་སོ། །འདི་ལྟ་ཞིག་ཀུ་ན་ཀྱི་ད་ན་ལམ་ང་དེ་ལྟ་ས་བསྐྱུབས་པ་ཞིས་ར་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤེ་ལམ་ཞུགས་ཀ་ཉོན་ཕྲ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤེ་སར
རྒྱས་སྒྲུབ་པ་བཞིག་ཀུ་ར་ཟ་ཡས་པ་ཡིན་ཀོ་ས་ཀ་ཏེ། མདོ་ཞེས་ར་སངས་རྒྱས་སྒྲ་ཕྱུག་ས་ཀྱི་ལ་མ་ནས་པ་ལ་དོ་ནས་ར་སངས་རྒྱས་དགོས་པ་བ་ཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་ཁྱོ་ར་ཟློ་ར་བ་བ་ས་ཉིས་ན་ཐོས་ར་རྒྱུན་བ་གཞན་ཟས་ཀི་བ་ཞེ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒོམ་པ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཝ་ནས་ཤེས
བསྒྲུ་ན་ཆེ་དཔ་ས་དང་འདོད་དེ། (སྤྱན་བརྒྱ་ལ་ས།) ཡིད་ཡིན་ལ་བ་ས་ལ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། བྱ་ཚེ་ཕྱུ་ས་པ་ཡེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ལྟ་ག་ར་ཡོད་ན་ལ་ཕྱུ་སྒྲུབ་ན་ལ་ལ་ཕྱ་ས་པ་ཏེ་སྤོ་བའི་ཚོ་དེ་ལྟ་པ་དང་འགྲ་ལ། (ཕྱོ་ག་པ་ཞི་ཁྱུ་ལམ་ཚད་བ་ལ་ས།) གཉིས་དེ་ན་སེམ་ད
དོ་ར་མེད་པའི། །ཀ་ཉོ་ར་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་ར་ཅོ་ན་ཏི་ར་དོ། །ཞེས་མ་ཡིན་ད་གུ་ཀ་ཏ་ཕྲ་དོ་ར་དོ། །ཡོད་ལྟ་ག་བཞི་ཀྱ་ཕྱི་ན་ཡི་སྟོབ་བསྐྱབ་བ་བ་ཏ་ཡ་ན་ལ་ཅེ་བ་ག་ཤེས། མདོ་ན་པ་བཀོད་ཚོ་ག་ནས་བ་ཡོད་པའི་ཤེས་རྟོབ་དེ་ན་པ་བཞི་ལ་ཤི་རྟགས་པ་རྩེ་མ་བ་སྐོར་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་སྐྱུ་བའི་བློ་ན་ལ་ལོག་ཞུགས
རྣམ་པ་ཐུང་ས་ཏེ་འབྲས་བུ་བཞི་བཅོ་ནམ་གསུངས་པ་ནི་དམན་པའི་ལ་གྱུར་དག་བཞུང་བཅོམ་ཡིན་ནོ། ཐེག་དམན་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོས་མ་ཐ་ལ་ར་སྐུ་ར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་མ་ངོས་མེ་ན་པ་བསྒོམས་པའི་སྐྱོན་ས་ལོག་ཞུགས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །
ལ་ཕྱོད་པ་ཉི་ལམ་གཞན་ཀྱི་ས་རྗེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བཞུ་ས་བསྟན་པ་ས་གསུང་བ་ཐེག་པ་གཉིས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་ཤེ་སྟོང་གསུམ་སྤྱི་གསུང་ར་བ་ལ་སྔོ་ན་ལ་ཕྱོར་དུ་སྒྲུབ་པ་ས་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་ཡོ་མ་ཐེ་བ་སྐྱུ། །དེ་ཐོབ་པ་ལ།
༈ འཕགས་པ་ཏེ། །ཅིག་ནི་དེ་ལྟར་ནི་ཚོས་ཅན་དུ་གྲུབ་ར་བ་ས་མེད་དགོས་ཞེས

60
ཐོབ་བྱེད་ར་དང་ནི། །རྟེན་ཅི་བ་ལེ་བ་རྒྱུ་ཞིབ་ལམ། །ཡང་དག་བཅུ་ལ་བ་ར་ལ་ས་པ་ར་གྱུ་འོ། །ཞེས་སོ། །ཉིན་བཟུང་བ་མེད་པ་ས་དེ་འདོད་ན་མེད། །ཆོས་པ་དང་བཞུ་ལ་པོ་ཞིག འདི་ལ་ཕ་ཆེ་ན་བསྒོམ་བ་གཤེགས་སྐྱེ་བ་ན་ནི། ཕྱི་ཉུ་ལ་ལ་བ་ཚོས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན
མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ། ནང་ཤེས་པ་ལ་བ་ལྟོས་པ་ཞིག་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པ་ཏེ། ཕྱི་ལ་བ་ལྟོས་པ་ཞིག་གཟུང་བ་བཟུམ་པ་དང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ནང་ལ་བ་ལྟོས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སེམས་གཞན་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཞེས་བ་ཀ་ལ་བ་སྐྱོད་མཛད་པ། །ཁ་ཅིག་ཕྱིད་གཉིས་པོ་མི་དགག་པ་ཏེ། བཅོམ
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུ་མས་པ་ས་གཟུང་བ་ར་ར་བཞིན་མེད་པ་ཅོམ་རྟོགས་ས་ཀྱི། གཟུང་བ་སྟོང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མ་གསུངས་ལ། སྒྲུབ་དཔོན་ཕྱི་ཡེ་ག་ཉེ་ར་བྱེ་ས་ཀྱི་གཟུང་བ་སྟོང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་ནས་དེ་ར་དེ་ན་ཕྱུང་ཚམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལ་དགོས་ས་པ་ས་ལ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཕ་
ཆེན་འདུས་མ་གསུ་ལ་ལ་ཕྱ་ལ་སྤྱོང་སྤྱོ་མ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚེ་ལོ་ཆེ་ན་ཀྱི་ས་ཐོག་ཉུང་འཛིན་གཉིས་ལ་རྟོགས་པ་ས་རྟོགས་ཀྱུ་ས་བ་ཏུ་ས་པ་མི་འཐད་དོ། ཕྱི་ལ་བ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་ར་དང་དེ་ས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ས་ལ། ནང་ལ་བ་ལྟོས་པའི་གཟུང་བ་ར་རང་དེ་ས་སྟོང་པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱུ་ས་པ་ས། ཁ་ཅིག
ནས་ཕྱི་གཟུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པ་ཞེས་ལ་ཟེར་ཏེ་ན་དང་བཅ་ན་བཅོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་བཅ་ན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱུང་ཁ་ལ་ལ་ས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཞི་ན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་གནས་པའི་ཕྱུང་བ་དེ་ས་མཐོ་ན་ཏུ་མཛད་པ་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཐུང་དག་ཉི་སྤྱུང་ས་པ་དང་ཡེ
ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བཅུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ན་ལ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ས་བསྒྲེས་པར་ཞིང་ལ་སྤྱ་ན་ལ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པ་ས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་ཕྱུག་པ་ལ་དང་བཅས་པར་མི་འབྱུར་རོ། །སེང་ལྡེང་གི་ཚ་ལ་བརྒྱུ་ག་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དོན་ལ་བཅ་ན་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅས་པ་ཡིན

61 ཧ མཛོད། ༄༅། །བཤད། ཡོན་ཏན་ནུས་ཅིག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཅིང་ཟག་བཅས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞི་ཁམས་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཞི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། ས་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་རབ་འཆད་མི་རྒྱུ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་དུ། །ས་དང་ལྡན་པས་ཉོན་པར་བཅད་རྒྱུ་བོ། །ཞེས་པ་དང་། །རྒྱུ་བ་ལ། གཙོད་མ་ཡི་གནས་ཀྱི་རབ་འབྲེལ་བཞག །ཡོད་མིན་གནས་ཉིད་མཐའ་དག་ཡང་། །ཡང་དག་པ་རང་རྒྱུ་དེ་རིས་དང་རྒྱུ། །སྤྱོད་པ་པོ་ཞིག་འདིར་བཅད་རྒྱུ། །ཞེས་དོན་ཡི་ཞེས་ཡིན་པས། སྤྱོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམ་ཐར་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཀྱི། འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ལྟ་མི་གཉིས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་པས་ལྟག་བཅས་ལྟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཕྱེད་དུ་མ་ཞིག །ཕྱག་དང་བཅས་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྟག་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནས་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཞག་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ལྟ་བ་བློ་མེད། །ཅེས་སོ། ཀུན་གཞི་གནས་མ་ཐུར་པ་དང་ཉེར་པ་ཞེས་ས། ཡེ་ཤེས་དང་རང་བྱོར་ལྔ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ་པ་དོན་ལ། ཀུན་གཞི་གནས་ལས་སྐྱར་པ་དང་ཉེར་པ་ལ་ཕྱག་བཅས་དང་ལྟག་མེད་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་ཁམས་ཞེས་དགོས་སོ། །གཞུང་པ་བཞག་ཞེས་ཀྱི་ནི། མཐར་ཕྱུག་ཐེག་པ་གསུམ་མ་གཅིག་ཡིན་ཅེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་མཐུན་དགེ་བ་རིགས་ཅན་ནས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ནམ། གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་དགོངས་བཅད་དེ། ཉན་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་ཐེག་པ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མ་རིགས་ནུས་པ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞིག་ཐར་ཕྱུག་གཞི་ཡང་མཐར་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་དགྱེས་པའི་གནས་དུ་སེམས་ཅན་དང…

63 ཧ མཛོད། ༄༅། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་པ་བསྟན་ཅེས་པས་རྩ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་ན་ཉིད་དགོས་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བས་ཞེས་ཉིད་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་བམ་ཡང་ན་ཐུགས་ལ་བསྟན་པའོ། །རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པར་རིགས་ན། དང་པོ་སུ་ཞིག་གིས་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི་སྟོན་པས་ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་དང་། ཐ་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབས་སྔར་ཐུབ་གསུངས་པ་ལ། ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བསྡུས་པ་ལས་ཕྱི་ནས་བཅོས་དེ། དཔེར་ན་ཆེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱུང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱུར་བཅུ་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་བཞིན། དེ་རུ། ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟན་གྱི་ཕྲ་རྒྱུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དཔེ་གི་ལྔ་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྟ་སྐྱེད་ཀྱིས། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་…བསྟན་བཅོས་བསམ་གཏན་ཡུལ་འདུས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བསྡུས། །ཞེས་སོ། །གང་དུ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཤཱ་རི་བུས། །ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་པ་ལ། དགོ་སྐྱོང་སྟེ་སྐྱོང་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་སྡོང་གསུམ་མཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་ངོན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རང་ལ་བའི་ཆོག་སྟེ། དེ་ཡང་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་ལྷུ་རྒྱུ་དོན་དམ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་ཐབ་དང་དབང་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པ། སྟོན་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོ་ནས་སུ་མང་ཏུ་གཞི་གསུང་བ་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུངས་བར་མི་རིགས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཉི་མ་དེ་ཞིག་གྲགས་ཏེ། བོན་ཀྱང་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་གང་ལ་ས་ཆོས་ཀྱི་མཚན

65 ཧ མཛོད། ༄༅། །དངོས་མེད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཞག་མི་རུང་ངོ་། །ཆོས་ལ་ནི་དངོས་པོས་ཁྱབ་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་ལ་བྱས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་བས་ཁྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཞིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་གཞི་རྣམས་ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱོ་གཞན་ཞན་འཛིན་པ་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་རྒྱུ་བ་ཡིས། དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །གནས་བཞག་པ་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་དག་མེད་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་ནུས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་བྱེད་པ་ར་ཡང་མ་རེས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཀྱིས་དང་དག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་གཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལས་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ཏག་དངོས་ཀྱིས་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་འི་ཕྱིར་ལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མོ་མོ་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་ཕྱི་འགོག་པ་ཡང་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་གྲུབ་སྟེ། སྦྲ་མཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་རྫས་ཡོད་དུ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཉིད་པ་སྟེ་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནི་བཏགས་པ་ཡོད་ལུགས་ལ་ཞེན་རྫས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་དངོས་པོ་མི་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་ཀྱིས་ལ་མི་ཚོད་པར་ཡང་བཞག་དགོས་སྟེ། སྤྱི་མཚན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་རང་…

67 ཧ མཛོད། ༄༅། །རྒྱལ་པ་ལས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱད་དུ་དམིགས་སུ་ཡང་མི་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མི་མཐུན་པ་ལས་གོང་དུ་དམིགས་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ། །རྒྱུ་བ། ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །བདག་གིར་མ་བཟུང་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྲེད་རྒྱས་ལ་ཡང་འཕེལ་ཀྱང་། ཕྱེ་ཆོས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་མ་རིག་པ་དང་ཟབ་འབའ་ཞིག་པ་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སོ་སོར་བཅོམ་ལ་མཐའི་དམིགས་པར་སྟོ། །རྒྱུ་བ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། །ལྡན་དང་མ་འདྲེས་མ་རིག་དང་། །དྲུག་ནི་ཟག་མེད་དཔྱོད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །མདོ་རྣམ་པ་ལ་བ་མཉམ་པ་ནི་ཀུན་འགྲོ་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཉམ་པ་ནི་ཀུན་འགྲོ་གོང་ས་ལ་དམིགས་པས་པ་ཡིན་ལུང་དུ་སྟེ། རྒྱ་པ་ནི་རང་ས་ཕྱེད་བྱུ་རིགས་ལ་སྤྱི་པོ་རིགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་ནི་ནད་རང་རིས་སྟོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པ་ཡང་རང་རིས་པོ་ནའོ། །དེ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་འགྱུར་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་པ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་མི་བཟག་ལ་ཏེ། གང་དམིགས་པ་རྒྱས་པ་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་པ་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་པ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་དང་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དག་རྒྱུ་དང་སྲིད་པ་མི་འཛུག་པའི་ཕྱིར། བདག་གིར་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དམིགས་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པ་བ་ནི་མ་ཐུབ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བ་ཟེར་ན་ལ་དོན་ཅིག་ནས་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་རང་ཤུགས་དང་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་སྒོ་མཐོང་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཀྱི་མཚུངས་ཀྱང་…

69 ཧ མཛོད། ༄༅། །སོ་སོའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་འགྱུར་བའི་མ་རིག་པ་དྲུག་གོ། །དེའི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དྲུག །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཉེར་བཞི་ལ་དམིགས་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཅིང་རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །ཅི་ཆོས་དུ་ཞིག་ལ་སེམས་པ་དགེ་སྡིག་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་དང་སྒོམ་སྤང་བ་སྒྲུབ་སྟེ་གསུམ་པོ་ལ་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལུས་བཏུལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་དམིགས་ས། གཟུགས་ཀྱི་ལྡོམ་སྤང་དགེ་བ་ལ་འདོད་པར་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་དེ་རིམ་ཉིད་ནོ་པོ་ཡིན་པས་དྲི་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྟེ་སེམས་སུ་ལྟ་ཡིན་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་སྤྱུར་པ་ནི། །སྟ་ན། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་དགོས་པས་ཡིན། །སྤང་བྱ་བ་དང་ཁམས་ལ་ལྟ་སྐྱེས་པ། །རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལ་དགོས་པ་བཅོམ་གཅིག །ཏྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་སྐྱེས་རྫུ་དེ་གསུམ་པ། དམིགས་པའི་རིགས་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ལས་གཅིག །ཏྲི་མེད་གཅིག་གཉིས་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་བ་ཉིད་རང་གི་དང་། །འོག་གསུམ་གོང་གཅིག་དྲི་མེད་ཀྱིས་ནང་། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེ་བ་གསུམ་དེ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་སྲུང་དེ། གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་རང་གི་ནང་། །གསུམ་དང་ཟག་མེད་དྲི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཁམས་པ་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དག་གཉིས་ཀྱི

62 སེམས་བྱུང་རགས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཐ་བརྒྱུན་མཆེད་པས་དེ་རྣམས་པ་པ་འདི་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་མཛམས་ནས་ཉུང་བའི་འོད་ཀྱིས་བསྒྲང་ནས། བག་ཆགས་ཀྱིས་འཆི་མི་ཤིག་བདང་། ཐབ་བསྐྱེད་པ་ཞི་ལས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཡོད་དང་བས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྲབ་ཅིང་
དབང་བསྒྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། འཆི་བ་འཕོ་བ་བསྐྱན་པས་དགའ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱིས་སྦྲག་ཉན་སེམས་བསྐྱེད་དེ། (ལེགས་པ་འབྲེལ་ལ་བ།) ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དུ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །དེ་སྲིད་ལ་ཞེས་ལུས་གཅིག་གིས། །ཇི་ལྟར་འདོད་ཀྱི་
པས་བརྒྱ་ལ་རྟེན་ནས། །བསྐལ་ནས་སྙིང་ཚོགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་སོ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ངུ་ཁྲིད་ཆེད། །ཞེས་སོ། (།གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།) གཞི་དེ་ཞིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་དམ་ནས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། གཞོན་
སྤྱོད་ནི་རང་བཞིན་དག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུབ་བཅིང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (དེ་ལྟར་བ་ལ་སོ་ལེ་ནས་ཀྱང་བ་འདོད་ཆགས།) ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྐྱེད་མེད་ཕྱིར། །ཀ་ཅི་བོ་ཡིན་ཕྱིར་མ་སྨྲོས་ཅང་། །ཚོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་གསུམ་པ་རེ་ཆེད་དུ
ལགས། །ཞེས་པ་དང་། (ཉུང་བ་ལ་ལ།) དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ན། །སྐྱེད་རང་ལས་བས་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཡོད་དང་དངོས་དེ་ཞི་རབ་གནས་ནས་འདི། །ཉི་མ་ལྟ་བ་མི་རུང་བཞིན། །ཞེས་དང་། (ཐེག་པ་སྦྱོར་བ་ཀི་མངོན་པས་) མི་བྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ
དང་། གཞན་ནས་ལྷུག་པ་བཟོ་རབ་བཅས་པ་འདོན་པ་ལ་སྣང་བ་ཆེའི་ཤེད་རྣ་སྤྱིན་པ་འི་དམེ་དང་། འགྲོག་དགོན་པ་རབ་ཁྲིམས་པ་ཡིད་ཡོད་དང་། དྲི་ན་འི་གྲོང་དཀྱེར་སྤྱོ་ལ་བ་འི་དཔེ་ས་བསྟན་ཏོ། (དེ་ན་གསུང་གི་རབ་བཞི།) གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་དོན་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་རང་ཉེ་རྒྱལ་མས

64 ཉིད་དམ་ཞེས་རབ་ཀྱི་འཕགས་པ་སྟོན་པ་མཛོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་སྟོང་གསུམ་མཆོད་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །(དེ་དག་ལ་དཔྱད་ན།) མ་དེ་སྔ་པས་ཀྱང་སྡེ་བདུན་དགྲ་བཅོམ་པས་ཐུས་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་འཕྲུག་པས་དེ་དག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེས
ཚོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་རྒྱུས་པས། །སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་དང་ཡང་དག་མེད་དུ་ངེས་བར་ཞེས་དོན་གྱིས་གྲུབ་སོ། །སློབ་དཔོན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་མ་དོན་བ་ལ་འདྲིས་རྒྱུ་ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་ཅུ་མེད་པ་ཡོད་དེ་ཆེག་དང་དོན་ལ་བསྒྲིད
དེ་འཆར་བྱེད་ཀྱི་མ་དོ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བྱུང་མ་ཐར་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་མི་སྨྲ་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྟོན་པ་འི་ཀ་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་པ་རྫ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇུ་རྣམ་དོ་སྣེ་པ་ཞིག་རྫུ་རྣ་རྫོན་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཞིག་གཉིས་མ་དཀྱི་ཤེས་ར་སྟོན་པ་འི་ལུང་ཡང་བཀའ་བས
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བ་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་སྨྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀུན་བྱེད་བ་ད་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ། (སྨྲོ་བ་ལ་ཁ།) འདིར་གཏན་ལ་ཐུབ་པའི་དོན་དང་ནི། །མ་ཐོན་རྣམས་དོན་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ། །ཞེས་པ་དང་། (ཐེ་ཚོམ་ལ།) གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད
ཡོད་བར་བ། །ཞེས་ལྡན་འདུལ་བ་ལ་སྐྱོ་བོ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཐལ་བ་སྟེན་བ་ཅོ་ལ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངོ་བོ་ལ་བཟང་བ་ལ་ཉེ་ས་ཏེ། ལྡན་ཉུང་བ་ལ་བ་བ་ཀྱི་དང་། བདག་ལ་རྒྱལ་པ་བ་བ་ཀ་ལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ། ཆོས་གཉིས་ཀྱི
ཐུན། ཕྱི་ནང་གཏུབ་ཏེ་བྱུང་བ་ད་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་འམ་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ས་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་མེད་དོ། །འདི་འི་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཆུས་པ་ཞེས་ཡིན་ཏེ། དེར་ཐལ་ན

66 སྐྱོང་ལ་མི་བསྲུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཟག་པ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ། ཀུན་པ་ཞི་ཤེག་ནས་སྒོ་དང་དང་སྐལ་བ་བྱེད་པའོ། །གཞན་དེ་ལྟ་ར་བོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྔོན་ཐམས་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ནི་སྟེང་
ཟ་རིས་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་པ་འི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ཞེས་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་ཀྱི་རང་རིས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་ཏེ། སྨྲས་པ། ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གིས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཀུན་
འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རང་རིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་ན་ཤེས་པ་ར་བྱུང་དོན་སྤྱིར་མ་དམིགས་ཀྱང་། མཚུངས་ལྡན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རུ་ཟག་པ་བ་རྒྱས་པ་སྟེ། སྨྲས་པ། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །དེ་ནི་དེ་ར་མཚུངས་ལྡན་སྒོ་ནས། །ཞེས་སོ། །ཉོན་ཐྲ
རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ནི་འདོད་པ་ར་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡི་ཡོག་ཞུགས་ལྟ་བ་ཁ། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་ཞུགས་ཐམ་གསུམ་ནས་ལ་བའི་ད་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་བདུན། སྤང་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་འི་མ་རིག་པ
སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་འདང་ཁམས་འགོང་མ་དབྱེ་ར་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་ནས་སྒོ་ལ་བ་མཉམ་པས། ཁམས་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྨྲས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཀྱུ་མཐོང་སྤང་བྱ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་། །གང་དང་ལྡན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན
ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཕྱུང་བའི་དགུ་པོ་བཞི་ཁམས་དང་ས་གོང་མར་དམིགས་ནས་འབྱུང་སྟེ། སྨྲས་པ། དེ་དག་ལས་ནི་དགུ་པོ་དང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བ་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་དམིགས་ན

68 རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པ་འི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྨྲས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཡི་ལྟ་བ་ཡང་སྤང་བས་ཀྱང་། །ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་ནི། རྩ་ཉེ་ན་རྡུལ་ལ་ལྷ་བའི་ད་དྲེ་བ་ས་རྣ་ཏུ་ན། །དེས
བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་བར་ཞུགས་སྤྱོད་ལ་ཡི་སྣ་དོང་ཁམས་ནི་མཐོང་སྤང་དོ་གཉིས། སྒོམ་སྤང་བཞི་སྟེ་དེ་ས་དྲུག །(དེ་དག་བཅུ་དང་རྣམ་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་དང་སྡུག་བསྔལ་བདུན་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །
བཞིན་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན།) །ཅེས་སོ། །ཁམས་གོང་གཉིས་ལ་སོག་ཅིག་པ་རེ་སྟེ། སོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ལ་ལམ་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྟ་ར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་ཕྱེ་ན་དམིགས་པ་ཡ་
པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། འགོག་ལམ་ཟག་མེད་ལ་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་གསུམ་གསུམ་དམིགས་པས་ན་མདོ་བསྟན་པ་འི་རྗེས་སུ། ལམ་ལ་ནི་ཐམས་པ་ཉན་ནས་སྡུག་དང་ཟག་མེད་ཀྱང་དཀྱི་ཡམ་འགན་རྒྱན་སྦྱ་ལ་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེས་ཐམས་གཏན་འདུག་གི་ཚོགས་ཞེས
ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་རམ་ཟད། ཟག་མེད་ཀྱང་དག་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཁམས་གོང་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སོ་སོས་གསུམ་པོ་དེས་དམིགས་པས་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་བས་དྲུག་སྟེ་སྟུ་སྟ་མ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས
སུ་ཡོད་དོ། །རང་གིས་པ་འི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ནི་ས་དྲུག་དང་དགུ་ཡིན་པས། །སྡུག་བ་དང་དག་དེ་ལམ་ནི་དེ་ཡི། །ཕྱོགས་ལྟ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་ག་མ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ

70 ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སེམས་གོང་དུ་སྨྲ་དང་། བརྒྱད་དང་། སྟུས་དམིགས་པ་རབ་ཤད་པ་དེ་དག་གཞི་ར་བཞག་ནས། དེ་འི་སྟེང་དུ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ངང་བསྟན་པས་དྲུག་དང་། དགུ་དང་བཅུ་གཅིག་ཤིག་དམིགས་ཏེ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གཏན། །རང་གིས་གྲགས་པ་འི་སྤྱོད
ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་གང་གིས་གང་ལ་དམིགས་པ་ན་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྒོམ་སྤང་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རིགས་བཞི་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་གསུང
པས་སོ། །(གཉིས་པ་ཕྱི་བྲག་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་པ།) (འོན་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཕྲ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་འགྱུར་དེ་མཚུངས་ལྡན་དམིགས་པ་གང་ལ་རྒྱས་འགྱུར་དང་། སྤང་ལ་བར་བྲམ་པའི་ཚེ་རྒྱས་པ་ར་འགྱུར་བ་ས། དང་པོ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་དྲུས
གསུམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་མཚུངས་གཉིས་ཀས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་སྤང་བས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་སྟེ་རྒྱས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་རྒྱས་སྤང་བས་ཀྱང་། །ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། །དང་པོ་ནི་རྣམ་བཅས་སྤངས་ཀྱང་དེ་ནི། །ཡུལ་ཅན
དྲི་མ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །(རྒྱུས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི) འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ལ་རྟེན་གསུམ་ལས་དབྱེ་བ་དེ་ཟག་པ་བཅས་ལ་ཟག་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བདག་ལ་མཛོད་ཀྱིས་མཐོང་དང་། དེ་དང་ལྟར་ཅིག

71

ཇ། མཛོད། དོན་གཅིག

༄༅། །འདུག་པ་འདི་འདུས་མཐོང་ས་ཀྱི་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟག་བཅས་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་ཡང་ཞེ་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཟག་བཅད་པ་
དེའང་ཕྱིར་བཏང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་དེ་ཉོན་ཐུ་ལྡན་པ་ཅན་ལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི་
ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དམིགས་མ་དམིགས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རང་གི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདང་ཟག་མེད་ནི་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱིས་དམིགས་པས་ཀྱང་རྒྱས་འགྱུར་གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའང་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་ཁྱབ་པ་མར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཕྲ་རྒྱས་རིགས་ཡུལ་པོ་ལ་འདུ་བོན་པར་དམིགས་པ་བདེ་བར་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཟག་བཅས་དམིགས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་
དུ་གྱི་ས་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་གཞན། བཅས་པའི་སྐྲ་མཚན་ཉིད་བཤད་མ་ལ་ཞུགས་ལ་ཤིག དང་པོ་ལ་དེ་རང་དམིགས་ས་ཟག་ཅན་ཟག་པ་རྒྱས་པ་བཤད། མི་རྒྱས་པ་གཉིས་ལ་ལ། དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་བ་ཅི་ཡ། གཉིས་པ་ཟག་མེད་དང་པོ་མ་དེ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞིར་ཆ་ལ་དེ་ཡི་
མཚན་ཉིད་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་དག་གི་ཉུ་ལ་རྒྱས་པར་ཕྲ་རྒྱས་པ་སྟོན་པ་ལས་སྒྲུང་གི། འདི་ར་ཡང་ཙུང་ཟད་ཙམ་སྨོས་ཟེ་ན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། 64 72 མཁན་པོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་ཞེ་ས་གྲོས་ཟེ། དེ་

73

ཇ། མཛོད། དོན་གསུམ

༄༅། །ཕྲ་འི་རྒྱུས་རྒྱུ་མཚན། ཟག་བཅས་ཞེས་པ་ལ་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་མི་ལ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བོ་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་ཕྱོད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཁོ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དམ་པོ་ཕྲ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་ཁོ་ན་དེར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ཆུང་ངོ་། །ཟག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ན་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ། (སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞེས་པ།) ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཟད་པར་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་འགོག་ལམ་ཟག་པ་རེ་དམིགས་པ་ན་ཕྲ་རྒྱས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །(རང་ལུགས་ནི།) ལམ་མ་གཏོགས་པའི་
འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དམིགས་པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཏེ། རྒྱས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་ཅི་རིགས་པས་སྒྲིབ་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །ཀྱི་ཡི་ཕྱི་དང་ནང་གི་
བཅོམ་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཟག་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུས་ལས་རྒྱས་པ་ཟག་པ་ལ་ཡང་ཟག་པ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་འདོད་དོ། །72 གཉིས་པ་ནི། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཟག་པ་རྒྱས་པ་སྦྱོར་བ་བྱེད་དུ་བྱེ་ལ་བ་འདི་
རྫ་ཟག་པ་སྤྱང་ས་ཞིན་པའི་འདུས་བྱས་དང་། ཟག་པ་མ་ཆོད་ས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བུས་པ་ག་དང་ས་མི་རྣ་དུ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡང་མི་ག་ས་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམ་རྒྱས་འབྱུང་

75

ཇ། མཛོད། དོན་ལྔ

༄༅། །ཀོ། །གཉིས་པ་འགོག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 77 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡི་ཐ་གཅིག་དང་བཞི། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་མཚན་གཞི་པོ། །འདི་ལྟར་སྐྱོས་ན་ཅི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ལ་མ་དང་འདུས་
མ་བྱས་ཟག་མེད་དུ་བསྡུ་བས་པ་དང་འདི་ར་ཡང་བསྙོན་སོ་ཞེ་ན། (ལན་ལ་གསུམ་སྟེ།) དང་ཅིག་ན་རེ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོར་བ་ལ་བདེ་སྡུག་བ་རམ་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་སྟོན་པས་སྟོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ཟག་པ་འི་རྟེན་
དང་། གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་པ་ལྟར་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་མ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ཀྱི་ས་གོ་ཡང་གསལ་བ་བར་བཅད་པས་མི་གློ་སྟེ། མདོ་རྩ་སྟན་དང་རྒྱས་བཤད་བ་ཞིན་དོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་། (སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་བློ་གྲོས་ནི་ལམ་མ་གཏོགས་གཞིས་བསྟན་པས་འདི་གཏེན་པ་འི་ལམ་ཡང་ཟག་མེད་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ལམ་མཇི་བ་དེ་ཉིད་བཞེས་སོ་སྙམ་པ། འདུས་མ་བྱས་ནི་མ་གྲགས་པས་ཟག་མེད་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རང་སྒྲས་བསྟན་ཅེས
ཟེར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཟག་བཅས་ལ་སོ་བཟློག་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་ལ་ལ་གསུམ་ལ་ལ། (གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི།) གསུམ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ལ་བཙོག་ཐད་འབད་ཅིག་དང་སྟུབ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་མང་བ་དང་། གཞན་
ལ་སྤུལ་ས་ཀ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་དགོ་ག་གཅིག་སྦྱང་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཉུང་བ་དང་ཟད་འདོད་པ་སེལ་བ་འི་ཆེད་དུ་ཡོ། །ཡང་སྐྱེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་བསྟན་པའོ། །འཇིག་ལས་

77

ཇ། མཛོད། དོན་བདུན

༄༅། །འཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་ལ་ལྔ་རིམ་ཡུམ་བསྡུ་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་མ་ལམ་ལ་འང་འཐགས་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མི་རྩ་ན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡང་ཟག་
མེད་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཟག་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཀུན་པ་གཉིས་ལ་སོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཕར་མ་ཉམ་རྗེས་ཀྱི་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཟག་བཅས་དེ་དག་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཟག་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་ལ། ཕྱིས་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་བ། ནམ་མཁའ་ནི་མཚན་གཞི་ཞུང་ཟབ་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་མཚན་ཉིད་ཡི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་གྲོས་ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་
པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཏེན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་བ་དེ་ཁས་ཡོད་དུ་ཏི་སྐྱ་ཞེ་སོ། །(མདོ་སྡེ་བ་ནི་ཐོགས་རེག་བཅད་ཙམ་ལ་ནམ་མཁའ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དོན་མེད་ཅེས་སོ།) །ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་རྩི་སྐྱ་བཏགས་པ་འགྲུབ་འདོད་ལས། ཐམ་ནི་ཞིག་གི་སྐྱེ་གོ་ཏམ། ས་ཅི་ལ་བརྟེན་ལགས། ཐམ་ནི་རྩ་ལ་བརྟེན།
ལོ། །རྩ་ཅི་ལ་བརྟེན། ཀླུང་ལ་བརྟེན་ནོ། །རླུང་ཅི་ལ་བརྟེན། ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན། དེ་ཅི་ལ་བརྟེན། དེ་ནི་བརྟེན་མེད་པ་སྣང་བ་མེད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལ་འི་ཞེས་པ་འདུས་མ་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ། སྒྲུབ་དཔལ་ཀྱི་འདི་
ཁམས་ཞེ་ས་བྱ། སྣང་དང་མུན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀ་གཟུགས་ཀྱི་བསྡུས་པས་ཁམས་ཀྱི་དོན་ལ་བཟེད་པ་ལ་ཡིན་ཅུ་བ་རི་སྐབས་བ་ཞེ་རྣམ་ཐོན། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ལྡན་མཁྱེན་ན་ལྟར་དང་བྲལ་ཕྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁྲུལ་ཞུ་ནི་རྟེན་ཉིད་བ་གཉིས་ལ་ལས་སྟེ།

79

ཇ། མཛོད། དོན་དགུ

༄༅། །འཇུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ནས་གཞན་དུ་གོ་དང་བཅས་པ་ཉེར་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་མོད། ནོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་གཞིར་འགྱུར་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་ཡུལ་གང་ན་འང་མི་གནས་ཤིང་དོན་བྱེད་པ་སྲིད་ན་རི་བོང་གི་
རྭ་ལ་འང་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྫས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ལན་ཡང་ཆོན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པས་པས་འགོག་པའི་མཚན་གཞི་ནི་ཟག་བཅས་དང་བྲལ་བ་ཚོས་ཅན། (རྗེ་བཙུན་རྣམ་པ་ལྷུང་ལ་ཤེར་དེ་ནས་བཞིན་བཤད་པའི་འགོག་པ་དེ་ཉིད་ཐར་སུ་ཡོད་
དོ། བདེན་པ་རབ་ཤད་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་མ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ། དེ་ནི་བདེན་བཅོམ་སྡུག་བསྔལ་བས་བཞིན་བཤད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་འདབ་མ་ཡིན་པས་ལྷག་བསྟན་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྟོབ་ཞིན་རྒྱུད་ཆོས་ཉམས་དང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །
ཞེ་དོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་ཟག་བཅས་ལ་ཡིན་གང་མ་ཙམ་པ་ལ་འདོད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཟག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པ་སྟེ། །འདི་ག་རྟེན་པས་ཐོབ་པ་ལམ་ཁྱབ་པ་ལོ་ཞེན། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་བཞིན་པའི་ཚོ་ས་མཆོག་སྡུད་གཅིག་པ་དེ་དང་མཐོང་
སྤང་སྤང་དས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱུད་ནང་དུ་སྐྱང་འགོག་པ་ཐང་ཏེ་བ་མེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་རྟེན་པས་ཐོབ་པ་མེད་ད་བྱང་བ་ཉིད་རྟེན་པ་ས་གཉིས་པོ་འི་རྒྱུད་བ་ས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་དང་ཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཁྱད་དོན་ནི་རྟགས་བཟུང་བ་ལས་ཁྲུས་པ་ཡིན་དོ་བཟུང་བ་ལ་ཟི་
ལེར་བཏགས་པ་འདི་ཉེས་པ་འདུས་ཀྱི་སྐྱོབ་པ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་སྟོམས་ཀྱིས་གང་བ་འི་ཐུམ་པ་ལམ་ཀྱིས་ཐུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བ་ཀྱི་ཚིག་མི་མཇོད་བ་ར་བཟུང་ལ་བའོ། །བྲེ་བ་ནི། ཆེ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་གཅིག་ག་མ་ཐ་དད་ཅེ་ན། སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། ཕྱུང་

72 མཛོད་ཊཱི

ག་དང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཚིག་འདི་ཐམས་ཅད་ཟད་དོར་བསྡུས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཕྱེད་པའི་དོན་འགལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་ཀ་ལ་བཞི་ཕྱུང་གསུམ་པ་མེད་དེ། ཐུམ་པ་ལ་ཟག་པ་རྒྱས་པས་ཟག་བཅས་སུ་བྱུང་
པའི་ཚེ་ཟག་མེད་དུ་ཞེག་ས་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཚེ་ཟག་བཅས་སུ་བྱུང་བ་ལས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ས་པའི་ཕྱིར། དོན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་པ་སྟོན་རིགས་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་བོ་ཞིག་གསལ་ཕྱི། གང་ཞིག་ཕྱེད
ན་བཏགས་ལ་ཞེང་བརྟགས་པས་ཟ་མི་འགྱུར། ཡང་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་དེ་དག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོངས་སུ་བོར་བ་དང་དེ་རྣམ་པར་བྱང
བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེས་ན་སྔར་དོར་གྱི་ཆོས་སུ་སྨྲས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་འདིར་གཉིས་ཀ་བཏོན་བསྟན་ཏོ། ཟག་བཅས་ལ་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ཞིག་བླང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས
སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལས་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་བླང་བྱ་མིན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་བླང་བྱ་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ཞིག་ཅིག་བླང་དོར་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཡིན་ཅིང་བླང་བྱ་ཐམས
ཅད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བྱ་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཟག་བཅས་རྒྱས་བཤད་དང་། ཟག་མེད་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དང་། དོན་ལ་ཀ་གཏོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་མ་གཏོགས

74 མཛོད་ཊཱི

ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་བོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྡན་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་པ་དེས་ཟག་པ་སྤང་ནས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱད་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཟག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཟག་པའི་གནས་ཐོབ་པས་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ནི་ཟག་པ་དམིགས་པས་རྒྱས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པའོ། །ཟག་བཅས་ཉོན
མོངས་ཅན་མིན་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་རྒྱས་པའོ། །ཟག་བཅས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་རྒྱས་པའོ། །ཡང་འདོད་པ་ལྟ་ཕྲ་བ་ཟག་པ་ལ་མཐོང་སྤང་རིགས་བཞིའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་སྤང
བྱ་རིགས་ལྔ་ཕྲ་རིས་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་གཅིག་སྤངས་པ་ན་གཅིག་ལོག་ཆ་ཐང་སྤོང་བ་ཞར་བ་ཅེན། མིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མཆོངས་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྲད་བ་ཕྱེ་བ་བཞིན་མཐོང་སྤོང་གྱི་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཕྱེ་བས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་མཐའ་བ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཡིན་ནོ་འཆད་པ་མ་བསྟ་ཅུ་དང་། དེའི་ཚད་ནས་སྒོམ་སྤང་དུ་འཆད་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་ཚད་ནས་བླང་བྱ་དང་། ཟག་པའི་ཚད་ནས་སྤང་བྱའོ། །ཞེས་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ག་ལ་ཏེ་ཚོགས་སྦྱོར
ཟག་མེད་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། ལམ་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལམ་དུ་གཏོགས་པས་སོ་སྐྱ་མ། མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ལམ་ནི་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར

76 མཛོད་ཊཱི

ཀྱི་བདེན་པ་ཉེ་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གསུམ་མོ། །ཅི་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཟག་བཅས་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཟག་བཅས་ནི་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་དེ་དང་དེར་མི་འདོགས་སོ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་སློབ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་པ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལམ་བདེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བརྒྱད་པས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །ཀུན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ། ཞེས་ཟབ་པ་འབྲིག་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར
དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྐྱེ་བའི་སྒོམས་འཇུག་ལ་མི་སློབ་ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་སློབ་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཏོན་བཞུགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཉམས་གཞག་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་པར་ལམ་ལ་ཟླ་མ་ཞེ
ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པ་དག་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་མཉམ་རྗེས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒོམ་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དགེ
བདག་པ་པ་ཕྱི་དོན་སྨྲ་བའི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ནི་ཐེག་ཅུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་སྒོམ་ལམ་ལ་བྱེ་བྲག་གིས་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བའི་སྒོམ་ལམ་ནི་བྱེ་ཙམ་གཏོགས་པའི་ལྡོག་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་དེ།
ཇི་ལྟར་དུ། ལྷག་སྤེལ་མཐོང་དང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་དང་སྒོམ་པ་ལས། །ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ན

78 མཛོད་ཊཱི

མི་བཟུང་ངོ་། ཕྱི་མ་རྟེན་ཀྱི་དོན་ཆེད་དུ་ལུས་པའི་ཐལ་ལ་ཡོད་དུ་འདོད་ལ། མི་སློབ་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ། དོན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཀོད་པ་གཉིས་ཀྱང་དམ་མ་ཁར་འགྱུར་ར་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་མཐུ་ལྡན་གྱི་ཤེས
པས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་པ་ཡོན་འདུག་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་། བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་བཀའ་ཤོག་གི་བལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་པ་དང་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ལ་བའི་མདོ་ཡུམ་གྱི་ཚད་མ་ནི
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ) དེ་མ་ཐོན་ནམ་མི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཞན་ལ་མི་སྒྲིབ་པས་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཡི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་ཨཱ་ཀཱ་ཤ་སྟེ་གོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།
སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས།) སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་བ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཅི་གོ་སྐབས་སྒྲིབ་བ་བཅས་ཀྱི་སོ་ན་བུ་ཁ་བའི་སོ་དང་སོ་སྡོམ་དང་རྒྱ་མི་ཏུ་ཡོད་དམ་ཆ་ཕྱིར་བཅས་སུ་ཡོད། དང་པོ
ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་བཀག་ཚིག་ཅན་དང་སྒྲིབ་བཅས་སུ་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ཁ་བསྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སོ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ་ཅེ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་བའི་སོ་ཞིག་དང་དང་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་སོ་ལྷ་བྱེད་པ་བཞིན་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཟུགས་ཅན
གཞན་དང་དཔང་རང་གི་ངོ་བོ་སོ་ཅིག་པ་དང་མི་གཅིག་པར་དབྱེར་མེད་དེ། དེའི་སོ་ཡུལ་གང་དུ་འང་རྫི་ལྟ་རགས་ཀྱི་ཞིབ་ཟླུང་དུ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅེས་ཏུ་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་བ་རྫས་མེད་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བའི་གནས་སྐྱོད་པ་མི

80 མཛོད་ཊཱི

པའི་རྫས་རྣམས་ལ་རྫི་སྐྱེད་བ། །ཕྲལ་བའི་རྫས་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་དོ། །ཞེས་པས་ལྟས་རྫས་སུ་ཕྲང་རྫེས་ཕྲ་ཐབ་དུ་ཅི་ཏེ་གཉེན་པོ་བང་ཐབ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལྟར་དང་དོ། །དེ་ལྟ་ར་མ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ན་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པར
འགྱུར་བ། འདོད་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ག་མ་འཕྲད་དགོས་པ་ཐོབ་པས་གཉེན་པོ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོམ་སྤང་དགུ་དགུ་ཅིག་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བ་བཞི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བྲལ་བ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཐབ་དང་ངོ། །ཕྱུང་དང་དགའ
བསྡུར་བའི) མདོ་ལས། དགེ་སློང་མཆོག་སྦྱིན་ཅི་ལ་ལ་བའི་ཁམས་ཞེ་ན། སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་རི་དགེ་བ་སྟེན་པ་གཞིས་པས། འཕགས་པ་འགོག་པ་བདུན་བ་ཡིན་ནམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ས་གདུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དང་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཐད་དུ་ན་འདུ་བ
དང་། འདུས་པ་དང་། འདུ་ཚོར་ཡོད་པ་སོ་ཞེ་ན། མདོ་དེ་ལ་རྒྱ་སྐྱེད་མི་བ་དོན་བྱ་བ་རྒྱས་པ་ཞུས་ནས་ཐབ་པ་ས་ཕན་ལ་དུ་ཅི་ལ་འདུ་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ཏ། འདོད་ཅི་ལ་ཏུ་ཅི་རྒྱུ་ཁུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འདུ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །འདི་ལྟ་རིའི་ཚིག་སྤྱོད་པ་ལ། དོན་དམ་གྱི་ཡོ་བ་བཞིན་པའི་ (རྣམ་དེས་ལས།) དེ་ལྟ་ར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་པའི་དོན་ལས། །ཞེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་ཤུན་ཏེ། །དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་འཕོར་སྐྱེན་དང་། ཕྲིན་སྦྱུ་བ་ལ་འཕོར་སྐྱོན་ཞེས་པ་ལས། །སྤྱིན་པོ་ཡལ་ཚོ་སྐྱེས་པ་ཡང་བཅས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །
རིགས་ན་རང་དགྲོལ་ལ་འས།) འདི་ལ་ཏྟ་བརྒྱ་དང་ལ་ང་ཚད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་) འགོག་པ་ལ་ཐོབ་པ་བདུ་བ་ཀྱང་བཀག་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི། འགོག་པ་མེད་དགག་ཡིན

81 ཨ། སྡེ། ཞེ་གཅིག

༄༅། །ངེས་པ་གཅིག་དང་བྲལ་དང་ལས་གྲོལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་ཚད་མ་དུ་ཡོད་པ་ར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་བཅུ་བ་ཞི་ཚེ་ལ་བོ། །དེ་ནི་དོན་ལས་བཅུ་བ་ཅན་དོ། །དང་པོ་ནི། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འི་མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ། (ཁྱད་པར་ཅན།) བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགག་པ་གསུངས་པ་ལ། ངན་སོང་གི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་དག་སྤོམ་སྤང་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་པ་འི་བརྟགས་འགོག་མ་ཐོབ་ཅིང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པས་མི་དགེ་བ་སྐྱེད་པ་འི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་བརྟགས་མིན་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགག་པ་སྟེ། རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་འི་རྐྱེན་ཉེ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ར་ཐལ་བ་ལས་འདིར་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ལས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་འི་ཕྱིར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པོ། །གཞན་དག་ནི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་ཙམ་ལ་བརྟགས་པ་ར་འདོད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་དགག་གཞི་སྐྱེ་བ་ལ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པ་ས་བསྐྱེད་པ་བརྟགས་པ་འི་འགོག་པ་ལས་གཞན་པ་འོ། །སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་ལྟོས་སྟེ། །མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡས་འགོག་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཟད་པ་ཡི་འགོག་པ་གཉིས་དང་། །སྐྱེ་བ་འི་འགོག་པ་འདུས་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སོ་སོ་ར་བརྟགས་པ་འི་འགོག་པ་དང་། །བརྟགས་པ་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་བསྐྱེད་ཟིན་འཇིག་པ་འི་མི་རྟག་པ་ཅིག་ཅིང་། །གཉེན་དུ་ཞིབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། །སྙོམས་འཇུག་གི་འགོག་པ་སེམས་མེད་གསུམ་གཙོ་དེ་དེ་དག་ནི་ཕྱིར་དགག་གཞི་སྐྱེ་བས་གཏན་དུ་མི་འགོག་པ་འི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཅིས་མི་འགོག་ན་དགག་གཞི་ངེས་མ་ཟིན་པ་འི་ཕྱིར། དགག་གཞི་སྤྲ་རང་སྐྱེ་བསྒྱུར་ཡིན་པས་བཟློག་དུ་རུང་བས་སྐྱེས་པ་བཟློག་ར་རེ་ཞིག་བཀག་པ་ལ། འདི་ར་དེ་ལྟ་ར་མ

83 ཨ། སྡེ། ཞེ་གཉིས

༄༅། །གི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟན་ནའང་། ཐེག་དམན་པ་དག་འཇིག་པ་བསྟན་པ་ས་དངོས་པོ་ཡོད་གསུངས་ནས་འཇིག་པ་འི་སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་བ་ལས། གཞོན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་འི་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་གོ་བ་ལ་བརྟགས་པ་ར་ངེས་ནས། སློབ་དཔོན་ནི་ཀྱིས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་དུ་སྟོང་པ་བརྗོད་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་ར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། (རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་ས།) འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་རྐྱེན་ཀྱི་དོན་ཅན་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཅེས་དང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཐོག་མ་ཐ་ལ་ལས་ཤེས་པ་ར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནི་བོ་ཆེ་འི་སྒྲ་ལས་སྔོན་བོང་གི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཐབས་ལ་ཆེ་བ་ནི། ཐབས་བདེ་བ་ར་བ་ལ་ལེགས་པ་འི་བྱུང་ཚོམ་ལས། སེམས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ར་དང་ངེས་པ་འཇིག་པ་འི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྟོང་པ་འི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ས་ཆེན་པོ་འི་ཉེ་ལ་ཚམ་ཐོབ་པ་ལ། །སྦྱང་བ། བདག་གཞན་ཏེ་རྡོར་བ་ཤོམ་པོ། །མི་དེ་བ་ས་ཚམ་ལ་རྟོ་བ་ས་ཅ། །དགའ་ར་པོ་གཅིག་ཐུབ་པ་ས་སྟན་ནས་ཀྱང་། །སྒྲོན་བ་དེ་རང་བཞིན་སྐྱེས་པ་ས། །མཐོང་ལམ་དུ་ནི་སྒྲ་དག། །ཚོ་ལ་སྒྲུབ་མེད་པ་འི་དོན་བསྟན་ན། །ཆོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ངེ་བ་ས་མ་ར་བ་ར་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བ་ལ་བ་འདོད་བ་ར་བཟུང་། །བྱུང་བ་ཚོམ་སོ་ཡིས་ཡས་མ་པ་ལ། །ཡང་ས་རྒྱལ་སྐུ་དུ་ཤ་ཆེས་བ་སྒྲ། །ཆོས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ས་མི་ཤེས་པ་ཡི། །ཕྱི་ས་ཚོད་འཛིན་བ་ར་སྒོམ་པ་ཡང་། །དེ་ལ་སྐུ་ག་བ་ར་དང་ར་འབྱུང་བ། །བདག་གི་ས་ལེགས་པ་ར

85 ཨ། སྡེ། ཞེ་གསུམ

༄༅། །ཀྱི་ལོ་མི་འབྱེད་པ་ས་དེ་ཡ་ཐབ་ཀྱི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །(ཚིག་འགོག་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་འི་ཁྱད་ནི།) ཆོས་གང་བརྟགས་པ་ས་ཐོབ་པ་འི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བརྟགས་མིན་གྱི་ཐོབ་པ་འི་གཞི་ཡིན་ནམ། བརྟགས་མིན་གྱི་ཐོབ་པ་འི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བརྟགས་པས་ཐོབ་པ་འི་གཞི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མུ་བཞི་ར་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་མ་ཆགས་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འགལ་བ་དང་། མི་འགལ་བ་ལ་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་དོན་ལས་པ་བཟློག་ནས་འགལ་བ་འབྲེལ་ལ་བཟློ་ན་ཅུ་བ་ཡེལ་བ་དང་། མ་འོངས་ཀུན་མ་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་འི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ས་དེ་འི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་ནག་པ་བཟང་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེ་བ་ཁྱད་གསུམ་པ་བ་མེ་ལ་བ་ལ་བཟང་ན་ག་ལ་ལ་མི་བག་ལ་ས་ཡིན་པ་དང་། མི་ངག་ལ་བ་ལ་ངག་ལ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་ལ། བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་སེ་ར་ལྷ་ལྷ་བ་རོ། ངག་ལ་བ་ས་ངག་ལ་བ་ལ་མི་ངག་ལ་བ་ན་ལེ་ར་ཅིང་། བདག་གཅིག་ལ་ཕྱི་ན་ཀྱི་ལྷ་ས་མི་རྟག་ལྷ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མ་ཁྱབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་མུ་གཉིས་མེད་ལ། དེ་རྒྱུ་ང་ངེ་ལ་མི་ ད་ཀུ་ལུ་ལ་མི་ངག་ལ་བ་ལ་མ་ལ་ཁག་ལ་བ་ལོ་དོ། །དེ་ལྟ་ར་ཁག་ལ་བ་བསྒྲུབ་ལ་ཆེ་ཚུལ་ཤེས་པ་ར་བྱ་ས་ནས་བརྟགས་པ་ས་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འི་གཞི་ལས་འགལ་ལ་བཟློག་ཏུ་བསྐྱེ་མི་ལྡང་བ་ཀུ་ལ་ཅི་ས་བ་ལོ་སྦྱར་བ་ཤེས་པ་ལ། ཟག་བཅས་རྟུལ་གསུམ་ཀྱི་བརྟགས་པ་ས་འགོག་ཐོབ་སྟོང་ཟད་པ་དང་བཅས་པ་ར་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་འི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་འི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དགོན་མི་ཟད་པ་ར་འབྱུང་བ་འི་ཕྱིར། དེ་བརྟགས་པ་ས་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ལ་མ་འི་ཐོབ་བསྐྱེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པ་འི་འདུས་བྱས་ལ་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ས་ཐོབ་བྱ། སྐྱེ་བ

87 ཨ། སྡེ། ཞེ་བཞི

༄༅། །པ་འི་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱན་མཚན་པ་ལས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་པ་ར་ལས་ནི་ངེས་གསུང་དེ་འགོག་པ་ར་འདུ་ཡང་བྲལ་བ་དང་མཐུན་པ་འི་ཕྱིར་པ་ར་རོ། །དེ་ལྟ་ར་ན་འང་དམིགས་ཀྱིས་ཀྱི་བས་ལ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱང་ས་ཅུང་མཐུན་པ་འི་ཕྱིར་པ་ར་བགག་ཞེ་ན་ཡང་པ་དེ་དག་ནི་སོ་སོ་ར་བརྟགས་པ་འི་འགོག་པ་གི་དམིགས་པ་བས་ལ་ཡང་དང་། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཕྱུང་སོང་ལས། ཕལ་ཆེར་སོ་སོ་ར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འི་དམིགས་པ་བས་ལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་ན་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་དགག་གཞི་མ་འོངས་པ་འགོག་པ་འི་རྣམ་གཞག་ལ་ཕྱི་དེ་ནི། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གཏུག་ན་སོ་སོ་ར་དོན་ལྷ་ལོ་གཅིག་ཅ་ར་ཚོགས་པ་འི་ཆོས་ཁ་གཅིག་ཐུགས་པ་ཡིད་ཡོད་བ་ལྷ་ལུ་ཞིག་ལ་ཡང་ས་བ་ན། དོན་ལྷ་ག་མ་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་ཕྱི་ད་པ་འི་དབང་ཤེས་ནི་ཡིད་བྱེད་ཐུ་མ་ན་ཚང་བ་ས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་འི་ཁ་ར་ལ་གཟུགས་དེ་དང་རྩུ་ལ་མཉམ་པ་འི་དོན་ལྷ་ག་མ་རྣམ་པ་ས་འགག་ལ་ས་ཟིན་པ་ལ། དེ་འི་སྟོན་པ་ས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འི་རྣམ་པ་ར་ཤེས་པ་ས་མ་འོང་ལ་པ་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྷ་བུ་འོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནས་ཡས་ག་ར་འགོག་པ་ཅིས་སྐྱེ་ས་པ་ན། དགག་གཞི་བརྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ས་ཐོགས་པ་ར་འགྱུར་བ་ལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དགག་གཞི་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་མིན་གྱི་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་སྒྲ་བ་ར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། འགོག་པ་འི་རྣམ་པ་ཡང་རྐྱེན་ལྷ་ཆ་ང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གིས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་། སྒྲ་པ་གཉིས་སྐྱིས་དགོས་ཅུ་བ་བ་དང་། ཞིགས་པ་ཅེ་ལ་ཡེ་ད་མེ་ད་ལ་སྒྲ་བ་རྒྱན་མཚན་ད་ལ་ས་བ་ཟེ་ར་ལ་ས་ལོ་ལ་ས་སྒྲ་བ་ར་པ་ལ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དག་དབྱུང་བ་ས་ར་བ་འི་མཚན་བཤིག་ཏུ་ཞེ་ས་ལ་ས་ལ་ས་སྐྱོང་གི་དགེ་འདུན་རྒྱུན་མཚན་གཞིག་ཏུ་པ་འཁོར་བ་ཅིན་ལེན་པ་དང་། དེ་ལ་བྱེ་ད་བཙོད་པ་སྐྱེ་ས་པ་ནི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ

89 ཨ། སྡེ། ཞེ་ལྔ

༄༅། །ཁྱབ་སྟེ། འདོད་སྡོད་རྒྱལ་གསུམ་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུམ་པ་ར་ལྡན་པ་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་སོ། །འདོད་པ་དང་ལུས་པ་མཐོང་བ་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ཉེ་བ་ཀུ་ཐུབ་པ་ལོ་ན་ས་སྒྲོ་བ་ཏ་ག་ས་པ་ར་འདོད་དོ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་ཡ་ཙང་ཏེ་ར་མ་རེ་ག་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་པ་ར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡི་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ངེས་པ་ར་བརྗོད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་གཞི་ལ་ལྟ་བ་ཞིག་གསུངས་པ་འི་ཁྱད་པར་ས་པ་དགག་གཞི་ཡུལ་གཞི་ཐུན་ཕྲིན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཞི་ཚེ་འགོག་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་གཅིག་ལ་ཡོད་དགྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱིས་ལྷ་ལ། བརྟགས་པ་འགོག་ལྷ་ར་རྟོག་པ་ཅིག་སྐྱེས་སྤང་ར་གྲུས་ཐོབ་པ་འི་ཕྱིར་ལེ་ཡོད་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་སྤྱིད་ཕྱིར་ལ་བ་འི་ཚེ་ལྷ་བུ་ར་ཤེས་དཔོན་ད། ཇི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཇི་ལ་ཐ་ད་བ་ཚོ་མ་འཛད་ཁོས་པ་དེ་བྲིད་དུ་རྣམ་ཤེས་པ་དེ་ཉམས་པ་སྒྲིད་པ་དང་། འཕོས་པ་འི་ཚེ་སྤྱང་བྱེ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ས་འོ། །ཡང་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པ་ཅིག་ཡོད་སྤྲིས་སྦྱོང་བ་ལ་ནི་ར་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་འགོག་པ་ཐོབ་ཕྱི་ཅི་ལྷེ། དུས་དེ་ར་ཁྱུང་ཁམས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ད་ཕྱེ་ད་ཀྱི་སྒོ་མ་ལ་མ་པ་ར་ཆད་མེད་ལ་མ་ཀྱིས་བཏུས་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཐོབ་པ་ནི་དང་སྟུ་ལ་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་སྤང་ལ་ར་དང་། དབང་རྣོན་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་ར་ཆད་ཆེས་ལ་སྤང་གི་རྣམ་པ་སྤང་ས་པ་འི་ཚེ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ར་བརྟགས་མིན་ཀྱི་ས་རྒྱུ་ལ་པ་འི་དགག་གཞི་སྐྱེ་ཙམ་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བ་འི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ས་ལ་བ་དང་། དེ་ས་ན་བ་ར་བྱེད་ཅ་གཅིག་བ་ཏགས་པ་ས་པ་དང་བཏགས་པ་ས་མི་ཤེས་པ་ལ་རྩ་ཅིག་ཐུ་ལ་སྐྱེ་བ་ས་ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ས་མ་ནི་ལ་ན། །ལེ་ནན་ཇི་སྐད་དུ། འགོག་པ་གཞན་ཞེས་དེ་གཉིས་བརྟགས་པ་ར་ཐང་ད་དུ་ས་བསྟུ་ས

82

ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ནི་ཉེས་ཆེ་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་སེལ་ལོ། རྒྱུ་མཚན་བཞི་སྐྱོམ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་སྣང་བ་ཁྱད་དུ་གཏོགས་བསྡེད་པར་བརྗོད་དོ། །འདིར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ཡེ་པས་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཞེས་ཅུ་བདག་ཕྱུར་ནས་དེ་ལྟ་ན་མིན་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐ་དག་པར་བཞིན་
ལ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་འདང་འཇིགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་རིགས་གཉིས་པ་ཞིག་བརྟག་པར་བཀོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་རྟག་པ་རབ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ན་རྟག་རྒྱུ་ར་དགག་ལ་ནས་སྒྲུབ་སོ་ཉེ་ད་ངོས་པོ་ལ་བསྒྱུར་བརྟགས་ཀྱིས་བརྟན་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོགས་པར་ཉེ་རྟག
ལྟར་སྣང་བ་རབ་བ་ཉིད་དུ་གོ་རམ་ཚགས་སོ།། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་བསྡུ་བ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ར་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྩ་ཚིག་བཟློག་པ་ཉིད་དུ་གོ་དཔར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱོགས་མཚོན་ཀྱི
ཚུལ་སྒྲུབ་པ་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་དུ་ལ་གྲུབ་ནས་པར་དོན་བྱེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་རྟག་པ་རབ་ཐལ་ལོ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རབ་ཐལ་ལོ། དེ་འདང་འདོད་མི་ནུས་སོ། སྐྱེ་འཇིག་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང
འགལ་བའི་ཕྱིར། དོན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དུ་ལ་སུམ་མི་གནས་པ་ར་དོན་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དང་དོན་ལ་དོན་བྱེད་དང་བ་ར་སྣང་དགེ་སྒྲ་མ་འདི་དངོས་པོ་སྣ་བྱུང་ངོ། །ཚུལ་དེ་དག་གྲུབ་བ་བ་ཙམ་དང་དངོས་པོ་དེ་དག་ར་དང་དུ་ལ་སྒྲུབ་གནས་པ་མེད་པ་ར་མི་རྟག་པ
ཉིད་ཀྱིས་ནང་ཚོས་དེ་དག་དངོས་པོ་རང་གནས་པ་ཅི་ར་ཡང་ཁྱབ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོ་ནས་ཡགས་གཞན་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེ་ར་ཉན་ཐོས་འབའ་བ་བརྒྱ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འདི་ཉིད་དེ་མེད་པ་ར་ཐེག་པ་ཆེན་

84

ཐོག་མེད་དུས་ཀྱིས། །འཁོར་བར་ངན་སོང་ཞིང་དང་སྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྡུས་པའི། །ཚོན་ཙུང་ངུ་རང་ས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལ། །ཕན་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་བཤད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། (སློབ་དཔོན་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་བཟང་རིང་གིས།) དགེ་སློང་བ་ཡང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་བཞིན་དང་པོ་ལ་བསྒྲུབ་ཀ་འཁོད་པར་བརྗོད་དེ། ཤིན་ཏུ་ཡང་ བདག་ཉིད་ཅག་རྟོག་ལས་ངེས་སྐྱེས་ཀྱང་ནས། །ཁྱོད་ནི་རྟོག་ཏུ་ངེས་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཞེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉན་བྱས་ནས་བྱུང་། །རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་སྒོམ་པ་ལ། །མཐོང་ལམ་དུ་ནི་ངོ་སྤྲོད་ནས། །འདུ
ཤེས་མེད་པའི་དོན་བསྟན་ནས། །ཚོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། །མཁས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཐ་ལམ་པ་ལ། །ས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པར་སྐྱེ། །ཆོས་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ལུས་མི་ཤེས་པའི། །སེམས་ཅན་ཐམས་པ་བསྒྲུབས་ཤོག་ཅིང་། །དེ
ལ་རྟག་པར་དང་དུ་སྦྱར་ནས། །བདག་གིས་ལེགས་པར་ཐོག་མེད་དུས་ཀྱིས། །འཁོར་དང་ངན་སོང་སྲུང་བ་པའི་ཕྱིར། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་བསྡུས་པ་མིན། །ཚོན་ཆུང་ངས་ལས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལ། །ཕན་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་བཤད་པ་ཡིན། །ཅེས་སྨྲས་ན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་
ངོ་ཚ་བས་བགོད་དང་དུ་དེ་ཞུམ་ཞུམ་པོར་མི་འགྱུར་བར། ཞེས་སོ་ལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟོད་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་བསྟོད་དོ། ཕྲེང་དོན་བཞི། ཐོས་པོ་བཏགས་པ་འདི་ཞེས་རབ་མི་ན་པའི་སྟོན་པ་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡོ། །དེ་དང་མེད་དགག་གཅིག་ཏུ་རྟགས་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་སམ། མ་ཡིན་དགག
ཅུ་སྦྱོར་ནི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་རྗེས་མཚོན་བས་ཐོབ་པ་བཞིན་སྤྲོ་སྤྲུ་རང་ཐོག་ཏེ། གཟུགས་ཞིག་པ་མི་གདང་ཡིན་མེད་ལ་པའི་ཚོ་རྒྱ་བསྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་གསུམ་ལས་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་མཚོན་བཞིན། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས

86

ཤིན་ཏུ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་འགོག་གིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟག་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་བཅས་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་འགོག་པ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་སྟེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་གཉིས
ཀས་མི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལས་གཡར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟགས་པས་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས
རྣམས་ཀྱང་འགོག་པ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་བསྔ་དང་སོ། བརྟགས་མིན་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་ཚུ་ལ་ཡོད་སྒོམ་པ་དང་རྒྱང་ཉན་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དེ་བཞི་ཆོས་ཐོབ་བ་ལ། ཉམས་པ
གྲི་དེ་པས་བརྟགས་མིན་གྱིས་དང་པོ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པོ། །བཟོད་པ་སྐྱེས་པ་ན་འབྲུག་ངན་སོང་ཐབས་བརྟགས་མིན་གྱིས་ཐོབ་པ། བརྟགས་འགོག་ནི་ཕྱིས་སྒོམ་ལམ་སྐྱེས་བས་འཐོབ་པའོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་སྤང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྲལ་བ་དང་རྒྱུན་མཚང་བ
གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགེ་རྒྱུན་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱོས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཆེར་ཐོབ་པ་དེ་དག་གི་བརྟགས་པ་ལས་འགོག་པ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་འགོག་པ་གཉིས་པོ་འབྱེད་པར་དགག
བྱ་ལས་ཉི་ཟག་པ་བཅས་ཡིན་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་དུ་གཅོད་པ་ར་དུ་བྱས་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་ལ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཞད་དང་། འགོག་བྱེད་ལ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་

88

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་རེ་གཏན་པའི་ལམ་ཀྱི་གེགས་བྱས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཉམས་ཀྱི་ཤ་གཉག་གི་ངན་སོང་ཞིང་སྣང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་བསྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་གེགས་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདྲན་གྱི
གཞི་འདིར་འཁོར་ཡོལ་རྒྱ་ར་བའི་རྐྱལ་པོ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་འདུས་བྱས་མཐོང་བ་སྐྱེ་རུང་ལ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་ཡི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཡོད་ན་འགོག་པ་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས
མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཐ་བྲལ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་བརྟགས་པ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ར་ན་སྐྱེ་རུང་ཉིད་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁས་ཀུན་མོང་ལམ་གྱི་ཐུ་སོགས་སྐྱེ་མི་རུང་ལ་དང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི
སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་འགོག་པ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོང་མཐོང་ལམ་པ་ར་ཚང་མེད་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རང་དུས་སུ་སྔོན་མ་སྤང་ནས་ཐོབ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བརྟགས་པ་འགོག་ཏུ་ཐལ།
དགག་བྱ་ཟག་བཅས་གཉེན་པོ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །བརྟགས་འགོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་བྲལ་བ་ཞིག་ཚང་དགོས་པ་ལས། དེ་ར་ནི་འགོག་པ་ཚང་པ་ཡང་བྲལ་བ
མཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱ་མ་ཐོང་ལམ་པ་དེ་རང་གི་གཉེན་པོ་ར་སྐྱར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བར་ནུས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཉེན་པོ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་བྲལ་བར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཡང་བྲལ་བ་ནས

90

པས་གནོད་དོ། །མི་ལེན་ན་ཐག་ཅན་བརྟགས་པས་འགོག་ཐོབ་པ་ཞིག་གཞི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ལྷུག་སྒྲུབ་བཤད་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་དང་པོ་མེད་དེ། ཕྱི་ཆོས་ནས་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ལུང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བསྒོ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར
སོང་བའི་ཚང་དེ་བརྟགས་མིན་གྱི་དགག་བྱ་ར་བྲལ་བ་ལ་ཆོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། (སྒྲུབ་གསུམ་པ་མེད་དེ།) ① དགག་བྱ་ཉོན་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཅིག་གཞན་དེ་ར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ② རྐྱེན་མ་ཚང་བས་དགག་བྱ་གཞན་དེ་ར་འགོག་པ
འཐོབ་པའི་བརྟགས་པ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་གཞས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བཞི་པ་མེད་དེ། ~~འདི་ནི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་སྔར་བརྗོད་པ་དང་།~~ ~~སྒྲུབ་ར་བརྗོད་པ་ལས།~~ དང་པོ་ནི། འགོག་པ་གཉིས་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཅེས་བ་འགོག་རྫས་གཉིས་དེ་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་ན་ཅིག
ཏུ་ཐོབ་པའི་དོན་མིན་ཏེ། འགོག་རྫས་གཉིས་ལྟ་ན་ཅིག་སོ་སོར་སྐྱེས་ཐོབ་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་ན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་ལ་འགོག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐོབ་པ་དུས་དེ་ར་ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ར་བཞག་གི །དེ་ལྟ་ར་མ་ཡིན་ན་སོ་སོར་ཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ང
དུས་དེ་ར་དེའི་ཉོན་སྐལ་ཀྱི་ལྟ་ཕྱུང་འདས་ད་ལྟ་ཐོབ་པ་བཅད་ཞིན་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ནི་བཅད་མ་ཞིན་ལ། དུས་དེ་ར་བརྟགས་ཞིན་གྱི་འགོག་རྫས་ཉིད་དེ་ར་ཐོབ་པ། དུས་དེ་ར་བརྟགས་ཀྱི་འགོག་གཞིས་ཉིད་ཐོབ་པ་ར་མ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟགས
འགོག་གི་ཐོབ་པས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བརྟགས་པ་འགོག་གི་རྫས་ཐོབ་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་དང་། ~~བཅོས་དང་ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚོས་ལ་ཞེ།~~ ~~ཁ་ར་ཆ་མེད་དང་རྡུལ་ཕྲ་བ་ཡོལ་མ།~~ ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར

important

༄༅། །སྐད་ཅིག་མ་ཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རང་དུས་སུ་བཏགས་འགོག་གི་རྫས་ཐོབ་བཅུ་དྲུག་ཚོགས་པ་དམ་ཐོབ་བཅས་ཞིབ་ཅ་བྱེད་མོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་དེའི་རྫས་ལ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་མོ། །ངས་དོན་
བརྟགས་འགོག་གི་རྫས་ལ་རྣམ་གྲངས་སོ་སོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགོག་རྫས་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་གོ། །ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ་འགོག་པ་གཉིས་པ་དགག་བྱ་སྤུན་ཟླ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འདང་དགག་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བར་འདོད་རྟོག
སོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་མི་ལྡན་པ་ཙམ་ལ་དེ་རང་བཞིན་ནམ་བཀག་གཟོད། བརྟགས་མིན་གྱིས་འདི་དེ་བྲལ་བར་ཕྱེ་བ་མིན་ནོ། །དེའི་བྲལ་བ་བརྟགས་འགོག་གི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟགས་འགོག་གི་བྲལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། གཅིག་ཤེས་ཀྱིས་བཀག
91 ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སོ་ཙ་ན་དུ་སོང་བ་དང་བྲལ་བར་མི་འཇོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་གཞན་རབ་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་གཞིས་གཞན་གཅིག་གི་བ་ལས་དང་བྱ་གཅིག་ཤེས་ཀྱང་དགྲ་དང་བྲལ་བར་དོན་ཀྱིས་སོང་བར་མི་འགྱུར་རམ་སེམས་ཏེ། ཚུལ་འདི་དག་དཔྱད་ན་ཆེས་འཐད་ཀྱི་ལས་པ
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱེ་སྨྲ་བ་ཧ་ཏོག་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་བརྟགས་འགོག་གི་དམིགས་རྐྱེན་སྐྱེ་ར་ལྡོག་ཕྱིན་དེ་ལ། བརྟགས་མིན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་སྐྱེ་ར་ལྡོག་པ་མེད་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །(བོ་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་དགའ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་བརྟགས་འགོག་སྲིད་དམ་ཞེ་ན
བརྟགས་འགོག་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དེ། བྲལ་འབྲ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཟག་བཅས་ལ་སོགས་པའི་འབབ་པ་ཡིན་ཏེ་བཞུ་མ་སོགས་ལ་མ

༄༅། །སྤྱོད་པས་བསྐལ་ནས་བྱས་སུ་མི་ཐོབ་ཅིང་། ཉོན་ཐུབ་བསྟན་ནས་སྤོབ་མེད་པ་ལས་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་ཞེ་བྲག་ཕྱུ་སྟ་བཏགས་བདེན་པ་བཞི་དེ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་དང་། ལྷུང་བ་མས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་སྐྱེ་དགེ་ང་ཉིད་ཀྱི་ཕ
པ་ལ་ས་ཇི་སྙེད་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྡོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཅ་ཅིག་ཕྱོར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཉེན་དེ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་འད་རྟོགས་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ནི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པ་དེ་ལྟ་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད
པ་ཤེས་བྱ་ར་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་དེ་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལྟ་བ་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀར་འདོད་ལ། དབུ་མ་པས་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ལྟ་བ་དང་སྣང་ཚོད་པ་ཇི་སྙེད་པར་འདོད་དོ། །ཆོས་ལྔ་ལ་འདི
93 ཉི་ཤུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱས་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་བསྟན་ལ། ཇི་ལྟ་བའི་ཕྱག་བསྐལ་ཞིག་དགེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དང་། སྣོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྡུད་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལས་བསྟན་དང
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། (འགོག་ལམ་གཉིས) སོ་སོར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ཤད་ཟླ་ན་པ་དག་གིས་འཆད་པ་དང་། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་འགོག་པ་དང་།
གནས་རྟག་པའི་སྐོར་དུ་ལམ་དང་བདེན་བཞིས་མཐོང་བ་སྒོམ་ཀྱི་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལྟ་ས་ཡུལ་བསྟན་ནས་རྟོག་པ། ཚུལ་གནས་ཕྱིན་དང་བས་མཐུན་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལས་དང་པོ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩེ་སྦྱིད་འབྲས་བུའི་མཐོ་ཀྱི་བར་ཀྱི

important 92

༄༅། །ཚིགས་བཅད་དུ་བྱེད་པ་ཞི་བརྗོད་ནུ་ཆེན་པོའི་བདུ་བཤུགས་གཅིག་ཏུ་ཁེ་ས་པ་དག་གསེར་སཔ་འོ། (གྲི་རི་སོ་དྲི་མ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤགས་འི་ཚུལ་མི) དཔལ་ལྡན་སྟོང་ཐང་པ་ཆེན་པོ་ཤེས་རང་གྲགས་ཀྱིས་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཐར་པ་འདོད་ཉིད་ལ། །ཐར
པ་ཐོབ་བྱ་ར། །ཕྲ་རྒྱས་སུ་བུ་དགོས་ཏེ། །ཕྲ་རྒྱས་སྤོང་བ་ལ། །གཉེན་པོ་ལམ་སྐྱེད་དགོས། །གཉེན་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ། །དམིགས་པ་ལ་མཐོང་བ་སྐྱེད་པས། །དམིགས་པ་ཤེས་པ་བྲ། །དམིགས་པ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཆོས། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །
ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི། །མཛོད་ཉིད་དང་པོར་བསྟན། །ཁམས་བསྟན་མཛོད་ཉིད་ལས། །རྒྱུ་བཅུ་བ་ནི་མི་ཟད་བསྡོམས། །དེ་ཡི་རྒྱུ་དག །རྒྱལ་པར་བཤད་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད
95 སོ་སོར་བསྟན། །དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་དང་། །འབྲས་བུར་བཅས་པ་དག །རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །དབང་བའི་མཛོད་ཉིད་ལས། །ཁམས་གསུམ་ངེས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དང་སེམས་སྣོད་དང་།
དབང་པོའི་དབྱེ་བ་རྣམས། །ཁམས་གསུམ་ལ་བསྟན་པས། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། །ལྷ་སྣོད་ལས་བསྐོས་ཀྱི་ཡི། །སེམས་ཅན་འདི་ལྟར་སྐྱོགས། །གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ། །བདག་གཅིག་ཡོད་སྙམ་ན། །ཕྱི་ནང་སྣོད
ཅུད་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་སྣོད་ཆགས་དག །དེ་ལས་སྐྱེ་ལ་བྱུང་བ། །བྱེད་པའི་བདག་མེད་ན། །དེ་དག་ཅི་ལས་སྐྱེ། །ལྷ་མ་ཐུ་བོ་ཆོ་ན། །དེ་ཕྱི་དེ་དག་གི། །བྱེ་ཚོགས་བས་ལ་ཕྱིར་དང་། །མདོན་པར་འཆད་པས། །མདོ་ལས་ལུ་འབྱུང་བ་ཡི། །ལས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

175 100 102

༄༅། །ལས་བསྟན་པ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་གསུམ། །ཀུན་སྟོང་གྱི་མཚན་ཉིད། །ཆོས་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། །ཟག་བཅས་ལ་ཞིབ་ཏུ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ང་རྒྱལ་བའི་གཞི་ནི། ཕུང་ཁམས་པའི་ཆོ་ཚོམ་གི་ཡིད་ཀྱང་། ཡང
ཉ་རྒྱ་གཅིག་དང་། ཅི་ཡི་གཅིག་ལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེ་ང་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་བདུད་ཤི་ང་པ་ཐད་ནས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡང་དེའི་རིགས་ཅན་ནོ། །ཚོགས་ནི་དོན་ན་ཙུ་ལ་བཏུག་གཞུང་ཞེས་བྱ་ང་དགོས་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་སྐྱུར་གླང་ལས་པ་དུ་དགའ་སྟུང་ཞེ་ལས་པ་ཞི།
ཕྱུང་བ་ཆོས་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ད་ཕྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བའོ། །གང་དག་དབྱེ་བའི་དངོས་པོ་ནི། སྤྱི་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ནམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་གསལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི
97 སྡང་པོ་ཞེས་ཏེ། ཆོས་བདང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་སོ། །ཕུང་བསྐྱན་ཟག་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་དག་གིས་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མ་བསྡུས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྤྱི་བའི་ཕྲང་ནི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟ་རྒྱུ་བའི་དོན་ནི་ལུ་ལེ་འདི་དག་གི་ཞུགས་ཀྱི་ཕྱུང་མ་གཞིག་ལ་ལ་སྟར
རྫས་ལྡན། ནག་དང་ནག་བ་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི། ཕྱུ་མི་རྟག་ལྟ་རྟོགས་པ་ཅིག་ལ་འཛེག་པ་ཐ་དད་ས། ཚང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱུང་ཡུལ་ལྟར་གཅིག་བགག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཅེས། །ཕྱེ་བ་ལུག་སྐྱེ་བས་རྫས་སོ་སོར་བཞུར་བའོ། །དེའི་བ་གཟུགས་ཉེ་ཚང་དོ།
ང་དང་དབྱིབས་མ་གཉིས་ཀར་རྫས་སུ་སྨྲ་ཞིང་། རེག་པ་དང་རྡུལ་བྱར་བཅས་མེད་ཀྱང་རྫས་སུ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཨི་རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་དྲུག་ནས་བསྐོར་ལ་བར་ཁྱུང་ར་ད་དང་བཅས་པར་བརྗོད་དེ། (འདུན་པ་དགེ་སྦྱང་ས་ཀྱིས་བྱེ་དོ་ལ་དོན་གྲུབ་ལས།) ཕྲ་རྡུལ་ཕྱོགས

༄༅། །མི་ཆོད་པར་བསྒྱུར་རོ་ཞེས།) དོན་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་འགྱུར་བས་རྒྱ་ལྟར་རྟོགས་ཏེ། (དབུ་མ་རྒྱན་ལས།) ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཅས་ཕྱོགས་ལ་ལ། །དངོས་སུ་དེ་དག་མཐར་དུ་འཇུག །དེ་དང་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བ་ཡང་། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སོར་བཅུད། །
ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བས་གཞན་རིག་ཏུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་རང་རིག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། (དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས།) དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར
99 ཀྱི་ཚོ་རང་རིག་གི་དོན་སེམས་ལམ་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་གསལ་གྱི་དོན་པོར་སྣང་བར་འདོད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བས་མི་ཡིན་ཏེ། (དབུ་མ་རྒྱན་ལས།) ཤེས་པ་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །ལྡོག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད། །བེམས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ
འདེབ་པ་ད་གཉིས་ཞེས་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་སེམས་པོ་ལས་ལོག་པ་བཅོམ་པ་ཕྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཙམ་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་དེ་ཙམ་ཉེ་བ་སྟ་ས་རྒྱུ་དང་འདོད་པ་སར་དང་རིག་སྡུལ་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་བཟང་བར་བཞེད་ཞེས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་བ་ཕུང་པོ་སྐྱེད་དང་བཞི་རྒྱས་སུ་འདོད་དེ། བཞུགས
ཞི་ཞེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡང་གྲོགས་མ་མེད་པ་བས་ན་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྨིན་པ་བས་ཤེས་པའི་ཆ་ཡི་ཕྱོགས་བྲལ་བ་རྫས་ལྡན་བར་བཞིན་ཡིན་ཅིང་། སེམས་ཙམ་སྣང་བ་ཡུལ་ལ་བ་ས་བ་རྟོགས་པའི་དོན་བཏུབ་པ་མེད་དེ། རྫས་ཐྲན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། (ཉི་ཤུ
ལས།) རྡུལ་གཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་དྲུག་ཅིག་ཆར་ན། །ཞེས་པ་དང་། གྲིབ་དང་སྒྲིབ་པ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །ཞིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཆར་མེད། །ཅེས་པ་དང་། གང་ལ་སྐྱོང་ས་ཆ

92 ཀ་སྤྱི

རྟོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དེས་ཐོབ་པ་བྲལ་བ་ཡི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ~~གཉིས་པ་~~ནི་ཐབ་དང་དུ་ན་སྣང་སྟེ་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་སྤྱངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་རང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆགས་བྲལ་བ། །འཕགས་པ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་བར་བཤད། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་དེ་འགོག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཐོབ་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྟགས་པས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དགོས་པ་བཅུ་དག་པས་མི་བདེན་པས་ཐོབ་པ་ཡོད་ན་འགོག་པའི་དོན་སྣུབ་པ་ཡིན་དགོས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། དགག་པའི་རྒྱུད་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཐབ་ཐུབ་པའི་ངས། ཕྱི་ནང་ནས་སྐྱེད་པོའི་ལམ་གྱིས་སྤྱར་སྤྱད། །བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཛིན་དགོས་སོ། །ཞི་བ་མཚོ་སྐྱེད་པ་འཇིག་ས་མིག་བཤེགས་པ་རྒྱས་པ། །ཕྱི་དང་སྐྱེ་བ་འདི་ཕྱི་འཛོམ་བཟུང་བ་པ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལེགས་པ་མཛད་པ་སྟོན། །ཡོན་ཏན་རྩེ་རྒྱུད་རྟེན་ཕུ་ལྗགས་པ་ཚོམ་གྱི་སུ་ཐུབ། །ཆོས་དོན་དཀའ་བ་གནས་ལ་ལུས་པ་མེད་པར་རྟོགས། ~~གཉིས་པ་བཤད་པ་བྱ་མཐུན་པ་བཤད་པ་ལ།~~ ~~གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཐོག་མའི་ཕྱི་སྣོ་དང་།~~ 96 ~~གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟན་པ།~~ ~~དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་ནས་བཏང་།~~ ~~གསུམ་པ་ནི་གཞན་ཀྱི་དོན།~~ 95 ~~གཞན་ལ་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟགས་བསྟན་པ་དང་པོ།~~ གཞི་ཤེས་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་དག་གིས་མཐར་པ་ཉིད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ར་མ་འབོད་ཅེ་ཕྱི་གས་བའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་བརྒྱད་ལས་མི་མཐུན་མི་བྱང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ཞེ་ན། དེ་མིག་ས་པ་ལ་བསྟན་ནས་ལམ་རྟེ་སྤྱོད་པར་སློབ་མ་མི་ཤེས་ལ།

སྟོང་རབས་འཆད་པ་པོ་དགོན་ནི། ཟེར་བ་འདི་ལྟར་སྣང་བ། མཆན།

94 ཀ་སྤྱི

ལམ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་པ་སྟོན་པ། གནས་ཐམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་བས་སྤོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་གང་བ་སྤེལ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་བསྟན་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་རིགས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཐུ་བ་སུ་ཉོན་མོངས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱ་བ་སྤོང་བ་འཆད་ཀྱི་ཁྲུས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་ལ་ཤཱཀྱ་ནི་སོང་བར་གནས་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་དབང་པོ་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་བཞི་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་བརྒྱད་དང་། གང་སྤྱ། ཇི་ལྟར། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན། ཁམས་གསུམ་མ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལས་དང་དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་རྣམས་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནས། དེ་ལས་བཟློག་པ་རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་། གང་སྤྱ། ཇི་ལྟར། གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞིན་གང་ཟག་ལ་དུས་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་ལ། འདོད་པ་རང་གསུམ་ཐོབ་ཐབས་ནི། ཀ་གསུམ་ཏོ། །ཞེས་གནས་གསུམ་དང་། ཚུལ་གནས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྒྱུ་མཉམ་གཞག་རྣམས་གནས་ཐམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་མཐོ་བ་ལ་མཐར་གྱི་རྨིགས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྲོན་པ་ལ་ལྟོས་སྒོ་ནས་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་བྱང་གི་ཆ་འགོགས་བསྐྲུན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྫོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་དུ་ངེས་ལ། རྒྱ་སྟེ

96 ཀ་སྤྱི

ཀུན་བཅས་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི། །འཕྲུལ་བ་ལས་བསྟན་མཛོད། །དེ་ཡི་དོན་རྣམ་བཅུ་བསྟན། །དེ་དག་དེ་ལྟར་སུ། །ལས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཡང་སྲིད་ཕྱིར་ཡི། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ངེས་པ། །ཕྱིར་རྒྱས་པར་བར་གིས་ཕྱུང་། །དེ་བས་ཐར་ཅུས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཀླུ་ལ་སོགས་པ་དང་། །འཕྲ་བའི་ཐེག་རྒྱས་མཛོད། །དེ་ཡི་དོན་ཅུ་བསྟན། །ཐེག་རྒྱས་མཛོད་ཉིད་ལས། །བདེན་པ་རྣམ་བཞི་དོན། །མཐོང་དང་སྒོམ་པ་ཡིས། །རྣམ་བཞིན་ཐོང་བར་བཤད། །མཐོང་སྒོམ་ལམ་ཉིད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ལ་བསྟན་པས། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་དོན་ཅུ་བསྟན། །ལམ་དང་གང་ཟག་དག །བསྟན་པའི་མཛོད་ཉིད་ལས། །ཤེས་པ་རྣམ་བཞི་བཞག །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན། །རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་དོན་ཅུ་བསྟན། །ཡེ་ཤེས་མཛོད་ཉིད་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་གཉིས་བསྟན། །ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་ནི། །ཉོན་མོངས་མེད་སྨོན་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར། །རིག་པ་རྣམ་བཞི་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། །ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་དང་། །ཟད་པར་ལ་སོགས་པ། །དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་དོན་ཅུ་བསྟན། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐབས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། 92 །~~གཉིས་པ་ལ།~~ ~~གནས་པ་བརྒྱད་པ་ལས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།~~ ~~གཞུང་གི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།~~ ~~གཞུང་གི་དོན་བཤད་པའོ།~~ 233 །དང་པོ་ལ་གཉིས། ~~ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་སྤྱིར་བཤད་པ།~~ ~~ཁྱབ་པར་སེམས་ཅན་ཁམས་བཤད།~~ 105 ~~ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཅན་བསྡུས།~~ 168

98 ཀ་སྤྱི

ནམ་དང་པོ་དག །ལུག་འབྲས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཚེམ་དུ། །བརྗོད་པར་བྱ་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ནི། །རྒྱལ་བ་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་མིན། །ཅེས་སོ། །ཆོས་དང་བདེ་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྫས་སུ་འདོད་ལ། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་པོ་ཞི་ཚམ་ཐུན་དང་བཅས་པ་རྫས་སུ་འདོད་དོ། །གཟུགས་འཛིན་རྣམ་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཚེ་ཡིད་དུ་འཛིན་པར་འདོད་ཅི་རིགས་པ་ཉིད་གཞན་རིག་ཡོད་ཡིན་ནོ། རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་བ་ལ་བ་ཕྱིར་རང་རིག་པ་མི་འདོད་དེ། (སོར་མོ་རལ་གྲི་སོ་འདི་རང་ལས།) རལ་གྲི་སོ་དང་སོར་མོ་ཙེ། །མིག་རྩེ་དང་རྣམ་པ་མི་འཐུག་དེས། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་བས་ཕུང་པོ་བྱེད་དང་ལྷ་རྫས་སུ་འདོད་ལ། གཟུགས་ནི་བརྟག་པ་ལས་ལྷ་ཕྱོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་མ་ཐུག་པ་ཅེད། །པ་དོན་ཀྱི་རྡུལ་དང་བཅས་པར་ངས་རེགས་ལ། བཅོམ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་ནི་ཡ་གཟེར་མཐུད་མེད་པར་བ་མེད་ཅིང་རེག་ལ་མ་བཤིག་པར་བསྡུ། (དབུ་མ་རྒྱན་ལས།) འདུས་པ་དང་ཉིན་ཆེར་བ་དང་། །བསྐོར་དང་ཐམས་བཅས་རྣམ་ཐུ་དང་རྩུབ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་འཁོར་མོ་མང་ལ་གཉིས་དང་ཡོད་ཅིང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་ལ་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་གཟུགས་མེད་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ལ་རྒྱུན་འཕོ་རང་ཅས་ཀ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྫས་སུ་འདོད་དོ། །གཟུང་འཛིན་རྫས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྲ་མ་པ་དང་བཅས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། རྣམ་པ་མེད་པ་རིང་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པས་བློ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ལ། དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡི་དོན་སྦྱོང་ཡན་མེ་སྐྱེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཕྱི་རོལ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བོད་ཤེས་པས་དོན་འཕྲ་འགོ་ས

100 ཀ་སྤྱི

ཐང་དང་ཡོད། །དེ་ནི་རིག་ཅིག་རྟག་མི་སྲུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་དབུ་མ་ཡང་དག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཐབ་སྐྱ་དང་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། (བཞུ་བ་ལས།) རྣལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རྟོག་འཆུལ་བ་བཞིན་ན་ཡིན་པར་སེམས་སོ། ཞེས་ཟེར་ལ། ཕྱི་མ་ཡང་ངེས་ནི་དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་གྱི་སྣང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར (རྟོག་བསྟུ་ལས།) ཡོ་སྣ་ཚོགས་དུ་འགྲོ་མེད་ཀྱང་། །སྣང་ངས་སེ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་དག་གསུ། །དངོས་ལ་ཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡིན་ཕྱིར། །དོན་མཐུབ་པ་རང་འཛིན་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །མི་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ལ་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་སྤྱོད་དང་བཞི་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞུང་འཛིན་ཐུབ་ལ་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྫས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཡོད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྔོ་ཡིས་ཉམས་སྐྱོང་རྟག་ཞན་མེད། །དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་གཞན་ཡོད་མིན། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པས། །དེ་ཉིད་རང་ངང་ཉིད་གསལ། །ཅེས་སོ། །~~དང་པོ་ནི~~ རྣམ་བྱུང་བ་ནི་གཞན་དབང་ནི་དགོས་པ་ཙམ་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་རྒྱུན་ཤེས་པར་མི་ནུས་ལ། འབྲེལ་བ་ཚ་མེད་དུ་མི་རྩུ་བཞིན་འགོག་ཕྱི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་ཅིག་མཐའ་འ་ཡོད་ན། །དེ་བཞིན་ཐོག་མ་དབུས་བརྟག་དགོས། །སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་གནས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །~~གཉིས་པ་ནི།~~ 97 ཆོས་མངོན་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཚད་ཅིག་གྲུབ་པ་བཤེས་བ་པས། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག །དུས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ནི་གསུམ།

101 ཛ

༄༅། །སྐྱེ་བ་ཞི་བ་འདང་མེད། ལྷ་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ཤིང་ཆགས་པ་ལ་ཞེན་པར་འགྱུར་བ། ཞེས་པ་དང་། གཞི་དང་འཚམས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞེ་བ་ཞེན། འདུས་བྱས་རྣམས་སུ་ཆད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཉི་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། འདུས་
བྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་འདུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡ་ཀྲ་ཞེས་པ་དུས་དང་ལམ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ལམ་དང་སྦྱར་ན་དུས་གསུམ་དུ་གང་ཟག་གྲོ་འཕྲེང་དུ་སོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་ལམ་ཡིན་ལ། དུས་ལ་སྦྱར་ན་དུས་གསུམ་པ་ནི་འདུས་བྱས་འགགས་པ་དང་འགག་
པར་འགྱུར་བས་དུས་ཞེས་པས་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམི་རྟག་པ་ལ་བཞིན་འཇོམས་པས་དུས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དེ་དག་ཉིད་གནས་གཞི་དང་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་གཞི་དེ་དོན་ནི། གནས་ཞེས་པ་བདག་གི་གྲྭ་ཡི་གེ་ཝི་དྷྲ་མ་སྟེ་ཚན་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ར་བྱེད་རི་ག་ཤིའོ། (།རྟེན་མི་པ་ཡོན་
གནས་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་བས་མ་ཁྲ་བ་ཅེན།) དེ་སྐྱེ་བོ་སྤྱོད་མི་དངེ། གཞི་རིགས་གཞི་དང་འབྲས་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སོ། མི་ངེས་གཞི་ནི་ཀླུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (རབ་ཀྱི་དང་བ་ལས།) གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཁམས་པ་ཚོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཞིང་
འབྱུང་ངོ། །ཡང་བ་ཅིག་དེ་སྐད་ན་ཁྱབ་ཆེ་ལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་གི་ཡུལ་ལ་ཡིན་པས་གནས་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཀྱིས་བསྐུས་པའི་མིང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐུས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དང་། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་ཡུལ་དང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ནི་འདས་པའི་རྣམ་སྨིན་ངེས་རྒྱས་མ་ནི་མེ་མེ་དང་འདྲ་རི་སྐྱེ་ར་འབྱུང་ངོ། །མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ། །དཔྱད་ན་འདི་ལྟར་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་མངས་མི་ང་ཡོད་པ་མི་འདུག་ཅེས་པ་ལྟར་གནས་ཀྱི་གཞི་

103 ཛ

༄༅། །སོགས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཏེ། ཕྱིར་ཀྱི་འདུས་བྱས་དག་གི་ནང་ནས་གང་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མི་ཡང་སྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པས་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེས་ལས་
བསགས་པས་ཕུང་པོ་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་དང་སོགས་མ་ཞེ་མེ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་མ་འི་ཚི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་དེ་དག་ལས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལས་ཉོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ཞེས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་མ་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་མི་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །རྒྱུ་གཞན་ཀྱི་ཚགས་སྨྲ་དགོས་པ་བསྙད་ལས་པའི་ཕན་
གནོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཡི་སྡེ་པ་འབྱུང་དེ་བཞིན་རིག་པ་རྒྱུ་འོ། །ཡང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཞེས་བྱང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཐབ་མོ་ལྟ་རང་གཞན་ལ་གནོད་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱས་
པའི་ཕྱིར་བཅས་པའོ། །ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཚེ་རིགས་པར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དུ་ལྡན་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པས་བདེན་བཅེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དོན་དམ་པར་སྡུག་བསྔལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་སྡུག་བསྔལ་
ཀུན་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་འོ། (།མདོ་ལས།) ཇི་སྲིད་ཅན། ལུས་བདེ་མ་ཀ་ཚ་མ་འདི་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་དགོས་སོ། །ཞེས་པས་འཇིག་རྟེན་དང་ཞེས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་བཅིག །སྐྱེ་འཇིག་པ་ལ་བཅུ་པ་རྟེན་ཟེར་པ། ལོ་ཀ་ཞེས་པའི་སྒྲ་

105 ཛ

༄༅། །ཕྱི་ཟག་བཅས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་བས་ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ལོག་ལྟ་དེ་ལ་དམིགས་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཟག་བཅས་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པས་ལྟ་གནས་མིན་ལ། འཇིག་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཚམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལམ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་སྲིད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་ར་འཛོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ~~གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་བཤད་པ་དང་།~~ 107 ~~ཞུ་དོན་བཤད་པའོ།~~ ~~།དང་པོ་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་གྲྭ་འདོགས་པ་བཤད།~~ འདིར་ 107
~~བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡི་ནམ་པའོ།~~ ~~།དང་པོ་ནི།~~ ཕུང་པོའི་དོན་ནི། ཚོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཅེས་པ་ལྟར་བཤད་དགོས་པ་ལས། འདིར་གཞན་ལ་དམ་སྤྱངས་པ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དུས་གསུམ་
པ་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། དེ་བཟུ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱོར་མི་དགོས་ཏེ། དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་ད། །ཅེས་པས་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྦྱོར་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དེ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨཱ་འདུས་མ་བྱས་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་དུས་འདུས་བྱས་པར་སྦྱོང་
སྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར། (ཡོན་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡམས་ནས་བདུས་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱེད་པ་དགོས་ཡོད་པས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།) མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་མེད་པས་མདོར་བསྡུས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པར་སྨྲ་བ་དག་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཕྲག་པ་ལ་སྤུར་བྱེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་འཆད་དོ། ཕུང་པོའི་ནང་དུ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བསྡུས་པར་
ཨི་ དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྤུངས་བ་ནི་འདིར་སྤུངས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།

107 ཛ

༄༅། །ཀུང་རང་དགེ་འཕྲལ་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་ ~~འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད།~~ །ཅེས་འདུས་མ་བྱས་དག་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མི་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚུལ་
འདི་ལ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤུགས་ལ་ས་རྟོགས་ཏེ། ཁམས་ཞེས་རྒྱུ་འི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཡིན་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐལྣ་རྣམ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། འདུས་མ་བྱས་ཕྱི་རྒྱུ་ཡི་མེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། 105 ~~།གཉིས་པ་ནི།~~ ཆོས་གསུམ་གདང་རུང་ཞིག་བསྟན་པ་ས་ཚོག་མོད། གསུམ་ཀ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། སྟེ་ཚོས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཚོལ་མཚན་རྣམས་འཕྲེད་རྩེ་ཞེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་སྨོངས་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའི་སྐོངས་
པ་སེལ་ཚུལ་ནི། སེམས་བྱུང་ལ་རིམ་པོར་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་དང་། གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིམ་པོར་འཛིན་པ་སྐོངས་པ་སེལ་བ་ལ་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རིམ་པོ་དང་འཛིན་པའི་གང་
གི་བདག་འཛིན་དུ་བརྫེད་དང་ངང་ཡང་། རྒྱུ་དུ་ཡིས་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པོར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཀ་ལ་འདི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་དེའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པར་ཡང་མ་སེམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ~~།གཉིས་པ~~ 105
~~ཕུང་པོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ཉམས་ཀྱི་ལྡན་པ་ཉེ།~~ །ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོ་སོ་རིང་བཞིན། 155 ~~གྲྭ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན།~~ 160 ~~ཆོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ།~~ 164 ཚིགས་གསུམ་ཀྱི་གོ་རིམ་མོ། ~~།དང་པོ་ལ་གསུམ།~~ རྒྱུ་མ་བཤད། ~~བསྡུ་ཀ་ཏེ་བསྟན་པ།~~ 153 ~~དོགས་པ་བཅད་པའོ།~~ 152

109 ཛ

༄༅། །ཚིག་ལས། གལ་ཏེ་འདོད་པ་ཚོལ་ཁྲེད་ཅེད། །འདུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྐལ་ཅན་ཏེ། །འདོད་པ་དེ་དག་མ་འགྲུབ་ན། །ཟུག་རྔུས་ཟུག་པ་ཞིན་ཉམས་ཉིད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་སོང་གི་དོན་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །
ཞེན་རྡུལ་ཕྲན་བདག་གཟུགས་སུ་རུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རྫས་དང་མི་མཆེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་ལས། རྫས་ཀྱི་འདི་ལ་རྫུལ་རྫས་བཅུ་ནི་སོགས་ལྡན་ཅིག་པར་མཛོག་ས་སུ་ཚོགས་ནས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་འགྲུབ་ཡོད་པས་དེ་གཟུགས་
སུ་མ་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། (།ཡང་འབའ་ཞིག་པ་ཐོགས་པ་མེད་ཕྲ་རབ།) ལག་པ་ལ་སོགས་པས་འདུས་ཏེ་རེག་པས་རེག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། གྲོལ་ལྟ་ལ་སྒྲོམ་ས་དང་བཅས་པ་སྤྱད་པས་ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་
ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་བས། བློ་ས་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་གཟུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །(ཤོན་རྡུལ་ཕྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་པ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ནམ་མིག་གིས་མཐོང་ས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།) ཕྱིར་བཀའ་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་
འགྲོ་ལ་ལས། དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཅས། ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་བརྒྱུད་བས་སྒྲིབ་པོ་གས་དང་བྲལ་བར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅིག་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གནས་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་དག་
གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་རྡུལ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་པ་ལ་སྔོན་མེད་ཐོག་མེད་དེ་སྔོན་ཐོག་དང་བཅས་པ་ར་མདོན་རྟུ་ཕྱུར་ཤ་སྨོད་ཆོས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཁྱེད་གཞི་རྟུ་རང་ཅེས་པ་ལ་ཕྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས། རྣམ་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་ཐུ་བོ་དག་གིས་རྟེན་

102

ཤེས་པ། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཐུགས་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་བཅུ་བཞི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་ཉིད་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེ་ན་བྱུང་སྟེ། འདུལ་བྱ་མ་དེ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཁོར་ལོས་ཀྱང་ལས་འདས་པ་ལ་བསྡོམས་ཏེ་བཞི་བ་མ་འབྱུང་ངོ་། །ཉིད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐུང་
བྱང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བས་སྨོན་པ་བསྒྲུ་ཡིན་ཀྱང་བསྐལ་མང་གྲོན་པ་ནི་འདོད་པ་སྟོབས་པར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྟག་མེད་དུ་ཡང་དག་པར་འདོད་དང་དེས་པར་འབྱུང་ངེས་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཐམས་ཀྱང་མངས་གཞི་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་རྣམས་ཀྱང་དུ་བཅང་བར
བྱུང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་སོ། །འབྱུང་བྱེད་ནི་བརྟགས་པ་ལས་རྣམ་བཅས་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་ཟག་མེད་པས་བསྒྲུབ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་དེ་དག་ཉིད་གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ནི་སྟེ། གསུང་རབ་ལས་ནི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་གྱི་བས་པ་ཀུན་སྒྲུབ
ཀྱི། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། ཚིག་འབྱུང་བ་སྨོན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ནི་གཞི་ཞིག་ཞིག་ཐོབ་པ་འདི་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་བརྟན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་གཞི་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་
ཏུ་སྤྱོད་པར་སྦྱོར་བ་ལ་ནི། གཞི་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡི་ཀུན་སྤྱོད་དང་བལྟ་ནས་དེ་ལ་བཅོས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་ཡང་ལྟ་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཡི་གཞི་ཞིང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གང་ཞིན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ནི་ཞིང་གི་གཞི་དང་
ཁོང་པ་ཞིག་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྤང་རྟོགས་ལས་ཕྱིར་བཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ནི་གཞི་འི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་བཞི་པོ་ཉིད་ལ་དགོངས་སོ། །97 ཀུ་སུ་ལ་བི། ཡང་མདོ་ལས། ཕྱུང་པོ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དག་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཅིག་ཅེས་པ་ལ...

[illegible]

104

ལམ་འཇིག་ཅིང་ཞུམ་ས་པས་འཇིག་རྟེན་ཏེ། མདོ་ལས། ཚོང་དང་ལྡན་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ཅིང་རབ་ཏུ་འབད་པས་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟེ་བས་དམིགས་ནས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བས་ལྟ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡོད་ཅེ་ཅིག་ནག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ལྟ་བ་
དང་པོ་འཛིག་མཐའ་གཉིས་བཟུང་བ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཉི་མི་རིགས་ཏེ། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱང་ལྟ་བ་ཡོན་ཏན་གནས་སུ་འཆང་བ་ཞེ་ཞིང་པོ་ལ་ལྟ་བས་བལྟས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་
པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ལྟ་གནས་སུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་ངོ་ཅིག་བདག་གམ་བདག་གི་ར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་མེད་
པའི་དུས་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཞེན་པ་ཉེ་རྒྱུ་མཆད་དང་སྐྱེ་ཞིང་ཡང་འབྱུང་བས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་དང་། འཇིགས་པའི་
སེམས་པ་ལས་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་མ་རྟོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཀུན་འབྱུང་ཡང་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་དང་། ལམ་བདེན་དེ་ལོག་ལྟ་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ལྟ་གནས་དང་། ལམ་བདེན་དེ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བས་སྲིད་
པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ན་བཟློག་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ལ་འཛོམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་མ་ཟིན་བདེ་ཉིད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ལོག་པ་འི་སེམས་ཟག་བཅས་མ་སྐྱེད་ཀྱང་རྗེས་མཐུན

106

གསལ་ལོ། །(མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཅི་ལྟར་བལྟ་སྟེ། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།)སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དཔྱང་རྒྱུའི་འདུས་བྱས་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་འོངས་ཀྱི་འདུས་བྱས
མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་སྐོར་དུ་བ་འི་ཕྱིར་རོ། །(གོན་ནང་མི་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེ་བའི་སྐོར་དེ་ལྟར་དུ་ཞེ་ན།) རང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས
ལས་བྱུང་བ་བཀག་ཞིག་གི་དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་མི་རུང་བས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་པོར་བཤད། །ཅེས་དང་། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་རྣམས
པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཅི་ལྟར་འདུས་སྟེ། བདག་པོའི་རྐྱེན་ལ་སམ་འབྱུང་། དམིགས་རྐྱེན་ལ་དམིགས་པ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་དམིགས་པ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐྱེ
མཆེད་ཡིན་ན་བདག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱབ་པ་མས་ལ་ནམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར། མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། །ཞེས་སེམས་སེམས་བྱུང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལྷག་མ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་འི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས
པ་ཡིན་ཀྱི། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐྱེ་དུ་ཡིན་པས་ཡང་དག་བར་སྟེ། ཆོས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐོར་ཙམ་ཡིན

133 146 112 133

108

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསམ་སྟེ་མཆེད་བཅས། ཚོར་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། ཞེས་པ་དང་རྣམ་ཞེ་ཆེ་དུ་བཤད་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཉིད་ཞེས་དབྱེ་བ་བསྟན་ལ། ཆོས་
པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་པས་མཚན་གཞི་འི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཞེས་མི་སྨོས་པ་འི་ཚིགས་རྐང་དང་ཐམས་ཅད་བཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བས། (ཁྱེད་ཤད་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་དེ་སྐབས
ཡིན་ལ། ཕྱུང་པོ་བརྟགས་པ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དབྱེ་བ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །མདོར་བསྟན་ནས། འབྱུང་བ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་དང་འདོད་ལྡན་བཞི་དེ་རིག་བྱེད་བཞི་ཡིན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཚིག་དོན་པོ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་གཟུགས་ཞེས་གཅིག་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལ་གཟུགས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། མདོན་པ་གོང་མ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡི་གྲུབ་པར་བཞེད། བདེ་ཆགས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཞེས་པ་འི་གོ་ད་བཅུར་
རུང་པ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་དང་གཟུགས་སུ་རུང་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལུ་རྡུལ་དུ་རུང་བ་འི་རིགས་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་རུང་ནི་འདིར་བས་མི་ལེན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་འི་གཟུགས་ལ་ཞེས་ཐུབ
ཕྱོགས་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདི་ར་གཟུགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། (གོན་གཞན་དུ་བཅུ་ར་དང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན།) གཞི་གཅིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་ནང་ཁྲད་པས་ལུས་ལ་ནམ་མི་འབྲས་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་འི་གནོད་པར་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། ཐོན་ཀྱི་ཐེ

[illegible]

110

དང་། དམིགས་པ་ཉིད་ནས་གསལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་བཞི་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་ནུས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་ཕྱག་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པས། ཇི་སྐད་དུ། རྡུལ་ཕྲ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མི་མཐོང་བས་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་དང་བཅས་པ་བཞི་མཐོང
བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དང་བཅས་པ་བདེ་རྡུལ་ལ་མཐོང་ངོ། །བློ་མེད་པ་འི་རྡུལ་ལ་མི་མཐོང་བས་ཞེན། དེ་ནི་ཐེལ་བྱེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གྲུབ་འདི་ནི་དེ་ལས་བཀག་ཅིང་ཕྲ་ཀྱི་སྒྲིད་པ་འདི་ལ་འབྲབ་ཀས་ཏ་ལྟ་སུ་མང་ངོ། །དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི
རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདི་ཕྱོགས་རེ་ལ་བསྒྲུབ་ནུས་གཟུགས་ཕྱོགས་ཅན་ཡོད་པ་མེད་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བསྡུ་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུ་བྱང་བདེ་ཞིག་ངེས་པ་སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟན་དང་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་འི་གཟུགས་སུ་བསྒྲུབ་ཉིད་དོ། །སྐོ་གས
རྟེན་ཅི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་གྲགས་པ་འདི་ཡི་ཤེས་མོང་ཡང་བསྡུ་ལ་པ་ལས་བསྡུ་བ་འི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་མཛད་ཅིག ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་འི་གཟུགས་ཀ་ཞེས་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟར་བསྡུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །(ཤོན་རྩ་བ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་བའི་རྟགས་ལ་བཞེད
གཞན་མི་རྟག་བཞག་ཡིན།)མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ས་ལོག་པ་སྨྲ་བ་ལ་བཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མི་རྟག་པ་ར་མ་བསྟན་པ་ལྟར་བར་ཐོས་ལ་ཀྱི་སྒྲ་སོགས་རྡུལ་ལྡན་རྡུལ་མི་རྟག་པ་བ་ར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཕྲ་མ་གྲུབ་དང་ཆེ་
བའོ། །ཤྲུ་བ་ལ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ། །ཕྱུང་བ་བསྐལ་བས་ལ་ཤེས་རྒྱུ་བས། །ཡུལ་རིགས་ལྡན་སྐྱེ་བ་ཅད་པ་བཞིན། །ཞེས་ལ་ཤེར་ཏུ་ངེས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་བཅག་ལ་བརྗོད་པ་འི་རྣམ་པ་ཀྱི་ཕུང་པོ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་རྣམ་བཞག་མཐའ་ལ་ཀ་བཞི་ར

5

111 ཐ། བརྒྱ་བཅུ་གཅིག

༄༅། །བརྗོད་པར་ཡིན་ནོ། ། ཉོན་ལ་བདེ་ངོར་དེ་མི་རྟག་པ་ར་བརྗོད་ནས་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་བསླབ་དགོས་པས་སྟོང་པ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་བཟླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པར་འདོད

པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཚུལ་ཅེས་ཐ་སྙད་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་པུ་སྲིད་པ་གསུམ་ཁྲལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམན་པའོ། །ཞེས་པའི། རྡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྲ་བ་དང་སྟེ་དག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ཡི

ཡོ་ལ་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མི་ཆོས་སོ་སོའི་ཁམས་ལྟ་བ་སྟོང་པ་གཅིག་པུའོ། །ནམ་མཁའ་ཡོ་བའི་ཚེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡུལ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀ་དག་ལ་རྫོང་དུ་ཞན་བ

རྡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལ་དུས་འཁོར་ནས་ཕྲ་བའི་ལྟ་བ་དབུ་མ་ཐལ་བར་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་མོད། ཕྱོགས་ཆ་མ་དབྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་རྣམ་ཐར་དུ་ཡོད། དུས་འཁོར་ནས་སྟོང་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་བ་ཡི་དོན་ཙམ་དུ་ཟད་དམ། དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འཆགས་པ་ཚོམ་ག་ནི་ར

ཀྱི་དཔེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཟུང་བ་ལས་འདི་རང་འཛིན་རྟེན་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཅི་སྟེ་ཅན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་སྣ་ཡི་སྣ་བ་འདི་ནི་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྡུལ་མ་ཕྲན་གྱི་རྡུལ་སུ་བཤད་རིགས་པ་ལས

སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྡུ་བ་ནི། ནི་བཅས་ཀུན་ལ་རྡུལ་བཀྲ་ད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་འཛོགས་དང་བཅས་པའི་ལྟ་ན་ཡོད་དེ། ཀུན་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ལ་མཚོན་ན། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བརྒྱུད། །ཚེས་དང་། འདི་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ

113 ཐ། བརྒྱ་བཅུ་གསུམ

༄༅། །འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། (དོན་མིག་མ་གྲུབ་པར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་ལ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་ན་མིག་མ་གྲུབ་པས་ཡ་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་སྨྲས་ན།) མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ལ་གསལ་ཞིང་དབང་པོ་དང་རིག་མཐོང་སུ་མ་གྱི་མ་གྲུབ

ལ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པས་དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་དབང་པོ་དེ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོའི་རྟེན་དེ་མེད་ན་དེའི་རྣམ་ཤེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྔ་ནི་དྭངས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བཅས་པ་གཅོད་དོ། །གཟུགས་དང་བཞེས་པ། སྒྲ་མཁན་ལས། ལྷ

རྣམས་ཀྱི། དེ་དག་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡང་། །ཞེས་པས་ཡོད་དང་བདག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་གཙོ་བོ། དང་བའི་དང་བའི་སེམས་སུ་ལྟ་བ་དང་དང་བ་ཤེས་པ་འདིས་གཅོད་དོ། །གཟུགས་ཅན་དང་བཅས་ཉིད་ལྡོམ་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་པོ་གཅོད་བྱེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཞེས

སྐོམ་པས་བཅད་དམ་ལྷ་མིན་ནམ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་དང་པོའི་ཆེ་གཟུགས་ཡོད་ན་དེས་གཅོད་པར་འགྱུར་ཡང་གཟུགས་དང་གཞན་པ་ལ་འབྱུང་དང་པོའི་ཆེ་གཟུགས་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དང་བདོན་དབང་རྟེན་ཟུར་པོ་སེམས་ལ་དབང་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡི་ཆེད་དེ། དབང་པོའི་རྣམ

ཤེས་ལྟ་བོ་གང་གི་ཡུལ་ཐུབ་བཞང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་རེས་འཇུག་ཞགས་དཔག་རྫ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དབང་པོའི་རྟེན་དབང་རྟེན་ཉིད་སོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་རྟེན་སོགས་པས་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ས་ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཉེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཉེད་དུ་འཛིན་གོ། །

ཡང་ན་དང་པ་སེམས་ས་སྤྱང་ཡིན་པས་མིག་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དབང་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་དོགས་ཤེ་ན། དང་པ་གང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡི་ཕྱིར། དེའི་བདག་རྐྱེན་དང་པ་ར་དོགས་པ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཟློག་པ་འདི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཡང

115 ཐ། བརྒྱ་བཅོ་ལྔ

༄༅། །སྔང་བའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྣ་རིའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཉན་བྱེད་དོ། །སྣའི་ངེས་ཚིག་ནི་དྲི་སྣོམ་པར་བྱེད་པ་པོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྣོམ་བྱེད་དང་དྲི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ལྕེའི་ངེས་ཚིག་ནི་བཀྲེས་པ་ཉམ་ཐག་པ་སེལ་ཞིང་བརྗོད་པ་འདྲེན་པ་སྟོ་ཚིགས་པ་འབོད

པའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་རོ་མྱོང་བྱེད་དང་རོ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི་རྟག་ཏུ་ཕྲ་ནས་གསལ་བ་དང་རྗེན་བྱེད་པ་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་རེག་བྱེད་དང་རེག་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི་ཡུལ་ལ་སྔ་ཕྱི་མི་བ་ཅུ་ཡིད་དང་བཅས་ནི། སེམས་ཀྱི་ཡ་གི

112

ང་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ན་བསྒོམས་པ་བཞི་ལ་དང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཇོག་པ། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་བསྡུས་པ་བཞི་དགྲོལ་ལ་གདོག་ཉང་ཉ་ཕྱེ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱུལ་པར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉེར་ལྔ་སྟེ། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་

དཀར་བ་དང་། །སྤྱང་སྨྲ་ཞིབ་དང་དུ་བ་དང་། །རྡུལ་དང་ཁུག་རྣ་ཉེ་བ་དང་། །གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་དང་སྣང་བ་དང་། །རྒྱུ་འཕྲུལ་མཐོན་པོ་དམའ་བ་དང་། །ཕྲ་ལེ་ཕྲ་ལེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཁ་དོག་ཡིན། །བཞི་ནི་ཙ་བའི་ཁ་དོག་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་ཡན་ལག་ཁ་དོག

གོ། །དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བདེ་ཕྱིན་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བཤད་ཅིང་། བཅིག་ནམ་མཁའ་བའ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་བཞེས་གྲུབ་བཞི་གང་ཐག་གི་དོན་ནས་ནི་ཧུའི་ཞི་ཕྱོགས་པ་ལྟར་སྣང་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅེ་རིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ་འདང་ཡོད་དོ། ལྷུམ་པ་ཉི་རིལ་རིལ་དང་། རྒྱུན་པོ་ནི་ལེབ་ལེབ

དང་། མཐོན་པོ་ནི་རྒྱགས་པ་བ་ཅེ་ཁ་ལ་སྐྱེད་དང་། དམའ་བ་ནི་དེའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཕྱོགས་མ་ཞི་ག་དང་དུ་ལྡང་བ་འཇུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་དེར་ཡིན་ཅིང་མཇུན་པ་ལ་འདི་མ་ཡིན་ལ། ཕྲ་ལེ་བ་ནི་གཤོང་འབྱུང་མེད་པ་དང་། ཕྲ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་མི་མཉམ་པའོ། །

like water wave

bad

117 ཐ། བརྒྱ་བཅུ་བདུན

༄༅། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱུལ་པའི་སྒྲ་སྐྱན་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱུལ་པའི་སྒྲོ་བའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ

འཁར་རྔའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བྲག་ར་ལ་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རོ་ཁམས་བཤད་པ་ནི། རོ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མངར་བ་དང་སྐྱུར་བ་དང་ལན་ཚྭ་བ་དང་ཚ་བ་དང་ཁ་བ་དང་བསྐ་བའོ། །བསྐ་བ་ནི་ཤིང་འབྲས་སྐྱུ་རུ་རའི་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་རོ

ལྟ་བུ་སྐྱེ་ལ་བཀྲེ་བ་བའོ། །གཞན་ནི་གྲགས་པར་ཟད་དོ། །འདི་དག་ལ་སྤྱར་ན་རྣམ་པ་ཉེར་ཅན་ལས། གཅིག་ནས་ཚྭ་ཀུ་གི་བར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་བས་དྲུག་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །རོ་ནི་དེ་འདོགས་ཅུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་གྲངས་མང་བའི་ཕྱིར་ལྟར་སྤྲོས་པ་མིན་ལ།

good

རེག་བྱ་ནི་སྣའི་ཆོ་དང་ལྡོམ་ནས་ཚོ་རེག་ཏུ་ཅང་འཁྲུག་པ་པར་འགྱུར་པས་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དྲི་ཁམས་བཤད་པ་ནི། དྲི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྣའི་སྣ་ཕྲ་པོ་དང་མཐུན་པའི་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་དྲི་ང་བ་གཉིས་ལས། དྲི་ཞིམ་ལ་རྒྱུ་བས་མཉམ་པ་དང་། ཤས་ཆེ་བ་ཞི

མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱི་ཞི་བ་དང་བ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་གསུམ་ཏུ་ཕྱེ་དོ། །ལྔ་པ་རེག་བྱ་ཁམས་བཤད་པ་ནི། རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་བསྟུས་པ་འཇམ་རྩུབ་ལྕི་ཡང་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ

བདུན་ལ་འཇམ་ཤེར་མིང་གིས་ཤེས་ལ། གྲང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་བ་དང་ཟས་དང་བརྟུང་བ་འདོད་པའི་ཤེས་རྒྱུ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ལ་སྤྲུ་ཡི་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་ཡི་གཟུ་ལ་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཆོས་བསྟན

sound

119 ཐ། བརྒྱ་བཅུ་དགུ

༄༅། །སྒྲའི་ངེས་ཚིག་ནི། བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་གྱི་བརྒྱ་ཕྱིར། ཉེན་ལས་སྔར་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་ལ་སྤྱི་སྐྱེ་རིང་དུ་གནས་པར་སྣང་བ་ནི། རྟེན་དུ་མ་འབྱུང་བ་ལས་འཕྲུལ་འདྲ་རྒྱུ་མི་སློབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་པ་ལས

འཇུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་དེ་ལ་སྤྱུ་ལ་རིག་པས་སྐུ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་སྒྲ་དང་དང་སྒྲ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣ་བའི་ངེས་ཚིག་ནི་རྗེས་སུ་ཐོས་ཤིང་ཤར་བ་ཡི་རོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་ཉིད་དང་སྒྲ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །རོ་ཡི་ངེས་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་སྣང་དུ་བས་བྱེད་དོ། །རྣམ

བྲང་ལ་ནི་རྫོང་དང་གླིང་བུའོ། །རེག་བྱ་ཡི་ངེས་ཚིག་ནི་ལུས་ཀྱི་རིག་པར་རྒྱུ་བས་རེག་བྱའོ། །ལུས་ཞེན་དང་ཡང་རིག་པ་ཐམས་ཅད། དབང་པོ་སྤྱུལ་ལ་ཡིན་པ་ཡི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ཡོད་པ་ཡི་རིག་བྱ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བའོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་རེག་བྱ་དང་རྒྱུན་ཅུ་རིག་བྱའོ། །ལུས་ཀ

དེ་དག་ཁམས་གདན་ཡོད་པའི། འདོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ན་དང་དང་བྱུང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡོད་དེ། གསོད་སྐྱེ་ཡིན་གྱི་ལྔ་པ་བཞི་ཡོ་ན་ཆུང་ནས་སྐྱེ་དང་ཡོང་ཆེས་ལྡན་བ་ལ་སྤྲུ་བ་ཅན་དེ་ཡོད་བ་བཞི་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་གྱུར་བ་ཏགས་པ་ཅི་བཞི་གཟུང་ཞེས་སོ། །ལུས་ཀྱི

རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དང་པོ་བཞིན་རེས་འགག་པ་གཅིག་དང་རེས་འགའ་མང་པོ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཅོད་པ་དང་མི་གཅོད་པའོ། །རེག་བྱ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལས་མཐོང་བ་ཞེང་དང་ཡལ་ཁུ་བ་ཡང་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པ། ཕྱེ་བ་ལྷུན་ཅི་ཆོས་གཏ

མས་འཛིན་པ་ནུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དོན་ཡུལ་དང་བ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་ལ་མང་པོ་འཛིན་ན་སྔོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས། དེ་ལྟར་དེ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བའི་སྒྲ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱུ་མཚན་མ་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་གཞན་ལ་བདེ་ཕྱུང་ཞིང་བདུ་ཡུར་ཆོད། དེ

112
སོགས་པ། །མེད་པར་དགག་བྱ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན། །ཅེས་དང་། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ལྡན་མིན། །ཅེས་བཤད་འབྱུང་ངོ་། (།རྫས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་རང་ལས།) ཐམས་པོ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་ཀྱང་གཉིས་སུ་འབྱུང་ངེ། མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་གཟུགས་
ནི་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱིར་འགྲོ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ནི་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་
ངོ་། །འདུས་མ་ཡོངས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རང་དགར་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐོགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཀྱང་གཟུགས་དང་རེས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ལ་ཟུར་གཟུགས་སུ་འདོགས་བྱེད་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེ་རིག་བྱེད་དང་དེའི་རྟེན་འབྱུང་བ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་ཟེར་ཡང་ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ནི་གཟུགས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པར་མི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཙམ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། 108
115 120
~~དབང་པོ་བཤད་པ།~~ ~~ཡུལ་བཤད་པ།~~ ~~རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པའོ།~~ ~~།དང་པོ་ནི།~~ གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཀར་ཡིན་པའི་དོན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བ་ལྔ་སྟེ་དབང་པོའི་གཟུགས་དང་དོན་རྣམས་སོ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་སྤུངས་དང་། དགེ་སློང་མིག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། གཟུགས་དང་བཅས། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་དག་རྣམས་ཞེས་པ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་གཟུགས་ཙམ་དང་། བྱེ་བྲག་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་དང་…

114
དྭངས་བ་ཞེས་པས་ནི་གཟུགས་དྭངས་བ་ནི་ཆུ་དྭངས་བ་ལ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དབང་པོ་དེ་ནི་ཆུད་པའི་རྟེན་ནི་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་གཙོ་དང་དེ་ཞེས་ལྕགས་མ་རྣམ་མ་ཁ་བ་འགྲུབ་ཟེར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཞེས་པས་གཟུགས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཤ་ལ་དང་ཕྱུང་ཅེར་…
སོགས་གཙོ་དང་དོ། །མིག་གི་ངེས་ཚིག་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་འགྲེལ་ལས། མཐར་དབར་སྣ་བཟུང་ཕྱོགས་གཙོ་དང་དབ། །ག་ཡི་ཤི་སྣང་ཅིག་མ་ཉི་དང་བ། །མཛེས་པ་ཞི་ལམ་ལམ་སྐྱུང་བ་དང་། །རྣམ་པ་བཞི་ར་ཞི་གྲགས་ཕྱིར་མིག །ཅེས་ཟ་བ་ནི་ཡི་གེ་སྒྲ་བ་རང་སྒྱུར་བ་ལས། ཙཀྵུ་ནི་ཙཀྵ་
ཨཀྵུ་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་དེ་ནི་དོན། མིག་ནི་གསལ་བ་བྱེད་དང་འཛིན་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པས་ཟླ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱེན་སྔ་མ། གཅིག་པུ་ཡི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའོ། །རྣམ་གཉིས་རྒྱུ་ལ་དང་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ། །རྣམ
གསུམ་ལྷ་ཤ་ཤེས་རབ་མིག །རྣམ་བཞི་བརྟན་དང་མི་བརྟན་པས། །འཛུམ་དང་མི་འཛུམ་རྣམ་པ་ལྔ། །འགྲོ་བ་ལྔ་ར་ཕྱུང་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གི །རང་གི་རྒྱུ་ལས་དྲུག་མི་ཕྱུག །དྲི་ཅན་དང་དྲི་མེད་པའོ། །བདུན་ནི་རྣམ་ཤེས་བཅས་དང་མེད། །མཐུ་ལྡན་ནམ་མཐུ་ཆུང་དགེ་སོགས་
གྱི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་ནི་བྱེད་པའོ། །རྣམ་བརྒྱད་གནས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་སྨིན་བྱུང་། །ཁ་ཟས་ཉིད་དང་ཚངས་སྤྱོད་དང་། །སྨོན་ལམ་པར་འདུག་པ་ལས་རྒྱུ་བའོ། །རྣམ་དགུ་སྤྲུལ་ཡོན་དང་འཕྲུལ་ཡོན་དང་། །སྤྱན་ཡོན་འཕོ་བ་ལ་ཐ་མ་དང་། །ཕྱི་ཕྱི
ཡིན་མིན་སྤྱད་ནས་མ་སྤྱད་ནས། །བཅུ་མེད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི །དུས་གསུམ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང་། །ཕྲ་རགས་བཟང་ངན་རྣམ་ཉིད་ཏོ། །ཞེས་སོ། །མིག་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་མིག་སོགས་སྐྱེ་ལམ་ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྣ་བའི་ངེས་ཚིག་ནི་སྒྲ་ཟེར་གྲགས་པ་རྣ་ནས་…

बीजक

116
ལྷང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྩ་བའི་བརྗོད་བཞིར་འདུས་པས་མ་བཤད་ལ། སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་འདུས་ཀྱང་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་འདི་དག་ཐག་རིང་པོ་ནས་རྩིག་པ་ལྟར་སྣང་སྟེ་བསྟེན་ནས་མི་སྣང་བས་གཟུགས་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉི་མ་
ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་རྟོག་པ་དེ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཅིག་ཚོས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཆོས་ལ་བཅག་འཇིག་ལོ་ན་སྟོན་པ་ལམ་ཡིན་ཀྱི།
ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐུགས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ལ་གཞི་སྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་དོ། ~~།གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི།~~ སྒྲ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
ཐ་བའི་དབྱེ་བ་དང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཟིན་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བ་ཟིན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ལ་ཡང་དང་ཟབ་ར་ལྟ་བུ་ཉིས་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཡང་མི་བརྗོད་དོ། འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་
པས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ལ་རྩོལ་བ་སྐྱེད་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་ཡི་ཉམས་པ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པ་སྒྲ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱད་དོ། །གང་ནི
ན། ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་དང་། ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྒྲོ་བའི་སྒྲ་དང་། ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལག་རྡེབ་པ་ཐལ་མོའི་སྒྲ་དང་། ཟིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ…

अन्तर्भूरि १२८।८०।

118
པ་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བརྗོད་འདོད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རིག་བྱ་ནི་གྲང་བར་འཇོག་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་སོས་ཀའི་གྲང་བས་རྣོ་བར་འདོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་རིགས…
མཐུན་པས་གྲང་བར་འདོག་གོ། །སྒྲོ་བ་ནི་མི་ཡིན་པ་སམ་སྨྲེས་ལ་གྲང་བཞི་རྒྱུ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྒྲའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཀྲེས་པ་ནི་ཟས་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་ར་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས་རིག་བྱ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐོམ་པ་ནི་བཏུང་བ་འདོད་པའི་རྒྱུ་མེ་ཤས
ཆེ་བ་ལས་རིག་བྱ་གྲུབ་པའོ། །འབྲས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ལས་འབྱུང་བར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་འདོད་དོ། །བདག་ཉིད་དོན་ཞེས་པ་བསྡུ་ཅིག་གི་རིག་བྱའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་དབྱེ་བ་དབྱེ་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མ་དག་པའི་སྒྲ་བོ། །དེ་ལྟར་འདུས་པའི
དོན་བརྗོད་ན། དེ་ལ་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མིག་གི་ཡུལ་ཞེས་པས་རིག་པ་མིན་འདུན་གྲ་ལ་སོགས་པ་བཀག་ཅིང་། མིག་ཡོན་འི་ཡུལ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་འཛིན་ནས་ཉམས་པའི་སོ་ག་རྟོག་སེལ་ལ། མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་པོན་ཤེས་ངེས་པར་ཟད་ཡུལ་ཀྱི
རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མིག་ཡོན་འི་ཡུལ་ཞེས་དབང་པོ་རྒྱན་དུ་གྱུར་བས་མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ངེས་ཚིག་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བས་གཟུགས་སོ། །དཔེ་བཤད་ཐབས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས་ལས། རང་གི་ངོ་བོར་གཏོག་པས་
ཉི་བ་དོ་ག་དང་སྣང་བ་དང་དབྱིབས་དང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མཚོན་པ་ནི་མིག་གི་ཡུལ། སྤྱོད་ཡུལ། དམིགས་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། སྤྱོད་ཡུལ། དམིགས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། སྤྱོད་ཡུལ། དམིགས་པ་ཞེས་གྲུབ་ལ་སྦྱར་རོ།

120
ཤར་ནའང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བར་ནི་མི་འཛིན་ནོ། རྫས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་པོས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་ཕྱོགས་རེ་དང་རིལ་པོ་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་ལ། ལུས་རིལ་པོས་ཞེས་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འབར་བའི་སེམས
ཅན་དམྱལ་བའི་ལུས་རིལ་པོས་མེ་འཛིན་བསྐྱེད་པས་ལུས་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ངེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་མཐུས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིག་རང་ལུས་གཅིག་ཅར་ཡུལ་དང་ཕྲད་ན་དེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ར་སྐྱེ་སྙམ་ན། ཡུལ་གང་ཤས་ཆེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་
131
བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ལ། མཉམ་ན་ཟ་བར་འདོད་པས་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་སྔར་སྐྱེའོ། ~~།གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།~~ ~~དེ་ཉིད་བྱུང་བ་བཤད་པ་གཉིས།~~ ~~།དང་པོ་ནི།~~ གཡེངས་དང་ཞེས་པས་རང་ཀུན་སློང་གི་སེམས་ལས་གཞན་པ་སྟེ། དགེ་བའི་སེམ…
ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་སློང་སེམས་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་རང་གཏོང་བྱེད་མཐུན་པར་དུ་འགྲོའོ། །འདིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕྲ་གཟུར་ན་རིག་བྱེད་ཙམ་དང་། གང་ཞིག་ཡ་ཀྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་སྤྱད་པར་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་བོ། །ཡང་སེམས་མེད་པའི
སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་ནི་རང་ཀུན་སློང་གི་སེམས་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་སེམས་དང་སེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་མ་གཡེངས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡང…
འགྲོ་བས་འདིས་ནི་སེམས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ནི་རྟོག་པས་ཆུང་བས་ཀུན་ནས་སློང་བ་ཡིས་ལ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཐོན་ར་ངེས་འདི་ས་མི་ག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ། །རྗེས་འབྲེལ་གང་ཞེས་པ་ནི་རང་གཏོང་བྱེད་མཐུན་པ་ཉིད་བར་མཆན

121 ཆ

༄༅། །དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀ་ཡེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །འདིས་རིག་བྱེད་ཙམ་དང་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །སྡོམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ར་ཡོད་
པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་རྒྱུ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་དེ་ལས་བྱུང་བ་རང་དུ་ཞི་ཆེ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྟེན་གནས་སྟོན་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་ཀྱིས་རྒྱུར་བྱས་པའི་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅིང་རིག་བྱེད་
ལྟར་བསྟན་སྐྱོང་བ་ཞིན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་པ་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །འདིར་བརྗོད་དེ་ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དོན་གང་སྤྲེལ་ལ་ཀྱིས་ཤ། སྟོན་པ་པོ་བཀའ་སྩུང་མ་ཡིན་ནོ
སྐྱ་མ་དུ་དགོངས་ལ་སོགས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། འགྲེལ་པ་མངོན་དང་མཐུན་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཅུ་དགོས་སྣང་བས་བརྟག་དགོས་སོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་ཟབ་དགོས། འདི་ལ་མཚང་བསྟན་བཅོས་རྒྱལ། །ཉམས་དང་དེ་མེད་དེ་ཉིད་ཐལ།
ཡང་སྐྲ་ལྷག་བཀོད་དུ་ཁྱད་པར་བྱ། །ཕྱི་གཅིག་དང་པ་ར་མ་ཐུབ་སོ། །ཞེས་བཀོད་མ་ཐག་པའི་རིག་མི་ན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་སྤང་ངོ་། །འོན་རིག་མིན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚང་བར་ཐལ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བརྒྱུད་ཅེ་རྡོན
ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་ཞུར་གྱུར་པ་ཐལ། དེ་རྗེས་འབྲེལ་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ལོ། །མ་ཉམས་པ་ར་ཞག་པ་རིས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། རེ་ཀྱི་མིན།

123 ཆ

༄༅། །བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྩ་བ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལྟར་ལྡན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་ལྡན་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི
སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོ། འདོད་པའི་དགེ་བའི་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་དེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་གྱི་དེ་ལས་ཁམས་གོང་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི
སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་ལ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཚུང་ངས། ཡིད
དང་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡི། །རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལྷག་མེད་དབྱིངས་དང་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་རང་སྐྱེ་བ་དང་སེམས་མ་འཁྲུགས་པ་དང་གཞུ་བ་མ་བྱང་བ་ན་པས
ཀྱི་ནི་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་འདི་དག་ཏུ་སེམས་མེད་བསྡུས་ཙམ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་སྨྲ་བ་ན། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སེམས་མེད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། སྐྱོ་སོགས་ནི་སེམས་མེད་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ་ལྷག་མེད་ནི་སྙོམས་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དཔྱད་མི་དགོས་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་
པ་པ་སེམས་མེད་ཡིན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བར་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ག་ལ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་སྨྲས་ན། ཟག་མེད་ནི། ཁ་ཡ་གཏན

125 ཆ

༄༅། །རྗེས་འགྲོར་དམིགས་ཀྱིས་མ་བཀར་བར་བསྡུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ལ་དགེ་བའི་རིག་མིན་སྲིད་པ་ཞི་གནས་བཞི་པར་སྟོན་ལ། གང་ཐོགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཐོགས་ཅན་དང་བཅས
པའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བས་ཚོགས་བསམས་རིག་མིན་ཐོགས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དཔལ་ལ་ཞི་ལྡང་པ་ན་རེ། བསམ་ཟག་གི་སྡོམ་པ་ལ་རྣམ་རིག་མིན་པ་བས་ཁྱབ་པར་བརྟག་དགོས་ཤིང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་བརྟག་དགོས་ཏེ།
དང་པོ་ནི། མདོ་དང་ཅུ་ལྡེབ་དུ། ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཤད་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་འདི་དེ་སྤྱོད་པ་བའི་སྡོམ་པ་ཚི་སྟེ་ཡས་མི་ཡེ་ན་ཅེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་ན་གཟུགས་རྣམ་
གཉིས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རིག་མིན་དེ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྨྲའོ། །བརྟགས་པ་འདི་དག་ལ་བརྟག་པ་དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ་རྣམས་གཙོ་ཅན་གྱིས་གཞན་དུ་བཀར་ཡང་མ་བཅད་པས་བརྟག་པ་ཡི་གཞི་མེད་ལ། ཡོད་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་ལོ། །བརྟག་པ···
གཉིས་པ་ནི་ཐེ་སྐྱ་དག་གིས་སྟོན་ཉིད་ནས་དཔྱོད་པ་ཉི་ཚ་ཅན་ལ་བར་བཀྲེས་པ་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ལ་ཤུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་གཏན་ཀྱི་ས་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་མིན་རི་ལྡན་པ་དང་
པ་ར་བཅད་ནས་ལྷ་ནམ་པར་བསྟན་པས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཞན་སྟན་དུ་ཡོད་པ་འགར་ཡང་མ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་ཤུ་ཞིག་གི་དོར་སྨྲུ། ཡང་མདོ་ཏེ་བྲེལ་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཤད་པ་ཚམ་ཀྱི་བསམ་ཟག་ལ་དེ་ཁོ་ན་སྦྱོང་

127 ཆ

༄༅། །ནག་ལ་ལས་གཞན་པའི་མེ་མེད་པར་ཤུགས་ཞིག་གིས་རྟོགས། དཔེར་ན་སོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་བརྗོད་རང་གིས་ལོས་པ་ཙམ་ལས་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས
རྫས་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པ་ར་ལས་བླངས་པ་ལ་ལུས་རྫས་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་ན་རྒྱས་ཟླ་དང་གི་རྒྱུ་དེ་འབྱུང་བས་ལུས་རྒྱུས་པའི་ཚེད་དུ་ལུས་ལ་ཁྱབ་པ་ནའང་། ལུ་སྟེས་བ་ཞན་གཉིས་སྐྱོད་རང་ལ་བདག་དུ་ཤེས་རོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ཞིལ་ལས་རྫས་གྲངས་པར
ཁས་ལེན་པ་ལ། གནས་མ་བུ་པས། ལུས་ལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་དེ་མཉམ་པས་པར་ལུས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་རྫས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བྱེ་སྨྲས་བཀག་པ་ནི། འགྲོ་མིན་ཀ་དབྱེ་ར་ཅུང་བདུ་ན། །སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ན།
མདོ་སྡེ་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་རྫས་གྲུབ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། གཉིས་བཟུང་འགྱུར་རྟེན་ལ་མེད། །ཅེས་རིག་བྱེད་དུ་སྤྱར་བའི་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་བླ་ཚད་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་ལེགས་པར
གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་བྱེད་ཙམ་སྟོན་བ་ར་བྱང་ལས་ཕྱུང་བ་ཞིབ་པ་ལ་ཐོར་བྱ་རུ་ཚོལ་བའི་དཔྱད་པ་སྤྱི་ཕྱིར་མཛད་དོ། །ཡང་བྱེད་ཙམ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དེའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དགེ་མི་དགེའི
ནི་ཀྱི་པ་ལས་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་རྫས་ཆ་ཤས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ན་ནི། ཡོན་ཉམ་རིག་མིན་པའི་སྡོམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ། དེ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཁ་དོག་གི་རྫས་ཆ་ཤས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་ཡོ་ཞེན། ཞིས་དེ་ཏུ། ཡང་དག

129 ཆ

༄༅། །གི་དགེ་མི་དགེའི་རྒྱུ་སླུ་བོན་ས་འདོད་དགྲ། མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་ས་བ་དེ་མི་འདོད་དེ། བྱེ་སྨྲས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་བཞེད་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེ་བཤད་ཚབ་བཀག་པ་ཞིག་ལྡང་རྟོགས་པ་ཚོད་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། མདོ་སྡེ
པ་ནི་ལུས་ངག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལས་མ་ཡིན་གྱི། དོན་བྱུང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བར་སེམས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དགེ་མི་དགེ་རྒྱུར་བྱས་ལུས་ངག་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བར་སྣང་ཡང་དོན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཕྱུག་ཕྱི
པ་དེ་རྒྱུད་རང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་ལ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་པ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་སུ་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ་སེམས་པ་ཉིད་ལས་སུ་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ནི
ལུས་ངག་གི་ལེམས་པོ་ཞི་ཆ་ནི་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་ར་གཏན་མི་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ལ་འདི་ར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱི་བ་བ་མཐར་སྨྲ་བ་ར་ཁ་ལ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཡང་ཁྱི་ཤ
ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་གསལ་བའི་ཞི། ཐེ་སྨྲ་ནི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་དགེ་བ་ཚད་ལས་འདས་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་འཕྲུལ་གྱི། འདོད་ན་ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་གསུང་ལ་བཞུགས་ལ་ཞེ་ལ་མེད་པ་ར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཡེ་མེད་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་གཞི་ར་བཞག་ནས་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་དབྱེ་བ་ར་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དབྱེ་བ་དབྱེ་གཞི་དང་བཅས་པ་མཚན་གཞི་ར་བཞག་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡ་བྱེད་པ་ར་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ

122

མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡིན་པ་ཉམས་པ་ཡང་ཐུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་དག་གཡེངས་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐལ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲེལ། །ཞེས་སོ། །ཡང་མ་གཡེངས་སེམས་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་འཕྲོལ
བས་མི་ལྡོར་ཞེ་ན། ཞེ་ན། འོན་དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་རིག་མིན་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། རིག་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། མ་གཡེངས་རེ་ཅན་ལ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་སྐབས་པར་ལ་བཤད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ཐལ། གཡེངས་དང་ཞེས་པའི་དང་ཕྱི་སྒྲ…
སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཞིན་པས་སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་པས་བསྡུ་བར་བྱ་བ་དག་ལྷག་མ་རམ་ལུས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཅན། རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་མཐུན་པར
ཐལ། སེམས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རྗེས་འགྲོ་དམིགས་ཀྱིས་མ་བཀར་བའི་ཕྱིར། དེ་ར་མ་ཟད་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཚོས་སུ་བྱེད་པ་དུ་མཐུས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲྭ་ཀ་དེ་དག་གི
འདུག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡང་དཀྲུན་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབབ་ཆུའི་དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཆུ་ལ་རྒྱུན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཞིན་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་འབྲེལ
བའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྫས་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་མཚང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་མེད་དེ་རྒྱུན་ཅན་རྫས་སུ་ཡོད་པར་བྱེ་སྨྲ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དེ་གཡེངས་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་ཚེ་མེད་ཀྱང་། རིག་

124

ཁྱད་པར་འདྲ་ཞེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ན་འང་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྡོམ་པ་གསུམ་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མཐུས་པའི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བརྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་མེད་པ་ལ་འཁང་མབ་ཀ་གསྟེ། རྗེ་སྐད་དུ། གཟུགས་མེད་དང་འདུ་ཞེས་མེད་སེམས…
ཅན། །ཉིད་པས་བཟུང་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་འང་དེར་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ཞིན་ར་ལ་བོར་སྨ་པ་བོ། །དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་ནི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མི་ཐལ་ཏེ། རིག་བྱེད་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པས་དགེ་དང་མི་དགེ་ཁོ་ན
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་བྱེད་འགག་གྱུར་མི་འགག་པས་མཚོན་ཏེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་ནི་མཚོན་ཏེ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་ལྷག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་གང་ཟག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གཡེངས
པ་དང་སེམས་མེད་པ་དང་། སེམས་བཅས་མ་གཡེངས་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་རིག་མིན་ཡོད་པར་ངེས་སུ་བསྟན་ནས། གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པའི་སྐབས་སུ་རིག་མིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས་མཐུས་སོ་ཞེས…
པ་ནི་ཀྱི་ན་ར་ཟད་དེ། མཚན་ཉིད་འདི་རིག་མིན་གྱི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཕྱི་བྲག་གི་རིག་མིན་ཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་ན་སྐྱོན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིན་ན་ཚོད་དང་ར་གིས་ཀྱང་རྣམ་རིག་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ན་སེམས་མ
མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དུ་མཐུས་པར་ཐལ་བ་ཉིད་སྒྲུ་རྩ་ང་སྟེ། ཐུས་པ་དང་ཡང་མི་འབྲབ་བོ། །སེམས་ལ་འང་སེམས་མེད་པ་ལ་གཞག །ལུང་བསྟན་ཐོགས་བཅས་མེད་པའི་གཟུགས། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འདོད། །ཅེས་དེ་ར་ཡང་སེམས་མེད་ལ་རིག་མིན

126

བྱེད་དུ་སྒྲེལ་ནས། བསམ་གཏན་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོམ་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དུ་ལུས་ངག་གི་སྡོམ་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ~~གཉིས་པ་ནི~~ ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞི་ལ་ས་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་པ་ནི། བསམ་པ་འི་ལས་ཡོད་པ
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་ངག་དང་བཅས་གི་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བོན་ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །ཅེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་རིག་མིན་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མེད་པས་ལུང་མ་བསྟན
དུ་དོགས་པ་སེལ་མི་དགོས་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་གཟུགས་གསལ་པ་དེ་ལུས་ངག་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཕྱུམ་དང་བསྲེལ་གཞི་ཆེ་བས་དེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་དོགས་ནས། དོན་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ངག་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བསྟན་པ་ནི། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་བཞག་ཀྱང་ཆད་བ་བད་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་དགེ་མི་དགེ་བ་དང་བྱེད་པ་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དོག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར
གསར་པ་རྫས་གྲུབ་ཅིག་སྤྱི་བོ་ནས་ཀྱང་བའི་བར་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གཞི་ར་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་རིག་བྱེད་དོ་ལྟར་དང་བས་ལུས་ཕོངས་ཆེ་བ་དང་ཕྲི་བ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནགས་ལ་མི་ཁུགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱི་སྐྱ་ཉིད་འདོད་དོ། །ཞི་ལྡང་བས་ནགས་ལ་མི་འོང་
བའི་དཔེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་མཛེས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡོད་ན་ལུས་མཛེས་གཞན་གཉིས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བླུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔང་ཟབ་འི་རས་གཅོད་བྱེད་མོད། ནགས་ལ་མི་ཁུགས་པ་བཞི་མི་འཐད་ན་གས་ཀྱི་ཐུས་ཡིན་ནི་བསྒྲིགས་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས…

128

པར་བྱང་ལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་དེ་དབྱིབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་འི་ལས་དེ་ཉིད
ནི། གཟུགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་ཅིག་དགོས་པ་གཏན་མིན་པར་སྨྲ་བ་ཡི་སྐབས་མིན་ནམ། ཐུགས་དཔྱད་ལ་བྱོན། །ཁྱབ་པ་མེད་ན་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན། འདོད་ན་སྨོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་གཅིག་ལ་ཚོད། དགོད་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ལ། ལུས་ངག་གི་སྒྲ་གཟུགས…
ཀྱི་དགེ་བ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སུ་མི་སྟོན་པའི་བྱེ་སྨྲ་དག་གི་ཀ་ཏི་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་ཚད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་རྣམ་དེའི་རྒྱུའི་ལས་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་བསྒྲུབ། དེ
ལས་གསུང་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གྲུབ་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་དང་། ཕྱི་བ་ནི་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་དང་། དེ་ལས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གསུང་དབྱངས་འབྱུང་བས་བརྒྱུད་པ་ལྔ་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་ལ། སྒྲའི་
རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་འང་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་འང་སྒྲ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ~~ངག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི~~
ངག་སྒྲ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་འཕྱོགས་སྔ་མ་དག་གི་འདི་ལྟར་དཔྱད་ཀྱི་འབྲུ་ལ་བཤད་བྱུང་རྩོལ་གསུང་གནད་འདི་ལྟ་སུ་སྙིང་སྟེ་མཐུས་ཆེར་བའི་གྲོགས་སྐམ་ཀྱིས་ཉམ་རྒྱ་འཐག་པ་ལྟར་ཟད་དོ། །མཛོད་ན་བོ་བོ་ཅག་ནི་ལུས་དག…

कुला (पानी)

130

པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་ལས་ལམ་དངོས་གསུམ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དེ་གསུམ་ཚང་གི། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཚང་གི་གཞན་གཉིས་མཚང་ངོ་ཞེས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་པ་བདེ་ལ་ཞི་སུ་སུ་ཀྱང་བསྒོན་པར་བྱ་རང་མེད་དེ།
རྗེ་སྐད་དུ། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་ལྡང་བའི་ལམ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྡིག་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྤང་སས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག
གོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདུག་ཡིན་གྱི་ལས་ལམ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བཅིག །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རིག་བྱེད་ཡིན་དུ་ཆུག །སོ་སོ་ཐར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི་སྡོམ་པ་རང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི་དཔེས་ལེན་ལ་ཉིད་ཀྱི་ལ་བ་ཏོ་བ་སྟན་པ་ཅི་ཡང་མ་ཐོང་བ་ནི་པ་ཡང་ས་ཚི་བྱ་རང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཐབ་པ་མེད་ལ།
གཞན་དུ་ན། རྗེ་སྐད་དུ། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་བླང་ས་པ་འི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་བར་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སོ་ཐར་དུ་བསྟན…
ནས། བོན་དེ་ལ་ཡང་རྫོགས་སྨྲ་ཕྱི་ཆེས་བླུན་པས་སྡོམ་པ་མིན་པར་ངེས་པས། དེ་སོ་ཐར་ཡིན་པར་མཐར་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འང་ཡིན་ཅེས་འགྱུར་དེ་སྐད་བཟུང་དུ་སྨྲ་བ་ལས། གཞན་ལ་སྨྲ་སྡོམ་པ་རྣམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། རྗེ་སྐད་དུ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས

120 132 132

131 ཐ བརྒྱ སོ གཅིག

༄༅། །ཀྱེ་རྡོ་རྗེ། ཞེས་སྨོས་པ་འདི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡོ་བོ་ས་ཞི་བ་བསེད་དང་དུ་སྨྲས་ཟིན་པས་ཕྱིར་ཅི་དགོས་པར་སྨྲ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་བཟློག་པར་ཀྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ། ངོ་བོ་ལས། མཚན་ཉིད། དོན་གསལ་ཆོད་དོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ
ཚེ་ཉམས་སུ་རྒྱུར་བྱས་པ། །ཞེས་དང་། རིག་བྱ་བཅུ་གཅིག་ཅེས་པ་འདི་འབྱུང་བ་དགག་པ་ཞེན། ལན་ནི་གསུམ་སྣང་དང་རྒྱུ་དང་མེད་དང་རྐྱེན་ཁམས་གཟུགས་སོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་མ་མེད་པ་བཞམས་མི་འབྱུང་མ་འགྱུར་བ་བཞམ། འབྲས་བུ་རིག་གཟུགས་རྣམས་དང་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་རབ་བྱེད་པས
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚེ་བ་འང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཤས་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ན་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དག་གི་ཕུང་པོ་དེ་དག་བྱ་བ་ལ་ཤས་ཆེ་བ་དག་ལ་དེ་རྣམས་ཆེན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཚོགས་ཤིང་འབྱུང་བའི
ཁྱད་པོ་ལ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ། འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བ་གསལ་ཞིང་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སོང་མ་བཅས། ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། །བརྟེན་པར་བརྟེན་མེ། །གནས་པ་བ་བསྲུ་ཆེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམས་ནི་ཕྱུ་ཐུ་ཞེས་པ་རྣ་བ་ལྟ་བའི་སྒྲ་ལས་འབྲས་བུ་རིག་གཟུགས་ལེན་པ་བམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས
ཁམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ལས་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སའི་ལས་བསྲབས་རྒྱུ་རིག་གཟུགས་བརྟུ་རྡུ་མི་ལྷུང་བར་འཛིན་པ་དང་། ཆུ་ཡིས་སྐྱི་རྒྱུ་མི་འཐོར་བར་སྡུད་པ་དང་། མེ་ཡིས་རྩལ་བ་འགྲུབ་པ་སྨིན་པ་དང་། རླུང་གིས་ཡོངས་ཡོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དགའ་ས
སུ་སྒྲུབ་བོ། །དོན་ལ་སོགས་པ་འདི་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞི་ཀར་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། ཕྱི་སྨྲས། ས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་རེ་རེ་ཞིང་འབྱུང་བ་བཞི་བཞི་བར་འདོད་དེ། རིག་པ་རྣམས་བབས་པ་ལ་འདུས་བསྟན་བོད་བས་རྒྱུ་མི

ཡོད་སྨིན་པ་དང་བསྐྱོད་པ་ཐམས

133 ཐ བརྒྱ སོ གསུམ

༄༅། །ཁམས་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་འདི་ཞི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཞི་ས་ལ་སོགས་པ་འཇིང་དགང་ཞེན། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐ་སྙད་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བར་བརྗོད་པའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རིག་གཟུགས་མིག་གི་ཡུལ
ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས། གྲུ་བ་རེག་བྱ་ལས་ཞི་ཁམས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་ཡང་དོ་སྟེ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྗོད་པ། རླུང་གི་ཚོགས་ཞི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་བཞག་པ་ཁམས་གཡོ་བ་ཞེ་རེག་བྱ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ལ་རླུང་གིས
རེག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འབག་རས་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་རླུང་དུ་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་དང་མི་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཡིན་ནོ། །ཁ་སྤུམ་པ་བཞམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་རྒྱུ་པའི། སློབ་དཔོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་ལ་མ་ཁམས་ཤིང་གཞུང
108
ཚིག་ཚོགས་རྒྱུ་བར་མཛད་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྦྱར་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུངས་དེ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པར་དབང་ཉམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་རིག་གཟུགས་ཅན་གྱི
108 142 143 146
ཁམས་བཅུ་ར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་མ་ཕུང་པོ་བཞི་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། ཚོར་ཕྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཤད་པ་ཁམས་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ཚོར་བ་ནི་ཚོར་བ་ནི་རྐྱེན་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་གཉིས་ལས། ཉམས
སུ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ། དགག་པ་ནི་རེག་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉིས་པ་ལ་བཞུང་བ་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ་སྤྱོད་བར་ཡང་དབང་དང་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཉམས་ཞེས། རྐྱེན་པ་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་ཚེ། །སྤྱོད་པ་དེས་ན་ཚོར་བ་ཉིད་པ་ཡིན། །ཅེས་རྟོག་མེད་རྒྱ་བའི

135 ཐ བརྒྱ སོ ལྔ

༄༅། །ཕྱིར། རྒྱན་ལས། སེམས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བར་སྐྱེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཆགས་ལ་སོགས་སྣང་བ་དང་། །དད་པ་སོགས་པ་ལ་སྣང་བར་འདོད། །ཉོན་མོངས་དགེ་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱིན་རྣམ་རྟོག་ན་ནི། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཕུང་པོ
ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་བས་རྫས་གཞན་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་གཞན་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །བཙུན་པ་ཀུན་ལྷ་རྡོར་ནི། དེ་གཉིས་དང་རིག་པ་དང་མཐར་པ་དང་བཞི་ནི་རྫས་གཞན་ཡིན་ལ། གཞན་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་པ་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཕྱི་རྒྱ་ཅུ་སྨྲ་བས
ཁྱད་པོ་ཁྲ་ལ་ལས་སེམས་བྱུང་བ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་རྟགས་ཡོད་དང་། བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་གཞི་ཕྲན་ཚོགས་ལ་ལ་འབྱུང་བ་འདི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་བཅས་པའི་སྦྱ་རྣམ་ཚུ་རྩེས་སུ་འདོད་དོ། །སྐབས་ཆེ་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་རྗེས་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བཞག་པ་ཡང་འདོད
དེ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འདོད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་གང་བཟང་བ་བརྟགས་པ་ན། རིགས་པའི་ལུང་ལམ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མི་ནུས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ས་ཏེ་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཚོ་ཁ་ཅིག །
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་སེམས་པ་འབྱུང་ལས་མི་བཟློས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་ཁྲི
ཡུལ་ལ་ལ་ཞེན་ཅུ་ཀྱི་གཏམ་འཇུས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་གཏན། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སྨྲ་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་མེད་པ་སྦྱེ་ལུང་དེ་མཐོན

137 ཐ བརྒྱ སོ བདུན

༄༅། །ངང། རྒྱུ་ང་འཕེན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐོག་རྒྱ་ར་ལ་དང་ལུང་ཚད་མ་དང་འབྲལ་ཞིང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་སྨྲ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་པ་བརྒྱུས་ཀྱིས་འདུག་པར་བཏོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྗེ་སྨྲ་དང་།
ལྷ་ཀྱི་སྐོན་དང་ཀུན་བཞག་ཡིན། །ཕྱིས་པ་ཅན་དང་སྔོན་པོ་འདིར་ནི། །གཞི་ཀ་ཡི་འདུག་དོགས་སུ། །ཁྱེས་བྱུས་ཡོང་ས་འབྱུང་ཞིང་དམ་ཡིན། །ཅེས་པས་ཕྱོགས་པ་སེམས་ལ་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བསྟུན་པ་རང་སྨྲ་བ་དང་འགལ་ལ། ཕྱིས་ཀྱིས་འདུག་ན་ལུས་ཀྱི
ཉི་ཤུ་ར་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་ཡོད་པ་ར་འགལ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཚད་མ་རུ་ཅི་སྟེ་འགྱུར། དོན་ས་ངེས་རྒྱུ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་ཕྱག་ས་རྒྱ་ས་འདེག་པར་མི་འདོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱོགས་རྒྱ་ས་ལུས་ལ་རེག་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་པ་ལ་ཡོད
པའི་རྗོ་ར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང་། རྒྱུའི་རིག་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུད་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་ལ། རྒྱུ་ས་ངེས་སུ་ཕྱོགས་པ་ས་བཏོད་དང་བཅས་པ་བཟུང་པར་མི་འདོད་དེ་ཅིང་། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ས་པ་གཟུགས་ས་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་དེ་རྟེན་པར
བྱེད་པའི་རྒྱུ་ས་ཀུང་ཕྱོགས་པ་འདུག་པར་རྣམ་ལོ་ཞེས་པ་ཤེ་ཕྱེད་པ་རྣམ། །རིགས་ཅན་པ་དག །བདག་གི་བདེ་སྡུག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐུལ་ལ་ཡང་དམ་མཐོ་རིས་སམ། །གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་ཁྱུད་བ་གཞན་ར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲོག་གཅོད་པ་ས་རིམ་ཚོད་སྦྱིན་ཡི་མཐོ་རིས་ཀྱི
རྒྱུ་ར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་པ་ནི། དེ་ལ་ས་འགྲོ་ག་ཉམས་ཚོ་ར་བ་རིག་པ་དང་། སྲུ་མི་རྟག་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པ་ར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བསླུ་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཐོ་རིས་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི། །དོན་དེ་དག་ལ

139 ཐ བརྒྱ སོ དགུ

༄༅། །བཞི་པ་དོན་མི་མཐུན་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཉི་རྒྱུ་ཞེས་བྱོལ་བ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མ་ར་ཕྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་བསྒྲུབ་དང་དྲ་གོ་ག་ལ་སོགས་པ་ས་ཕྱེ་ཏེ་བཞིན་ཡིན་ནལ། འདི་ལ་ནི་སྐྱེ་ཏེ་དེ་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས
ལ་སོགས་པ་བྱོན་ས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱེད་པ་ས་རྒྱུ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་ཅན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་མི་རུང་ངོ། །ཡང་མི་ལྡན་པ་འདི་འདུ་བྱེད་དེ་ཉི་རྒྱུ་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ལྟ་ཉི་མི་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པ
ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ས་ཀྱང་དེ་ཉི་རྒྱུ་ར་དེ་མི་འདོད་དེ། གཟུགས་ཉི་སེམས་ཅན་པས་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་པ་ས་ཀྱང་དེ་ཉི་རྒྱུ་ར་དེ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་ས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཁ་སྤུ་ངང་ཚད་མར་འདོད་དོ་བས་པས། ལུང་བས།
ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་སེམས་མི་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་རང་བཞིན་ནི་ཅི་ཕྱི་ཅིག་པ་ས་བྱས་ས་དང་སྤྱོད་བོ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་རྟགས་ག་ཅིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི
རྟུང་བར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཟུགས་དང་མི་ལྡན་པའི་དང་དུ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སེམས་གཉིས་ཟུང་ཅིག་པ་ཉི་གཅིག་ལ་ཅིག་འཇུག་པ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་ན། སྡུག་བདེ་དང་དེ་ཉི་རྩ་ཅན་དང་འགྲེལ་བ་སྟེ་ཉི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚང་ས་བསོགས
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅིང་དང་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་དོ། །ཡང་བ་བ་ཅིག་དེ་ལྟའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་སྤྱོག་པ་ས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྫས་ཐ་དད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་བ་ས་ཀུན་སྤྱོད་བའི་དོན་ཆེན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཅང་པར

132
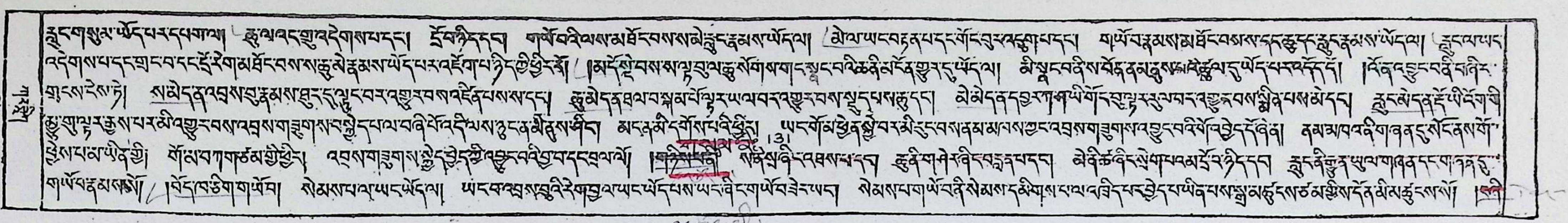
ཐྲིང་གསུམ་ཡོད་པར་དཔག་ལ། ཆུ་ལ་བང་གྲུབ་འདེགས་པ་དང་། ཇོ་བ་ཉིད་དབ། གཡོ་བའི་ལས་མཐོང་བས་མི་ལྷུང་རྣམས་ཡོད་ལ། མེ་ལ་ཡང་བརྟན་པ་དང་གོང་བུར་བསྡུས་པ་དང་། གཡོ་བ་རྣམས་མཐོང་བས་ས་དང་ཆུ་དང་རླུང་རྣམས་ཡོད་ལ། རླུང་ལ་ཡང་
འདེགས་པ་དང་གྲང་བ་དང་དྲོ་རེག་མཐོང་བས་ས་ཆུ་མེ་རྣམས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་བས་ས་ལ་སྤྱི་ཚུ་སོགས་བཟང་སྣང་བ་ཚོ་ཞིམ་དོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ལ། མི་སྣང་བའི་སྲིད་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དོན་དབུ་ང་བའི་བཞིར་
གྲུབ་རེས་ཏེ། ས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཐུར་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་བརྟེན་པས་དང་། ཆུ་མེད་ན་ཐལ་བ་སྐམ་པོ་ལྟར་ཡལ་བར་འགྱུར་བས་སྡུད་པས་དང་། མེ་མེད་ན་དུ་རྒྱ་ག་ཤ་ཡི་གོང་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་སྨིན་པས་མེད་དང་། རླུང་མེད་ན་རྡོ་ཡི་དོང་གི
ཕྱི་གུ་ལྟར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་འབྲས་གཟུགས་དང་སྐྱེད་པ་ལ་བཞི་པོ་འདི་ལས་ཉུང་ན་མི་རུང་ངོ་། མང་ན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོ་མ་ཕྱེ་ན་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་འབྲས་གཟུགས་འབྱུང་བའི་གོ་འབྱེད་དོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་འདིག་ན་ནད་དུ་སོང་ནས་གོ་
ཕྱེ་བ་ལ་ཡིན་ཀྱི། གོ་མ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཕྱིར། འབྲས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡི་དགྲོ་བ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྲ་བ་དང་འབྲལ་བའོ། |ཀ་ཤིས་བའི་ དོན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལྟ་བ་འབེབས་པ་དང་། ཆུ་ཆེ་བ་ཤིང་འཕྲེང་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་དང་། མེ་ཆེ་བ་འཁྲུག་པ་མཚེ་ར་ཉིད་དང་། རླུང་ཆེ་བ་ཀྱུར་ཡུལ་གཞན་དང་ག་ཏན་ཏུ་
གཡོ་བ་རྣམས་སོ། །ཡོད་ལ་ཅིག་གཡོ་བ། སེམས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་ཀ་བྱས་གསུང་བའི་རིག་གྲུ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ཡང་ཞེང་གཡོ་བ་ཟེར་ཡང་། སེམས་པ་གཡོ་བའི་སེམས་ཀ་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་མཐུན་དང་ཅ་མཐུན་དོན་མི་མཐུན་ལོ། |ཞེ

134
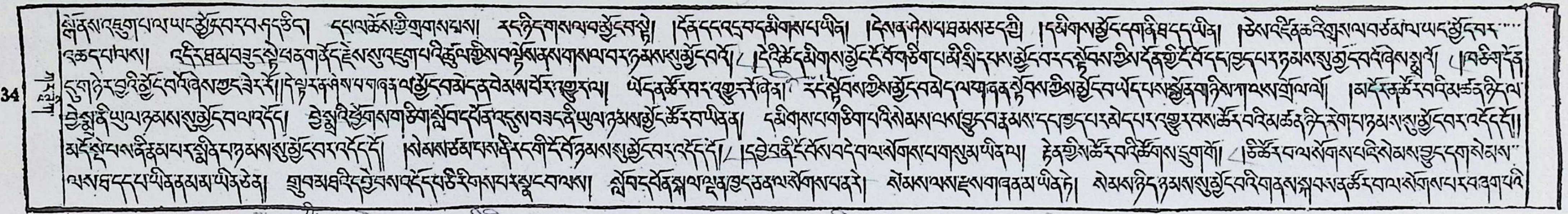
སྒྲོན་ས་འཕྲུག་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར་བཤད་ཅིང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རང་ཉིད་གསལ་བ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། |དོན་དང་འདྲ་བ་དམིགས་པ་ཡིན། |དེ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། |དམིགས་བསྐྱོད་དང་གཉིས་དང་ཡིན། |ཅེས་འདི་ཉིད་ཆ་རིགས་ལ་བཙམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པར
འཆད་པ་ལས། འདི་ར་ཐམས་བཟུང་སྐྱེ་བ་དག་ཞིང་རྗེས་སུ་འཕྲུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །དེའི་ཚེ་དམིགས་སྤྱོད་དེ་བོ་ཅིག་པ་མི་སྲིད་པས་སྤྱོད་པར་དསྐོན་ས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཏ་ཕྱོད་པ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཞེས་སྨྲའོ། |གཅིག་དོན
དུ་གཉེར་བྲའི་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱུང་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ནས་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་བ་མེད་ན་བ་ཞེས་མ་པོར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཚོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མེད་ལ་ཡང་ན་ཉམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པས་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །མདོ་རྩ་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ
ཉེ་སྐྲ་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་འདོད། ཉེ་སྐྲའི་ཚོགས་ཅིག་སྒྲིབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཚོར་བ་ཡིན་ནམ། དམིགས་པ་གཅིག་པའི་སེམས་པ་ལས་ཁྱད་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་རེག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་དོ།
མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཉིད་ཉམས་པར་སྨིན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད་དོ། |སེམས་ཙམ་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད་དོ། |དབྱེ་བ་ནི་ངོ་བོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱིས་ཚོར་བའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། |ཅི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སེམས་བྱུང་དགེ་སེམས
ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་འདིད་བ་ཅི་རིགས་པར་སྣང་བ་ལས། སློབ་དཔོན་སྣ་ལ་ཐ་མ་རྒྱུད་ཚོར་སོགས་པ་བན་རེ། སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའི

136
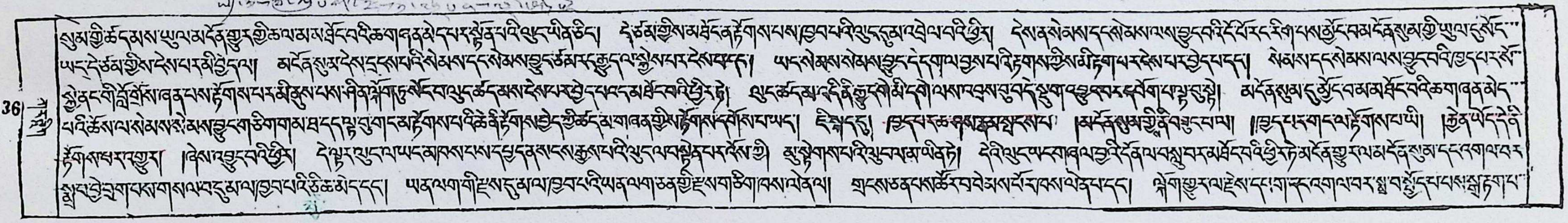
ཕྱིས་ཀྱི་ཆ་དམས་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཆ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་ན་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡི་ལུང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་རང་རིག་པས་མྱོང་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་
ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པར་མི་བྱེད་ལ། མངོན་སུམ་ངེས་དྲངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་ངེས་པ་སྟེ། ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལ་ཁྱུས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་སོ
སྐྱེ་ནང་གི་བློ་གྲོས་ཞན་པས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཁུ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་ལ་དེ་ཉིད་ཉུང་ངུ་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ལ་བརྟགས་ན་བདེ་སྣང་བཅུ་ཀས་རབ་ཏུ་སོག་པ་ཀྱ་ཙུ་བ་ཡེ། མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བ་མཐོང་བའི་ཆ་གཞན་མེད
པའི་ཆོས་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བུ་གང་མངོན་པ་ལ་ཤེ་ཆེ་ནི་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགོས་པ་ཡང་། དེ་སྐད་དུ། ཁྱད་པར་ཆ་ནས་བརྟགས་པ་སྟེ། |མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་བཅུ་ང་བ་ལ། |ཁྱད་པར་གང་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཡི། |རྐྱེན་ཡོད་དེ་ནི་
རྟོགས་པར་འགྱུར། |ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྟང་བ་ལ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་དཔྱད་ནས་ཁ་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་བསྟེན་པ་རོས་ཀྱི། སྒྲ་སྐྱེ་གས་པ་རི་ལྷུ་ཁ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་ལུང་ལ་ཡང་གཞན་ལ་བྱའི་དོན་ལ་བསྐྱུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཏེ་མངོན་སུམ་རྒྱ་ལ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར
སྐྱ་བ་ཕྲེ་བྲག་པས་གསལ་བ་དང་སུམ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆེ་ཆ་མེད་དང་། ཡན་ལག་གི་རྫས་དུམ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཁས་ལེན་ལ། གྲངས་ཅན་པས་ཚེར་བ་བེམ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལྷག་ཕྱུག་ལ་རྗེས་དང་གཞན་ལ་བར་སྣ་བསྐྱོད་པ་ལས་སྒྲ་རྟག་པ

138
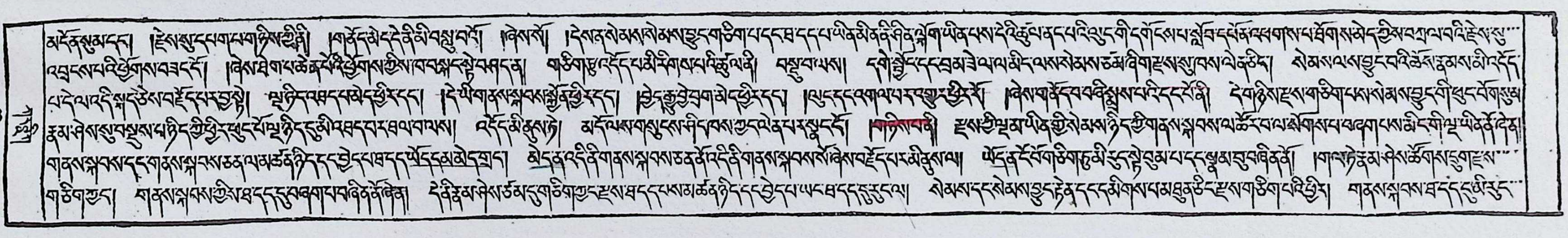
མངོན་སུམ་དང་། |རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནི། |གནོད་མེད་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའོ། |ཞེས་སོ། |དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ནང་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ
འབྲངས་པའི་ཕྱོགས་བཟང་ངོ་། |ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་ལྟར་ན། གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་པ་ཉེ་ཚུལ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དགེ་སྒྲིབ་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་མིད་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རྫས་སུ་ཡོད་ལ་ཉེ་ཅིང་། སེམས་ལ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འདོད
པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུ་ཉིད་ལ་ཐོད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། |དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྐྱོ་བ་ཕྱིར་དང་། |རྒྱུ་རྐྱེན་བྲག་མེད་ཕྱིར་དང་། |ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། |ཞེས་བཤད་དོ་བ་བཞི་སྨྲས་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་ལ་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་བུས
རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཚོར་བ་ལུ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ལས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་ལ་ཤེ་ཉེ་པ་ལས་ཀྱང་འགྲེ་ཉེ་པར་སྣང་དོ། |ཀུན་གཞི་ནི། རྫས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་བཤམས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་དེ་ན།
གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་དམ་མེད་གྲན། མེད་ན་འདི་ནི་གནས་སྐབས་ཅན་ནོ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ལ། ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ལྟུམ་པ་དང་ཕྱུམ་བུ་བཞིན་ནོ། |གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ས་རྒྱུ་ཁ་ཟས
གཅིག་ཀྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ཕ་དང་དུ་ཕྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གཅིག་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དང་བས་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཡང་ཐ་དད་དུ་རུང་ངོ་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟེན་དང་དམིགས་པ་མཐུན་ཅིང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་མི་རུང

140
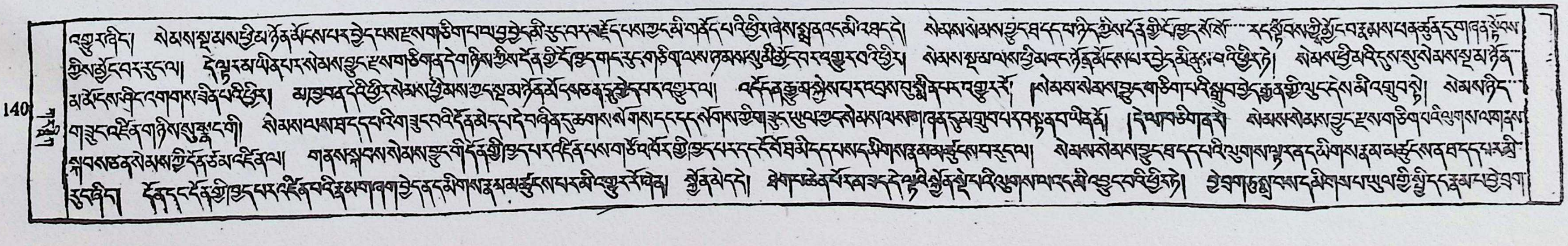
འགྱུར་བའི་ད། སེམས་སྣང་མས་ཀྱི་ཉེ་ནི་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་རྫས་གཅིག་པ་ལ་ཕྲ་རྒྱ་མི་རུང་བར་བརྗོད་པས་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཚེ་ཕྲུང་སོ་སོ་ རང་སྒྲོན་ས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་ནན་ཙུན་དུ་གཞན་རྟེས
ཀྱིས་སྤྱོད་བར་རུང་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ངོ་ཕྱེད་གང་རུང་གཅིག་ལས་ཉམས་སུ་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་སྟུམ་པ་ལས་འཕྱིས་མ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཕྱིས་མ་འདི་རྣམ་སུ་སེམས་སྟུམ་ཉོན
མོངས་ཅན་དུ་འགྲོ་གས་ཞིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སེམས་ཕྱིས་ས་ཀྱང་སྟུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་བར་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། |སེམས་སེམས་བྱུང་གཅིག་པ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་ལུང་ངེས་མི་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་ཉིད
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ངོ་། སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡི་གཟུང་བའི་དོན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་སེམས་ལས་ཐ་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་བ་རྒྱུ་ཞིང་བཞིན་ཡིན་ནོ། |དེ་ཡང་ཅིག་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཞེས་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་གནས་
སྐབས་ཅན་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཙམ་འཛིན་ལ། གནས་སྐབས་ལ་སེམས་བྱུང་གི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པས་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དོན་ཐ་མི་དད་པ་ས་ད་ཞིག་ས་རྣམ་མཚུངས་ལ་བར་ཟད་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་པའི་ལུགས་ལ་ཀྱང་ཕྱོགས་རྣམ་མཚུངས་ལན་ཐ་དད་པར་མི
རུང་ཞིག །ངོ་སྣང་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ག་གཉེ་ནང་མི་ཐ་ས་རྣམ་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེ་དེ། ཕྱོགས་སྔ་ཆེ་བ་པོ་ར་ས་ཟང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ལུགས་ཀྱང་མི་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ན་མེ་ལོང་བ་ཡུལ་གྱི་སྒྲེ་དང་རྣམ་ཁྱེ་ཅིག

༄༅། །ལ་འདོད་དེ་ལས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་དེ་ཉིད་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མཚུངས་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མཚུངས་ལ།
ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་དམིགས་པ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནོར་གཅིག་མི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་ནོར་དེ་སྤྱི་སོར་མཚུངས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་སེམས་
བྱུང་ཐ་དད་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་མི་མཚུངས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་སྟེ། སེམས་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་གཙོ་མང་དུ་འཇུག་པས་དོན་ཙམ་འཛིན་ལ། སེམས་བྱུང་ནི་ཚོར་བས་སེམས་གཞུང་དང་། དད་པས་
ཡིད་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རབ་འབྱེད་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པ་ནི་མིག་ཤེས་དང་རེག་སོགས་གཉིས་ཀ་དམིགས་རྣམ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་གཟུགས་སོགས་ཡིན་པར་མཚུངས་ལ། རྣམ་པ་ནི
ལྟར་འཛིན་ཕྱི་དོན་ནི་མིག་ཤེས་དང་རེག་སོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བཞག་པས་དོན་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་འབྱུང་དེ་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འོང་ངོ་། རྣམ་པ་དེ་དོ་ན་དོན་གྱིས་བཞག་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ
པར་སྣང་བས་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་བྱ་སྒྲུབ་དང་རྟེན་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་མི་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཕྱི་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པར་ནི་མི་འདོད་དེ། སྔོ་ཡིས་······

༄༅། །ཞེས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་གོ། །ཚིག་དང་རིག་པས་ངེས་དོན་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་རེ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནམ་མཁའ
ལྟར་རོ་གཅིག་པས་བྱེད་པར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་མཚན་མ་འཛིན་བྱེད་ལ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བར་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་དེའི་མཚན་མ་རང་བཞིན་འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ།
ངེས་མཚན་མར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་སྙད་པར་འགྱུར་ཏེ་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་ལ། འོན་ན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་གཅོད་བཞི་སྟེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་དང་སྔོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་པར་ལྡན་ནའང་ཚོགས་ལྔ་རྟོག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ
ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟོག་བཅས་མིན་ལ། ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཟུགས་ལ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་བཅས་སོ། །ཡང་ཚོགས་ལྔ་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། 133 གསུམ་པ་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་འཆད་འགྱུར་རྣམ་ཤེས་དང་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་སོ། །འདིར་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། གཞན་ཉེས་སྤོང་བ་ཕྱོགས་བཞི་དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས
འདུས་མ་བྱས་སེལ་ལོ། །གཅིག་མཚན་ཉིད་དེ་གོ་དམ་པའི་ལུགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་ན་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ལྡོག་པ་གཞན་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ལན་དུ་བཅིག

༄༅། །ཇི་ལྟར་རུང་ཞེས་ན་རེ་རོ། །དགེ་བའི་བསྒྱུར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་རང་སེམས་བྱུང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་དགེ་བ་བཅུ་བཞི་ཚབ་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་སྟན་པ་ལས
བདུན་བརྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་སེམས་བྱུང་ལ་མས་པ་ཚོགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པ་ཚོགས་དྲུག་གོ་ཞེས་པ་ཁྱད་དེ་སྐད་མས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་པ་དེ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ
དང་ཐ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལས་མ་ངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྟོབ་ཞེན་ག་ལ་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། སེམས་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱ་བ་དང་ཚོགས་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད
བའི་རྒྱུ་ནི་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། འདུས་བྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཕུང་པོའོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་པའི་ཚ་ལ་འདུ་བྱེད
ཀྱི་ཕུང་པོར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་བརྟུལ་དགྲ་ཀུན་བྱུང་དང་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཉིས་བྱ་དགྲ་བྱ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཕུང་པོ་ལ་གཅིག་ཀྱང
མཐོང་ལམ་གྱི་མཐོང་སྤང་པར་ཞི་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱི་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་རྗེ་སྐད་དུ། ཆོས་གཅིག་མངོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་རིག་སོགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད

༄༅། །ཀྱིས་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་གཟུང་བས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་འགོག་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་གྲེ་སྟུབས་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། དེ
ལས་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་སྐྱེ་བའི་བདག་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་ལས་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དོན་དུ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་དང་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག
བདེན་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་སྐུ་ཡེ་མི་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་དག་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོད་ལ་ཁྱབ། ཅེས་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོ་ལ་བརྟེན་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། དྲི་མེད་ཀྱི་ཡིད
ནང་དུ་ཆུད་ར་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ན་ཐར་པ་ལ་ཡང་བཙལ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ། སར་བོན་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་རྫས་སུ་གང་བ་ཡོན་ཀྱང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་སྦྱོར་པ་མཚུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྣ་ར་དགེ་རྩ་ཡིན་ཞེས
ཟེར་ན། ཚིག་ལ་མི་རྟེན་དོན་ལ་གཏན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡི། རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱིས་ཐེག་པའི་གཞི་ལ་མི་བྲལ་བ་ཉི་ཤུ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ལ་སུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ལ་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་ར་བྱུང་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞིགས་པར་བཤད་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་གྲུབ་པར། ཞེས་འདོད་ར་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ས་ཞེས། ཇི་སྐད་དུ། མི་གཙང་ལྟ་ན་ཞེན་ལྡན་དགྲ་བཅོམ་པ་གསར་རེ་ན་པོ་ཚེ། །ཞེས་དང་།

༄༅། །དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལ་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་བོན་ཆེ་བ་དེ་ར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། གང་ལ་འདུ་བྱེད་དུ་ཅན་ཐ་ར་ནི་འཕྲང་མེད་པ་དེ་ནི་འདས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེ་ནི
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པའོ། །རིགས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་ཚིག་ནི་ཡོན་ཏན་སྐྲོལ་བའི་དོན་ཀྱིས་ན་རིགས་ཏེ། དཔེར
ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་"""རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་ཆོས་ཅན་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས
པ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལ་བཞིན་བདེ་ན་པར་ལྟ་བ་བཀྲོལ་བའི་ཚད་དུ་དེ་བོན་རང་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ངོ་སྨེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན་བདེ་ར་གཤེགས་སྙིང་པོ་རང་ཆེད་ལ་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཅེས་མི་ཤེས་དེ། དེ་ལྟར་ན
སྐྱེ་ཆེན་འབྱུང་ཀུན་རྗོད་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་དང་ལེགས་པར་འགྲུབ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཆོས་ཀ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བྱ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་བོ་བོས་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིན་ལུགས་ཆེན་པོའི་རྗེས
སུ་འབྲང་བ་ན་སྐད་ས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་གྲུབ་པའི་ཐུགས་དགེ་ལས་ས་བ་ཞན་དུ་ཡེ་གཡས་པར་བཤད་དོ། །གཞུང་འདིར་རང་ལུགས་ཀྱི་ལས་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་འདོད་ལ། སེམས་ཅན་བ་ས་ཀྱི་སྣོད་དང་ར་ཆེ་ར་ཡེན་ལ་དམིགས་ན་ནས་རྣམ་པ་མི་གཡས་པ་ཡེན་ར་འཇུག

[illegible]

142

ཉམས་སྐྱོང་དབྱེ་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་ལས་པ་ཏེ་ཚོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཤེས་ན་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡི་རྣམ་པ་རང་སྣང་བའི
ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། གཅིག་ལ་གཅིག་གི་དབང་གིས་ན། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཕན་ཚུན་ངེས། །ཞེས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་སྣང་བའི་ཕན་ཚུན་དམིགས་པར་བཏགས་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འདོགས་ལ། དེའི་ཚེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་གཟུང་ཆ་རང་སྣང་བའི
ཕྱིར་དབང་བས་དམིགས་པ་མཚུངས་ལ། ཅེ་བྲག་བཏྲ་བས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་མེད། ཕྱེད་པར་འཛིན་སྣང་བཟང་དང་པའི་དབང་དགོས་སོ། །ཀ་ཏོན། ཏོག་གེ་བ་ས་སེམས་པ་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོག་པ་དེ་ལྟར་ན། ལྡོག་པ་ཐ་དད་དེ་དོན་ཐ་དད་ལ་རྫས
རྫས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡིར་ང་མ་གཞི་ཡི་ལྡོག་པ་འི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་རང་འདོག་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཐུང་མ་གྲུབ་པས། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ལ་གས་པར་བཤད་དོ། 133 ~~།གཉིས་པ་ནི།~~ འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི
དམིགས་པ་ཡུལ་དུས་གི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་ཞེས་ལྷ་རིས་སོ་སོར་བཟོད་པ་འི་བ་དགས་ཉིད་དོ། །རྟོག་མེད་ལྟ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དཔེ་མཚོན་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་ལ། རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་མཚན་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་མར་འཛིན་ཏོ། །དབྱེ་བ་ནི། ཁ་དོག་འདི་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་དོན་དང་ འདི་ནི་སྨྲ་བ་པོ་ཞེ་ཤུང་མེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །དབྱེན། མིག་གི་འདུ་ཤེས་ནས་རིག་པའི་འདུ

144

འདུ་བྱེད་གཉིས། ལས་སེམས་བྱུང་ཐུང་གཞན་དང་ལྡན་མིན་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་ལས་ལོག་པ་གཞན་དུ་མི་སྤྱན། ལྡོག་པ་གཞན་ཡིན་ན་ཕུང་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བ་ལམ་སྤྲུབས་སོ། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་རྫས་ཐ་མས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་རས་མཐོང་བས་དེར
འགྱུར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་གཅིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རས་ཀྱི་ལྡོག་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་གཟུགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་བསྟམ་པ་ལོ་ཞེས་དོགས་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན
ན་གཟུགས་ས་གཟུགས་ས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་བྱུང་ལྡོག་པ་གཞན་ལ་མཐོང་ཕ་ཀ་ན་རྫས་ཏྲུང་ལྡན་མིན་ལྡོག་པ་གཞན་དང་སྦྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལོང་མ་པ་ལྟར་ལྡན་མིན་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་མཚོན་སྦྱོར་སྟོན་མེད་བགོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཆོག བའས་བུ་བསྐྱེད་ཏུ་རུང་བ་ཉམས་པ་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཔྱ་བཅོམ་ཐ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་འང་མེད་དེ། སྐྱེ་ངེས་ ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད
ནུས་རྫུང་བ་ལས་སྐྲུ་བ་རྣ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་བཏགས་པའི་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་འི་ཕྱོགས་བཅོམ་རྡུ་གྲུབ་བས། ཕྱོགས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་དང་གཅིག་པར་བགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱེ་བ་འི་སྒྲི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཅི་ང་
ལྟ་ར་ལ་བབ་ར་ཟད་ལ། ལྡོག་པ་འི་ངོས་པོ་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་དངོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ལྟ་བ་དང་ཕྲན་པའི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སེལ་བའི་ཐལ་མི་དང་ཀ་མིན་ཀྱི་ཕྱོག་བཞ་དང་པས། སྣམ་བུ་མིན་པ་དང་ཀ་མིན་དང་གཅིག་པར་འགྱུར

133 [illegible]

108

146

ཀྱི་ཕྱུང་པོ་རུ་ཅེས་བྱང་བ་འཇོག་གོ ། ~~།གཉིས་པ་ནི།~~ ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཡང་དག་བཅས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། ~~།གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི~~
~~ཕུང་པོ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྱུར་བ་ལ།~~ ~~རྣམ་ཤེས་ཡིད་དབང་དོ།~~ 150 ~~སྐྱེ་མཆེད་བཞག་པ།~~ 150 ~~ཁམས་སུ་བཞག་པ།~~ 150 ~~ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྲུག་དུ་བསྡུ་བ་བོ།~~ ~~།དང་པོ་~~ ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་དམིགས་ལས་ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་དང་པོས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་རོ། །རང་སྟོབས་དང་རིག་གཞན་བས་སེམས་བྱུང་དང་ཤེས་བྱ་རིག་ཞིག་ཞན་ཀ་ཡུམ་སེ་ལས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཅིག་ནི་དེ་སྣ་ཚོགས་བརྒྱད་ཅེས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཁ་སོགས་པའི།
མདོ་ལས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་གུག་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་རྒྱུ་ཞིང་གཅིག་པུར་འགྲོ། །བདུལ་བར་དཀའ་བ་སེམས་མ་ཁ་བའི་བྱེད། །དེ་དུ་བྲམ་ཟེ་ལ་བ་ན་དེ། ཞེས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རིམ་གྱིས་པ་མ་གཅིག་འཛུག་དུ་ཟུག་ཏུ་བཞིན་ཁང་པ་རྒྱུ
བའི་སྤྲེའུ་མཐོང་བ་སྟེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁང་གི་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དགུས་ནས་ལ་སྦྱར་ཞིག་ཤེས་པ་བཞི་ཞིག་ལྟ་བ་འཕྲུལ་ལེ། གསལ་བོ་དང་བ་ཡོད། ཡི་ཤེས་ཞིག་ཅིག་རྣམ་ཀྱི་ཁྱེད་ཐ་བ་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཉམ་གཅིག་ཉིད་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉམ་གཅིག་པ་རམ་ཐད་དོ། །འཕྲད་ན་ཚོགས་བྱུང་ག་ར་གཞན་ལ་མི་ཕ་ཉེས་པ་དང་ཉམ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་རང་རྡོབ་སྨྲུང་དགོས་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་གཅིག་བཞི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཅར་ཆ་ཤས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད

148

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་མེད་གནས་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་དང་ཆོས་ཉིད་བཟིགས་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱན་ལས་ལས་མ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་ལ་ལུས། །ཞེས་དང་། ཕྱག་པ་དར་ཕྱག་གས་ཀྱི་ཐེག་པར། རིགས་དང་། དཀྱིལ་བ་ཡི་སྐྱས་ཀྱི་ཡུལ་སོང་དང་།
ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང་། །ཕག་ང་བའི་ཕྲིན་ལ་རོལ་སོགས་པ། །བདེ་བ་གང་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན། །ཞེས་དང་། དང་པོ་ཞེས་དབ་ཀྱི་སྐྱུ་མེད་པ། །ཞེས་དང་། མཆོག་གི་དང་པོ་སྐུ་གསུམ་འཆང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བསྡུས་པར།
ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱ་ཆེན་ཐོག་མ་མེད་སྐྱེ་བ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། །གཉིས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་གཙོ། །བརྟན་དང་གཡོ་བ་ཁྱབ་ནས
གནས། །སྒྱུ་མ་འི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་གནས། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལྟུང་ནང་མི་ཤེས་ན་འདི་རེ་སྒོལ་ཅིས་ག་ལ་བར། ཉོན་གསུང་རབ་ལྟ་ཕྱུ་རྟོར་བ་ལས་ཅི་ཞེས་ཤེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་སོགས
པར་མི་འགྱུར་གྲང་། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་བསྟན་པ་འི་རིམ་པ་ལ་མོས་པ་འདོད་བང་གིས་ཐུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་རྣམ་བྱུས་འདི་ལྟ་བུའི་གསུང་རབ་འདོར་ཡང་ཆོས་ཉུང་ལ་དེ་ཐེག་པ་དེ་འི་སྤྲོ་ར་མ་མཐོན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤོང་གི་ལས
སྤྱི་སྤྲུ་ཡོ་ལ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་དང་ལྟ་བ་པ་རཐེ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གསུང་རབ་དེ་ལྟར་འདོར་བ་དང་འདོར་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ལྡང་ལས་དང་བདང་དུ་ཆུ་ཕང་བའི་ཡུམ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཅིག །བདག་ཉིད་རྙིང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན

[illegible] 146 [illegible]

150

བཞི་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། ~~།གཉིས་པ་ནི།~~ རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་དེ་རིང་ཡིན་ཀྱི་འདི་འི་ཚོགས་པ་ཞིམ
ཡིན་ལ། དེ་འང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་འབྲས་བུ་ཚིག་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་འི་དོན་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཅན་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བརྗོད་ཅིང་། ཀུང་སྨྲ་སུ་ཡིད་དང་མ་ཟད་རྣམ་ཤེས་གཞན་ངག་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ར་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་ནོ། །
~~།གསུམ་པ་ནི།~~ རྣམ་ཤེས་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་པ་རས་ཟད་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དགག་ཏུ་བྱང་བ་རྡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངང་གི་སྐྱ་ནི་ཧུས་རང་རེ་བཞིན་པ་ཁམས་དྲུག་ཡིད་ཀྱི། འདི་ནི
ཚོགས་པ་ལ་ཞེམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། 14 ~~།བཞི་པ་ནི།~~ ~~མཚན་མ་གཞི་ཁམས་བཅུ་དྲུག་དང་།~~ 15 ~~དེ་ཉིད་བསྡུ་བ་~~ ~~།དང་པོ་ནི།~~ རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པ་ཞི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་གང་དུ་འདི་ན། ཚོགས་དྲུག་ལ་ཁམས་གཞན་དུ་ཞེ་ནས་ཀྱི། ཚོགས་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལ་ཞེས
པ་གཞན་གྱིས་བར་མཆོད་པ་འི་འདས་མ་ཐག་པ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཀྱི་ཕྱི་མ་བ་འི་རྟེན་བྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་བུ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཕ་ན་ཡར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ་རྟེན་པ་འདི་ཚན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆ་ནས་ཡོད་ད་ཏུ་
འཇོག་པའི་ཕྱིར། དུག་པོ་ཞིག་སྒྲིབ་པས་རྣམ་ཤེས་ནུས་ཀྱི་ཡོད་པ་པ་ས་ཕྱུང་ཅིག །ལྡམ་ཡི་ཉི་རིམ་པ་ས་རྣམ་ཤེས་དགུ་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་པ་དཔྱར་པར་ཡང་དབྱེ་བ་འབྱེད་དེ་ལྟ་བ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་དང་། འདས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཤེ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། །འདས་མ་ཐག་པ་འ་ཐ་སྐྱེས་པ་འི་དེ་དང་ཁམས

[illegible]

150

151 ༄། །ཡིན་ནོ། །འདས་ནས་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཡིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་པོ་གཉིས་དུས་གཅིག་འདུ་བས་བརྒྱུད་ནས་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ཞེས། ཟུར་སུམ་བཅུ་པ་བདུན་ནམ་
བཅུ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚོར་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅུ་བདུན་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་དག་ལ་རྟེན་དེ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་རྟེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་རྟེན་གཞན་མེད་པས་དེ་ཉིད་རྟེན་བདག་རྐྱེན་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལ་དང་དག་སྔ་ཕྱིར་འཚམས་སྦྱོར་ནས་འགག་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བཞག་ནས་རྟེན་དབང་པོ་དྲུག ། རྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དམིགས་པ་ཡུལ་དྲུག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཡུལ་འཛིན་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་ ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ངང་ཙམ་ཡིད་ལ་འཛོག་གོ། གོང་དུ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་སྔ་མའི་དངོས་པོ་བུ་ག་གཅིག་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་དམ། དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་འང་ཡོད་ཅེ་ན། གསང་སྔགས་སུ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ རྒྱ་སྐྱེང་ནི་དང་མགོ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སོགས་ཀྱི་
ཕྱིར་བར་བཞེད་པའི་ཚིགས་སྣ་ལ་ལྟན་དག་གི་སྐུ་ཡུལ་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བར་བྱའོ། དོན་དམ་བཅོམ་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཡིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རྟེན་མ་མོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་དེ། རྒྱུན་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ངང་གི་མཚན་
ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་པས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རྟེན་དང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ངེའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཁམས་སུ་འདོད་པ། ཡིད་ནི་ཡོད་པས་སུ་རྟེན་པའི་རྒྱུ་དྲུག་པ་ནི་རྟེན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྟེན་པ་དང་སྤྱོད་དོ། །ཅིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་རྟེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དེའི

153 ༄། །སེམས་དང་མཚུངས་པ་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། ཡིད་ནི་དང་པོར་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་གཏོད་དུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་འདི་ལ་རྩོལ་བ་ཞེན་ཡིན་ཞིང་དང་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཕྱིས་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་
ཏུ། དགེ་མི་དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དོ་བོར་འབྱེད་དོ། །གནས་དང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ཚེ་བའི་དོགས་མེད་ཀྱི་སེམས་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ནི་ཐ་མ་པ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དང་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་ན་རྣམ་གཅོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཅན་ཡང་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ནི་ཚོ་བ་སྡུད་པ་འདིའི་གྲུབ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བ་དང་བཅད་སྟོང་ངམ་ཡང་། དེ་རང་བཞིན་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་ཚོགས་དང་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲུབ་ཏེ་ནི་གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཞིག་གི་གནས་ཚོགས་རྒྱ་སྣ་ཡོད་དོ། །མཁོ་ནས་ཀྱང་
གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ག་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡུམ་བརྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཟས་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལས་གཞན་དུ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དོན་འདི་ལ་རྟོས་པས་བདག་འདི་ནི་སྔར་ཡོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་དུ་བྱུང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་ཅད།
ཇི་ལྟར་རྒྱུར་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བཞི། །སྐུ་ནི་ཆེས་མཚུངས་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། །གྲོགས་སུ་བརྒྱུད་པ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་ནི་ཕྱིར། །དེ་རྒྱུ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཉིད་དུ། །ཡོད་ནས་སུ་བཞག་མིན་ཕྱི་སྣ་ཞེས། །མ་དེ་སྟོང་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་པས། །འབྲས་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
ཁམས། །བཤད་བས་དེ་རྒྱུ་ཡོ་བའི་ཕྱིར། །དེ་རྒྱུ་ལོགས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཐམས་ཅད་སྦྱར་བས་གཟུགས་ཅན་པས། །དེ་མཐར་གཅིག་ནི་སྐྱེས་ཀྱི། །ཚོགས་ལ་ཞེས་དྲུག་གི་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བཞག །མ་དེས་ཉིད་དང་རྒྱུ་ཅན་ནི། །ཐ་འབྱོར་བཞག་པ

155 ༄། །ཅི་རིགས་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་རིག་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་པ་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཡུལ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་མི་དགོས་པས་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་ཐུང་ངམ་ཤིན་ཏུ་མི་མཛེས་པས་རྟེན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ། །གཉིས་ཡོད་པར་མཛེས་པར་འགྱུར་ན་འུག་པ་དང་ཟ་མོ་ལ་སོགས་པ་འི་མིག་སྣ་རང་ཅིས་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་
སྙམ་ན། མིག་རང་གི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་མི་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་གཉིས་ཀ་ཡང་ཅིག་ཤོས་མེད་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཡོད་ན་མཛེས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟེན་གཉིས་མཛེས་པའི་ངང་རྒྱུན་བྱེད་པས་དེ་ལ་དོན་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་
པས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །མཛེས་པ་དོན་ཙམ་ཀྱི་ལ་ནི་མིག་གཉིས་ལ་སོགས་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་པོ་ནི་དབུས་པ་ཟང་ངོ༑ རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་བདག་པོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཆེ་དེ་སྣང་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱལ་སྲས་མས། དེ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་འགྱུར་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྣ་བ་དང་སྣ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། བོ་དང་མིའི་ངང་བ་པོ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་སྔ་མ་བཞག་གོ། 107 ~~།གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་ལ་ནི།~~ དེས་པའི་ཚིག་ལས་དྲངས་ན་ཕྱུང་པོའི་དོན་ནི་འབྱུང་ཕྱུང་པོ་ལྟར་ཚོགས་དུམ་སྤུངས་པ་དང་ཞེས་པ་སྟེ།
མཐོང་བས། གཟུགས་གཟུགས་ཅེ་ཡིན་ཀྱང་དུ། འདུས་པའམ། མ་འདྲེས་པའམ། དགྱར་རྒྱུད་བཞམ། ནང་གིའམ། ཕྱིའིའམ། རགས་པའམ། ཕྲ་བའམ། ངན་པའམ། གྱ་ནོམ་པའམ། རིང་ངམ་ཉེ་བ་ཡང་རུང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས

157 ༄། །གོང་བ་ལོགས་ལས་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་རིགས་ནས་བསྟན་བཅོས་པ་འམཆོས་སྤྱོད་ནས་ནི་ཕྲ་རབ་ནི་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིག་སོགས་ལྡང་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་ལས་བཟུང་བྱ་ཡོ། །དེ་བདང་བསྡོམས་པ་ནི་ཡིད་རྣམ་འཕྲོད་བ་དང་ཡིད་ཀྱི་འབྱོང་བའོ། །རིང་
ཉེ་ཡི་ཡུལ་མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་རིང་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འདས་མ་འོངས་བ་གཉིས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྒྲུབ་བཞི་འདས་མ་འོངས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་སྟེ། ཆོས་དུ་ལྟ་རྣམས་སུ་འདུག་པ་
ངེས་པོ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཟས་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ལ། སྒྲ་བ་དབོན་པ་དིས་མདོ་སྡེ་པ་སྔན་ལ་པ་བཞི། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་དབང་པ་རང་ཚོས་སྐྱོབས་ཞེས་བྱེ་སྐྱ་ཡི་སྐྱོབ་དབོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཞིམ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། ༔ །སེམས་སེམས་སུ་ཕྱུང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་
སྒོར་ཕྱུར་བའི་དོན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེས་ཚིག་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་བའམ་ཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དོ་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ཞེ་ཚིག་གོ། །རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་རིགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཞི་ར་འབྱུང་བའི་རི་ལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར།
མིག་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ནས་སུ་འབྱུང་བར་པའི་དོན་གྱི་ཁམས་སུ་བརྗོད་དོ། །དོན་དང་ས་བརྒྱ་བ་མམས་མེད་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། འདུ་ལམ་དྲུག་ལས་རིགས་བདུན་མེད་དེ་ཀུན་དུ་མིགས་པ་འི་སྐྱོན་ནས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འབྱུང་བ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ཁམས་སུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་བཅིག་ཏེ་ལྟར་བསམ་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་བཏགས་པ་ཡོད་དེ་འབྱུང་ཏེ་སྤུངས་པའི་དོན་ཕུང་པོ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྫས་རྣམ་འདུས་པ་ཕྱིར་འདུ་སྤུངས་པས་ཕུང་པོ་དང་ཕུང་པོ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དོན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། །བཅིག་གིས

159 ༄། ༔ །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ནི། ཕུང་དང་རྒྱུད་དང་རྣམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་ཡུལ་གྱིས་བསྡུས་པར་འདོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཐར་པ་ལས། ཐོག་མ་རང་རྣམ་ཉིད་དང་ནི། །བསྡུས་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོ་བའི་དོན། །ཞེས་ཐོགས་མ་ཡོན་ནང་ཕུང་པོ་རྣམས་
འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དུམ་ར་བསྟན་ན་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་སྤུངས་པའི་དོན་གྱིས་ཕུང་པོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གཟུགས་སོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན་གྱིས་ཕུང་པོར་བཞག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་
ཆོས་རྣམ་སྤུངས་པ་ཕུང་པོ་ཡིན་ནམ་སྣ་ཚོགས་དང་རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་ཕུང་པོམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཚོགས་པ་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་བཏགས་པ་ཡོད་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྐྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་པའི་ཚ་རྣམ་
སྤུངས་པར་བརྗོད་དོ། རང་བཞིན་ལས། ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཐོགས། ཟས་གཅིག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་ཐུབ་པ། ཚོགས་པ་བརྣམས་ཀྱིས་དང་ལས་དེ་ཕུང་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྟུལ་ཕྲན་རབ་གཅིག་ཀྱང་སྔོན་
བཅད་པར་བྱུས་པས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཟས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི་བཏགས་པ་ར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྱུང་བས་ཕུང་པོ་རྫས་ཡོད་དུ་བྱང་བརྗོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀག་དགག་པས། ཕུང་པོ་བཏགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན། རྟུལ་ཕྲན་ཕྲ་བ་ཐམས་གཅིག་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་དང་ཕུང་པོ་
གཅིག་གི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ལྟ་བུ་ལ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཞེས་འཆད་དོ། །བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ཐམས་ལ་ཕྲ་བའི་ཕུང་གཅིག་པའམ། ཕྱུག་པ་སྨྲ་བ་ཡོད་རྣམ་སུ་རྒྱ་བ་འམ་ཡོད་ཚད་ལྟུང་ཆད་པའི་དོན་གྱིས་ཕུང་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

152 བདག་པོ་དང་དམིགས་པ་ཡང་ལས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བཞག་ནས། ཆུ་བ་དང་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མི་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞིག ཆུ་བའི་རྐྱེན་ནི་བྱེད་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་སྣ་བས་རྒྱུ་ཕྱི་བ་འདོད་པ་ལས། སྐྱ་བ་ཉིད་མ་དང་ཀུན་འགྲོ་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སེམས་ནི་ཡོད་ལས་དྲང་ང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་ལ་ལ་ཕྲུ་བརྒྱུད་དགའ་བཞིན་ཕྱི་བཅིག ཕྱི་མ་ཡ་ཡང་འདི་ནི་རྒྱུ་འདི་བོན་ཐོན་ཞེས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིད་མ་བཞག་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གྲོགས་དེ་དག་ཕྱེད་པར་དབྱུང་བ་ཀྱི།
ཧ་ན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གྲོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྱེད་པར་དབྱུང་བ་པའི་ཕྱིར། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པ་བཞག་གོ། །མདོ་སྡེ་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡ་རྣམ་ཤེས་
སྡུག་གིས་བོན་ཡོད་པས་ས་བོན་དེ་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་ར་འདོད་ལ། རྣམ་ཤེས་ཕྱུག་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་འདོད་གོ་བར་བསྒྱུར་ཀྱི། འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཞིག་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུ་ཁམས་ན་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མ་བཞག་གོ། །སེམས་ཙམ་
པས་རྒྱུ་ལྔ་ཀུན་གཞི་ནི་སྡེ་དགེ་ས་བོན་ལ་འདོད་པ་རྒྱུ་ཁམས་ས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མ་བཞག་པའི་ཕྱི་པ་དང་ཕལ་ཆེ་བ་དྲུ་བོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སེམས་པ་ལྟ་རྣམ་པ་ལ་ཡིན་པས་ཚིག་བཅུ་དྲུག་རྐྱེན་ཏུ་ཐུག་གི་ཀ་འགྲོ་བ་སྐྱེད་དོ། །སོ་སོར་རེ་ལ་པ
མེད་པས་མ་བཞག་ལ། དེའང་དེ་ངས་རིག་པ་ཚོགས་ཡུང་ཚོགས་ཅི་རིག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་དགོས་ཞེས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་དེ་འང་སེམས་སྐྱེ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཙོ་…

107

154 མི་ཏྲ་ཅེ་ལ་སྨྲ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཕུང་པོས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནི་རྒྱས་པའི་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ། བསྡུ་བ་དངོས་དང་། བསྡུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གོ།
དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་བསམ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ལས་བཟང་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེ་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན། ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་དང་པོ་དང་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ཁམས་བཅུ་དང་རིག་མིན་བསྡུས་ལ། དེ་བཞིན་ཆོག་བྲང་ངོ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ…
མཆེད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀ་གཅིག་གིས་ནི་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དེ་ཕུང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བསྡུས་ལ། རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་བསྡུས་པས་རིག་བྱེད་མིན…
པ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཁམས་གཉིས་སུ་བསྡུས་པས་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ་སོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་བསྡུས་པ་དེ་དག་གསུམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་རང་གིས་རང་བསྡུས་པའི་བསྡུ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། ས་ངས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བསྡུ་དོན་ལ་ཞེས་…
ལ་ཚོར་རྣམ་པ་ཞི་བསྡུས་པ་ཕྱི་རག་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྡུས་པའི་བསྡུ་བ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། བཏགས་པ་ཡ་མིན་ཏེ། བསྡུ་དེ་དག་སྡུད་བྱེད་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱི་ངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི…
རེས་བ་གབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྡུས་པ་བདར་བཏགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་སོགས་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་ནི་རྟ་བཅོ་བརྒྱད་སྐོར་ཞིག ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་དེ་མ་དང་རྗེ། གཉིས་ཀ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་…

107

156 ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ལས་བྱ་བ་རིག་དངས་སུ་འགྲོ་བོ། །ཞེས་རྒྱུད་པའི་དོན་ཁྲེལ་ལ་པ་བའི་སྦྱོར་འགོག་པ་ལྟ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་མས་འཛུག་གི་འགོག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་འགོག་པ་དང་། བརྟགས་བརྟགས་མིན་གྱི་དགོས་པ་ལས་ཕྱིམ་བཞིན་ལ་བདུན་ཏེ།
དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་ངས་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་དེ་མིག་པ་ལས་འགག་པ་པ་དང་། མཛེས་པ་བཞི་དཔེར་རབ་བྱུང་བ་མཉྫིན་པ་དང་། དཔེ་ར་བྱུང་བ་ནི་བྱ་བ་ལ་བ་ལ་འགགས་པའོ། །ཉོད་དང་བྱེ་ཡི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དཔལ་ཡོད་པ་ལམ་ཡང་མི་ཤིག་དང་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད
ཀྱི་ཚ་བ་ལ་འཛིན་ལ། རགས་ཕྲ་ནི་རིལ་བ་ནས་ལ་ཕྲ་བ་རགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ལ་མི་བ་ནས་ལ་མེད་དོ། །ཡང་ན་གྲིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིག་རགས་པ་དང་། ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་གཞོམ་བྲ་བསྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཕོག་ས་བཅས་ཞིང་བྲ་རགས་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཕོགས་པ་དེ་བས་ལས་བས་ཡིན་པའི
ཕྱིར་བྲ་བ་མིན་ནོ། །ཞི་ན་རགས་པ་ཕྲ་བ་བསྙད། བསྟོད་ནས་བཞག་པའི་ཕུ་རི་དང་རྩ་རི་བཞི་ན་ཉོ་སྣ་བ། རགས་ཕྲ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་པོ་ན་བརྟོས་ཏེ་རགས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་དུ་ཡང་དེ་ལ་བརྟོས་ཏེ་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཕྲ་བ་ལ་བརྟོས་ན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕ་དང་བུ་བཞིན་ནོ། །ང་པ་དང་གཞོན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མངོན་ཅན་ནི་སྡོམ་མི་ན་དང་། བར་མ་ཞི་མི་དགེ་བའི་གཟུགས་སྣ་ཕྲ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ལྡན་མཚུངས་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་སྡོམ་པ་དང་བར་མ་ཞི་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོ། །རིང་བ་ནི
རྒྱུད་ཉམས་པ་པ་འདས་པ་དང་། དེ་མ་ཕྱིན་པ་མ་འོངས་པ་དང་། ཉེ་བ་ནི་དབྱར་འབྱུང་བའི་གཟུགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འདྲའོ། །ཁྱད་པར་རྐྱེན་ཡུལ་ཅན་མེད་བས་རགས་པ་དང་བཟང་པོ་ལྷ་ལ་རྐྱེན་པ་དང་། བྲ་བ་ནི་ཡིད་ལ་སྐྱེ་བ་ཉེ་བའོ། །ཡང་ན་སྒྲའི

158 ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཏེ། ཕུང་པོ་ནི་བརྟགས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་རྫས་རྫས་འདུས་པ་ཕུང་པོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་ཀྱི་ཡུལ་བྲ་རབ་གཅིག་ལ་ཡང་ཕུང་པོར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤུངས་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོར་བརྗོད་པ་རྒྱུ་མཚན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོར་བརྗོད་པ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོམ
གཞན་ཡོད་དེ། ཕྲ་བཉིད་དག་ཏུ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེར་སྤུལ་བ་ནི་གྲགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་རྫས་སྤུངས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བསྡུ་བས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ལུས་བཅེར་བ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོར་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དེ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱུལ་ནས
སོ་སོར་ཕུང་པོར་བཏགས་པའི་དཀྱིལ་ཕྱིར་ཕུང་པོར་བརྗོད་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རྟག་གཅིག་མི་གསུམ་ལ་ཕྱུལ་བ་ན་མི་གསུམ་པོའི་ཕུང་པོ་སོ་སོར་བགོ་བར་བྱུང་ཡོད་ལ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཡི་ལ་ཤད་དེ་བས་སྤྱད་པ་དག ཕུང་པོའི་དོན་བྲ་བ་ཞེས་ཁྱུང་རྟེ་རབ་དང་
ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ལ་བརྗོད་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་ཕུང་པོའི་དོན་སྤུངས་པ་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྫི་སྐད་དུ། གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་འདས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫུལ་གསུམ་དུ་བས་གསལ་བའི་དོན་ཅན
ཕུང་པོའི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། ། ཡང་དེའི་ཚེ་དུ་གཟུགས་གང་དས་པ་སོགས་སུ་ཞེས་ཀ་འབྱུང་བ་དེ་འདས་རྫས་སུ་སྤུངས་པའི་དོན་ནམ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་འདས་སོགས་སོ་སོར་རྫས་རེ་རེ་ཞིག་ཕུང་པོའི་དོན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་དུ་ལ་ཅིག །འདས
དུས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྫས་རེ་རེ་ནས་ཕུང་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་ས་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས་རྫས་རེ་རེ་བ་སོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་ཕུང་པོ་རྟོག་བཅིང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫི་སྐད་དུ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཞེས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤུངས་བ་དང་པོ་ཞེས་…

160 ༄༅། །དྲི་གཅིག་ནི། གཟུགས་ཁམས་ན་ཞིམ་ཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ་བཟའ་བཏུང་ལ་མ་བརྟེན་བྱུང་བོང་བརྗོད་པ་བ་ཞེན་གྱི་ཕྱིར། དེ་ལ་པོ་ན་རེ། འོན་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་ར་བའི་ཕྲེང་བ་བཞིན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་བཅུ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་བཞག་ལ། མིག་སོགས་ཀྱི་རྟེན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ནས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་ངོ་བོར་གྲུབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ལྟ་བ་ཅིག་པ་རང་ཚོགས་པའི
རྫས་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞི་ཀུན་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་བཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔོན་ཤེད་དུ་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་ལ་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་འདུས་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཞི་དེ་རྫས་སོ་སོ་བ་འདུས་པ་ལ་བརྒྱུས་པ་བསྐྱེ
མཆེད་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་གི། རྫས་སོ་སོར་ན་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པས་ཅི་སྟེ་སྐྱེ་མ་ན། འོན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་བརྐྱང་བའི་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་བརྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡུལ་དབང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས
འདུས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཏུ་བསྡུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕན་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞེད་པ་ལས། ཡུལ་དང་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྟེན་བྲལ་དང་བཅས་པ་རིགས་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཡུལ་དུ་དོན་གཅིག་གི་རྟོག་སམ
ཡིན་པ། མིག་ཡིན། ཁམས་གཅིག། །སྐྱེ་མཆེད་གཅིག། །ཕུང་པོ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་སྒྲ་ཞིག་ལ་སྦྱར་དོ། །ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡོད་དེ། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་ན་རས་ཡུག་ཚིག་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། 107 །~~གསུམ་པ་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་ཚུལ་~~ན།

[illegible]

162 ༄༅། །ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས། བརྗོད་པ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཆོས་དེ་ཉིད་བདག་གིས་སྨྲ་བ་ར་རྫོ། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་ལ་བྱིང་པོ་རྣམས་པར་སྒྲོས་ནས་པོ་བཏལ་བསྟུན་པ་མི་བོ་ཞིང་རྒྱུས་པ་མི་དགོས་པས་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པ། དབང་དུ་ཚིག་སྒྲུར
ལེན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཕྱིར་རྟེན་བསྟན་ནར་ངེ་གིས་བྱེད་ཀྱང་བསྐྱེ་བ་ཐོགས་ཅན་བསྡུས་པས་ཐམས་ཅད་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་ཕྱུག་པ་དབང་བརྗོད་པ་གསུང་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་མས་པ་ནི་ཕྱིར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཞིག་ནས་སྐྱོད་པ་དང་ཞེ་སྡང་ག་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་པ་ཞེ་སྡང་པར
ཕྱིས་བསྡུས་པ་ཞེན་རྒྱས་པ་དོན་དེ། དགེ་སློང་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མདོར་བསྡུས་པ་དང་བཞིན་དུ་ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཕྱི་རོ་ངོང་པ་དང་མ་རྨོངས་པར་ཚོགས་པ་བསྟན་ན་གཟུགས་ཕྱེ་བསྟན་པ་ལ་མི་བརྟག་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་དགག་གྱུར་ཏེ་སེལ
བའི་ཆེད་དོ། 161 །~~གསུམ་པ་ནི།~~ སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀ་རང་དབྱེ་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱི་བོ་གས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོ་རང་ལ་ཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་ལས་བཞག་བསྟེ། །དེ་བང་འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་ཕྱིན་པ་རི་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ར་འགྲོ
བྱུང་མི་དམིགས་ཀུ་བའི་སྐྱོད་པ་ས་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བ་བ་མཆུ་ཞེས་ཚོར་བ་ཞེས་ཆོས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཚོར་བ་ལ་ཆགས་དང་བདེ་བ་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བར་འདོད་ནས་དེ་ཉེ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་བཟང་ངན་དུ་ཤེས་ནས་སྐྱོ
ཅིང་སྐྱེད་འཕྲིན་པ་ལ་རྩོད་པ་དེའི་རྩ་བ་མ་རྒྱུ་ཞིག་རྩ་བ་ཆོས་རང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅི་འོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་བཅིང་ཞེ་ཡུ་ལ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཞོ། ཞེན་པ་ལ་ཞེན་ལས། ཐམ་ཅེ་ལ་ཐམ་བཅས། ཕྱིས་པ་དགའ་ལ་ཕྱིས་བདག་གིས་སྐྱོང་དོ། །སྦྱོར་པ་རྩ་བས་པའི

164 ༄༅། །བསམ་གཏན་པོའི་དོན་དམ་ཚོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གཉིས་ཀ་ཞིག་ཞིང་ནི་བརྗོད་པས་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཅིག་བགོ་བ་པ་གཉིས་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་སྔ་མ་བཅག་བ་བརྒྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། ནམ་མཁའ
ནི་ཅིག་ཏུ་བོང་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། 107 ~~བཞི་པ་ཚོགས་སྒྲུབ་མི་ལྷ་མ་ཡིན་པ།~~ ~~ཕྱུང~~
~~བོ་ཕྱི་ནི་བོ་རིམ།~~ 165 ~~དབང་པོ་ཐུག་དོག་ཏིམ།~~ 167 ~~འཕྲོས་པོ་དོན་བསྟན་པ་ཅིག་ཏོ།~~ ~~།དང་པོ་ནི།~~ ཕུང་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་རྒྱུ་ནི་བཞི་ལས། གཟུགས་ནི་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པས་རགས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཉིད་དུ་ནས་ཀྱང་དེའི་རྣང
ལག་གི་ས་ཚོར་ཞེས་པ་བཞི་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་རགས་པས་ཆེ་རྟགས་སུ་ཞེས་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཕྲ་བ་གཉིས་ལས་རགས་ཏེ་མཚན་མ་ཡོད་དེ་ཡང་དབྱང་གཙོད་པས་ཤེས་སླ་བའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལས་རགས་ཏེ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཉི། སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ
མི་བཞི་བོ་ཞེས་འཇོན་བར་བདེ་བར་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་ཙམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྲ། གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་ར་ཀ་ལ་དེ་མིན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས་པོ་མོའི་ཆགས་སྦྱོར་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར
དགའ་བ་ལ་བཞིན་ནོ། ཚོར་བ་སྔར་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆགས་པ་བདེ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡུལ་ལ་ཐག་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་འདོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན

166 ༄༅། །པའི་ཕྱིར་བཞིན་དང་པོར་བསྟན་ཏམ། ལུས་ཀྱི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། བཅད་ནས་སྦྱར་བ་ཉིད་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་ཉིད་སོགས་ལ་རེག་པ་རེ་ལས་འབྱུང་བ་དང་རེས་འབྱུང་སྦྱར་དང་། མཆོད་པ་རྣམ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ
ལས་ཀྱང་གཞན་མིག་དང་རྣ་བ་གཉིས་ནི་ཐག་རིང་པོ་འཛིན་པས་སྔར་རིང་བ་དང་སྔར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྔར་བསྟན་པ་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་མིག་ཉིད་ཆེས་རིང་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་རྣ་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་རྩེ་རི་བོ་ནས་མཐོང་ཡང་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ལྕེ་ནི་རེ་རེ་བོ་ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་སྐྱེ
བས་སྣ་ཡུལ་ལ་མྱུར་བ་ར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་བཤད་དོ། ཟས་ཀྱི་རོ་མ་མྱོང་བར་དྲི་ཚོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅི་སྙེད་སྣ་ཡུལ་དང་བྲལ་ནས་པ་འཛིན་ན། རྗེ་ལྟར་སྣ་དེས་ཟས་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་རྗེས་ལྟར་འཛིན་དུ་མ་ན། དེས་ཟས་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་འཛིན་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ
ལས་དྲི་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྲ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དྲི་དེ་ཟུགས་རྫས་ལས་འཛིན་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཟས་ལྕེ་མ་བྲང་པའི་ཟས་ཀྱི་དྲི་འཛིན་པ་མི་འགྲུབ་ན་མ། ཟས་ཀྱི་ཡོ་ད་རྩུ་ནི་ངོ་ལྕེ་ནས་བྲང་པ་ར་དེའི་དྲི་མི་འཛིན་ཟས་ཀྱི་ཡན
ལག་དང་ལྷན་ཅིག་པ་འདི་དྲི་སྣ་ལ་འཛིན་པ་ཙམ་རག་ལ་བའི་ཕྱིར། ལྕེ་ནི་ཟས་ཀྱི་སོ་ཕྲ་དུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡ་ཟས་དུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རོ་ལ་སྤྱོད་པས་མི་བྱེད་པས། ལྕེ་ལ་སྤྱུ་བསྐྱུར་བར་བརྗོད་གོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ཉེ་ཏེ་ལྟར་མཐོ་བར་གནས་པ་འདི་རིམ
པ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ནི་དེ་དག་ལས་བརྟེན་པ་དང་། ཡུལ་ན་མི་གནས་པ་མཐམ་པར་བསྟན་ཏམ། དེ་ལྟར་ལུས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བསྟུན་བས་ཡུལ་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་ཡང་གྲུབ་བོ། །དགེ་བ་རྒྱལ་པོ་དྲུག་གི་རིམ་པ་བསྟུན་བས་བརྟེན་ཅིང་བ་རྒྱལ་བུ

96

168 ༄༅། །ཀྱི། གཞན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཅིག་གཙུག་མི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ། མི་འི་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ག་ན་ཡོད་པ་ལ་མི་བདག་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །~~ལྔ་པ་ཚོགས་ཀྱི་གཙུག་[illegible]~~
~~ལ།~~ ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྟན། 170 ~~ཁུངས་པས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་བསྟན།~~ 173 ~~ཤར་བ་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ།~~ །དང་པོ་ལ་དོན་དང་། 169 ~~ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་~~དོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་མི་ཚན་ཅན་གཞན་དང་གཞན་བཤད་པ་དག
འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་སམ། ཞེ་ན་ཉེས་དང་ཅེ་ན། བསྡུས་སོ་ཞེས་བཅད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཉིད་བརྒྱད་ཁྲི་དག་ཉིད་ཉོན་དང་མངའ་ཡང་། ~~ཡུམ་ཆེན་བཅུ་བཞི་ཤེས་ནི་སྒྲུབ་དགོན་དེ་ལ།~~ ~~ཀུན་ཆགས་རབ་ཏུ་བྱ་ཞིང་།~~ ཀུན་དགའ་བོས། བདག་གིས་ཆོས
ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བསྟན་པ་ཀུན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཁན་སུ་མཛོད་བརྒྱད་སྟོང་ངོ། །གཉིས་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་དང། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཆེན་པོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་སྟོང་ལ་གཅིག་ཚོམ་ལྔ་སྟོང་ང་ལས
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ནི་དགེ་སློང་དག་ལས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཀུན་དགའ་བོས་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཀྱི་དེ་སྐྱེ་ཐོས་ཅན་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་དམ་གྱི་ང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མི་བརྒྱུད་པ་ལ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གསུང་ཡི་ཁྲིགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེ་ན། དེ་ལ
སྟོན་པས་ཉན་ཐོས་ཐུགས་པ་ཀུན་བཞི་ཐམས་ཅད་དེ་མ་བཅུ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་ཡིན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སུམ་གྱི་མ་འཁོར་ལོའི་བ་ཞིག་བ་ཞི་ལ་མན་མི་དང་མདོ་མི་མྱོང་ཞིང་གིས་དང་བསྡུ་གྲགས་པ་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ད་ནི་དུ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཞི་གཉེན

161 ཀ་རྒྱི

ཤེས་ནི་ལེགས་ཀ། ༡ དེ་ཉིད་དང་། ༢ ཚོགས་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་ལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། ༣ འདུས་མ་བྱས་ཀུན་དུ་བཏགས་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ༡ དང་པོ་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་འདི་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཐ་དད་པས་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ
162 163
བྱ་ཁམས་ལ་བློ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་བ་ཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རགས་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་ཕུང་པོ་བསྟན་པས། སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་།
དང་ཤེས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་བློ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ཙམ་དང་མཚན་མ་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཅིག་ཆེས་དགའ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་པ་བསྟེན་དང་། སེམས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་ཕུང་པོ་བསྟན་པས་སེམས་བྱུང་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག
པ་ཙམ་ལ་ཚོར་བ་བོ་ལ་སོགས་པ་བར་བཏགས་པ་ཡང་བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཡང་སོགས་པ་ཅིག་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པས་སེམས་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །སེམས་པ་བཟང་ངན་གྱི་ཕྱོགས་བསྟན་པས་སེམས་སྡུད་དགེ་ཡུལ་ལ་འདུག
ལྡོག་ཅིང་། ཡང་བ་ཅིག་གཟུགས་དང་སེམས་ལ་རིམ་པོ་བདག་ཏུ་ཆོས་ལས་ཁམས་བསྟན་པས་གཟུགས་ཅན་དང་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་བསྟན་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་བཅུ་ལ་སྟེན་ཏོ། །སེམས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བསྟན་དུ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། །ཡང་བཤད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ཡོད
དེ། དང་པོ་ནི་བོ་མ་གསོལ་བས་གོ་བ་ལ་ཕུང་པོ་ཙམ་བསྟན་པས་དང་པོ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ཆེད་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་གོས་པ་བར་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྙིང་པ་ཡིན། །གསོལ་པ། སློབ་ལྡུར་རྒྱུ་དང་། །དགེ་སློང་མ་དང་རབ་བྱུང

:ཕྱུང་པོ་[illegible]

163 ཀ་རྒྱི

ཤེས་རབ་ཁ་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལྟ་ཅིག་གཞོན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚོར་བ་མི་ཤེས་པ་བས་བཀོད་པ་ལས། འདོད་པ་མི་སྐྱོང་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། །སྤྱ་བཞི་ཏུ་བབ་ཆོས་མཚུངས་པ། །དེས་ན་ཚོར་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཚ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །ཡང་བ་ཕོར་བ་ཞི་བཞི་
ལོག་ཏུ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་རང་བཞིན་སྟོ། ཚོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པ་ཞི་ཆེད་དུ་ཕྱུང་པོ་སོགས་ལ། དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཞི་བར་རྟོགས་པས་ཤེས་པས་དེ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་འདི་རྣམ་བྱེད་པ་ཞིའི་ཕྱིར་རོ། །དེས
ན་འདི་གཉིས་ནི་སེམས་པའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་ཕྱུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་ཕྱུང་པོ་ལྔ་ལ་ལོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ཡང་ཚོར་འདུ་ཤེས་ལས་ལྟུ་བ་བཞག་པ་སེམས་ཕྱུང་ཕྱི་གཞན་པས་འདི་གཉིས་རང་ཕ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་ལས་ཆགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དེ་ལས
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞིག་ཅིག་ལོག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། ཟས་དང་འདྲ་བ་ཕྱུང་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་མཐོང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། 161 ཀ་སྤྱི་བ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སོགས་ཕྱུང་བ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་། ཕྱུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་པས་མ་བྱས་ཀྱང་
པ་ཅི་ཞེ་ན། མ་བཤད་དེ། ཕྱུང་པོ་ནི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་གཅིག་ཅིག་གཞོམ་དུ་སོགས་མེད་པས་ཕྱུང་པོ་ལྟར་མི་རུང་ངོ་། །མདོ་ལས་ཕྱུང་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དག་ནང་ཡིད་ལས་སོགས་པ་སོགས་བརྒྱ་གཅིག་ཕྱུང་ལས་པ་བའི་དོན་མཚོན་པས། ཕྱུང་པོ་ཅན་མི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
ཕྱུང་པོ་ཕྲུག་པར་ལང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡུལ་དང་རྗེ་བ་མེད་པས་འདས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཅིག་ཆར་བསྡུས་ནས་ཕྱུང་པོའི་སྒྲ་ལས་ཀྱུ་བགྲོ་བ་དུས་ཕྱུང་བས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟད་པ་མེད་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ལ། །རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན

165 ཀ་རྒྱི

མོངས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པས་ཕྱུང་ལྟ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་མ་བྱེད་པ་བའི་དང་། ཡང་ན་པའི་སྐྱོང་སོགས་པས་མཆེད་པའི་དོན་གྱིས་རིམ་པར་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཟླ་བ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཆམས་གཉིས་སུ་རྣམ་སྨིན་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་པ་ཡང་། གཟུགས་ལ་ཞེན་པར་འཚེར་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྣོད་དང་། ཚོར་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་ཡིན་པས་ཟས་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་བདེ་སྡུག་གི་ཐ་སྙད་འཛིན་པས་ཚ་ལེགས་མི་ཞིམ་ཚུལ་བྱེད་པའི་ཚོད་མ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ནི་དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་གཡོས་མཁན་དང་།
རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕྱི་རྟོགས་པའི་རིམ་པའོ། །ཡང་ན་ཁམས་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིམ་པས་ཕྱེ་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པན་བརྩོད་པ་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཕྱུར་བ་ཡིན་གཟུགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡོད་པ་དེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པ་རེག་མ་བཅད་དང་། བཞི་པ་ཏུ་ཚ་བའི་སྙོམས་འཇུག་གྱིས་ཕྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ངང་ངོ་བོ་གསུམ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་སོ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་དང་།
སྲིད་རྩེ་ནི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ཙམ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་དང་སྲུ་བུའི་རིམ་པ་ལྟ་བུའོ། : 164 གཉིས་པ་ནི། དབྱེར་བའི་དོན་པའི་རྟེན་ཕྱོགས་སྟ་ཡིན་ཕྱིར་ངང་པོ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་ལྔ་བསྟན་ནས། ཡིད་ནི་ཡུལ་ད་ལྟ་
གསུམ་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཡང་ཡིན་པས་རྟོགས་ཕྱག་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བཤད་དེ། དབེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་འཛིན་གཟུགས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་

: 164 [illegible]

[illegible]

167 ཀ་རྒྱི

རིམ་པ་ཡང་གྲུབ་པ་བཞི་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་བཅུ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་མིག་གི་ཡུལ་ཡོན་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། མིང་གཞན་མེད་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཕྱི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་མིག་གི་ཡུལ
གཅིག་པུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུ་ནས་ཐ་སྙད་བརྗོད་དེ། བཤད་འབབ་ལ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཚན་མ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཉིད་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་ནི། ངེས་པར་དོན་ཆེ་བ་མི་ཞིག་ན་ཡོད་ཞེས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་དུ་ཕྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན
ན་ཡང་དེ་གཟུགས་སུ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་རགས་པ་དང་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཞིའི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཕྲ་ཞིའི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པས
འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མིག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་བཅས་ཐོགས་བཅས་ཡོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་སོགས་
ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སུ་བརྗོད་དུ་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདི་པོ་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བ་ཅན་ད་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དོ། །མིང་མེད་དུ་མི་ཧ་ངོ་
བ་ཞིན་ནོ། །ཡང་སེམས་བྱུང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་སོགས་པ་བསྡུ་བའི་ཚོས་མང་བའི་ཕྱིར། ཆེས་ངོ་བོ་ཡང་དེར་མི་འདུག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟག་པར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ནི་རབ་བརྟགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་བསྡུས

169 ཀ་རྒྱི

པོར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་སྐུ་ནི་ངག་གི་སྒྲ་ཡི་གེ་བདག་ཉིད་མིང་དོན་པ་དང་། གསུང་ཉིད་རིང་མེད་ཚིག་ཚིག་སྐད་སྟོང་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ནི་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་བཞིན་དང་ཐལ་བའི་ཐུགས་མཐུ་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཀྱིས་གསུང་བ་དེ་དག་ནི་ མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་། ཕྱིས་འཆད་པ་པོ་དག་གི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཚིག་སྦྱར་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་འདུས་ལ། ཕྱི་བ་སྒྲ་བསྟན་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་པས། ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་སོ་ཞེས་འདོད
དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཕུང་མི་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོས་མདོ་ན་ལ་བརྟེན་པས་བརྗོད་དོ། ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཅི་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་པ་དང་གསུང་དང་བརྗོད་པ་དང་བརྟུལ་ལ་དང་རིགས་པ་ཞིག་གསུང་དང་གསུང་གི་ལམ་དང་གསུང་
བཏུལ་བ་དང་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་དང་གསུང་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཞེ་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཚོས་གང་ཡིན་ཅེ་ན། གང་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དུ་བཀོད་པ་དང་། གོ་རིམས་དུ་བཞག་པ་དང་། གོ་རིམ་དུ་ཡང་དག་
པར་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་འི་ངང་བཞིན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་རང་དབང་སོ་ཞེས་པར་བཅད་དོ། : 168 གཉིས་པ། གཞན་ལུགས་ལ་དགག ། 170 རང་ལུགས་ལ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དེ་ཚད་ཙམ་ཅེ་ན། སྟེ་བ་ཅིག་སྔ་དེ་ཉི་ཤུ་
བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚད་དང་མཉམ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ནི་སྨྲ་ཀ་ཉུ་ཀ་སྡོང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ཚིག་ལ་ཆེར་གྲུབ་པ་དང་ཤུ་རང་ཤུག་ཀ་ཞིང་ཕྲེང་བ་ཞག་བཅུ་ཉུད་དུ་ཕྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་གཅིག་ཏུ་སྟེ་ལས་གཞན་བརྒྱད་ཁྲི་བུ

[illegible]

169

170 ༄༅། །བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྔོ་བ་གཞན་དག་ནི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ག་ཏུ་བཅུ་རེ་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཕུང་རེ་རེའི་ཚད་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཕུང་ཚད་ཀྱི་གྲངས་ལ་དེས་ན་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོས་པ་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ། རང་གི་
ལུགས། སྤྱི་ཆེ་དགེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དུག་གསུམ་དང་ཆ་མཉམ་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཕྱག་པ་སོགས་སུ་གྲངས་མ་སྟེ་ནས་པར་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཕྱི་རབ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུགས་ལས་ཆགས་སྦྱོང་བའི་པོ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་ལ། རྣམ་བཅད་གྲོ་
གསུམ་དང་ཆ་མཉམ་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་དང་སྟོང་དང་སྟོང་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངོ། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལ་བཞིན་གྱི་ནུས་པས། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དགེ་བ་ཡིན་པས། །རྒྱལ་བ་བདག་ཅག་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མཛད་པའི། །ཆོས་
ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་སྒོ་མོ་དེ་དག་གིས། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་གཏན་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱད་པ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་སྤྱད་པ་ནི། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་སྤྱད་པ་དེ་བ་ཞེས་མཛོད་ཀྱི་གཞན་པ་ལས་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་
དང་བཅས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ་དེ་ཕྱུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་ཚིག་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔེ་ལ་སོགས་པར་ཕྱེ་ནུས་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་རང་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེ་དང་བཅས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོར་བསྡུ་བར་བྱའོ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ནི་མིང་ཅན་ལྔ་ལས་གྲོལ་བ་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ལྔ་རུ་བསྡུ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་གཟུགས་སུ་སྡུད་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ༡༦༨ རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་པ་བའི་གནས་སྐབས་ཤེས་བྱས་མས་…

168

172 ༄༅། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་བརྒྱད་པོ་ཡོད་དོ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་…
འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ནི་རྫི་རེ་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བསྡུས་བ་རྣམས་ལ། འཆི་བ་འོད་དང་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཆུང་ངུ་ཡོད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་…
བའི་ལྟ་ནི་ཡོད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི་ཁམས་ཀྱི་མི་དེ་ཡས། གཙོ་བ་ཉི་ཚེ་ཐ་ཀྱིས་གནས་པས་ལ་ཞི་ལ་གཞན་པས་ལ་གཞན་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོས་ཁམས་སྟོག་ཏུ་ཕྱུང་གཉིས་བརྒྱ་ཁམས་བཞི་ཁམས་ལ་ཞིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེ་ཁམས་ལ་ཞིན་རྣམས་སུ…
བཅད་དེ་སྟོན། མིག་སོགས་ཁམས་ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ལྟུང་བ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཤེས་དང་། །ཆོས་དགའ་ཕྱི་དང་ནང་གི་བྱི་བ། །འདོད་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ། །ངེས་འབྱུང་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་དྲུག་ཚན་གསུམ། །གཟུགས་ཁམས་གཉིས…
པ་ལྟར་ཐོབ་པ། །འདོད་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས། །འདུ་བྱེད་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་ཁམས། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འགོག་པ་ཞི་བ་ཁམས། །དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། །སློབ་དང་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན། །འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་སྟེ། །དེ་ལྟར་ནི…
གསུམ་ཚན་ནོ། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རིས་ཀྱུ་མེད་ནང་ནམ་མཁའ་ཏྲ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་དང་པོའི་རིགས། ཕུང་པ་བརྒྱས། དྲུག་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ལ་རྟུ…

174 ༄༅། །ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་བ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ནི་སྒོ་དང་སྐར་ཁུང་སོགས་ཀྱི་བུ་ག་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཕྱུག་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲེ་སྣང་། ཉི་ཟླ་མེ་ཡི་ཆ་ཆེར་སྣང་བའི་ས་བཞིན་
སྣང་བ་དང་། མཚན་མོ་ཡོད་པ་ཞི་མུན་པ་དག་ཡིན་པར་འདོད་བ་ཞི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་པ་ཞི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་ལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་མུན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཁ་དོག་ཡིན་པ་ས་ཐ་ཅད་ལ་ས་ཕྱོགས་ཤས་ཆེ་བར་གསལ་སོགས་ཞེས…
ཉིན་ཏུ་གནོད་པ་གྲུབ་རུང་བའི་ཕྱིར་བསགས་པར་གནས་པའི་གཟུགས་སུ་ཤེས་པ་ཡི་ཉེ་བ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡུལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ཕྱུག་པ་དེ་ལ་གཞན་པ་མི་ཕྱོགས་པ་ས་ཕྱོགས་ས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ཕྱི་རོལ་ལ་དང་
རེ་རོག་ས་ཀྱི་ཉེ་བ་འཁོར་ཡང་ཡིན་པ་ས་ཕྱོགས་ས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་ཕྱུག་ས་ལ་ནམ་མཁའ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་ལུ་མི་རིགས་པ་ལ། ནམ་མཁའ་བ་ཞིག་ཞེས་ལ་ཕྱི་དང་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་གསུངས་པ་ས་ཕྱིར་དང་། ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཞིབ་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ལས་སོགས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་བ་ཞིག་ཞས་ས་ལ་ཆགས་པ་བ་དང་འབྲལ་ཏེ་སྣང་ས་བར་གསུངས་ས་ལ། ནམ་མཁའ་བ་ཞི་ཟག་མེད་ཡིན་པ་ས་སྣང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་བ་ཞི་ཞིབ་ས་ལ་ཞིབ་ས་སོགས་པ་བཞིན་སྐྱེ་ས་དབུར་གདགས་པར་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་དག་
བུ་ར་དེ་ནི་ཞིབ་ས་སུ་ཕྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ནམ་མཁའ་བར་ཚོལ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་སུ་ར་བ་ཞས། མདོ་སྡེ་པ་ས་ནི་རང་ལ་བ་སྟེ། ནམ་མཁའ་འདུས་དེ་བཞི་ཁམས་ཐ་དད་མེད་དེ་ཅན། ནམ་མཁའ་འདུས་དང་དེ་ཡི་ཁམས་སོགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྫས་སུ་མེད་ཙམ་ལ

176 ༄༅། །པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་དོ། །འདི་ར་བཤམས་ལ་རྣམ་པ་ཞི་བར་དབྱེ་མཛད་པ་ནི། ཁམས་རྣམས་སུ་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་སྟེ་སྟེ་བསྟན་པ་ས་ཁམས་ཐམས་ལ་ས་བཅོམ་ས་ནི་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བ་དེ་སྣ་ཚོགས་
རྟོགས་སླ་བས་ཀྱི། གཞན་གཟུགས་ཕུང་ལྔ་ཕྱི་རེར་དབྱེ་ས་དེ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པ་ས་ཕྱིར་རོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོན་སྟེ་ལ་ཕྱུགས་ཆུ་ཡི་ཤེས་ཕྲ་བ་ས་ཕྱོགས་པ་མཐའ་མེད་པ་ཞི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་ས་ཞི་ཞན་པ་དེ་ས་བསྟན་པར་མི་ནུས་ལ། དེ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ། །བྱེ་
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པའི་དབྱེ་བ། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོའི་སྐབས་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་པུ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་དེ་ནི་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་འདི་ཞེས་ཅིག་གི་ས་གཞན་ལ་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་
ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཐུབ་མོ་ད་ཏུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བསྟན་ཡོད་དུ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་དེ་ཡི་རྟེན་པ་དག་ལྔ་མི་ཡུལ་ཆད་པའི་རྗེ་མ་ཀུ་ཏུ་ནས་བཏུ་ག་ཏུ་བ་ཅས། །ཕྱོགས་ཀྱི་ནས་འདུག་ཏུ་བ་ཅར་ཡུལ་ཆད་པར་བསྟན་དུ་ཡོད་ཏུ་བརྩོན་མོང་
ཏུ་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །དབང་པོ་ལྔ་ཡང་ཀ་ཏ་བར་ཐུབ་ས་ལ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བུ་དེ་གཅིག་གི་སྣ་སྣ་ཚོགས་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་དུ་ཕྱི་སྣང་ས་མི་འབྱུང་། །རོ་དང་རེག་བྱ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །སྒྲ་ནི་ཐུན་མོང་ཏུ་བསྟན་དུ་ཡོད་དེ། གཅིག་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་དེ་ཐུན་མོང་ཏུ་བསྟན་ནས་ཏུ་ཡོད་
དེ། གཅིག་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་དེ་ཀ་གཅིག་ལ་སྣང་བས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་ན་ཏུ་ཡོད་ཏུ་ཡོད་པར་ཕྱི་རྣམ་པར་ཆད་པར་མེད་དེ། ལར་ཕྱོགས་དེ་དོན་ན་གྲགས་སུ་བ་རས་ཞེས་གྲུབ་པ་བསྟུ། །རང་ཐུབ་པ་ས་ཕྱག་ཐུབ་པ་ས་འདོམ་གང་ན་བ་དུ་ཐུབ་པར་བསྟན་དུ་མེད། །དེ་ས་ན་ཁ་ཅིག་རྣ་བ་དང་བ་ཐུབ་ན་ས་འདྲེན…

༈ ཐོས་འདོད་དགའ་བ་བའི་ངོ་ཤེས་ཕྱིན་པ་དག །[illegible] །ངེས་པ་ར་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེ་ཞེ་བ་ལ་[illegible] །འདི་རི་ཤི་རིག་[illegible] །དེ་ར་ནི་རེ་ས་ཤི་ལ་[illegible] ཞེས་གསུངས་ས་ལ་ས་མི་ནོ་ངེས་སོ། །སེམས་ཅན་[illegible] ཞེས་པ་བ་ནི་ཀྱི་[illegible]།།

178 ༄༅། །ཁྲི་ཕྱེད་པ་བའི་རང་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་རྟོག་ལ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མ་ཁ་ར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལྡན་འཛིན་པ་འམ། དེའི་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་ས་འཛིན་པའི་དམིགས་པའོ། །ཡང་ཡུལ་དང་
དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྟོགས་པ་བཅམ་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་གཞན་སྟོབས་ཤིང་ལ་ཐོགས་པ་ལ་ཐོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟར། མིག་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་ལ་སོགས་མི་བྱེད་པར་རང་ཡུལ་ལ་ལོན་ལ་བྱེད་པ་ས་ཐོགས་པ་བསྟེ་ང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རྟོགས་པ་
ནི་ཐོགས་པ་དང་མཛུག་ས་པ་ནི་མ་ཐོགས་པ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཡང་ན་དང་ཡུལ་ལ་གཏོད་ཅིང་འཛུག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོགས་པའོ། །དེ་ས་ན་གཟུགས་ཅན་རྐ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ས་ཐོགས་པ་བཅས་ཏེ་པ་ན་ཚུན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ༈ མཚུངས་ལྡན་ཀུན་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་
ལ་ཐོགས་པ་ས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་བསྡུ་བའི་སྐྱེ། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ས་མ་ཐོགས་པ་ནི་དམིགས་པ་ས་ཡུལ་འཛིན་ཅིང་། རྟེན་མ་བསྒྲགས་པ་ས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག…
མཚུངས་ལྡན་རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་པ་ས་ཐོགས་པ་ལ་ཡུལ་ལ་མ་ཐོགས་པ་ནི་རྟེན་བཞག་ལ་ཡུལ་བཅས་ན་མེད་པ་ས་ཡུལ་ལྡན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མིག། ཡུལ་ནི་དམིགས་ན་ས་པ་ས་མཚུངས་ལྡན་…
གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ས་དམིགས་པ་ལ་མ་ཐོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་མ་ཐོགས་པ་ས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ན་ཡུལ་ལ་མ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། སེམས་…

171
ལྷ་ར་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་དང་འདྲའོ། །ཡང་སྡིག་པ་བཞག་གསལ་བ་དག ཡི་ར་ངས་དང་བསྒྲལ་བའི་ང་སོ་ལ་བ་གདབ་པ་འི་ཕུང་པོ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བསྡུས་སོ། །འཕྲོད་པ་དང་དང་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི། མདོ་ལས། རྣམ
གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཐོས་པ་དང་། མི་སྟོན་ཀྱང་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། དེ་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་ཤིང་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི······
མཚན་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ལེགས་པར་བཟུང་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དང་ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་ལ།
བཤད་པ་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སྒྲ་ཡང་ཡོད་པས། སྒྲ་དང་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྔོན་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུས་ལ།
འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱང་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞིན་དུ་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ
ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་ཚོར་བ་མེད་པ་དག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན

173
སོ། །འདོད་པ་སོ་སྐྱེ་བའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སེམས་སྤྱོད་ཡིན་པས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །ཚོར་བ་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་ཞི་བས་སྐྱེ་བ་དེ་ར་འདུས་སོ། །ཡང་ཚོར་བ་འདུ་བྱེད་ནི་ཚོགས་པ་བས་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུའོ། །ཁམས་གསུམ
ལས་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། གཉིས་པ་བཅུ་བཞི། གསུམ་པ་ཡིད་སོགས་གསུམ་དུའོ། །ཡང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་འགོག་པའི་ཁམས་ལ་ལས་དང་པོ་གཉིས་པ་ལས་འདས། གསུམ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་
འདུས་སོ། །དེ་ན་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དེ་དག་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཡིད་ཚོས་ཡིད་ཀྱི་···
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་ལ། གསུམ་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུས་སོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ས་གཉིས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། གཉིས་པ་ཡིད་ཚོས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དུའོ། །འདུས
བྱས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད། འདུས་མ་བྱས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དྲུག་ཚན་གསུམ། བཞི་ཚན་གཅིག །གསུམ་ཚན་དྲུག །གཉིས་ཚན་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ཚན་གཉིས་སོ། །གསུམ་ཚན་དྲུག་ལ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ་ནམ
མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་རེ་གཉིས་ལས་ཁམས་དྲུག་གི་བཞི་ཞི་མཚན་ཉིད་བཤད་དེ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཟག་བཅས་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི

175
དེ་ར་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་སྤྱོད་ལས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་སྣང་བ་དང་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མཐོང་ཕྱི་རོལ་བུག་པ་ཡོང་བའི་གནས་མེད་ལ། སྣང་བ་དང་མུན་པ་ནི་བས་གསལ་བ་ཡོད་པ་ལ་མ་ཁྲིད་པ་ཅི་ལ་ཕུག་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་
པར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ཕྱུག་ཚོགས་རང་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྲིད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཕ་མ་རང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར
ཁམས་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་ཉེར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནས་འཆི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཁམས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འི་ལ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ནི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ས་བོན་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་
བསྐྱེད་པ་དང་། གསོ་བར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་རྟེན་དང་། རྟེན་ཅིང་ཞིང་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གནས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་གོ་འབྱེད་པས་གནས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྲིད་པ་བརྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི
འཇུག་པའི་ཕྱིར།
།བཞི་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྡུས། གཉིས་ཚན་ལྔ་དང་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཚན། བཅས་ཚན། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་
བ། སྣང་བ་གསུམ་དང་། ཐོགས་པ་བཞི་འབྱེད་པ། སྤྱིར་བ་སོགས་པ་བའི་འབྲེ་བོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་དང་། ཐོགས་པ་བཅས་ཐོགས་པ་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དེ་རྣམ་པ་བཞི་ན་བར་སྟེ། གཟུགས་ཡི་རྣམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱི་བ་ཡམ་ཁམས་པ་དང་། སྟོན

177
ཞེར། །གཅིག་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ཞེར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་གཅིག་བསྟན་ཡོད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དུ་ཞེན། ཐོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སྒྲིབ་ཐོགས་དེ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སུ···
རུང་བའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ཡོ། །ཐོགས་པ་ཡང་སྒྲིབ་པ་དང་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོགས་བཅས་གཅིག་ཡོད་པའི་སར་ཐོགས་བཅས་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འགོག་པར་བྱེད་ལ་ཐག་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་ལག་པ་ཐག་ན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྡོ་བའི་ཡུལ་དུ་རྡུལ་ཕྲན་ཉེ་མི
སྐྱེ་བས་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ཐོགས་ནི་མིག་སོགས་ཡུལ་ལ་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་པ་ལས། ཉ་མིག་ལ་ཆུ་ཤ་ལ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་སྐམ་ལ་ལ་མི་ཐོགས་པ་དང་། ཉ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཐོགས་ལ་བ་ལ་ཆེ་ན་མིག་ལྟ་བུ་སྣང་མ་ལ་ཐོགས་པ་དང་ཐུ
ལ་མི་ཐོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ར་ཐོགས་པ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིས་པ་གསོད་དང་། སྣ་ལ་ལ་ཞ་རཏྣ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ར་མི་ཐོགས་པ་མ་དང་ལ་དུ་འཆི་བའི་མིག་ལྟ་བུའོ། །མིག་མཚན་མོ་ཐོགས་ལ་ཉིན་མོ་མི་ཐོགས་པ་ནི་པགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཁྱད་དང་འཁུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི
དང་། ཉིན་པར་ཐོགས་ལ་མཚན་མོ་མི་ཐོགས་པ་ནི་མི་ཕལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་མཚན་མོར་ཡང་ལ་ལས་དང་སྣང་བ་ལ་བཀོལ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ར་ཐོགས་པ་ནི་ཕྱེ་དང་ཁྱི་དང་རྟ་དང་ཤུ་བ་ཡི་ལ། སྤྱག་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ར་མི་ཐོགས་པ་མ་དང་ལ་
ཏུ་འཆི་རིས་དང་འདེག་ཏེན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་ཕྱེས་པའོ། །དམིགས་ཐོགས་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་གི་དམིགས་པ་དག་ལ་ཐོགས་པའོ། །ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་དབང་པོས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་

179
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དང་དམིགས་ཐོགས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཡུལ་ལྡང་དང་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་གཞོན་ནུ་ལ་ཞེན་ནེ། དེ་ནས
དམིགས་པ་གང་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཞན་དག་གིས་ཐོགས་ཤིང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཐོགས་བཅས་བཟློག་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་པས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཐོགས་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ཚན་གྱི་རྣམ་པར་དགེ་སོགས་གསུམ
ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ~~ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པའོ།~~ ~~།དང་པོ་ནི།~~ ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་བརྒྱད་དེ་ཐོགས་བཅས་སུ་བཤད་པ། དེ་དག་ཉིད་ལས་གཟུགས་སྒྲ་ཁམས་ལ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དངོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །
གཞན་དག་ནི་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་སྟེ་ཡུང་མ་བསྟན་ནུ་བྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཕྱིར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་འདི་ར་འབྱུང་རོ། །བརྒྱད་པོ་ལས་གཞན་བཅུ་པོ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་
དགེ་མི་དགེ་ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་གྱུན་སློང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཨ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་གིས་དེ་གསུམ་ལ་མ་དམིགས་པས་སོ། །བཤད་མ་ཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་འགྱུར་དགེ་བ་ཡིན
པ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མིན་ཏེ། ཏིན་མ་ཉམ་གཞག་གི་སེམས་དགེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །གཅིག་མ་ཉམ་གཞག་གི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་མིན་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཀུན་ནས···

༄༅། །བསླངས་པ་འདི་ནི་བ་ང་གིས་དགེ་བ་ཟོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདང་སེམས་ཁམས་བདུན་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་སོགས་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་སོགས་དང་། ཀུན་ནས་སློང་བ་ཞི་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་མི་ལྡན་པ་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །དོན་དམ་པར་དགེ་བ་ནི་བརྟགས་འགོག་སྟེ་བཞི་བོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ནི་དུག་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་སོགས་དང་། ཀུན་ནས་བསླངས་པ་སྐྱེ་སོགས་དང་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་དང་། ཀུན་ནས་བསླངས་པ་འདི་དགེ་མི་དགེ་མིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེས་བསླངས་པ་དང་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་གཟུགས་སྒྲ་ཡི་ཁམས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ་ཅིས་འདུས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཀྱིས་བསླངས་པ་འདི་དགེ་མི་དགེ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། 179 །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་དུ་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདོད་པ་དེར་དེའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་ཞིང་དེའི་སྲིད་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་ཁམས་བཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་དྲི་དང་

[illegible]

༄༅། །གཉེན་གྱིས་བཙུན་པ་དང་ལ་ཁེན་གྱི་ལུགས་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་ནས། བྱེ་སྨྲས་གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་མེད་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕོའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་ངེས་པ་རྟོན་པས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། ལུགས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཟློག་པས་སྐྱོན་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟར་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་དག་ཆོས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དྲི་དང་རོ་ནི་རང་འཛིན་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྟགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྨྲའི་ཕྱོགས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་གཉིས་དགོས་པ་མེད་པར་ཐུབ་སྟེ། རྟེན་མཛེས་པ་དང་ངག་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འང་ཕབ་པར་བསྟན་ཏེ། མཛེས་པ་དང་ངག་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་དབང་པོའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དགོས་པ་ནི་དབང་རྟེན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེ་སྨྲའི་ཕྱོགས་ཞིག་གིས། གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་མེད་པའི་དབང་རྟེན་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། དེ་དེའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕོའི་དབང་རྟེན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཕོའི་དབང་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་སྣ་ལྕེའི་དབང་རྟེན་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ལྕེའི་དབང་རྟེན་ནི་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་ལ་མཛེས་པ་དང་ངག་སྨྲ་བ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ཚིག་སྐྱེ་མཚུངས། ཡང་སློབ་དཔོན་གནས་པ་འཕགས་པ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་སྣ་དང་སྤོས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མེད་པའི་དྲི་རོ་ནི་རང་འཛིན

༄༅། །ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་ལེན་ན་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་འཕངས་པ་ལ་ལན་དོན་མཐུན་མ་ཐེབས། བྱེ་སྨྲས་གལ་སྲིད་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཕོའི་དབང་པོ་མེད་དེ་མི་མཛེས་པའི་ཕྱིར་ཞར་བ་དང་ཞ་བོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཕོ་དབང་ཡོད་ཀྱང་མི་མཛེས་པར་ཅིས་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་ཕྱིར། ཕོ་དབང་ཉི་མཛེས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི་དགོས་དབང་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཡོད་ན་མཛེས་འདོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་གཞན་བཞིན་ནོ། །འོན་གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་མེད་ན། མདོ་ལས། གཟུགས་སུ་དབང་པོ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་མེད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལ་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། གཟུགས་ཁམས་ན་ནི་དེ་རང་སྣ་ལྕེ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་གང་དག་སྲིད་པ་དེ་མཚང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོའི་ལུང་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དེར་ཕོ་དབང་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་སྲིད་ཚད་ཚང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཟུགས་ན་ཡུལ་གྱི་སྣ་ལྕེ་མཆེད་དབུགས་ལ་སྲིད་པ་སྤྱོད་པས་དབང་པོའི་དབང་གིས་ཡུལ་བསྒྲུབ་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་དབང་པོ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱི་དྲི་རོ་ནི་མེད་དོ། །ཕོའི་དབང་པོ་ནི་དེར་མེད་དེ། འཁྲིག་པའི་རེག་པའི་སྐྱོན་སྲིད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས······

༄༅། །གཞན་བཞི་བཅུ་ཚ་དགུ་པོ་རྣམས་ལས། ཅི་རིགས་པར་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་ཐམ་གསུམ་པོ་དག་རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐམ་གསུམ་པོ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཐམ་གསུམ་དང་། སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་དང་། སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དཔྱོད་པ་དག་ནི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་ནི་ལྡན་ནས་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ནི་རང་གི་ས་པའི་དཔྱོད་པ་ལ་ལས་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་ནི་དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་གྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དཔྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་མི་འདུས། དེ་རིགས་དང་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་དེ་རྣམ་པ་དང་པོ་ཉིད་དུ་མི་འདུ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དཔྱོད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དང་རང་མཚུངས་པར་ལྡན་མི་སྲིད་ཅིང་། དཔྱོད་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་མི་འདུ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དཔྱོད་པ་དེ་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན

༄༅། །གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི···ཕྱིར་སྙམ་ན། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་གོ། །དེ་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལྔ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་--རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྟོག་མེད་དེ། རྟའི་རྐང་ལག་གསུམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་མི་ནུས་པས་རྐང་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་གི་ནང་ནས་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །ངེས་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་གཡེང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མ་གཟབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོས་བསམ་དང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་སྟེ། དམིགས་པ་གཞན་ལ་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཚོར་དང་འདི་ཆིག་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་མིང་ལ་མི་བརྟེན་པར་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་བཞིན་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དོ། །འབྲེལ་པར་གྲགས་ཅེས་པ་གཞན་ནི་ཐབ་ཏུ་སྒྲའི་ལུགས་སུ་སྟོན་པས་སོ། །རང་གི་བཞེད་པ་རྟོག་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་གཞན་མེད་པར་དགོངས་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང

181 ཀ་སྐྱུ

རོ་མེད་དེ། དྲི་རོ་ནི་ཁམས་ཟས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དང་དམིགས་རྐྱེན་དེ་གཉིས་མེད་པས་ལུས་ལ་ཙནྡན་དང་ནི་སྣ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མ་གཏོགས་ཏེ་མེད་དོ། །འོན་དེ་ར་རེག་བྱ་ཡི་ཁམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲས་པ།
ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁམ་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རེག་བྱ་ཡི་ཁམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དུ་ཟིན་དོ། །འོན་ཁམས་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན
མིན་པའི་དྲི་རོ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་དྲི་རོ་ཡོད་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། དྲི་རོ་ཡིན་ཚད་ཟས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འགྲོ་ལ། རེག་བྱ་ཡིན་ཚད་ཟས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རེག་བྱ་
དབང་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་དགོས་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་མ་ལུས་པ་ཟས་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ས་མ་གཞི་དང་། གོས་སོགས་བགོ་བའི་དངོས་པོའི་རེག་བྱ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་ཟས་ལ་མེད་པར་དྲི་རོ་ལ་ཡོད་དགོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟས་མི་དགོས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ
ལ་དྲི་རོ་དགོས་པར་མེད་ཅིང་རེག་བྱ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བརྩུན་པ་དཔལ་ལ་ལེན་ན་རེ། རྒྱུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གི་ཐམས་མ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་དང་གཟུགས་སྒྲ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ལ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་རྣ་ཆེན་ཅིག་སྐྱེས་པས་ལུས་ཡང་བ
དང་སྐྱེད་པ་གསེར་གྱི་ངང་ཅེ་བརྩེགས་པ་རྐྱམ་པའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ཡོད། དྲི་རོ་རྒྱུའི་སྙོམས་པར་འཇུག་གི་དུས་ན་ཚོར་བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡང་གཏན་གྱི་དུས་ན་གཟུགས་སྒྲ་རེག་བྱ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་དྲི་རོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་སྨྲའོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི

183 ཀ་སྐྱུ

ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་སྨྲས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་ཕལ་དུ་འཆི་བ་རྣམས་ལ་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ངེས་པས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་འགྲུབ
པོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། མངལ་དུ་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་དབང་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུ་དང་བཅས་ན་སྐྱེ་ལ། རྒྱུ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མངལ་དུ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྱུང་ལ།
གཟུགས་སུ་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དབང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། དབང་པོ་ལ་སྲེད་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཡིན་པ་ལས་དེ་ཡང་ཡུལ་དྲི་རོ་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་ན་ཡུལ་ཅན་སྣ་ལྕེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གདོན་མི
ཟ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གཟུགས་སུ་རྒྱུ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་འབྱུང་ན་ཕོ་ཡི་དབང་པོ་ཡང་ཅི
སྟེ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་དགོས་པ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡང་བྱེ་སྨྲའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ནི་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི
རྒྱུད་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་རིགས་ན། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་ན་ཕོ་དབང་ཡང་ཡོད་རིགས་པར་བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས

185 ཀ་སྐྱུ

185 189

གསུམ་སྟེ་གཟུགས་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་མེད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས། དམིགས་པ་དང་བཅས
མ་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་ཐ་མ་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ཁམས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཏེ་གཟུགས་ཅན
བཅུ་ནི་སྡུག་བདེན་དང་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིར་བལྟ་མཉམ་གཞག་གིས་པ་མིན་ཅིང་། དེ་དག་ཉོན་སྨོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི་ལྔ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་ནི་གྲུ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་པ་མེད
པའི་རྣམ་ནི། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཅེས་པ་དང་རྟོག་དཔྱོད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །རྟོག་དཔྱོད
དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ མེད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་གཉིས
ལ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལྟ་བ་རྟོག་དཔྱོད་གཅིག་ལས། རྣམ་པ་དང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྟོག་དཔྱོད་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འབའ། རྟོག་པ་ཡང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། རྟོག་པ་དཔྱོད་མ་གཏོགས་པ

187 ཀ་སྐྱུ

པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་དེ་ནི་མེད་ན་དཔྱོད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ནང་དུ་ཡང་མི་འདུ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ས་ན་ཆོས་པ་ཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་དག་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དག་མ་གཏོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི
ངོ་བོ་དག་སྟེ། རྟོག་དཔྱོད་དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཞན་དང་ལྡན་པ་མེད་པས་ན་རྟོག་ དཔྱོད་དང་བཅས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དག་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་ནི་ལས་གཞན་མེད་པ་ལས་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན
པས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དཔྱོད་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཙམ་ནི་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔྱོད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དཔྱོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཞེས་འདོད་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དཔྱོད་མེད་རྟོག་ཙམ་དང་བཞི་རུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བཞག་དགོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དང་པོ་ནས་གསུམ
དུ་ཡོད་པ་དེ་ཕལ་ཆེ་བས་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་གི། དཔྱོད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ནི་ཕལ་ཆུང་བས་མ་བཞག །ཡང་ན་དཔྱོད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱི་བའི་ཁམས་གཞན་མེད་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཞག་གོ། །ཁམས་ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད

189 ཀ་སྐྱུ

༄ དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལྔ་པོ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་ལ། གཞན་ཡུལ་ཅན་ཡང་ན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བཅས་པར་འགྱུར་བོ།

185

སེམས་བྱུང་བའོ། །དཔྱོད་པ་ཡང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ་ལེགས་པར་རབ་ཀྱི་ཉེ་དཔྱད་པ་སྐྱེ་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་ཞེ་བ་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་རྟེན་ཏེ་ཡུལ་བཞིན་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་བ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚུངས་
ལྡན་མ་ཡིན་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། ༄ །ཁ་ཞེ་ན་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། 175 །རིགས་ནི་ཞེན་གྱི་དབྱེ་བ། 190 འབྱུང་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། 192 ཟས་ལས་གསོ་བ་བ་ཡིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 192 མཚན་དབྱེ་གཙོ་སོ་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 193 རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད
ལས་ཟིན་པའི་དོན་གཟུགས་ཅན་ནང་དྲང་པའི་ཕན་གནོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྣ་ནང་ལ་སོགས་པ་པས་དབང་པོ་ལ་ཕན་བཏགས་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་ཕན་གནོད་རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ན་ཞིན་པ་དེ་ལ་བརྟན་དགོས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་ཏུ་མ་ཞེན་པ་ནི་དགུ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་ནི་དབང་པོའི
ཚོགས་པ་ཞན་མེད་པས་ཕན་ཞིན་གནོད་པ་ལྷུར་མི་ནུས་སོ། །སྒྲ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་བདག་གཞན་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་མེད་པས་ཕན་གནོད་ལྷུར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡོད་ཅིག་སོགས་ལྟ་གཟུགས་སོགས་ལ་བཞི་སྟེ་དབང་ནི་ཟིན་ཟིན་མ་ཟིན་ཟིན་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྟ་བུར

[illegible]

ཞ ༄༅། །རྟེན་དང་དང་གཟུགས་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་ནི་འབྱུང་བ་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ཤན་ཡོད་པས་ཚོགས་པ་པ་ནི་རྟེན་དུ་རུང་ལ། མིག་སོགས་ལྔ་ཡི་འདས་མ་འོངས་ནི་ད་ལྟར་ཕན་གནོད་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བས་མཐོང་
བ་འདང་ཡོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ས་བཞི་ནི་ད་ལྟ་བའི་དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པ་དག་ཟིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་རྩ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྲ་དང་སྤུ་དང་སེན་མོ་དང་སོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་དང་། ངེས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་མ…
190 ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། རེག་བྱ་ལ་རྒྱུ་ནི་རེག་བྱ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རེག་བྱ་རྣམས་ལས་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། དགེ་སློང་རེག་བྱ་ནི་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་དང…
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལ…
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་རོ། །འདིར་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་དག་ནི་འབྱུང་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ནི་རེག་བྱར་མེད་ཅིང་སྲ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི
པའི་བཞི་པོ་ནི་རེ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རེག་བྱའི་འཇམ་པ་སོགས་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་དོག་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྒྲ…

[illegible]

ཞ ༄༅། །འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྡུལ་ཕྲན་འདུས་པའི་ཕྱིར་བསགས་པའོ། །ཞི་རེས…
བཟུང་ཡིན་པས་ཐོགས་མེད་རྣམས་མ་བསགས་པར་གྱུར་བོ། །བཞི་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅོད་བྱེད་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་དང་བཅད་པར་བྱ་བ་ཤིང་སོགས་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཁམས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དགྲ་སྟ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་ནས
192 གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ། རེས་བཏགས་ནི་དགྲ་སྟ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཐ་མར་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པས་འདུས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།
ཏེ་ལ་རྒྱུན་ཕྱེ་བ་བར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བའི་ངལ་ཡོད་པས་ན་འདུས་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །དེ་རྣམ་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ
རྣམས་རྒྱུ་སྦྱར་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་དེ་ཀྱི། རྒྱུ་བཞག་པ་ནི་དགྲ་སྟ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དགྲ་སྟ་ལ་སོགས་པས་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས། རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཕྲ་བས་བུ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅན་རྣམས
པར་དུ་བཅད་དེ་སོ་སོར་སོ་སོར་འཇོག་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་བཅས་པ་ནི་གཅོད་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་གཉིས་ཀར་ངེས་པ་བཟུང་གི་ཁམས་གཞན་དག་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བོ། །ལུས་དབང་སོགས་ནི་བཅད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་མ་ལུས་པ་ལུས…

ཞ ༄༅། །མགོ་དམ་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །ལྔ་པ་རྒྱུ་ང་བ་གསུམ་ལ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིན་དགེ
ལྔ་སྟེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མེད་དེ། མིག་གི་ཁམས་སོགས་ནི་གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཤི་བ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྔོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཟད་ཅིང་། རྒྱས་པའི་རྒྱུ…
194 མེད་པའི་ཤི་བ་ལ་དབང་པོ་མེད་ན་ཤི་བ་ལ་རྒྱུ་གཅིག་ཐོག་པ་ལ་འོད་པ་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་མ་སྐམ་ན། དེ་ནི་རྒྱས་རྒྱས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འཕྲལ་ལ་སྔོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་འདི་ལ་རྒྱུ་མཐུན་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཐལ་གསུམ་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཞེས
པའི་འགྲེལ་པར། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་གཞན་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་ལ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱིས…
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་ཙམ་ཡོད་པས་མི་འགལ་ལ། འདིར་རྒྱུ་མཐུན་ལས་འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུས་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ལས་མ་རག་པར་དེ…
དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེར་འདོགས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་ལས་སྐྱེས་པས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སམ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་ཡིས་ན་ཞི་རྣམ་སྨིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་མིང་

དེ་ནི་དང་པོར

ཞ ༄༅། །འབྲས་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་རྒྱས་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྒྱས་བྱུང་མེད་པར་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་དེ། ལྷ་ཡི་མིག་བཞིན་ནོ་ལྷ་ལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་དེ། ལུས་ཉམ་ཆུང་བ་ལ་སྨན་པ་དག་སྐྱོན་གཡང་མཐོང…
མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་དང་ཐ་མི་དད་པར་འདུག་པའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའོ། །སྒྲ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་… མིན་ཏེ། སྒྲ་བསྒྲགས་འདོད་ན་འབྱུང་ལ་མི་འདོད་ན་མི་འབྱུང་བས་འདོད་དགུར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པ་ཡིན།
196 རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞིང་ཚད་ན་མི་སྐྱེ་ལ། ཐ་ཤི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་ཚད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་མཚན། །གང་གིས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཉན…
པར་གྱིས། །ཚིག་རྩུབ་དང་ནི་ཀུ་ལ་བ་རྣམས་སྤངས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཚིག་རྩུབ་སྤངས་ས་ལ་སོ་མས་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་འཐོབ་པར་གསུངས་ལ་ལ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རྒྱུ་དེ་ལས་ལས་པར་མཆོད་པར…
དབྱངས་དེ་ཐོབ་པར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐབས་ལས་པའི་ལས་ལས་མ་ཐོབ་པར་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཚངས་པའི་དབྱངས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བརྒྱུད་པ་ལྔ་སྟེ། ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་གི་འབྱུང་བ་དང་། དེ
ནས་སྔོན་ལས་ལས་བྱུང་བ་མིན་པ་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་གསར་བྱུང་རྣམས་དང་། དེ་ལས་སྒྲའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལས་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཚོར་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མཐུན་བྱུང་བའི…

ཞ ༄༅། །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི། འདི་ག་ཏེ་ན་ཚོགས་མཆོག་མ་ན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཟག་མེད་སྔ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་སྐལ་མཉམ་མེད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག
མ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དུ་ཞེ་བས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་དེའི་ཡང་རྗེས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །ཐོག་མ་བཅས་མེད་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏང་གི་དམིགས
198 བསལ་ལ་སྦྱོར་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡི་ཡིད་སོགས་གསུམ་དང་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའ་ས་ནི་རྒྱུ་ང་བ་གསུམ་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་འདོགས་སྟེ་རང་རང་གི་ཟུང…
ཚེ་ན་འཕགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཚོར་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་། ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ལྔ་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ནི། གང་ཞིག་གི་ཁམས་ལས་ཕྱི་མ་ཀྱི་ལྡན་པ་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་བམ་ཞེ
■ མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། ཞེས་པས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། མིག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་ཚོགས་ཐོབ་པར་ཐོབ་ཅིག་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ཏེ། དེ་ལ་སྔ་མ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་ལུས་ཀྱི
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་གམ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་བཅོ་བརྒྱད་པས། མིག་ཤེས་ནི་སྔར་སྲིད་པར་མ་ཐོབ་ཉིད་མཆོག་མ་ཡིན་ལ་ཚོང་གི་ཡང་དགོན་པར་ས་མཐོང་ས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། མིག་ནི་སྔར་མི་ལྡན་པ་ལ་ས་སྣ་བས་ཏེ་རགས་ར་ཐོབ་པ་དང་། འདིར

191

སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་འབྱུང་རྒྱུར་སོ་སོ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་པོར་མཚུངས་པ་མིན་ནོ། མིག་སོགས་ལ་སོ་སོར་བཟུང་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་ཡུལ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བ་གོང་དེ། མདོ་ལས། མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་འབྱུང་བ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་ཅན་
བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་བསྟན་ཐོགས་ཅན་དང་། སྒྲ་དྲི་རོ་ཡང་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་དང་། སྐྱ་འབང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་ལས།
གང་མིག་གི་ཤ་རིལ་ནང་གི་ཡུལ་ཕྱིར་མ་བྲང་བ་རྣམ་བྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མིག་ཤ་དང་དབང་མིག་དང་པར་འཛིན་པའི་དབང་རྟེན་གྱི་སྦྱོར་གླས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བསྟན་གྱི་མིག་དབང་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མིག་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་མི་ནུས། མདོར་དགེ་སློང་མི་འདི་ནི
ཁམས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་འབག་ལ་ཡོ་ཞེས། དེ་སྐད་གསུང་བ་མི་འཐད་པ་སྟེ། ལུང་དེས་དབང་པོ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། མདའ་དུ་འཇུག་པ་ནུ་རྒྱུར་ཀྱུར་པོ་ནི་ས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་གཟུགས་གཞི་འི་རྒྱུ་བ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་འབྱུང་
བ་ལས་མིག་སོགས་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་འབྱུང་ལ། ཡིད་ཁམས་ལས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་རྣམས་འབྱུང་བས་ཁམས་དྲུག་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་ར་བསྟན་ཏོ། །དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་མདོ་དེ་ར། རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། འབྱུང་བ་ཞིར་
མ་གཏོགས་པའི་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དགེ་སློང་མི་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ལུས་པ་འང་མིན་ཏེ། མདོ་ལས།

193

ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བཅད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅད་པའི་ཡན་ལག་ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྣམས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བུའི་འོད་ལྟར་དང་བའི་ཕྱིར། ལོན་ལྟ་ཅི་ཚད་པ་སྐྱར་སྦྱར་བ་ལ་ལྟ་འི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་ལྟ་རྩེ་དང་དྲུ
འགྲོ་འི་མཐུག་མ་ཚད་པ་ལ་འབང་དབང་པོ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེ་དག་དབང་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི། དེ་སྐད་སྐྱུར་བ་ན་དབང་པོ་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུས་ཀྱང་གིས་དབང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྨིག་པའི་མཐུག་མ་བཅད་དུམ་འགྱུལ་བ་བཞིན་ལྟ་ང་གི་དཔེར་གྱིས་སོ། །ཡུ་བའི།
གཅོད་བྱེད་དང་བཅད་བྱ་ཁམས་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྲེག་བྱ་དང་ཤིང་ལྟ་སྣང་དང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་སྲང་ལྟ་ཐུལ་སྐྱེ་རོ་ལ་ཡི་ཁམས་བཞི་པོ་ལོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་བསྲེག་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་མིན་ཏེ་འོད་བཞིན་དྭངས་བའི་ཕྱིར། མི་ལྟ་བུ་གཟུགས་སོ་སྣམ་བསྲེགས་བྱས་ཀྱང་དང་པོ་
བུད་ཤིང་ལྟར་ཚིག་ནས་སོལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བཅད་མི་ཐུབ་པར་ངེ་རེ་ནས་ཚད་པ་ལས་བསྲེག་པར་བྱ་བྱེད་དང་འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མིན་ནོ། །སྲེག་དང་གཞལ་ལ་ནི་མཐུན་པར་སྨྲ
ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སྲེག་བྱེད་ནི་ཁམས་བཞི་འི་ངང་བཞིན་གྱི་མེ་དང་ཙི་ཏྲ་ག་སོ་སོགས་ཡིན་ལ། སྲེག་པའི་དུས་ན་ཡང་ནི་ལོ་གས་ཤིག་ཞིག་ན་མེད་པར་ཁམས་བཞི་ཚར་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་ཁམས་བཞི་ག་འགྲོ་ལ། གཞལ་བྱ་འང་ལ་ནཀྵ་སོགས་ཡིན་ལ། འཇལ་
བ་དེ་ཡང་ཀླུ་བ་འབབ་ཞིག་ལོག་སུ་མེད་པས་ཁམས་བཞིག་ཡོད་མདའ་ཞེས་བྱས་པ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འགའ་ཞིག་ན་ཁྱབ་ས་ལ་སོགས་ལ་སྲེག་པ་མ་མཐོང་བས་མེ་ནི་ཁམས་ལོན་ས་བསྲེགས་པ། ཀྱི་བ་ལོན་ས་གཞལ་ལ་བྱ་སྟེ་ཡང་བ་ལ་སྨྲང

195

རྒྱལ་བ་བཏགས་པ་སྟེ་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་ནི་ཐོན་ལས་སུ་རིག་པ་བཞིན་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཟས་དང་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་སྣི་ཡུལ་བསྒྲུབ་དང་སྨན་བཏང་བ་སོགས་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དག་གིས་ནི་བར་བས་གསལ་བའི་རྒྱས་པར་བྱས
པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་བྱུང་དུ་སྟེ། བསགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། ངམ་ལ་བབས་གསལ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནམ། ཡང་ན་བསགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་བ་སྟེ་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞི་བསླབ་པ་ཞིག་གི་ཉིད་འདུལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཞན་དག་གི་ནི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་ཡང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་འདོད་དོ། དབང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུས་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། མི་ཚངས་སྤྱོད་ན་ལུས་འགྲིབ་ལ་རྟ་གླང་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བས་ལུས་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་ནི་མི་གནོད་པར་ཟད་ཀྱི་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ནི་བའི
ཕོ་ནོ། ཞ །ཡང་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ཉམས་རྒྱུད་ལ་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ལ་བར་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་མ་ན། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་ལུས་ཉམས་པ་ར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཁམས་སྨིན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ
ན་ད་ཅིག་བྱམས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་བའི་རྒྱུ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱབ་ལ་སྟོབས་ཆུང་བ། དེ་དག་གི་སྟོབས་ནུས་ཆེར་གནས་པའི་ཚེ་དུ་ཕྱིར་ནང་འདྲ་བར་ཏུ་སྨོན་ཏེ་ལྷུན་ཅུ་བ་བསྲུངས་སོ། །དེ་གི་དབང་པོ་རྣམ
སྨིན་སྐྱེས་ལ་འང་རྒྱས་བྱུང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཅི་རིགས་པ་ལ་ནི་གཉིད་ཙམ་དང་། ལས་ཟས་དང་ལགས་སྦྱང་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ

ཅི།ཞེས་དངོས།

༄ རྒྱལ་བ་འདི་ད་དབང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་བྱེད་ལ་བར་ཏུ་སྨོན་ཏེ་བཞི་སྐྱེ་རྣམས་གནས་སོ། ཞེས་པ་དང་དངོས། །མཆན།

197

ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན། ཁྱབ་པའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གིས་མ་ངེས་ཏེ་སྒྲ་བཞིན་འདོད་དགུར་འབྱུང་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཚེ་བཞི་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གཅོད་པ་ཡོད་ན
འབྱུང་ལ། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་སྒྲ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་ཐོགས་པ་མེད་པ་བརྒྱད་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བ་བདུད་ཅུ་མཐུན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་བཞིམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་བྱུང་མེད་དེ། རྫུལ་བསགས་པ
དོ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཞན་གཟུགས་ཅན་དགུ་དོ་རིག་པ་ཉི་ཤུ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཚོགས་པར་འདུག་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་དབང་པོ་དང་རྒྱས་བྱུང་གི་སྒྲའི་ཚོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྒྱས་བྱུང་དང་། དེ་རྣམ་ཟད་པ་ལ་གཏན
དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡང་རྒྱས་བྱུང་དང་། ×ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གཟུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་། དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་འདུག་པ་ཤི་བ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྫས་ཅིང་བརྟན་པའི་རྫས་ཀྱི་དོ་པོར་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐམས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཚོགས་ཤེས་པའི་འདོད་པའི་

×དེ་དག་རིགས་འདྲ་ལྷན་ལ་ལས་ཀྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་།

199

འཕེལ་བ་ར་རིམ་ཀྱི་ཞེས་འབྱུང་བས་འདོད་པ་རམ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྫས་སྐྱེས་དེ་ལས་བཟློག་གོ་ཞེས་གང་ཟག་ལ་ཆ་དང་། །གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་བཞི་པའི་བར་སྐྱེ་བ་ཞི་མིག་གི་དབང་པོ་རྣམས་རྫུ་འཕྲོ་བ་ཀྱི། དེ་རྣམ་ཤེས
མེད་པ་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཡིན་ནོ། །སུ་གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་འོག་མའི་མིག་ཤེས་དགེ་བ་ཞི་དམན་པ་ཡིན་པས་མི་བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་ཅན་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་མི་སྐྱེད། ལོན་དེར་མིག་ཤེས་མེད་པས་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མ
ངཱྀ་བ་ལྟང་མ་སྟན་མ་རྗོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་མིག་ཤེས་ཐོབ་ནི་ཆ་ཡང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞིར་གྱི་བསམ་ཞེས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་ཤི་བ་ཡང་དོན་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ར་འ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་མིག་ཤེས
དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི། མིག་ནི་སྔར་ནས་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མི་ཡིན་ནོ། །སྔ་ཅིག་ཁ་ཞིན་པ་སུ་གསུམ་པ་སྟོན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་ཁམས་དང་། དང་པོ
སྐྱེ་བ་ན་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནི་ཇི་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པས་ཁ་ཤེད་དུ་ཉི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཙམ་ནས་དེ་ནི་དབང་པོ་ཚང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་དགེ་ནད་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཚམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འབང་གནས་སྐབས་དེར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས
ཀ་མ་ཐོབ་པ་ཞི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཤི་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་འདང་གཉིས་ཀ་ལ་གསར་ཐོབ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་དང་རང་ས་ལ་ཤིན་ཞེས་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཐང་བས་ནི་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་ནི་ཡིན

200

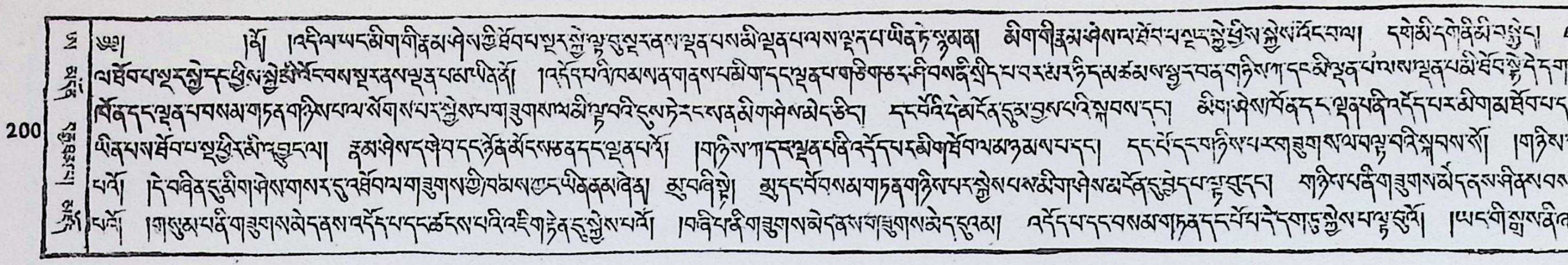

ཨ། མཛོད། ཉིས་བརྒྱ། མཛོད།

༄༅། །ཨོཾ། །འདི་ལ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟར་སྐྱེ་ལྷ་ཡུ་སྔར་ནས་ལྡན་པས་མི་ལྡན་པ་ལས་ལྡང་པ་ཡིན་ཏེ་སྟེ་མས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་འོང་བ་ལ། དགེ་མི་དགེ་ཞི་མི་བསྐྱེད། ཡུང་མ་ལ་སྟོན་བསྐྱེད་ཅོམ་ལུང་མ་བསྟན
ལ་ཐོབ་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་འོང་བས་སྔར་ནས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པ་མིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཙར་ཤི་བས་ཞི་སྲིད་པ་བར་མ་ར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ལྡན་པ་མི་ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྲ་ས་ཞི་མིག
ཐོབ་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་དུས་ཏེ་ར་ངས་ན་མིག་ཤེས་མེད་ཅིང་། དང་པོའི་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དང་། མིག་ཤེས་པོ་ན་དར་ལྡན་པ་ཞི་འདོད་པ་ར་མིག་མཐོང་བ་དང་ཉམས་པ་སྟེ། མིག་ལུང་མ་བསྟན
ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སྤྱི་ཕྱིར་མ་འབྱུང་ལ། རྣམ་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདོད་པར་མིག་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཉམས་པ་དང་། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རབ་ཟུག་སུ་ལ་བལྟ་བའི་སྐབས་སོ། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས
པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་གསར་དུ་འཐོབ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡིན་ཆས་ཞེན། སྨྲ་བཞི་སྟེ། སྔ་དང་པོ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པས་མིག་ཤེས་ཚོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་སུ་སྐྱེས
པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པ་དང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འམ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་སྔ་སྟེ། །ཡང་གི་སྒྲས་ཞེན་ར་འོང་འདི་རྣམ་པ་བརྟུག་སྟེ། རྣ་བ་དང་།

202

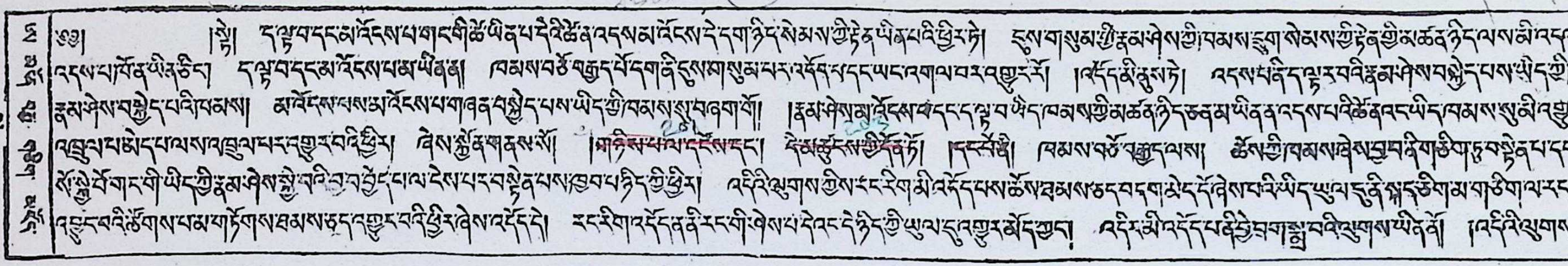

ཨ། མཛོད། ཉིས་བརྒྱ་གཉིས། མཛོད།

༄༅། །སྐྱེ། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་གི་ཚེ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་འདས་མ་འོངས་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པ་ཡིད་ཁམས
དཔལ་པ་ལོན་ཡིན་ཅིང་། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ར་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས། ད་ལྟར་ནི་མ་འོངས་པའི་ཡིད་ཀྱི
རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས། མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པ་གཞན་བསྐྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བཞག་གོ། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ན་འདས་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་ཁམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ནི་དུས་རྣམ་ས་སུ
འབྲལ་བ་མེད་པ་ལས་འགྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོན་བཏང་ངོ་། ~~།གཉིས་པ་ལ་དེས་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནོ།~~ །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བོ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདི་ནི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག
འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དེ། རང་རིག་འདོད་ན་ནི་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཝང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། འདིར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བཀག་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནི་ཡུལ

204

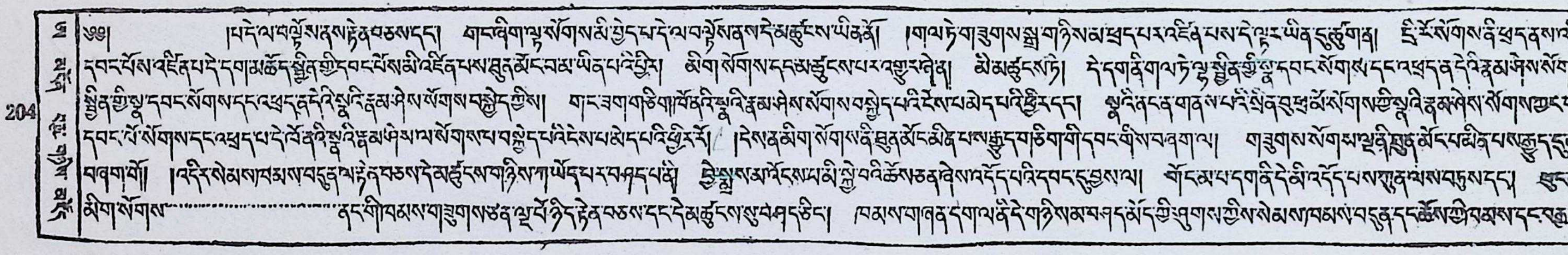

ཨ། མཛོད། ཉིས་བརྒྱ་བཞི། མཛོད།

༄༅། །པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་རྟེན་བཅས་དང་། གང་ཞིག་ལྟ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་མཐོང་བར་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས། དྲི་རོ་སོགས་ནི་ཐོབ་ནས་འཛིན་པས། གང་ལྟ་སྒྲིབ་ཅི
དབང་པོས་འཛིན་པ་དེ་དག་མཚོན་སྤྱིན་གྱི་དབང་པོས་མི་འཛིན་པས་ཐུན་མོང་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གལ་ཏེ་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་སྣ་དབང་སོགས་དང་འབྲད་ན་དེའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་ལ། ལོན་ཏེ་མཚོད
སྤྱིན་གྱི་སྣ་དབང་སོགས་དང་འབྲད་ན་དེའི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཕོ་ནའི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྲིན་བུ་སྣ་སོགས་ཀྱི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱང་བསྐྱེད་སྲིད་པས། གང་ལྟའི
དབང་པོ་སོགས་དང་འབྲད་པ་དེ་ལོ་ནའི་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་གིས་བཞག་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟ་ནི་ཐུན་མོང་པ་མིན་པས་རྒྱུད་དུ་མི་དབང་གིས་ཞུས་པར་
བཞག་གོ། །འདིར་སེམས་པ་བསམ་པ་བརྟན་པ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རང་བཤད་པ་ནི། ཅི་སྐད་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་མ་པ་དག་ནི་དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། བྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་མིན་
མིག་སོགས་............ནང་གི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་ཉིད་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཁམས་གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མ་བཤད་མོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བརྒྱད་ནི་རྟེན་བཅས་ཡོད་ཡིན་ལ།

206

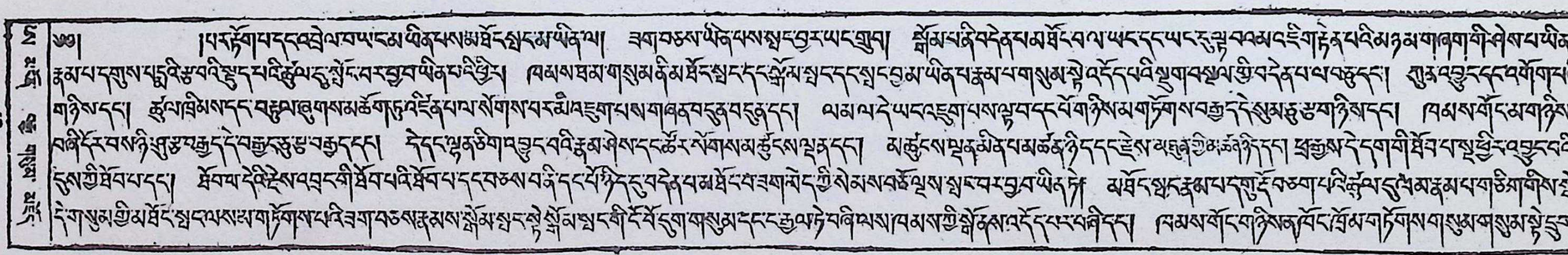

ཨ། མཛོད། ཉིས་བརྒྱ་དྲུག མཛོད།

༄༅། །པ་ར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ར་ཡང་གྲུབ། སྒོམ་པ་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་ལ་ངེས་གཏན་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དགུ་པ
རྣམ་པ་དགུ་ལ་ལྔ་ཞིང་བའི་ཉོན་པ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ཐམས་གསུམ་ཉི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བཅུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྔ་བ་དང་པོ
གཉིས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བས་གཞན་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་ལ་དེ་ཡང་དྲུག་པས་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་བརྒྱད་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཁོང་ཁྲོ
བཞི་དོར་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་རེ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོར་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་འབྲང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྲ་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་སྤྱི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡང་
དུས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ཉི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་བཅོ་ལྔས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་རྣམ་པ་དགུ་ཚན་བཅག་པའི་ཚུལ་དུ་མ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་སྤོང་བ་ར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས
དེ་གསུམ་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་སྒོམ་སྤང་སྟེ། སྒོམ་སྤང་གི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་དྲུག་ལྟ་བཞིན་ལས་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདོད་དང་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་གཉིས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་དང་བཅུ་སྟེ་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་དང་།

208

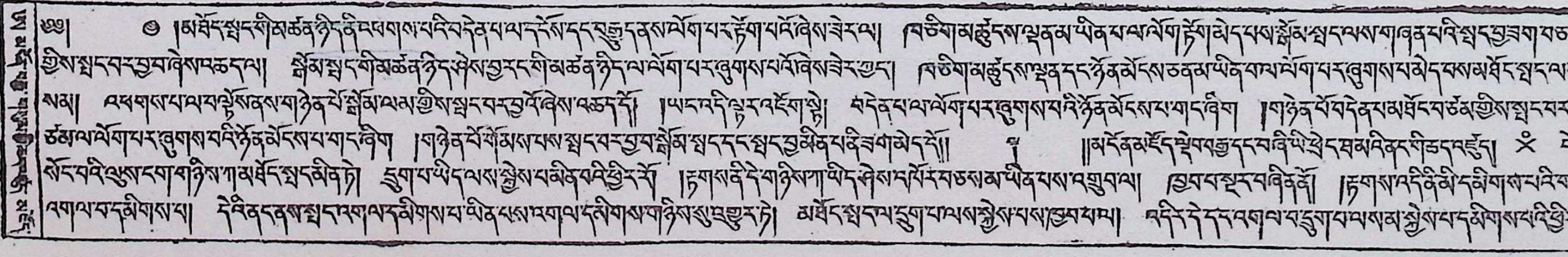

ཨ། མཛོད། ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད། མཛོད།

༄༅། ༈ །མཐོང་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངབ་གས་པ་དེ་ལ་དེ་ལས་པ་ལ་ངེས་དང་རྒྱུད་ནས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། །བཅོམ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་རྟོག་མེད་པས་སྒོམ་སྤང་ལས་གཞན་པའི་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ལས་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ
གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་ལ། སྒོམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་པོའོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། བཅོམ་མཚུངས་ལྡན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མེད་པས་མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས
སམ། འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བོ་ཞེས་བཅད་དོ། །ཡང་ན་དེ་ལྟར་འདོག་སྟེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། །གཉིས་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་མཐོང་སྤང་དང་། སྤྱད
ཙམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག །གཉེན་པོ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ།། ༑ ། །མདོར་ན་མཛོད་སྦྱིན་བརྒྱད་དང་བཞི་ཡི་ཕྲེང་བ་མཐའ་ཤིང་རྒྱ་ང་བརྗོད། ༈ དེ་ལས་ཐོ་སོར་སྐྱེ་བོ་དང་དན
སོང་བའི་ལུས་དག་གཉིས་ཀ་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། རྡུག་པ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་པ་ཡོ་ར་བཅས་མ་ཡིན་པས་འགྱུབ་ལ། །ཕྲེང་བ་སྟར་བཞིན་ནོ། །རྟགས་འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་པ་རིག་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་དུ
འགལ་བ་དམིགས་པ། དེ་ཉིད་ནས་སྤང་བ་ཁག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བ་ཁག་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཅན་སྡུག་པ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པས། བདེན་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་སྡུག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲུབ་རྒྱེད་པ་ལ་

202 205 210 231

201 རྣམ་རྟོག་ལ་འཁྲུལ་པ་དག་གསོལ་སོ་དང་། །ལྟ་ན་ཅི་གཅིག་ཅུ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་བསྒྲིམས་ཏེ་བྲི་གོ། །བདུད་པ་ཕྱིན་ཅན་ལ་སོགས་པ་རིང་ཐེབ་པ་ཕྱིན་ནས་ཀྱི་ནུས་པ། རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི། མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་ཀྱི། ལྟ་བ་ཡིན་མིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་ཐེ་ཚོམ། རྟག་མི་རྟག་གི། དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ས་ནང་གི་ཁམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གཏོགས་པ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐུག་ནི་ཕྱི་ནི་ཐམས་སུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཕྱིན་ང་དུ་བཞུད་པའི་ཕྱིན་ངང་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་འམ་བདག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་འམ། མངལ་དུ་ཡོད་པས་ནང་གི་ཁམས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བདག་མེད་ན་བདག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་རང་དང་། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །མཁས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལེགས་དུལ་ན། །དུལ་བས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་མཐུག་ཐོགས་སུ། གཞུང་བར་དག་ཞིང་ལྷུང་རྟུ་འདུག །གང་དུ་འདོད་པ་དེ་རུ་རྟུ་ཞབ་བྱེད། །སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་སྟེ། །སེམས་དུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཅེས་འབྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིག་སོགས་ལ་ནང་བདག་གི་སྒྲ་དང་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ། མིག་སོགས་ནི་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཉེ་བ། གཟུགས་སོགས་ནི་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་ཀྱི་རྩོལ་དུ་ཐབ་འགག་པའི་ཕྱིར། འོན་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ནང་གི་ཁམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ཁམས་སུ་འདོགས་པའི་འདས་མ་ཐག་པར་མ་འགྱུར་བས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྱུར་

203 ཀྱང་དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཡང་འགྱུར་བས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཡིན་ལ། ཁྱད་ཀྱི་སྐབས་རྟེན་བཅས་ཁྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། ། གཉིས་པ་ནི། དོན་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁམས་གང་ཞིག་རང་གི་ལས་ས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་རྟེན་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་བཅས་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བལྟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནས་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་མཚུངས་ནི་མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་ཟེར་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་པ་དག་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཡོད་པས་ལྔ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཁམས་ཡ་ལྔ་བཞུར་རོ། །སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཁམས་རྣམས་གྲུབ། སྒྲས་བཟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས། གང་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ནམ། གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་ཁམས་ལྔ་ནི་ལྷ་བདག་དང་གྲོག་སྦུར་དང་འབྲུ་ཡི་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཞན་མང་པོ་ཡང་ལྟ་བ་སོགས་བྱེད་སྲིད་པས་དེ་དག་ཐུན་མོང་ཡིན་པས། གང་ཞིག་ལྟ་སོགས་སྤྱོད་

205 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལྔ་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་རྟེན་པ་མཐོང་བ་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་རྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ནི་དེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོ་རེ་རྒྱུད་ལ་རྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱེད་པ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ལ་ནི་རྟེན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རྟེན་པ་དང་མཚམས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་གི་ལས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་བྱེད། ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ལས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ལས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་བཙན་སྟེ་བ་རྟེན་ཏེ་འབྱུང་བས་དེར་འདོགས་པ་འམ། ཡང་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟ་ནུ་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་གི་ཁམས་སོགས་ལ་ཡོད་པས་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡང་ན་བདག་ལ་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འབྲས་བུ་སེམས་བྱུང་རེག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པས་དེ་དག་གི་བརྟེན་ནས་མཚུངས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེར་བཞག་གོ། ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། གཞན་མ་བསྡུ་བ་རེ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཡང་བསྒོམས་པས་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་པ་ཡོད་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། ལོག་

207 ཏེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་དང་། འདུ་བྱེད་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཟག་བཅས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་བཅས་པའོ། །ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ཟག་མེད་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་པ་སྤང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ༑ གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་དང་། མདོ་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་འགགས་སོ་ཞེས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགགས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་ནན་འགགས་པ་མི་འབྱུང་བས། དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཅིང་མ་བསྒྲིབས་པ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཆེ་གྲུབ་ཏུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་བདེན་གྱི་སྲས་མཐོང་བ་དེ་དག་པ་ཡི་ཞེ་དགེ་ཚད་པ་ཡང་ནི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ཆེ་བསྟན་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། ཁྲ་བ་ནི་དེ་རིག་བྱེད་པའི་སྐྱེ་དུ་མཐོང་ངེ་ཞེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་ངེས་སོ། ༈ །མཐོང་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་གཉེན་པོ་བའི་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ནོ། །དེ་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཚོགས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ཉི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་གྲུབ་བོ། །གཟུགས་ཅན་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་

ཅི་དེ་ནས་རང་དགོ་སྐྱེ་མཐོང་ལྡན་ཡིན་ཏེ་སྐྱབས་གསུམ་ལ་འཆོས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་དེའི་རྟེ་ཆོས་སོ་སྐྱེ་ཡོང་པར་བཅུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྤང་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། [illegible]

209 དམིགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ལ། འདིར་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱི་རབ་ཏུ་ཕྱག་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་བའི་ཕྱིར་ཟློག་པ་སྟེ་དམིགས་པའོ། །ལྟ་བ་གཉིས་པ་དང་
དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། ॥

210 ཁ། མཛོད་ཊཱི།

༄༅། །མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། །ཀུན་དགའ་བོ་ལས་དེ་དག་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་ས་མཐོང་སྣང་དུ་བཤད་པ་ནི། ས་བོན་ནམ་རྒྱུན་སྣོད་ཉིན་མོང་རྣ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །སོ་སྐྱེ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པས་སྤངས་ནུབ་ཞུགས་པ་ཟག་མེད་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་བཟོད་པའི་ཚེ་ན་སོ་སྐྱེ་རང་བ། དེའི་ཚེ་སོ་སྐྱེ་ཞིག་ཐོབ་པ་མ་ཆད་པ་རང་ཐོབ་པས་སོ་སྐྱེ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞིག་བཟོད་པ་ཞིག་བཟོད་པས་ཐོབ་ངས་དེ་སྐྱེས་རྡུལ་ནུབ་དང་སྤང་དྲུ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཆེད་སྒོམ་སྤང་དུ་བྱ་དོན་པ་ལ་སྒོམ་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་ང་ལྡན་པས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དེའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པས་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བ་ས་ཡིན་ཏེ་གཉིས་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མ་སྤངས་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་བྲལ་ལ་མ་སྤངས་པ་དང་། སྤངས་རྗེས་མ་བྲལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བྱེ་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་སོ་སྐྱེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྲ་བཅོམ་པ་ནི་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་སྤངས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་སྤང་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་སོ་སྐྱེ་ཞི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ལྟ་བུའོ། །རྟག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིན་པ་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་མཐོང་སྤང་མིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་ལས་སྐྱེས་པ་འདི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་སྐྱེས་པ་འདིས་པ་མིན་ཅིང་། །ཕྱིར་བརྟགས་པ་ལ་ལྟུགས་པའི་ཕྱིར། ༢ ~~ཞིབ་པ་ད་གོས་དང་།~~ ~~དེ་ལ་བརྟོལ་པའི་དོན་ནི།~~ །དང་པོ་ནི།

201 211 211

[illegible]

༣ དབང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ

112 112 218 221 223 224

212 ཁ། མཛོད་ཊཱི།

༄༅། །བཤད་དབང་པོའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་རམ། །མིག་ལྟ་བ་ཡིན་པ་རབ་བསྟན། དབང་པོ་ས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཞི་བྱེད་པ་ར། རྟེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས ༣ ཁོན་འདི་གཉིས་པ་ཡང་དག་པ་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་ལྔ་ཤེས་པ་དགེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་སེམས་པ་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚེགས་སོགས་ལྟ་རྣམ། ལྷན་ཅིག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མེད་ས་ཅན་གྱི་ལྟ་མ་བསྟན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་རྟོག་མེད་པས་ལྟ་བ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དོན་དང་། དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོན་མིག་གི་རྟོག་པ་མེད་པས་ལྟ་བ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བས་ལྟ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་མི་མཐོང་དཔྱད། མིག་དང་མིག་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་དཔྱད། མིག་གཉིས་ཀས་མཐོང་མི་མཐོང་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོས་མཐོང་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་མིག་གི་དང་པོས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ཀུན་གྱིས་མི་མཐོང་གི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ། དེ་དང་མཚུངས་པ་ལ་ཞིམ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་

[illegible]

ཚུལ་ལྟར་མི་འཇུག་པ

[illegible]

214 ཁ། མཛོད་ཊཱི།

༄༅། །གིས་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་ན་མིག་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱང་རྟེན་མིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ་བའོ། །ཕྱི་སྨྲས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ལ་བཟུང་ནས་ཕྱི་སྨྲ་ལ་སྨྲ་རྒྱུས་ཏེ་དགག་པ་ནི། མིག་ཤུ་དཔྱུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞིན་ཅིག་སོགས་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ལ་དེ་པར་ཚུན་ཆད་སྒྲིབ་ན་ནས་མི་འཇུག ༦ དང་མིག་ཉིད་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་དམ་བྲུལ་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཤུམ་དང་མི་མཚུངས་ལ་མིག་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲིབ་པ་མི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆིང་བྱེད་དཀྱུད་ཚེར་དང་ཤེལ་དང་ཆུ་དག་གིས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བར་ཡང་སྒྲ་མི་རུས་ཏེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་སྒྲིབ་ཅུང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་མིག་དང་རང་མཉམ་པ་དང་། ཡུལ་སྣང་བར་རུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཉེ་བར་གནས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་གཞི་རྒྱུས་ལ། ཡུལ་སྣང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་མེད་ན་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ལ། ཡུལ་སྣང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡོད་ན་མ་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རི་རབ་ཀྱི་ཕྱི་རྩུབ་འགྱུར་ཅིག་པའང་སྣང་བ་ལ་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་མདོར་མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དགོས་པ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། འདས་པའི་ཡིད་ནི་

216 ཁ། མཛོད་ཊཱི།

༄༅། །ལས། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ལའང་མཐོང་བ་དང་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལང་རྒྱུ་བཅོ་གསུམ་དང་ཉི་ཡོག་པ་དག་ན་རེ། མིག་གིས་མཐོང་ན་ཆོས་ཅན། སྔར་མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་པར་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མིག་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་མིག་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གཟུགས་གནས་སུ་འདོད་པའི་ཆོ་ལ་བཞིན་ནོ། སླབ་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ལའང་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཤེས་པའང་མི་འབག་ལ་ལ་ཉེ་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ལ་མཚུངས་པས་སྐྱོན་དུ་བར་བྱུང་ངོ། །ཡང་ཀྱེ་སྐྱ་བ་དག་ན་རེ་ཅི། །མཐོང་བ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ལ། དེའི་རྟེན་མིག་ཡིན་པས་མིག་གིས་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ལ། སྒྲ་ནི་ལྷུང་བས། ཀཱ་ཡང་དེའི་རྟེན་གྱི་མི་དང་གི་སྒྲ་འབྱུན་སྒྲ་བོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉེ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་ན་མིག་གིས་མཐོང་ཞེས་གྲགས་ཀྱི། འདི་ལྟ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། མིག་སྐྱེས་པས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་མི་ཟེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་དོན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལས། མིག་དང་ལྡན་ཅིང་ཚུལ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྟེན་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མཐོང་བའོ་ཞེས་བྱས་སྒྲ་རྒྱུ་ཡི་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བློ་ཞེ་ན་མི་སྲིད་དོ། །ཉེན་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྲ་སྤྲ་རིན་གྱི་བོན་ཡོད་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་བརྟན་མི་ནུས་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་

212 220

218 ཁ། མཛོད་ཊཱི།

༄༅། །པས་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཞེས་པས་གང་དུ་རེ་རེས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚད་པར་ལ། འཕྲད་མ་འཕྲད་དང་། མཉམ་མི་མཉམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྣམ་ལྔ་ཡུལ་དང་འཕྲད་ནས་སམ་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ཅེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཞིང་བར་རྒྱ་ཆེད་པ་མེད་པའི་མིག་སྨན་དང་ཐུར་མ་དང་བཀག་པ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ལ། རྣ་བས་ཀྱང་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཐོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ཡིད་ནི་དུ་ཆུང་ངོས་ཀ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཅན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲད་ནས་འཛིན་ན་སྣ་ལྕེ་ལུས་ལྟར་དེ་གཉིས་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོན་རྣ་ཀྱིས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷ་ཡི་སྣ་ཡི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་བཤད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །གནས་པའི་རྟེན་མས་ཐམས་ཅད་གྱུར། །བདག་ཉིད་ཡུལ་གཅིག་གཞན་ན་ནི། །ཚོར་བར་བྱེད་ཅིང་སྒོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་སློབ་དཔོན་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ལྟའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་མིག་རྣ་མ་འཕྲད་པར་འཛིན་ན། ཆོད་པ་དང་ཆེས་རིང་བ་དང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཞིག་ཏུ་རིང་བ་དང་བར་དུ་ཆོད་པ་ཞིག་མིག་དང་རྣ་བས་མི་འཛིན་ཏེ་བཟུང་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འབྲུ་ན་རང་མིག་སྨན་དང་ཕྲ་རབ་སོགས་འཕྲད་དེ་ཚོ་མ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ཞེས་མཚུངས་ཤིང་། ཡང་མིག་དང་རྣ་བ་ནི་རང་གིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཕྱམ་ནི་སྒྲ་ཀླུ་ཡ་པ་ཕྱག་བརྡ། ཁྲིམ་ནི

211 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མིག་གི་ཁམས་སྐྱོ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏེ་ཐབ་བཅས་ཀྱི་མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། |དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ལྔ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་
པའི་ལྟ་བའོ། |ཁམས་ལྷག་མ་དང་མིག་དེ་མཚུངས་ལྡན་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། |ལྟ་བ་ལྔ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་པར་འཆད་དོ། |འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཏེ། |དེ་རྣམས་འབྲིང་
ཆེ་བ་པོ་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞི་བར་ཕྱག་སྐྱུམ་ཞིང་བཙིགས་པ་བཞེད་དོ། |སློབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བའོ། |ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་མཚན་མོ་སྤྲིན་དང་བཅས་པ་ལ་སྣང
གཞོང་ཕྱེ་ལམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅུང་ཟད་བསྐྱར་བསྐྱང་བ་དང་དམ་བཞིན་སྒྲུབ་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་ཡོད་པ་མི་མཐོང་བར་མེད་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་སྤྲིན་མེད་ཀྱི་མཚན་མོ་ཟླ་བ་སྣང་བ་ལ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྲིན་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་ཅན
ཀྱི་གཉིད་རྨུག་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་རྟོག་ཕྱོགས་པ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་མེད་དཔལ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པས་མཚན་མོ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་ལྟ་བ་ནི་སྤྲིན་དང་བཅས་པའི་ཉིན་མོའི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། ཕུང་པོ་སྤྲིན་གྱི་རྟག་མ་ཡོད་པས་སྤུར་སྣ་མ་ཉོན་དུ
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་ནི་སྤྲིན་མེད་པའི་ཉིན་མོ་གསལ་བ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྲིན་གྱི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས

210

213 དང་བཅས་པ་ལས་མ་སྦོང་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོན་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཞིག་ན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩིག་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར
འགྱུར་ན་གཟུགས་སོགས་བསྒྲིབས་པས་བར་ཆོད་པའི་གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཞེས་པའི་འབྲི་ཡ་ལ་ཞིག་ཏུང་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཚམ། གང་སྐྱེ་བ་ཀྱིས། ཤེས་པ་ཡིས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཚིག་དང་ཆ། སློབ་དཔོན་འདུས
ཟ་བ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། ཡུལ་ལ་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མིག་གིས་མཐོང་བའི་སྐྱབས་དེ་དང་དེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འབྲས་ལ་ཏེ་མིག་མེད་ན་ལོང་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། མིག་ཤེས་མེད་ཅེས་མཐོང
བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་འོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱང་མིག་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མཐའ་ལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། |རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཐོགས་གཟུགས
མཐོང་བར་ཐལ་བ་དེ་ངས་གི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་གཟུགས་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི། ཡུལ་དེ་འཛིན་ཅིང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ལུས་དེ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅོམ་བཅས་པའོ། |དེ་ལ་ཐེ་སྐྱབས་སྒྲིབ་པ་ལ
རྣམ་ཤེས་དེ་སྟེ་ཅི་སྟེ་ཕྱི་སྐྱེ་རིགས་པ་དང་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་བཅིག་སོགས་ཀྱིས་བཅད་ནས་བཅིག་སོགས་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྒྲ་ནི་ཁྱད་པར། ཅིག་གོང་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་མིག་གི་ལྟ་བ་ཞི་འདུག་པ་མེད་དེ། མིག

215 ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ཆོས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དཔྱ་བས་ཆོས་ཤེས་པའོ། |ཡིད་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་འདི་སྡོད་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་མི་ཤེས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། སྣར་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ནི་མི་ཤེས་པར་མི
འཛིན་གོ། |ཡང་ན་རྟེན་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིག་ལ་བཏགས་ནས་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྲིའུ་ར་འབྲུག་པ་ནི་འབོད་པ་ཁྱིམ་ལ་འབོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། |མིག་གིས་ཤེས་ན་ནི། གིས་མཐོང་མིག་གིས་ཤེས་ཞེས་འབྱུང་བ་རིགས་པ་ལས། མདོ་ལས
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕྱུག་པ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་དར་རྒྱ་འདབ་མིག་གིས་མི་ཤེས་པར་ཐུབ་བོ། |མདོ་ལས། བྲམ་ཟེ་མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་སྒོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་ཀྱང་སྒོ་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི
དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོས་མི་མཐོང་གི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བས་མིག་གི་སྒོ་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཞེས་པའོ། |མདོ་དེར་ལྟ་བར་དང་ལ་སྒོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་པའི་དོན་ནམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་མིག་ནི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན
པ་ཡིན། བྱ་བ་འདི་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒོར་སྒྲུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱིས་ལུང་གི་དོན་ནི་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། |མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ན་སྒོར་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས
མཐོང་བའི་གཟུགས་དེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་བ། རང་ཉ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་བཞིན་འདིར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། |མདོ

༄ འདིར་ནི་བོད་ཀྱི་འཆད་པོ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཚེ་ན་པོ་དགག་སློབ་ལ་གསལ་བར་མ་ཤེས་ཀར་ཕྱུང་བས་ངང་འགྲེལ་ལ་སྐྱེལ་ཏེ་བཤད་དོ། །

217 ཙམ་གྱིས་གཟུགས་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཉིན་མོས་ཉིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། |མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། མིག་དང་དེ་ལ་ཤེས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཅེས་འཛོད་པ་ཉིད་མ་ཀ་ཕལ་བ་དང་བཞུད་པར་ཚེད་དེ། རང་རྒྱུད་དམར་དང་པང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱེད་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི
ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སྣ་ལ་བ་དང་མཐའ་ནས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡི་མཐས་འཛིན་པར་མི་རུང་ངོ་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལྗོངས་ཀྱི་མིའི་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། |འདི་ཉིད་ཀྱི་མིད་ལ་བར་བཅུ
ཐུག་པར་མི་བྱའོ། |ཞེས་གསུངས་སོ། |ཡང་ཅི་ལྟར་རྒྱུ་མཐའ་བལ་ལས་ན། མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྣ་ལ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ཡང་དང་ལྡན་པས་རིག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་ཅེས་ཞེས་གོམས་སུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། ༡ |ཕྱི་རོལ་ཁ་ཅིག་ན་ཀྱི་ལམ་ཅན་པ་ཡས་ནི་སྣ་བ་ལ་དེར་བྱེད་སྣ་དང་མཐུན་ཏེ། ཕྱུང
པོ་ལྔ་ལ་ལས། མིག་རྟེན་མཚུངས་ཞེས་རྣམ་ཤེས་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་མཚུངས་མ་ཉམས་དུ་མཐུན་པ་དང་། རིག་པ་ལ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་གཅོད་པའི་ཞེས་བྱུང་བའོ། ༢ 212 |གསུམ་པ་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ན་མིག་གཉིས་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་འམ་གཅིག་སྐྱེད
ནས་མཐོང་ཞེ་ན། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ན་མི་གསལ་བ་ལས་གཉིས་པ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་སྔར་བས་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། |དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གྲ་ས་མ་ད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཅམ་ལས
གསལ་བར་འགྱུར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྲའི་གྲོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཕྱེ་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མཐོང་བ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། |རྟེན་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཆད་པས་རྣམ་ཤེས་ཆད་པར་ཐལ་བ་འང་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན

[illegible]

༄ མ་འཕྲད་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཁ་ལེན་གྱིས་ལུགས་འདྲེན་ཅ་ལུགས་ཐམས་ཅད་མི་འདྲེན་པ་བཞིན་ནོ།།

219 སྣའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་རོ། |སྐྱུ་ར་སོགས་པས་ཀྱང་རང་དང་ལྟ་ན་ཅི་གཟུང་བའི་ཁྲི་རྣ་སོགས་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པ་བཞིན་མིག་མ་ཕྲད་པར་འཛིན་ལ་མ་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་ནོ། ༢ |ཡིད་ཀྱང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྲད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར
ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པར་འཛིན་ཏོ། |སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་ནི་མ་ཕྲད་པ་ལས་གཞན་ཏེ་ཕྲད་ནས་འཛིན་ཏེ། དབུགས་མ་རྔུབ་པར་དྲི་མི་འཛིན་ཅིང་རོ་རེག་བྱ་མི་འཛིན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དོན་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཕྲད་པ་དང་མ་འཕྲད་པ
ལ་བརྟེན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཕྲད་རྣམས་རེག་པ་ཉིད་མེད་དོ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་ན་རྫས་དེ་ལས་ཅིག་ཏུ་དམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རེག་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྡུལ་ཆ་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་གི་རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་བསྐོར་བའི
བར་སྟོང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཀྱང་དབུས་ན་རྡུལ་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ལས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ན་མེད་པ་བར་མེད་པ་ལ་ཕྲད་པ་ཞེས་འདོད་དོ། |བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ནི། རྡུལ་རེག་ན་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་གནས་ནས་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རེག་པ་མེད་དོ། |ཞེས་སོ།།
ཐོན་མཐའ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་རེག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རེག་པར་གྱུར་ན་འདུག་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་བསྟན་པ་བཞིན་ཕྱིར་བར་འགྱུར་བས་ལྷ་མི་འགྱུར་རོ། |ཚོན་འདུས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྡུལ་ལ་སོ་སོར་གནས་པ་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ།
སྣང་ངོ་ཤེས་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྣ་སྐྱེ་དེ་ལྟར་འཛིན་ན། འདིག་ཐ་ཞེས་སྣང་ངོ་བཞི་ན་ཏེ་བརྟག་པར་བྱེད་ལ། ཆགས་པས་སྣང་ངོ་བཞི་ཆགས་པར་བྱེད་པས་ཕྲེལ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྲོད་བར་བྱེད་དོ། |བརྩོན་པ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་ན་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིང་ནང་ཚོད་དང་ཉེ་ཉུང་སྣང་བར

220
༄༅། །མེད་པ་རེག་པོ་སྐམ་དུ་མ་འདྲེས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྡུལ་ཕྲན་བར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་སྟོང་པར་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་འགྲོ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་འགོག་བྱེད་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་···
འཆད་དོ། །དེས་ན་བར་མེད་པར་གནས་ཀྱི་རེག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་ན་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་འདྲེས་པས་རགས་པ་བརྩམ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་རེས་རེག་ན་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྡུལ་ཕྲན་ནི་ཉེ་བར་རེག་པ་ལ་བར་གསལ་བར་
གནས་པ་རེག་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཆ་བཅས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་མུ་སྟེགས་པ་དག་མིག་དང་རྣ་བ་ཡང་རང་གི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཞེ་ན། རི་བོ་དང་འབྲུ་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཐོང་བས་མིག་ལ་མེའི་ཡུལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་མི་ངེས་ལ་
པོར་འཇུག་པ་ལྟར་མཉམ་པ་བཞིན་འཛིན་ནམ། མི་མཉམ་པ་ཡང་འཛིན་ཅེ་ན། སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། རང་དང་འབྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པས་ཡུལ་ཉིད་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམ་པ་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མིག་གི་ནི་ཟར་མའི་མེ་ཏོག
དང་ཆེ་ན་པོ་འདྲ་བར་མིག་གི་འབྲས་བུའི་སྟེང་ན་གནས་ཏེ་དྭངས་པའི་ཤེལ་གྱིས་གཡོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣ་བའི་ནི་གྲོ་གའི་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་ནི་ལུས་ཇི་ཙམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ནི་ཚོགས་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །
མིག་ནི་མིག་གི་འབྲས་བུ་ཕྱེད་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་གནས་པས་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་པས་ལས་པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ནི་དབང་པོ་ཕྲ་བ་ཡོད་ལ་དགུ་ཆ་གང་ཞིག་ཕྱོགས་པར་ཡོད། ཤེས་པ་བཞིན་ཏེ་དང་

222
༄༅། །རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྔ་མ་ཡིད་འདས་པ་དེ་འགགས་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་ནི་ལྟ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་འདས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སོ་སོར
ཅིག་འདྲ་བ་འདི་ལ་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ནི། མིག་ཡིན་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འདས་པའི་རྟེན་ནི་ཡིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི···
དབང་པོ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་སུ་བཞི་ལ་དཔེ་བའི་ལུགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་འགྲེལ་པར་རྟེན་དབང་པོ་གཉིས་གཉིས་ཞེས་པ་དང་ཡིད་ལ་སོ་སོར་
དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཟེར་ན། ཡང་ཕྱོགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིད་མངོན་སྒྲོས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་དག་ཀུན་གཞི་དང་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་
རྟོག་པ་མཚུངས་པ་རྒྱ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་འཐད་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟེན་ཅན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འབྱུང་བས། ཡུལ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་པའི་བཀག་དཔྱད་ལ་རྒྱུ་བ་དགའ་བ་མི་སྙིང་པོའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟོགས་པར་སྣང་བས་དཔྱོད་ལྡན་དག་ལེགས་པར་དཔྱོད་པར་གྱིས་ཤིག །འབྲས་བུ་སྟོབས་མེད་ཀྱིས་མི། ཞུགས་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་འདས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཡིད་ཡོད་དང་འདས་

224
༄༅། །ཞི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གསལ་ལ་ཡང་དབང་པོ་མི་གསལ་ན་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་ལ། དབང་པོ་གསལ་ལ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ཕྲ་བས་ཤེས་པར་ཚོད་པ་ལ་བའང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི···
མིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བས་རེ་ཞིག་གཟུགས་མི་གསལ་བ་ལ་ཡང་དཔག་ཚད་དུ་སྨས་པར་ཚོད་པ་ལ་བའང་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དབང་ལུས་
གཉིས་ཀ་སྐྱེ་དེ་དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་དབང་པོ་དེ་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་མི་བཞིན་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་། མིག་ནི་མིག་
ཤེས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་རྒྱུ་དཔལ་གྱིས་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མིག་ནི་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཡོན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་བཤད་བསྒྲགས་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་གྲུ་དང་རྔའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི
སྐད་དུ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་སྐད་དང་དབང་པོས་སྟོན། །ཞེས་སོ། །སྐབས་དོན་གཉིས་པ་ལུས་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་རྟེན་པ་ལ། མིག་ལ་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ། ཟུངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསྟན་པ། ལུས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་གྱི་ངེས་པ། ཡིད་ཀྱི་ས་ངེས་དང་
གསུམ་དང་བཞི་པ་ནི། །དང་པོ་ནི། ཡང་ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན། ཅི་ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ས་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ཁམས་པའི་ལུས་ཀྱི་མིག་གིས་རང་གི་སའི་གཟུགས་ལ་

226
༄༅། །དང་པོ། མིག་བཞི་ཡི། དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། རྟེན་འདོད་དང་། མིག་བཞི་ཡི། གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། གཟུགས་གཉིས་པ། མིག་བཞི་ཡི།
གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། གཟུགས་གསུམ་པ། མིག་བཞི་པ། བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། གཟུགས་དང་མིག་བཞི་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པས་རང་གི་མིག་
གིས་རང་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །འོག་འདོད་པར་བལྟ་ན་གསུམ་རང་ས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སའི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་ན་གསུམ་ནི་རང་ས་པ་དང་མིག་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་
པར་བལྟ་བ་ན་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་རང་ས། གཟུགས་ནི་འདོད་པ། མིག་ནི་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བལྟ་ན་མིག་གཟུགས་ས་དེའི་ས་པ་དང་། ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་པོའི་ས་པའོ། །རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་གཅིག་གིས་གསུམ་པའི་མིག་
བསྐྱེད་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསམ་གཏན་དང་པོ། གཟུགས་འདོད་པ། མིག་གསུམ་པ། དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་པོ། མིག་གསུམ་པ། གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་
རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། གཟུགས་གཉིས་པ། མིག་གསུམ་པ། གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་གཟུགས་དང་མིག་གསུམ་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་པོ། རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་གཅིག་གིས་བཞི་པའི་མིག་བསྐྱེད་ནས་འདོད་པའི···

228
༄༅། །མའི་མིག་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སེང་གེ་ནི་འོ་མ་ཟ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་འོག་ས་དང་རང་སའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་པོའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སར་རྣམ་ཤེས་ལ་མཆོག་ཡོད་
པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་པ་ལ་ནི་འཆད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བལྟའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་མིག་ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་འོག་དང་རང་སའི་གཟུགས་དང་
ཐམས་ཅད་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་དམན་པས་ཡུལ་མཆོག་གོང་མའི་གཟུགས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ་ལྟ་ན། གོང་མའི་མིག་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་དོ། །མི་ཐལ་བར་ཀྱང་རྒྱུ་པོ་ལ་བརྟེན་ན་ལ་ནར་ལ་སྤྱོད་ཅན་ལ་ནུ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི
ནི་ཇི་སྐད་དུ་དབང་དུ་བྱས་པ་བཤད་ཀྱི་དེ་བསྒོམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཅན་དང་ས་འོག་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མི་ཤིང་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་དྲུག་པ་དང་དང་པོའི་སྤོས་གཟུགས་
མཐོང་བ་ནས་འདི་བའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ཀྱང་ཆེ་རགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་མཐོང་ངོ་། །ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ས་ལྷའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་རྟེན་དང་། ཡང་རང་ས་དང་འོག་མ་ལྷ་པོའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་ལྷའི་གཟུགས་དང་དེའི་ཡིད་ཤེས་
གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བལྟ་བ་དང་། ས་ལྷའི་ལུས་ཀྱི་གང་དུ་ལྟ་བ་གཞན་དང་ལྷའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ན་ཐམས་ཅད་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་པའི་མིག་སོགས་འཁོར་གྱིས

212

221 ཕན་ཚུན་མི་སྒྲིབ་པ་པོ་ཞེས་སོ། །རྣ་བ་ནི་རྣ་བ་བཞིན་དང་ནནྡ་འབྱུག་གྲོ་གནེ་ཧ་རྗེ་ར་བྱུ་གཏུམ་པ་ཀླུ་བྱུ་བ་དོན་གཟུར་གྲོལ་བ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཞིང་ནས་གནས་སོ། །སླ་ཝི་དང་ཕར་པོ་ནི་མཚུལ་པ་བའི་ཕུག་ན་རྒྱང་ལ་མཐའ་ལ་བབ་གཉིས་ག་ཤིང་ཡ་ལྷ་རུ་གནས་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་ཕྲེང་བ་ཞིན་
རྐམ་འགྲུས་པར་གོ་ར་གོ་ཊ་ཕོར་གནས་སོ། །ལྟེ་ནི་ལྟེ་བ་རྩེ་མོ་ནི་དང་ཕྱུལ་ནཱ་སྙྲ་ཝི་རྩེ་མོ་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་དབང་པོས་མཱ་བྷུ་བ་པས་སྤྲ་པམ་ལྷ་བུ་ཕྱུ། སའི་རྩ་ལག་པ་ལས། དེ་ནི་སྣ་དགུ་འཛག་པ་ནི་ལམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ན་ཡི་གཡ་འཕྲུ་བ་ནི་དང་ཀ་མི་བ་ནི་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།
ལུས་ནི་ཕྲ་བ་ཅི་བྱུང་རྒྱུ་མ་བྲུ་རེ་ག་ཏ་བསམ་གྱི་ར་གསལ་པ་ལྷ་བུ་ར་གནས་ཞེས། ཀ་ཅིག་ནི་ར་བ་དེ་ལྟར་ན་ན་དང་དབང་པོས་མཱ་ཕྲ་བ་པར་འགྱུར་བས་ཏར་རྩེ་ན་གྱི་བ་གོ་ད་པ་ལྷ་ར་གནས་སོ། །ཕོ་བྲང་མོ་ནི་དབང་པོ་ནི་མ་ཐེ་བོ་དང་རྩ་རི་སྒྲ་བས་ལྷ་ར་གནས་སོ། །མིག་དབང་ག་ནི་རྟུལ་
ཕྲ་བ་བཞན་ལྟེ་དབང་གི་རྡུལ་ཕྲ་བ་གྱི་ཕ་ར་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་བ་རི་ལ་ནི་རྟེན་མ་དང་བཅས་པ་ནི་མེད་དེ། རབ་ཅུ་བ་ར་བ་འདི་དམུ་ལ་མེ་ནི་ན་དུ་འབོད་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་བ་འཚང་མེད་པ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ནོ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣ་མ་
ཤེས་བསྐྱེད་ན་ལུས་ཞིག་པར་འགྱུར་ལ། ལོ་ཞེས་པ་ནི་མ་རངས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ལས་དབང་གི་ལུས་མི་འཛག་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ལོ་ཀ་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ངེས་པ་ནི། སྔོ་ལྷ་ནི་ཤེས་པ་དང་དྲུག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་ཞིན་ཡུལ་དུ་ཡུལ་
དང་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་རྟེན་ཅུང་དེ་ལྟར་ངེས་པས་མ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དེ་དག་ལས་ཐམ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འདུས་པ་ཕྱག་ག་མཐའ་ག་པ་ནི་ཡོད་ཡོན་ཡིན་གྱི་དཔྱ་བ་དང་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམ་ཀྱི་

224

223 ཀའི་རྩེ་ཡིན་ཡོད་འདས་མ་ཐག་གཉིས་བཞོན་དང་། གཞན་དུ་ཕྱུ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེ་དཔའི་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་ཞེས་ཐིག་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ། །ཕྱིར་ཁམས་བདུག་ལ་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ལ། དེ་མཐའ་རྐྱེན་མི་ན་བ་ཡི་སྒུ་ནི་མིག་སོགས་ལྔ་པོ། །དེ་མཐའ་གཅིག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དབང་པོ་
མ་ཡིན་པའི་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་འདུས་མ་ཐག་པའོ། །དབང་པོ་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་འདས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡིད་དོ། །གཉིས་ག་མིན་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཆུ་
ཐུན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་འདི་ར་སྨྲ་བའི་དོན་བཅིར་མེད་དེ། སྔ་དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་འདས་མ་ཐག་པ་ཉིད་བསྙད་མ་ཐག་པར་སྨྲ་བ་ལྷུམ་བཅས་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཉོན་ཡིད་ལ་བཤད་པས་ལྷུན་ཞིང་བཅེར་ཡོད་དོ། །ཀུ་
ཏྟེ་དང་འབྱེད་པ་འཁྲུལ་འཁོར། རྟེན་ཉིད་དུ་འཛག་པ་འཁྲུལ་མཚན་དང་། རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཁྲུལ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དེར་འདོད་པ་ལུས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེན་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་རྟེན་དུ་འཛག་ཆེ་ཞེན། མིག་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་དང་འགྲིབ་ད་
ཕྱུར་པས་རྣམ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་སྨྲན་དང་རྡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་བ་གནོད་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེ་ཕྱུག་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ལྟས་པ་ལ་ཞིག་ལ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྤྱང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་ཞིང་བར་ངེས་སྐུར་བྱུང་གླུ་གྲུ་སྒྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་བས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་སྤྱུག་མི་སྤུག་ལས་རྣམ་ཤེས་བདེ་སྡུག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་དང་སྐྱུར་བ་ནི་ཆ་གས་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་མཚུངས་ཀྱང་འཇོག་ན་མི་ངེས་པ་པས་རྣམ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཆགས་སྦྲ་ལ་དེར་

212

ཏྲིཾ་དེ་བཞིན་ནུ

225 སྣ་ལྟ་བ་བ་ནི་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ས་འི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་བལྟ་ན་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་རང་ས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་མིག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་པའོ། །དེས་བསམ་གཏན་དང་དོ་ཏི་
གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་གཟུགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་པའོ། །འདོད་པ་རང་གི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་ན་ཡུལ་དང་གཟུགས་ནི་འདོད་ཁམས་པ་རང་ས་པ་ཡིན་ལ། མིག་ནི་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། མིག་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཞེས་པའོ། ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་ནི་དང་པོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་འདོད་ཁམས་པ་དང་མིག་ནི་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་པ་དག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་མིག་དང་གཟུགས་ནི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་རྟེན་ནི་འདོད་པ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འདོད་པ་བ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མིག་གིས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་གཟུགས་ནི་འདོད་པ། །མིག་བསམ་གཏན་
གསུམ་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་བསམ་གཏན་དང་པོ། དང་པོའི་གཟུགས་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་མིག་གསུམ་པ། གཉིས་པའི་གཟུགས་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། གཟུགས་གཉིས་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། མིག་
གསུམ་པ། གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། མིག་དང་གཟུགས་གསུམ་པ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་གིས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་གཟུགས་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་

གཟུགས་ཅན

227 གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་གཟུགས་འདོད་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་པོ། མིག་བཞི་པ། དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་པོ། མིག་བཞི་པ། གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་དང་པོ། གཟུགས་གཉིས་པ།
མིག་བཞི་པ། གསུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། གཟུགས་གསུམ་པ། མིག་བཞི་པ། བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་རྟེན་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ། མིག་བཞི་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ར་སྐྱེས་པའི་མིག་རང་ས་
པ་དང་། གཞན་གོང་མ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་ས་གཞན་གྱིས་པའི་གཟུགས་གོང་འོག་གཉིས་ལ་བལྟ་བ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ས་ལྔ་པ་སྟེ་བཞི་པའི་གོང་ན་
གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ལས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་སྟེ་ས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་གོང་མ་ན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ངེས་ཏེ་གོང་མའི་མིག་ཡིན་ཀྱི། ས་འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་སྦྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
རང་ས་དང་སྦྱོར་བྱུང་ནི་གོང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྦྱོར་བྱུང་གི་མིག་གོང་བ་བཞིན་དམན་པ་ལ་སྦྱུར་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གོང་མི་ཕ་ལ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་འདྲའོ། །རབ་ཏུ་པ་འམ་གོང་མའི་མིག་ནི་རྣམ་རྟོག་པའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་ས་
དེ་འམ་འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་དེ་ཡུལ་བགས་པ་དང་འཚམས་པ་ཉིད་གོང་མའི་གཟུགས་ཀྱི་བའི་ཕྱིར། ས་པོ་ང་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབས་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་མཚོག་ནི་འོག་

224 [illegible]

229 པར་བརྟེན་པས་བསྟན་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདི་སྐད་དུ། ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་མ་མིན། །རྣ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཡི་སྒྲ། །ལུས་ཀྱི་དང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ་
ལུས་དང་རྟེན་དང་སྒྲ་ནི་འདོད་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་ས་ལྔ་པ་ཡིན་ལ། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ་ས་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་ས་གང་གི་ལུས་ཡིན་པ་དེ་ལ་ས་དེ་པ་འམ་གོང་མའི་རྣ་བ་ཡིན་གྱིས་འོག་མ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བ་དེ་ལྟ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་
པ་འམ་འོག་མའི་སྒྲ་ཡིན་གྱི་གོང་མའི་སྒྲ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་རྣ་བས་ཤེས་པ་ནི་འོག་མ་རྣ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་འོག་མའི་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་གོང་མའི་སྒྲ་མི་བརྟེན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་ཡུལ་ནི་གོང་མ་ཡིན་དང་རང་ས་འི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་དང་སྒྲ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བཤད་པ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྣ་ལྕེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་གི་ནི་ཡུལ་དང་འབྲས་ནས་འཛིན་པས་ཚོད་པ་དང་ཆུང་དེ་རེ་ལྟུ་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པའི་མདོ་ན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྲ་བ་ཉེར་བཞག་གི་མདོ་ལས། སྣ་སྨྲ་ལ་འཇས་དབབ་ཚོད་ལྡན་བརྒྱུ་ཡིན་དེ་ཚོ་ར་ཞེས་བཅས་ཀྱང་ཆུད་ཅེ་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། ཕྱིར་བཅད་བྱས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ། བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་གཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་འཛིན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དང་ནི་ཞེས་པ་ལྔ་འབྱེད་དུ་ཀྱི་ཚིག་གོ།

[illegible]

224

230 ཕ། མཛོད། [illegible]

༄༅། །འདོད་པ་ནང་བསམ་གཏན་དང་པོ་པའི་རིགས་གྱི་རིག་པ་ན་རང་གིས་འདི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་ལ་བྱུར་ན་ཐལ་བ་ཀྱུ
པ་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་མ་ལྟར་ས་གོང་འོག་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ཉེ་ལྷུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་དག་ན་མཚུངས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་བ་ཞེ་ན་གོང་མ་ལ་ས་འོག་མ་པ་ངག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་ལྔ་པོ་ནི་ལུས་ལ་ཡང་རྟེན་མ་ཡང་
འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ནས་ས་ཀྱི་ས་ཐ་བ་ཞིག་གལ་ཏེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཐུན་ཚོགས་སུ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་ཞིང་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐོན་པ་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་གོང་མ་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རབ་མ། འདོད་ཁམས་པ་ཞིག་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་རྩེའི་སྤྱི་བ་པའི་བར་ལས་ལས་ཞིག་ཏུ་ཅི་རིགས་པར་
དེ་ཐོན་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། ཡིད་ནི་ས་གོང་མ་དེ་དག་གི་དང་ས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདོད་པ་ཡི་བ་མས་ན་དེ་ཉིད་ནས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ན་དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར
ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དམིགས་པ་དང་པོའི་ལས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡིན་ལ་ཚོལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེ་སྐྱེས་པ་ཞིབ་པར་ལ་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

201

232 ཕ། མཛོད། [illegible]

༄༅། །ཇི་ལྟ་ཞིག་ཏེ་ཐིག་པ་བ་བཤད་ཟིན། དེ་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ལོ་རྣམ་ཞིང་འདོད་པ་བདེ་བ་སྟན་པའི་ཕྱིར་བློ་ལ་བ་མེད་དོ། །ཕྲག་མཐོ་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོན་དེ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིག་ཡོད་པ་ཙ་ན་ཅི་ལ་མི་ཐག་པར་བྱ་བའོ། །~~རྒྱུ་བ་དབང་པོ་ཡིན་ན་མིན་གྱི~~་རྣམ་པ་བཞི། གཞན
གཉིས་པ་དང་པོ་འཆད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཀྱི་ཆེ་དང་དུ་བསྒྲགས། མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཡིད་ཕོ་མོ་སྲོག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། དད་པ་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། མི་ཤེས་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་དག་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་ཞིན་པ་དུ་ཡོད། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་
ལས་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་གྲོག་ཚོར་བ་ལྔ་དང་སོགས་ལ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་། དད་སོགས་ལ་དབང་ལྔ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པ་བཏགས་པའི་ཡིད་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་དག་ཅི་དབང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་ལ་དག་ཞིང་གི་རང་བཞིན་དབའི་མིག་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ། ཁམས་བདུན་ཏེ་བཅུ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕོ་མོ་ནི་དབང་པོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་སོགས་ཁྱི་ཁམས་
ལྔ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཕྱེད་ནི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །འདིར་སྨྲས་པ། བགོར་བའི་གནས་མ་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྲིད་པན། །ལ་ན་གཅིག་གཞན་པར་བ་དེ་བར་ཞུགས་ནས་ཟབ་མོ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིད་ལ་རྒྱུ་བ་ཅེད་འགྲེལ་བྱེད་པ། །དྲུག་པའི

234 ཕ། མཛོད། [illegible]

༄༅། །ལེའུ་གཉིས་པ་འདི་ནི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ཞི་བསྟན་ན་ཆོས་ནུས་ཀྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲ་དོན་ཕྱི་རོལ་པ་བདག་གི་རྟག་ཤས་མ་ཚུ་རྣམ་རྒྱུ་བས་དབང་པོ་ཞེས་སྒྲ་བཤད་ཅིང་། འདིར་དབང་པོའི་དོན་ནི།
ལྷ་ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཚམ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཚམ་ལྟག་པར་བྱ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་གྱི་དབང་པོར་བཞག་གོ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ~~རང་བྱེད་པས~~། ~~དབང་པོའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན~~། དབང་ནི་དབང་ཕྱུག་དམ་པའོ། །དེ་ལ་རང་
བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། དབང་བྱེད་པའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རྗེ་ནམ་རྫེས་པ་བྱེད་པ་དང་། མིག་རྣ་ལུས་ལ་ཡོད་དེ་མི་འཇོང་བ་དག་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ནས་ཡང་ན
ལས་ལུས་སྲུང་ཞིང་སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལུས་ལ་ཕན་ཡོན་ཏེ་སུ་བྱུང་བའི་དང་། མིག་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དབང་པོ་མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ
སོགས་པ་སྤྱད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕོ་མོ་དང་སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་རྣམས་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཕོ་མོའི་དབང་གིས་ཕོ་མོ་མིན་པའི་སེམས་ཅན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པ། ཁྱད་པར་ཕོ་དབང་ནི་མོ་ལས་ཁྱད་ཁྱད་
པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། མོ་དབང་ཁྱད་པོ་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། སྲོག་དབང་ནི་རིས་མཐུན་པ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གནས་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱིས་ནི་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་དགེ་རང་གནས

236 ཕ། མཛོད། [illegible]

༄༅། །ཏེ། ཐར་དོན་དང་སྡོམ་དུ་ཐས་གཉིས་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཆེ་གཅིག་ཡིན་པས། ལོ་ལྟ་བཅུ་ཐུབ་པ་ཡང་འཕངས་པ་གཅིག་བར་དོར་ལོ་གཉིས་འགོར་ནའི་རྒྱུད་ཐུབ། ཕར་དོར་ལོ་བཞི་འགོར་ནའི་དག་ཐུབ་པས་སྲོན་ནས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཟ
ཞི་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་ག་ཅིག་པ་དེ་ལ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་གཉིས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ལོ་ཞེས་པ་ཉི་སྐྱ་དེ་འདོད་པ་ལས་རང་སྟེ། ལུས་མཛེས་པ་ནི་དབང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ། ལུས་སྲུང་བ་དང་ཐ་སྙད་སྤྱོད་མོང་ན་ཡིན་པ་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན
པས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་ཡོ་ཆེད་ས་བྱེད་པ་བཞི་གནས་ཡོད་ཀྱི་དུད་མེད་ཚངས་པ་བྱེད་པ་བཞི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་པ་ཞི་རིགས་སྒྲུབ་ས་ཀྱི་ལྟ་དང་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་འང་ཕོ་ཡིན་ལ། སྲོག་ཀྱང་ཉིད
མཚམས་ཅན་མི་ཉིན་པས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་དང་བྱེད་པ་ཞི་ལ་ཐམ་གཅིག་པུ་འཕེན་དུ་རྒྱུན་གོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་བ་ལྔ་དང་། དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་
བྱེད་དེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་ཀྱི་དང་སོགས་ལྔ་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་དང་། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་ལག་དབང་རྣམ་བྱང་
གི་རང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ན་པ་ཁ་ཅིག་བདེ་སོགས་ལྔ་ས་ཀྱང་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ~~མདོ་ལས~~། བདེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཀྱི་དད་པ་ཞེས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བའི

238 ཕ། མཛོད། [illegible]

༄༅། །པའི་ཕྱིར། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་~~དབང་པོ་སྒྲུབ་པར་ཐོགས་པ~~་ལུས་དབང་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫས་སུ་མི་བཞག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མདོ་མས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བས་མོ་དང་ཕོའི་དབང་པོ་དག་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི
རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་ལག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་མིག་ལྟ་བུའོ། །གྲོག་དབང་དང་། ཚོར་བ་ཞི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཉིད་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དི་མ་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན། དབང་པོར་འཇོག་སྟེ་རིམ་བཞིན་རིས་མཐུན་པ
པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་དབང་པོར་འདོད་པའི་དོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས
རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གནོན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལྷ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཞི་སློབ་ཆེན་ཡུན་རིང་མཚོག་པ་བསྟན་འགྲུས་ཀྱི་དཔུང་སྦྱུང་སུ་མཆོག་པ་ངེས་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཞུན་སུ་མཚོག་པ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་ཀྱིས་རྣམ
པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིམ་ཀྱི་བྱེད་ཚམ་སྤྱན་པ་ཕོག་པ་ས་བའི་ལམ་ཡང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོབ་པ་དང་ལ་འཐོབ། །སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་དོ། སོགས་པ་ལས། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་
དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། དབང་པོར་འཇོག་སྟེ་རིམ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་པ་ཞིག་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཐོང་དུ་ཉེས་པ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་མེད

201

231 འདི་དག་གི་ས་ནི། མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་རྣམས་ས་དག་པོ་སོ་སོ་དང་། །ལུས་ཅི་ཀ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད། །ཤེས་པ་ཡིན་ཏམ་ལ་ཡང་བཞི། །ཕྱི་བ་རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་གཉིས
ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ལྟ་ཞེ་ན། མིག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་ནི་རིག་སྟེ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །རང་གི་བཙུན་པ་གཉིས་དང་ཚོས་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་དོན་ལས། དགེ་སློང་དག
གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱིན་ལ་རི་གཟུགས་སོགས་པ་འཛིན་པའི་ཡིད་མཐོང་རྟོག་མེད་ཀྱང་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱན་པ་ལ་ཚད་མ་རིག་བསྟན་བཅོས་སུ།
འདི་ཕྱི་ཀ་ཅེ་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མཐོང་ཞུ་མ་ཐབ་ལ་ལེན་པ་འདི་རིས་པ་མེད་དེ། མཐོང་བ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་ཡང་ཡིད་མཐོང་ཡོད་པར་གཞན་བཞིན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད
ཡིད་མངོན་སུམ་བརྒྱུད་པ་ལ་གྲགས་པ་བཙམ་དུ་ཟད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་རིགས་པ་ཚད་མ་མཐོང་རྩ་བ་འགྲེལ་པ་སོགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་ཞོར་དོན་སུ་མཚོན་མ་ཡང་དགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་དགོངས་སོ། །དྲུག་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པ་ནི། ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས་ཅི་འདྲ་བ་རྟག་པ་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྟག་པ་པོ། །དེ་ལྟ་ཅི་རྟག་པ་ཅི་ཞེ་ན་ལྡན་དང་བྲལ་བ་ཅི་ལ། འདི་ནི་རྟག་པས་ཟབ་ཅིང་ཚད་མ་ཡི་སྐྱེ་བ་རིག་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཚད་མ་ཡི་རྟག་པ་མ་དོར་ཞེས་ཞལ་ཡིན་པ་ཏེ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

233 བཀའ་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་ཀུན་མ་པ་ཡིས་སོ། །འཚང་རྒྱ་བ་ཐུབ་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། །རྟོགས་ཞིང་ལོག་རྟོག་མ་ལུས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། །ཟབ་མོ་མཐར་བ་མེད་པའི་ཕྱི་མོ་སྟེ། །རྣམ་དག་སྲིད་པོ་འདི་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །བློ་གྲོས་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བའི་མིག་སྦྱིན་སྟེ། །དད་ཅན་བདེ་བར
འདྲེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་། །སྐལ་མེད་བློ་གྲོས་ཀྱུན་པོ་མི་ཤར་ཆེན་ཀྱིས། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་བྱུང་བ་ལ་ངས་ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་
པོའོ།། ༈ །།དམ་པའི་དགའ་ཁ་སྟོན་སྐྱོང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་མཛེས་པ། །རབ་པ་དང་ས་མཆེན་བརྩེ་བ་ངང་ཕྱུག་བཀའ་བརྒྱུད་དཔལ། །ཡོངས་པ་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །འདིར་རང་གྲོལ་གཉ
ལུམ་མ་ཡིན་པར། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་བའི་རིམ་པ་ལ། །བློ་གྲོས་རྣམ་པར་དཀར་བ་གཉིས་སྐྱེ་ཕྱོགས་པས། །རྒྱ་ཆེན་ལུང་དོན་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་བསྒྲུབ། །དེ་ལ་གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ། གཞུང་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་མཚན་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་ལ་དབང་པོའི་རང་བཞིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཟུང་བ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པ་གཞན་ནས་གཞན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབང་པོ་སོ་སོའི་ལྷ་དོན། གྲགས་པ་ཤེས་དེས། སོ་སོའི
མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ། དང་པོ་ནི། ལྔ་བྱུང་དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་དང་གང་དག་ནི། །བཅུ་གཉིས་ནང་གི་རབ་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་པ་འདི་དབང་པོ་ཞེས་གང་། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ནས། དེའི་ཕྱིར་ན

235 ནི་དེ་དབང་གི་སྐྱེ་བའི་ལྷུམ་ལ་སོགས་པ་དང་དགེ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་དོན་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་བྱེད་ཚུལ་ཐམ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་འདི་གང་གིས་ཁྲིད། གང་གིས་དྲངས། གང་གི་སྐྱེ
ཞིང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བསྒྱུར། བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་། འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དྲངས་པ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །དབང་གི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀུན་འགྲོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་གཅིག་གཟུགས་ཞན་སྤྱོད
པ་དག་པོའི་དབང་པོ་མེད་ཀྱང་རྨོངས་པ་སྤྱད་པར་ལུས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་མཐོང་བས། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་ཚོན་སྤོང་ལ་པ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་མི་ཉིད་དང་། མཚམས་མེད་དང་། དགེ་རྩ་གཅོད་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་འབྲས
བུ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གཞིར་རུང་གི་ཞམ་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྲོག་དང་ཡིད་གཉིས་ཆ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་མཚུངས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྐད་ན། སྲོག་ནི་འཆི་ཀའི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་པ
མིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བར་མའི་རིས་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་རྟུས་མཉམ་པ་དེར་མཚམས་སྦྱོར་བ། ཡིད་ནི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པར་མཐར་། འཆི་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བས་ཕྱུན་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྲ་ཐ་དང་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་འང་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་དུ་གྲུབ་པོ། །ལ་ཅིག་ཡིད་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་པ་ལ་ལྟག་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཁས་ལེན་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྲོག་དབང་གི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་ལྟག་པ་དེ་སྤྱོད་བ་ལ་དང་བཅའ་ཕྱིར།

237 གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡིད་བདེ་བ་དེ་སེམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཡིད་མིན་དེ་བ་དེ་སེམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་རེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་བཅྱ་ཏ། བཏང་སྙོམས་རེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་གསུམ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལ་འཁོར་
བ་འགྲོ་བ་ལྔ་མ་དུ་ཡིད་རྣ་ཞིག། ལ་ལ་ནི་ཐར་བར་བྱེད་ལ་མ་དུ་ཡིད་མི་བདེ་ན། ལ་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བདག་གི་སྐྱོན་ལ་ཉེས་པར་ཐེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་བྱེད་སྦྱོང་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་ལ་འཐད་པར་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་རང་ལུགས་བཞག་པ
ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་ཆོས་ཅན། །ཕྱི་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཁྲབ་བྱེད་དེ། མིག་སོགས་ལྔ་ནི་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ཐབ་པ་ཐ་དད་བཟུང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཡུལ
ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མིག་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཡིས་དུས་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། །སྔོན་པོ་ནི་སྔོན་འཛིན་སོ་ནའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣ་བ་སོགས་ལ་འདར་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །མོ་ཕོ་དབང་ནི་དབང་པོའི་ཕྲུ་བྱེད་དེ། ཉམ་ཆེ་བ་དང་། དངོ་རྐྱུང་བ་དང་། བསམ་པ་ཞན
པ་དང་། ཕོ་ལ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕོ་དབང་ཡང་དབང་པོའི་ཕྲུ་བྱེད་དེ། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། དབྱིབས་འཛེར་བ་དང་། དངོས་པ་དམན་པ་དང་། བསམ་པ་བཟང་བ་དང་། མོ་ལ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛག་པ་བྱེད་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད

239 ཀྱི་སྐད་འདས་འཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ལ་དེ་མིག་སོགས་ནས་དང་སོགས་ཀྱི་བར་སོ་སོར་དབང་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡང་སོ་སོར་དབང་པོར་བསྟན་ཏོ། །སོགས་པས་ནི་དབང་པོ་དེ་གསུམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ
དང་། སློབ་ལམ་དང་སྒོམ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ། བདེར་གཤེགས་ཀྱི་དོན། དེ་ནི་མོང་ལམ་སོ་ཡེ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་དག་སོ་སོར་མྱོང་བ་སྒྲོ་ཀྱི་བདེ་བར་གནས་པ་པོ། །གཉིས་པ་བཀྲམ་དེས་ལ། རྟེན་དང་
གཉིས་ཀྱི་ཕྱུག་ཀ་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཡིན་ན་ཁ་དང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་རྐུབ་དང་མདོམས་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོ་བཅུ་རོ། །ཚིག་སྨྲ་བ་དང་ལེན་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་འདོར་བ་དང་། དགའ་བ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག
པ་ཡང་དབང་པོར་རིགས་ཏེ། འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་སོགས་ལ་ཞུ་པོ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ནང་དབང་བྱེད་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་ནི་དང་སྦྱིན་ས་སོགས་སོགས་ལ་འབྲས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
མ་རིག་པ་བདག་རྐྱེན་ཉིད་དུ་བཙམ་ཡིན་ཀྱང་འདི་བསྟན་ཀྱི་དབང་པོར་མི་བཞག་སྟེ། །འདི་བསྟན་གྱི་ཐོ་སོགས་ཡང་དམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནས་དབང་པོར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་དགེ་བ་ནི་དང་ངོ་བོ་འདས་བཟས
ལྡན་བདང་དུ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཞིག་པ་ནི་དང་དྲུག་བཞིན་ནས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་དང་རྟེན་དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཕོ་མོ་དབང་པོ་དང་། །རྣམ་ཐ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཆ་བྱེད་པ་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། དག་པ་དེ་ཉིད་ཀུན

240 ཁ། མངོན་ བརྒྱ ཉེར་གཅིག མཛོད།

༄༅། །ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ལ། ཚོར་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་དེའི་འབྲས་བུའོ། །དད་སོགས་ལྔ་ནི་ཚོགས་སོག་པར་བྱེད་པས་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བྱེད་དམ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོའོ། །དེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་གཞི་དང་རང་གི་ངོ་བོའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དབང་པོའི་གྲངས་དེ་སྙེད་དུ་ངེས་པ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པས་དབང་པོར་འཇོག་སྟེ། དབང་པོ་ལྔ་ཀ་གི་དབང་གིས་དབང་རྟེན་དང་རྣམ་ཤེས་རྟག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབང་རྟེན་དང་རྣམ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་སོགས་ཀྱི་བང་རིམ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེར་གྲངས་ངེས་མཛད་དོ། །འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་ནི་དབང་པོ་དྲུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཚོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡི་སྲོག་ཀྱི་བའི་ཕྱིར། རྟེན་སྐྱེས་སོགས་ལ་མི་ཟད་ཀྱང་མ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་ཞེས་ཆེ་བས་སྨྲོས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་པར་བྱེད་པས་སྲོག་དབང་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ནི་བདེ་སོགས་ལྔ་སྟེ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོ་བཅུ་བཞིའོ། །འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ། རྟེན། སྐྱེ་གནས། ལོངས་སྤྱོད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལའང་གཞན་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར། རྟེན། སྐྱེ། གནས།

242 ཁ། མངོན་ བརྒྱ ཉེར་གཉིས མཛོད།

༄༅། །ཚོར་བ་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་གདུང་བར་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་ལྔ་ཡི་འཁོར་ཀྱི་སིམ་པ་ཕན་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་སེམས་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་སྒོ་ལྔ་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་ནི་མི་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པ། དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་བདེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་ལ་བདེ་བ་དེ་དང་ཕྱི་མ་སེམས་ལ་བདེ་བ་དེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བསྡོམས་ནས་བདེ་བའི་དབང་པོར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་ན། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་བདེ་བ་དེ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་དགའ་བ་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་ཕྱིར་བ་ནི་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཅིག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་ཉིད་སེམས་ལ་བདེ་བའོ། །ངག་དོན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེར་འདོག་པ་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཚོར་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ནི་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུས་ཤེས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང

244 ཁ། མངོན་ བརྒྱ ཉེར་གསུམ མཛོད།

༄༅། །ཚད་པ་ཐུན་ཀྱི་ཚོར་བ་གསུམ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་མི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ས་གཞི་ཡིན་པ་ཏེ་སྒོམ་པ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ལ་བདེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་མི་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྣམ་པར་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། 251 དེ་རྟེན་པ་ཡི་རྟེན་ཚུལ། བཟང་ངན་དང་བཅས་པ་རྣམ་ཐར་ཀྱི་ཡུལ། 252 དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ན། ཉི་མེད་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་དེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དགུ་པོ་འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་དགུ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་བཞུན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་དག་ལྡན་དང་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་པ་དག་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཡི་སྔ་བདེ

246 ཁ། མངོན་ བརྒྱ ཉེར་བཞི མཛོད།

༄༅། །མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བས་ངེས་པར་འཕེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོན་བསྟན་བཅོས་ལས་ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་དག་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལ་སྦྱིན་པ་བཟའ་དང་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཕུལ་ནས་དེ་ནས་རབ་ཀྱི་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་སེམས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཚིག་ཏུ་ཡང་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚེ་བསྲིངས་པ་དེ་གང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མི་ཟད་དེ། མཚུངས་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི་འདིར་དོན་དགྲ་བཅོམ་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་གོ། །ཚེ་དེ་འདོགས་པ་དང་གཏོང་བར་འདོད་ན་གནས་པ་དང་འདོར་བ་འདྲ་བ་ཞེ་ན། །ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔོན་གསུམ་གྱི་ལས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཚེ་གཞི་ཉུང་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཚེ་བསྲིང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི་སྔོན་མ་ནི་དབང་བར་མཛད་རི་ག་བོགས་ཏེ། ཚེ་དེ་ལྟ་ཀ་ལ་སུ་ལས་བྱུང་བ་དགེ་འདུན་ལ་ཕན་པ་ཡི་བྱུང་ནས་བཞག་བཅས་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཚེར་བསྒྱུར་བ་ནི་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་པ་དབུང་ལ་བཞི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་དང་མཐུན་པར་གནས་མཛད་དུ་བྱེད་དེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚེ་རིང་བར་བྱེད་པས་དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན

248 ཁ། མངོན་ བརྒྱ ཉེར་ལྔ མཛོད།

༄༅། །ཟེར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚེ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོའི་རྒྱུན་ལ་གཏོང་འཛོག་བྱེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་ནུས་པ་བྱུང་བས་གཏོང་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་སོ། །སྐད་ཅིག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཚེ་སྲོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པ་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་གཅིག་པུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དགག་སྒྲུབ་སྣོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་སྟོན་པས་ཅིའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་ཚེ་གཏོང་འཛོག་མཛད་ཅེ་ན། ཆོས་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ཡན་ནི་བཞུགས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ངོ་། །གང་ཡང་དེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་དགེ་སློང་གིས་འདོད་ན་བསྐལ་པ་འམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་པར་ནུས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ཅན་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་བཞུགས་སོ། །ཞེ་སྨྲ་ན། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ལྷའི་བུའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་ལ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་སླར་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་རྒྱལ་ལ། ཕུང་ཞིང་དུ་སྐུ་ཚེ་བཏང་བས་ཕུང་པོའི་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞི་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མིག་སོགས་བདུན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞི་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོ་བོའི་གནས་དང་སྤྲུལ་པ་པ་རྣམས་ནི

241

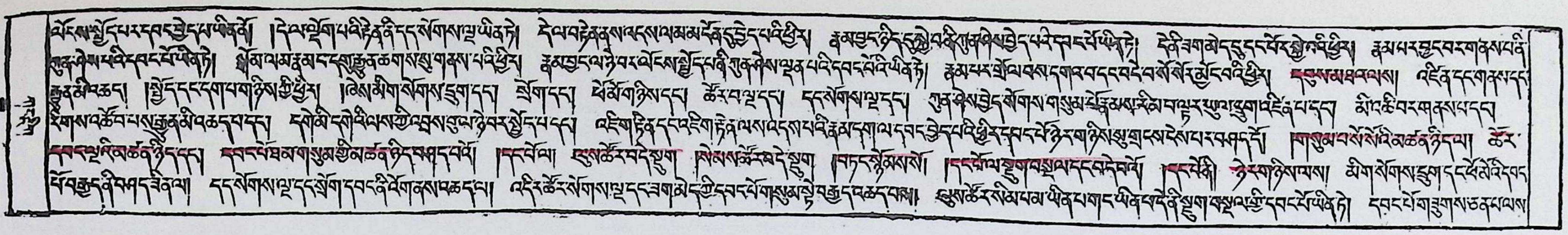

243

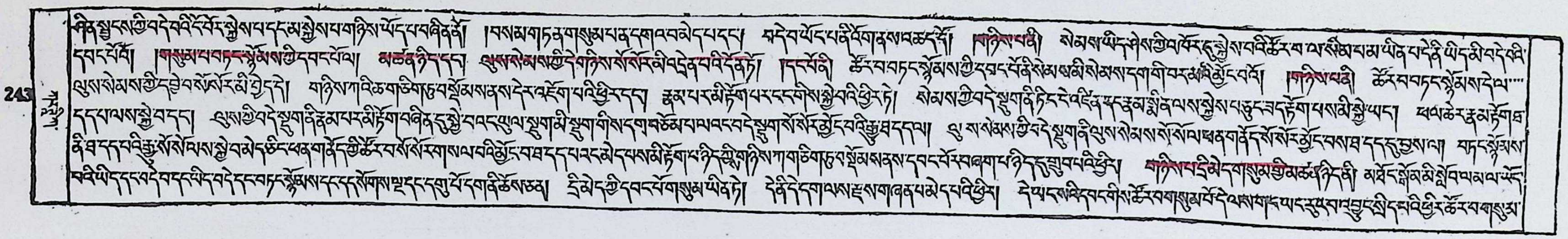

245

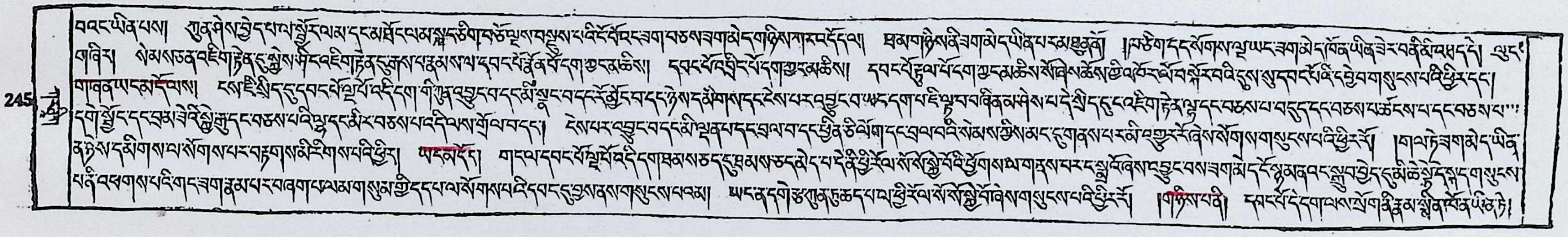

247

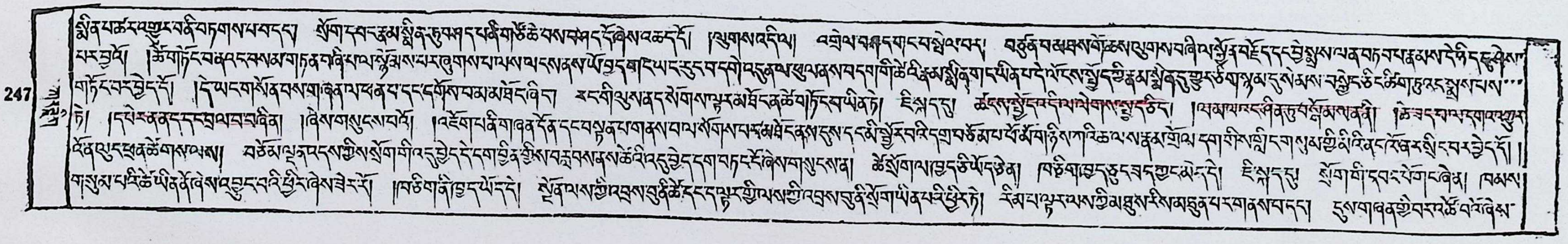

249

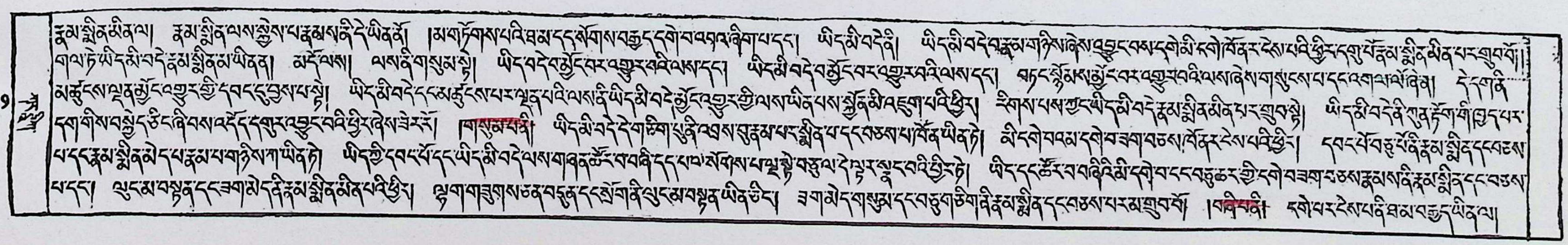

250

༄༅། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཅིང་། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་སྟེ་རྣམ་པ་
གཅིག་གོ། །ཁམས་ནི། དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་ནི་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ལས། འཁྲིག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་བས
ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་དང་བས་སྡུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཆེན་ལས་བསྒྲུབ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དགེ་གིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས
བརླན་པས། བོད་བྲོ་ཞུ་བ་བག་གི་རྒྱུས་ཕྲ་ལ་ཡང་མེད། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ཆེན་ཡུལ་རྣམ་པ་འདམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཡིད་བཏང་སྙོམས་དང་སོགས་ལྔ་སྟེ་བཅུ་དེ་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་གཟུགས
ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དང་པོ་འདའ་གཏོགས་པས་དེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་ཞེས་པར་ཟླ་སྟོ། །སྤང་བ་ནི། ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་
གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་སྒོམ་སྤང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས

252

༄༅། །པའི་ཕྱིར། ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་གཟུགས་མེད་དུ་སྲོག་དབང་གཅིག་ཁོ་ན་རྙེད་དེ། དེར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞིན་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་བ་ཅན། རྫོགས་པ་བས་ལ། དང་པོ་ལ། གཟུགས་མེད།
གཟུགས། འདོད་པའི་འགག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་དུ་གཅུ་འཆི་བ་ནི་ཚེ་ཟད། སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ཞི་བ་ཅན་ཚུལ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ན་དེ་གསུམ་དང་མིག་སོགས་ལྔ་སྟེ་དབང་པོ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་ལ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫུས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་མེ་རེ་མེ་རེ་སོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་མེད་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བར་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྫུས་སྐྱེས་དང་། མངལ
སྐྱེས་ཀྱི་འགག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པར་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ན་སྐྱེ་མ་ཐབ་གཅིག་ཏུ་འཆི་ན་བརྒྱད་དང་མཚན་གཉིས་ཏེ་བཅུ་འགྱུར་རམ། མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུ་འགྱུར། མཚན་མེད་པ་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ
ལུས་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་བཞི་གཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་བར་ཚུན་ཆད་དོ་སོ་སོར་འགྲུལ་ཏེ་འགག་པ་མེད་ཅིང་། མིག་སོགས་གཞན་སྔར་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དམིགས་རྣམས་ལ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལས་ཀུང་མ་བསྡུན
དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དང་བར་དུ་བྱུང་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་བ་ཞན་ཏེ་འཆི་བ་དག་ལ་ནི། ལས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་གཙུ་ཕྲུར་ཀྱི་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དད་སོགས་ལྔ་རྣམས་གཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་སེམས་པ་ལ་ནི

254

༄༅། །པའང་ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་གི་བགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་ཡང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ན། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཡིད་དང་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན་ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་གྱིས
ཐོབ་པར་བྱེད་ན་སྔར་གྱི་བདུན་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད། ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཕལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་ཉན་སྔར་གྱི་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་མཐར་གྱིས་པ་དང་བར་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་པའི
ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ན། དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་དང་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན་གྱིས་ཐོབ་བོ། དེ་དབང་པོ་རྟུལ་བས་དངོས་གཞི་རི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་མ་ཐོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་། ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང
ཐོབ་པར་བྱེད་ན་སྔར་གྱི་བདུན་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད། ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་བཏང་སྙོམས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་དངོས་གཞི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས
བརྒྱད། ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དེ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཡིད་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་ཡིད་བདེ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པས་དགུས་ཐོབ་བོ། །ཡང་འདོད
པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞི་དང་བ་ཞིག་གིས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་ན། ཡེ་ཤེས་ལ

256

༄༅། །བདེ་མངོན་དུ་མྱོང་བ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉམས་པ་དག་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ལ་སྲིད་པས་ཡིད་བདེ་སྤོང་བ་སྲིད་ཀྱང་དེ་སྔ་རབ་འདང་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་དང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་བདེ་དང་དགུ་ལས། དེ་ལས་མང་བ་ཐོབ་མི་སྲིད
པའི་ཕྱིར། ཐོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེས་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་དང་དགུས་ཐོབ་པ་ལ། དེ་ཉམས་པ་བཀོར་རྒྱུད་པ་ལ་
ཡིད་བདེ་དང་བདེ་བ་བསྲིད་པའི་ཕྱིར་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི། འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པས་ཟིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཉམས་པ་བྲལ་བས་ཉམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 254 འགྲེལ་པར
འདི་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་བཞེད་ཆེད་ནས་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེ་མས་ཉམས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་མེད་དེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དབང་པོ
ལྡན་ཚུལ་ལ། ༡ ངེས་ལྡན། ༢ ཉུང་ལྡན། ༣ མང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་གྱི་ངེས་ལྡན། བཞི་ལྡན། ལྔ་ལྡན། བདུན་ལྡན། བརྒྱད་ལྡན། བཅུ་གཅིག་ལྡན། བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་གསུམ་ལས་གང་རུང་ཞིག་དང་ལྡན་པ་ལ་གཞན་གཉིས་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ངེས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སེམས་མེད་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཀྱང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

258

༄༅། །བདེ་ནི་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བདེ་ནི་གསུམ་པ་བའི་བདེ་བ་ཡིན་པས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོག་མར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིག་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་གསུམ་པའི
བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཞི་ནི་དེ་རང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་འོག་མར་སྐྱེས་པ་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། འདོད་པ་ཞིག་གང་ཟག་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ལ་དབང་པོ་བདུན་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞི
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བ་གཞན་དགེ་བའི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤྱན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ནི། མི་དགེ
དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སྔར་བདུན་པོ་དང་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་སྟོང་ཕྱི་བརྒྱད་དང་པོ་དབང་སྐྱེ་འཕྲུལ་དང་། ཕྱིར་ཀྱི་བདུན་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ལྷ་བཅུ་དང་། དད་སོགས་ལྔ། བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། ཉུང་ལྡན
རྣམ་གསོ། །ཉུང་བ་ནི། བདེན་བཞི་ཀུན་མ་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་རེ་རེ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ཏེ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་
དང་རང་རང་བསྡུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རིགས་མ་ཞིག་གཏོགས་པས། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དེ་ཁམས་གསུམ་ཆར་ཏུ་སྐྱོན་བ་སྲིད་པས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་རིགས་ན་ར། བཞི་པ

251

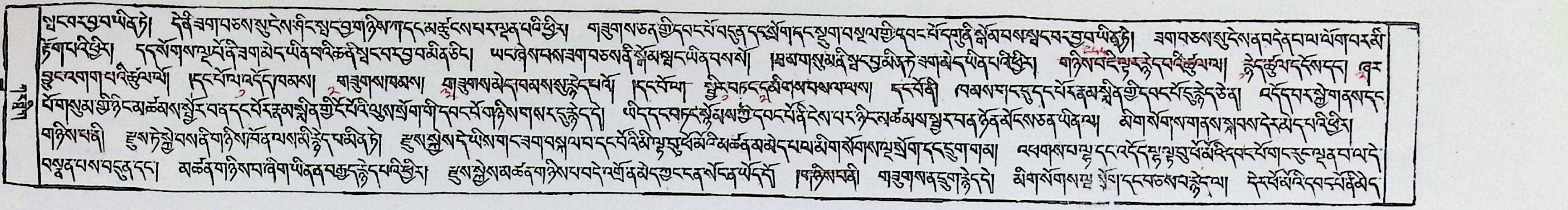

ཀྱང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ཤིང་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་དབང་པོ་དགུ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ན་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་པ་ལྔ་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཅིང་། ཡང་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་སོ། །སྔ་མ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ཉེ་བར་ཚུལ་བ་དོན་དང་། ཁྱུར་
ཐུང་འགག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ། སྐྱེ་བ་དང་དུ་མི་ཐོབ་པ་ཡས་པས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གང་དུ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་དུ་ཐོབ་ཅེ་ན། འདོད་པར་སྐྱེ་གནས་དང་
པོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོའི་ལུས་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་ཐོབ་སྟེ། ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ངེས་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེར་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི་གཉིས་པོ་ན་ལས་མི་རྟེན་པ་མིན་ཏེ། རྫུས་སྐྱེས་དེ་ཡི་ས་བང་ཟག་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལྟ་བུ་ལ་མིའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་མིག་སོགས་ལྔ་སྲོག་དང་དྲུག་གམ། འཕགས་པ་ལྟ་དང་འདོད་ལྷ་ལྟ་བུ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཡང་
བསྡུན་པས་བདུན་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བརྒྱད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྫུས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་བདེ་འགྲོ་ན་མེད་ཀྱང་ངན་སོང་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ན་དྲུག་ཉིད་དེ། མིག་སོགས་ལྔ་སྲོག་དང་བཅས་པ་དྲུག་དེ་ལ། དེ་ཡི་གོང་མའི་དབང་པོ་ནི་མེད་

253

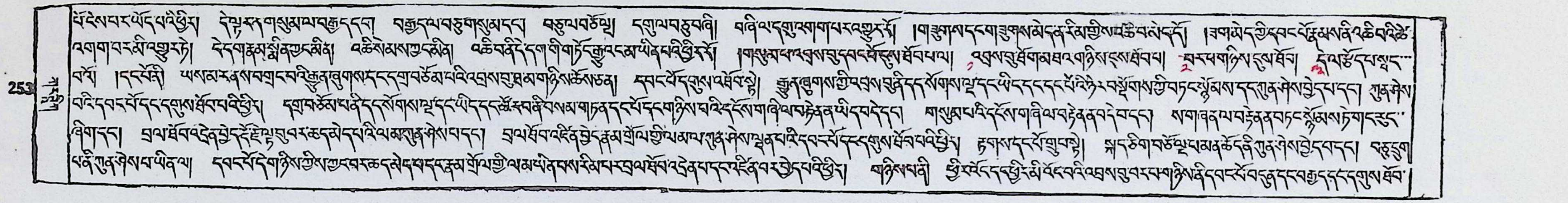

པ་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱད་ལ་བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་ལ་བཅོ་ལྔ། དགུ་ལ་བཅུ་བཞི། བཞི་ལ་དགུ་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་རིམ་གྱིས་བཅུ་བཞིའམ་བཅུད་དོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་
འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམ་སྨིན་ཅན་མིན། འཆི་སེམས་ཅན་མིན། འཆི་བ་ནི་དེ་དག་གི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་མཐའ་གཉིས་ངས་ཐོབ་པ། བར་པ་གཉིས་དུས་ཐོབ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་མར་རྣམས་བཟང་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་གཉིས་རེ་ཚེ་ཅན། དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཡིད་དང་དང་པོ་ནི་རིམ་བཞིན་སྡོམ་གྱི་བཏང་སྙོམས་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་
པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐའ་དང་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་པ་འདིའི་དོན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་དེ་དང་། གསུམ་པ་འདི་དོན་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྙོམས་རིག་དང་
ཞིག་དང་། ཐལ་ཐོབ་བ་འཛིན་སྐྱེ་དང་རྗེས་སུ་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཐལ་ཐོབ་པ་འདིའི་སྐྱེད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་མ་ན་ཚོ་ན་ནི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་
པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་རིམ་པ་ལྟར་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་དང་ལ་རྟེན་བ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་མ་དང་དགྲ་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས་ཐོབ་

255

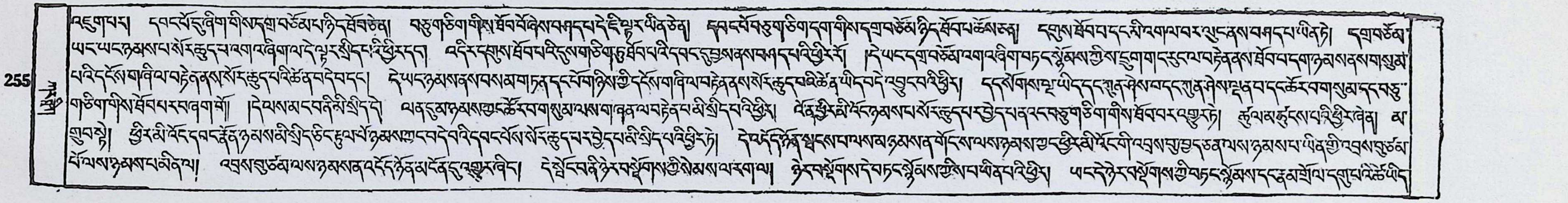

འདུག་པས། དབང་པོ་བདུན་ཞིག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅེ་ན། བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། སྐབས་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཚོགས་པ། དགུས་ཐོབ་པ་དང་མི་འགལ་བར་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་
ཡང་ཡང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ན་ལག་བཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ནི་ཐོབ་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དབང་ཉུང་བ་སྣ་ཚོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ལག་འཇིག་པ་ན་ངེས་སྒོམ་ཀྱིས་རྡུག་པ་དང་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དག་ཉམས་ནས་གསུམ་
པའི་དོན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པའི་ཚེ་ན་བ་དེ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་བདེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་དང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་དང་ཚོར་བ་གསུམ་དང་བཅུ་
གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལས་མང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་ཉམས་ནས་ཀུན་ཚོར་བ་གསུམ་ཀ་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐོན་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སོར་ཆུད་པ་སྲིད་པ་ན་དབང་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་
གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་ཉམས་ནས་མི་སྲིད་ཅིང་རྟུལ་པོ་ཉམས་ལས་དང་བ་དེ་བཞིན་དབང་པོས་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་པ་དེ་ནི་ཐུན་མས་པ་ལ་མས་ཉམས་ན་གོང་ས་ལ་ཉམས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་
པོ་ལས་ཉམས་པ་མིན་ལ། འབྲས་བུ་ཅན་ལས་ཉམས་ན་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་བསྒོམ་པས་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ལ། ཉེར་བསྡོགས་དེ་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་ཡིད་

257

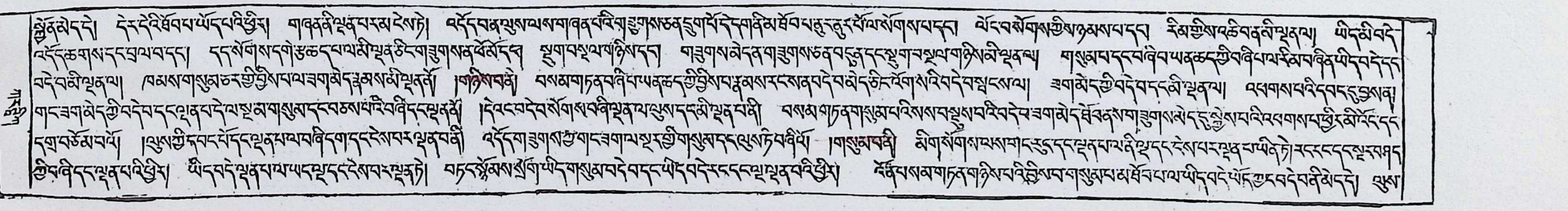

སྐྱོན་མེད་དེ། དེར་དེ་ནི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་ལྡན་པར་མ་ངེས་ཏེ། འདོད་པན་ལུས་ལས་གཞན་པ་གཟུགས་ཅན་དྲུག་པོ་དེ་གཟིམ་ཐོབ་པ་ལྟར་རྟེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་མི་ལྡན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དད་སོགས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལ་མི་ལྡན་ཅིང་གཟུགས་ན་ཕོ་མོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་མི་ལྡན་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བཞི་པ་ས་རིམ་བཞིན་ཡིད་བདེ་དང་
བདེ་བ་མི་ལྡན་ལ། ཁམས་གསུམ་ཅར་གྱི་བྱིས་པ་ལ་ཟག་མེད་རྣམས་མི་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་རང་ས་ན་བདེ་བ་མེད་ཅིང་འོག་མའི་བདེ་བ་སྤངས་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་ལ། འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
གང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་སྔ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་བཞི་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་བཞི་ལྡན་པ་ལ་ལུས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རིམ་པ་བསྒོམས་པ་ཉིད་དེ་ཟག་མེད་ཐོབ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་མི་འོང་དང་
དགྲ་བཅོམ་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་སྟེ་ཡི་གསུམ་དང་ལྡན་ཉེ་བ་བཞི་པོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་སོགས་ལས་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཡང་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་དད་ལྡན་པར་
ཀྱི་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེ་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ལྔ་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་གསུམ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཅས་པ་རང་དང་ལྔ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཐ་མ་གཉིས་པ་བཞི་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་མཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བདེ་ཡོད་ཀྱང་རང་བདེ་བ་ནི་མེད་དེ། ལུས་

259

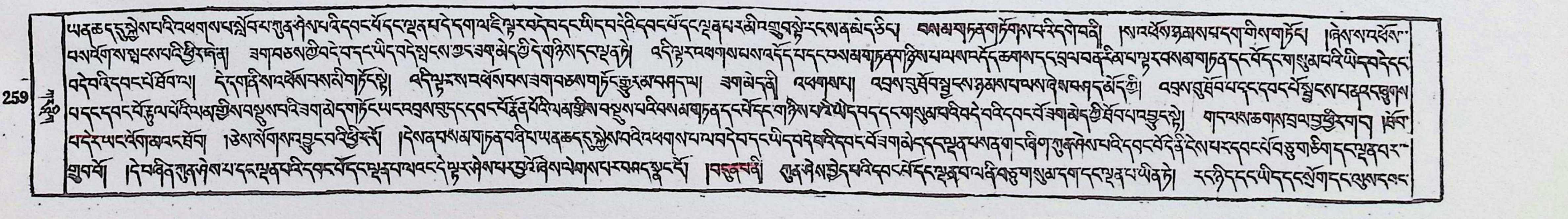

ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཀུན་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ནི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་མི་འགྱུར་སྟེ་ངེས་ན་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡ་རིད་ཀྱི་བའི། །ཤས་ཐོབ་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་པ་འབོད་
པས་ཐོགས་སུ་སྨྲས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སྤངས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ནོ། །འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ས་འོག་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཡིད་བདེ་དང་
བདེ་བ་འདི་དབང་པོ་ཐོབ་ལ། དེ་དག་ནི་སའི་འཕོས་པས་མི་གཏོང་ངོ། །འདི་ལྟར་ས་འཕོས་པས་ཟག་བཅས་གཏོང་ཞེས་པ། ཟག་མེད་ནི་འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བསྐྱུད་ཉམས་པ་ལས་ཞིག་པ་ཞིག་མོད་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་དབང་པོ་སྦྱོང་བ་བཙུན་བརྒྱུས་
པ་དང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཞིའི་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་གཏོང་ཡང་དམ་བསྡུས་ལུང་དང་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐམས་ཅད་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡིད་བདེ་དང་གསུམ་པ་བ་ཡིས་བདེ་བ་འདི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་དོ། །གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བ་ཕྱིར་གང་། ཤོབ་
བདེར་ཡང་ཐོབ་ནར་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ཟག་བཅས་ནི་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པས་ན་དག་ཞིག་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་སྦྱར་ཞིང་སེམས་པར་བྱ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་བཅུ་གསུམ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དང་ཡིད་དང་སྲོག་དང་ལུས་དང་

260 ཕ། མཛོད། ཕྱི། ༡༣༠

༄༅། །དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་གཞན་ཚོར་བ་བཞི་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕོ་དབང་པོ་འདི་ནི་འདོད་པ་རུ་སྐྱེ་སྲུ་བ་ཞི་མཐོང་ལམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་རྗེ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་དང་བཅུ་བཞི་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ཏེ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་མཚང་ན་སྡོམ་པ་དང་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅུ་བཞི་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལྡན་པའི་ཚེ་སྡོམ་པ་བླངས་ནས། སྡོམ་པ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ལམ་བསྒོམས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ལ་མཐོང་བ་རྗེས་དབང་པོ་ཉམས་པ་ཞིག་མཚན་གཉིས་སོགས་སུ་འགྱུར་ནས་མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གཏོང་ངོ་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་མི་གཏོང་བས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་མཚན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པས་ཐོབ་པ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་ཡི་རྗེ་ན་དུ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་སོ། ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་ཡ་ཡི་ཅི་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འདོད་ཁམས་པ་དེ་ལ་འབྱེད་ཚམ་བྱུང་གོམས་པ་སྤྲས་པ་ཞིག་རྫིམ་གྱི་སྦ་ཆེ་བ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཚེ་ཁར་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ཐགས་ཀ་མཐའ་ཕྱིན་ལམ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པས་དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ཉེ་ངེས་པར་ལྡན་ནོ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ཞི་ལྡན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། མི་རིགས་ཏེ། བཅུ་མ་པར་མ་བཞག་པར་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཚོགས་ཤ་ཞིག་དགེ་བ་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་བཙའ་ཆེ་བ་ཡི་གྲི་དེ་བཞིན་ཕྱིར། ངེས་ན་འདི་ར་གང་ཟག་སྐྱེ་ཞི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱི། ཕོ་མོ་གཅིག་གི་ཞེ་ཞེ་ངེས་པར་ལྡན་ཚུལ་ལ་བཤད་པར་ཡིན་པས། ཕོ་ལ་བརྩིས་ན་མོ་དབང་དང་མི་ལྡན་ལ། མོ་ལ་བརྩིས་ན་ཕོ་དབང་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་གཉིས་ངེས་ལྡན་དུ་མ་བརྩིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཆ་དང་། །ཚོར་བ་དང་བཞི

---

262 ཕ། མཛོད། ཕྱི། ༡༣༡

༄༅། །ཁམས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་ཅིང་སྒྲ་ཡང་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་མཐར་ཕྱུར་བ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚད་དང་ལྡན་པར་སྡུད་བཞི་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྫས་ལ་མཚོན་ཅན། རྫས་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་སྟེ། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུར་བ་བཞི……ལྡན་ཅིག་བརྟུལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྫས་དགུ་ལྡན་ཏེ། སྔར་གྱི་བརྒྱད་དང་དེ་ཉིད་དང་དགུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་ན་རྫས་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྟེང་གི་ཁ་ར་མིག་སོགས་སམ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ནས་གསུམ་པ་སྐྱོམ་པ་ས་ནི། ཚ་མེད་གཅིག་ཀྱང་འདུ་བ་ར་མ་སྐྱེ་ས་པ་བགྲང་བའོ། །འདི་ལྟར་རྡོག་ས་ཏེ། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མི་ན་ཏེ། ས་སོགས་ཀ་མཚོ་ཁ་ལ་མཚན་མི་གས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་སྤྲས་ཁ་བ་ད་གྲོང་ལྷུ་ཞིག་ཚོགས་ལ་རེག་པ་དང་། སྐྱེད་ལ་ནན་ཚ་ཞི་རྡ……ལྟར་དམིགས་པ་མ་དམིགས་ས་ནི་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་བ་ར་ཡོད་དེ། འཇིན་སྡུད་སྨིན་ཡོ་བ་ཞི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་དངས་དེ་དང་སྦྲགས་སོགས་ཀྱི་སུ་བ་ང་བཞི་རས་སོགས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་བཤད་ལས། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་མི……འདུག་པར་ཅིས་མཚོན་ཞེ་ན། ལས་ལས་མཐོ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནི་དགེ་རི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་ཀྱང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ར་ལས་ལས་རྗེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་ཅེ་ན། དེ་ཡི་ལྟར་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟླས་པ་དང་སྐམ་པ་དང་དབལ་ཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ས་ཡི་ཁམས་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པར་མཚོན་ནོ། །རྒྱུ་ལ་ཡང་གཞི་ར་འདེགས་པ་དང་། སྣུམ་ཤིང་འདུས་མགྲུས་པ་དང་རྒྱུ་ཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་རྒྱུ་ཞི་ཁམས་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པར་མཚོན་ནོ། །མེ་ལ་ཡང་མེ་ལྕེ་འདེགས་པ་དང་འདུས་པ་དང་གཡོ་བ

---

264 ཕ། མཛོད། ཕྱི། ༡༣༢

༄༅། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་ནི་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་ནི་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རིགས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྫས་བརྒྱད་པོ་དེ་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྷན་ཅིག་གི་དོན་ཡིན་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཐོགས་བཅས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཏེ་ངེས་པ་འབྱོར་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ནི་དོན་དུ་འདོད་ན་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གྲངས་མེད་པ་ཅར་དབྱུ་བ་འབྱོར་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་སོགས་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་འདི་རྗེ་སོགས་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་འདོད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པར་འབད་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་པ་ནི་ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་གོ་ས་ན་རིག་བྱ་དང་། རིག་བྱའི་གོ་ས་ན་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རིགས་མི་མཐུན་ནམ་ཡང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་གོ་ས་ན་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་འདབ་འབྱོར་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་ལྷན་ཅིག་གི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །ཡུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ནི་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཡིན་ལ། བརྒྱད་སོགས་ནི་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། བསྡུ་བ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ

---

266 ཕ། མཛོད། ཕྱི། ༡༣༣

༄༅། །ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འདུན་པ་ནི་སྔར་འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །དབྱེ་ན། འདས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་ལས་མི་འབྲལ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །རེག་པ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་སྡུག་མི་སྡུག་བར་མའི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་རེག་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། །ལས་ནི་ཚོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། བློ་གྲོས་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སྐྱེས་ཐོབ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བཞི་འམ། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པས་བསྡུད་པའི་གསུམ་མོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་མ་བརྗེད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སོ། །ལས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ལྟར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་འཇུག་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཚུལ་བཞིན……ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་སོ། །ལས་ནི། མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །མོས་པ་ནི་འདོད་དང་བ་ར་དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཡང་དག་དང་ལོག་པར་མོས་པ་གཉིས་སོ། ལས་ནི་བློ་བ་ངོ་བཤད་བྱ་བ་གྱིས། མོས་པ་བཟུང་བ་ལས་ཀྱི་ཆ་ལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འགྲོགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་དམིགས་པ་ལས་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག

---

268 ཕ། མཛོད། ཕྱི། ༡༣༤

༄༅། །གཅིག་ཏུ་འདུས་ཀྱང་ངོ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་པ་ནས་སེམས་པའི་བར་དུ་གཞན་ནོ། །ཞེས་ས་མ་ང་བཅུ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྙོགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་དངས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །ལས་ནི་འདུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་དད་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྙེད་ཅིང་ཐོབ་ནས་བར་དུ་ཉམས་པར་མི་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བསྲུང་བ་ཅིང་སྒོམ་པ་ནམ་ཟག་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སྦྱར་ན་བས་ལ་སེམས་སྲུང་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཐར་པ་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྒོམ་པ་ལ་སེམས་ཀ་ཡོད་དོ། །ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གང་དུ་འདོད་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྒོམས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་སོ། །ཡང་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ལུས་ལ་ཕན་པ་ཡང་བ་དང་། རྟེན་ཡང་ས་ལ་རེག་གི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ལྟར་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཉིད་དུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་དེ་ལ་ཡང་ཤིན་སྦྱང་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་དག་ཉེས་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་བསལ་བར་བྱེད་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཆགས་སྡང་དང་ཞེན་པ་ལས་ངང་གིས་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཐམ་ཞི་བྱེད་པར་སྟེང་ལ་ངང་རྒྱུན་འཇུག་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། སློག་མ་རེས་འགའ་བ་བྱེད་དོ་འགྱུར་བའི……

261

ཡང་དུས་གཅིག་ལ་མདོ་སྡེ་ལྟར་མི་སྲིད་ཀྱང་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་ལྡན་ལ། དགེ་བ་མེད་པ་འཕྲོ་ལྡན། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཕྱིར་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ན་དགེ་རྩ་ཆད་ཉམས་མེད་པ་རྩེ་ཅིག་མ་ནི། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་
པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ངོ་བོ་ལྡན་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དགའ་དང་བཏང་སྙོམས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་འདང་དེ་བཞིན་གྲངས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་བ་དད་སོགས་ལྔ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མང་ལྡན་
ལ། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་མང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་པོ་ཞིང་ནམ་པོར་ལྡན་པ་ལ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་མཚན་གཉིས་དང་ལྡན་ལ་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་ཆགས་བཅས་དགེ་རྩ་མ་ཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་མཚན་གཉིས་པ་མི་སྲིད་པས་མཚན་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཟག་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མི་ལྡན་པས་ཆགས་བཅས་སྨོས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཐོས་སྐྱེས་ཀུན་དགའི་བློ་ཆོས་མི་ཕྲ་ཞིང་། །འདི་སྐུལ་དད་པ་ཞིབ་སེལ་བཟང་མི་གཞོན་པ། །ཟབ་དོན་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ་ལ་མི་དང་བཅས། །ཕྱོགས་ཅན་དགོངས་ལྡན་གང་
གི་ལེགས་པར་བཤད། །ཅེས་བརྗོད་དོ། །བཞི་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྫས་བཅུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ། དགུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ། བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་

233 264

263

རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་རྒྱུ་དང་སྣང་རྣམས་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་མ་ངེས་སོ། །རླུང་ལ་ནང་བདེ་བ་དང་མི་འཕྲེས་པ་དང་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་རྒྱུ་དང་མེ་རྣམས་རླུང་གི་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་མ་ངེས་སོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །ལས་འདི་དང་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ནང་གྲུབ་བཅོམ་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་རྟེན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་སྡུད་པ་དང་སྨིན་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ནི་གཟུང་
བྱ་བ་སྟེ་སྒྲིབ་བྱ་དང་འཕེལ་བ་དང་གཡོ་བྱའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་གཞི་སྒྲ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ནི་རྣམ་གསུམ་པ་དང་ལས་ནི་དཔེ་བས་བསྡུས་པ་ལ་གང་དུ་ཡོང་འབྱུང་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞག་ནི་གཅུ་སྲིད་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་ཡས་སྲིད་པར་དཔག་པར་ནུས་ཀྱི། ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ནམ་ངོས་མ་དུ་བྱུང་བ་ནི་དེ་དང་དེར་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་ལྡན་
ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་ན་འབྱུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མི་འཆི་ང་ཅན་ལ་བོན་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་མ་དེའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་མ་དབང་པོ་ཡོད་དེ། བརྩམ་པ་ཕྱིན་པ་ནས་ཀྱི་ཤིང་གི་སྐུ་གདུང་བོ་ཏེ་ཡིས་ལམ་ནང་མ་པ་བཞི་ཚོགས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་འདི་ལྟར་
དོགས་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བརྒྱད་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྡུལ་ལ་རྫས་སུ་བསྡུ་དང་། ཕྲ་མ་ཆེ་དག་གི་རྡུལ་ལ་རྫས་སུ་བཞུགས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་བས་ཀྱང་ཡོད་པས་གྲངས་ལ་འགལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཅུ་དང་བཞི་ཅ་རི་མཐུའི་སྒྲ་མ་ཆེ་ན་ཡིན་པ་བས་གྲངས་མ་དང་བར་འགྱུར་རོ

༡ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར

265

སོགས་པ་ཞིག་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ལུས་དབྱིབས་ལྟ་བུ་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ལ། འདི་ནི་ནང་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་མཉམ་གྱི་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ལྟ་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །འམ་
ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲ་སྟེ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཡང་འཐོབ་བྱ་འགོག་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་ལ་ཐོབ་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྒྱས་པར་བཤད།
མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་དེ་ནི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ལ་སོགས་སྟེ་ཚན་ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ས་མང་དུ་ནི་དབྱེ་བ། སེམས་བྱུང་གི་འཁོར་དུ
སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ། ལྡན་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་མང་པོ་པ། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཤད་པའོ།
268 269
དང་པོ་ནི། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ཆེ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ལས་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ནི་བཀྲ་ཤིས་སྨོམས་སུ་འཇོག་གོ། །སེམས་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཁ་བ་ལེན་ཏུ་གཡོ་བ་སྟེ་ཁྲུང་ཁྲུག་པ་དམིགས་ཉིད་ནས་སེམས་ལ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་གཡོ་
ཞིང་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །ཁྱད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ན། །ཤེས་དང་བཅས་པར་སྣང་བྱེད་པ། །སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་སོ། །དབྱེན་སེམས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། །བྱེད་ལས་ནི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་དགེ་སོགས་ཀྱི་ལས…

267

རུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། འདོད་དང་ཡི་སྒྲ་གཅིག་དང་བཀོད་མ་ཤེ་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །ལས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བཅུ་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་མང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས…
ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་འབྱུང་ན་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་རྣམས་བརྩོན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁྱད་ཅན་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་དེ་དེ། །ཡང་
སེམས་གཅིག་ལ་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་བཅུ་མ་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འཇུག་པ་ནི་རིགས་པའི་ཡུལ་དང་རྩ་མཐོང་གི་ཤེས་པས་འབྱེད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་སོགས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཕྲ་བས་
དེ་ནི་རེ་ཞིག་རྒྱུན་རྣམས་ལ་འང་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་དཀའ་ན་སྐད་ཅིག་མ་དག་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རོ་ཞིག་སྣ་ཚོན་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་རོ་མང་པོ་བ་ཅིག་གི་རོ་ནི་ཁྱད་པར་དབང་པོས་བཟུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ངེས་པར་བཟུང་བར་དཀའ་ན་ཆོས་ཀ་དང་ཅག་གཟུགས་ཅན་
མ་ཡིན་ཅིང་། བློས་བཟུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ངེས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་ཉིད་ཀྱི་ངེ་འདི་ལྟར་ས་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཅུ་ནི་ཚོར་བ་དང་…
འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་ཏེ་ཁྱེར་

269

མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། ཐམས་རྟོགས་པ་འདང་མེད་པའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །ལས་ནི་ཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣ་བས་མི་འབྱེད་པའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་ལས་ནི་
ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་མནར་སེམས་མེད་པ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བརྗོད་
དོ། །ལས་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་སྙིང་བརྩེ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ལས་ནི་ཐོ་མི་འཚམས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། གོ་ཆ་དང་སྦྱོར་བ་དང་
ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །ལས་ནི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བཅུ་པོ་འདི་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་དང་པོ་ནི་དགའ་བ་དང་སྙིང་བརྩེ་གདུང་བ་ཡིན་པས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།
ཡིད་བྱེད་དུ་ཚོལ་བ་ཅན་དང་བཏང་སྙོམས་ཚོལ་མེད་དང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམ་གཡེང་དང་བཅས་པ་ལ་ཞི་ཞེས་སྣང་ངོ་ཞེ་ན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཤས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ཤས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དང་དཀོན་
མཆོག་སོགས་ལ་མི་ཤེས་པར་མིག་སྔ་བ་ཞིང་རྨོངས་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་གཏི་མུག་ཅེས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལས་ནི་ཞ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བག་མེད་པ་ནི་ཟག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགེ་བ་མི་བསྒོམ་ཞིང་ཟག་བཅས་ལ་སེམས་མི་བསྲུང་བའོ།

270

༄༅། །ལས་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བ་དང་དགེ་བ་འགྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །ལེ་ལོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་མི་སྤྲོ་བའོ། །དབྱེན། ཕྲ་བ་ངན་ཞེན་དང་སྙིད་ཕྱུག་དང་སྙོམས་ལས་ལས་འཛིན་པ་ནི་ལེ་ལོའོ། །ལས་ནི་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཉིད་དོ། །མ་དད་པ་ནི་དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་མ་དང་བའོ། །ལས་ནི་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྨུགས་པ་ནི་ལུས་སེམས་ལྕི་ཞིང་དམིགས་པ་མི་གསལ་བས་གླེན་གློང་པོར་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དབྱེན། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་གཉིས་སོ། །ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །རྒོད་པ་ནི་སེམས་མ་ཞི་བར་དམིགས་པ་ལ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའོ། །ལས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཐྲུག་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་མ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྨུགས་པ་ལས་གཞན་སྣ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེང་དང་ཤེས་བཞིན་མིན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་འགོག་པར་སྙོམས་པ་སྟེ་བཅུ་འབྱུང་བའི་འདི་ལ་ནི་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་ལུས་རྨུགས་པ་གཅོད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་མངོན་པར་མ་སྨོས་ལ། བརྗེད་ངས་སོགས་ནི་དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་བརྗེད་ངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་རྣམ་གཡེང་དང་། ཤེས་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མོས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་མ་སྨོས་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐབས་དོན་ནི་སྒྲུབ་པ་པས་བཀོད་པ་དང་འབྲས་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པས

272

༄༅། །ཁ་ན་འདོད་པའོ། །ལས་ནི་ཁྲོ་འཚམས་པར་བྱེད་པའོ། །བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་ཞེས་པ་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཅ་ཉིན་མ་རིག་བཅས་མ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་སྤྱང་གྲ་སྙོམ་སྐྱུང་ལོན་དང་སྙོམ་སྐྱུང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་དང་སྤྱང་བྲ་རིམ་དང་འབྱུང་གནས་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་འི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟོ་ཚན་དེ་ལྔ་ལ་སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམ་ངེས་པ་ནི། གང་སྐྱེལ་དང་དབྱེ་བ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྱོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས་པ་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད། །ཅེས་སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ནི་ཞེ་ན་ལྡན་པ་འདི་ནི་མ་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མ་བཤད་དགུ་དོན་གྱི་གོ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། ངེས་པ་རྣམས་དོན་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཞུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཞིག་སྡིག་ཆེན་དང་དབོ་བ་ཞིག་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཉིམ་པ་ལྟར་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དང་ཉེ་བ་འདྲ་མིན་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་ལ་དེ་ར་འཇིག་བྱེད་གསུམ་ཅར་དང་འགྱོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིད་ལ་དང་པོ་གཉིས་ངང་ཆགས་སྡང་ལ་ཐམ་གཉིས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་བར་མ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་ཞེས་པ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས། བརྒྱད་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་རྣར་མི་འོང་ངོ་། །ལྟ་བ་དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་མི་བརྗོད་དེ་ཞེས་ལྟ་བ་ཡང་མ་ངེས་པ་རར་བསྣན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བྱུང་ཞེ་བ་དུ་དུ་འཇོག་གོ། །འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་ནི་མ་ངེས་པར་མི་རུང་དེ། ལྟ་བ་སམ་ངན་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རམ། རྩོམ་ཡོད

274

༄༅། །སྦྱར་ཏེ་དགུ་བཏགས་ཡོད་དུ་ནི་འདོད་དོ། །~~གཉིས་པ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ་ལ།~~ ~~འདོད་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཟླ་ཡོད་པ།~~ ~~ཁམས་གོང་ན་གང་ཡོད་པའོ།~~ ~~།དང་པོ་ལ་དགེ་སེམས་ཀྱི།~~ ~~མི་དགེ་བའི།~~ ~~སེམས་ཅི།~~ ~~ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ།~~ ~~གཉིད་ལ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི།~~ ~~།དང་པོ་ལ།~~ ~~སྤྱིར་བཤད་པ་དང་།~~ ~~དམིགས་བསལ་བའོ།~~ །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་འཁོར་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། སེམས་ཅན་དང་པོ་གཉིས་དང་དེ་ལ་ཞེ་བར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་ཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་མ་ངེས་པ་བཞི་ཆགས་སྡང་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ནི་དགེ་སེམས་ཡིན་པས་མི་འབྱུང་ལ། འགྱོད་གཉིད་རེས་འགའ་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །ཡང་འགྱོད་པའི་དགེ་སེམས་འགའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། ལས་དགག་ཏུ་འགྱོད་པ་བསྣན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལ་དགེ་བ་མ་བྱས་པ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་དག་གིས་དགེ་བ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལས་ནི་སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །དགེ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་མི་དགེ་བའོ། །འགྱོད་པ་འདི་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ངེས་པར་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བས་ཡིད་བདེ་བ་བསྣན་ནི་མེད་པས་ལ་བཅེ་བ་དག་འདོད་ལ། ཉི་ཚེ་བ་ནི་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དཔལ་མ་བྱུང་ཅེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞན་ཞེས་ཞེ་པ་བཅམ་སྤྱིག་པ་དེ་ལ་རི་མོ་མ་བྲིས་སོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་བཞི་ཞེས་སོ། །ཧོན་དགེ་མི་དགེ་མཐུས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ནི་འགྱོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགའ་ལྟས་སུ་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་~~ཏེ་ན~~། མ་ཡིན་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐུས་པ་དེ་ཉིད་བློ་དེའི་ཡུལ་ན་དགྲ་ལས་སུ་སྣང་ངོ་།

276

༄༅། །མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གཉིད་བསྣན་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་དེ་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྣར་ན་འདི་ར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་དང་བཅས་པའི་དགེ་སེམས་ལ། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་ཤུ་གསུམ། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་བསྣན། །གཉིད་བཅས་མི་དགེ་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཤུ་གཅིག །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་དང་། །འགྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །སྒྲིབ་ལ་བཅུ་དགུ་ལུང་མ་བསྟན། །~~གཞན་ལ་བཅུ་གསུམ་དག་ཏུ་~~འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་དང་དམ་བཅས་དང་ལུས་སྦྱོང་བ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཁ་ཟས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ངེ་ནམ་ཞིང་ཉམ་ཆུང་བར་འདུས་པ་ར་དབང་མེད་པར་སེམས་སྡུད་པའོ། །ལས་ནི་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །~~གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་ལ།~~ བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ལ་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་ཅི་མ་ཁྱད་གཉིས་ན་གང་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཤས་ཆེ་བ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་ཚོས་ཅན། འགྱོད་གཉིད་དང་། མི་དགེ་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་མི་དགེ་བའི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་དང་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས་པ་གསུམ་ལ་མ་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་ཞེས་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་མེད་དེ། འགྱོད་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུད་ཞིག་ནས་ཀྱིས་བརྣན་པས་གྲོགས་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པ། གཉིད་མི་དགེ་བ་ནི་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གཉིད་ཀྱང་སེམས་མངོན་པར་སྡུད་པ་ཞེ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས

278

༄༅། །དེས་ན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལ་ཉི་ཤུ། མ་འདྲེས་པའི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལྟ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཅུ་དྲུག །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་མཚུངས་ལྡན་ལ་བཅུ་བདུན། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཅུ་དོ། །~~ཕྱུར~~ ~~བ་དབྱེ་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེད་ལ།~~ ~~ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར།~~ ~~དགའ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།~~ ~~རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར།~~ ~~ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ།~~ །དང་པོ་ནི། ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་མ་གུས་པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་སྟེ། གང་ལ་མི་གུས་ན་ཞེ་ན། རང་གི་ཡོན་ཀྱི་ཡོ་ཆས་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་བླ་མ་སོགས་ལ་ལུས་ངག་གིས་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་བཅས་བགྲོ་བ་ས་དང་བཅས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་སྟེ་གང་ལ་མི་འཇིགས་ཤེ་ན། སྡིག་གཅོད་སོགས་དམ་པ་ས་སྨད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བརྗོད་མི་རུང་བ་གང་ལ་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་ལྟ་བར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་མ་ཞིང་བག་འབྱུམས་མེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཞེས་སྨྲས་ན་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ཞེས་རིགས་པར་འཆུ་སྨས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་བཞི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་~~ཤེས་རབ~~་འདོད་ལ། ཤེ་བཤད་ན་ནི་དེ་གཉིས་གནས་ལ་བཞུགས་ནས་སྡིག་པ་ལ་མི་འཛེམ་པར་འཇུག་པ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་རེ་ས་ལ། དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའོ། །~~གཉིས་པ་ལ།~~ ~~དངོས་དང་།~~ ཁམས་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགའ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དང་བ་ཡིན་ནོ། །གུས་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཀུར་བའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པའོ། །དད་པ་དང་གུས་པ་གཉིས་ལའང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བཞིས་ཆར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མུ

265

271 ཀ་སྐྱེ

འདིར་སྦྱོར་རོ། །བཞི་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་འོག་ནས་འཆད་ལ། ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །ཁྲོ་བ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་སོགས་ལ་སེམས་གཡོས་ནས་འཁྲུགས་པའོ། །ལས་ནི་ཐོ་འཚམས་པའོ། །འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁྲོས་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་མདུད་པར་འཛིན་པའོ། །ལས་ནི་མི་བཟོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཡོ་ནི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཀྱུ་ཀྱུ་བའོ། །ལས་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཀྱུས
དག་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའོ། །ལས་ནི་བློ་མི་བདེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཚིག་པ་ནི་ཕྱོགས་པ་ལ་མངོན་པར་དམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཚིག་པ་ཕྱོགས་པ་ཞེན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ལས་ནི་ངག་གི
ཚིག་བརྡང་པོར་ ཞེར་འདེབས་པ་ཉེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །འཆབ་པ་ནི་ཉེས་པ་སྦེད་ཅིང་གསང་བར་བྱེད་པའོ། །ལས་ནི་འགྱོད་པ་དང་འཚས་ཤིང་བདེ་བར་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་
བྱེད་པའོ། །སེར་སྣ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བའོ། །ལས་ནི་ཡོ་བྱད་མི་བསྡུད་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྱུ་ནི་རྙེད་བཀུར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་ནས་རང་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་པའོ། །ལས་ནི་ལོག་འཚོའི་རྟེན་
བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་དོགས་ནས་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། ནད་མེད་པ་དང་ལང་ཚོ་དང་ཚེ་རིང་བ་དང་རིགས་དང་གཟུགས་དང་དབང་ཕྱུག་དང་ཐོས་པ་ལ་རྒྱགས་པའོ། །ལས་ནི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྣམ་འཚེ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་

273 ཀ་སྐྱེ

མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །མངོན་པ་གོང་མར་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་གསུངས་ལ། འདིར་ཞེ་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་ཅི་ཞེ་ན། གོང་མ་ཞི་ལྟ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་རྫས་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་སུ་མ་བསྡུས་ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་ཉོན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས
གི་ཤེས་བཞིན་མིན་པ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ལ། ཉེ་ཉོན་གྱི་རྨུགས་པ་ཡང་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཤིང་། བརྗེད་ངས་ནི་དྲན་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་པ་གཞན་ནི་ལྟ་བ་བཅུ་ལྔ་གཅིག་ལས་ཚོར་བ་ལ་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ལྔ། འདུན་སོགས་ཡུལ་ངེས
ལྔ་དང་བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་དང་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀུན་སྐྱོང་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ་བདུན་དང་ལྔ་བ་མ་གཏོགས་ལ་རྩ་ཉོན་ལྔ་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་རྫས་ཡོད་དང་། དགེ་བ་ཞི་ཉོན་ནས་གཏི་མུག་མེད་པ་ཤེས
རབ་དང་། བག་ཡོད་དང་བཏང་སྙོམས་རྩ་བ་གསུམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་ལྟ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་ནི་ཉོན་ཁྲོ་སོགས་ཏེ་འཁོན་འཛིན་ཕྲག་དོག་འཚིག་པ་དང་རྣམ་འཚེ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྡང་དང་། སེར་སྣ་དང་རྒྱགས
པ་དང་རྒོད་པ་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། འཆབ་རྨུགས་མ་དད་བརྗེད་ངས་ཤེས་བཞིན་མིན་ལྔ་ནི་གཏི་མུག་དང་། ཤེས་བཞིན་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། གཡོ་སྒྱུ་གཉིས་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་ངོ་ཚ་མེད་རྣམ་གཡེང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་ཀུན་ལ་ཅི་རིགས
པར་བཏགས་ལ། གཞན་རྣམ་རྒྱུར་བཞི་ལས་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཏི་མུག་དང་། དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་ཅི་རིགས་པར་བཏགས་པས་ལ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ནི་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པས་ཉི

275 ཀ་སྐྱེ

གཞན་ཞིག་ལ་ཕྲིན་བཅོལ་བ་མ་བྱས་ན་བདག་གིས་ནི་མ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་འགྱོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་མ་གསུམ་དང་མཚུངས
ལྡན་ལ་འདང་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ་སྤྱི་ཚན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་ཀྱི་རྫས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །མ་ངེས་པའི་ཉོན
མོངས་ཅན་སྟོང་ཆུང་ཟེ་ཆོམ་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྔ་དང་འཆི་བ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བའི་འགྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྔར་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་རང་རང་དེ་རེ་བསྣན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས
སོགས་པ་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་བཅས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཀྱི། ལྟ་ཉིད་གཞན་དང་དེ་དག་ཡང་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ལ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སར་བཞག་ས་ནི་ནོ། །གསུམ་པ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང
ཡོད་པ། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱིས་ཉིད་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པའོ། དང་པོ་ནི། འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སྤྱི་ཚན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང
མ་ངེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་གཞན་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ལ་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འདོད་དེ། ས་མང་པོ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་བསྣན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཉིད་ནི་དགེ

277 ཀ་སྐྱེ

པ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཉིད་ངོ་འཛིན་གཡོ་ནར་འགྱུར་ལ། གཞན་མི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལས་གཟུགས་སུ་རྒྱུགས་གསུམ་མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ལས། རྟོག་དཔྱོད་འགྱོད
ཆགས་དང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དང་པོ་དེར་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགེ་སེམས་ལ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས། སྒྲིབ་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས
དང་། ལྟ་དང་ལྡན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་གཡོ་སྒྱུ་ལ། མཚུངས་ལྡན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལུང་མ་བསྟན། སྔར་བཞིན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་འགྱོད
གཉིད་མི་དགེ་བ་རྣམས་མེད་པར་མ་ཟད་རྟོག་པ་འང་མེད་དེ། དེར་ལྡང་བས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡ་དེས་པ་བསྒྱུས་ཀྱིས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཅན་དེར་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས་པས་དགེ་སེམས་སོགས་ལ་ཉེར་གཅིག་དང་བཅུ་བདུན་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན
གཉིས་པ་ལ་སོགས་ན་གང་ཡོད་པ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནི་ཙམ་དེ་ཡི་གོང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ནི་དཔྱོད་པ་མེད་དེ། དེའི་ས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གཡོ་སྒྱུ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། གསུངས་རབ་ལས་གང་ན་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ
བདག་དང་དགེ་སློང་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་བདུད་དང་ཚངས་པའི་གཙོ་འཁོར་ཏེ། གཙོ་འཁོར་ཅན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་ཀྱི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་འབྲེལ་པ་མེད་དེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

279 ཀ་སྐྱེ

པ་ཞིར་བཞག་སྟེ། དེར་ཀྱང་དགའ་བ་མིན་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གསུམ་པ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་ཚོར་སོགས་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མུ་དང་པོ་ནི་རང
གི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་མ་དང་སློབ་མ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །མུ་གཉིས་པ་ནི་རང་གི་བླ་མ་མི་ཞུང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ལ་གུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་གི་བླ་མ་ལ་དགའ་བ་དང་གུས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་འབྲེལ་མ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དགའ་གུས
མེད་པའོ། །སློབ་དཔོན་ནི་དད་པ་དང་གུས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཀ་ལ་དགའ་བ་དང་འཛེམ་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དགའ་བ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱི། དད་པ་དང་གུས་པ་ཉིད་ནི་དགའ་བ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ
མིན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དད་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་བཞིན། དགའ་ཚ་ཤེས་དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དེ། དགའ་ཚ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་ཚོན་པོ་ལྟ་མེད། དགའ
བ་ནི་རྟེན་སྤྲོ་བ་སོགས་མེད། དགའ་འབྲུམ་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ལྔ་ལ་དང་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་བཞི་ཐ་དད་དེ། དོན་རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཕྲ་བར་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་བྱུང་རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདི་གཉིས
ཀྱི་ལས་ནི་བདེ་བ་དང་རེག་པར་གནས་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཡོན་སེམས་སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆུ་ཁ་ལྟ་བུ། རྩིང་བ་དང་ཕྲ་བ་ཞེས་པ་དང་ཞིབ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དག་ཅང་སེམས་རྩིང་བར་ཡང་མི་བྱེད་པར་གཅིག་ཅར

280
༄༅། །འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་གྲམ་དམ་པོར་བཙུགས་པའི་མར་ལ་ཉི་མ་སོགས་པ་གཅིག་ཅར་གྲ་དང་གཉིས་ཀ་བཙུགས་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་མི་རུང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཚེ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་རོ། །སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་ན་རྟོག་དཔྱོད་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྙོམས་པ་ལ་བསྙོམས་པའི་རྩིང་ཞིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་གཅིག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་རྩིང་ཞིབ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩིང་ཞིབ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཅེ་ན། ཡིད་ཤེས་ལ་འཚོར་དུ་འབྱུང་བ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཚོལ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་འཚོལ་བ་ནི་དཔྱོད་པར་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་ངག་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་ཚིག་ཏུ་སྨྲ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ནི
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་དེ་ལས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱུན་པ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་ཏེ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བར
བྱེད་པ་དང་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པར་བཞག་གོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་འདི་དག་ལས་གང་ནི་སྲ་ལ་གང་ནི་མི་སྲ་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གཞན་བསྒྲེལ་བ་འཐད་དོ། །མདོར་ན་རྟོག་དཔྱོད་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་བཞག་པ་ནི། འདོད་
པར་སྤྱོད་པ་ཡི་རྣམ་ཤེས་དང་། དང་པོར་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས། སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་རྒྱུག་པ་ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་ཕྱིར་བལྟ་བས་མཚན་མ་རགས་པར་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་སྐྱུག་པའི་ཡིད་དེ་དེ་འཛིན་ཁོང་ལས་ཉམས་པར་བཞག་པ་བཞིན་ཕྱིར

282
༄༅། །སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ཞིང་འཆུམས་པའི་དང་ལ་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་བདུན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ལས་ནི་ཟླ་མ་སོགས་རྣམས་ལ་མི་གཤིས་པ་དང་ཡང་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྒྱུགས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཉེར་ལུགས་
རིགས་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་སེམས་དགེ་བ་ལས་ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། རང་གི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། ཡིད་དགའ་བ་ལས་མཉན་
གསུམ་པ་ནས་མེད་ལ་རྒྱགས་པ་ཁམས་གསུམ་པ་ཀར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། རིགས་དང་ན་ཕྱུག་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོད། །དང་ཐོབ་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དཔག་བཞིན་གནས་ཀ། །ཞེས་རྣམ་པ་ལྔར་བཤད་དོ། །བཞི་བ་མི་གནོད་གྲུབ་ལ་ཞུགས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི
ཐོབ་གྲུབ་པས་དང་། སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་མ་ཚང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པས་སེམས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ན་ཡིད་དང་། དེར་མི་ཤེས་པ
རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསགས་པས་ན་སེམས་དང་། རྟེན་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ཡིད་དང་། རྟེན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ནི་སེམས་དང་འདས་པ་ནི་ཡིད་དང་ད་ལྟར
བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཕུང་པོར་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་ཤེས་གསུམ་

284
༄༅། །ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུན་ལྡན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གསར་ཐོབ་ནི་ལྟར་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱིར་ཐོབ་ཉམས་པ་ལས་སླར་སྐྱེད་པ་བསམ
གཟུགས་སུ་ཕྱུགས་སྐྱེད་གཉིས་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་ལྡན་གཉིས་དང་། སོ་སྐྱེ་ལ་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ལ་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་བཅད་དང་དངོས་གཉིས་ལས་དང་པོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་དུ
གཏོགས་པའི་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་རྒྱུད་དང་གཏོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་ནོར་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཆོས་ནི་གཞན་གྱིས་ཐོབ་ན་སྐྱེ་འཕགས་སོགས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དང་། རྒྱུད
དུ་མ་གཏོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་སོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡོད་དང་སྐྱེ་བོ་ར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ
གཏོགས་པ་འབྲུ་ངས་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བར་ཡོད་པ་དང་། སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཚུལ་སྦྱང་བས། བརྟགས་པ་མིན་གྱི
ཐོ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་ནོ། །བརྟགས་འགོག་ནི་འཆིང་བ་མ་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོངས་རྫོགས་འགོག་པ་ཡི་འགོག་པ་ལས་པ་གཅིག་གྱུར་པ་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཅིག་གི་ཡང་

286
༄༅། །ལྡན་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲ་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྡན་པ་རྗེས་སུ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་བདུན་དབང་བ་དེ་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལ་དབང་ཞིང་དགའ་མགུར་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆེ
སྒྲས་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་བསྟན་པའི་མདོར། དེ་རིན་ལྡན་པ་རྗེས་སུ་མེད་པའི་དབང་བ་ཙམ་ཉིད་ལ་དེའི་སྒྲ་སྦྱར་གྱི། མི་སྤོང་བའི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་ནན་ཏན་ཐོབ་པ་རྗེས་གཞན་ཉིད་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདི་གཞིས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར
ཐལ། གསུང་རབ་ལས་དངོས་པོ་ལ་རྗེས་དང་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་རབ་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ཡོད་དེ། མཐོང་རྗེས་གང་གིས་ཕྱིར་ཡང་འདི་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལྟར་གཞན་རིག
མངོན་སུམ་གྱིས་རྒྱང་མི་འགྲུབ། ཆགས་སོགས་ལྟར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས། རྗེས་དེར་དེ་གོ་རྡོ་མངོན་སུམ་རྟེན་ཡང་ཞི་སྣང་ལ། མིག་སོགས་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་དོན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གྱུར་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པ་ལྟར་ལྡང་བ་ལས་དེ
ལྟར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་རྗེས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་གྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེ་སྨྲ་དོགས་པ་བསྐྱོང་བ་ནི། ཐོབ་པ་ཉི་རྗེས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཚོས་འདུས་བྱས་པ་གྲུབ་ནས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། རྒྱུ
ལ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྐྱམ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། བོ་ན་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་མི་གྲིད་པར་ཐལ། འགོག་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་བཤིག་ཐོབ་པ་ཉིད་རྒྱུ་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་འཐོབ

288
༄༅། །ཕྱིར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ། རང་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མིན་དུ་ཆུག །གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ཅན་རྒྱུན་ལྡན་ལུགས་དང་ཕྱི་རོལ་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་བ་དང་གནོད་སེམས་དང་ལྡན་པ་སོགས
པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དང་འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས། འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ
གཞག་གི་འཇུར་བ་བཅོས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲ་ལ་ནི། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་འཇོག་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་སྤངས་ཉིད་དུ་འཇོག་བྱེད་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ལ། ཐོབ་པ་ཉིད་མེད
པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་ན་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ལྟ་ག་ཆད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ་མེད་དུ་ཟད་ན། ལོ་པོ་ནི་སྐྱེ
འཕགས་ལ་འདི་ནི་རྟེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཇུར་བའི་ས་བོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་དང་དོན་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུས་སླད་དུ་ཉོན་མོངས་ནུས་མེད་དུ་གྱུར་དུ་ཡི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྲུ་མེ་ཚིག་པ
ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཕྲ་བ་འམ། འཇིག་རྟེན་པ་ལམ་གྱི་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤངས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ

281

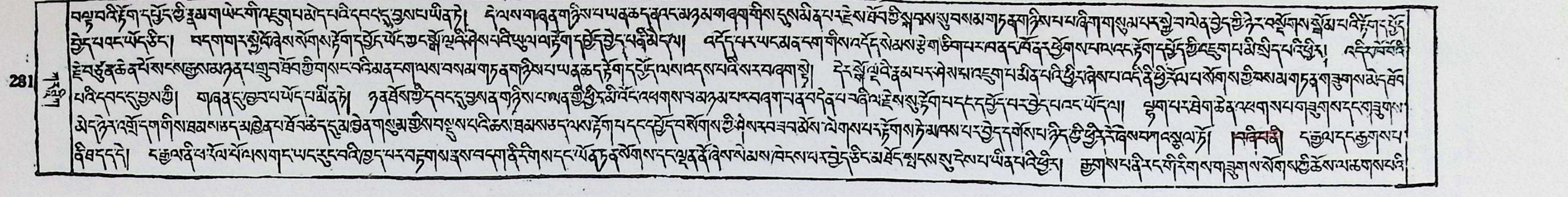

283

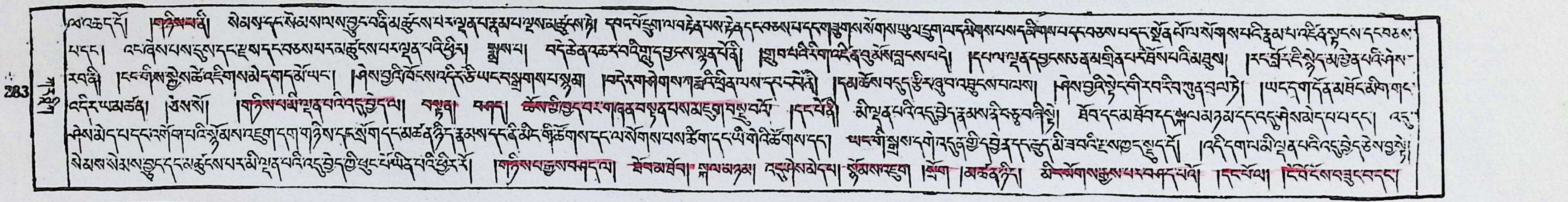

285

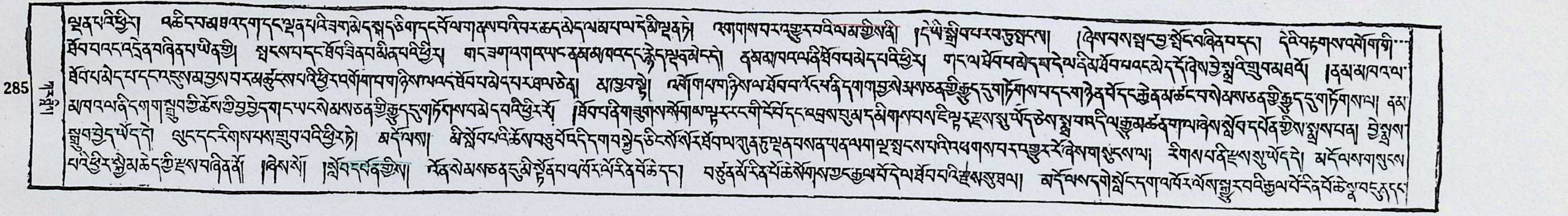

287

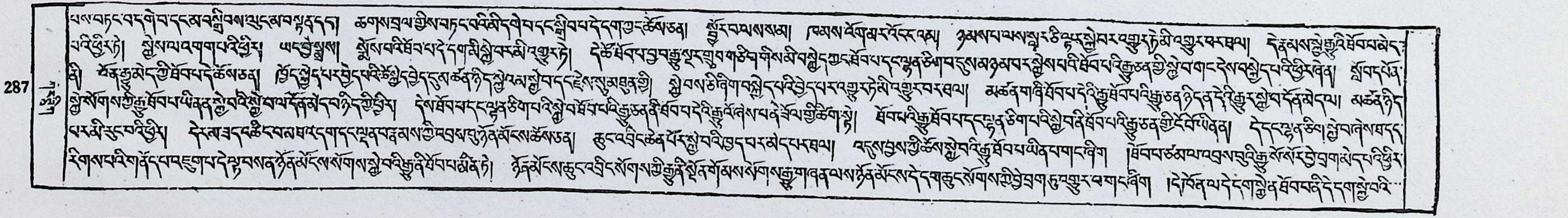

289

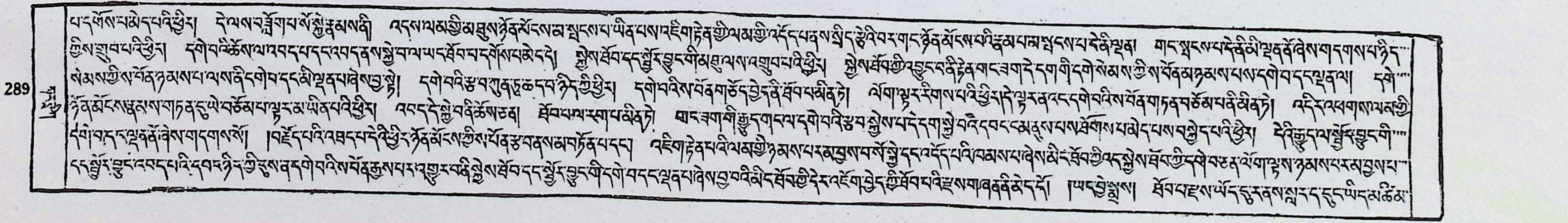

290

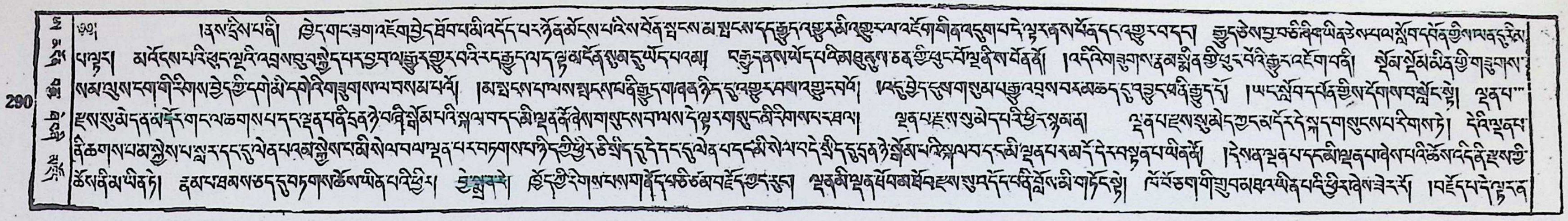

292

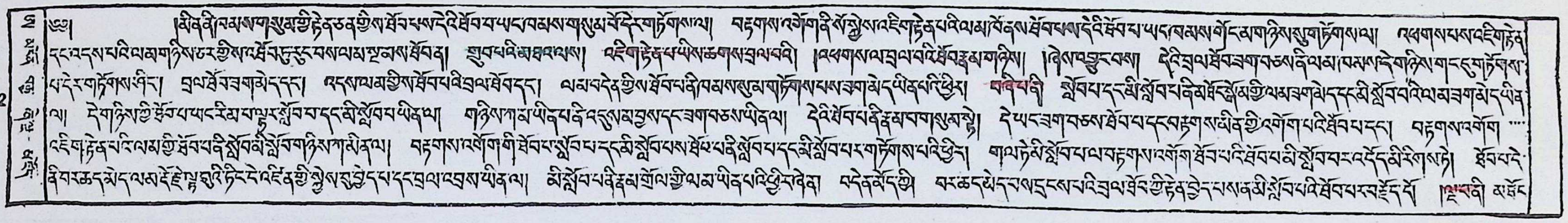

294

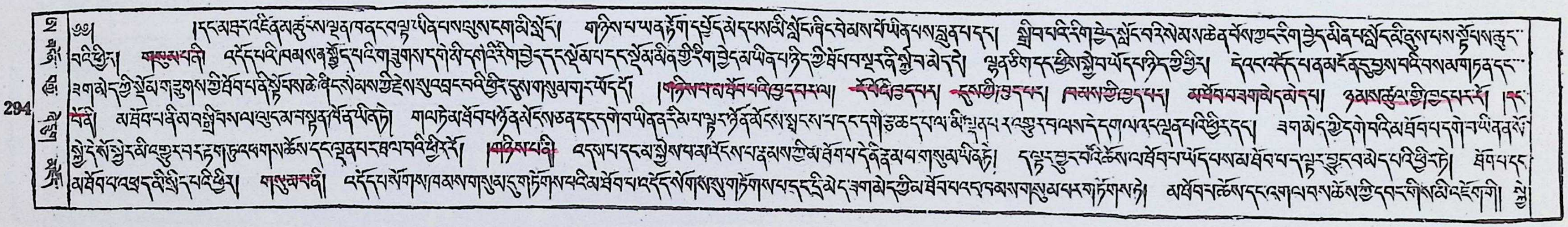

296

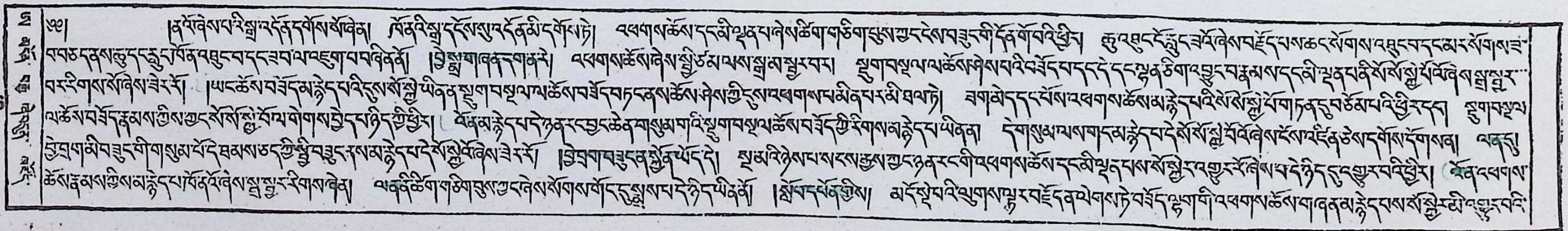

298

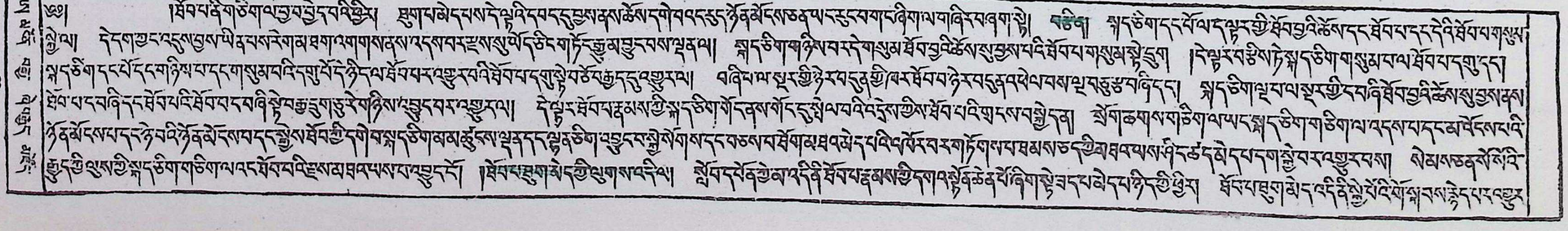

291 ཀུ་མཛོད།

ཐོ་ལ་བ་ལ་ཚོད་པ་དཔལ་ནས་ཀྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་བཅས་པ་སྟེ། ཚོད་འདི་ར་ཡང་སྲུབ་པོ་དགེ་ལྷུང་རིགས་མ་བཟོད་པའི་མཐར་རང་ཡི་དགོངས་པ་སྦྱོད་ཀྱིས་མི་ལོན། དཔེ་ཡི་ལུགས་འདི་མདོ་རྒྱུད་དང་དབུས་ཤུབ་ཀྱང་ཤེགས་ལ་མ་མཐུན་རྒྱུ་ང་བརྩུབ། དྲི་གཏུགས་ས་དང་ས་རྒྱས་སྐྱོང་ངོ་ན་ཀྱང
ཁྱད་གོས་པ་མེད་ནི་རྟན་སྐུ་རྒྱ་བཟག་གཏད་བྱེད་པ་ཞིག་ང་ཟག་དང་ཆོས་ལུགས་མ་དང་ར་ཐུང་ངོ། །གསུམ་པ་ཕྱེད་པར་སྡེ་ཚོགས་ལ། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས། མཐོང་བའི་ཁྱད་ཆོས། རང་བོ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྤྱིར་ནི་སྡོམ
ཀྱི་ཁྱད་པར། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་ལས་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་སྒྲའི་ཆོས་རྟེན་གསུམ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་པོ་ལ་བ་དང་རེ་རེ་ཞིང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོག་སྟེ། ཁྱུན་ཅིག་ལྟར་དང་ལ་གཏོང་བ་ན
ལུས་དང་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་བའི་ལྷུ་རུ་ཕྱིས་འབྲེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདས་པའི་སྐྱེས་ལ་ལ་འགགས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ། མ་སྐྱེས་པ་ཕྱི་སྐྱེ་བ་དུས་གསུམ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་འདས་པའི་ཐོབ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ། དཀྲ་བའི་ཐོབ
སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟ་བའི་ཐོབ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་རང་དགེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ
པ་དེ་ར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཟག་མེད་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པ་བར་གཏོགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་ར་བརྟགས་

293 ཀུ་མཛོད།

སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་མིན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སྒོམ
སྤང་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་སྐུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་པ་ལ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དམིགས་པ་བསམ་པ། བསྒྲིབས
ལུང་མ་བསྟན་གྱི། དགེ་མི་དགེའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོད་ད་སྒོབ་པ་ཡ་རྩལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་བཅས་ལ་བ་ནི། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མི་འབྱིན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་འཐོབ་བྱ་ངེ་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མཐོན་པར་འདུ་བྱེ
མེད་པར་ལྷན་ཅིག་རྣམ་སྨིན་སྤོབ་བཙུག་པའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དམིགས་གཅིག་བསམ་ལ་བ་ནི། ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ལ་ཡང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་ལས་དེ་དག་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་སྐྱེ
ཡོད་དེ། སྟོབས་པ་ལ་བྱེད་པར་གྱིས་སྒྲུབ་པས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ཡི་ལུས་གཟུགས་ཀྱི་ཅད་པའི་བཟོ་དང་རྩ་བུལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལྷན་ཅིག་ཐོབ་པ་ལའང་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་པ་དང་དགྲ་རྩིང་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཚང་ལ་ཆེན་ཀྱི་ག་ཡོ་སྒྲུབ་ལ་འཁོར་འདྲིད་པའི་མཆུགས་ཡོབ་འི་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ང་ཐོབ་པ་ལྷ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཤར་ལྷན་ཅིག་རྐྱེན་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་པ་ཐོན་པ་ཡིན་ནམ། འདོད་པའི་རིག་ཚོགས

295 ཀུ་མཛོད།

བའི་རྗེན་གྱིས་དབང་གིས་བཞག་པ་ལས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ང་ཟག་གི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྱུར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་དང་། དགེ་ཙ་ཆད་པ་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་མིན་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་ཀྱིས
ཐོབ་པ་དང་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་མཐོབ་པ་དང་འདོད་པ་ར་གཏོགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པས་འདོད་པའི་ལ་འཕོས་པས་བཏང་བ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མཐོབ་པ
གཟུགས་སུ་གཏོགས་ལ། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་མཐོབ་པའང་གཟུགས་མེད་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོབ་པ་ནི་མཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད
གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་སྐྱེད་པ་ཐོབ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། (ཐོབ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཆ་རེ་ཙམ་མ་སྐྱེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནམ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཅེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པའི
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་རིགས་བཟུང་མེད་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་ལྟར་བ་ར་པ་ང་རིགས་སོ། སོ་སྐྱེ་དེ་ནི་སྡང་འཕགས་པ་ལ་མ་ཡི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་ཆགས་གང་ཡང་དེས་པ་ར་མ་ཐོབ་པ་ར་ཕྱེ་ཏེ་པ་མེད་པ་ར་མ་སྐྱེད་པའི་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་མིན་པར་འཕགས་ཆོས་ཆ་རེ་ཙམ་མ་སྐྱེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་འཕགས་ཆོས་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པ་ཁོ

297 ཀུ་མཛོད།

ཐོགས་པ་སྤྱོད་གི་ཞབ་པ་ཡང་དགོས་ནི་མེད་པ་ར་རང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱང་ཕྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཡིན། སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ནི་འཕགས་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་ལ་སྒྲ་རུ་དུ་སོ་སྐྱེ་མི་བཞག་གོ། །དྲུག་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
རྣམ་པ་ར་ཉམས་པ་བ་ར་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་དང་འདོད་པ་ནས་ཐོག་མ་ར་སྐྱེ་ན་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་དག་ཉིད་ཅེས་ཅི་ཡང་ལྷེ་ན་ལ་སོགས་པ་ར་ས་འཕོས་ནས་ནི་ཕྱིར་རྩེ་བ་སོ་སྐྱེ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཐ་ཤ་ཀ་དག་གི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་ར་བྱ་སྟེ། ཁམས་
གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྐྱེ་ཐོབ་ཀྱི་མཐོབ་པ་ནི་དགེ་བ་དེ་དག་ཐོབ་པས་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཐོབ་པ་རྣམ་པ་ར་ཉམས་པ་ར་འགྱུར་བ། མཐོབ་པ་དེ་ཉིད་གཏོང་བས་སླ་ར་མཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་མ་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཆ་དང་པ་ར་འགྱུར་རོ། །ཅི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དག་ལ
རེ་རེ་ཞིང་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོན་ཞེ་ན་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐོབ་པ་སྐྱེ་བས་ཚོས་དེ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ར་འགྱུར་ལ། ཐོབ་པའི
ཐོབ་པ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལམ་སྤྱ་ར་ཐོབ་བ་ར་ཞེ་ལ་ཐམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཐུག་མེད་ཅི་ལ་ཐུག་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཟད། ཡང་ན་ཐོབ་པ་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གང་ལ་ལས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་དུས་དེ་ལ་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་གྲངས་ནི་བསྐྱེད་པ་ར་ཚོས་དེ་དང
དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་ཚུལ་ལྟ་སྐྱེད་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ར་ང་གང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འཆས་དེ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ལ་ལྡན་ཡལ། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པ་ཡོད་ལ་ལྡན་པ་ར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་ཅེད་ལ། ཐོ་བའི

299 ཀུ་མཛོད།

ཏེ། སྔོས་དང་བ་ར་གྱི་ཐོབ་པ……གཟུགས་ཅན་ཐོག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་དེ་ལྟ་ར་མ་ཡིན་པ་ར་ཐོག་གཅས་དེ་ལྟ་ར་ཡིན་ན་གཞི་གཅགས་པ་མ་སྐྱེ་འབྲུག་ཉིས་པའི་ཐོབ་བ་ཉིད་མ་མཁའ་ལ་ཡང་ཐོབ་བ་མེད་པ་ར་ཐམ་འགག་པ་ནམ་ཞགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་ནི། སྐལ་མཉམ་མཆོག་ཅན། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་རྣམས་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བ་ར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བསྐུལ་བ་སྟུལ་སོགས་ལ་སྐལ་མཉམ་མ་ར་ཞིས་མཐུན་བརྡ་ཁུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་དང་། གཞི་པ་ནི
རང་བཞིན་མཚུངས་རྒྱུ་ཅིང་། །ཐམས་བསྒྲུབ་མཚུངས་བ་སེམས་ཅན་རྣམས། །གང་ཞིག་ཉམས་པ་ར་འགྱུར་བ་ནི། །དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དབྱེ་ན། ཐ་དད་ཞིན་དང་ཐ་དད་མ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་གྱིས་སྤྱན་མོང་གི་ཚོགས་འདྲ་ར
བྱེད་པའི་ཐ་ལ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ང་ས་སྐུམ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ར་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་སྣ་ད་དུ་རིགས་ས་ཐ་ཡི་དབང་པོ། གཉིས་པ་ནི་ཕྲ་གསོ་སོ་བ་ལྟ་ར་དང་མི་དང་དགེ་བསྙེན་སོགས་དེ་དག་ཉན་དང་འབྲ་རང་བྱེ་ད་བ་ཐ་ལ་སྐྱེ་ཐ་བ་དང་དུ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ས་སྐུ་མེད་ན་སེམས་ཅན
དང་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྲ་སྤྲོམ་ཐུན་པ་ར་མི་འདུག་པ་ར་ཐལ། དེ་ལྟ་ར་འདུག་པའི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ར་ཐ་ར་རྟོན་པ་ས་ཀྱང་ང་རིགས་པ་ར་དུ། སྲོག་གཅོད་པ་བཞིན་ཅུ་སྐྱེ་བ་དང་བསོམས་པ་ར་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་མ་དང་དུ་བྱས་བས་དམྱལ་བ་དག་ཅུ་སྐྱེ་བ་ར་འགྱུར། བརྒྱ་ལ་མི
རྣམས་ཀྱི་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འོང་ན་ཡང་ཕྱོག་བཅད་པས་ཆེ་ཐུང་བ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐལ་མཉམ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་ཡང་དབྱུ་བ་ཞི་ཡོད་དེ། འཆི་བ་ཞིང་སྐྱེ་ཡང་མི་སོགས་སེམས་ཅན་སྐལ་མཉམ་མི་འདོར་བཞིན་མི་ཐོབ་པ་ཞི་མི་ལྟ་ཐུག་དང་ཞུས་ཀྱི་དབོན་དས

300

༄༅། །དེར་སྐྱེ་བ་སྔ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་སོ་སྐྱེའི་སྐལ་ལམ་ཉམས་ཁ་དོར་ལ་འཕོ་བ་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་འཕགས་པའི་སྐལ་ལམ་ཉམས་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་མིའི་འགྲོ་བ་ནས་ལྷའི་འགྲོ་བར་འཕོ་བ་དང་། བཞི་པ་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གསོན་ཞིང་ཆུང་
ཟད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྔོན་དང་པོ་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐལ་ལམ་ཉམས་མ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཤིང་། ལུང་ཡང་མི་རུ་སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བ་རིས་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་དེར་གསུངས་ཀྱི། སྐལ་ལམ་ཉམས་མཐུས་གྲུབ་བཅུ་ཕྲོད་པ་མི་ནུས། སྐལ་ལམ་ཉམས་ནི་སེམས་ཅན
ལས་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་ཙམ་ལ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཐེ་བྲག་པའི་གཞུང་བཙུགས་ཤིང་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བ་སྣང་བ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ
འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། རྒྱུ་ཕྱེ་བ་གཞི་གང་ཡིན་པ། ས་གང་དུ་གཏོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ལྡན་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྙོམས་འཇུག་ཚེ་རིང་པོ་མཐོང་ངས་པ་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་བསྐལ་པ་ལྔ་བརྒྱར་འགོག་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ཞིག་སྐྱེ་རིམ་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་ལོན་གྱིས་ཆུ་སྐྱིལ་བ་ལྟར་འགོག་གི། གཏན་དུ་མིན་ཏེ། འགོག་པ་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་འདུ་ཤེས
མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡང་མེད་ལ། གཟུགས་ཅན་མིན་པས་རྒྱས་བྱུང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ། དེ་ལས

302

༄༅། །པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལ་འབྲས་བུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་འང་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ལ་འགོག་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆུ་ལོན་མེད་པའི་རྒྱུན་འགོགས་སུ་ཆུ་ཀླུང་འབབ་བ་བཞིན་ནོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཕྲན་མ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་བཞི་བ་ཁོར་བའི་ཕྱུག་གཡུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པར་འདོད་
པས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་དེའི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་སྤྱིར་ལམ་ལོག་པས་ཚད་ལ་སྤྱོད་འཚོལ་བ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཀྱི
དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་འདི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་ཡང་དག་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་ན་ངེས་ཀྱང་དགོན་ཉི་ཟླ་བ་སོར་ཆུད་པར་ཟབ་ནས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་བ་དང་ཐོབ་པ་རབ་འདེ་ངེས་པ་ལ་ངེས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་དགེ་ནི
ལྷག་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྙོམས་འཇུག་འདི་སྐྱེ་ཙམ་དུ་བལྟ་བར་འགྱུར་ན་ནི་ངེས་པ་ལ་འདུག་ཅིག་ཡང་མི་བསྐྱེད་ཅིང་མཐོང་དུ་མི་བྱེད་པས་ཐོབ་བ་རྣམ་ངེས་པ་འང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འཇུག་པོ་ནི། སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འདི་ལ་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ར་སྐྱེ་ཞིང་འདི
ཐོན་པས་པ་རིག་ནས་ཡིན་པས། འཕགས་པ་དག་ཕྱམ་པར་ལྟུང་བ་ག་ཡང་ས་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཀྱང་རྩེ་རྒྱ་བ་བསམ་གཏན་པ་བཞི་པ་ཐོབ་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ན་ཡང་བཞི་པའི་འདས་མ་འོངས་པ་ལ་ལོ་ལོར་ཐོབ་པ་བཞིན། འདི་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀུན་ཐོབ

304

༄༅། །ཕྱི་པ་ཤག་ཉན་དག་འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས
གསུངས་སོ། །ཁྱད་ཅན་ཕྱོགས་ཞི་དགེ་བའོ། །ཉི་སྐྱ་ར་སྤྱོད་བའི། འདོད་པའི་འཕགས་པས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་ཕྱིས་ལ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། འདོད་པར་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ། ཕྱིས་ལ་སྲིད་རྩེར་
སྐྱེ་བས་ཡན་གྲངས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་བས། གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་ཁམས་འདས་ལམ་གཉིས་སུ་བདའ་བ་ཞིག་ཏེ་ས་ལ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྲིད་རྩེར་མི་སྐྱེ་བས་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་འགྱུར་ཞེ་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱོར་བས་ནི་མིན་ཏེ། འཕགས
ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ནི་དགའ་ཆད་དུ་དོགས་ནས་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་འདས་ནས་བ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་རྩེའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པར་འགོག་སྙོམས་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི
ཕྱིར། འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཅིག་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་དེར་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སའི་དོན་གཞི་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཅེས
སྦྱོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་མེད་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚོགས་ནས་གཅེས

306

༄༅། །ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་ལྟར་གསོན་ཞིང་ཐོབ་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་ནི་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཉམས་ནས་སླར་བསྐྱེད་ཀྱང་དང་པོ་ནས་མ་ཐོབ་པར་ལྟ་བ་གཅིག་ཙམ་ཐོབ་སྟེ། སྔ་ཕྱི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི།
སྦྱོར་བ་ལས་མི་བསྒོམས་པར་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་ཉེས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ཉེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དགེ་བ་མཐར་ཕྱིན་སྐྱོང་པའོ། །སྔོན་ཏེ་ལས་སུ
ཅུང་ཟད་མེད། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཐུབ་ནི་ཟེར་ལ། །བརྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཐོབ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐུབ་པས་སྙོམས་འཇུག་དེ་སྔོན་བས་མ་བསྐྱེད་ན། ཟད་པ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་གཉིས་ཀ་འཆད་པ་རྣམ་གྲོལ་དུ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ན། སྟོན་མ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པ་ལམ་དང་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་རི་ཆ་ལ་ས་རྣམ་གྲོལ་དུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་ནས་ཡང་སྟེ། སྲིད་རྩེ་དང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན
ཏེ་ཞུང་ངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པ་མཐོང་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་མཚན་མར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། བྱེ་ཕྱོགས་པ་ལས་གཞན་པ་དག་ཆེ
རྣམས་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་བྱེན་པ་དེ་ཉིད་ངོ་མཚོན་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་སེམས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་སྤངས་པ་དེ་བར་ཆད་མེད་ལམ

308

༄༅། །འཕེལ་བར་ཐལ། འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེས་འགོག་སྙོམས་འཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དག་སྐྱོན་མེད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐུབ་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱང་པོ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་སྙོམས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་སྤུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ
པའི་ཡིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཞིའམ་ཡིན་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ལན་ནར་མེད་སོགས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་གཏུག་ཏོར་པ་མཆུར་སོགས་ནས་ཀུང་བཤད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་གསང་སྔགས་བླ་མེད་རང་ལུགས་ལ་འང་དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བསམ་བྱུག
ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྨྱུན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་བཞིག་དམ་ཚིག་ཆགས་ཉམས་པས་རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བ་སོགས་པ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་དམ། ཇི་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་པོ་ཡུམ་ཅང་། ནས་བརྟགས་ཉེས་པས་བྲ་བོ་དང་སྦྱིན་མར་མི་སྤྱོན་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་མེད་ལ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག
སྙོམས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡིན་ཀྱང་། གསང་སྔགས་བླ་མེད་དུ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཁམས་འདུས་བཞང་པ་ལས། འགོག་པ་རི་རྩེ་ཡི་གེ་ཨ་ཞི་རྣམ་པར་འབྱུང་ངོ་མེད་ལས་འདུས་ཤད་འགོག་པ་ཆེན་པོ་ཞེ་ཏེ་དེ་འཛིན་སྐྱེ
གྲང་བ་ཉིད་ཅིང་། བོན་དོ་ཞི་ཆོ་ག་དང་ནག་བིན་ཉིད་ཐོས་འགོག་པ་ཡང་ཐལ། འགོག་སྙོམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། དང་པོར་སྐུ་ལ་ལྷ་སོ་སོར་སྨིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ཞི་སྟོང
གཟུགས་ལ་སེམས་ཞིག་པ་ཙམ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་ཞི་ཕྱིར་ཟབ་མ་མཐོང་བ་ལ་སར་ཁ་དཔག་གང་གི་ཐབ་དེ་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བ་ལམ་ཐོབ་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། བར་ཕྱིན་ཤེས་པར་ཞེ་མཆོག་གི་སྤྱུ་ལྷ་སྒྲུབ་མ་མཐར་ཡལ་མངའ་ལ་ཚོགས་པ

301
གཟུགས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚངས་ཆེན་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གནས་རིས་ལས་གཞན་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཏེ་ན་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་ཁ་དུག་ལྡེ
འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་པས་སྔོན་མེད་པས་ལམ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མདའ་འཕངས་པའི་ཤུགས་ཟད་པས་ས་ལ་ལྟུང་བ་བཞིན་གདོན་མི་
ཟ་བར་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེའོ། །དེར་སྐྱེ་བ་ཡང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ན་རེ། སྔར་དེ་འཆི་ཀ་མ་རང་གི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཡིད་བརྟན་མ་ཡིན་པར་ཐར་པ་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་ནས་
ཕྲལ་དུ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཟེར་ཡང་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེས། ཐབས་མཁན་གྱི་སེམས་པ་བསྒྲུབས་ནས་བདག་གཏན་ནས་གྲོལ་བ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡི་ཚེ་འཛད་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་འཕོས་པར་མཐོང་ནས། སྔར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་བདག་དང་སེམས་
ཅན་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་བར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ལོག་ལྟ་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚངས་པ་བདུན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ལུས་སེམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་སྐྱོན་ཀྱང་ཀ་བའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ནི་
བཤད། རྟེན་སྟོན་མོ་དང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོ། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་

303
པ་མ་ཞེན། ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། སྔོན་ཐོབ་ཟིན་འགྲིབ་པ་ཡིན་ཡང་འདུ་ཤེས་དབུ་བཅན་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདང་འདས་མ་འོངས་ནི་མི་ཐོབ་ཀྱི་དུས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་ནས་ཐོབ་སྐྱེ་སོ་སོར་ཀྱི་སྐྱོ་མ་བ་བཞིན། སྔོན་མེད་ཐོབ་པ་སྤྲས་པས་ནི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་ལ་མེད་པས་ན་འདོད་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ལྟ་བ་དང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ཏེ་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐད་ལས། བདག་གི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡི། །རིང་ལུགས་ཉིན་རྒྱུ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་ཡང་། །སྤྱང་
ཀྱི་ཏོན་གཉེར་འཇུག་པས་མཐོང་ནས། །འབད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་ངོ་བ་ཡི། །བྱེད་པར་ནང་ཕྱི་གཞན་དུ་མ་ལུ་ནག །དགེ་བ་རིན་ཆེན་འབྲས་བྲན་མེད་པ་ལ། །སྒྲོགས་སུ་ཚུལ་བཞིན་གནས་སྣང་བས་སྐྱིད་དགའ་བ། །རང་བློ་རང་ཡང་དགྲ་ནི་སྐྱེ་ནི་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་དང་། ཐོབ་བརྩུལ་ལ་བཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པ་ལའང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པ་ཉིད་དོ། །སྙོམས་འཇུག་འདི་ནི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞི་བ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་ཟླ་བ་ཟླ་བའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་སེམས་པ་སེམས་ལ་རྒྱུ་ངང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་སྐྱེ་བ་སྐྱེའི་ཕྱིར། སྲིད་
རྩེ་མོ་ན་རང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། སངས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པ་དང་། སེམས་མཐར་ཐུག་པ་བརྒྱད་གཙོ་བོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་ན། ས་ཕོག་མ་རྣམས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་བཞེས་བཤད་དོ། །

305
སྤྲུལ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནང་གི་མི་ཟད་སྲིད་རྩེ་ལས་སེམས་ཐོབ་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ་འཆི་ལ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡོད་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ སེམས་ཡོད་པ་རང་རྒྱལ་ལ་སྣང་འཇུག་པར་བཤད་ཅེད། རྟེ་སྲིད་ལྡན་བ། བྱང་སེམས་ལས་དང་
པོ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པ་ངང་ཡོད་ལ། ས་བཅུ་པ་ནི་མཛད། ཇི་རྒྱལ་བ་ཡི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ཟླ་བ་དགུ་ནག་འགོག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། བདུད་བཞི་ལས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ས་
དྲུག་པ་ལ་ཐོབ། བདུན་པ་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར། བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་འདི་ལ་བཞག་པའོ། །འཇུག་པའི་ལུགས་ནི། གཅིག་རེས་པ་མེད་པས་ཞིབ་པའི་ངང་གིས་ཏེ། བསྐལ་པ་བ་ནི།
དེ་ལས་ལྡང་བ་ནི་འཇུག་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐུང་འདོད་པ་རྣམ་བཞག་བདུན་ལ་ལྡང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལ་ངས་པའི་ཐོག་ཏུ་ཁམས་ཀྱི་ལུས་བཟང་ཞིང་ཉམས་ཀྱི་མིན་རྩེ་ཚོ་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གཅིག་ཟེར་བ་ལ། ཉུང་ལ་མེད་ཅེས་གཅིག་ཟེར་ཡང་། དགོས་
འགྲེལ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་པ་ཟས་ཀྱི་འཕེན་བས་བཏང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། གཟུགས་ལ་ནི་སྣམ་ཕྱར་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཉིན་ཐོབ་ར་དབྱེ་བ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་གཞན་དོན་སྤོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། ཁ་ཅིག །འོན་ཀྱང་ལ་
ཐུབ་ཆེ་ག་ལས། ཉིད་དང་ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན་རེ་རོ། །ངེས་ལགས་པས་ཀྱང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཅན་མཐོང་མེད་པ་སེམས་སྟོན་པ་བསྟེད་པའི་ཁ་དང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་བས་ཡོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཤུགས་

307
དགུ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་བར་མཆད་མ་ཐུ་ཐ་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཏེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སྐྱེ་ནི་གནས་སྐབས་ན། ཉིད་འབྱུང་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པའི་དུས། འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ལ་མཐོང་
འདོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མིན་ཕྱིན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྤང་ཞེ་ནན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་དགག་པའི་སྲེད་བ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་དེ་ནི་གཉེན་པོ་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བ་མཐུན་བསྐྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མེ་དན་ཇེས་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཐུན་གྱི་ལམ་མི་འབྱུང་པའི་
ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་བཞག་གོ། །ཐུབ་ཕྱོགས་བས་བཟག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆགས་བཅས་མི་འབྲ་བའི་སེམས་བས་མངོན་དུ་བྱས་ཙམ་ཅི་ཉེས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསམ་པ་ལྟར་བཅད་དུ་ཐབ་ལ། སྟེན་གཅིག་ལ་བ་བས་པ་མི་ལྡང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་སྟེ་ན་ཡ། ཁྱབ་པ་ཡོད
དེ། དེ་ཚོགས་གཉིས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་ཤོག་པ་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱིས་ས་མཐའ་ལས་མི་ལྡང་བར་མཐུ་བས་ལ། དགོས་
པ་ལས་མི་ལྡང་བཙམ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཟག་ཟད་མ་ཐོབ་པའི་བར་ལྡན་འདི་ལས་སྐྱེ་ལ་གྲང་མི་ལྡང་ཞིག་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་མི་ལྡང་བ་ཕྱིར་ཏེ། དོན་མ་གྲུབ་པར་བྱུབ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཕྲོས་དོན་ལས་བྱུང་བ་འཕྲོས་དོན་བཤད་ན། ཆོས་རྗེས་པ་ཆ་ཡིས།
སྔོན་པོས་ཕྱུག་ཆེན་སྒོམ་ཉིས་པ་དུ་དུ་འགྲོ་དང་། ཉན་སྒོམ་འགོག་པར་ལྷུང་ཟེར་བས། བཅིག་བོས་སྨྲ་བོས་ནས་ཀྱིས་ལ་གོན་བཏང་བ་པས། བླ་པོ་དང་ཤུགས་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་མཚུངས་པ་དང་། སོ་སྐྱེས་སྒོམ་ཉིད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་ལ་འཇོག་ན། དེ་

309
ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སྨིན་མ་ཐོབ་པར་མི་མཐོང་བར་བཤད་ཀྱང་། ཐེག་པ་དམན་པ་འི་ལྟུང་གིས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་བ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནང་ལུགས་མ་ཞིག་པ་བརྩམས་སུ་བྱུགས་ལ་ལས་རྒྱུན་དུ
མཇོད་ཅིག །གཉིས་པ་རྟེན་ཐུབ་མོ་དང་བཤད་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་དང་། གཉིས་པ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་སྲིད་རྩེའི་ས་ཅན་ཡིན། ཁམས་པ་དེ་
མཚུངས་ལ་ལྡན་ཞི་བས་མི་སྤྱོ་བའི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་ཅིག་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་བཀག་ཡས་ན། གཟུགས་ནི་མེད་པ་ལ་ལྡན་མིན་བརྟེན་པ་བོན་གནས་པ་མི་འབྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ནས་ཉམས་པ་རིན་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བདས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ལ། གང་
ལུས་ཀྱིས། གཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བཅད་དེ་སྐྱེ་ན་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དག་གི་རྟེན་བཙུན་གྱི། བཞི་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཅེས་དང་། གཞན་དག་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞི་པའི་བྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཕྱོགས་པ་འི་བཞིན་གཞན་
སྙོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཕྱིམ་འདི་ལ་ཐད་པར་མ་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཆོས་མངོན་པ་འི་གཞུང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་དེ་རྣམ་པ་ལ་བདུད་
པ་ཅན་ལྔ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ལྷ་འདུ་ཤེས་ཅན་སེམས་མི་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པ་སྙོམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་སྙོམས་པ་དང་། ཞེ་འདུ་ཤེས་མེད

310

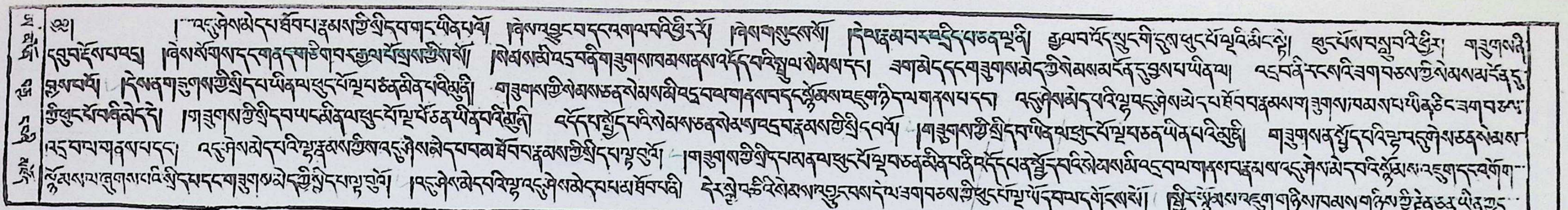

312

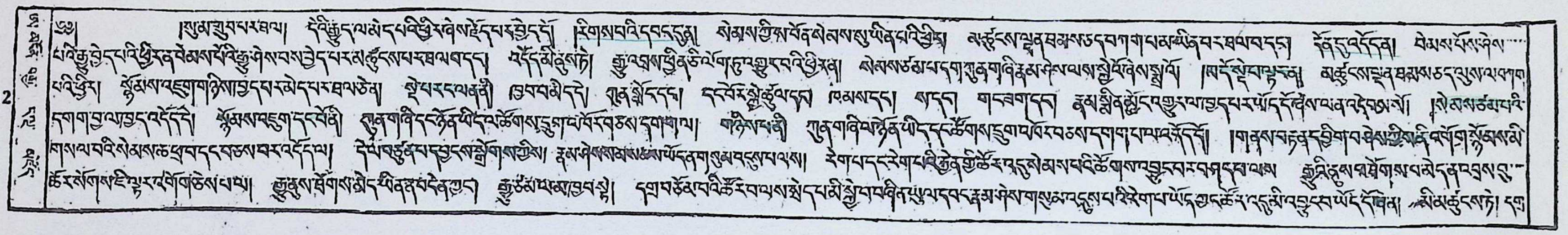

314

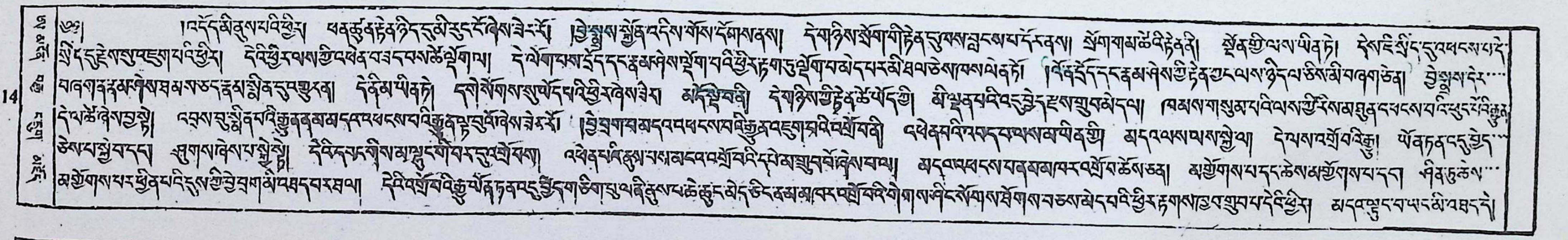

316

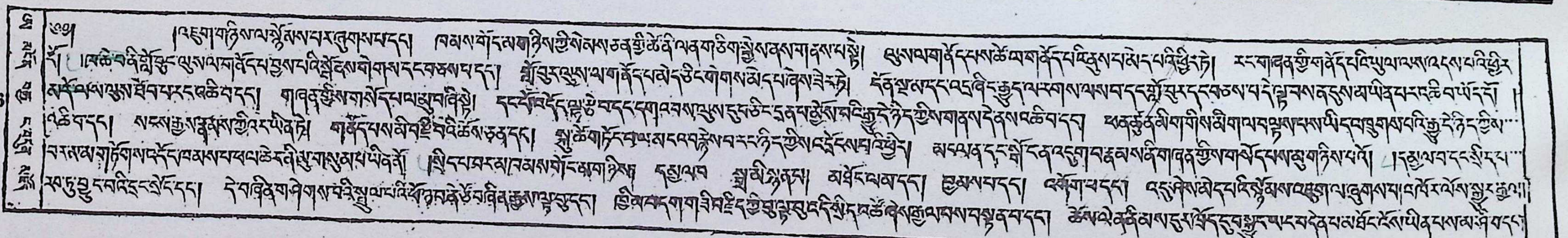

318

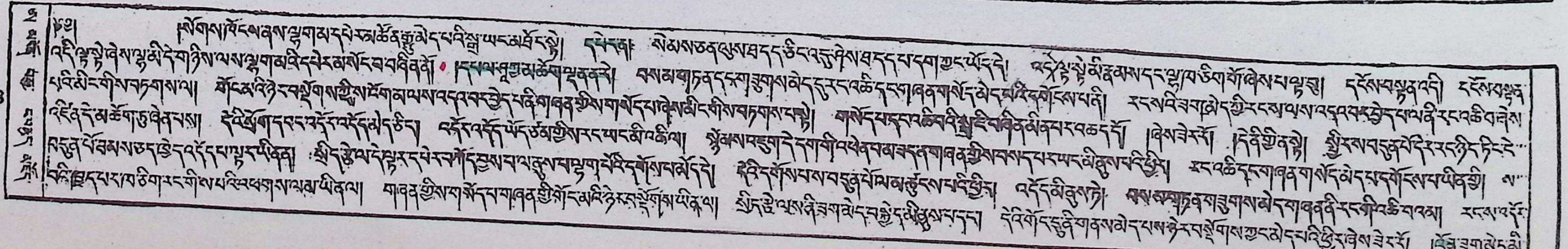

311 ཁྱད་པར་ནི། འགོག་པ་སྔར་མ་བསྐྱེད་པ་དང་པོར་མི་ཟིན་ཞིང་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་པས་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཉེན་ཚུལ་ལྡན་ཞིབ་པས་སྐྲོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དང་པོར་མི་སྙོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ག་ལ་ཏེ་སྔར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་ནའང་སུ་ཉལ་ལ་ནུ་སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་དམ་པ་ཕྱིན་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོབ་ནམ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པར་ལྟ་བས་དེ་ཐར་པར་ཤེས་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གི་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་སྲུང་ཀྱིས་སོ། །གང་བསྐྱེད་ལས་ཀྱིས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྐྱེད་དེ། འཁོར་བ་ཚོགས་མ་མེད་པ་ནས་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི། འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནམ་སྨྲ། འདོད་ལྷ་དེ་གྲི་ར་གསུམ་གྱི་མི་ལྟར་བློ་གསལ་ཞིང་རྒྱལ་བའི་ཡིན་པ་ར་དང་རྒྱུད་ཞིབ་ཐར་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་གཞན་ལ་དབང་བ་ལས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་པོ་འདིར་བསྐྱེད་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པར་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བར་ཕན་པ་དང་པ་དང་། ཡང་ལེགས་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འགོག་པ་འདི་དག་སེམས་མེད་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་གི་སེམས་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱི་སྣང་ལས་པ་ར་ཟུང་དུ་སྦྱར་བས་འདས་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དམ། མདོ་སྡེ་པས། ལུས་སེམས་ཕན་ཚུན་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པས། དབང་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ནས་ཕྱི་སྨྲ་ལྟར་ཡིན་ན། སེམས་མེད་དེ་དག་ལ་མཚུངས་ལྡན་བཀག་པ་མིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡི་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ལ་དེ་ཉེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ཅན་འདོད་དབང་ཟུར།

313 བཅོམ་པས་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་གཟིགས་པས་ཚོར་བ་ལས་སྲེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་ཚོར་བ་སོགས་འབྲལ་བ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ག་ལ་མཚུངས། དེའི་ཕྱིར་འདི་རིགས་པར་སྨྲ་བའོ། །སེམས་མེད་ཀྱང་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་འཇོག་བྱེད་ཡོད་དེ། སྙོམས་འཇུག་གི་སྔོན་དུ་བཅོ་ཏེ་འདི་འཛིན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་དག་འགོག་པས་ན་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་བྱེད་སྨྲ་ཞེ་ར་ལ། ཡང་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སེམས་སེམས་ལ་བྱུང་སྙོམ་པར་མི་མཐུན་པར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་མདོ་སྡེ་པ་སྨྲ་ཞིང་། ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་སྡུག་དང་བཅས་སྐྱེ་བ་ར་འགོག་པའི་ཕྱིར་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་སེམས་མ་ཚམ་པ་བཞེད་དོ། །སྲིད་པའི་རྩེ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་པའི་ཕྱིར། །བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བྱ། །ཟབ་མོའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་བློ་མེད་སྙམ་ནས། །ཤེས་བྱའི་མཚོན་ཉིད་དང་ཆ་དང་ལག་ལ་བཅི། །སྲོག་བཀོད་པ་ནི། སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚེ་ཡིན་ནོ། ཚེ་ནི་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་ཆགས་སུ་གནས་པའི་རྟེན་དང་རྒྱུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བ་བམས་ཁོག་མ་གཉིས་ན། དེ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འདི་ཉིད་ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཚེ་དང་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་དག །གང་ཚེ་ལུས་ནི་འདོར་བྱེད་ཅིང་། །བོར་ནས་དེ་ཚེ་འདུག་པ་ནི། །སེམས་མེད་དེ་ལྟར་ཤིང་བཞིན་ཉལ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཀྱི་ཉི་ཉེན་པ་རྒྱུ་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ལ་ཞེས་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་མ་ལྡོག་པ་ར་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་མི་ལྡོག་ལ། དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་མ་ལྡོག་པ་ར་ཚེ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། སྲོག་འགག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལ་ནས།

315 མི་ལྡང་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཚང་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐུ་བསྐྱེ། ལྟུང་གིས་གེགས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་སྐྱ་དང་ཐ་ལ་མཐའ་ཟག་ཏུ་ལྡུང་བ་འམ། ཕྱིར་ནས་ཆུང་ངེ་མི་ལྡང་བར་འགྱུར་ཏེ། གེགས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་ལྡང་བ་ར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་བྲལ། ཚེ་རྫས་གཞན་ཡོད་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། རྫོང་དང་འབྲེ་བ་ར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫས་སུ་མེད་པ་ལ་བརྗེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པས་འཆི་བ་ལ་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྲོག་གི་རྒྱུན་རྫོགས་པས་ཚེའི་རྣམ་སྨིན་ཅན་གྱི་ལས་ཉིད་ཟད་པས་འཆི་བ་དང་། གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཅན་གྱི་ལས་ཟད་པས་འཆི་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཟད་ཀྱང་བག་མེད་པ་ར་ཟ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡང་བ་མ་སྤངས་པས་འཆི་བའོ། །དཔེར་ན་སྣུམ་ཡོད་ཀྱང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མར་མེ་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་བཀང་བ་ལ་བརྗོད་པ་ར་མི་བྱེད་སྟེ། སྡུད་པར་བྱོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་ཡོད་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་ན་ཡོང་ཀྱང་ཚེ་ཟད་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་པས་འཆི་བ་བཟློག་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པས། གཉིས་ཀ་ཟད་པས་ཞེས་པའི་ཡུལ་གསུམ་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་ཟད་པ་ལས་འཆི་བ་བཞག་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཚེ་རྒྱུད་པ་ར་གས་ལས་ཏེ་འཇུག་པ་བར། འདག་ཅིག་སྐྱེས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ར་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཉེ་ཚོམ་བཞི་བའི་འདོད་དེ་བ་འདི་སེམས་ཅན་སྙོམས་པ་ར་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ནི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེ་ཏེ། དེའི་ལུས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་ཞིག །དེའི་སྐྱོན་ནས་ཚེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཚེ་རྒྱུད་པ་ར་གས་ལུས་ཏེ་འཇུག་པའོ། །འདོད་པ་ར་སྨོན་པ

317 འཆི་ཀ་ཅན་མ་སྐྱེས་དགྲ་སོགས་ལ་ཤིང་ལ་བསྒྲོན་བཞིན་ལྷ་རིའི་རྩལ་སོགས་མཐར་ཐོག་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ་སོགས་ལ་ཤིང་བྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་དང་། རྡུག་པོ་ཞི་བུ་གང་ལྟ་བཞིན་རང་ཅུ་ལྡུང་བ་བ་མས་མ་གཞན་བདུག་ཐེ་མཚོན་གྱིས་གཏུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཤི་སྟེ། གང་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་ཡི་ངེས་ཀྱི་ཕྲུག་བསྡུ་ལ་ཐོབ། འདི་ཉིད་གསུམ་བྱུང་རིང་ནས་ཁམས་སྐྱེ་ར་དྲུང་དུ་ཕྲད་ངས་ཏེ་འཇོམས། །དེ་ནི་བདག་གི་མཛད་འགྲོགས་བཞིན་དུ་བཅོ་ལ་ཡང་མ་སྐྱེད་པ། །ཁཆེ་ལ་བ་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དམ་ཅེས་ན་མི་མཐོང་འཐུར། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་གྲགས་པ་བཅོད་ཀྱི་ཞོན་ནུ་མ་ཞི་བ་འཁོར་ལ་ཡིད་དང་ལྡང་བའི་སྨྲ་མིན་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བཅོར་གྱིས་མཐོང་ནས་བཏབ་ཞིང་གྲོང་དུ་འབར་ལ་སྨྲས་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་པ་ཡིན་པས་བཤད་དུ་ཉུང་བ་དང་། ཚོ་བྱེད་ཉིད་མ་ལས་གྲོམ་དུ་ལ་སྟུག་ཀྱི་ནི་ཞིག་ལ་མཆོང་བ་མེད་པ་ར་རྒྱལ་པོའི་སྐོར་པ་ཞུ་བས་བདེ་ཐུབ་མཐོང་ཡོད་ཡིན་པས་བསམ་ཞིང་དང་། ལོགས་པས་སྣ་བྲ་ལོ་པ་ཀ་ལ་སོགས་བདེན་པ་མཐོང་ངོས་ཡང་དགས་ལ་ཞུར་ཡང་མ་ཤི་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་དེ་བྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེ་དང་། ཕྱོང་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ལྡུམས་ན་གནས་པའི་ལྷུམ་དང་། ཕོ་ཕོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཞི་བ་དག་ཉི་དང་ཀྱིས་གཞན་དགོད་མེད་ཆེ་བ་གཞན་གྱིས་གནོད་པས་འགྱུར་མི་འཆི་འོ། །ལོ་ནམ་པས་ཀ་གཏན་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་དང་པ་ཡིན་ནམ། མདོ་ལས། ཕུ་རིའི་བུ་ཞེ་ར་དོ་ས་ནམ་སྲིད་རྩེ་གཙོས་གཞན་ལ་ལན་སྔ་པ་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཐམ་བཅུད་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་བཟུང་ཡང་དགོས་པ་ར་སྔུས་ལ། །ཅིག་གོ་མི་ནུས་ཏེ་ཞུ་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་ར་ཞེས་མ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཡ་དེས་ནི། འདི་ལྟ་ར་ནའི

319 ཚོགས་མེད་དང་། ཞེས་དང་། སྲིད་རྩེ་ར་བཞག་པ་བཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་བཟླ་བཞད། །ཅེས་པས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ངོས་གཞི་གཉིས་ཀྱིས་གསོད་དེ་ཞེ་ན། ཟས་མེད་མི་ལྡོག་མ་བྱེད་པ་ཞིབ་གཞན་པ་མིན་པས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་རྩེ་ར་རང་གིས་པ་མིན་པས། འཆི་བ་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་རང་འཆི་དང་གཞན་གསོད་གཉིས་ཀ་མིན་ནོ། །འོན་དེ་མི་འཆི་བ་ར་ཐལ། རང་འཆི་དང་གཞན་གསོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་གཏན་ཆུང་ངོ་དེ་སྐྱེ། རང་འཆི་འདོད་ཀྱང་མེད། གཞན་གྱིས་མ་གསོད་པས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ལ་ལྟ་སྟུ་རྒྱ་མི་མཐོང་བ་ར་རགས་པ་ཙམ་བཅད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་མཐོང་བ་ར་ཆགས་པ་ཞེན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཚེ་མི་དེ་དང་རྟོགས་པ་ར་འགྱུར་ར་རོ་ན་ནོ། །ཕྱག་པ་མཚན་ཉིད་རྣམ་དཔྱད་པ། ངོ་བོ། ཆོས་ལ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོགས་པ་སྐྱེད་པ་ར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་ར་བྱེད་པའི་གནས་པ་དང་། རྒན་པ་ར་བྱེད་པ་ཞིག་པ་དང་། འཇིག་པ་ར་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །ཉིད་ནི་བ་ཞིག་པ་ར་འཇིག་ནོ། །ཞི་ནམ་མདོ་ལས། ཕྱོགས་སྐྱེ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ཡང་མངོན། འཇིག་པ་ཡང་མངོན། གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མངོན། ཞེས་གསུམ་ལས། བཞི་པ་མ་གསུངས་ཤེ་ན། བཞི་པ་གང་ཞེ་ན། གནས་པ་གཞན་འགྱུར་ཞེས་ཀྱི་བཞི་ནི་མ་གྲངས་ལ་ཡིན་པ་ཞར་ལ་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་མ་བསྟན་ཏམ། མདོན་པ་ལས་བཞི་འབྱུང་བས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་བཅས་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་རྫས་རྣམས་དུས་འགོ་བའི

320

༄༅། །ཕྱིར་ཞུགས་པ་པ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་སྟེ། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཐོབ། ཐོབ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉམས་ཆུང་དུ་རྫས་ཀྱི་འཛིན་པས། ང་ལྟ་བུར་བཏགས་བདག་པ་ར་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ལ་ལ་ས་སྒྲོ་ཏེ་པ་ཞེས་པ་བཞི་སྟོང་བའི་བར་དུ།
ཉེ་སྡོད་པའི་དོན་དུ་བཏགས་ནས་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཞི་ཉི་ཚེ་སོ། །དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལ་ཞེས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞི་གི་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་གཅིག་གིས་དེ་ནས་འབྱིན། གཉིས་པོ་སྔ་མ་གསུམ་ཚང་བར་ཐོབ་ནས་གང་དུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ། གཞན་བཞི་གཉིས་གཅིག་མི
དེ་ལ་མི་འགལ་བ་བར་འདོད་བཞིན་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་འདི་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ལམ་ལྟར་བཏགས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྒྲོས་པ་ལ།
ཡང་ན་དེ་དུས་མཐུན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ལུགས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དཔལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བསྟན། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་སྤང་། ཉེ་བ་ངེས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ
ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་མཐུན་དེ་ལ། སྔར་བ་དང་རྒྱུ་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱི་དང་ཞེས་པ་ར་མཚན་ཉིད་གཞིར་འཛིན་པ། མི་རྟོགས་བཞི་ལྡན་པ་ལ་སོ་སོ་བ་ར་མ་དགོས་ན་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས
ཐམས་སོགས་པ་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུབ་པ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་དང་གཞི་ནི་དགའ་སྐྱོང་ཅན་དེ་དག་ཤེས་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ཅན་སྐྱེ་བ་ཞི་ལ་སོགས་པ་ཕ་ད་དང་བསྐྱེད་པ་མཐུན་པ་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་གཞིར་ལྡན་པ། ཐུག་མེད་པས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་དགོས་པར་མི་ཐལ་ཞིང་། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྒོམས་ནས
པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ལས་ནི་བཞིན་བཤད། གསུམ་པའི་གཞན་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་པ་ཆེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཆུང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཞི་ཡོད་པས། སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་མི་དགོས་པར་མི་ཐལ་ཞིང་། མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྒོམས་ནས

322

༄༅། །ཕྱི་སྐྱེ་བ་ཞི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཉམས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་འགོག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། དེ་དག་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
ཆད་པ་ནི་འཇིག་པ་ཉམས་པ་དེ། །དེ་ཉིད་དུ་ཕྱི་ཡི་བྱེ་བྲག་ནི། །གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སྔོན་མེད་པ་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་སྟེ། །རྒྱུན་གནས་དེ་ཆད་འཇིག་པ་ཡིན། །རྒྱུན་གྱི་སྔ་ཕྱི་བྱེ་བྲག་ནི། །གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མདོ་ལས། གནས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་ལ་གནས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གནས་པ་གསུངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྐད་ཅིག་ཏེ་དེ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གནས་མི་སྲིད་ཅིང་། གནས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་གནས་པ
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡོད་ན་འདྲ་བར་རྟོག་པ་ནི་དོན་མེད་དོ། རང་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཡི་ཚོས་པ་ནི། །གནས་པ་མེད་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་དེ་ར་རྟོག་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གནས་པ་མེད་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་འཇིག་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་ན་བས། སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཐ་བ་དང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ནི་ཀ་མི་འགྱུར། །
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་གཞན་ཉིད། །དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་གཅིག་ལ། །ཀ་ཞིག་རྒྱུ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་ཀ་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྔ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མིན

324

༄༅། །མི་བྱེད་པར་ཐལ། གནས་པས་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲང་སྒྲུབ། ཁྱབ་སྟེ། གནས་པ་ལས་མི་འདེག་པར་བརྫུང་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་པའི་ཕྱི་བརྩམ་ཞིན་ནུས་འཛིན་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཞིན་སྐྱེ་བ་ཞིན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་
འདྲ་བ་ཞིན་མི་འདྲ་སྟེ། ལན་གཅིག་སྐྱེས་ཞིན་ནས་སླར་སྐྱེ་བ་ཞི་ངག་ལ་ལ། ལན་གཅིག་གནས་ན་རྟག་ཏུ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། གནས་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོབས་ལྟར་ཡོད་ན་ཕྱི་མ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཟས་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནི་ལྟར་ཕྱིར་ཞིང་ནས་ཕྱིས་བསྐྱུར་བ་ལ་མ་ཡིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་ན། མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་ཅིས་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཐམས
ཅད་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིས་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་བ
མི་ནུས། །མདོ་སྡེ་པས་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་ཞིག་ཡིན་མི་རུང་ཞིང་། བྱ་བ་བཞི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་བཞག་ནས། ཡོད་ན་དམིགས་པས་པས་ཐབས། རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ལྟར་མོ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། མ
མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་གྲུབ་སྟེ། རིག་པ་ཞི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པས་མ་གྲུབ་བོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དྲུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར

326

༄༅། །འདུས་བྱས་ཅན་མཚོན་པ་འི་མཚོན་བྱ་ཐེ་བ་ཞིན་ཡིན་ལ་འདོད་ཅེ་ན། རིགས་ཀྱི་ཤ་པ་ཟླ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ས་ཞིང་མི་མཐུན་མཚན་པ་དང་། སྔ་དང་ཕྱུག་པ་ཉིད་ནུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་ཆ་བས་ཡོད་པ་ལས་སུ་མི་དོན་དང་བཞིན་ཅེས་པ་ཞི་སྒྲུབ་མཐའ་ཡོད་ལས་པ་ཞི་སྦྱིན་ནུས་སོ། །འདུས་
~~བཞིན་གི་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་བཤད་པ་ལ།~~ ~~ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སོ།~~ །~~དང་པོ་ནི།~~ སྔར་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མིང་དང་ངག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་དེ་ལ་ནི་མིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་པ་བཞིན། གཟུགས
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངག་དང་ཚིག་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ། འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཚིག་གི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་གང་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སྐྱེས
ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། །ངག་དང་ཚིག་ནི་དོན་གཅིག་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཡང་ན་ར་ཚིག་དང་དེ་འགྲོ་ཞེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དགར་ཤམ་མི་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་། འཚོ་དང་བཅོ་དང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་
ནུས་དག་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཉེ་བར་བཞིན་བ་དེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ནི་ཚེ་དང་དེ་འགྲོ་ཞེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དགར་ཤམ་མི་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་། འཚོ་དང་བཅོ་དང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་
རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞི་ཚིག་སྟེ། འགྲེལ་པར། གང་གིས་ན། བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་དུས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་རྗེས་སྐྱེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་ན་མིང་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ།
ཚིག་ནི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡི་གེ་ནི་མིང་ཚིག་གི་གཞི་ར་གྱུར་པ་སྟེ། ཨ་དང་ཨཱ་ལ་སྤྱན་ནས་ཀ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཞིག་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་ན་བརྗོད་དོན་མི་སྟོན་ལ། ཡོ་རང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་འགྱུར་མི་རུང་བ།

328

༄༅། །དག་དང་མིང་གི་རིམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་དོན་གོ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་ཤ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁྱིལ་པ་ར་འདུས་ལྟ་བུའོ། དེ་བས་ན་མི་འདུག་ཏམ་ཚིགས་བཅད་པ་རྣམ་ཆིག་དོན་དུ་བྱེ་བ་ལ་དག་དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་དུ། ཐ་ཚིག
ས་དང་ཚིག་ཞི་དང་། །ཕྱོགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །ས་ཕྱོགས་རི་རྒྱུ་དང་དོན་དང་ཆུ། །མཁའ་ལ་འཇམ་གོ་སྒྲ་ཚིག་ལ་བཅུ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཞེས་པ་སྒྲ་ལ་དོན་དག་གིས་བཟླ་བ་ཞིག་ཕྱིར། མིང་གི་སྔ་དོན་དང་པོ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་ཐོ་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ། དགོས་
མིང་བསྐྱེད་པ་དེ་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཕྱེད་ན། དེ་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་ལ་འབྲེལ་པར་ནམ་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་ཐག་ཀྱི་དབང་ལ་བྱེད་ན། མིང་གིས་ཀྱང་ནི་མཐུན་པ་བཞིན་དང་སྦྱེད་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་བ་གཞི་དེ་ཉིད་ཅན་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག
གིས་མི་དོན་ལ་ཕ་བཞི་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཕྱེད་ན། སྒྲ་ཀུན་མིང་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཕྱིར་བརྡ་ཐུབ་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་ལ་ལ་བར་བྱེད་ཅེས་དགོས་སོ། །བརྡ་ཐག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མིང་གི་སྒྲ་ཡོད་ཙམ་མེད་ཀྱི་ཆོས
ཅན། ངག་གིས་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྐྱེད་ཀྱང་ཀ་ལ་ཞིག་ཚུར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ན། ཡི་གེ་ནི་སྒྲ་སྐྱེ་རྣམས་གཅིག་ཕྲ་རང་ཚིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱ་ཞི་མིང་གིས་སྐྱེད་པ་ལ་ཞིག །མིང་དེ་ཡི་གེ་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ན། དེ་
ཚོ་གཅིག་ཅར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ། འདོད་ན་མཐར་ཡི་གེ་ཡུལ་གྱི་བརྗོད་པར་མི་སྦྱང་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ན་དོན་ནི་སྐད་ཅིག་ལས། ངེས་ཀྱི་ཕྱིར་དགག་ཡ་ལ་སྐྲ་ཅན་ཀ་ལ་སྨྲ་ཞིག་ཚད་དུ་བསྐྱེད་ན། མིང་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཚིག་སྦྱོར་བ་འི་དོན་མ་ཡུས་པ

མཚན་གཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུག་མེད་དུ་འགྲོ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྩ་བ་སོགས་ཀ་གསུམ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀ་བཞི་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་
དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་སྐྱེ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒ་བ་སོགས་པ་ལ་དང་འཇིག་པ་སེམས་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་སོགས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་བཟུང་རུང་བའི་བདག་ཉིད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནུས་མ
321 ན་མ་དམིགས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་ན། ཁས་བླངས་པ་ལ། འདུས་བྱས་དེ་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་མིན་ན། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་རྣམ་གཅོད་དངོས་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ།
གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཉིས་ཀ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེ་བ་ལྟོས་མཐར་ཐུག་ཐལ། དེ་འདྲ་གྲུབ་ན་ཐལ་བ་དང་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྫས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མིན་ན། གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ལ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་འཕྲོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་འདུག
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས། གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འགལ་བ་མ་ཡིན། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་ངང་བཞིན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཉིད་དོན་ལ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ལས། སྐྱེ་འགག་གཟུང་བས་གཞན
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འགག་གནས་དང་འགག་བྱེད་པས་འདུས་བྱས་སྐྱེ་འགག་གཟུང་བྱེད་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ན་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་མདོ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གནས་པ་དང་། རྒྱུན

དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་འདི་དོན། གནས་རྣམས་ནི་རྒྱུན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། །རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་དུས་གཅིག
ལ་སྐྱེ་གནས་ཞིག་བྱེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་བྱ་བའི་རྣམ་ཐ་དད་པ་དང་འགལ། ཡང་ཅི་སྟེ། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ཉིད་བྱ་བ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
323 སྐྱེ་བ་དེ་དེའི་ཚེ་གནས་པ་དང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། འོ་ན་མ་འོངས་པ་བཞི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མ་འོངས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེ
བས་དགུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་མེད་ན་ཡོད་དང་འདོད། སྐྱེད་པ་ནམ་བསྐྱེད་ཉིད་པ་དགུ་བ་མིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་མཐུན། ཡང་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་མཚན་ཉིད་བཞིའི་བྱ་བ་སོ་སོར་བྱེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་བཞི་སྐད་
ཅིག་གཅིག་ཅར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བཞི་རྟས་གཞན་དུ་བྱ་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་དུ་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། །ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་མཚན་ཉིད་བཞི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཕྱུང་།
པར་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་འདི་དང་བ་དང་རྒྱུ་ཞུས་པ་མིན་ནོ། གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་སྐད་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་བཞི་བྱ་བ་སོ་སོར་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། ཐ་འདི་ཀ་གིས་མི་རྟག་པར

བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་གྱི་རྫས་སུ་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་རྟག་པའི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་ཕྲག་པས་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱང་རྫས་
གཞན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ། འདོད་ན་བཅས་ལ། འོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་ལས་གཞན་མིན་ཀྱང་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཡིན་ལ་ཏེ། གཟུགས་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་དང་།
325 གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དག་གྲུབ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ལྟ་བུ་དང་། མཆེད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །འོན་མ་སྐྱེས་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་ན། ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི
ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་ཉིད་སོགས་སྐྱེ་བ་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས
རབ་ཏུ་བྱེ་རྩིས་མི་གནོད་སྟོང་པའི་སྒྲ། རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བཅས་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཚོར་སོགས་སྐྱེ་ལྡན་དུ་འདྲ་ཡང་བ་རྣམས་སྔོན་
གཅིག་གིས་རྐྱེན་གྱིས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་པར་མ་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་པས་རིགས་པར་སྨྲ་བ་ལ། བྱེ་སྨྲ། རང་ལུགས་ལ་ཆགས་ནས་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་གྱིས་སྐྱེ་སོགས་རྫས་ཡོད་ལ་སྦྱོར་འབྱེད་ཀྱི

སོ་སྐྱེད་དང་ཨ་ཀ་ར་ཞེས་པ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་ཕྱྭ་ནི་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་དེ། མིང་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྒྱུད་ནས་དོན་གྱི་རྗོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས། སྐད་དག །རྣམ་གྲངས་རྣམ་མེད་པ་དང་། །མིང་ཚོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །དོན་རྣམས་བརྗོད་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་བརྒྱུད་ནས་དོན་བརྗོད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གླིགས་བུ་ལ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་ནི་མིང་ལ་ཡི་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཤེ་ན། མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་མི་ནུས་པས། ཡིག་འབྲུའི་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་སྟོན་པ་ལ་གོ་བྱེད་ཕྱིར།
327 གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཚིག་ཅེས་པ་ནི་མང་པོའི་ཐ་སྙད། །མདོ་ལས་ནི། ཚོགས་གསུམ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཅི་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་པ་ལ་བཞག །སྐད་གྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ལ། ཐ་སྙད། དེ་གསུམ་ངག་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ངག་ནི་སྒྲ
ཙམ་ཡིན་ན་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲ་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ཡི་མིང་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ངག་གིས་མིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན་པ་བཟུང་ཞེན། མི་ངག་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན། སྒྲ
ངག་དང་སྒྲ་ཙམ་གཟུགས་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ན་ལ་ཐལ་བས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ངག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་ར་ཡང་དུང་གི །དཔལ་ཐ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་ཏེ། འདིའི་ངག་
གི་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དང་དུ་བྱེད་ཁྲམས་གྲུབ་པ་ལ་རིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པས། བརྡ་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ངག་མིན་ཀྱང་། བརྡ་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་ངག་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ཡི་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། མིང་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་དགར་ཡིན་ཀྱང་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ། བརྡ་མ་སྦྱར་བའི

དོ་བར་ཐལ། ངག་གིས་མིང་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག ངག་སྐད་ཅིག་མ་ཐམས་ཅད་འདང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ། འདོད་མི་ནུས་པས་སོ། །འོན་ཏེ་ངག་གིས་ཡི་གེ་བསྐྱེད། དེས་མིང་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། ཚ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། ཚ་བཅས་ཀྱི་ངག་གིས་མི་སྐྱེད་
པར་ཐལ། ཚ་བཅས་མ་བཅས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་འམ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་བཅས་ཀྱིས་ཚ་མེད་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མིང་ཆོས་ཅན། ངག་གིས་གསལ་བྱེད་མིན་ཏེ། མིང་ཚ་མེད་དང་ངག་ཚ་བཅས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་འམ་གསལ་འབྲེ
329 གས་ལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་སྐྱེ་བྱེད་དམ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། སྔ་མ་ཡི་གེ་ལ་ས་རྗེས་ཀ་ཕྱུང་དུ་ཞེས་པའི་ཚ་ཚན་ཡིན་ཏེ་ཀ་རུང་ལ་ལྟ་དང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མིང་དང་དོན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཞིན
ཅེས། འོན་འདས་མ་འོངས་ལ་བཞར་བརྗོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདས་མ་འོངས་པ་ལ་མིང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་སྐྱེ་བ་བཞིན་འདོད་ན། ཐམས་སྒྲུབ་མི་བ་དོན་དང་གྲུབ་རྫོགས་པ་མི་སྐྱུག་པར་ཐལ། མིང་དོན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདུག་མ་རྒྱུ་བ
མིང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱིས་ཞེ་བ་ཉི་ཚེ་ཡོད་དམ། སྐྱེར་བསྐོར་ཉི་ཏ་ས་གིས་མིང་དོན་ལ་སྨྲ་བ་དང་འི་ཀྱི་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་དམ་པའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་མི་རིགས་ལ། རིག་པ་རྣམ་སྣང་བྱས་པའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་མིང་ཚིག་གཉིས་ནི་བྲིས་ས་ཚན་
ཉི་ནི་ཏེ། ཡི་གེ་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཚིག་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་སོགས་སྤྱི་མངོན་དུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་མིང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡི་གེ་ཙམ་ཡོད་དུ

330

༄༅། །རྒྱུ་ཁྲུང་དེ་ཚོགས་སུ་པ་ལ་མི་རང་རྫུ་འཕྲུལ་ནས། མིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་དགའ་ཏུ་སྤྲས་པས། དགའ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པའི་འོད་ལྟར་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་ཤིང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་དོ། །བྱེ་བྲག་ནི། ཆོས་བཅུ་གཉིས་ནི་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
ཅད་མི་ཤེས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་མི་འདོར་བས་རྟོགས་ཡུལ་ལས། ཡིད་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དགོས་གསོལ་ཤེས་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་ཆ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྒོ་སྨྲ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་དགོས་པ་བའི་བྱེད་པར། རྟོན་མི་རྟོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་
ཏུ་བའི་བྱེད་པར། དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ལྡན་རྣམ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དགའ་བ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བཅོ་གཉིས་གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་ཀྱང་དགེ་མེད་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་མི་བརྗོད་དན་རྗོད་ལྟར་
ཡོད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །དང་ཤུང་ནས་གཞན་གྱི་དགའ་གི་ལས་གཞན་པའི་མིང་ཚོགས་ལ་བརྗོད་མི་ནུས་ལ། འདུ་བྱེད་དུ་ཕྱུར་པའི་ཚོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་དང་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀ་གཟུགས་མེད་ན་འང་ཡོད་དེ། སྐལ་པའི་བདག་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །སྐྱེ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་མ་བསྡུས་ལ། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཅིག་ནི། རང་ལ་སྣང་ན་རང་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ལྟེ་བ་སོགས་ཕྲ་མོ་བ་རྣམས་པ་དེ་འདྲ་བས་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མཐུན་པ་ས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་མ་ཆེད་པ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ལ་

332

༄༅། །ནུས་པ་རྣམ་རིན་རང་ཚམ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཁྱང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྫས་ཏུ་ངེས་པ་འདི་མ་རྟོགས་བཟུང་། ག་རྟུ་ནི་ཞུ་ལ་ལྟས་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཞེས་པའི་བསྟུ་རྣམ་ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཁྱུང་ས་སུ་ཕྲས་ཏེ་བརྗོད་ན། ཇི་སྐད་དུ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞིག་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེས་པས་ཐུན་མོང་གི་རྐྱེན་རྐྱེན་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཞེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའོ། །ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་གཉིས་ལས། སྤྱི་ཙམ་དུ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་ཆད་པ་གང་ལས། འདི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ཡོད་ན། འདི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས། རྒྱུ་
མཐུན་པ་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཙམ་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ལ་མཉམ་ལྡན་དང་། ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་པ་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྟེན་ཞི་མཐོང་བའི་གཞི་ཅན་གྱི་དད་པའོ། །བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཟག་ལོག་ལྟ་ཅན་
ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་འདོད་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་སྡུད་ཅིང་ཐེབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་སུ་བཤད་ཀྱི། རྒྱུ་འབྲས་ལུས་ཀྱི་རྫོང་པར་ནི་བཤད་ཅིང་། སྐལ་
མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་ནི་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་སྨིན་པ་ཆེན་པོས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་པ་ཞེན་བྱེད་པས་བྱེ་བྲག་ཅེས་ཟིན་ཀྱི་ཕྲེང་ཏུ་ཐུན་བར་ཟུང་ཞིང་བསྟན་བཟུང་། དེ་གཉིས་ལས་བཞག་པའི་སྐུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་པ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཀུན་འགྲོ

334

༄༅། །ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པས། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་ཅེས་པ་ལ། དམ་བཅའ་བཅོམ་སྤྱད་དོ། སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གེགས་བྱེད་
ན་རང་། སྐྱེ་བ་ལ་ནི་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་སྨྲས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ལྡན་པ་དུས་མཚུངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།
ཀྱང་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་འཛིན་པ་ཉི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྒྱུན་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མྱུན་པས་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་འམ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
ཅིར་སྐྱེ་བ་རྣམ་ལ། གཞན་དུ་ན་བསྒྲུབ་པ་ཅད་པ་རྗེ་དཔེ་སྒྲུབ་ཅིག་གཅིག་ཙམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེ། སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན། སུས་བྱས་པ་དེ་ལ་ཐལ་བ་དེ་ཡོང་ངས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ
བཙོན་བཞུད། མཚན་གཞི་བཞེད་པའི་བཞེད། རེ་ལ་བ་བྲོས་པ་འདི་རྗེ་བའི། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་གང་ཞིག་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན། །བཅིག་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ལྟར་མི་བརྗོད་པར་དུས་མཉམ་པ་ཡི་རྒྱུ
འབྲས་ལས། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ལས་གཞན་ནི་ལ་ཞེས་ཐོ་ནི་རང་བཞི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་རྫོགས་པ་དེ་དང་རྒྱུ་གྲུ་ཡང་གི་མཐའ་དང་ལས་ཀྱི་རྣ་ཕྱིད་ལྷུ་ལྡན་དུས་མཉམ་རྒྱུ

336

༄༅། །གཙོ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ཆོས་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དང་སྡོམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། ཞིག
པར་བཤད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དཔྱད་ཀྱང་ཅོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་རྣམ་ཐུབ་ཅིག་པ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་གཅིག་པས་སོ། །ཞེས་བཅུ་གསུམ་ན། རྗེས་སུ་འཇུག
པའི་ཚུལ་བཞི་བསྟུས་ཏེ། སྐྱེ་དུས་གཅིག །ཞུ་བ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་བཞི། བདག་སྐྱེ་ཐལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྔ། རྒྱུ་མཐུན་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ཀྱི་དང་བདུན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང་བཅུ་སྟེ་ཚན་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་
བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པའི་དོན་ནི་རྫས་གཅིག་པ་མིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་དགེ་བ་ཡིན་ན་དེའི་སེམས་བྱུང་ཡང་དགེ་བར་འགྲེལ་མཚུངས་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའོ། །འདི་རྒྱུ་མཚན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཀྱི
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅུ་དང་ལ་སོགས་མང་བ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅུ་ཚན་ཁྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སོགས་གསུམ་སེམས་པ་གཅིག་ལ་མི་ལྡན་བའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་དང་ནགས་པོ་དེ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་གཅིག་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མཉམ་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་སོ་བ་དེ་སྐད། སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཚོང་དང་སྐྱེས་བྲལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་།

338

༄༅། །མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ནི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་མིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་གི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་ཉེ་བ་གཡོག་གི་གཡོག་པོ་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་གི། རྒྱལ་པོ་དང་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔེ་བདང་དེ་ཉིད་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ལ་བཅེ་བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་རང་བཅུ་བྱེད་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འང་ཡོད་དེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས
པར་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པ་ནི།
མ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུང་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་ནི་རྟེན་པོའི་སློབ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བ་མི་བདེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དགག་དོན་དུ་དེ་ལ་ན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་སེམས་བྱུང་གི་རྗེས་འཇུག་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལྷན་ཅིག
འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རང་བཅུ་བྱེད་པ་ལས། འཇིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཇིག་ལྟ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དང་། ཐལ་བའི་རིགས་ཅན་བཀོད་ན། ཚོར་བ་ཅན་བྱེད་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར
ཐལ། རང་ཅན་བྱེད་པ་ལས། སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཚོར་ཀྱི་སེམས་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བས། ཉི་ཚོག་བྱེ་སྨྲ་བ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་བཀོད་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་ས་

331 ཀ་རྒྱུད།

བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སྣང་མི་མངོན། །ཞེས་པའི། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་ལྡན་ཅིང་དགེ་མི་དགེའི་ངོ་བོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་རྒྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། མི་ཐོགས…
སེམས་ཅན་ནམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་གཉིས་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཚ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་སྤྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཆ་ར་ཡོངས་བསྡོམ་པ་ནི། །བོ་ན་ལ་གཉིས་ནི།
རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་པ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་བས་བཞིན་ནོ། །སྨོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དག་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །འདི་རྣམ་པ། བདུད་རྩི་འི་སྨྲ་བས་གཉིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བགྲ་ཤིས་ཀྱིས། གཏན་དུ
འཆི་བའི་སྲིད་པ་ལ་བསྟན་པའི་རིང་པ་ལ། །ལུས་པ་མེད་པའི་བཀའ་འདི་ཉིད་ཞལ་བ་བདེ་ས། །རྗེ་བཙུན་ཞབས་ནི་ལས་དབང་སྤོའི་མཆོད་སྦྱིན་ནོ། །བསྔལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆད་དུ་
རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན། སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་རྒྱུ་བ་དང་བཤད། རྒྱུ་དེ་ལ་ས་མཁྱེན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱེ་རྒྱུ་ནི་རྐྱེན་དང་། གཞི་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། ཐུག་རྒྱུ་དང་། འབྲས་གཉིས་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅན
ཡ་ཁྱད་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཆོས་མངོན་པ་བརྟན་པ་མཛོད་འདིར་ནི་ཕོ་ནེ་འདི་ཏེ་སྐབས་པ་འགྲེལ་པ་ཡིན་ན། རྒྱུད་གི་མདོ་གང་ལས་བཤད་ཅེན། ཕྱེ་སྨྲས། མདོ་ནི་རྒྱུ་སྐྱེས་ཅིག་ལས་འཕྲོ་པ་ཞི་ལྷ་ར་རྒྱུའི་ཁ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་མཐུན་པ། དགུ་གཅིག

333 ཀ་རྒྱུད།

གཉིས་སྔ་མ་ཕྱི་བྲལ་གཏན་འཁོར་ངེ། དེ་འོང་ན་དགེ་མི་དགེ་སྒྲི་ངན་ཕྱི་བྲག་ཐབ་ཐེམ་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཆེད་དུ་བསམས་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཅིས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་དང་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་བཞིན་པས། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྟགས་ངེས་
རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པས་མ་མཐོང་བས། རྒྱུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤྱང་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱེད་རྒྱུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་འོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་བླ་སྨྲུག་ལ་སོགས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁྱུང་པོའི་རྒྱུད་དམྱལ་བ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ རྒྱུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱེད་རྒྱུ་རྣམ་བཅས་ནི། མིག་གིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། ས་བོན་ཀྱིས་ལྗང་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །རྣམ་མེད་ནི། འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁྱུང་པོའི་རྒྱུ་དམྱལ་བ་བ་པ་སོགས་པ་ར་འདོག་སྟེ། གེགས་མི་བྱེད་པ་བཙུར…
བཀགས་པའི་ཕྱིར། གྲོང་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ས་མ་གཙེར་བ་ལ་བདག་ཅག་བདེ་བར་གྱུར་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །བཅིག །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་བ་རྒྱུ་ན་སྐྱེ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་དང་། དམྱལ་བ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཡིན་དུ་ཐི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པ་རྫོལ
ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་ནུས་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལ་ས་སྒྱུ་བྱ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁྱུང་པོ་ས་གས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྨྲང་བ་ཡ་མཛུན་པ་དང་། ཚ་རེག་ལ་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་

335 ཀ་རྒྱུད།

འབྲས་རྫས་ལས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོ་ཏོག་གི་འབྲས་བུ་མར་མེ་དང་། ཕྲེང་བ་ཞིག་འབྲས་བུ་གྲུབ་མེད་པ་བཀག་ཡོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ལ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཁྱབ་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
རྒྱུས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚུངས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ནང་གི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་རྫས་རྡུལ་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས
ཕན་ཚུན་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་མ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་བརྩོན་གཉིས་ཀྱི་ཟག་བཅས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཡང་། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་ནི
འབྱུང་བ་བཞི་ཕན་ཚུན་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་མཚན་གཞི་འི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། མཚན་གཞི་འང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་ཏེ་ཞེས་པ་འི་སྒོ་པ་དོན་གང
སྤྱི་ལ། དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕན་ཚུན་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་འཆད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་ཞེས་ཀྱི་ཚིག་ར་བ་དང་རྩ་ཡ་ཕ་ཤ་ལ་མཐུན་པ་ཡི་སྐྱེ་བས་ཕན་ཚུན་ཕན་ནུ་མི་འགོགས་ཏེ་ལྟར་རྒྱུ
འབྲས་ཀྱི་ཐབ་པ་འཛིན་ཅེན། མ་ཁྱབ་པ་བདེ་ན་མོད་ཀྱང་། ཕྱུབ་མཐའི་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་བཤད་ལ་ནན་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ

337 ཀ་རྒྱུད།

སེམས་ལ་ལྷུང་མ་བསྟན་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་སྟེ་མའི་ཁ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་གསུམ་བསྟན་པས་བདུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་སྡོམ་དུ་དགེ་བ་བསྟན་པས་བརྒྱད་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་སྨིན་དགེ་བ་དང་། དགེ
བ་ཟག་བཅས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་དང་རྩ་དང་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བ་ཐལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བསྐྱེས་རྣམ་སྟེ་ལྔ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ། ལྔ་པོ་དེའི་ཕྱི་བར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ
བསྟན་པས་བརྒྱད་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅུང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དགེ་ཚུལ་མཚན་གཞི་བཟུང་ནས་བཤད་དེ་བས་བརྗོད་པ་ནི། སེམས་པ་ཚོར་ཕྱུང་ཚོད་བཞིས་མ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མ་བསྒྲིབ་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི
སེམས་ལ་བ་བོར་སེམས་བྱུང་ས་མང་པོ་བཅུ་ལས་མེད་པས། ས་མང་པོ་བཅུ་དང་། རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བས་ལྔ་བཅུ། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། དེའི་རྗེས་འཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་ང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། གཙོ
བོ་སེམས་ལ་ནི་དངོས་ཕོ་ན་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། རྗེས་འཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་གཙོ་སེམས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འི་རྒྱལ་པོ་འི་གཡོག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཅིང་། ཉེ་གཡོག་ནི་རྒྱལ་པོ་འི་གཡོག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འཇུག་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི
འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་དཔེ་ཡང་དེའོ། །ཞེས་བཅེ་བ་སྒྲུབ་རས། །གཞི་སྒོ་ཐེ་སྨྲ་ན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་ལས་མེད་དེ། སྔ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། ས་མང་པོ་བ་བཅུ་བར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མང་པོ་བཅུ་

339 ཀ་རྒྱུད།

འདོད་པའི་ཚེ། མཚུངས་ལྡན་ཅེས་པའི་དགོངས་པ་མ་དེ་མི་འདོད་ན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དགག་དེ་ལྟར་བཀོད་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགག་སྒྲ་མ་བཞག་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བཀའ་ལ་རང་དབང་དུ་བྱས་པས་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན། རང་རྒྱུ
བྱེད་པའི་ལུང་དཔང་པོར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་མཐུས་པ་ཡིན་ནོ། རང་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ལུང་མེད་པ་ཞིག་ཡང་དཔང་པོར་ཐུབ་ནས། རང་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ལུང་ཡིན་ངོ་ཤེས་པའི་དོན་འདོད་པ་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨྲ་བ་ནི་དོན་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡི་ཞེས་སྨྲ་བ་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་བྲག
གཏན་དུ་མ་དེ་ནོ། །ཕྱིར་ཀྱང་ཉི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་པ། རྒྱུ་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་འི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་མཐུ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་དང་བདེན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ནད་ཡོད་པར་སྐོར་གོ་བ་འདེ་ཞེའ། འདི་རྒྱུ་བྲས་བཅུ་ཚུལ་ལ་ཡང་། བྱེད་རྒྱུ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ལྷན་ཅིག
འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ་རྒྱུ་བཞི་དང་། རྣམ་སྨིན། ཐུན་བ། བདག་པོ་འི་འབྲས་བུ་གསུམ་མི་བ་ཚེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འི་དང་། ནམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འི་སྔོན་ནས་བ་ཚེ་ཞེ་སྨྲས་པ། ། དེ་ལྟར་རྩེག་སྔ་དེ་ཐབ་བསྡུ་ཡིན་འཁྲུལ་མེན་པ་དང་། འདིག་ལྟ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ
མིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ་བཞི་ལ་མུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་མི་མཚན་གཞི་ཡོད་པས་སྒྲ་རང་ཤེས་བཤད་ལ། གཉིས་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་མེད་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་མདུད་དོན་ནི། འགོག་པ་མ་གྱི
མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ཀུན་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མིན་པ་སུམ་གསུམ་ཀ་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་ང་སྤང་། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི་ངེ་ཉིག་གསུམ་པ་སུམ་ཁ་བདུན་པ་དགུ་འི་ནང་ནས། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་པོ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་།

340

༄༅། །འཇིག་ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་རང་དང་དེ་དང་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་བདག་གི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་གི་འབྱུང་བ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལས་སྔ་བ་དང་ཀུན་འགྲོ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུགས་གསུམ་བདེ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི་ཕྲ་རྒྱས་བདུན་པོ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཕར་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། ཚུར་ཀུན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་། ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཀྱིས་བཞི་ཀུན་འགྲོའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལ་ཚོར་བ་མེད་དམ། འཇིག་ལྟ་རང་གི་མཚུངས་ལྡན་ཚོར་བ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཕར་རྒྱུ་བཞི་ཀ་བྱེད་ལ། ཚུར་འབྲས་བུ་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི་ཀ་དང་། མཐོང་སྤང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། [illegible]ལ་བདེ་སྨྲ་བཞིན་དེ་ཡིན་པས། འགོག་ལམ་དང་སྡུག་བདེན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་། སྐལ་བ་མི་མཉམ། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་

342

༄༅། །དུས་སུ་སྔར་གཟུགས་དང་ལྟ་བ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གཞག་ཁྱབ་གྲུབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཅིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀ་བ་དང་ཁྱིམ་པ་ཕན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བརྟེན་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་ཅིག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཡོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟ་བུའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་མ་ཁྱབ་ཀྱིས། དཔལ་ལྡན་མཆོག་ལྡན་སོ་སོར་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཚིག་འབྲང་ཁ་མ་ཐོག་དབྱེར་རྣམ་པར་ཆགས་སྐྱེ་རྣམ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིད་ར་བའི་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་ཕྲ་ཁྱད་དང་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཉིད་ར་ལ་ཞེན་གྱི་རྒྱུ་ར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི། ཤེས་མེད་ཀྱི་ཞུ་བ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རེ་ཙམ་གྱི་དྲི་ལ་སྤྱོད་པ་མ་རིག་པས་ལྷ་འདོད་པ་ཞིག་ཁྲོ་བ་བཞིན་པ་སྟོན་ཞིང་ར་སྐྱ་ནད། །གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པ་དང་པོ། །དང་པོ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཁྱབ་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་ར་འདོད་ན། དུས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མི་འདོད་ན་དེས་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི། ཐམས་པ་འཛུན་ཕྱིས་བསྐྱེད་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་དགེ་བ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགེ་བ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོ་སོ་རང་དབང་ཡིན་གྱི། དགེ་བཅས་ཟག་ཅན་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

344 348 351

344

༄༅། །གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ། རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ལ་མཚུངས་ལྡན་པ་རབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་སྟེ་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རིས་དང་། རང་རང་གི་ས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྐལ་མཉམ་ཡིན་གྱི། རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་གྱི་མིན་ཏེ། རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་ལམ་བདེན་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་ལ་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས། དགེ་ཚུལ་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་གི་ཁམས་ནང་དགུ་ཆ་ཅིག་འབྱུང་རྣམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཡིན། འདས་པ་ད་ལྟར་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། ཞེས་པ། འདས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཕ་རོལ་དང་ད་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་བྱེད་ཅིང་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་གོ་བྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་མཚུངས་མིན་དམ། རྒྱུ་ཡིན་ན་མཐོང་བས་བཞིན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དམ། བསྟན་བཅོས་ལས། ཆོས་གང་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་རེས་འགའ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཀྱང་། ལྷག་དེ་མ་འོངས་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ལུང་མེད་ཀྱི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ར་བསྟན་པའི་

346

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བསྒྲིབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་གྲུབ་པ་སོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་སྨྲ། མ་ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བརྟན་ཏོ་ཀྱང་ལྟར་འབྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་རེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ལོབ་བར་བལྟ་བར་བྱ་ཡང་དགོས་ཤེ་རེ་རོ། །དེ་རམ་ནང་བཅད་ན་མ་བཅད་པ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྟེན་དང་དམིགས་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་པས་དེ་བཞི་དུས་གསུམ་པར་ངེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བས་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་མེད་པར་མ་གྲུབ་པ་བ་ཞིག ཕྱིར་སྣང་། ཕྱུང་དོན་དེ་ལྟར་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱུང་དོན་ནི། རྒྱུ་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མཐོང་བ་ལ་བ་ལམ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡི་པོ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཅིག་བཅིག་གིས་ཚོར་བ་གཞན་དུ་འང་རྣམ་སྨིན་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཙམ་ཅན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་ཉིད་སྒྲོམ་ཡིན་པ་དང་། བསྡུས་པ་འོ་ཞི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལུང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་རོ། །ཡང་མཐོང་བས་པའི་རིགས་ནས་སྐལ་བ་ནས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ། དཔྱད་པ་གཉིས་ཀ་སྐལ་བ་ཁ་ནས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་པ་དགོད་ཀྱང་ཤེས། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ལ་ཉེ་ཚོས་ཅན།

348

༄༅། །ཕྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཆོས་ཅན། མཐོང་བས་པ་ན་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྔ་དེ་ཕ་ཞིབ་ར་ཡང་དག་སྤྱུར་བ་ར་ཐལ། ཕན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གང་ཞིག །ཕན་ཚུན་དུས་མཉམ་པ་ར་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་མ་ཐག་པ་བླངས། འདོད་ན་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་དང་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་བཅུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་རང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཅིང་སྔ་ཕྱི་ཡིན་ནམ་གོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བས་པ་ལ་དགག་རྒྱུ་མེད་པར་བཞག་པར་རིགས་ཏེ། སྐལ་མཉམ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ར་དངས་དཔྱེ་རིགས་ནས་སྐལ་བས་ཕོན་པ་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གསུམ་པ་བཅད་ཡིན་པ་ལ་བཀྲལ་བ་མེད་པ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ས་ནི་གཞུང་དུ་ཐ་སྙད་ཅིག་མ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་དེ་ཙམ་ཏུ་བསྟན། བ་ཅིག་ལུ་བྱམས་བསྒྲུབས་པས་འཐུ་ར་ཆེན། བདེན་མོད་ཀྱི། ཚོགས་དུས་གཏན་ཕྲ་མོ་ར་རིག་ཅམ་ལ་ཐོན་འོད་ཀྱིས་ཕྱོད་ཆུད་པ་ཅིང་ལ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ཤ་ལ་སྟོང་ནས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་དང་དཔེར་སྐྱེས་ཀྱི་བསྒྲེལ་ས་ཡོད་རྣམས་ལ་ཞིམ་རྟོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བབ་པའི་ནས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལ་ཡོད་ལ་ཐབ་ཆས་སུ་མཛད་དེ་ཆས་ལ་ཕྱོགས་བྱེད་པའི་ལྟར་གྱི་བཞི་མ་པ་ཅུ་བ་ཅན་རིག་ལེགས་རྣམས་ཀྱི་ལེ་ཕྱར་ར་རྟོགས་པ་ར་མཚུངས་ཞེས་སེམས་ཁས་པ་དག་རྟོགས་པས་ཤིག 346 །[illegible]ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ར་ངོ་གི་ས་བཅད་དང་ས་ཀུན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཐོན་ནང་རིགས་ས་མཐུན། ཟག་བཅས་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱི་ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་

341
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་གཉིས་བདེ་ཡིན་པས། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མི་ནུས་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་བ་ནི་པོ་ག་ར་ཁུང་གིས་མཚུངས་པར་འཇིག་ལྟ་ཞི་རྒྱུ་བྱེད་ན་འཇིག་ལྟ་ཉེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ལྟ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་ན་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་ན་ཤུགས་ཀྱིས་ཞོ་འདི་ལ་ཡག་ན་དང་ངེས་ཞེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཐར་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་
ཚོམ་རྣམས་ས་བདེ་ནས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གིས་བསྡུས་པ་ནི་ཀུན་འགྲོ་ཞིང་ལ་འཇིག་ལྟ་ལ་རྩ་ར་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དང་ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ངས་ངས་ཀྱང་རང་བཞིན་སུ་འཇུག་གི། མཐོང་སྤང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལ་ཐུབ་
མེད་དུ་གཏོན་སྤ་བ་ས་འདིའི་ཞི་བུ་བཞི་པ་ནམས་ལོང་མི་གཏིང་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །འདི་རྣམ་སྐྱེས་པ། ཆེན་པོའི་ཞིང་གིས་འཐོན་ཚུར་རིགས་ལ་མཆུ་དང་ཚོམ། །ཇི་བཞིན་གཉིས་ལ་བཞི་ལ་མ་ལ་གཏོགས་མ་སྤང་བས་ཅི་ལྟར་བདེ། །མཚུངས་མེད་དགྲ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ཇི་བཞིན་བརྗོད་མ་ལེགས། །
ལབ་དང་། སྐྱེ་བ་ར་སྒྲུབ་ངས་ཀུང་རྟོགས་བ་གཏིང་མཚུགས། །ཇི་ལྟར་ཕྱོད་ཀྱང་ར་འགོག་ས་སྤོང་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ། །ཕྱུང་མ་ཟད་བགྲིས་པོ་དང་ལ་འདི་ནི་རོ་བཅད་ཉི་སྨན། །ཉེས་པ་ནི་བ་ར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིག་ས་ཤུ་བ་ཅན་པ་ལ། །འདི་རང་ན་ང་སྐྱེ་པ་ནི། སྡོའི་དབུས་པ་ལ་ས་ཐུར་ང་
ལྟ་བ་སྐྱེ་དགོས་གཏེ་སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་སུ་ཕྱིའི་ཞིང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་བྲམ་ས་དང་ངོ་ཞིག་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡོད་ན་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་མཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞིང་། དོན་བ་དང་ང་ལྟ་བ་ཞི་རྒྱུ་མ་ཚོ་བ་ཀླུ་མ་ང་བ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་ར་དང་ལྟ་བ་ཡོད་པའི

343
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བའི་འབྲ་བ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲ་བ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ཚུན་འབྲ་བའོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲ་བའོ། །གཞན་དག་ལུང་མ་བསྟན
ཀྱི་གཟུགས་སུ་ང་ནི། ཕུང་པོ་ལྔའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཚོར་སོགས་བཞི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དམན་པ་དང་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་རྒྱུ། སེམས་སེམས
ནང་ནང་། མཐར་འཇུག ཁང་ལ་གའུ་བ་ཡི་གནས་སྐབས་ལ། ཕྱིས་པ། གཅོད་སྐྱ། ཡན་ཚོད་ར་བབ། ཁས་པ། ཕྱི་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟ་སྒྲ་བཅུ་ལས། རྒྱུ་རྒྱུ་ར་ནོམ་ཉིད་ཅན་པ་བའི་བར་བཅུ་དང་འབྲ་ལ། སེམས་སེམས་ཀྱིས་ནི་ལྔ་ཀ་ལ་བརྟན་དང་བརྟན་ལ། བར་ནར་ཀྱིས་ནི་ལྔ་
མ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བས་དེ་བཞིན་དཀྱུ་བའི་ནང་སྒྱུར་རོ། །ས་བས་ནི་ཚུལ་པ་ཕོ་ན་ཉིད། །མི་ཉམས་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པ་ལ་ཉེ་ཅན་པས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རོ་ལ་སོགས་བཅུ་ཅན་ར་པ་འདྲ་བར་རིས་མཐུན་ཏེ། མ་ག་ལ་མིའི་འབོར་པོ་བཞིན་སྐྱེའི་འདུ་ས་བྲལ་ལ། ནས་ནང་
དང་། སྦུ་ཡི་སྦྱུ་ཡི་བཞིན་ནོ། །མ་དེ་ལྟོ་བ་ཡང་དག་གཟུགས་ལ་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་དེ། རྗེན་ལ་རག་ལས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོའི་སྐྱེད་ནས་བྲང་ལས་པའི་ས་ལ་སྒྱུ་སྐྱེ་བཅུ་ས་ཁྲུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་རྣ་གས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ནི་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བདག་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་བདེན་པར་ཐལ། འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་མ་འོངས་པའི་འབྱུང་ཆེན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བདག་རྐྱེན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མ་ཤེས་ཞིག་གི་ངའི་དེ་རོ།།

345
ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་པ་དེ་ལ་མི་གནོད་དེ། ཚེ་མ་འོངས་པ་ར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ལན་འདི་ནི་ཡང་དེ་ལྟ་བར་མ་ཟིན་པས་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ས་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ག་ར་གི
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ར་ལུགས་ངེས་ལ་བཤད་གསུམ། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིན་ནི་ལ་ཐུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ར་དམིགས་ཀྱིས་མ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ལྟར་བཏང་ན། དེར
མཐར་དོན་བསྟན་བཅོས་ལས། ཆོས་གང་དག་གིས་མཚུངས་པའི་དེ་མཐའ་པ་ཡིན་པའི་ཚོས་དེ། རེས་འགའ་བ་ཆོས་དེ་ཡི་མཚུངས་པ་དེ་མཐའ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ལ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་བཅད་ལ་ན་མི་ཐེབས་ཏེ། ཕྱི་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཀུན་འགྲོའི
རྒྱུ་ཡོད། མ་འོངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མེད་པ་ར་སྨྲ་བ་བཞིན་ཆོས་གང་གིས་མཚུངས་པ་དེ་མཐའ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཚེ་མཚུངས་པ་དེ་མཐའ་པ་ར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་གང་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་མཚུངས་པ་དེ་མཐའ་པ་མི་སྲིད་པ་ར་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ
མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་ཡོད་པས། རྒྱུ་དང་དེ་མཐའ་པའི་རྐྱེན་རུང་ལ། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་ལ་མེད་ན་གཉིས་ཀ་ར་མི་རུང་བ་ཞི་ཡན་བཏང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཡན་བཏང་ཉེས་པ་སྐྱེ་མ་འབྲ་ལ་ན་ཉེས་པ་ར་བཏང་བ་དགོས་པ་ཞིང་སྦྱོར་བས་ལ་ནན་འདེབས་བྱེད་པོ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་མཚོ་མ
འ་མ་བསམ་པའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ནས་ལ་ནང་འདེབས་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པ་ར་གསུངས་སོ། །དང་དུ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མ་འོངས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྡུག

347
སྡོམ་པ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ར་འདོད་པ་འོན་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་ཚོགས་པ་ཞི་ལྟར་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པའི་རྗེས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པ་ཞི་ཚོས་ཅན། སྡོམ་མ་བྱུང་བ་ལས་ང་བྱུང་ངོ་ཞེས་མི་ཟེར་ཏེ། སྐལ་མཉམ
གྱི་རྒྱུ་ནི་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྨྲ་མ་འོངས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ར་སློབ་ན་སྐྱོན་ཅི་ར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ
འོངས་པ་ཚེས་ཅན། མཚོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་འོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རིས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་འཇིན་པ་ར་བྱེད་མི་རུང་བ་ལ། དཔྱ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་འཇིན་པ་ར་བྱེད་རུང་བས་ན་ཀྱང་དེ་བོ་ན་སྨིན་པའི་ཚེ་དེ་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་དེ་ཡོད
པ་ར་ཁས་བླང་ངས་པ་ས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱེ་སྨྲས་དེ་ནི་མི་འགད་དེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ལ་ལྟ་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་ལས་སུ་མི་ཚོད་དེ་ཚེ་ལ་བར་འདུག
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་ཟིན་འདས་ན་ལྟ་ར་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ར་མི་རུང་ངོ་། །དཔྱ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ར་འདས་པ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་དོན་མེད་པ་ར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྔ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་པ་ས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ
འོངས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ལོན་ནི། བོན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་མ་འོངས་པ་མི་སྲིད་པ་ར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་བས་འབྲས་བུ་སྔ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ས་རྒྱུ་ལྟ་མ་འབྲས་བུ་ཕྱི་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱེ་སྨྲ་ན་རེ། སྐལ་མཉམ

349
གཏན་བ་ཞི་དུ་ངས་ཅས་པ་ས་བས་མ་གཏན་ས་རྗེས་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། བར་ལྷའི་ལ་མ་ཟིན་ཏེ་ན་པ་ནི། ས་མི་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་བའང་རྒྱུན་དུ་སྐལ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་དག་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲོམ་རྒྱུད་དུ་བོར་བས་པ་ཡིན་པས། ས་དེ་དག་གི་སྲིད
པས་བདག་གི་ར་མཐུས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་ས་སུམ་གཏོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ས་བོ་གཞན་ཡིན་ལམ་ནི་ལོངས་མ་ཡིན་ས་མ་ཡང་དག་ཡིན་པས། ཐོང་ལམ་ཏེ་སོགས་ཟོར་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་སློམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་ང་ལས་དམན་པ་ལ་ཞི་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན
ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནི་མཉམ་པ་ར་ང་ས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དང་། མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དང་སོགས་དབང་པོ་རྣོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉེ་བས་ཡིན་ནོ། །དང་སམ་དང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་བྱང་ས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཚོས
མཐོང་ཕེབ་སྟེ་བ་ནི། དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ར་མི་སྲུ་ར་ཀྱི་ནམ་མ་དུག་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་རྗེས་འབྲང་ས་ཀྱི་མཐོང་ཐོབ་དང་དུས་མི་སྦྱོར་ཏེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་བོང་བ་མ་འམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་པ་ལོག་འགྱུར་སྦྱོགས་མེད་པ་དང་། ས་འོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ
རྣམ་རོག་མཉམ་ཤེས་མཐའ་ལས་ཀྱི་བར་དང་ཉེས་ཀྱི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་བརྒྱད་གི་ལམ་རྣམས་ཚེས་ཅན། སྐལ་པ་མཉམ་སྟེ་བ་དང་པོའི་སྒྲོ་ཐོབ་བཅུ་པ་ལ་འབོ་ར་དྲང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་འབྲང་གི་ཚོགས་ཁྱད་པ་ར་དུ་ནམ་ཡིན་པ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ཕྱིར།
ཚོས་འབྲང་གི་ལམ་བས་མ་གཏན་བཞི་ན་ས་ཚོགས་མ་པ་ར་ཉམ་པ་དང་། དད་འབྲང་གི་ལམ་བས་མ་གཏན་བཞི་པ་དང་། གཟུགས་མའི་སྒོམ་མ་པ་མ་བཞི་ན་ཞིང་དབང་གིས་ཉམ་པ་དང་། ཚོས་འབྲང་གི་ལམ་བས་མ་གཏན་བཞི་པ། གཟུགས་ཉིད་དབང་བ་རྒྱུ་ལ་མི་སྒྲོན་པ་ཉིད་དབང་

350

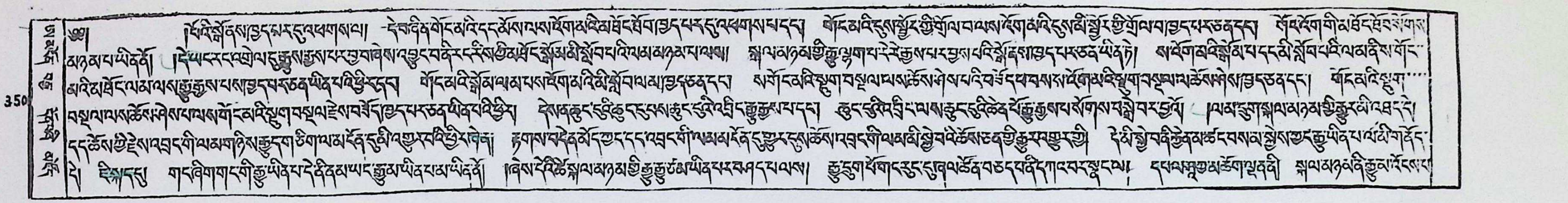

ཞ སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ

༄། །ཕོ་རི་སྒྲོ་ཞེས་ཕྱིར་དམ་ར་ཏུ་འཕགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངམ་འདི་དང་མོས་ལས་ཕྱོགས་མ་ཞི་མཐོང་ཕྱོགས་བ་ཕྱེད་པ་ར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། ཡོད་མའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བ་ལས་འདོགས་མའི་དུས་མི་སྤྱོར་གྱི་གྲོལ་བ་ཕྱེད་པ་རཙན་དང་། ལོའི་ཚོགས་གི་མཐོང་ཕྱེད་ར་ཞོག་ར
མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལ་རྒྱ་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་རྒྱ་བཞིས་འབྱུང་བ་རྡེར་དེ་རིས་ཀྱིས་མཐོང་ང་སྒོམ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ཡས། སྒྲ་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟག་པ་དེ་རྣ་རྒྱས་པར་ཕྲ་འ་པའི་སྒྲོ་ཞེས་གཞུང་པར་ཙན་ཡིན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་བཞི་སྒོམ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཞིས་གོང་
མའི་མཐོང་ལམ་ལས་རྒྱ་རྒྱས་པ་རྟོགས་པར་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མའི་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱོགས་མའི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གཞུང་ཙན་དང་། ས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བས་སྤྱོད་མ་རིག་སྡུག་བསྔལ་མཆོད་ཤེས་གཞུང་ཙན་དང་། ཡོད་མའི་སྡུག
བསྔལ་ལས་ཆོས་ཤེས་པ་ལས་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་གཞུང་པར་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་ཟུ་ཉི་རྒྱུ་དང་འབྲས་རྒྱུད་ཟུ་ཉེ་འཕྲིན་རྒྱུ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་ཟུ་ཉེ་ཕྲིན་ལས་རྒྱུད་ཟུ་འི་ཆེན་པོ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་སོགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །ལམ་སྔགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་ངོ་འཐད་དེ།
དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལམ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མ་ཐོན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་བརྟེན་མོང་ཅུང་དང་འབྲང་གི་ལམ་མཐོང་ཏུ་རྒྱུར་རུང་ཆོས་འབྲང་གི་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སྐལ་མཉམ་གྱི། དེ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བས་མ་སྐྱེས་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཡི་གོང་
དེ། དེ་གྲངས་བྱུ། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེའི་ཚེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལས། རྒྱུ་དུག་པོ་གང་རུང་དུ་ཞུ་ལ་ཚེན་བཅད་པའི་དེ་ཀ་ང་བར་སྣང་ལ། དཔལ་ཕྲུ་ཐ་མཆོག་ལྷུན་ནི། སྐལ་མཉམ་ནི་རྒྱུ་ལ་རོང་

352

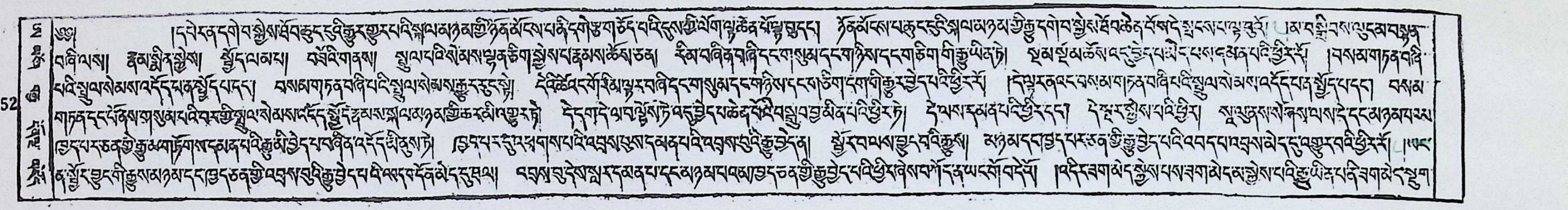

ཞ སུམ་བརྒྱ་ང་གཉིས

༄། །དཔེར་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་བཅུ་དང་དུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ར་སྤྱར་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དགེ་རྩ་གཅོད་པའི་དུས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དེ་སྐྱང་ལ་བ་རྣ་བུའོ། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན
བཞི་ལས། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། སྤྱོད་ལམ་པ། བཟོ་ཡི་གནས། སྤྲུལ་པའི་སེམས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་སྦྱོམ་ཆོས་འདྲ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་རང་ཤར་ང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་མ་གཏན་བཞི
པའི་སྤྲུལ་སེམས་འདོད་པ་ནས་སྦྱོད་པ་དང་། གནས་མ་གཏན་བཞི་པའི་སྤྲུལ་སེམས་རྒྱུ་རྣ་དུ་སྐྱེ། དེ་ཕྱི་མ་འདོད་པ་ཞི་མ་སྣ་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཅིག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྣར་ན་འདང་བས་མ་གཏན་བཞི་པའི་སྤྲུལ་སེམས་འདོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བསམ
གཏན་དང་པོའི་ཞིས་གསུམ་པ་ཞིའི་བར་གྱི་སྤྲུལ་སེམས་འདོད་སྤྱོད་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཆ་མི་འབྱུང་ངོ། དེ་དག་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བཀྲ་བྱེད་པ་ཆེན་པོའི་བསླུ་བཟླ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་རྣམ་པ་ཕྱིར་དང་། དེ་སྣར་གྱིས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ཚུལ་ཀྱི་ནས་ལས་དེ་དང་མཉམ་པ་མ
ཚུང་པ་རྣ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་གཏོང་ས་འ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་འདོད་ཡིན་ནོ་ཏེ། ཚུང་པ་རྣ་ཏུ་རྣ་བ་ཀ་པའི་འབྲས་བུ་སྟག་དམ་ན་པ་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བྱེད་ན། སྤྱོར་བ་ལམ་རྒྱུད་བའི་རྒྱུས། མཉམ་དམ་བཅུད་པར་རྣ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་འབད་པ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང
ན་སྤྱོར་བྱུང་གི་རྒྱུ་ས་མཉམ་དང་བཅུད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཅི་ལྟར་དོན་མེད་དུ་ཐལ། འབྲས་བུ་དེ་ལས་སྣ་རྣམ་ནས་པ་དང་མཉམ་པ་བལ་ཅུད་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ལ་ཀོ་ན་ཡང་མ་གོ་བར་དེ། །འདིར་ཟག་མེད་སྐྱེས་པ་ཟག་མེད་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཟག་མེད་སྤྱུག

354

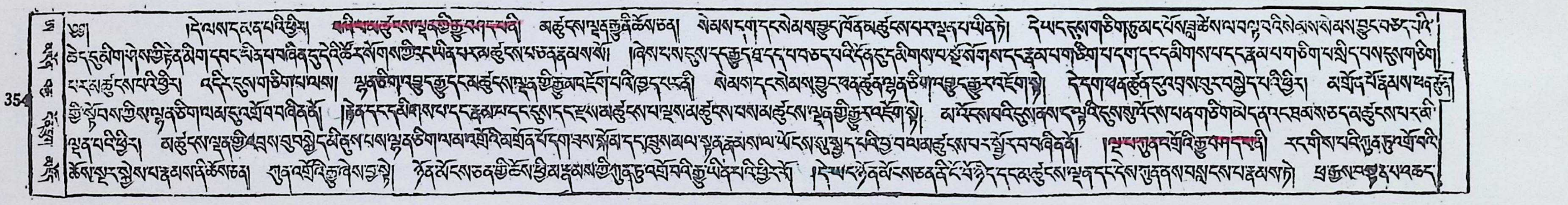

ཞ སུམ་བརྒྱ་ང་བཞི

༄། །དེ་ལས་དང་ནན་པའི་ཕྱིར། ~~ཀུན་བཏུ་རས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་སྐད་པའི~~ མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་དག་དང་སེམས་བྱུང་ཐོན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉམས་གཅིག་ཏུ་མང་པོས་ལྷ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ལས་སེམས་བྱུང་བཅུ་བཞི
ཆེ་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་དབང་ཞིག་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཚོར་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་ངེས་དུས་རྒྱུ་ཡན་དང་པ་བཅད་པའི་དོན་ཏུ་དམིགས་པ་སྐོར་སོགས་དང་རྣམ་པ་གཅིག་པ་དག་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཅིག་པ་སྒྲིད་པ་སྐལ་གཅིག
ང་ར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དུས་གཅིག་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ངོ་གོ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངབ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ར་ངོ་ག་སྟེ། དེ་དག་བཙུན་ཆུང་ངབ་སུ་རབ་སྐྱེད་པ་ཕྱིར། མཐོང་པོ་རྣམས་ལྟ་རྒྱུ
གྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ལ་མ་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྫས་མཚུངས་པ་ལྔས་མཚུངས་པ་བས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུར་འཇོག་སྟེ། མ་ཐོན་ས་བའི་དུས་ནས་དམ་པ་རྫས་དུས་གཅིག་ལ་ནུ་ང་ཚམས་ཅན་འཚུང་ལྡན་ལ་མ་བཅུ
ལྡན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཞབས་ལ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་ལྷན་ཅིག་ལ་མ་འགྲོ་འི་མགྲོན་པོ་དག་ནས་སྐོལ་ང་དུ་འབྲས་ལ་ལྟ་རྣམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཐ་བ་ལ་མཚུངས་པ་ར་སྤྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །~~ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་སྐད་པ་ནི~~ རང་གིས་པའི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི
ཆོས་སྤྱོད་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཤོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞི་ང་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་རྣམས་ཀ་ཏེ། ཐ་རྒྱུ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་པ་ཆད

356

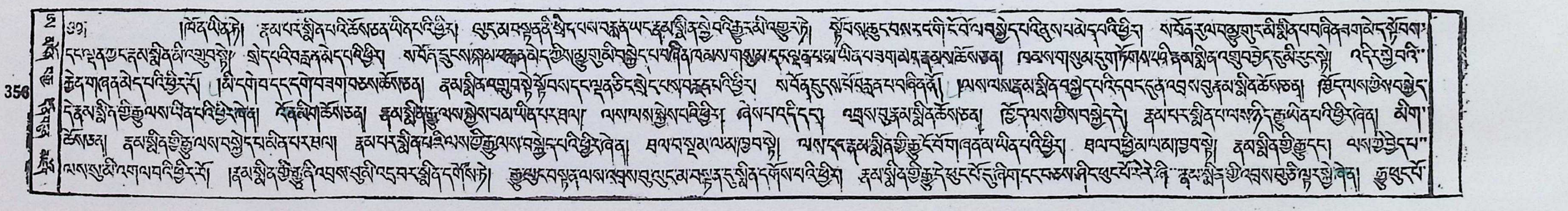

ཞ སུམ་བརྒྱ་ང་དྲུག

༄། །ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་ཕྱེད་པས་བརྟན་པ་ར་རྣམ་སྨིན་ཉེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མི་འབྱུང་ངོ། །སྤོབས་ཆུང་བས་ར་ངི་དེ་བོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རུལ་བ་རྒྱུ་ཆུ་རྣམ་བསྐྱེད་ཅིང་པ་བཞིན་ནང་གི་ལྷ་ཡོད་སྤོབས་
དང་ལྡན་ཅིང་རྣམ་སྨིན་ཡི་འབྱུང་སྟེ། གྲིད་པའི་བརླན་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རྡུང་ས་ཀམ་ཞིག་གི་ཤིང་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡིན་པ་ཟག་ཅེས་རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་སྐྱེ་བའི
རྒྱུད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་སྟེ་སྤོབས་དང་ལྡན་ཅིང་སྲེད་པས་བརླན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་རྡུང་བས་བརྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་པ་དེ་དང་ན་དུས་ཕྱིས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད
དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚོར་ཞིག་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ར་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་དེ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཅེས་ཅན། ཆོད་པ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མིག
ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐལ་བ་ལྟར་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་འཕྲུལ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔ
ལས་སུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ནི་འདུ་བར་སྨིན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ལུང་བསྟན་ལ་མ་འབྲས་བུ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྨིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཕུང་པོ་ཏུ་ཉིད་དང་ཆས་ཉིད་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནི་ རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་སྨིན་ཅེ་ན། རྒྱུ་ཕུང་པོ

358

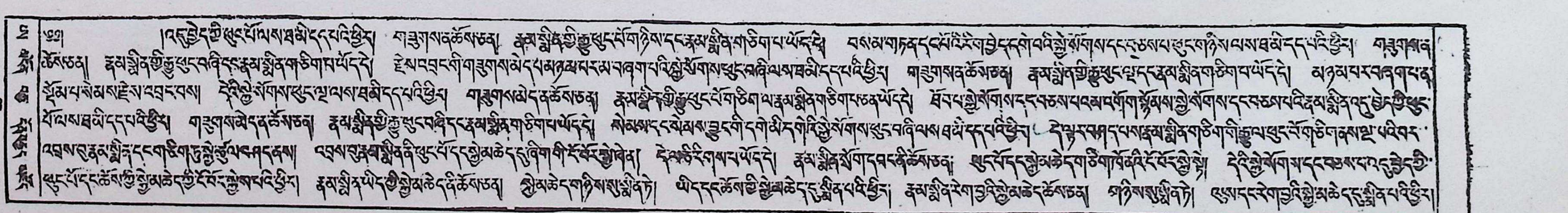

ཞ སུམ་བརྒྱ་ང་བརྒྱད

༄། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་གཉིས་དང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡི་རིག་བྱེད་དགེ་བའི་སྐྱེ་སོགས་དང་ཐོབ་པ་ཕུང་གཉིས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཞན
ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་བཞི་དང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་སོགས་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཞན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་ལྔ་དང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན
སྒོམ་པ་སེམས་རྗེས་འབྲང་བས། དེའི་སྐྱེ་སོགས་ཕུང་ལྔ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཞན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་མཐོང་སྒོམ་པས་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་སྨིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་
པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཞན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་བཞི་དང་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དགེ་དགེ་མི་དགེ་བའི་སྐྱེ་སོགས་ཕུང་བཞི་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་ཕུང་པོ་གཅིག་ནས་ལྔ་ཡི་བར
འབྱས་ཏེ་རྣམ་སྨིན་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ་བཤད་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ནི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་སྨིན་ཞེན། དེ་སྐྱེ་རིགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་གོ་བ་དབང་མི་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་ངོ་བོར་སྨིན་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི
ཕུང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྨིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་སུ་སྨིན་ཏེ། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་སྨིན་ཏེ། ལུས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར།

351

ནམ་དུ་ང་ཡོད་པའི་ཚེ་མ་འོངས་པ་ཞིག་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུར་བཞག་པ་ལས་ལོངས་མེད་གསུང་བའི། ངལ་སང་ཡོད་བུ་མེད་དྲུང་ཡོད་པའི་ཚེ་བུ་མོར་བཞག་པ་ལས་འོངས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །རྒྱལ་པོ་གྲུབ་ཀྱིས། དང་པོ་སློབ་ལམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབང་པོ་འཕོ་བ
ཡོད་ཀྱི། དང་པའི་རྗེས་འབྲང་ནི་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་མེད་དེ། མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གཞི་པ། ཟག་མེད་དབང་པོ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཡང་མཉམ་པ་དང་
ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཐོབ་ན་རི་སྐལ་པ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་དང་བསམ་བྱུང་དང་ལ་སོགས་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཐོས་བྱུང་ནི་འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། འདོད་པའི་བསམ་བྱུང་ནི
བསམ་བྱུང་གཅིག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེར་སྒོམ་བྱུང་ནི་མེད་དོ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། དེར་བསམ་བྱུང་ནི་མེད་དེ། སེམས་པ་རྩོམ་པའི་ཚེ་རྒྱུད་ནི་གནས་ཀྱིས་བསྙེན་པས
དང་ཀིས་ཉིད་དེ་འཛིན་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྒོམ་བྱུང་ཡང་སྒོམ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་བྱུང་སོགས་ལ་རྒྱུ་དྲུག་རྒྱུ་དྲུ་ནི་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་དྲུག་འབྲི་ནི་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་མ་ལྷ་མ་དམན་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུར་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་རྩ་བའི་སོགས་དགུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དེ་དགུ་སོགས་ལ་ཚོགས་ཅན། ཕ་ཆ་ཅན་ལྷ་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྐྱོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

353

བསྒྲལ་ཚོས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། མངོན་པར་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བས་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཚོས་ཤེས་ནི་དེ་ལ་བལྟོས་ན་འདུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་རུང་བས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགྲ་བཅོམ་ཉམས་པ་རི་མི་སློབ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་ལྟ་ན་གཅིག་སྔེར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ངེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྔོན
ཐོབ། ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཇི་སྲིད་པ་བཞི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་མ་འོངས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལྷ་བ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་སྐལ་པ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་ར་སྐྱེས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པ་ནི། ལམ་ཆེན་པོ་རྩ་དུ་སྔ་བུ་ཚོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་སྐྱེ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་ཕྱིར་འོང་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ
བྱེད་པ། སྔར་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ལམ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དེས། ཕྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་ལ་ལམ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། མཆོག་གི་དམན་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཐོབ་པ། སྡུག་བསྔལ་ཚོས་ཤེས་དང་སྔར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཅན།
སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞོམ་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཉམ་ཅིང་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་ཅན་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད

355

འབྱུང་གི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བ་དང་ལྡང་སྐྱེ་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་མཐུན་པར་གནས་པ་ལས་འདི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཇི་ལྟར་ཁྱད་དུ་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རིས་ལྔ་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚེ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྐལ་མཉམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལ་ཡང་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇིག་ལྟ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་ལ་སོགས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བས་འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་རང་མི་འོང་གིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངམ་ཞེ
ན། ཁ་ཅིག་རྣམས་ནི་བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་སྦྱིན་པ་རྒྱུན་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཐོང་འཕགས་པ་མི་འོང་གི་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡང་མ་སྤངས་པ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ཡོད་དེ།
གང་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་བཅོམ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཡུང་ཚན་པ་གསུམ་དང་ས་ཏེ་བཤད་ནས། ངོ་ན་གཞན་དག་ལས། མི་དགེ་བའི་ཚོས་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་གཟུགས
འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དེ་ལས་དང་པོར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འགྲོ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་གནོད་དོ་སྙམ་ན་མི་ནི། ཆེ་བས་དེ་ནི་སྒོམ་སྤང་གི་མི་དགེ་བའ
སྤངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་སྤང་འཇིག་ལྟ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མི་དགེ་བའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་མི་གནོད་དོ། །ཀྱང་ན་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས

357

གཅིག་ནས་ལྷ་ཡི་བར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི། འདོད་པས། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་དང་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་སོགས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡང་གཅིག
སྟེ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྲོག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་དང་དེའི་སྐྱེ་སོགས་ལྔ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ནི
གཟུགས་དང་། སྐྱེ་སོགས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མིང་གཞི་བཞི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་དགེ་མི་དགེ་སྐྱེ་སོགས་དེ་དག་གི་ཕུང་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན།
རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ན་དེའི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་ཕུང་ལྔ་དང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་འདོད་པའི་ཕུང་ལྔ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡ་མི་སྲིད་དེ།
དེར་སེམས་རྗེས་འཇུག་པ་བའི་གཟུགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ར་ཕུང་པོའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། ཡན་ལག་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅན་མེད་དེ། དེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ན་སེམས་དང་དེས་པར་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་པོ་གཅིག་པར་སྨྲ་འོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་སྨིན་གཅིག་པ་ཅན་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྐྱེ་སོགས་དང་བཅས་པ

359

རྣམ་སྨིན་ལྔས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དེའི་ཚོགས་པ་ན་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པས་རེག་བྱ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སོགས་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོའི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན། གསུམ
གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། རང་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་དེའི་ཚོགས་པའི་འབྱུང་བ་དང་དེའི་སྐྱེ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཅན། བཞི་འི་ངོ་བོར་སྐྱེ་སྟེ། དབང་པོ་དང་དེའི་ཚོགས་པའི་རེག་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་སོགས་དང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རང་
ཉིད་དང་བཅས་པར་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཅིག་གི་བར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་ཉིས་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་གྲངས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བའི
དཔེ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྨྲ་བ། ས་བོན། ཚལ། སྨྱུག། སྡོང་བུ། འདབ་མ། ཞིབ། ཞིབ་རྩ། སྙིང་པོ། ཡལ་ག་ཡི་མདོ། ཡལ་ག། །འདབ་མ། མྱུ་གུ། །མེ་ཏོག །འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ངམ། ནས་དང་གྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་དགྲོ
ཉིད་ལ་འཕྲས་སྒྲ་ཆོག་སོགས་པར་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་གཅིག་ལ་རྣམ་སྨིན་དུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་ལ། ལས་དུ་མ་ལས་རྣམ་སྨིན་གཅིག་འབྱུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། མདོ་ལས་འབྲས་བུ་ཆུང་ངར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཡི་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བ་དེ་ལ་ཡི་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་འདི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་དུས་དེ་ཉིད།

360

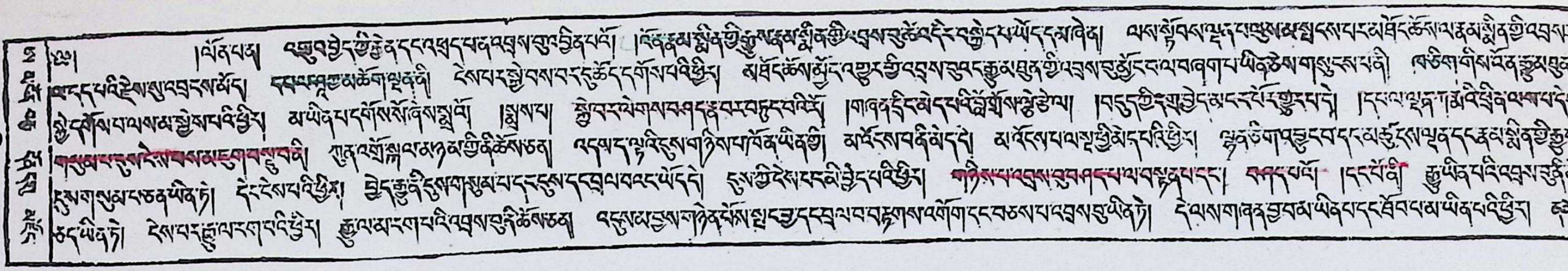

362

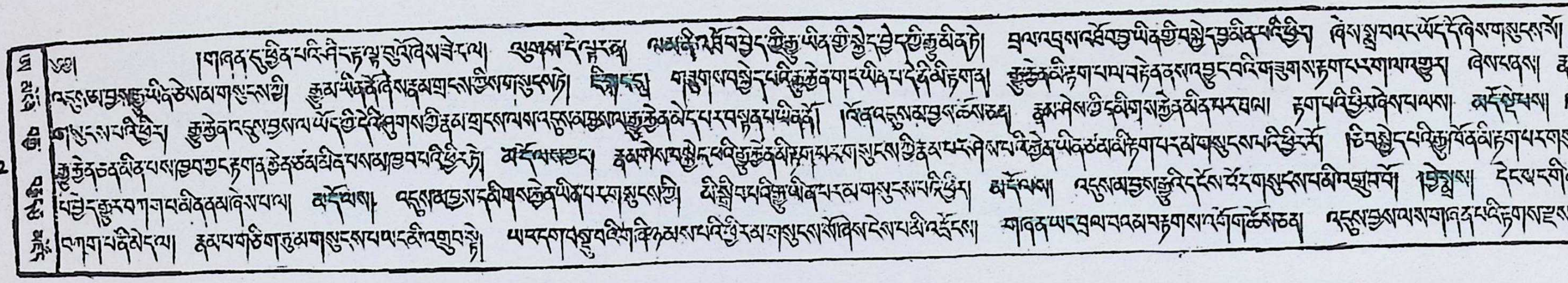

364

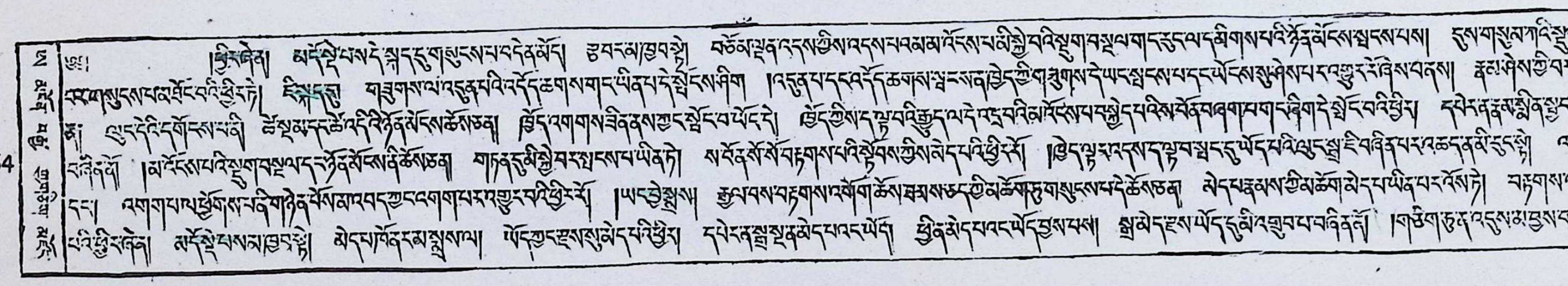

366

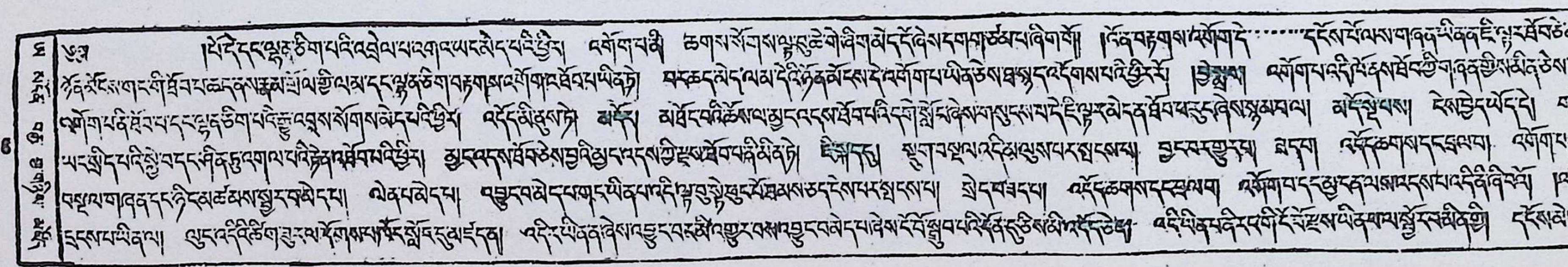

368

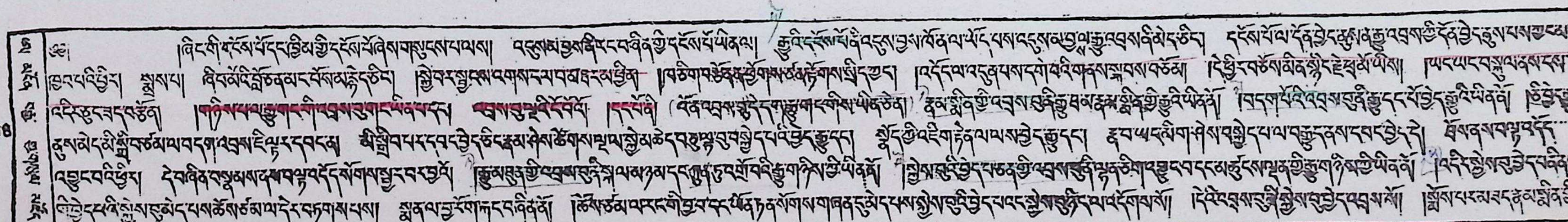

361

གཞན་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འདི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས། འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་
འདུས་མ་བྱས་ལ་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་ལ། བྱེད་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་དང་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་
དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དེ། རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟགས་འགོག་གི་རྒྱུ་དྲུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྔ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་ནི་བརྟགས་འགོག་གི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། མིན་ཏེ། བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་···
པའི་ཕྱིར། བརྟགས་འགོག་དེ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཚེ་ལམ་དེས་གེགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྟགས་འགོག་དེ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འཐད་དེ། ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་འབྲས་
བུ་མིན་པར་ཐལ། ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་པ་དང་། ལམ་དེས་བྲལ་བ་ནི་འཐོབ་པར་བྱེད་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དྲུག་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ
བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས། བྱེ་སྨྲ་ཅེས། །རྒྱུ་ལྔ་སྟེ། བྱེད་པོའི་རྒྱུ་མྱུ་གུ་ལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེ་ལ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བུམ་པ་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ། འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོག་ལ་ཀ་བ་ལྟ་བུ། བསྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ···

363

ངར་བརྗོད་ནི་ཉུལ་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་མེད་དོ། གཟུགས་ཚོར་བཞིན་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་རེག་བྱ་ཐོགས་བཅས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ནས་མི་དམིགས་པ་ར་
ཐོགས་པ་ལ་སྐྱེད་པ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྟགས་འགོག་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་མེད་དེ། ཕྲ་རྒྱས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་བ་འགགས་ནས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན།
རྫས་སུ་མེད་དེ། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་སྐྱེ་བ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་བཅོམ་པ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་པ་བཅིག །ཉན་ཐོས་གཉིས་པོ་འགག་པ་དང་། དེ་རྟེན་ལྟ་བུ་བསལ་བ་བཞག་པ་ལ་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་དུ་འགོག་པ་ར་
ཡང་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་གཉེན་པོ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པ་ལ་བརྟགས་མིན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་འཇིག་གཅིག་པས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འོན་བརྟགས་འགོག་ཡང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་སྔ་མ་ཀྱིས་གསར་དུ་བྱུང་
བས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟགས་འགོག་རྫས་ཆོས་ཡོད་པས་གཙོ་བོ་ཐོབ་ན་དེ་ར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་ཡི་མེད་པ་གཉེན་པོ་བདག་གི་ཚེ་ལ་གསར་བ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་མི་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཚད་པས་བར་དུ་འདོད་ཉན་ཐོས་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་སྔོན་
དེ་སྙིང་ལ་པ་ཕྱིན་ཆད་འདས་མེད་པར་ཐལ། མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཉེན་ལ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཟད་ཅིང་རྣམ་པར་བྱང་བས་ཚོར་ག་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

365

བཞུགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གནོད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་གདུང་བ་རྣམས་འདུན་པའི་ཚེ་དང་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་ལས་མཆོག་ཡིན་པས་བསྔགས་པ་ཐོབ་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེ་སྨྲས། འོན་འགོག་པ་བབ་གནས་པའི་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྒྱུ་དང་རྡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མདོ་སྡེ་པ་སྟག་ཤུལ་ནས་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ལ་བྱེད་དམ། རྫས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འགོག་བདེན་རྫས་སུ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན།
སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བདེན་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། དེས་ན་རྫས་སུ་མེད་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ཞིག་སྟེ་བ་རིམ་བདེན་པ་གསུམ་པར་འཇོག་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་གཞན་ལ་བསྟན་རྒྱུ་ཡི
ཕྱིར་རོ། །ཅེ་སྨྲས། ནམ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་པས། ཅི་དངོས་མེད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཡིན་པའི་རྫས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བློ་བརྟགས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྨྲ། ཉེས་པ་ཅི། ཡོད་ན་ཅི་ཞེ་ན།
ཡོད་ཏ་ན་ནི་ཐེ་སྒྲ་ལེ་ལ་འཇོན་དུ་འགྲོ་སོང་། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བླུན་པོ་ལ་ལྟ་དགའ་བ་བརྗོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་ཅི་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བརྟགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་བཞིན་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
མིག་སོགས་བཞིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་རྫས་འདི་ཡིན་ཅེས་དཔྱད་མ་བཟོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་པོ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་དེ་ཉིད་དངོས་

367

བརྗོད་པ་ར་ཤེ་ན། དེའི་ཚེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡིན་ཅེ་ན་ཞེས་ལ་སྨྲ་བར་ཡོད་ན། ཞེས་སྨྲ་ན་ཅི་ར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱིར་བཤད་ཚིག་ཙམ་དུ་ཡི་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་ཐལ། ཡོད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན་འདི་ལྟ
ཕྱི་མེད་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་སྨྲའོ། །དེས་ན་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེས་དེ་ཐོབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་ཐོབ་པ་ཞེས་སྨྲ་སྨྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་ཙམ་ལ་ཞི་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། མར་མེ་ཤི་བ་མེད་པ་ལྟར་ལྷག་མེད་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཤུལ་བ་དང་ལོ་ཐམས་ཀྱི
རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཚིག་དེ་སྔོན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པ་སྟེ། བྱེ་སྨྲ་ས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི
རྟག་པ་ལས་སོགས་ཙམ་ལ་བརྗོད་མ་ཤེས་པས་རྟག་པ་ར་འདོད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གཞི་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་དགོས་པ་ལ་འདུས་མ་བྱས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཅུང་ཟད། བྱེ་སྨྲ། འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོ་མེད་པར་མདོ་བཏགས་བཤད་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ···
མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་མ་པ་ལྟ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ནི། རྫས་དང་། དེ་དངོས་པོ་ཐབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྡན་པའི···
དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོ་གང་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ལོ་བྲལ་བ་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ

369

རྒྱུ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་གསུམ་ལ་བདང་འབྲས་བུ་ར་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ལ་འདི་མི་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ལྟན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་པར་འབྱུང་དགོས་པ་ལས། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྔ་མ་གཞན་དག་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་འང་བྱེད་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་མ···
མཐོང་བ་ནི་བསྐལ་པ་དོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་ས་སོགས་ལ་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་རྒྱུ་ཚེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ལ། མ་འགྲོ་རུ་ན་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི། བྲལ་བའི། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི
རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཅན། མ་སྒྲིབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ལས་གསར་བ་མི་སོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན་
རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷག་མེད་དུ་འདྲུག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ཅེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ལས་ཕྱེ་དང་མཐུན་པ་དང་འབྲུ་ར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཚད་ལས་ལ་འདི་ཉིད་ཤེས་བྱེད་མིན་ཞེས་པ་
སྔོན་ཀྱི་འདི་རིག་རྣམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་ཀྱི་འདི་རིག་རྣམ་བདག་པོ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཅིག་པ་སྐྱེས་པ་ཅུ་མ་རྒྱུ་ལྷ་དང་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཅིག་ལ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ
ཚེ་བས་མ་གཏན་ལ་སྨོས་པར་རྒྱུ་གས་པ་དེ་ཉན་པོའི་འབྱུང་བ་བརྒྱས་པ་དང་། ཉིད་དེ་ར་ཤུན་པ་བརྒྱ་བ་བཞི་བརྒྱུད་ལ་སེམས་ཀྱང་དེ་ར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་དང་གཅིག་ཅར་མིན་པ་རྣམ་སྨིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་ནུས་

370

༄༅། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནག་ཡོན་པ་དང་འདྲ་བའོ། །ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་ཆེ་ས་ཅན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ས་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་འགྲོ་ནི་ཉམས་པ་ལས་འདས་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ལྔ་ཅར་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉམས་པ་བརྡ་བའི་ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རབ་ཡང་འདོག་སྟེ། དེ་ལ་སུ་བའི་ཞོར་ངང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རང་ས་འདི་ཆགས་སོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིས་གཞན་པ་ནི་འདོག་ལྟ་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རིས་གཅིག་པའི་འདོག་ལྟ་སོགས་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དཀའ་བ་ལས་སྣང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འདྲ་བས་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འདོད་ཆགས་སོགས་འདོག་ལྟ་ལ་རིས་གཞན་པས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ས་མི་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆགས་སོགས་ཀྱང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྲལ་བ་ནི་བློ་ཡིས་ཏེ། ཞེས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་རང་ཅན་གྱིས་རང་གི་ས་གྱུར་དུ་སྐྱངས་པས་འཐོབ་པ་རྩ་བའི་འགོག་པའོ། །རྣམ་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་འགོག་པ་དང་རྣམ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཙམ་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དགག་པ་འདི་དོན་དུ་གང་རྟེན་ལ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་གང་གི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འདས། གང་གི་རྟོགས་སྐྱེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་འཕེལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེས་ནུ་ཕྱི་ཏེ་ཀྱང་པ་དང་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་འབྲས་བུ་ཡོ། །དེ་ཡིན་ན་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་རྟེན་དེ་འཛིན་དང་། ཟག་བཅས་འདི་ཏེ་ཆོས…

372

༄༅། །འབྲས་མིན་པ་ནི་བྲལ་བ་འབྲས་དང་། བདག་དབང་ཡིན་པ་སྐྱེ་འབྲས་མིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡོ་ལ་བར་འདུག་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་སྤྱིར་བར་རྟག་ཆེད་པའོ། ~~376~~ །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ལྔ་ཅིག་ག་མ་དེས་ཐག་རྟུང་བའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དུས་མ་ངེས་གསུམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་འཛིན་པ་ཕྱི་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ཐོག་གཏུ་ཆ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ། འཛིན་པ་འདི་ལ་དང་། འབྱིན་པ་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཡི་ལྔ་པོ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ད་ལྟར་དེ་བོར་ལྡུབ་པ་ནུ་འབྲས་ཐ་འཛིན་ཅེ་ད་སྐྱེད་པའི་མ་བྱོར་བ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགགས་པ་པས་འཛིན་པ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་བྱ་བ་བཅེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་རྒྱུ་ཡང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་པ་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདས་པ་བུས་ཕྱིད་པ་ར་མ་རེ་བས་པ་ཡོད་པ་ལ་མ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས། རབ་ཅེས་པ་གཏེ་ནི་སྐྱོ་ལས་དང་པོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འབྱིན་པ་བྱེད་པས་འཛིན་འབྱིན་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །མཆིམས་ཀྱི་ཆུན་པོས། འཛིན་བྱེད་ལ་ཕྱོག་པ་བ་དང་བསྟེར་རྒྱུ་ད་རི་ཞིག་གསུངས་སོ། །སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གིས་འབྲས་ལྡན་བྱིན་པ་བྱེད་པས། གཉིས་ནི་ད་ལྟར་དང་དག་གི །ཞེས་བསྟུར་ནས་ལྡག་ལ་གཞེས་པོ་ད་པ་བཅིག་ཞེར་རོ། །དོན་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་མི་རིགས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོན་ཏན་ཙུ་ཆུང་བ་ཉེས་པ་ན་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉོན། འབྲས་བུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་གཞན་པའི་རྟེན་བག་ཡོད་པ་མ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སྣ་ཕྱུ་བ་ན་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་རྫུ་དང་མ་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ཡོན་ཏན་ཆུང་པ་ཉེ་པ་ནི

374

༄༅། །པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པ། མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་མེད་པས་འབྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འབྱིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ན་ཐ་མའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་པོ་དེ་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ། འཛིན་པ་མིན་ཏེ་སྔར་ཆགས་བྲལ་གྱི་དུས་སུ་བཟུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་དགེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་སོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཚེ་ས་ཅན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྔར་བཟུང་ཟིན་པས་འཛིན་པ་མིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་མེད་པས་འབྱིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛིན་འབྱིན་མུ་བཞི་ལས། འཛིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཆད་དུ་བར་དོན་དང་པོའི་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་མེད་པས་མི་འབྱིན་ལ། འབྱིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོར་ཐོབ་པ་སྟེ་འབྱིན་པ་གཅིག་པུའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སྲིད་རྩེའི་འདོད་ཆགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ལྡན་པ་བཟུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་ཡིན་ལ་ཡང་སྲས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འབྱིན་བྱེད་ཀྱང་མིན་ནོ། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འཛིན་འབྱིན་ལ་འབྱིན་ཞེ་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སུ་ཐོན་ལ་མ་འདས་པ་ཅི་བར་འགྲོ་བའི་མ་སྒྲིབ་ལ་བསྟན་པ་དེའོ། །འཛིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་ལ་ཚེ་ཟད་པ་ཚེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི

376

༄༅། །དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ལ་གཞི་འདི་སྣ་སོགས་ཀྱི་བར་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མི་སྡུག་པ་དང་ཉན་པ་སྟེར་བ་བདག་ནས་མ་བཟུང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་། མིག་གཟུགས་སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་འཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མིག་གསོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱོང་བའི་སྤྲུལ་སེམས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་ཟུར་དུ་སྨོ་ཡང་འདི་རྣམས་སྔོན་བྱུང་ཏེ་པ་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །372 གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཤད་པ། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚུངས་ལྡན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་ཡིས་སྐྱེའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་རྣམ་སྨིན་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལྔ་ག་མ་ལུས་ལས་སྐྱེའོ། །ཀུན་འགྲོ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་པོ་ཟག་མེད་ལམ་པ་དང་། བཅོ་རི་ཀ་ནས་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་དང་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་དང་ཀུན་འགྲོ་ནི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་དང་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེས་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཕགས་པ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་དང་པ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་ལས་སྐྱེའོ། །སྐལ་མཉམ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་མ་ཐོབ་ཅན་རྣམ་བཅས་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་རིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་དང་ཀུན་འགྲོ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དགེ་བ

378

༄༅། །ཕ། བཞི་པ་ཉོན་པ་བཤད་པ་ཡི་རྗེ་སྒྲོ་གོས་ཀྱིས། །རྒྱུ་ཆེན་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཀུན་གྱི་ངེས། །ཤེས་བྱའི་ཡི་མཐའ་བསྒྲོད་པར་དང་བཞིན་ཡིན། །འདི་ལ་སུ་ཞིག་རྡོ་མཚར་འཛིན་དུ་ཡོད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྐྱེན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལ་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་པའི་རྐྱེན་ནི། མདོ་ལས། རྐྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་པ་འཛིན་བཞིན་བཞི་རྒྱུ་པ་ནི། 384 རྐྱེན་གང་རྫས་གང་ལས་སྐྱེད་པ་དང་། 387 དངོས་པོ་གང་། རྐྱེན་དུ་ལ་སྐྱེ། 393 དེ་ནི་བསྐྱེ་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལུ་ཕན་པ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཡི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་ལྔ་པོ་སྟེ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྔ་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་འབྲས་ལ་བྱེད་པ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་དུས་ལྡན་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་དག་ཕ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཟང་ཐལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ནས་མཚུངས་པ་སེམས་རྒྱུད་དང་ཚུལ་ལྟ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་ར་རིས་མཐུན་གཉིས་མེད་པར་རྫས་རེ་རེ་བ་ནས་མཚུངས་ལ་པ་དང་། རྫས་གཞན་གྱི་སེམས་ཚོར་བ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མཚོན་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །གཟུགས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མི་རུང་སྟེ་མི་འདྲ་བ་གཞན་གྱི་ས་ཚོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསེར་བཞིན་འདོད་པ་རི་རིགས་ཅེ་ཞིང་མིན་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་མཚུངས། འདོད་པའི་གཟུགས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། རེས་ནམ་མོ་དང་འབྱུང་བས་འཚོལ་བ་ལ་བཞིན་དོ། །རྒྱུ་ཁྱེན་པ་ནི། དཔེར་ན། ནས་ཀྱི་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་སུ་བུ་སྐྱུག་གཅིག་མ་ལ་ས་བ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ང་རྗུ་ལྟ་རྗུ་མ་ཤེས་མ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ར་སྟོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ

371

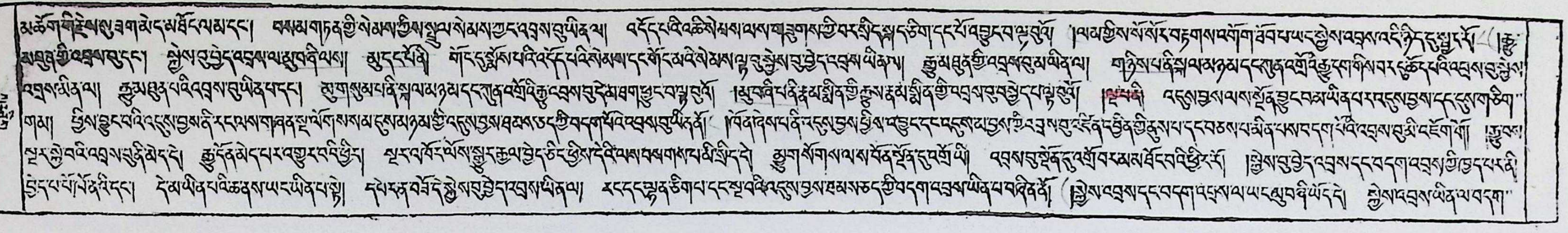

373

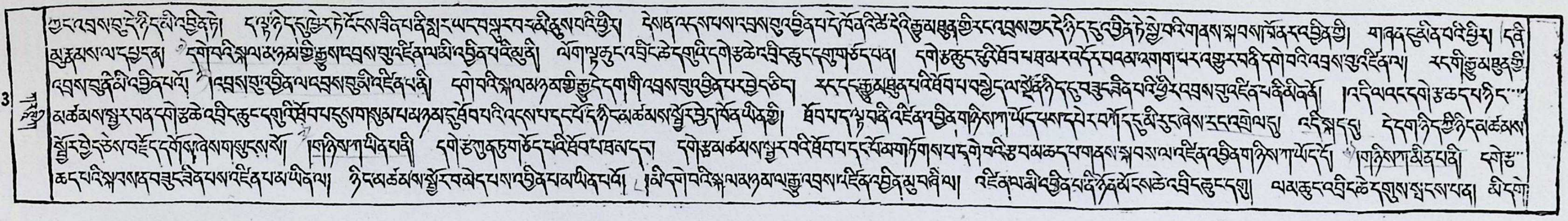

375

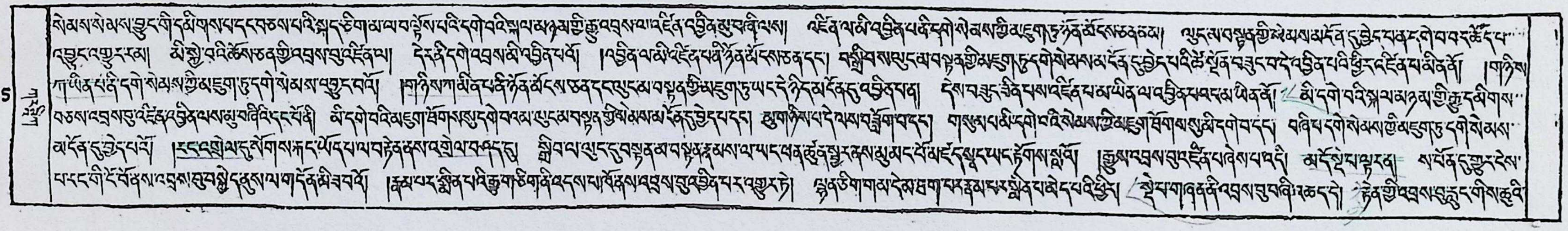

377

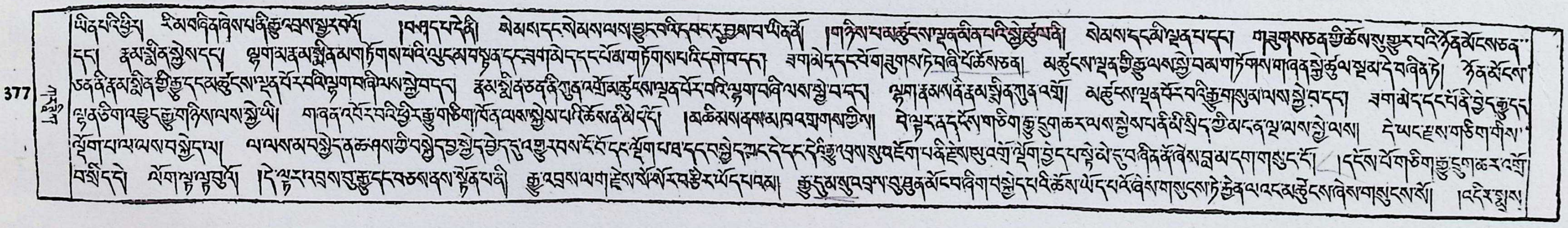

379

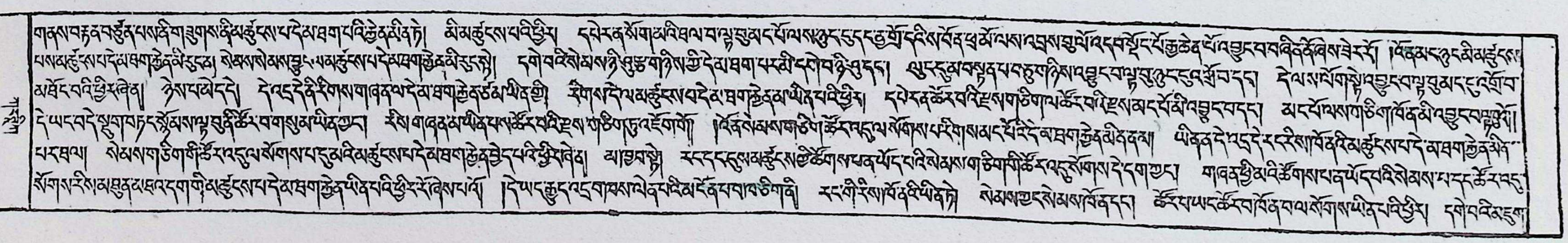

380

༄༅། །ཕྱོགས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བ་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སྔོན་འགགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། འགོག་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྔར་སེམས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཞེན་དོགས་ནི། རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་སྨྲ་ལ་བཀག་པའི་རྒྱུ་ཡོན་ནས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ར
རྐྱེན་དུ་འདོད་ན། འགལ་བས། དེ་སྐད་དུ་ཡི་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དེ་མི་བཞེད་དོ། །གང་ཟག་ལ་ཡིས་དེ་ལྟར་ན་སྨྲ་རིགས་དང་འགལ་ལོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྔ་མ་དེ་ལས་གཞན་ནི
སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་བསླད་བའི་དགེ་ཅན་དང་། རིགས་པ་ནི། ཐོག་མེད་དང་པོའི་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །ལྡན་པ་ལ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཚོལ་བར་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕགས་པ་
འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མཐུན་པ་ལ་འདོད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་མ་ཟག་ཐོག་མ་སུ་བ་མས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྡན་མིན་རྣམས་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་བར་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མིན་ཏེ། སྔ་ཕྱི་མེད་པས་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ནང་ལྟ་བ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མིན་ནོ། །ཞི་བ་ཅན་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བ་བཞི་ག་གི་མཐུ་ག་ཐོགས་སུ་མཐོང་ལམ་པ་འདི་འབྱུང་ཞེས་མ་ཐེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མཐའ་བ་སྟེ། འདས་ད་
ལ་འདི་ལྟ་བུ་མཐོ་ཡུན་དང་ལྡན་ཡིན་གྱི་འདས་ཤ་ཟུང་དང་ལྟ་མཐེན་པའི་ཕྱིར། མཐེན་པ་དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཀག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་ལ་རྫོགས་འཆོལ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་ལས་འགྲུབ་པ་རིགས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མཛད་ནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་ནས་འདི་ཐུབ་པས་འགྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར

382

༄༅། །ལ་སོགས་བ་དེ་འཇུག་སེམས་ཡིད་ལ་ཐུག་འགྲུབ་ཡིན་ཏེ་སེམས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པས་སོ། །དེ་མ་ཐག་པ་མིན་ཏེ་སེམས་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པས་སོ། །མུ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་སེམས་ལ་གྱི་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་
ཡིན་ཀྱང་མི་མཚུངས་པའི་ཟླ་བ་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། སེམས་རིགས་མཐུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་དང་། སེམས་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན། །གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་ནི། སེམས་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་དང་། ཕྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་
སོགས་སོ། །སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ན། སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ་སུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འདོད་ཅིང་དང་པོ་དང་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ནི་ཁུལ་པ་དང་འབྲེལ་པའོ། །ཡང་ལྟ་ར་ན་ནི་སེམས
ཅན། འཇུག་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་རྣམས་པ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མི་སྲིད་དེ། སེམས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་ལ་ནི། རང་རང་གི་ཡུལ་ཟག་བཅས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་རྣམས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དུས་གསུམ་དང་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་རྐྱེན་དུ་
སྒྲ་གཞི་འཁྲུན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སྔ་ཆེད་པས་ཡུལ་དང་། སྒྲོས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཡུལ་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དམིགས་པའོ། །ག་ལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་རང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དུ་ཇི་ལྟར

384

༄༅། །རང་ལས་གཞན་པའི་དུས་མཉམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རང་ཉིད་ནི་རང་གི་རྐྱེན་བཞི་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་རིམ་ཅན་ཉིད་དམ་འཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡིན་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དུས་མཉམ་དང་དུས་མ་ཐོབ་ལ་ནུས་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མིན་པ་ཡང་
ཉེས་དང་འབྲེལ་དུ་ཆུང་ཡང་གཉུང་ཉི་བའམ་དང་འབྲས་ཉེ་ཉམས་མཐུན་པས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པས་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་རྐྱེན་ཉི་དཔའ་སོ། །མདོན་པ་གོང་མ་རབ་དག་པོའི་རྐྱེན་གྱི་དོན་དབང་བྱེད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་ཀ་པོའི་རྐྱེན་གྱི་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལྟ་ག་པར་མ་ངེས་པ་ལ་བཤད་པ་དང་སྨྲ་
འདུག། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལ་ཏེ་པ་ཏི་སྒྲ་བསྐུ་ག་པ་དང་བདག་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྔ་མས་ལྡན་དུ་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཀྱི་སྔོན་བ་དོན་ནི། །རྐྱེན་བཞི་འི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་བརྗོད་བུ་ཡི་དོན་བཞི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཤེས་རིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡུལ་
སྣང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྐྱེན་གསུམ་ལ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ཅན་གང་དུ་བྱ་ཀ་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་ཤྲུ་ན་དང་། མཚུངས་ལྡན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དུས་གང་ལ་ཡང་དང་ཤྭ་ལ་མ་སུ་མ་ཤུས་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་དུས་གང་ལ
བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་སྨིན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འཆུང་ལྷན་ཅིག་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྗེས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བཞི་གསུམ་ཀ་སྟེ། འབྲས་བུ
འཛིན་པ་དང་འབྱིན་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་པ་དག་གོ་ཆོས་ཅན།

386

༄༅། །དང་པོ་ནི། མཚམས་བཞག་བ་ཞུགས་པ་ནི། ཅི་སྐད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡི་སྤྲོ་བའི་ལྡན་མིན་དང་བྱེད་ཡིན་ཡང་དེ་སྟེ་ལྡན་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། །རི་སྟེ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་ཅི་ལྟར་བྱུང་བ་གཉིས་འཛིན་པ་ལས་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པས་མ་དོན་སྤྱི་པའི་
ཕྱོགས་རང་རིག་མདོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཅི་ཅེ་ན། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་འགྲུབ་ཅིག་སྟེ་དེ་ཡིན་ཀྱང་གཉིས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཤེས་རང་ལ་ཡོད་པ་
འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། ཐ་མ་ཡིན་ཉིད་དང་གསུམ་ཀྱིས་འབྲས་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅོ་ག་བཤད་ཅིང་དེ་དམིགས་སུ་བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སྐབས་
འདིའི་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། ལྟ་ཅིག་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་སྐྱེ་སོགས་དང་། སྐལ་མཉམ་གས་མཚུངས་དགེ་ཆོས་ཀྱུ་ཅུང་རྣམས་སོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་སེམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་བ། བདག་རྐྱེན་ནི་རང་ལས་གཞན་པ་རྣམ་དང་ལོད་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །སྙོམས་
འཇུག་འདི་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ། སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཅི་ལྟར་ཚུ་སྐྱ་བ་གཟུགས་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་འདོད་ཀྱི་
མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་འདོད་དེ། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཐེམ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི།

388

༄༅། །མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སེམས་ལ་ལ་ག་པ་ངེར་ས་པོ་དེར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་གཞི་ཡི་སེམས་མཚམས་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཐ་འབྱུང་བ་ཞིག་ལ་མི་བསྒྲུབ་པར་སྙོམས་འཇུག་གི་སྔོ་རིམ་ས་
ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་དེ། མཚུངས་པའི་དོན་ལ་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ་སྐད་བཞིན་དང་འདྲ་བ་དོན་
པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། འདི་ར་མད་དཔའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་དང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་ནི་དེ་ལ་ལ་གཞན་པའི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱུག་སོགས་ཏེ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན་དབྱེ་བ། དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་
ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོད་མཆིས་པས་དབང་ཕྱུག་སོགས་དངོས་པོ་འི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ལུགས་ཐེག་ན་ཉིད་དོ། །རིགས་པའི་གཞུང་ལས། གཅིག་པ་བདག་དང་གི་ཅན་ལ་ཅ
བ་ལ་སྐྱེ་རིམ་ལ་བ་སྐྱུ་བ་འགྲིན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས། དམ་བཅའ་བ་འི་བཀླུ་བ་བྱེད་ན་དེ་ཆེ་ལོ་བ་ཞིག་བས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སྟོན་ནས་རང་ཞེ་ན་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པའོ། །དེ་ནས་ནང་གི་འགྲོ་ཕྱི་མཚོན་ཅན། བག་ཕྱུག་དང་དགང་དགེ་
ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་སོགས་པས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་ནམ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་བསྡུས་ཡིན་ནམ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་དག་པ་གཅིག་ལོ་ན་ཡིན་པའི

381
ཞེས་མཚེན་པར་གྲགས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་མཐའ་འང་མཚེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་མཐའ་མ······མཚེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་གོ། །ཕྱི་པ་གཞན་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་འབྲས་རྟགས་ལྟར་མི་ནུས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
མཚེན་པས་མ་འདོངས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚེན་ལ། རྫས་དེ་མཚེན་པའི་ནམ་གཏན་མ་མཐོང་···ཞེས་མདོན་དུ་མཛད་ཀྱང་མཚེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མདོ་ཐོ་པས། འོན་ཀྱང་ཚེམ་ལྟར་འདུས་མཚན་མ་ལས་གནས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་ཁན་དུ་ཐལ་ཅེས
བཀག་ནས། དེ་ཞི་བ་ཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཚེན་ན། སོ་སྐྱེ་བ་ལས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚེམ་མཆོག་ད་ང་དེ་རྗེ་ལྟར་ལུ་རི་མ་རྟག་གསུམ་པ་ཡུལ་ཚོར་རྟག་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཞེ་དག་ཞེས་སོན་སྐྱེ་མི་རིག་པ་དཔལ། མཐོང་བ་པའི་གོ་རིམ་དེ་ལ་པར་གནས
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུང་སྟེ། གང་ལ་རག་ལུས་པ་འཛིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བྱེད་དེའི་མ་རྟག་ཐོག་མ་མོ་ན་ར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྕུང་ས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་། ས་བོན་ལ་སྤྱི་གྲུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ
མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱི་སེམས་ཐམ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་ཀྱང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་བ་མས་ནི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བར་རྒྱུན་གཞན་མཚང་བར་རྣམ་ཤེས་གཞན་མི་སྐྱེ་འོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་རིགས་སྦྱར་བརྒྱུད་བཞི་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་ཞེ་ན་དེ། དེ་མི་སྐྱེ་བར
སེམས་པོ་དང་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བབ་ད་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ར་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ། དེ་མ་རྟག་པ་མིན་པ་ལ་སྦུ་བཞི་ལག། དང་པོ་ནི། སེམས་མེད་པ་ལ་ལྟུང་བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སྨོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་གཉིས

383
ཀྱུར་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རིག་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་དམིགས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་མེད་ལོ་ལ་སོགས་པ་མི་གྲོལ་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་མཚན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཤེ་བཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དག་ར་ཞེས་···
ཀྱིས་མ་དམིགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ནམ་དུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པར་བསྒྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངང་འདས་མ་བྱས་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག
ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེ་འདུས་མ་བྱས་དེ་དག་དངོས་པོར་ཐལ་བ་འདོད་མོད་ཀྱི། ཚོན་ཚང་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཐམས། ཡང་ན་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཞི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་བཞི་ཕྱིར་རོ། །རིས་བཀག་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རིས་འཁག་དབ
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ངང་ཟས་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་···
གསུངས་ཀྱང་། རང་དང་བློ་དང་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་བ་ཟང་བར་འགྲུབ་ན་འདོད་པ་ལ་རགས་སོ་དེ། བཞི་པ་ཕྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་བ་གཞི་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་པར་ཁས་ད་དེ། །རྒྱུའི་རྐྱེན་སོགས་ནི་གྲུབ་ཅེས་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱུ་སྡང་ཟ་ད་ལ། འདི་ར་བྱེད་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྡུག་པ་དེ་ཞི་ཆ་ནས་བ་ཟག
རྐྱེན་ཅེས་སྨོས་སོ། །འོན་དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན། ཁྱད་པར་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྟ་རྩིག་འབྱུང་བ་དག་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ལ། དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཡང་ན་ལྟག་པ་ནི་མང་པོ་འཇིག་ན་ཏེ། འདས་བྱས་ཐམས་ཅད···

385
དེ་ལས་བཟློག་ཏུ་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་གལ་བ་ལ་བྱེད་པས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ དམིགས་རྐྱེན་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་འཛིན་པས་འགག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྐྱེན་གྱི་བྱ་བ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་པས་མ་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་ནས་ལྟ་ཞིག
ཀུན་ཏུ་ཡི་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྐྱེན་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་པ་སྤྱི་ར་བསྟན་པ། གཟུགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅུ་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྐྱེན་བཞི་པས། གསུམ་པས། གཉིས་ལས་སྐྱེ···
བའོ། །དང་པོ་རྐྱེན་བཞི་ནི། རྒྱུ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་རྣམས་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ནི། ཅི་རིགས་པར་ཡུལ་ལྟ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་རྐྱེན་ཀྱི་རང་དང་ཕྱིས་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ
ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལྟར་རྐྱེན་བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་འོ། །འདུ་མ་སྙོམས་ནི། རི་བོ་དགེ་སྟོང་ཆེན་མ་འདི་ལ་རྟགས་གཞི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བོ་དང་ཡུལ་འདས་ཡུལ་བ་དང་མི་རྟོག་སྣང་མས་ལ་ཡར་བ་ཡིན་པས། ལྟ་དང་མི་རྟོག་པས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ཉིད་དམིགས
རྐྱེན་དང་བཅས་ཤོ། །ཕྱི་ཐག་ཏུ་སྨྲ་བ་རི་བོ་དགེ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བི་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བོ་ཞེས་འདོད་ལ། །བར་ཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཕྱི་ན་ཅིམ་འགོག་པ་དག་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་ཡི། ཕྱི་ན་ཅི་ལ་ཡིག་ནི···
དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ཉིད་ལེགས་ས་ཞེས་ཟེར་ན། །དེ་ལྟར་ན་སྙོམས་གཉིས་འཛིན་པ་ཞི་འབྱུང་ཞེས་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མེད་ཟེར་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྙོམས་གཉིས་མ་དམིགས་པ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་སྙོམས་གཉིས་བརྗོད་པ་དེ་འབྲས་ལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་དང་

387
སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་མ་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་འང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ཀྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་བཤད
ཅེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་ཉམས་སྨྲ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ར་ངགི་དང་གིས་བརྟག་པས་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པས་མ་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་བདེ་ཞི་མ་དེ་ཕྱི་མ་ར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་ལྟ་ནི་མི་ན་ལྟག་མ
རྣམས་དང་། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ཡི་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ར་ངམ་སྐྱེ་དོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གཅོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས
ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྙོམས་འཇུག་སེམས་མེད་དུ་ངོར་དབང་ལ་ཉེ་སྟོན་འདི་ཡོད་པ་བདེ་ན་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་མ་རྟག་ཐོགས་སུ་དེ་བྱུང་ཙམ་ཀྱིས་མཚུངས་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག
བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཀ་ལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དག་གིས་སྙོམས་འཇུག་སེམས་བཅས་སྐྱུ་འདོད་པ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཚོས་ཅན།
དམིགས་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ། སེམས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དགག་གཞི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དགག་པ་དམིགས་པ་བའི་རིགས་སུ་ཚུད་པའི་སེམས་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བོན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་

389
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཞི་ད་ཡ་ན་བ་ཏ་བ་ཉའས་སེར་ངོ་མ་རྗུས་པར། རྒྱུ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་རི་མ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ཞི་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་པའི་དབང་དོ་ཞེས། འགྲོ་བ་ཉི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད། འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བདོད་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདོད་པ་ཐ་དད་པ་རི་མ་ཅན་དེ་གཅིག
ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རི་མ་ཅན་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་གཅིག་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲོ་བ་དབང་ཕྱུག་ལས་སྐྱེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་ཡི་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཡོན་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་མི་ལ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ། དབང་ཕྱུག་མི
པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཚེ་ཐམས་ཅད། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུ་ཉི་ཚེ་བ་ཡ་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་མི་རིག་པ་མེད། དེས་ན་བཟློས་ན་རྒྱུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པར···
ཐལ། རྒྱུ་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཉི་ཟབ་བྱུང། གསལ་བ་མི་འདོད་ཀ་མེད། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུ་རྩོམ་པ་ལ་རྟུ་སྦྱི་ཀའི་དེ་ལྟར། བདག་གི་སྐྱམ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞིག་སུ་ཡོད་ལུགས་པ་ལ་ཡོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་བ་དེ་ལས་མཐའ་དག་སོ། །འདི་ར་བ་དེ་ཤེས་བྱ་···
བས། སངས་རྒྱས་པ་དེ་གྲུབ་པ་མཐའ་དམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཀྱི་པ་ཡིན་ཀྱང་། པ་འཁོར་བ་ཐ་ཐོག་མ་མ་ར་ཅིས་མི་འདོད་ཀྱང་། སོ་ད་དུས་ར་ས་རྒྱུས་བ་གཞན་ཀྱིས་བཞེས་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཕྱུག་ལ་རྟེན་དམ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཐོག་མ་ཡོད་བ་ར་གནས་པ་ལེན་ཏེ། འཁོར་བ་ར་དག་ག་ཉིས་ཀྱུ་བ་རྩེ་ས།
སྤྱུམ་སོང་བ་ཞི་གོ་ད་རི་ལན་པ་ཐོ་ན་མ་ཞི་མ་གོ་ན་པོ་རྡེ་ཞི་ཕྱུར་པ་ཚེ་ལ་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བ་ཟང་པོ་དང་བ་ཟང་མོ། བ་སྦྱོར་དུ་བྲལ་མི་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཇོར་ལ། དེ་དང་མཐུན་པ་གཞན་ལྟུ་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་སྣ་ཀུན་བཟང་སོགས་ཀ་འཁོར་བ་དང་དུ་ཕྱུར་སྣ་བས་བོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་

390

༄༅། །ཀྲི་ཏི་ཀ་ལོ། །ཡང་འདོད་པ་བཞི་ནི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཅར་ཡིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསྒོ་བས་ཅིག་ཅར་ཡིན་བྱུང་བས་ཁྱབ་པ་བོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དེ་ལྟ་བ་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ན། །དེ་
ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ། མི་འདོད་ཀ་མེད། དེས་ན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རིམ་ཅན་པ་དང་ཚོས་ཅན། རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བྱེད་མ་ཡིན་ནེ། འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། །འདོད་པ་ལ་སྤྱི་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། དབེ་ན་དབྱུག་པ་ལ་བདེ་འདྲི་སྟེ། རེ་ཞིག
སྟེ་སྐབས་འདི་ར་དབང་ཕྱུག་གིས་འདི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་འདི་ཚིག་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཚིག་ཕྱིན་པ་བས་མ་བྱས་ཡང་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་གྲུབ་པས། རྣམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཏོད་དགའ་བ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་བ་བྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་གཙོ་རྒྱུ་དེ་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འབྲས་བུ་དགའ་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བདེ་སྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ལས། ཐབས་མེད་ནང་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་དགའ་བ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ། མི་འདོད་ཀ་མེད་པས། དབང་ཕྱུག་གི་མི་ངེད་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། འདི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལ་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགའ་བ
ལ་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡོན་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ། མི་འདོད་ན་བཞིན་མི་འཐད་ཀ་མེད་པར་ཐལ། དགའ་བ་བ་དེ་འདི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་དེ་ལ་ཤུ་ཞིག་ཐུབ་འཚལ་བ་སྐྱེ་ལྷ་གཙོ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། དཀྱིལ་སོགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་དེ་ལ་དགའ་བ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ། མི་འདོད་ཀ་མེད་པར་ཐལ། ཐེད་འགྲོ་བ་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པ་ནི་ཕོར་ང་གི་ས་ཅུ་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕོ་རང་གི་ཀྱང

392

༄༅། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཤེས་སླ་ཞིང་། དེ་གཞིར་ཁྲུས་ནས་བརྩེན་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་བས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། འབྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཤེས་པས་ལྟ་ན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། རིགས་པ་ཇི་སྐད་ལམ་ཉམས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནི། ཤེས
པ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་མི་དགེ་ལ་ཡིན་པས་རྒྱུ་གཞན་གསུམ་ནི་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་ཡང་བསྒྱུར་པ་བསྐྱེད་ན་རྒྱུའི་རྐྱེན་མེད་ལ། བདག་རྐྱེན་བྱེད་རྒྱལ་ནམ་པ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྟར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ
སློབ་མ་ལྟར་འབྱུང་གྱུར་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་དང་། རྩིག་པ་ལ་རི་མོ་ལྟར་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཡོད་ན་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་དང་། དེས་འབྱུང་འགྱུར་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འཕེལ་བའི་རྒྱུའོ། །འདི་ནི་རང་འགྲེལ
གྱི་ཉིད་པ་གཉིས་ལ་གང་སྦྱོལ་གྱིས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེ་དང་རྗེས་མཐུན་རྟེན་དང་ནི། །རྒྱུན་མི་ཆད་དང་དང་འཕེལ་བ་ལས། །བསྐྱེད་ཕྱིར་རྟེན་ཕྱིར་གནས་ཕྱིར་དང་། །རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་འཕེལ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བ་འགྱུར་ནང་བ་ཚུན་ཆད་བསྐྱེད་ན་ཡང
ཅིག་འབྱུང་བ་དང་སྔ་ཕྱི་ཡི་རིགས་འདྲ་ལམ་ཉམས་དང་ཡུལ་དག་གི་ལས་རིགས་བྱེད་དང་རིགས་བྱེད་མིན་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་མི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ལུས་ངག་གི་ལས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བསམ་གཏན
ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་སྡོང་བ་དུ་ཀྱི་རེ་རེ་འབང་གཞན་ཐུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བཞན་ཚུན་ལྟ་ན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་འགྱུར་མི་གསོགས་དང་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་བར་གྱི་ལྟ་ན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ

394

༄༅། །འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སོང་མའི་དགེ་བ་སྒྲོ་རྟུར་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ནི། འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོབ་འབྱུང་བའོ། །ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདི་ལ་འཆི་སྲིད
ནས་བར་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་བཟོ་བོ་ཉམས་པ་དང་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ས་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་ལུང་མ་བསྟན་དང་རྣམ་སྨིན
སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་ནི། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། །ཞེས་འབྱུང་བས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་
མི་དགེ་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་འཆི་སེམས་ནི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། །ཅེས་འབྱུང་བས
འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གོང་ན་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་མ་ལས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་འཆི་སེམས་ནི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེ་སེམས་ནི་འདོད་པར་སྐྱེ་ན
མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། ཁམས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེ་ན་བསྒྲིབས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རང་ས་ནས་རང་སར་སྐྱེ་ན་འཆི་སེམས་ནི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྤྲུལ་སེམས་དང་བཟོ་བོ་ཉམས་མ་གཏོགས་པ་རང་ས་ན་གང་ཡོད་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྐྱེ་སེམས་ནི་འདོད་པའི

396

༄༅། །དགེ་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དྲུག་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་དྲུག་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགེ་སེམས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པ་རང་སའི་བཞི་དང་སྙོམས
འཇུག་གི་ཚེ་འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མ་དངོས་གཞི་དགེ་བ་དང་ལྔ། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་བར་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་དྲུག །
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡོན་ནི་བདུན་འབྱུང་ངོ་། །ཤིན་ཏུ་སྐལ་བས་དགེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་ནི་འདོད་པ་ནས་རིང་བ་བཞིས་རིང་སྟེ། རྟེན་གྱིས་རིང་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཕྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན
གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཏག་ཏུ་མི་བྱེད་པ་བས་རྣམ་པས་རིང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས་རིང་སྟེ། བསམ་གཏན
བཞི་པ་ཐོན་ལ་ནམ་མཁའ་བའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་རགས་སོགས་སུ་དམིགས་པས་གཟུགས་མེད་ཉིད་དམིགས་པས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པས་གཉེན་པོས་རིང་སྟེ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་ལ་དེ
ས་དོན་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་རྣམ་པར་སྤྱད་འབྱིན་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་སེམས་སྟེ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཏེ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་གོང་ལས

398

༄༅། །འཇུག་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཟག་མེད་རང་ཉི་མི་དགེ་བ་དང་འགལ་བ་ཡོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་སེམས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་མཚུངས་པ་ན་ཕྱུལ་སེམས་མ་གཏོགས
བར་དགེ་ས་པ་དག་ཡོན་ནོ། །གོང་མའི་སེམས་དྲུག་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་། གོང་མར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་གཅིག་པ་དང་། ས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་
ལ་རྣམ་པ། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་མི་དགེ་བས་སེམས་སེམས་བཅུའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བ་རང་ཉིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བཅུའི་རྗེས
སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གསུམ་པས། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མ་བསྒྲིབ་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྔ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང
ས་མཚུངས་པ་བཞི་རང་གི་ས་པ་བཞི་དང་། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་རྒྱུན
དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་གི་ས་པ་བཞི་དང་། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་ན་སྤྱན་མ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་སྤྲུལ་སེམས་ལས་ལྡང་བ་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་ལྔ། འདོད་པ་ན་གནས་ནས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་འདི་དག་ལ་གནས་པ་

ཡས། །གཅྲེར་མ་ཟུམ་ཞེག་པ་དང་། །གང་ཕྱིར་རྣོ་དང་གང་ཕྱིར་གཉམ། །གང་ཕྱིར་གདུང་ལྡན་གང་གི་ཕྱིར། །མང་དང་ཕྲག་དང་རྒྱ་ཆབ། །དེ་ནི་དྲག་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱང་བརྗོད་སྐྱུ་གུ་ལས་བོན་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་མྱུ་གུ་ཕྱེད་པ་རི་སྐྱེ་ནས་དོན་སུམ་ཟླ་མཐོང་
ནལ་བསྒོན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་གྲོང་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ་བ་ཞིག་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་སྨྲ་རྒྱུད་པ་ལྡུག་ཕྱུང་དོན་དུ་བའི་མོ་ངལ་ཞིན་ཚམ་དུ་ཟད་དོ། ཕྱུགས་སོགས་ལ་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་དེས་བཀྲ་ས་ལྡུ་བསྐྱེད་པ
ལ་རང་དང་རང་གི་མཆུས་ཕྲ་བ་ཕྱེ་དཔའི་ལྷ་ནི་ཚིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་དང་ལྷ་ནི་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཕ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དང་པོ་ལྷ་ནི་ཅིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་དེ་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། བོན་དང་པོའི་ཕྱུང་བ་ཡང་དབང་ཕྱུག
བཞིན་དུ་རྒྱུ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པས་ཕྱེ་བསྒྲུབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་དེའི་ཐོག་མ་དེ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་བདེ་བ་ཞིན་སྐྱེས་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཕྱི་ཚེ་བོ་སོགས་ཀྱང་འགོག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བདེ་གཏེན་སྣ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ
ཚོགས་ཅན། རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། རང་རང་གི་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རང་རང་གི་རྣམ་སྨིན་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་བྲལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་མ་རྟོག་གྲི་དང་། མི་ཤེས་པའི་མཚོ་དང་བ་བསམ་དང་མཚུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར
རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་བརྟེན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དགག་པ། 1)འབྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནི་བཅུ་རྡུལ། 2)འབྱུང་བ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཆེ་ཐེ་རྡུལ། 3)འབྱུང་འགྱུར་བ་ནང་ཚན་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་རྡུལ། 4)འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་ནང་གཙང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་རྡུལ་ཡོད། །དང་པོ་བདག་རྐྱེན་ནི་རང་གི་དོན་ཕྲ་བ་གཏན།

འབྱུང་པ་ལས་ཟུར་པ་དེ་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྡན་ནི་རིགས་བྱེད་དང་རིགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་འཕྲེམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྨྲས་པ། མང་
དུ་ཐོས་ཀྱུང་དང་འདྲལ་མ་ཟུར་བས། །ཕྲག་དང་ཕྲག་ཅིག་བྲ་བཞིན་བཅིག་གཟུགས། །གཞུང་དོན་བརྟན་པོར་ཡིད་ལ་བཟུང་བ་ནས། །ཡུལ་ལ་ཕྲེལ་བས་ལོག་པ་རྩེ་ཡང་ཞེས། །དེ་ལྟ་འི་ཚོང་ཆེན་དྲི་མ་ཀུན་བཀྲུས་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི་བདག་གིས་མཛེན་སུམ
ཐུར། །ཅེས་བརྗོད་དོ། ། གཞི་བ་དེ་སེམས་ཚིག་རྒྱུན་ཆེད་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་བརྒྱད་པ་ལ་སེམས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་སྐྱེ་བ། སེམས་ཉི་ཤུ་རུ་ཕྱེ་བ། སེམས་ཉི་ཤུ་པོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་བཅུ
གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ཆགས་པ་སོགས་ཡིད་དགེ་བ་དང་ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་འཇིག་ལྟ་སོགས་དང་ལྡན་པ་སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཏེ་བཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་པོ་དག་ན་དགེ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁམས་ལས་གཞན་པ
གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་ཞིང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཡས་ངེས་པར་ཞེས་པ་བྱུང་ངམ། ཟག་མེད་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ར་གང་གི་ཉེས་ཐག་ཆུ་གང་འབྱུང་བ་ཞི་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་དགེ་བ་ལ་སོགས་རིས་འདུ་རྒྱུན
ཆགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །ཉམ་ཆུང་བ་བའི་ཚེ་རིས་མི་མཐུན་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདྲ་བས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་བའོ། །སྙོམས

པར་ཞུགས་ནས་མོང་ཅན་མི་དགེ་བ་དང་བ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གོང་མའི་བསྒྲིབས་པ་པོན་ཡིན་པར་ཁྱད་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་དེ་ནི་སྐྱ་བཅིངས་སེམས་གཉིས་ཀ་མི་རྫུང་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱིས་ཞིན་པའི
ཚེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མ་སྒྲིབ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར་བས། ས་གོང་མའི་དགེ་བ་ཉམས་པ་བཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་སྐྱེས་ན། འོག་མའི་དགེ་བ་ཐབས་ལ་ཆད་པར་སྐྱུར་ཅིག་ཅིག་བཅས་པ་ཞེང་ངས་ཡ་ཕྱེ་མ། སྨོན་རབ་ཏུ་འཐག་པར་འཕང་ནས་ཉལ་པ་དགའ་ཚོང་བ
གཉིས་དང་བཅས་པ་བཞིན། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉིད་དེ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉིད་དང་དེ་བའི་ཉོན་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་བཞིན་བྱུང་བའོ། །སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ
དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྤྲུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་ཐར་བ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་འབྱུང་བའོ། །སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་སེམས་རང་ཉིད་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར
བྱུང་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་ཚེ་ཞི་ནས་རྣམ་བཅུ་དང་དང་སྤྲུལ་སེམས་ལྷན་བ་རྟག་སྙོམས་པ་རྟག་ལྡན་ལྡག་གཞི་དང་སྤྱོད་ལམ་ནས་ཚོ་ཉྭ་ཕྲུ་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ལེ་གཉིས་ཏེ། ཚོ་ཞིག་པ་བཅོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བོ་བ་ལ་འཇིག་པ་རྗེན་བཟློག །གཉིས
པ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ན་སེམས་ལ་སྦྱར་བ། གཟུགས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཀྱི། སློབ་པའི། མི་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་དགེ་སེམས་ལ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ།

འབྱུང་ངོ་། །འབྱུང་ཚུལ་ནི། རྒྱུན་དང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་རང་གིས་ས་བ་ཞི་ཏིའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་འདུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །སྙོམས་འཇུག་ཉོན
མོངས་ཅན་གྱིས་གཞིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་རྒྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་དང་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཕྱུང་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས
འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་རིས་མཚུངས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་མ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་སེམས་ནི་ དག་དང་རང་ལས་དེ་ལ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བས
རང་ཉིད་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་པོ་ན་ལས་འབྱུང་གི། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་རྣམས་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཟིན་ནས་སུ་རྒྱུན་དང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ལེགས་པར་ཀྱུབ་ཟིན་ས་དང་པོ། །གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ། ཉི་
མདུག་ཅུ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་མདུག་ཅུ་དུ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་སེམས་བཅུའི་མདུག་ཐོགས་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཕྱུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གིས་པ་བཞིན་པ་དང་། ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེ་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྤྲུལ་སེམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་ཕྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པས། དེ་དག་གི་སེམས་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ

འཆི་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོང་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པས་འདོད་པའི་ཉམ་སྐྱེ་བ་དང་ཕྱིར་མ་མ་པ་གཉིས་ལས་ཕྱིན་མ་དེ་དག་གི་སྒྲ་བ་བ་གཉིས་འབྱུང་བས་བཅུ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ། དགེ་སེམས་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཐོ། །དང་པོ་ལ། དེའི་མདུག
ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་མདུག་ཐོགས་སུ་དེ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་ལས་ནི་སེམས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་མཚམས་ཀྱི་ཚེ་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་མ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཀ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ལ་སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཞན
གཉིས་དང་། གྲུབ་བའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་བཅྲུང་བས་རང་གིས་བ་གསུམ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ལྡང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ལས་འདོད་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ལས་འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་སྤྲུལ
སེམས་ཤིན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ལ་བོན་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང
དང་ཟག་མེད་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་འབྱུང་ཅི་སྐད་ཅིག་ཕུན་མི་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོར་བས་ཐོབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་སྨིན་གྱི་སེམས་ནི་རང
ས་འི་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་སེམས་དགུ་ལས་མདུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་མཚམས་ཀྱི་ཚེ་སྦྱོར་བྱུང་ནི་སྤྲུལ་སེམས་གཞན་ལས་འབྱུང་ལ། སྐྱེས་ཐོབ་ནི་གཞན་གཉིས་ལས་འབྱུང་བས་རང་གིས་བ་གསུམ་དང་།

400 ཞ མདོ། ཉིས་བརྒྱ། མཛོད།

༄༅། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་དང་། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་དང་། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཞིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྒྲིམས་པའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་
འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཀ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་
བསྟན་སྤྱོད་ལམ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཉིས་མ་གཏོགས་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བ་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ལས་མིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངེས་པར་གཟུགས་
སུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སློབ་མི་སློབ་ལས་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཕ་ཆེ་འཕོ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་
ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་སྔ་ནི་སེམས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཞིར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་སྐྱེ་ལ་སྦྱོར་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས

402 ཞ མདོ། ཉིས་བརྒྱ་གཅིག མཛོད།

༄༅། །པ། དགེ་སེམས། བསྒྲིབས་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་དྲུག་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་འང་དེའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། རང་ཉིད་ནི་རྒྱུན་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་རང་གི་ས་པ་གསུམ་ཁོན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ནི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་རང་ཉིད་དང་། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་དགེ་
བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོན་དང་། བསྒྲིབས་པ་འབྱུང་བས་རང་གི་ས་པ་གསུམ་ཁོན་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ནི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་རང་ཉིད་དང་། ས་མཚུངས་
པ་ན་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོན་དང་། བསྒྲིབས་པ་འབྱུང་བས་རང་ས་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཁོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་ས་འོག་མའི་དགེ་སོགས་ལས་སྲིད་པ་མིན་པས། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་ནི་སེམས་དགུ་དག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ལྡན་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་མ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བས་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པན་
སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་ལས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོན་ལས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ

404 ཞ མདོ། ཉིས་བརྒྱ་གཉིས། མཛོད།

༄༅། །འབྱུང་མི་སྲིད་པས་སེམས་ལྔ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། སློབ་པའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གསུམ་པོ་
ཁོན་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སློབ་པ་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པ་རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལྡང་བ་ན་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་གསལ་བས་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་
ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལྷུང་སེམས་མིན་པས་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་པོ་ཁོན་འབྱུང་བས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སློབ་པ་རང་ཉིད་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སློབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་སློབ་པ
ཟད་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་མི་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་ལྔ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་བ་ཁོན་དང་། སློབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི
རྗེས་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་མི་སློབ་པ་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། མི་སློབ་པ་དེ་ལས་ནི་སེམས་བཞི་དག་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལ་ལྟར་འདོད་པའི་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་མི་སློབ་པ་རང་ཉིད་འབྱུང
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མི་སློབ་པ་ལས་སེམས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེ་མི་སློབ་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་ན་མི་སློབ་པ་ལས་ཡོངས་ཉམས་པ། ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཉོན་མོངས

406 ཞ མདོ། ཉིས་བརྒྱ་གསུམ། མཛོད།

༄༅། །ཡི་ལུང་གི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ནའང་བརྗོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ཅར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོ་གནས་སྤྲུལ་སེམས་གསུམ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནས་ལས
བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཤེས་པ་དྲུག་ཀ་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོ་གནས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བ་ཉིད་ཅན། དབང་པོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་འང་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དང་རེག་པའི་བར་ལྷག་ནས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལ་སྦྱོར་བའི
ཤེས་པ་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་མཐུ་ས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བཟོ་གནས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཡིད་ཤེས་ལ་མཚམས་ཀྱི་བར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་དེ་ཟེར་རོ། །འདི་འཐད་པར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ
པོ་ནི་སྤྱུས་ལས་ཐུང་། །གནས་བརྒྱད་པར། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སློང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན། །ཞེས་པས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་མིག་གི་ཤེས་པ་འདོགས
པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་བརྒྱད་པར། རང་གི་སས་སྤྲུལ་པར་བྱེད། །འོག་མ་ཡིས་ནི་སྒྲ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དཔག་ཅིང་སྤྱོད་དེ་དེར་མ་འདུས་ལ། བརྩོན་པ་རྩོམ་བགྲ
ཡས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །གནས་གསུམ་པའི་ཊཱི་ཀ་ར། དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ནི་བཞི་པོ་ཁོན་ར་བཤད་པས་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཆིམས

408 ཞ མདོ། ཉིས་བརྒྱ་བཞི། མཛོད།

༄༅། །དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་བདུན་ཏེ་རང་ས་པ་བཞིའོ། །མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་གཉིས་ནི་བཅུ་བཞིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །རང་ས་པའི་བདུན་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་སྦྱོར་བྱུང་དང་མངོན
ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ནས་འཆི་བ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཀྱི་བཞི་ལས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་ལས་སོ། །སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ
བཅུ་སྟེ། སྦྱོར་བྱུང་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །སྟོབས་ཆུང་བ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྦྱོར་བྱུང་མི
འབྱུང་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་ས་པ་བདུན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བཟོ་གནས་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་དྲུག་འབྱུང་ངོ་།
སྦྱོར་བྱུང་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོ་གནས་པ་དེ་ནི་རང་ས་པའི་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་དང་།
བསམ་གཏན་ལས་ལྷག་པར་ལྡང་བ་མེད་པས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ལ་སོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་། སྙོམས་འཇུག་དགེ་བ་ལས་ལྡང་བ་ན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་འབྱུང་བའོ། །གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་ལ

401 ཀ་སྟོ

ཀ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱིར་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་ལ་མི་རུང་བས་སློབ་མི་སློབ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཐོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལས
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་ནི་རང་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངམ། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ནི་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཆུན་སྐྱེས་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་མ་སྒྲིབ་པ
གསུམ་ཀ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་དང་བསྒྲིབས་པ་ལས་ནི་སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཞན་འབྱུང་བས་ན་རང་གི་ས་པ་གསུམ་ལས་འབྱུང་ངོ། གཞན་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། དེ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་སུ་མི་རུང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་མ་ཡིན། སློབ་དང་མི་སློབ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡང་
སེམས་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་་་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་རྣམ་བདུན་འབྱུང་ངོ་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་པ་བཞི་ཆུན་འབྱུང་བ་དང་། ས་མཚུངས་པ་ན་རང་
གི་ས་པ་གསུམ་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཉིས་ལས་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་་་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དང་གཟུགས་་་
མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡང་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། མ་བསྒྲིབས་པས་གཞིར་བར་མི་བྱེད་པས་འདོད་པའི་དགེ་བ་འང་མི་འབྱུང་ངོ་། སྐྱེ་བ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ན་སོ་ངོ་ག་གིས་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྦྱོར་བ་ལ། མ་སྒྲིབ་་་

403 ཀ་སྟོ

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱིས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་དགེ་བ་གཉིས་པ་ཆུན་དང་། ས་་་
མཚུངས་པ་ན་བསྒྲིབས་པ་ལ་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། མ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་འབྱུང་བས་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོབ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཐོབ་དང་། སྙོམས་འཇུག
ལས་ལྡང་བ་ལས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཐོབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ལ་སེམས་བདུན་འབྱུང་ངོ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་
པ་ན་རང་གི་ས་པ་གསུམ་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཞིར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་
ནི། ཇི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདུན་ལས་འབྱུང་ངོ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་གི་གསུམ་དང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན
སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་སོན་ནི་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འོག་མའི་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞིང་། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཟག་མེད་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་འདི་་་

405 ཀ་སྟོ

པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་གསུམ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡང་སེམས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གང་རུང་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ
སེམས་ཉི་ཤུ་དང་སྦྱེ་བ་ནི། སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཉི་ཤུར་ཡང་འབྱེད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དྲུག་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ནི་སྙོམས་བྱུང་ཁོ་ན་དང་
མ་སྒྲིབ་ཅིང་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ལ་འདོད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟོབས་བ་མེད་པ་རང་ངང་གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། འགྲོ་འཆགས་འདུག་འགྲེང་སོགས་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། ཐབ་དང་འཐུག་པ་དང་བཙོག་པ་སོགས་བཟོའི་གནས་ལ་དམིགས་པ་དང་སྤྲུལ
པ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་ལས་བྱུང་བ་དང་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱི། མཁན་བཟོ་བྱེད་པ་མེད་པས་བཟོ་གནས་མ་གཏོགས་པའི་མ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཅིག་པུ་དང་ཁམས
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པ་ན་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ན་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བཞི་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ། ཉི་ཤུ་འམ། ཡང་ན་དགེ་བ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི། མ་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུའོ།
སྤྱོད་ལམ་པའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་མལ་སྟན་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། བཟོའི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བཟོ

407 ཀ་སྟོ

ཉི་ཀ་ཅུ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་ཅེས་རྡར་འཆད། དེ་སེམས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མ་གོ་མོངས་པར་འགྱུར་དོགས་ནས་སྤྲོས་པ་བྲིབ་བོ། །
དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་གཉིས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ལས། དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བཅུ་འབྱུང་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར
འབྱུང་གི། འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་ལས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པས་བཤད་པའི་རང་ས་བདུན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་སློབ་དང་མི་སློབ་པ་སྟེ་བཅུའོ། །སྐྱེས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལ་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ལས
དང་། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་ལས་སྦྱོར་བྱུང་དགེ་བ་སྐྱེ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། གཞིར་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལས་སོ། །མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས
ལས་མིན་ཏེ། སྟོབས་ཆུང་ཞིང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་ས་བདུན་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཤི་ནས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི
ཉོན་མོངས་དག་གོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་བཅུ་གཅིག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། སྔ་མ་བཞིན་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཏོགས་པ་རང་ས་པ་བདུན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། གཞིར་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལས་སོ། །ཤི

409 ཀ་སྟོ

ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། གང་ལ་བབས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་བརྒྱུད་ལྡང་བས་འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་དང་། རང་གི་རྒྱུན་དུ་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་་་
དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའོ། །སྦྱོར་བྱུང་དེ་སེམས་བཅུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གསུམ་མ་གཏོགས་རང་སའི་ལྔ་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང
དང་། གཞིར་བའི་ཚེ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དག་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལས་སོ། །དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྗེས་ལ་བརྒྱད་དེ། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། སྦྱོར་བྱུང་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཏེ་ཐོབ་པས་མངོན་་་
ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ལྔ་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་ལྔ་ལས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་ལྔ་ལས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པ
ན་སྤྱོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་ལྔའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་བཅུ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་སྟེ། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི
རྗེས་ཐོབ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་བཞི་ཉི་ལས་དང་། སྦྱོར་བྱུང་རྣམས་ལས་འཆི་བ་མེད་པས་འདོད་པའི་ལྷག་གཉིས་དང་། རང་སའི་ལྔ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་མེད་གསུམ་ལས་སོ། །སྤྱོད་ལམ་པའི་རྗེས་སུ་བདུན་འབྱུང་སྟེ། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་འདོད་་་

410

༄༅། །པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། སྦྱོར་ལྡན་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་གི་སྦྱོར་ལྡན་ཡང་འདི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་པ་རྟེན་ཆུང་བ་དང་འདུ་བྱེད་པ་མིན་པས་སྦྱོར་བར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་གི་བཞི་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སྤྱོད་ལམ་པ་དེ་ལྟའི་རྗེས་སུ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་རང་ས་ཁོན་ལས་སོ། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བརྟན་དང་། དེ་ལྟའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ
ལྷུང་བའི་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་བ་དང་དེ་ཁོན་ཉིད་ལས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་དེ། ལྷུང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། སློབ་མི་སློབ་དང་། རང་གི་བཞི་པོ། །རང་གི་དགེ་བའི་[illegible]
ཁར་གསལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་ཚེ་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ལྷུང་བའི་ཚེའོ། །དེ་ནི་སེམས་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། སྦྱོར་ནས་ཆུང་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་པ་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལ་མི་འབྱུང་བས[illegible]
ཀ་རྟོགས་པ་རང་ལས་འདི་གསུམ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དག་ལས་སོ། །སྤྲུལ་པ་ཐོབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། རང་གི་བཞི་དང་། ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་རང་ས་བཞི་བཞི་ཉིད་ལས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་དེ། རང་གི་བཞི་དང་
ས་ཐེར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྟེ། རང་གི་བཞི་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ[illegible]

412

༄༅། །ལྷ་དེ་ཡང་། །ལྷ་བོ་དགའ་ཉི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་ལེགས་པར་བཀོད་སྐབས་ནས་ཉོན་སྤྱོད་པ་ཞིབ་མོས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞིབ་པར་བརྗོད་ན། སྦྱོར་བྱུང་གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་[illegible]
ལམ་པ་བཟོ་བོ་གནས་པའི་སེམས་འབྱུང་ལ། ལུང་མ་བསྟན་དེ་རྣམས་ལ་ལས་སྦྱོར་བྱུང་མི་འབྱུང་སྟེ། འཕྲོ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། བཟོ་བ་འདི་ཉེ་བར་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་བྱུང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིན་ཏེ། [illegible]
སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་དང་། འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བྱུང་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བྱུང་གི་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་རིགས་ཏེ། སྦྱོར་བྱུང་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཇུག་[illegible]
ཡིན་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཚེས་ཅན། སྦྱོར་བྱུང་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཟེར་ན། རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་ན། དེ་རིགས་མི་མཐུན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་[illegible]
ལས་དེ་ལས་དེ་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་ཐོབ་ནི་ཆོས་ཅན། སློབ་མི་སློབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལྡང་སེམས་སུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཞི་ཚོས་ཅན། སྤྲུལ་པ་སོགས་སུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་[illegible]
བྱེད་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་ཕ་ཆེ་སེམས་ཅན། འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་འབྱུང་སྟེ། གསལ་བ་དེས་བསྐྱབས་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་སྟེ། སྦྱོར་ཀྱི་བར་ལས་ཉུང་གང་ཞིག་དེ་དགེ་རྩ་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་

414

༄༅། །ལྷོགས་མེད། ཐམས་ཅད་གཏན་དང་པོ། ཁྲིད་ཅན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་བྱེད་ན་སྔ་གསུམ་པོ་དེའི་མཇུག་ཏུ་འདོད་པའི་ཐོས་བསམ་དང་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ཏེ། འདོད་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས
གསུམ་བཞི་པ་ལས་བདེན་པ་ལ་འཇུག་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དང་པོས་བར་དུ་བཅད་དེ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བཞིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་དེ་ལས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཙམ་ལས་ཟག་མེད་སྔོན་མ་ཐོབ་བོ། །ཡོན་བཞགས་པ་ལ་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་[illegible]
འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཟིན་པས་སྦྱོར་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཅེས་སོགས་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ལྡང་ནས་ཐོབ་པ་མིན་[illegible]
བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་རག་ལས་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཕགས་པ་ལ་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རང་བོར་གྱུར་པའི་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཚོས་ཅན། དེ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་མི་བརྗོད་དེ། འཕགས་པའི་སྤྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལས་པར་འབྱུང་[illegible]
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ནུ་ངང་བོ་བ་དེའོ། །མི་སྡུག་པ་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་འི་ལྡང་སེམས་ནི་མི་སྡུག་པ་མེད་པའི་ལས་པ་སྟེ། ཐོབ་སམ་པའི་ཕྱིར་དང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་བམ་ཐོབ་པའམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། [illegible]
མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པའི་ལྡང་སེམས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྦྱོར་བྱུང་ངམ་སྲིད་རྩེ་བམ་ཡིན་ནོ། །ས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་ལྡང་སེམས་ནི་རང་ལས་པ་ཡོན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ས་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་པ་མངོན་པར་ངང་དུ་ཐེབས་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི

416

༄༅། །འདོད་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་བ་དང་། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉེ་བ་
དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་ལས་ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚེ་སློབ་པ་ཉེ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་སེམས་དྲུག་ཉེ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་། ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེ་ཡོད་པས་མགྲིན་སྤྱུང་མ་བསྟན་སྒྲུལ་སེམས་དང་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སློབ་པ་དང་དྲུག་ཉེ་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་
ཅན་ལས་སེམས་གཉིས་ཉེ་དོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་བསྒྲིབས་པ་དང་སློབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་དགེ་སེམས་དང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་དགེ་བ་དེ་དང་། འདོད་སེམས་གཞི་བས་
གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་མཐོ་བཞུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཉེ་སྟེ་བས་གསུམ་ངག་ཡོ་བའི་ལས་བྱེད་ཀྱི། གཅིག་ཅར་དུ་ཉེ་བར་མི་སྲིད་ཅེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ལོ་ཀྱིས་མངལ་གཏན་དང་པོའི་ངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཚེ་[illegible]
ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་བརྩེ་ལ་ཚོགས་བཟོད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སེམས་ལས་བཞི་བཞི་ཉེ་སྟེ། དེའང་སློབ་པ་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་ཉེ་བ་དང་། མི་ལྡོག་མེད་པའི་འཕགས་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་[illegible]

418

༄༅། །པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའམ། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་བ་ལ་ཡོད་ལས་ཀྱི་ཉམས་པ་ལས། གཟུགས་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་སློབ་པ་ཉེ་བ་ཉིད་དོ། [illegible]
འབྱུང་ངོ་། །དགེ་བའི་སེམས་ལ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དག་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སྦྱོར་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མི་སློབ་པ་ཉེ་བའོ། །
ཡང་ན་དགེ་བའི་སེམས་ལ་བདུན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་ན་ཀུ་ཞག་དགེ་བ་སྦྱོར་བ་ལས་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མ་བདེས་ལ་མ་ཕྱིས་བ་འདོད་པ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་[illegible]
འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས་དང་། དེས་འཇུག་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀྱི་ཚེ། །སློབ་པ་དང་ནི་མི་སློབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་དེ་ཉིད་དོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ལས་གཞན་མི་ཉེ་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་མི་ཐོབ་པ་ལྔ་ཅི[illegible]
ནོ། །སྐྱེ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་ཡོངས་ཉམས་དང་། །དགེ་བའི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། །སེམས་དེ་ཐོབ་པ་མིན་ལས་སྐྱེ། །ཅེས་པ་འདི་རྩ་བར་ཆད་འདུག་ཀྱང་རྒྱུད་ཡིག་འདུག་པས་དང་འགྲེལ་ལྷུར་གྲིས་པ[illegible]
ཟླ་ཆད་ཀྱི། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། །དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་གཉིས་པའོ།། །།འདི་རྗེ་སྐྲུན་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དཔང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཉམས་དབྱོད་འདུས་ལྡན[illegible]

411
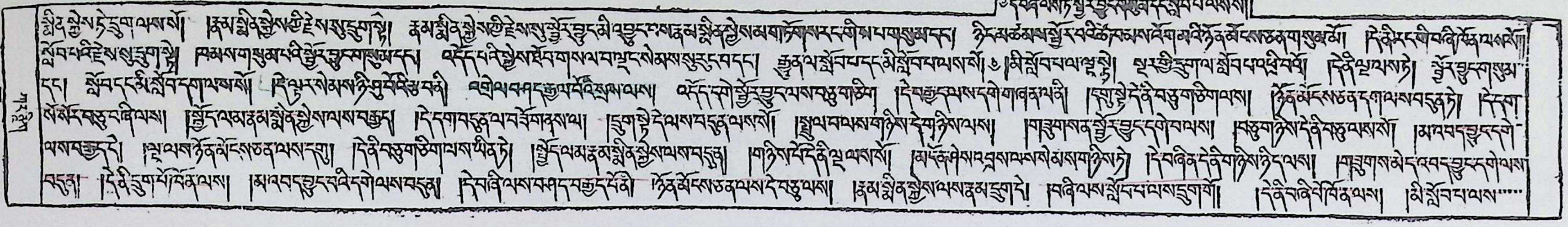

413
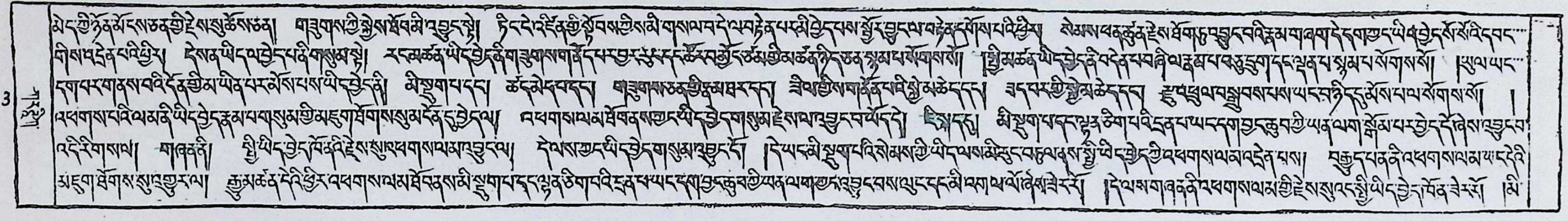

415
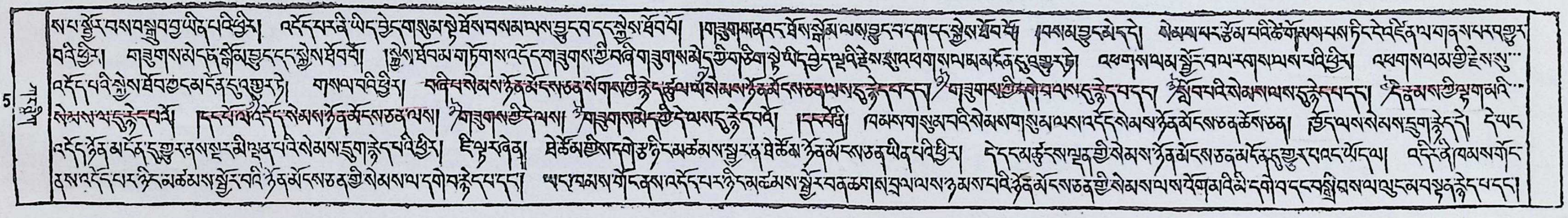

417
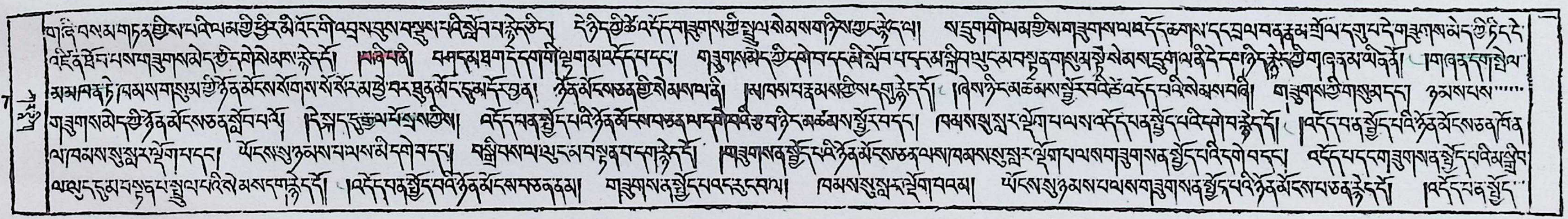

419
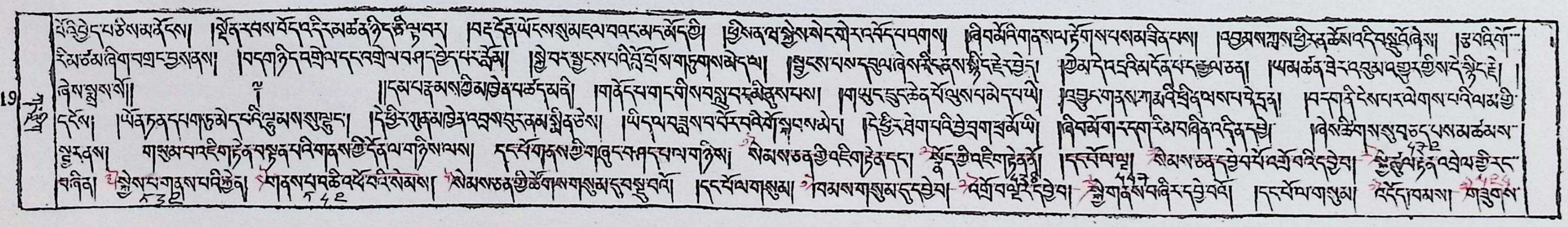

420 ཧ མཛོད་ཊཱིཀ། བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ

༄༅། །ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ བསྟན་ནས། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གནས་འདིར་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། དེ་ནི
ཀྱི་འབྲེལ་ནི། དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལས་ཐར་བའོ་དེ་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བོ་ནད་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སློབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་མམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེར་མཚོན་པ་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ
ཞིང་འབགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་
ཁམས་ཐོག་མ་གཉིས་ནི་རྟེན་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། གོང་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ལས་ལ་བྱུང་བའི་འོག་གཞིར་གནས་པ་དང་། རི་དང་མཚོ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་བའི་ཚིག་ནི། ཁ་ཅིག་སྣོད་འཇིག་པའི
རང་བཞིན་ཅན་ལ་བཅུད་བརྟེན་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི། གང་དུ་རས་སྐྲ་མི་ཤོང་བར་འགྱུར་བས། ལོ་ཀ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཅི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ལ། སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་པར་བཞེད་དོ། །བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་ཏུ་ཏྲ་ཀུ་ཤ་ལ

---

422 ཧ མཛོད་ཊཱིཀ། བཞི་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས

༄༅། །ཏི་རས་ཏེ་རྣ་བསྒྱུར། ཨ་ཤི་ཡི་གེ་བདུན་པའི་ཡི་གེ་ཞིན་པ་ལ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་ས་ཀ་ཤི་ཡ་རྣ་བསྒྱུར། གསལ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ས་མི་དྲུང་ས་བས། ཏི་ཀྐ་ཤེས་པ་ཚོགས་པོ་ར་བཤད་པའོ། །མཆན། མི་རྣམ་པ་དང་ནི་ཞེས་བས། ཡིད་ཀྲས་ཆེ་བས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་དབྱུ་ཡིན་པས་ཀྲུང
མི་ར་བརྗོད་དོ། །གཞན་ལ་ཡས་ཁང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་གཉིས་ནམ་མཁར་ལ་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་དག་ནས་སུ་བ་དྲུག་ཅི་རབ་དང་། གཟུགས་ཅན་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་ཡ ནན་སེལ་པ་པའི་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ས་བཞག་ནས་སུ་རྒྱུ་ཆེ། ཀྲ་སོག་ས་མ་ཡུ་ཞིས་པ་ས་བ་ར་དུ་ཡུ་བི་ཀ་ར་ཏ་ཕྱི་ན། གསལ
བྱིད་དབྱངས་མེད་དྲུངས་ཀྱས་ནད། ཀྲ་མཚན་ལ་ལྕེ་ན་དང་རྣམ་འགྱུར་དང་ཡུ་གཟའ་གཟས་པ་རིས་ནུ་ཀྲི་ཏི་དོ། །ཞེས་པས་ཀྲ་བསྒྱུར་ནས་སྒྱུར་བས། མ་རྟགས་ཤེས་ཡིད་དང་ས་ལྡན་པ་ཕྲེང་སྒྲོན་ཅེ་ར་ཏུ་ས་འི་ཧྲི་ཏོ། །མཆན། འོད་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་འཆི་བ་ལུགས་ས། དེ་རྩེ་བ
པའོ་ཞེས་བརྗོད་བས་བཞག་ནས། ཀྲ་ཏ་སེ་ར་སུ་བ་ཕྲེ་ལ་བ་ཀྲི་ག་ཀྲུ་ས་ས་ཀྱི་ཀྲ་ལ་ཡོས། བྲི་ས་མ་པ་ར་ཡུ་དྲི། བཙ་སོག་ར་རྣམས་པས་ཡ་སྟོན་ས། ཡཙ་ཀྲི། ཙ་ཏྲུ་ས་ར་ཡིན་པ་ཡ་ཏྲི། ཞུ་བརྟུ་ར་མེད་ཀྱི་ཕ་ཡ་བ་བའི་ཏྲོས། དེ། ཡྲུ་ས་མི་དྲུང་ས་བ་ས་ཏེ་བསྒྱི། ཅེ་ཞེང་ར་ཕ་པ་དེ་ཚེ་ནུ་པ་ལ་སོ། །མཆན།
འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་དག་སྟོང་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་སྐྱེ་ས་པོ་དང་། ཤིག་མི་བཟང་། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། ནམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་རིགས་ནས་དང་། དབང་ཕྱུག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་ལེགས་པར་བྲུས་པ་ལྔ་ན་ཅིག་བས་གསལ
རྣམས་དེར་སྐྱེ་བས། (ལུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་།) འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་ག་ཙོ་བོ་ནི་ར་སྐྱེ་བརྒྱད། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས། དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག །ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཉེ་དབང་ནོར་གཉིས། དབང་པོ་གཅིག་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། གསུང་རབ་ལས

---

424 ཧ མཛོད་ཊཱིཀ། བཞི་བརྒྱ་ཉེར་བཞི

༄༅། །བཞི། མི་ལ་བཅུ་གཉིས། ལྷ་མིན་ལ་བཞི། ལྷ་དམྱལ་སྐྱེ་བ་ཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མིན་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །གཟུགས
ཁམས་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། བཞི་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཁམས་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་གྱི་ས་སོ་སོར་ས་ར་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྐྱེམས་ལ་འཇིག་རྟེན་འབྱིད་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས
དབྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཀླུ་རེ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི། ལྷ་རྩ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱེས་པ་བཞིའི་ཕྱིར། ཐམས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་ཐོབ་མར་སྐྱེ་ཞིང་ཐམ་ར་འཆི་འཕོ་བས་ཚངས་པ་པའི་སེམས་ཅན་ཀ་ནད་དང་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིས་ན་གནས་པས་ཚངས་རིས་པ་དང་།
ཚངས་པའི་མདུན་ན་དགེ་བ་འདོན་པ་དང་། ཚངས་པ་ཏོག་སོགས་པ་ཞིག་ཏོའི་ཚངས་ཆེན་དང་དཔལ་བསམ་གཏན་ཚོགས་པ་པ་མཚོ་ནས་ཆེ་ཆུང་ འོད་གསལ་བ་ཡལ་བ་འཕྲོས་པའི་འོད་ཆུང་རྣམས་དང་། ཚད་བཟུང་དུ་མེད་པའི་འོད་ཆེན་རྣམས་དང་། གནས་གཞན
ཟད་པར་སྣང་བར་བྱེད་པའི་འོད་གསལ་བ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ས་བ་ཞིན་དེ་བ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པས་དགེ་ཆུང་། ཚད་བཅད་མེད་པས་ཚད་མེད་དགེ། །འདི་ཡས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞན་དུ་མེད་པ་རྗེས་ནས་དགེ་རྒྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞི་པ་ལ་ནི་བརྒྱད་ལ
ཡིན། །ཅེས་ཏེ། སྤྲིན་བཞིན་ས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། གནས་དང་འབྲེལ་བ་ཐ་དད་སྐྱེ་བ་མ་ཚང་བ་ཅན་བ་ས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བསམ་གཏན་མའི་གནས་ལྔ་ནི། ཟག་མེད

---

426 ཧ མཛོད་ཊཱིཀ། བཞི་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག

༄༅། །དང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་ཡང་། དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ན་ཞེས་པ་ཡང་འབྱུང་བས། གཙང་གནས་སྤངས་པའི་འོག་མིན་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་མིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེ་ན་རོ། །མདོ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཉེར་གཅིག་གསུངས་པ་ལ་ལ། དང་པོ་སོ་སྐྱེའི་གནས་བཅུ་དྲུག་ནི། དང་པོ་ལ་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་ཉེ་གནས། ཚངས་པ་ཀུན་འདོར། ཚངས་ཆེན། གཉིས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། ཆུང་
སྣང་དང་། ཚད་མེད་སྣང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དགེ་བ་དང་། ཆུང་དགེ་དང་། ཚད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་ཆེ་དང་། ཚད་མེད་ཆེ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་ཞེས་ཏེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བཤད་པའི་དང་པོ་རྣམས
མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་སོ་སོར་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅེས་མཆིམས་ཆེན་མོའི་ཊཱི་ཀ་རྣམ་གསལ་ཞེས་པ་གོད་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན། སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད
འཇུག་ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི་ཆོས་ཅན། གནས་གཞན་གོང་འོག་མེད་དེ། འདས་མ་འོངས་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ཆོས་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི།
ནམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་གཉིས་དང་། ཅི་ཡང་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་སྐྱོར་བའི་དུས་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཅུད་བའི་ཆ་པ་ཞིག་ལ་ནས་ནམ་མཁའ་ཡས་ཞར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་།

---

428 ཧ མཛོད་ཊཱིཀ། བཞི་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད

༄༅། །སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྙོམ་འདི་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་དུ་སོང་བའི་རྗེས་འབྲང་མ་ངེས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་གྲུབ་ན་དོན་མེད་པར་བསྒོམས་པ་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་གྱང་། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་གནས
སྐབས་དང་མཐུན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་འདིས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཡུལ་པའིས་བོན་ཅིས་སྤང་མི་ནུས། ཞེས་དྲིས་པ་ན་དེ་ལྟར་རིགས་པ་མེད་བཞིན་རང་གར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐབས་ཉིད་འབྱུང་བ་རྫོང་དང་ཐོ་ལ། ནུས་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ
ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པའི་ལྷ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཚོད་འདོད་པའི་རིགས་ཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མ་རྫོགས་དུ་འབྲས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྙམ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་རོལ་པ་ལ་ཐར་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོར་འདོད་པའི་ངས་རྒྱས་པའི་ལུགས
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ངེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདི་ན་ཅིག་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སམ་གཏོགས་པའི་འཁོར་འདས་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉིད་བློ་བུར་དྲི་མའི་དབྱིངས་པ་མས་དངས་ཀྱི་བར་གཞན་རྒྱུད་དུ་སྣང་
བའི་སེམས་ཅན་སོགས་སུ་ཡོད་པས་སྒྲིབ་པ་དང་དགེ་བའི་ཡུལ་གྱིས་དངས་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཁྱུང་ཡོད་ལ། དེ་ལ་དགེ་སྡིག་གི་ལས་བསགས་པས་སོ་སོར་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཅིང་། དེའི་བསྟན་པ་ས་དངས་པ་ནས་དངས་རྒྱ་ས་བ་བ་ལ་ཞིག་ལས་གཞན་མེད་པས་དེ
ལ་དགོངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རང་ཡང་། འཆད་པ་པོ་དང་ཆོས་ཀྱང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེའི་རང་བཞིན་སྟོན་ལམ་མ་བཅོས་པར་མཉམ་པར་བཞག་ན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་བོན་རྫུས་འབྱིན་པའོ། །ལུགས་འདི་ནི་རྣམ་རྫུན་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་བཅོམ་ལྡན

421

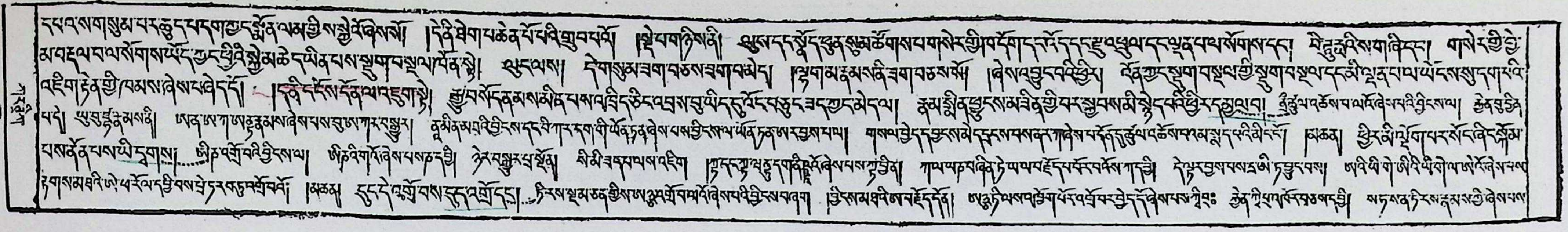

423

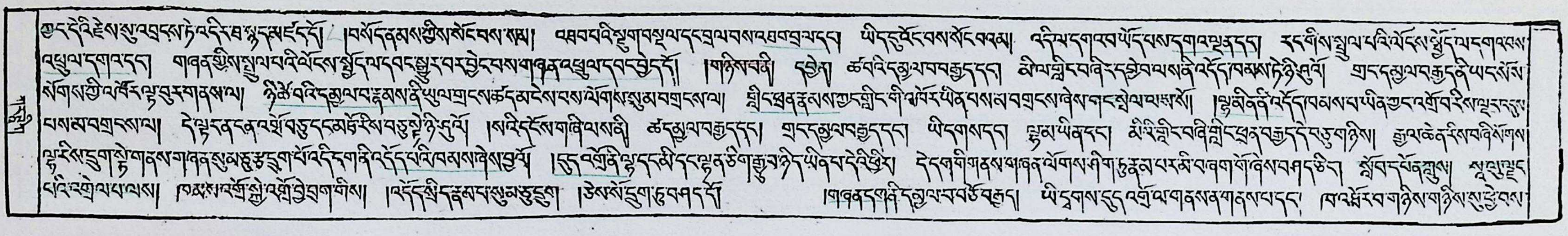

425

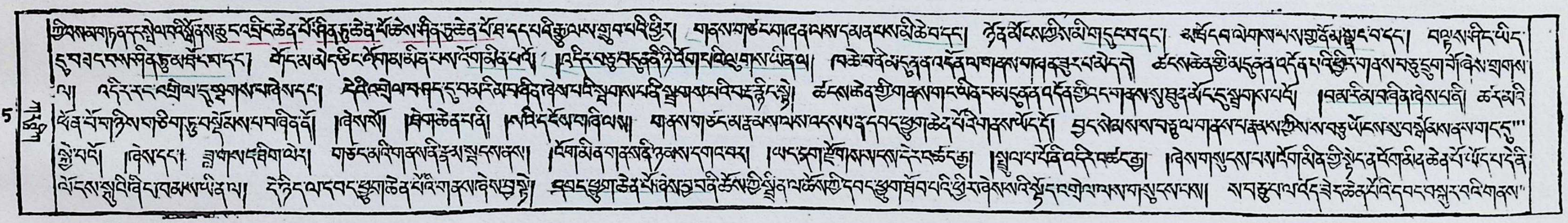

427

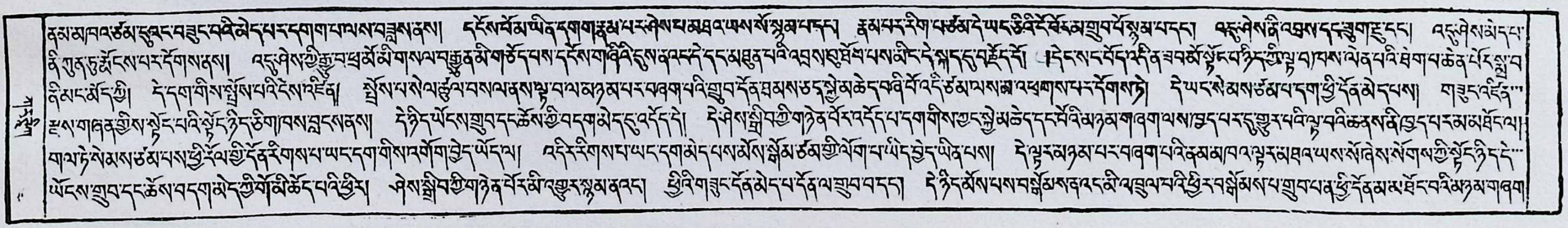

429

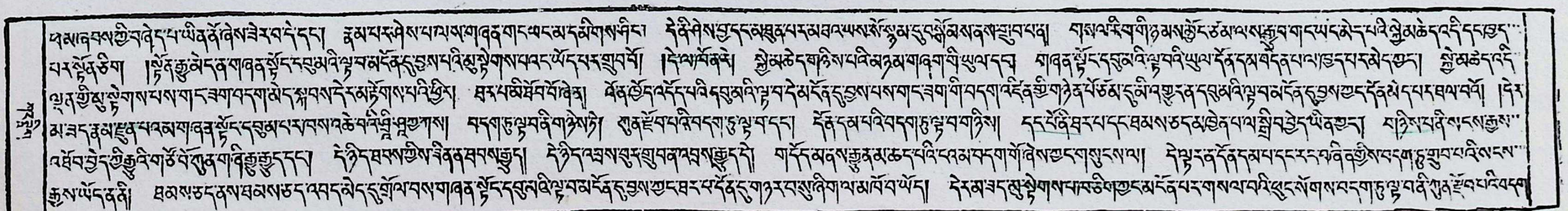

430

༄༅། །ཉེ་ཚེ་བ་ལ་བལྟ་བ་ཡིན་པས། བདག་དེ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་འདོད་པ་ཡིན་ལྟ་ཚོགས་ཅན་བྱེད་པས་བདག་གི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ལ། ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་བདག་འཇིག་པ་མེད་པ་ནི་དུས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་གཞི་ལ་བབ་པའི་བདག་དོན་དམ་པར་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ
དེ་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་བདག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་ཅིག །ཁྱད་པར་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་མདོ་དབུ་མ་པའི་མུ་སྟེགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡང་འདི་ནི་བཅིག་དོན་དམ་པའི་ཚེ་ཡང་རྟོག
པ་དང་བརྗོད་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་བ་མེད་པས། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཞི་མེད་ཙམ་པ་ཞིག་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མིང་ལ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་མ་འབྲེལ་པས་བློ་དོན་དམ་པ་གཉིས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་འབྱུང
སྒྲོ་ཀོ་རང་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དགག་རྒྱུད་ཙམ་དུ་འདོད་ལ། འདི་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །བོན་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པ་འདིས་ཀྱང་བློ་དོན་ཡོད
གཉིས་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པར་དགག་རྒྱུད་ཀྱི་ཚམ་ཞིག་ཡུ་༔ དྭྲ་ཉིད་ཅི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མཐོན་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་ཅིག །ཁྱད་མེད་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མཐོན་དུ་ཕྱེས་པའི་མུ་སྟེགས་པར་ཡོད་པར་གྲུབ
གྲུབ་བོ། །ཡང་དོན་དམ་པར་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་མཚུངས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་པའི་དོན་སྤྲོས་པ་ཆད་གྲུབ་བྱེད་ལ། ལྷ་སྟེགས་པས་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུ་སྟེགས་པ་ལ་ཐ་ར་པ་མེད་དམ་སྙམ

432

༄༅། །འཕགས་པ་ལ་འང་བདག་ཆད་དོགས་པ་དང་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཡོད་ཅིང་། འཇིགས་པ་དེ་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཕུང་པོའི་སྙིང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་མདོ་དང་འགལ་ལ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་སྟེ།
མུ་སྟེགས་པས་ཀྱང་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ངར་འཛིན་ཙམ་བདག་ཙམ་གྱི་བདག་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་སྨྲ་བ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་དེ་དེར་གྲུབ་ན་དེའི་ཁྱབ་བྱ་འང་དེར་གྲུབ
དགོས་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ་སྔ་ཤིང་ཙམ་ཡིན་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་དེར། དེ་ཉིད་ཐག་བསྒྲུབ་པ་དང་ཙཀྲ་ལ་སོགས་པ་དང་དང་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུག་སོགས་ཤིང་གི་ཐ་ག་རྣམ་གྲུབ་ན་དེ་ཤིང་མིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་བ་ར་འདོད་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི
འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་སོ། །དེ་ངས་ང་ཕྲག་རྟོགས་ཞི་གྱིད་རྟེ་མཐའི་གསང་བའི་གནད་ཡོད་པར་རློམ་པ་བཅིག །མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་འང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན
དེས་དེར་བཟུང་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོ་རང་ལ་ནི་དེ་ར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ར་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་མཚན་མེད་ཕྱག་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་ཡིན་པས་དེར་བལྟ་སོ་ཞེས་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པ་འདི་ལ་ཁྱད་སྟོན་ཅིག །ཁྱད་མེད་ན
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལྟ་སྟེགས་པས་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་སྟེགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མི་འཕགས་ཏེ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ལ་དེ་ར་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པ་ཡང་། ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དག་ལས། གནས་ལུགས

434

༄༅། །ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་རིམ་དང་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་སྤྲོས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཅན། སེམས་རྒྱུད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོམས་དང་ལྡན
པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན། འོན་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་རྒྱུད་རིས་སྒོག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོན་ལས་འཇུག་པ་སྟོབས་དང
ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གཟུགས་མེད་དུ་རིས་སྒོག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་གཟུགས་ན་རིས་སྒོག་གཉིས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་གང་ཞིག །འདི་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ན་རིས་སྒོག་ཕན་ཚུན་དུ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་གཟུགས་སུ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་མི་བརྟེན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྟེགས་པ་དང་ཡ
བྲལ་བས་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་དུ་ནི་རིས་སྒོག་གཉིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་བརྟེན་པའི་གནས་རིས་སྒོག་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པའི
སེམས་རྒྱུད་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་བ་ན་རྟག་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཡང་གཟུགས་ཁམས་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་རྒྱུན་གཟུགས་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྒྱུད་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། སེམས་རྒྱུན་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས

436

༄༅། །ལུས་ངག་གི་མཚམས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ནི་གནོད་པ་རིས་ཀྱང་མི་གནོད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆགས་བྲལ་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་མཐུད་ཀྱང་ཡིད་འོང་མཐོང་ན་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་འོང་དེ་འདོད་ཆགས
ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚོགས་གང་དེ་འདོད། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་ནི། །འདོད་པ་མིན་ན་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་འདང་འདོད་སྤྱོད་ཅན་དུ་འོང་། །ཞེས
རྟོད་པ་བརྒྱབ་བོ། །ཡང་ཆོས་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་སོགས་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་པ་ཁམས་གསུམ་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་ལ་གཟུགས་སུ་འང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་དུ་ནི་ར་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས
གང་དག་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་སོགས་དང་ལྡན་པ་འང་ཡོད་དེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆགས་སོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁམས་རང་རང་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་རྟ་ལུའི་ཡིན་རིས་པ་ལ།
དྲིལ་ལུའི་ཡིན། དེའི་ཡིན་དང་། དྲིལ་བུའི་ཡིན་རྗེས་པ་ལ་རྟ་ལུའི་ཡིན་དེའི་ཡིན་གྱི་འདྲ་ལྟ་བུ་སྨི་རིགས་པ། འདོད་གནས་ལ་སྨ་བྲལ་བའི་འདོད་ཆགས་དེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་རང་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་ལྷ་གཞན་གཉིས་ཀྱང
དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ནམ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆགས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ཡོ། །ཡང་འདོད་པའི་སྒྱུ་ལ་སེམས་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་པ་རང་བཞུག་མི་རུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་མ་བྲལ་ན

438

༄༅། །སྨོས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞིར་བར་མཚམས་མེད་པར་ཁྱབ་ཅིང་སྟེང་འོག་ཏུ་ཡང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་ཡོད་པར་ཡང་ཟེར་རོ། །འདོད་པའི་ཁམས་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་བ་ཞིག་བཀའ
གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་འགྲོའི། གཞན་དུ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྟོན་པ་བཞིན་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བས། དེ་ཡང་
ཁམས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ལ། དེ་ལོ་ནི་འབྲས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ར་ནི་དམྱལ་བ་དང་སོགས་ཀྱིས་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་མི་དང་ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་རང་གི་མིང་གིས་སྨོས་ནས་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཁམས་ན་ལྔ་ཆར་ཡིན་གྱི་གཟུགས་གཅིག་དང་བཅས་པའི་ལྷ་
ཡོད་ལ། ཁམས་གཉིས་ན་ལྷའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེར་སྟོན་དུ་ལུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། ལྷ་མིན་གྱིས་ལས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕྲིན་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ལྷ་ཡིན་པ་ལ་ལྷ་ཡིན་ཀྱང་དམན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ལྷ་མིན་དུ་བརྗོད་ལ། སྨོན་དུ་དོན་བྱ་རྟུས
ཚུང་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ར་མི་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ལས་པས་ཡི་དྭགས་སུ་ཞེས་ཏེ། རྟགས་མ་ངེས་ལ། མདོ་སྡེ་ཉེར་བཞག་ལས། ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱུང་དུ་འགྲོ་དང་ལྷ་ཡི་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་ཞིང་བདེན་པ་མི་མཐོང་
བས་འགྲོ་བ་ཉུག་པར་འདད་དེ། སྨོན་དོན་སྟུས། སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་རིགས་ལྔ་བསྟན་པ། །ཞེས་སོ། །དྲི་ཟ་ནི་ལྷ་ཡིན་ཅིང་། གནོད་སྦྱིན་ནི་ཁ་ཅིག་ལྷ་དང་ཁ་ཅིག་ཡི་དྭགས་སུ་ཡིན་ལ། སྲུང་དང་མྱ་འཕྱེའི་སྲུལ་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ཁྱུང་ལ་སྟེ་དུད་འགྲོ་ཡིན་ཅིང་།

431

ས། དེ་ཡང་མ་ཚུངས་ཏེ། སྨྲ་སྟེ་གས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཤེམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ངོར་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ལ། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པའི་ཧྟ་ངང་དེ་འཛིན་ནེ་ཉིད་དཔྱ་ར་པའི་ཤོ་འཕང་དུ་འདོད་པས་ཐར་པ་པའི་ངོར་ཞི་དོན་དམ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་མི་
དམིགས་པ་པ་བས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལྟ་བའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་སྟེ་གས་བྱེད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་ཐར་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཤར་ཕྱོགས་པ་ཆེན་པོས། སྤྱིར་འཕོས་པ་བཞི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི། ཕྱང
སོགས་ལ་བདག་དང་གི་ཉོན་མོངས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན་པས་མེད་ཀྱང་། ཕྱིར་ང་ཙམ་དང་བདག་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། པདོད་ན། འཕགས་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་མ་དོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་པོ་མི་སྲིད་པར
འགྱུར་ཀྱི་དོགས་ནས། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རིག་ནས་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ
མི་འཇོག་ཀྱང་། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་ནས་གང་ཟག་དང་ང་ཙམ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་ར་གསུང་རབ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ།
བདག་ཆད་ཀྱི་དོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ནས། གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་དོགས་པ་དེ་འཇིག་ལྟ་ལ་སྣར་མཐར་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ལ་དོགས་བཟུང་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་ལྷན་ཐར་ལྟ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དེ་དོན་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ།

433

ཐུན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་སྨྲ་ར་རང་སྐྱོང་གིས་བཟུང་བ་ཕྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཡང་ཡང་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་མེད་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཕྲན་པའི་དབྱེ་བ་མང་དུ་བྱེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཆོས་མངོན་པ་སོགས་དང་སྤྲུར་བའི་བརྗོད་མ་ཤེས་པ
ཅམ་མ་གཏོགས་སེམས་བྱུང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྲ་མོ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་བློ་ར་འདོད་པ་ར་སྣང་བས། དག་དོན་མཆན་མར་འཛིན་པ་ལ་མཚན་མེད་པ་རྟོགས་པར་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །མདོ་རིན
དེ་ང་སང་དྲུག་པ་པོ་བཀའ་བརྒྱུད། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ། ཕྱག་ས་ཉིད་མ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྨྲ་བ་བསྲེལ་ཏེ། ཕྱིར་མཚན་པ་ངོ་ན་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་མེད་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བས་སྤྲོས་མཐར་ལྷུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ར་མཛད་མོད།
བརྟགས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོད་དུ་ངོ་པོ་མི་བརྗེད་ཙམ་ལ་གཞན་བསྒོམ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཞེས་པ་འདི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་པོ་ར་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱིར་མཚན་འཛིན་དང་། ཁྱད་པར་ཡོད་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བས་སྤྲོས་པ་ལྡི་མཐར་ལྷུང་བའི
རྟོགས་པའི་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྣང་བས་བཟང་བ་འཆལ་ལོ། །གྲོས་པ་འདི་ཉི་ཁྱར་ལས་མཆོད་ས་པའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཉིད་དང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡུལ་གང་དུ་ཤིབ་དེ་ར་སྐྱེ་ལ། ཡང་ཤིན་གཞན་མ་པ་ཏོག་མར་སྐྱེ་བ་ཞི་སྲིད་པ་བར་མ་དོར་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བོ། །གསུམ
བ་ནི། འདོད་གཟུགས་ས་སུ་སེམས་སྐྱེན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ན་འདིར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ན། གཟུགས་མེད་དེ་ར་ནི་རིས་མཐུན་པ་དང་སྲོག་དབང་ལ་དུ། ཡང་གིས་ནི་ལས་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་

435

ལ་བརྟེན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་སེམས་རྒྱུན་འཇུག་སྟེ། འཕེན་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ཅིས་སྤྱོད་པས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། རང་རང་གི་ཁམས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡང
ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆགས་པ་ཁམས་དེ་གཉིས་སུ་འཇོག་རིགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་སོར་གདུབ་དང་། ནེ་ལེ་ཤམ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དང་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་སོར་གདུབ་དང་། ནེ་ལེ་ཤམ་གྱི་སྐུ་དང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་འདྲ
དེ་ར་བརྗོད་དེ། གཞོད་པ་བྱ་རུ་མི་རུང་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཁམས་ནས་དང་ལྷ་ཕྱོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་པ་དང་ལྡན་ཅིང་། སྡོད་ཀྱང་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་པ་ར། ལུང་གི་ལ་བྱུ་ཡས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་གང་དེ་འདོད་པ་མིན། །
སྲེས་བུའི་ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་འདོད་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་གནས། །འོན་ཀྱང་བརྟན་རྣམས་ཁ་དེ་ལ་འདུན་པ་འདུལ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བཙོ་བྱེད་ཀྱིས་ལྷ་རི་ཞི་ལུ་ལ་སྨྲས་པ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་གི་ཡིད་འདོད་
པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་གང་དེ་བའི་དོན་མི་ནི། །ཀུན་རྟོག་འདོད་ཆགས་འདི་ར་འདོད་ཡིན་སྣ་ན། །དེ་ནི་མི་དགེ་རྟོག་པ་ཀུན་རྟོག་ཅེ། །དགེ་སློང་ཡང
ནི་འདོད་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ། ལྷ་རི་ཞི་ལུས་ལན་བཏབ་པ་དེ་ནི་འདོད་དེ། དགེ་སློང་གི་ཡིད་ཀྱིས་འདོད་པ་བསྟེན་པས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་བཏང་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གཞིར་བཀོད་པའི་

437

སྤྱི་ལ་སེམས་མི་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །སྤྱི་ལ་སེམས་འབྱུང་བའི་ཚེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་པ་འདི་ཞིག་གིས་འདོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་པ་སྤྱི་ལ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་སྤྱི་ལ་སེམས་ལ་ས་ཉམས་ནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྤྱི་ལ་པ་དེས་ཡིད་འཕྲོག་ནས་སྤྱི་ལ་སེམས་དེ་བཟང་པོ་སྙམ་དུ་ཆགས་པ་སྐྱེའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་ལ་སེམས་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེར་རོ་སྤྱི་ལ་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ནི་དེ་གཉིས་མི་སྤྱི་ལ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་པ་ནི་གཅིག་ཡོན་ནམ་ཟད་པ་ར་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་ཞི་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན
གྲངས་མེད་ཀྱང་དུ་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་དོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྡེ་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱོ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་ཙམ་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་
དོར་སྐྱེ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་འཕེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་ལས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། བསྐལ་པ་མཐའ་ལས་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ཡོད་དུ་གནས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཐུང་ངུ་ར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས
མདོར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བློ་འདོགས་པ་དང་སྤྲུ་ར་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་མ་རྟོགས་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ། ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་བློ་གྲོས་ཆུང་ངུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིམ་ངེས་པས་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་ང་ཤར་བ་ར་མ་གྱུར་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་ལྟ་ཅི

439

སྲིད་པོ་མི་འཇིག་འབྲུག་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་རྣམས་ནི། དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྟོང་དང་། སྲིད་པ་བར་མའི་རང་བཞིན་དག་ཀྱང་ཡིན་ནི། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་རང་ངོ
ནས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་འཆོས་པ་ར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ནི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉི་གཅིག་པོས་ཀྱང་ལྔ་ཆ་ར་གྱི་ལམ་བསགས་པས་འགྲོ་བ་ལྔ་ཆ་ར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་དགེ་མི་དགེ་ཡིན་ན། དགེ་ཅན་
པ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། འགྲོ་བ་མ་བསྡུས་པ་ར་ཐལ། འགྲོ་བ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཚོམ་བརྗེས་པ་ར་འགྲོ་བ་འཕོ་བ་ར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདོད་པ་འདི་མི
ལྷ་ལའི་རྒྱུད་པ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པས་ལྷ་མིའི་གཞི་མཐུན་ལ་སོགས་པ་ར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟོང་མིན་ཏེ། ཕྱག་རྣམས་ལས་དང་མཐུན་པ་ར་དེ་ར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ལྔ་ཚོས་ཅན། བར་སྲིད་དུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་བར
སྲིད་ནས་བསྡུས་པ་ར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྐྱེ་གནས་བཞི་ལ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི། འགྲོ་བ་ལྔས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྡུས་ཏེ། གང་མ་བསྡུས་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བསྒོམ་མ་བྱུང་བ་ཞིག །སྲིད་པ་བར་མའི་མིག་འགྲོ་བ་ལྔའི་མིག
ལས་ཡོགས་ས་སུ་བསྟན་པ་ས་ཀྱང་བ་ར་སྲིད་འགྲོ་བ་ས་མ་བསྡུས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་སྲིད་པ་བདུན་གྱི་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་བར་མ་དང་བཅས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་ནི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དགེ་མི་དགེ

440 ཕ། མདོ། [illegible]

༄༅། །ཞི་དེ་ཉམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ལ་ཐུབ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དམྱལ་བ་པའི་ཟག་པ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས། དམྱལ་བསྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་རྣམས
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་བཞུས་དང་དབང་དང་ཡིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གྲུབ་ནས། དམྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི
གྲངས་སུ་འགྲོ་འོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་དམྱལ་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲོ་བ་དག་མ་རྩི་ས་ཡུང་ལ་བསྟན་ཡོད་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱུས་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་ལམ་སོ། །སྤྱིན་དང་སྐྱེགས་མ་ནི་ནི་སྣང་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས
ཀུན་ནས་བསླངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞིན་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞུང་ལ། འགྲོ་བ་དག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཏབ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འགྲོ་བ་ལ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་སྨོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱལ་སྨོམ་སྤང་རྣམས་དང་
ཀུན་འགྲོ་སྨོན་སྤང་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་རིགས་པ་ལས། གཞན་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ཅར་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བཤད་འདུག་པས་འདི་ལ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཡན་བཏབ་དྲི་བའོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤང་བྱ་རིས་ལྔའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། འགྲོ་བ་ཉིད་
མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་ལ་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ཡོད་པ་ལ་འགྲོ་བར་བཏགས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དམ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་འགྲོ་བ་བང་བསྟན་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་པས་དེའི་ཉེ་འཁོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར

438 445 446 447

442 ཕ། མདོ། [illegible]

༄༅། །བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བ་དོན་ལ་བཞི། ²རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བསྟན། ³སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་དགུ། ⁴རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་པ་བཞི། བརྟན་དང་བཞི་བཞི་སྦྱོར་བཞི་ཕྱུང་ང་བོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་འདི་ཉིད་དུ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྣམས་དང་ལྷ་ཁ་ཅིག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དང་པོ་འོ་ཞེས་སོ། །མི
དང་། འདོད་ལྷ་དང་། ཉི་འོག་པ་ལྟར་ངན་སོང་གཏན་དང་པོ་གནས་རིས་གསུམ་དང་། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚངས་ཆེན་ཚངས་མ་དུན་གྱི་གནས་པ་ལས་གཞན་མིན་པས་གནས་རིས་གཉིས་དང་པོར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཏོགས་ལུས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ
དང་སེམས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལུས་ཐ་དད་ལ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་གང་དག་དང་པོར་བྱུང་བ་དག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི
གནས་པ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་པས། ཚངས་ཆེན་དང་འཁོར་རྣམས་མཐུན་དང་དོགས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ཐ་དད་ཅིང་དང་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་བདག་ཅག་ནི་ཚངས་པས་སྤྲུལ་ཏོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ། ཚངས་པས་ཀྱང་འདི་རྣམས་བདག་ཅག་གིས་སྤྲུལ་
སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་གོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་ན་ཚངས་ཆེན་གཅིག་པུ་སྐྱེས་ཏེ། རང་ཉིད་རིང་པོར་གནས་པ་དང་། ལྷ་གཞན་མི་སྐྱེ་བར་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྐྱོ་ནས། བདག་ཅག་ལ་བས་ཉམས་པའི་ལྷ་གཞན་ཡང་འདིར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ

444 ཕ། མདོ། [illegible]

༄༅། །དང་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་དངོས་ལ་ཞི་རིམ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པས་སྐྱོན་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེས་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡིད་བདེ་བས་སྐྱོ་བས། ཁ་ཅིག་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བའམ། མདོ་
སྡེ་བ་ལྟ་བ་དག་ནི་གཉན་དང་པོའི་སྟོང་མི་འགལ་བས། ལྷ་གཞན་ནི་དག་དེར་ཡང་མི་འོང་བར་སེམས་ཤིང་ཕྲ་ཞིང་། གཞན་པོ་ཆགས་ལ་འཇིག་མཐོང་བ་དག་ནི། ཤེ་སྦྱོག་ས་པ་དགའ་མ་འཇིགས་ཤིག །མེས་ནི་གཡོན་ཡང་ཚང་བའི་འཇིག་རྟེན་བསྲེག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དངངས་ནས་འཕྲིན་པས་མི་ཤེས་པ་རང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བཞི་པའོ། །ཞེས་པས། ལུས་འོད་
དུ་འདྲ་བར་གཅིག་ཅིང་དེ་བ་ཞུ་བྱེད་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་ལ་གནས་པ་ཉེར་བསྡོགས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དག་གོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱུ་བར་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་དགེ་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་ཉེར་བསྡོགས་དང་
དངོས་གཞིས་བསྲེས་པའི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་གཅིག་པའོ། །ཡང་མདོ་ལས། རྫི་སྒྲ་དང་སྦྱ། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷ་དག་གོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་པ་ལྔ་པའོ། །ཞེས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལྷག་གཉིས་

442

446 ཕ། མདོ། [illegible]

༄༅། །རང་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་བཞི་ཡང་སྟེ། ཞེས་བ་བཞི། རྣམ་ཤེས་གནས་པ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ། །ཞེས
འབྱུང་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཟག་དང་བཅས་པ་ཡི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གིས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ར་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་དང་། ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ན་རེ། གནས་པ
པོ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། གནས་པ་པོ་གནས་པར་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཉིད་རྒྱལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དེ་གནས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྔ་དང་མ་ཉེན་པའི་རྫུ་ལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་འབམ་གནས་དགོས་པ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ
དེ་ལྟར་འཇུ་ལ་གཅིག་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱབ་འདོད་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་པ་བདག་དང་ཚང་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དུན་ཞུང་ཕྱིའི་རང་བཞིན་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་གཏོང་དེ་ལྟ་མིན
མི་ན་ཏེ། མི་ལ་སོ་ཞེས་རིས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་བཅུས་པའི་གཟུགས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་བྲག་མེད་པ་རེ་ཅིག་ཏུ་བསྐུམས་པའི་དེ་དོ་བོར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དག་ལ་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པ་བརྟན་དུ་ཐུབ་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཕྱུང་སོགས་རྣ་དབྱེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཏེ་ན་དང་མ་རྩོད་མཐུན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱིད་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་འཕེལ་བ་ཞིག་ལོག་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་ཞིན་པས་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་གནས་པར་རམ་བཤད་དོ། །རྟེན་ལས།

448 ཕ། མདོ། [illegible]

༄༅། །སོ། །འཛམ་ཏེ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཤི་ནས་ལོང་སོགས་མིན་པ་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་ཡན་ལག་ཉིད་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེ་གནས་དེ་ནི་ཕྱུ་ཤ་ཀ་གིས་རྒྱ་མཚོ་པས་ཕྱིར་མཛེས་པར་གྲུབ་པའོ། །དེ་འང་ལྟ་དང་དམྱལ་བ་འདི་ན་རྫིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ
ལ་གསུམ། ¹མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་བཞི་ལྡན་པ། ²དམྱལ་བ་དང་ལྷ་སོགས་ལ་གཅིག་ལྡན་པ། ³ཡི་དྭགས་ལ་གཉིས་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་བྱས་མི་སྟོང་སྐྱེ་བ་ནི། ཚོང་དཔོན་གྱིས་ཆགས་པ་བརྒྱ་མཚོའི་དོན་ལས་སུ་བུ་བུ་དགེ་དང་བཅས་པ
ལས་སྐྱེས་པ་གནས་བརྟན་སྟག་དང་ཉེ་སྟག་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ལེན་གྱི་བཙུན་མོས་སྒོང་ང་ལྔ་བརྒྱ་བཙས་པ་ལ་བརྒྱ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲ་གྲགས་ཀྱི་ཕྲུ་བ་སྟོང་ཞིག་གིས་བུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་བདེན་གྲགས་པ་བུ་ལྔ་བརྒྱ་བཞིན་ཏེ། མགོ་ནས་སྐྱེས་པ་ལས་ལྟ་བུ་དང་། དོན་མ་ལེན་ལས་སྐྱེས་པ
ལ་སྦྱང་དང་མཛེས་པ་དང་ཉེ་མཛེས་དང་ཤིང་འབའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དང་ཀ་སྲ་སྐྱེད་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཡི་སྐྱེད་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་དང་། དཔལ་ལྡན་མི་ཉིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བུང་བཞི་སྟོང་པ་ལས་དང་། རྒྱལ་རིགས་གྱི་སྟོང་
པོ་ལས་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །འཛམ་སྐྱེས་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་རྣམས་དང་འཕགས་པ་ཉེ་བར་མཆོག་སྤྱིད་ལྟ་བུའོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་གསུམ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །བཞུ་སྐྱེས་ནི་ཀླུ་དང་བ་དང་བ་རབ་ལ་བཞུ་ཅེར་
བར་མ་བརྗོད་ན་ཏེ་སྐྱེ། །ཞེས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་དྭགས་ཀྱང་འཛམ་ལྟས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་འདོད། །ཅེས་པས། མོ་གཅིག་ཡི་ཡུ་ཡི་དྭགས་མོ་ཞིག་གི། བདག་གིས་མཚན་མོ་བུ་ལྔ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིན་མོ་ལྔ་བཙས་ནས། །བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ཟ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

441
ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་སྒྲིབ་ནས་འགྲོ་སྒྲིབ་ལོགས་སུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ན་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ཀས་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ"""
གཉིས་སུ་གསུངས་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་པ་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བ་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཐ་དད་དུ་བསྟན་ནི། འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བར་སྲིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་སྲིད་དུ་
ཐལ། འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ཤེས་ཤིང་ཐར་དང་དུ་བསྟན་པ་རམ་ཚང་ལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་བར་འགྲོ་བམ་ཁྱབ་སྟེ། བར་སྲིད་ནི་བགྲོད་བྱ་ཡུལ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་འཕོ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་བ་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་ཐལ།
འཆི་འཕོ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། འཆི་འཕོ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་གཟུགས་མེད་ན་སྟོན་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་འགྲོ་བམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི"""
པར་མ་ངོ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་རི་ཡི་ལུགས་རྣམ་སྨིན་གྲུབ་ནས་ཞེས་བཤད་དེ། རྣམ་སྨིན་ལོན་ཞེས་མ་བཤད་པས་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཁྲི་སྲུལ་ཚེས་དེ་དག་མ་གཏོགས་དམྱལ་བ་པ་མི་དམིགས་པའི་དོན་ནི། དེར་གང་ཟག་གི་ཧྲུལ་སུ་སྐྱུར་པའི
དམྱལ་བ་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲི་སྲུལ་འགྲོ་བམ་སྲིབ་ལྟུང་བ་བསྟན་པ་བོན་ར་འདོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཅིག་རྣམ་སྨིན་པོན་དང་། གཞན་རྒྱུ་མཐུན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་མིག་འགྲོ་བས"""

443
བཏ་པ་པ་དང་། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་དུ་ལྟ་དག་སྐྱེས་པས་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་ལ། ལོར་དག་ཀྱང་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་ཚོང་ས་པ་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་བརྫུ་ཞེས་བཅིག་པའོ། །ཤོན་ལ་སོར་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག
ན་རེ། དེ་འོད་གསལ་ན་གནས་པའི་ཚེ་མཐོང་བ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་ནས་རྒྱུར་འཛིན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པས་གཉིས་པའི་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་ན་གཉིས་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་མི་ནུས།
ཐོབ་ན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཚངས་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེར་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བར་མའི་ཚེ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་འང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ཚངས་པ་ཚེ་རིང་ཞིང་དུས་རིང"""
པོར་གནས་པ་དང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་མཐོང་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ཕལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ན་ལ་མི་བཀོད་པས་བར་སྲིད་ཡུན་ཐུང་ལ་ཤེས་པ་ཡུན་ཐུང་བས་ཚངས་པ་རིང་དུ་གནས་པ་མཐོང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་རང་སའི་སྔོན་གྱི་གནས
དྲན་པའི་སྐྱེ་མཆོག་གིས་དྲན་པ་ལས། འགྲོ་བ་ཀུན་དུ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལས་འཁྲུངས་པར་ཐོས་པ་ལས་ཀྱང་དྲན་པར་བཤད་དོ། །ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་རྣམས
སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་གསུམ་པའོ་ཞེས་ཏེ། འདིར་མཐའ་སྐྱོན་པས་གཉིས་པ་མཐའ་དག་གོ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར། སྔོམ་ལས་བཟློག་དང་ཞེས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་རྣམས་ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདོད་པ

445
ཀྱིས་ཁ་བསྒྲངས་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་དང་བཅས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་ཅིང་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས
པ་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་གཟུགས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་དང་གཟུགས་མེད་ན་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་རྩེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་མིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གཏན
བཞི་པ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་སྲིད་རྩེ་ན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་རྣམ་ཤེས་དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངན་སོང་བ་ནི་དེར་གནས་པར་མི་འདོད་པར་གཏོང་དུ་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འདུ
ཤེས་མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་གཙང་མར་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་དེ་གཞན་ན་གནས་པ་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། དེར་གནས་པ་གཞན་དུ་བསྐྱོད་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ནི
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་རྩེ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་དང་། སྲིད་རྩེ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར
བཤད་དེ། འདི་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དགའ་བས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ངན་སོང་རྣམས་སེམས་ཅན་དགའ་བས་གནས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལ་ཚོན"""

447
གནས་པ་བཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཉེར་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་རང་སའི་སྲིད་བཅས་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཆུ་བསྟན་པས། དེ་ཉིད་ཞིང་དུ་བརྗོད་པ་མིན་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་དང་རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ས་བོན་དེ་ལྟ་ན་ཡི་ཞིང་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ
མཐོང་ལ། རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་མེད་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བདུན་གྱིས་བཞི་བསྡུས་སམ། བཞིས་བདུན་བསྡུས་ཞེ་ན། བསྡུ་བ་མུ་བཞི་ཡི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མུ་དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་དང་། ཕུང་པོ་གཉིས
པ་ནི་ངན་སོང་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ། སྲིད་རྩེའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་། བཞི་པ་ངན་སོང་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་རྩེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་སྐྱེ"""
གནས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ། གང་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ། གང་གིས་འཇུག་པ་བར་སྲིད་ཀྱི་བཤད་པ། དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། འགྲོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ
འཁོར་བ་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྒོང་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་སོགས་པ་བསམ་པས་དོན་དང་ཞིང་དང་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཚོལ་ཞིང་འདི་བར་འཇུར་བས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་མོང་བའི་ཆོས་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གནས་དེ་ནི་ཞིང་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྒོང
སྐྱེས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་ངང་པ་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་སོགས་སོ། །མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་མའི་ལྟོར་ཕྲུ་བརྟུམས་ནས་གནས་པ་སྟེ། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དྲོད་བརྩན་ཅི་དྲུལ་འབྲང་དྲུས་པ་ལ་སྲོག་ཆགས་པ་སྟེ། སྲིན་བུ་སྦྲང་བ་སོགས

449
བདག་ཕྱི་ཚོམ་པ་མེད། །ཅེས་སྨྲས་སོ། །ངང་པ་གིས་བརྫུས་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་པ་བཟུང་ངོ། །སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དང་ནས་བཟང་བ་ནི་བརྫུས་སྐྱེས་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གཟིགས་པ་སྟེ། ཉེར་སྦྱར་གྱི་རིགས
ཆེན་པོ་ཚོགས་པ་བརྒྱུད་པ་དང་། འཁོར་ཡོངས་སྒྱུར་བའི་རིགས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྒྱུ་དད་པ་སྦྱིན་པ་ཡི་ཆོས་བཅས་པ་ཕྱི་འབྲལ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་གྲགས་སྐྱེ་བ་ལ་དང་བ་སྟོབ་པ་ཞེས་སྐྱབ་དང་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཤུལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བར་ལ་ལས་ཀྱིན་ཏུ་ཀྱི
མཆན་པ་མི་རུང་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཡི་སྐྱ་བྱི་ལུགས་གཙང་མ་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་འདྲེན་པ་དེ་ཕྱིར་སྨྲ་མ་སྟེ། སྟོབས་བྱང་སེམས་སྲིད་མཐའ་བ་དང་ནས་སྟོན་པས་ཉིན་གྱིས་བལ་བ་ཕྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །ཡང་ན་སྲིད་མཐའ་བ་ལ་ནས་དཔལ་ཉིད་མཐོན་གྱི་ར་ལས་ཀྱི་སྲུབ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ
གནས་པ་ཞིག་དང་རུང་དུ་སྐྱེ་བས་ན་པ་ལ་དབང་པོ་བ་དེའི་ཕྱིར། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཡོངས་ནས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་ཆད་པ་དང་དང་དེ། །མཆན། རིགས་དང་གདུང་རྒྱུད་ལྡན་པ་ནི། ཡུ་སྟེ་ཡུམ་སྐྱ་རི་སོ་ག་སྒ་ཀ་ར་ཞབ་བ་ནི། གཙེ་རྒྱུག་ཉིད་ཀྱི་བུའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྐྱུ་མ་ག་ན་ནི
ཏ་མ་ཞེས་དང་། གཞན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཆུ་ལ་མ་ཁ་ལ་དེ་ལྷ་སྤྱི་གཞི་བརྩུང་ནས་འདི་ཉེན་ཟ་ཞོ་སྨྲ་བསྒྱུ་ཅེ་རབ་ནང་ཞེ་སྐྱ་སྟོང་ཉེ་རིག་མ་སྒོང་བའི་ཚེ་ན་རོ། །ཁྱེ་སྒྲུ་ནི་མང་ལ་སྐྱེས་མཐོང་པའི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཚད་དེ། རིང་བསྲེལ་སྐུ་གདུང་དུ་བཞུགས་པའི
ཕྱིར། བརྫུས་སྐྱེས་ནི་ཁུ་ཁྲག་ལ་སོ་སྒྲུབ་བ་མི་ནུས་པ་ཀ་ཡང་འཆི་བའི་ཚེ་ལུས་མི་གནས་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ། །ཤྩོན་པོ་ནི་ཕ་ཀ་དེ་ཞི་རིགས་སྟེ། རིང་བསྲེལ་ནི་ཤི་ན་ཡན་ལག་སྤྱོད་བའི་སྐུ་གདུང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དོན་སྨྲ་བརྫུས་སྐྱེས།

450

ཕ། མངོན། [illegible]

༄༅། །འཛུམ་སྐྱེས་ཀྱི་སྨྱ་བ་འཕྲིང་གིས་བཟང་འཚིའི་ཡིད་དུ་འཕྲེན་པ་ར་གསུང་ཞིང་། ཟ་ངོ་ཞེས་མ་གསུང་ངས་པས། བཟང་བའི་ཕྱིར་འདྲེན་པ་འམ། མ་ཤི་ངེ་པ་ར་དུ་ཤ་ཟ་བ་འ་ཏེ་དགེ་ཤི་ན་པ་ཤ་མི་སྣང་འབས་ཟློས་པ་དེས་ཚེ་མ་པ་ནི་མིན་ནོ། །སྐྱེ་གནས་ཀུན་གྱི་
ནང་ནས་མང་བ་ནི་བརྫུས་སྐྱེས་སོ། ལྷ་དང་དམྱལ་བ་བའི་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་། ཧཱ་འགྲོ་ཡི་དྭགས་མི་ཏི་ཕྱོགས་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་རིམ་སྲིད་ལ། ངོ་བོ་སྒྲ་བཤད་དང་དབྱེ་བཅས་པ་དང་། ཤ་རྫུགས་སོགས་ཀྱི
ཕྲད་པ་རོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། ངོས་གཅོད་དང་། སྒྲ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ར་བར་སྲིད་ཅེས་བཤད་ནས་པ་ར་སྲིད་རང་ཅིག་ཞེ་ན། འདིར་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུན་རྒྱུད་ཀ་ལ་ཞིག་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་ཆོས་ཅན། བགྲོད་དུ་ཞིག་ཡུལ་དུ་ཕྱེ་ཅིང་ཐུང་བ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འགྲོད་པ་ར་བྱ་བའི་ཡུལ་མི་དགའ་གཟུགས་ལས་གྲུབ་པའི་འབབ་ངས་ཤིད་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་མ་ཕྱིན་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱེད་ལ། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ།
ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་དང་། །དགག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། ཉེ་ཀ་ཞུ་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྒྲེ་བ་གཞན་ལ་འཆི་སྲིད་ཆད་མཚམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་བའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་པོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གཟུགས
ཆོས་ཅན། སྲིད་པའི་རྒྱུན་བར་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལུགས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སོ་སོ་ནས་སྐྱུ་སྒྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་སྐྱོང་བ་སྐུལ་མ་ཆོག་ས་པ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་དང་རྒྱུ་ཡི་འབྲས་ས་སྐྱེ་ཉིད་དུ་ཚོས་མཐུན་པས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ
སོ་སོ་ནས་པར་སྲིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཕྱི་ལ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམ་ཤེས་སྤྲོས་ཏུ་ཅན་ཡིན་པས། སྐྱོན་ཅན་ལ་ལུས་པས་མངོན་པ་དང་མ་དད་པ་ལས་མ་ཕྱུ་སྟེ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཅིང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཕྲེང་ཆོས་མཐུན་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ

452

ཕ། མངོན། [illegible]

༄༅། །ཁ་དོག་དང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཁ་དོག་གཉིས་གོ་ས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་རེས་མཐུན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་པར་ཡོད་ན་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། མེ
ལོང་གི་ནང་དུ་ཟླ་དཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱུང་བ་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་གཟུགས་བརྙན་བརྟེན་ཆོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྟེན་དུ་མེ་ལོང་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པའོ། །ཡང་མེ་ལོང་དང་མཚོ་ཆུའི་ནང་གི་གཟུགས
བརྙན་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། མཚོའི་དཀྱིལ་གྱི་ཆོད་པའི་ཟུར་ཕྱོགས་ཀྱི་མིས་རང་གི་མདུན་གྱི་རྩེ
ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་གི་གཟུགས་བརྙན་གཞན་མི་མཐོང་། ཕྱི་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མདུན་གྱི་རྩེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་གི། གཟུགས་བརྙན་གཞན་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐམས་གཟུགས་གཅིག་ལ་ལྟ་བ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག
མི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲིབ་མ་ན་འདུག་པའི་མེ་ལོང་གི་ངོས་གཅིག་ན་དང་ཆོས་ཅན། ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་ཡུལ་དུས་ལྷན་ཅིག་ན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་གཅིག་ན་དང་ཆོས་ཅན། ཡུལ
དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེ་ལོང་གི་ངོས་དང་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་གཟུགས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སློབ་ཡུལ་ཟུར་ལྟས་པས་ལྟ་ར་ཡང་མེད་དོ་ཅེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་འདར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་ཡུལ་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་ནི་སོ་རང་གར་གི་རྡུལ

454

ཕ། མངོན། [illegible]

༄༅། །དང་ ཆུ་ཤེལ་ལས་ཆུ་འབྱུང་། སོ་ཕབ་ལས་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་ཚུལ་ཤེས་པ་རང་ལ་ཞེན་པས་བཀོད་སྣང་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལྟར་ན་བས་མ་ནུས་ཏེ། མེད་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་སུ་སྣང་བ་བསླུ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་སྣང
ཐམས་ཅད་བསླུ་ཆོས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལ་བསླུ་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །རྟོགས་པས་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་འཁྲུལ་ད་ཞིང་སྣང་གྲག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི
མཐུན་དཔེར་རབ་དཔྱོད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །འདི་ཡང་ཞར་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་རེ་མིན་པ་ནི། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། བྱད་གཟུགས་ཀྱི
རྒྱུན་མིན་ཏེ། མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཞིང་བྱད་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་དང་། བྱད་གཟུགས་དང་། རྣལ་མ་ཉམ་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་ནི། རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་མེ་ལོང་དང་བྱད་གཟུགས་གཉིས
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ། འདིར་ནི་སྐྱེ་སྲིད་ཆོས་ཅན། འཆི་སྲིད་དང་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། འཆི་སྲིད་ལས་གཞན་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཁུ་ཁྲག་སོགས་མིན་ཏེ། བརྫུས་སྐྱེས་རྣམས
ཁུ་ཁྲག་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ~~།གཉིས་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི།~~ མཆིམས་ཆེན་པོས། སྲིད་པ་ཡི་བར་དུ་ང་དང་ན་ལ་དྲི་ཟ་དང་། །རྟ་ཡི་ཉི་ཕྱིར་མི་མཐོང་བ་དང་། །འགྲོ་སྨོན་སྐྱེ་ལམ་པའི་ཚིག་གཞན་དག་ལས། །སྲིད་པ་བར་མ་ཡོད་པར་གསུངས། །

456

ཕ། མངོན། [illegible]

༄༅། །མངོན་ཤེས་ཅན་བར་སྲིད་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་བར་སྲིད་ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ཡུལ་ཐག་རིང་མི་རིང་། དུས་ཀྱི་ཆད་པ་ར་སྨུར་མི་སྨུར་ཀྱི་བར་འདའ་བ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན་འོག་མའི་མེ་ཆུང་དང་ས་ཁྱབ་བཞིན་མྱུར་དུ་འཆི་བ་དང་། ཚོགས
ཀྱི་ཚོགས་གནས་དུ་ཡར་བཞིན་དུ་སྨུར་བ་མིན་པར་འཆི་བ་དང་། ཡར་ནས་ས་ལ་མ་ལྷུང་བར་ཚེས་རིམ་ཞིག་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བས་དུས་ཀྱི་དཔེ་གསུམ་དང་། བར་སྲིད་ཁྱུ་བ་ཞིག་རིང་བ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པ་རང་སྐྱེ་ལ་བ་དཔའི
ཚོད་བྲལ་བཅོམ་པ་ལོ་ཞིག་མི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དཔེ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་མ་དོ་ཞིག་ལྟ་ཞིག་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་འདའ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་མི་སྲིད་པའོ། །ལུས་ཆེན་བོ་བ་ན། བར་སྲིད་མ་ཆུང་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ཀྱི་བར
རིག། ཚངས་འདུན་གྱི་ལྷའི་དུང་འགྲོ་མ་རྟེ་བབ་ལ་དང་བུ་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ཤུངས་བས། དེའི་ཕྱིར་ད་བར་ཀྱི་ས་བདའ་བ་གསུམ་བཤད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བཤད་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་ར་ས་ཐོན་ཀྱི་ལམ་ས་ཅན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ན་ཀུན་སྦྱོར་ལྷ་གྲས
སྤྱང་ས་ཤུ་ས་ཉ་བ་ང་བ་དབང་ཉེན་དང་། ས་བོན་པོ་ད་ལ་ཡུལ་ཀྱི་འདོད་ཉེས་ཀྱི་རྩེ་བ་དེ་དང་བ་ར་འབྲེལ་པ་པའི་རླབས་པ་ས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པས་ས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ར་འདའ་བ་དབང་པའི་ཐོང་ང་། རྒྱུད་ངང་དང་འབྲས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ར་རྟོག་པ་མངོན་དུ་བྱུང་ཀྱིས་སྐབས་པ་ས་གཉིས་པ་ཡོད་བ་ཀ
ནས་པ་འདབ་བ་དབང་ཉེ་ལ་ལམ། ཡང་ན་བར་འདའ་བ་གསུམ་ནི། དང་པོ་གཟུགས་ས་སུ་རི་ས་མཐུན་སྣང་ཞུགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟའི་འཁོར་པ་སྐྱོང་ངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཏ་ཐལ་པ་ཞུགས་པ་ཙམ་ནས་འདའ་བར་པའོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་འདས་པ་ནི་ཚེ་ཞབ་ལ་ཚེ་རབ

458

ཕ། མངོན། [illegible]

༄༅། །འབྲིན་མེད། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཏེ། །ཚིག་ཡོད་དོན་རྗེ་གདོན་ཡོད་ཚིག་མེད་ཅེས། །དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་མཚོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་བཤད་བཟང་དོ། །ཡོ་ཏེ། ཁོན་མ་དོ་ལས།
སངས་རྒྱས་ཀོ་འོད་སྲུང་གི་ཉན་ཐོས་མཁས་མཁས་མགུལ། བདུད་ལྕུན་འབྱིན་བྱེད་ཏེ་ཅེས་པ་ས་དེ་ངོ་མ་གོ་བཅག་པ་ས་དེ་ལམ་རང་ལ་ས་པའི་སྔ་དུ་བྱུང་ས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་བོར་ནས་མཐའ་མེད་དུ་སོང་གསུངས་པས་བར་སྲིད་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བར་སྲིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གསོན
བཞིན་པ་ར་ལུས་དམྱལ་མེས་འཚོས་ནས་ཤི་སྟེ་སྲིད་པ་བར་མ་ས་མཐར་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ན་ས་མཐོ་ཀྱི་ལམ་ས་སྤྱི་ར་བོ་ན་རྗེ་ས་པ་ཏ་ན་ས་ལུས་འདོར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ར་མཐོང་ཆོས་ལ་འཕྲོད་པའི་ལས་དང་པོ་ར་སྨིན་ནས། སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འབྱུང་ངེ་ཕྱིར་དཀྲུལ་བ་ར་སྨིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཚམས་མེད་ལྔའི་ལས་བྱས་པ་ཕྱིད་པ་ལ་སོགས་ན་དེ་མ་ཐག་པ་ཏུ་དམྱལ་བར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མ་ཆད་པར་སྐྱེས་ནས་ཉེད་འབྱུང་བ་པོ་ཡིན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་ཞེ་ན། ལྷ་པོ་ནང་ཆེས་པ་སྐྱེ་ཤིག་ཅིག
སོགས་བྱས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཐག་ཏུ་ཡིན་གྱི་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་གསོན་པོར་འདུག་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚམས་མེད་བྱས་པ་བའི་སྲིད་པ་བར་མ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནས་ལ། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་ས་ནི་མ་ཟིང་བ་ས་སྐྱེ་ཞེས
པའི་ཚིག་གཙོ་མ་ཡང་འབྲེལ་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་ཞིག་ན་ཚོད་ཏེ་ལ་ཞིན་ཤ་ར་འབབ་དང་། །ཆུ་ཡི་ནང་ཏེ་ཡི་ཞིན་ཏེ་འདྲ་བ་དང་ཞིན། །བར་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ཆུ་ནང་ཟུང་ཡོད་ཞིང་ཆད། །སྐྱེས་པ་ལ་ཉལ་རྒྱུ་ག་ཞིང་ཚང་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཅུང་བར་སྲིད་མེད་པ་མཚན་ཏེ། ན་ཤུ་སོ་ས་ཀྱི་སྲི་འི་ནང

451 ཀ་སྐྱེ

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྟགས་དཔེ་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཞི་རྒྱུ་ནུས་མཚང་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། འབྲས་བུའི་རྒྱུན་བཞིན་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་རྒྱུ་ན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་སྟོན་གོང་
སྔོན་གྱི་འབྲས་རྟགས་སོ། །མདོར་ན་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་པར་བར་སྲིད་མེད་ན་ཤི་འཕོས་ནས་མ་ཐག་མེད་དང་འཕྲུ་གནས་སོགས་ཡུལ་ཐག་རིང་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་མ་སྐྱེས་པ་གྲོད་མི་རུས་པ་དང་། ཤི་བའི་ཡུལ་དེར་ཡུལ་གཞན་དང་…
རིས་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་འང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འགྲུབ་ན་ཡུལ་སོགས་འཆོལ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། 450 གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་རྒྱུའི་རྒྱུ་ནི་བར་ཆད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཡང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལོང་གི་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་བར་ཆོད་བཞིན་པར་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་སྲིད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་བར་ཆོད་པར་སྐྱེ་འོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པའི། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཆོས་ཅན། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་བར་ཆད་པ་ལས་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་གཟུགས་བྱུང་བམ་ཡིན་པར་ཐལ།
གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པས། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མི་སྲིད་པའི་རྫུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་སུ་གྲུབ་བ་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་། རྒྱུན་གྱི་བརྒྱུད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རྟགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པར་དཔེན་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུན་ཆད་པའི་འབྲས་བུ་དཔེར་བཀོད་དུ་ཐུས་པའི་ཕྱིར་རོ། 450 །གསུམ་པ་ལ། ཚོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། 452 དཔེ་དོན་མི་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད། དང་པོ་ནི། མེ་ལོང་གི་ཡུལ་གཅིག་ནང་ཆོས་ཅན། མེ་ལོང་གི

453 ཀ་སྐྱེ

ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ལྟ་བ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་བཞིན་མེ་ལོང་གི་ནང་ན་གི་འདོམ་གཅམ་གཞལ་བའི་ས་ན་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཞིག་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་ལྟ་བའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་གཟུགས་དེ་གཞན་དུ་རྒྱང་གྲགས་ལ་སོགས་
པ་བ་ཟད་ན་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མེ་ལོང་ཉིད་བྱད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྫུར་ན་གཉིས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་དཔྱད་པ་འདི་རིས་ཞི་གྲུབ་པ་མཐའ་བརྒྱ
ཅན་ཞི་དེ་སྟེ་མོ་ར་ཕྱོགས་པ་སློབ་དཔོན་ཀུན་རྐྱང་ལ་བཟླས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གཉིས་སྦྱར་དབུ་མའི་ལམ་ཆེན་པོ་དེ་རང་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པའི་དཔེར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པའི་གཟུགས་བརྙན་པ་གོ་དཔའི་ཉིད་དང་དེ་ཡང་གསལ་བར་མཛད་སྣང་བས་འདི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེ་ལོང་ལས་བྱུང་མ་ཐུབ། ལྟ་བ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འཕྲད་པའི་རྐྱེན་སྦྱོར་བས་ལས་མེད་པ་བཞིན་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་དེ
ལ་རང་ཅིག་གི་ཏོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དང་བཞིན་མཐོང་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་ཀྱང་། དེ་ལ་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་མེ་ལོང་དང་སྐྱེས་བུའི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྫི་ཞིག་ཏོན་ལ…
མེད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཚོགས་པ་ལས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་སྣང་བའི་འདི་ལྟ་ཉེ་རྟོགས་བྱེད་ནས་མ་བྱུང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས། རང་བཞིན་བདེ། འདི་ནི་བུས་པའི་སས་མ་ཞིག་ཞིས་མི་ཤེས་པ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། འགྲེལ་པར་དབུ་མ་པ་ལ་མ་ཁྱིས་ལྟ་བུ་ལེགས་ཤེས། ཤིང་གིས་མི་ཤེས་པ…

455 ཀ་སྐྱེ

ཞིག་སྟོན་ནུ་མངོན་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་ནི། མཐུ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་མིང་ནས་བོས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། མགུར་བྱ་བ་བླུན་མས་མགུར་བྱ་བ་མགུལ་པ་དང་འཁྲིན་པ་ནས་སྟོན་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རང་མིང་གིས་རྗེ་ལྟར་བོས
ཞེ་ན། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྲིད་པ་བར་མ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཡོད་དོ། །མེད་པར་འདོད་པས་འདི་ལྟར་སོ་སོར་བརྟེན། དེ་དག་ཀྱང་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོན་ལུང་ལས། མཐུ་དེ་ལྷ་མཆན་དང་ལྡན་པ། བསམ
ཆགས་པ་ཡང་ཟུར་ཅེ་ང་འཕེན་པ། དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་ཞེས་པ་བར་སྲིད་ལས་དྲི་ཟ་གང་ཡིན། ཡོད་སྐད་དུ་མི་འདོད་ན་ཏེ། ལྷུང་པོ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཤད་ནོ། །ཡོད་ན་ཏེ་ལེན་གྱི་བུ་ཞི་མཐོང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ
འདི་རྒྱལ་རིགས་པ་ལམ། བྲམ་ཟེ་ལམ། རྗེ་འུ་རིགས་སམ། ཞེས་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་སྟོན་བྱང་ནས་ཁྱེད་ལ་བ་ཞིག་ཅེས་པ་དེ་གང་དུ་ནི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷུང་པོ་ཞིག་པ་འོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡོ་རིང་དེ། དང་དེ་ལྟར་མེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚོན་སྒྲོན་པས།
ཕྱིར་མི་འོང་བ་མངོན་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །ཞེས་ལྔར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་སྲིད་མེད་ན་བར་དང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། ཡོད་དེ། མཐུ་ཡ
སྟེ། བར་དོ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལྷ་…ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཚོན་སྐྱེ་ནས་བ་ཞེས་ལོག་སྦྱོང་མ་བཞི་པོ་ལྟར་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ར་འཛེག་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནི་གྲུབ་པ་དང་བའི་ཚེ་གསར་ཟད་དོ། །སྐྱེས་བྱུང་མ་པའི་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པའི

457 ཀ་སྐྱེ

ནུས་འདང་བ་སྟེ། འཕེལ་གཏམ་ཡུན་རིང་པོར་མཆོག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དགག་པ། རྫུ་འཕྲུལ་ནུས་ཀྱི་དཔེ་ཚམ་བགྲིག་ཏུ་རྒྱུ་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་དཔེ་དང་འགྲིག་པ་མེད་པས་བར་སྲིད་ལྟ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གནས་ཀྱང་འགྲིག་སྟེ། གཞུང་དུ་ཀྱང
གི་རྟུལ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ལྷའི་ཚེ་ལ་འདབ་རབ་འདའ་བ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ལ་བང་བར་འདའ་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་བཅུ་ཚན་བའི། །གཟུགས་མེད་དག་གིས་བརྒྱད་ཚན
གསུམ། །འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དགུ་ཚན་དུ། །མདོ་དག་ཚོམས་སུ་ཡང་དག་སྟོན། །ཞེས་པས། བསམ་གཏན་རེ་རེ་ལ་གནས་པ་གནས་གསུམ་གསུམ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞིབ་བར་དང་འདའ་བ་གོང་འཕོ་བ་ལྔ་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་ཆེ་དགེ་བ་མཁན་སེམས་གཏོད
པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཞེན་རྒྱ་བ་བཅུ་བཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་བོ་གསུམ་ལ་བར་འདའ་བ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་བཞི་དང་། གནས་གཞན་ཐ་དད་མེད་པས་རེས་གཅིག་དང་། འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར…
གྲོལ་བ་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་པ་གོང་འཕོ་མ་གཏོགས་རྒྱུག་གསུངས་པ་ལམ་ཐང་བར་སྲིད་མེད་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་བཏགས་རུང་མའོ། །འཇམ་སྟོན་ན་རེ། འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་སེམས་རྣམ་གྲོལ་ཟག་ཟད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས
རྟོགས་བཅས་ལྟག་མེད་ཀྱི་སྐྱང་འདས་ཡིན་པར་མདོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོར་ན་ཚོ་ཚོད་ཀྱི་བར་འདའ་བས་བར་འདའ་བ་ར་འབྱུ་རན་ཀླུ་རི་བུ་སོགས་ཀུན་ལ་དེར་ཐལ་ལོ། །ཡོན་རེ། མདོ་ཉི་ལྟར་མི་འདོན་ཏེ་ཞེ་ན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་དང་ལས་བཏུན་པའི་རྣམ…

459 ཀ་སྐྱེ

གནས་སུ་མེ་དོ་ཞེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟ་ན་རྣམ་དུ་བསྒོ་བ་ལས་ཐོག་མ་ཉིད་མེད་པས་སྲིད་པ་བར་མ་ཡུན་རིང་པོར་མི་གནས་ཏེ་དུས་ཐུང་ངུ་ལས་མི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་བླ་མ་དག་མ་རྒྱེ་ཟང་ཐལ་བ་བར་སྲིད་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིད་མེད་པས་ནང་གི་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེ་རབ་དང
ང་དེ་འདྲ་ཡ་…འགྲོ་བ་པ་འདི་ཡི་རྟམ་འཆལ་ལོ། །ཡོན་རེ། ལུང་གི་ཚིག་འདི་རྣམས་ལ་ཐོ་དང་བར་དོ་ཡོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ། བར་དོ་མེད་པ་དགོངས་པ་མིན་ཞེ་བ་དང་དེ་ག་ལ་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་པ་བར་ལུང་དེ་དག་ལས་བར་དོ་མེད་པ་དགོངས་པ་དང་ཡོད་པ་དགོངས
མིན་དུ་གང་ལས་ཤེས་མི་ནུས་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ན་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་སྲིད་མེད་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལོ་རྒྱུད་ལྟམས་ཡོད་པའི་ཁྱད་ལ་དང་ཞེས་སྤྱོད་དུ་བྱེད་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྟོན་པའི་ལུང་དྲངས་ལ་བྱམས་པ་བརྗོད་མཐུན་ན་མི་འདོན་པ་ལས་ཁྱེར་མཐྱེ་དོ། །གཉིས་པ… 450
ལ་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རམ། མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། 463 རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། 463 དབང་པོའི། 463 འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི། 464 ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ། 462 དཔེ་རས་དང་། 462 སྟུན་སྦྲུ་ཀྱི་དོན་འཇོན། ཡང་བགེགས་གསོད་པ་བོ། །དང་པོ་ནི། བར་སྲིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོན་དུས་ཀྱི
སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་དང་མཚུངས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐོང་སྟེ་ལྟན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་འཕེན་པ་བྱེད་པའི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་ལ་ལས་གཅིག་གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཅིག་རྫུ་རྣུལ་འདས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱང
མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཞན་དུ་དོན་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་དཔེ་བྱད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕེན་པ་གཅིག་པའི་རྟགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོང་ཁྱི་རིམ་དཔལ་དུ་ཁྱི་རྫུ་ཕྲུག་གི་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཉེ་བར་རེ་ཆོས་ཅན། ཁྱི་རིམ་ལ་དཀྱིལ་ལ་མེ་མཚོག་པར་ཐལ།

༄། །དེ་རབ་ཞེན་བ་གཅིག་པ་ནི་དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དམྱལ་བ་པ་དེའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ན་བ་ལང་ལྷག་མ་ཞེ་སྐྱུར་གྱི་བདག་མོ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ན་དག་ཏུ་ཁྱབ་པར་བ་མི་ནུབ་པར་སྲིད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་ཡི་ཕྱིར། ཡང་ན་བར་སྲིད་འབབ
བའི་ཚེ་ན་འདོད་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་མ་ཐག་དང་ལ་མི་འཚེ་གསུང་། ཕན་ཚུན་རེ་ག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བར་སྲིད་དེ་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པས་བས་བསྐྱར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་སྟེ། དྲང་སྲོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཆོག་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚམས
བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འི་བར་དེ་ནི་བོད་ཚོད་ནི། བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་དྲུག་པ་ཙམ་དང་དབང་པོ་ཚང་བའོ། །སྲིད་པ་ཐམ་འབྱུང་བ་མས་ནི། གཞོན་ནུ་ཕྱོར་ལྡན་མཚན་དཔེ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཅུ་ས་སུ་བརྩིག་ལ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་རང་གི་ཁྱིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཚེ
གླིང་བཞི་ཕྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྣང་བར་མཛད་དོ། །ཁོ་ན་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་རང་གི་ཕུ་ཉམས་སྟུག་ཅན་གྱི་ལྟོར་ཞུགས་པར་གཟིགས་པ་ནི། མཚན་མ་ཁ་ན་ལྟང་ཙམ་པ་དང་ཧེས་ལུམ་བུད་པའི་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བར་སྲིད་དེ་བྱུང་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐལ་
པ་བརྒྱ་ལུ་ཀུན་ཅན་དང་མཚན་ནམ་བར་སྨིན་པ་བའི་ལས་སྟོན་ཉམས་པས་ཏེ་ན་བཟོ་ཁམས་ཆུང་བས་ལོག་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་ལས་མཚན་མ་ཁ་ཅིག་ཕྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་དཔེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲི་ནི་མི་ལམ་བཅུ་ལྟ་བུ་བ་དཔགས་ཏེ་སྟོན་བསྒྲུབ་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དང་
སྲིད་སྔ་བ་ནས་མི་བརྗེ་བ་བར་མང་ལ་སྟོན་ནས་འཇུག་སྟེ་མཚོ་ལས་ཡག་དང་སྡུར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཕྲུག་དང་། གཉེན་ཞུགས་པ་ནི་སྨ་ར་འབྱུང་བས་ནུ་བོར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཀ་ཀེ་ཀ་ཡི་ཇི་སྐད་བསྒྲུབ་པའི་ལྷ་བར་ལོ་ཆོས་ལྟ་བུ་བ་འགྱུར་

459

༄། །གཉིས་པ་ནི། །བར་སྲིད་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་ཕྱིན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕྱིན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་སྔ་རོལ་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཕྱི་རྒྱུན་དེ
ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་བཞི་ལས་བར་སྲིད་དང་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉེ་བ་བཤད་ཟིན་ལ། སྐྱེ་སྲིད་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དག་གི་ནང་དང་སྐྱེ་ན་གང་གི་ཚོགས་ཏུ་བར
སྲིད་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་སྲིད་དང་འཆི་སྲིད་གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། སྲིད་པ་གཞན་གཉིས་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། 459 །གསུམ་པ་ནི། དམྱལ་བ་བའི་བར་སྲིད་དམྱལ་བ་དང་། ལྷའི་བར་སྲིད་ལྷ་རིགས་མཐུན་གྱིས་མཐོང་ལ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མིག་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག
གིས་དག་པ་མངོན་ཤེས་ལ་བརྩོན་པས་མཐོང་ངོ་། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་ཀྱང་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་ནི། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས
བརྩམ་ས་དྲག་པ་དང་། སེམས་ལ་ཡོ་བ་དང་། ཁ་ཟ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་དང་། སྟོ་བ་མང་བ་དང་། ཧ་ཅང་གཟུགས་ལ་ཉེས་བྱུང་བ་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་གོ། །བཞི་པ་ནི་བར་སྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྔ་གང་བར་སྲིད་མཐོང་བ་ན། མི་དང་ཡི་དྭགས་དང་
འགྲོ་བ་ཐ་མ་རང་སྲིད་ཀྱིས་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་། དམྱལ་བ་བའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་བའི་བར་སྲིད་འབའ་ཞིག་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ནས་མ་གཏན་དང་པོའི་སྲིད་པ་བར་མ་གང་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་རིམ་མཐོང་གི། ལན་ཆད་ཀྱི་དེ་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེའི་ལུགས་འདིར

༄། །ངན་དུ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་ཡིད་ནས་པས་བས་ལས། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ལྟུང་དུ་ཐབས་པས་ཀྱང་ཕྱིར་བཟློག་པར་བཞེད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཕྱོགས་ལ་ནི། བར་སྲིད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐོགས་ཀྱི་ལམ་གསལ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི། ཐོགས་མེད་ལུགས་ལ་དེ་མེད
པར་བཞེད་ཀྱང་སྤྲོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཞུགས་པ་ལ་མི་ཐོགས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་འགྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་ལས་གསར་ཤོག་གི་ཡོད་དེ། དེའི་དོན་ནི་དགེ་སློང་གི་ལས་ཐུབ་པས་མི་ལྟ་བུ་ལ་དང་རིགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་ཚད་པ་རབ་ཏུ་བཟང་དགུ་ཏུ་འགྱུར་བའི་སློབ་ཕྱག་ཆ་ཡོད་པ་ཡིན
ནོ། 458 །ཟ་བ། འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམ་ཟས་ཀྱི་དྲི་ཟ་སྟེ། རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་ཐང་ཆུང་བ་རིགས་ངན་པ་ནི་དྲི་མི་ཞིམ་པ་ཟའོ། །དབང་ཐང་ཆེ་བ་ནི་དྲི་ཞིམ་པ་ཟའོ། །བར་སྲིད་དེ་རྒྱུ་ཅི་ཙམ་གནས་ཤེ་ན། མདོ་སྡེ་པ
བརྩོན་པ་བཙེ་མ་སྐྱོབ་ཀྱིས་ནི། བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚད་ངེས་མེད་དེ། རིང་ཐུང་དེ་ལ་པ་མེད་དོ། །དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་ཀྱི་ཚེ་འི་འཕེན་པ་དུས་ཅན་ལོ་ལོགས་སུ་ཡོད་ནུས་ཅན། དེ་ལ་ཆེ་ནད་པས་འཆི་སྲིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས
པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ལྡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་སྲིད་པ་དེ་གཞན་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་བར་སྲིད་པ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོན་པ་གཉིས་པ་དཔྱིག་གཉེན་གྱིས། དོགས་པ་འདི་ལྟར་བཅད
དེ། ཤ་འི་ཤུང་པོ་རི་བོ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་སྲིན་བུ་ཕྲ་རབ་གཏམས་པ་ཡིན། དེའི་བར་སྲིད་དེ་སྔོན་ནས་ཡོད་པ་འམ། གཞན་ནས་འོང་སྙམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དོགས་པ་འདི་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་མི་འབྱུང་བ་མོད། འོན་ཀྱང་དྲི་ཟ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་སྐྱེ་བ་ཐོབ་མོ་ཆེ

༄། །བར་ཆེད་པ། ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བ་མ་དེ་ལས་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་བ་ཡུན་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱེད་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ནི། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚོགས་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱར་དང་སྟོན་དང་དགུན་དང་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ངེས་པ
ཅན་བ་ལང་དང་ཁྱི་དང་རྟ་དང་དོམ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཐར་ཞིང་བ་ཡིས་བའི་བ་མེད་དང་ཕྱེ་སྦྲུལ་དང་ཡོད་བུ་དང་དྲེད་དང་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་པ་འདི་ལ་ནི། འཕེན་པ་གཅིག་པས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་བྱུང་ཅན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་གནོད་དོ། །སློབ་དཔོན་འདུས
བཟང་ནི། རིགས་གཅིག་པ་དང་རང་ལས་ཀྱི་ཕྱུགས་པ་དང་ཞི་བས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐུན་དུ་བབ་བའི་ཕྱིར། རིས་ཐ་དད་པས་ནི་ཤུལ་གྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བ་མི་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་རིས་བཞི་ལས་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་མཐོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་བྲམ
ཟེ་གཞིའི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་པོ་གཏུམ་བ་པོ་བ་ཙན་ཏ་སྤྱི་ལ་བྲུན་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱི་ཕྱི་བུའི་རིས་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་བར་མཐའ། མི་ལྟ་བུའི་རིས་མཐུན་པ་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་འཛིན་ཅུ་མི་ནུས། རྒྱལ་པོ་ཧྲ་བ
མོང་ལྟ་བུ་དུད་འགྲོ་ཕྱི་དང་ནད་ཚན་རིས་མཐུན་པ་ཡ་ཏེ་བ་སྲིད་པ་བ་མཐོང་ཡི་ཡིན་མ་ལ་ད་ལྟ་འཇུག་བོ། །འདི་སྐད་ལྟ་བ། མདོ་སྡེ་རིག་ནས་པ་བརྟན་བརྩོན་པས་པ་བར་དེ་ཡི་ཆོ། །ངེས་མེད་རིམ་པ་ཐག་སྐྱེལ་བུ་ལོ་བརྒྱ། །འཚོ་བ་དང་དེ་དེ་ཡིན་ལ་སྲིད་ན། །ལོ་གཅིག་བཅོ་ནར
དེ་ཡིས་ཟ་བའི་ཕྱིར། །སྔོན་དུས་སྲིད་པ་གོང་དུ་ལས་མི་འཚོ། །རིགས་པ་དེ་ཡིས་ཞིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དབྱིག་བཤེས་སྐྱེན་ཏོ་དབང་བརྒྱད་བདུན་ཡོད་དེ་ཡོ། །མཚན་དང་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཁང་ཡིན་པ་དང་། །དེ་ནས་མ་ཚེ་དང་བདུན་ཕྲག་བདུན་ཕྱེད་ཟེར། །ཐོ་སྣོད་བ་ཡི་བྱང་བར

༄། །གང་ཡིན་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ལྟ་བར་བྱའོ། །བར་སྲིད་ནི་དབང་པོ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཕ་མ་གང་ཡིན་ཁུག་ནས་ཡི་ལྟར་ཆགས་པ་བཞིན་དང་འདོད་ཀག་ནས་ཀྱང་ཕྱིར་ལོག་ཕུག་ཤིང་ཁ་འབེ་ལ་བ་ནམ་ཞེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་བཟང་བ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས
ཕྱིར་བྲག་གི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ཡིད་འོང་བའི་ཐིང་རྒྱ་ཡི་ཆུར་ཞ། སྔོན་ཏེ་ཡས་སྣང་བས་ཡས། ཕྱིར་བྲག་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ལས་མ་ཕྱིན་པ་བ་འདི་འབྱུང་བ་ཀུན་གཞི་དཔྱིད་སྐྱེ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱིར་ཕྲག་གི་འབྱུང་ཆེན་དེ་ལོན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཕྱི་བྲག་དབང་པོ་མེད་པ་ནི་ཐག་གས་ལ།
དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡི་ཉུར་ཏུར་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དངོས་དབུས་དང་ཁམ་མདོ་མཚམས་ཐལ་མ་ས་ལ་བ་སྲོད་ལེགས་པ་ལགས་རྒྱུ་ཤི་ལ་ཕྱིས་བ་བཞིན། དེ་སྐྱེ་ཕྱིར་བུ་ཡང་། ཕ་མའི་ཐིག་ལེ་ཁུ་བ་ཁྲག་རྡུལ་ཕྲན་སྦྲང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་སྦྲང་བུ་བྱུང་
བསྐྱེད་དོ། །ཐག་གི་ཞིག་པ་མ་བཟུང་ནས་ཕོ་ཞིག་པས་ལུས་དབང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་དེ་ཞིག་དེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་གཞན་དག་ཕོ་ནམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱིར་བྲག་གི་མི་གཙང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་མ་ཉམས
དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ། དཔེར་ན། ལོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིན་བུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་བ་ཆེ། 467 །གཉིས་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་ནམ་ཞེ་ལྟ་བར་ཡིན་ནམ། ཕྱག་གཉིས་ནི་ཅི་རིགས
པར་སྦྱར་བ་ལས། སྨ་མ་ལས་གཞན་ཡོད་དགོས་ཀྱང་བཞིན་བསྐྱེས་ཞི་ལ་ལ་དང་མཐུན་པའི་ཕྲུ་ས་གནས་གཙང་བ་ས་བམ་བར་རྒྱུ་རྫོད་པས་འགྲོ་བ་དང་། 467 །གསུམ་པ་ནི། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འགྲོའོ། །དྲི་ང་སྐྱུ་བ་བ་རིགས་ཀྱང་ཉེ་བ་བཏང་ངོ། །སྐུ་ཕྱིན

461

ཕྱིས། གླང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་པ། །རྐང་བ་བཞི་མཛེས་དང་ལྡན་པར་ཞལ་བཞེས་ནས། །དྲང་སྲོང་གནས་ཞེས་བ་ནི་རི་བཞིན་དུ། །ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་དྲང་སྲོང་གནས་ཉེ་ཤུ་ཞི་བ་དྲང་སྲོང་གྲུ་ཎ་ལྷུམས་སུ་འཇུག
པའི་གནས་སྐབས་ལ་ན་གླང་ཆེན་གྱི་ལུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལེན་པར་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་ཞི་ལྟར་དྲངས་ཤེ་ན། དེའི་ཡུམ་གྱི་རྨི་ལམ་ཚོན་ཅན་ལ་བསྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟོག་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྟོད་གཡས་སུ་མ་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བར་སྲིད
པོ་དང་ཚོ་དོ་རྫོགས་ཤིང་ངོ་ཚ་ཤེས་པས་གོས་དང་བཅས་པ་སྐྱེ། །སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེན་ནོ་ཡི་ཕྱི་ལྟའི་ཡུལ་དཔག་ཚད་ཕྱི་རྡུག་གྲོད་པ་འཛམ་གླིང་ཚམ་དུ་མི་ཤོང་ངོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་བ་ཡང་ཡང་པ་ཡི་ཕྱིར་དང་། ནོར་བུའི་སྣང་བ་དང་འདྲ་བས་ལག་པར་ཡང་ཐོགས
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་གོས་ཕུལ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་དགེ་སློང་མ་དཀར་མོ་འབང་ཤི་ནས་སྲིད་ཀྱི་བར་གོས་དང་བཅས་པའོ། །གཞན་ནི་འདོད་ཁམས་ན་མདོ་ཆེ་ཆེ་ད་སྙས་ལ་གཙེར་ལྷུན་ནོ། །སྤྲུང་རྩུ་ཆེ་ཆེ་ཞལ། །ངན་སྐྱེ་ལ་བརྟུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས
འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྔོན་དུ་ཚོག་པ་དང་། རྫུབ་དང་། ཆུ་དང་། གསེར་ལྟ་བུ་དང་། དཀར་པོར་གསལ་ཞིང་། །ཀུན་ལྟས་ལས། མེད་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་ཞི། །དཔེར་ན་ཕྱུར་བ་ནག་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན
མོ་སྒྲུབ་ནག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་དེ་བར་ན་སྐྱ་ས་སྐུ་དཀར་པོ་འདྲ་བ་བྲི་པོ་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །བྲག་ཏེ་ལས། རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་མཐར་ནི་དགའ་ཟེབ་ཀྱིས་དགེ་གསེར་ཐོ་བ་ཞལ་བརྒྱད་ཁྲིན་ལ་ཞི་བརྟོད་ཅེས་པ་ཏོ་ལ་ཐུ་ད་ཐོ་ཞི་ཐོབ་བའི་ཚེ་དང་ཐུ་གསུངས་སོ། །

463

བར་སྲིད་ཉན་རིས་མཐུན་མཐོང་བྱ་བ་གཅིག་དང་། དེའི་བར་སྡོང་བྱུང་ལྷ་མིག་དག་པ་ལས་མཐོང་བྱ་བ་གཉིས་དང་། ལྷའི་བར་སྲིད་སོགས་ལ་གོང་མས་འོག་མའི་བར་སྲིད་མཐོང་བྱ་བ་ནན་ལུགས་སུ་བཀོད་པ་ཡི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མིག
ཕྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་གདངས་ཅན་གྱི་མནའ་ལག་པའི་ཁྲིད་ཡིག་མང་པོར། བར་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་མིག་གིས་དོན་ཤེས་རྣམ་དག་ཡོད་ཟེར་བ་གྲིས་འདུག་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་459 རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་ལས་བྱུང
བའི་མཁའ་ལ་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། སྟོབས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་འདི་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཧྲང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། ལས་སྟོབས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །459 གསུམ་པ་ནི། དབང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀུན་ཚང་བའོ། །459 བཞི་པ
ནི། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ཐོགས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་ཤུགས་ན། དེ་ཉིད་ནང་ཞིན་ཏུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །མི་སྐྱ་བུའི་བར་སྲིད་དུ་སྒྲུབ་ཆུ་ལས་སྐྱ་ཀྲ་ཞུགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བཞིན་ཏུ་མི་ལྡོག་པར་ངེས་སོ། །མངོན་པ་གོང
མར་བློག་པ་ཡང་འདོད་དེ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྟེན་གོང་མ་ལ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མ་རབ་ཆེའི་འོག་པར་བྱུང་བའི་ལོག་ལྟ་ས་ཆེན་བྱུས་ནས་ཁམས······གོང་གི་བར་དོ་སོགས་བློག་པར་ཡང་འདོད་དོ། །དེའི་ཚེ་དུ་འགྲོ་ལྟ་བུའི
བར་སྲིད་རང་རང་རྒྱུད་མི་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་ནས་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། གཉེན་པོའི་དོན་དུ་དགེ་སྡིག་བྱས་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སུ་སོང་བས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་དགེ་སྡིག་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གནས་བཟང

465

ཁྱུང་མཐའ་འ་མེད་ཡོད་པ་རྣམས་རྩི་སོ་དེ་ཚོར་བཞིན་ཆགས་ནས་འཆི་བ་ན། རྐྱེན་ཤའི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་སྲིན་བུར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་སད་པར་བྱས་ནས། སྲིད་པ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་མ་སྲིན་བུ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པར་གནས་པའི། མདོ
ལས། ཤིང་རྟའི་བཤང་ལོ་ཙམ་གྱི་བྱ་ཧྲོན་གྱི་གོ་ན་དུད་འགྲོ་ཕྲ་མོ་དཔག་མེད་གནས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་ལས་གྲངས་མང་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་བར་དོར་ཡུན་རིང་བསྡད་ནས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད
རྣམ་སྨིན་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྐྱེན་ཚོགས་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འཇུག་པ་རྐྱེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན་ཏེ། ལ་ལོ་ར་ལོ་སུམ་རབ་གླིང་འདི་རུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅན་དེ་ལོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་མཐོན་གྱི་བར་དུ་བར་སྲིད་དུ་སྡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་ལས། སེམས་ཅན
ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་མི་ཁྱབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱུན་ཇི་ཙམ་གནས་ན་ནི། བར་སྲིད་ཞག་བདུན་ཕྲག་ཏུ་གནས་ལ། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་སམ་མ་ཚང་ན་ཡི་འཆི་འཕོས་ནས་ཀྱང་དེ་ནས་སྐྱེ་བོ་ཞེ་ན་རོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཡང་། དེ་ལྟར་རྙོགས
ན་ཞག་གསུམ་གནས་ཏེ། དེ་རྩ་ཚད་ཀྱི་ཤི་འཕོ་འོ་ཞེས་ཏེ། བདུན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་རྙེད་ལ། མཆེད་ན་ཤིན་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་རིང་ན་ལ་ནན་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཞག་ང་ར་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཚེའི་ཞིག་ལ་བཙན་ས། གང་ནས་ཚེ་འཕོས་པ་དེའི་ཚེ་ཞག
གང་ཡིན་དབྱུང་དགོས་སོ། །ཕྱི་སྐྲ་ན་ར། བར་སྲིད་ནི་སྤུར་ག་ཁོན་ར་འགྲོ་སྟེ། སྲིད་པ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། དྲི་ཟ་རྒྱུ་ལས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དེར་རྐྱེན་ཡང་མཚོགས་ལ། ལུས་འདི་ར་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ལས་ཀྱིས་རྐྱེན་ཚོགས་པ་འདྲེན་པ་སྐྱེ

467

འགའ་ཞིག་དང་། །གནས་བརྟན་སོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས། །བདུན་ཕྲག་བདུན་ལས་ངེས་པར་མི་སྡོད་ཟེར། །ཕྱི་མ་ཞུ་སྐྱེ་རྐྱེན་མ་ཚང་བས། །ཇི་སྲིད་ཉིན་ཞག་སྡོད་དུས་མེད་ཅིང་། །ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཕྱུར་འབྲིག་དང་ལྡན་ནས། །དེ་ལ་ཉིད་ཡང་ཚམས
ཕྱོར་ཅེས་འདོགས་པར་སྣང་། །467 གསུམ་པ་དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༡བསམ་པ་གང་གིས་འཇུག་པ། 469 ༢དེ་ཡི་བས་གང་གིས་འཇུག་པ། 469 ༣བསམ་པ་བཞི་རྒྱུ་དང་ཕྱོགས་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ༡སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་ཕྱིན 468
གཞན་ར་སྐྱེ་ས་ཀྱི་བསམ་པ། 468 ༤བཙུན་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་པ། དང་པོ་ནི། བར་སྲིད་དེ་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟར་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་མིག་གིས་རང་སྐྱེ་ཡུལ་ཐག་རིང་ན་འདུག་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །བར་སྲིད་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཕ་ཅུང་མ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ལ། བར་སྲིད་མོ
ཞིག་ཡིན་ན་པ་ལ་ཆེ་བཞིན་དུ་མོ་ཡི་འདོད་ཆགས་དང་། མ་ལ་ཆགས་ཚུན་བཞིན་ཕོ་བ་ཐབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྔོན་ཕྱིན་ཆེ་ལོག་གྲུར་པས། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུ་དགའ་འཁྲིག་ཅིང་ཆགས་པ་བར་སོང་ཞིང་པས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མ་འཕལ་དུ་ལྷུ་བ་གའི་ནང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཕོ་ཡོང
གི་བར་གྱི་ཡུ་སྟོད་དེ་ར་ཕྱིན་ནས་ཕྱུ་བྲག་ལ་བདག་གི་ར་དགའ་བ་སྟེལ་ནས་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ནི། དེའི་ཁྲུད་པོ་ནུ་ཞུ་ར་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཤར་ཏེ། བར་མའི་དུང་སམ་འི་ལུས་དགག་པའི་ཕྱིར། ཕོ་ཡིན་ན་མའི་ལྟོ་གཡས་སུ་མཉེས་ནས་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱོགས་བཀུས་ཤིང་། ཙོག
པུར་སྡོད་དེ། རང་འབྲིག་པ་སྟོད་པའི་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོ་ཡིན་ན་མའི་ལྟོ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་མཉེས་ནས་ལྟོ་བའི་ངོས་སུ་བལྟས་ཏེ་རང་ལ་རྒྱུད་མའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟག་བར་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ནིང་ཡིན་ན། དེ་བོ་མ་ཉིད་དང་མོ་མ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས

कसाई पिशाचरी

469

འོག་གིས་བདག་ཉིད་རྔུང་ཚ་གྲང་མོས་བཏགས་ཉེན་པས། དམྱལ་བ་ཚ་བའི་མེ་མཐོང་ནས་ནི་རྒྱ་བ་ལ་འདོད་ནས་རྒྱུག་པ་དང་། ཡང་དྲུང་ཚ་བ་དང་ཉི་མ་ལས་གདུངས་ཤིང་ཉེན་པས་དེར་བསིལ་བ་མཐོང་བས་དེར་རྒྱུག་ནས་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །སྔོན་དུ་དོན་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་རྡེ
པ་དག །རང་ཉིད་པ་དང་ཡི་དྭགས་པ་སོགས་སྦྱིན་ཏན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུག་གསོད་པ་དང་། ཉ་འཛིན་པ་སོགས་སྣང་བ་ཤེས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བས་དེ་མཛོད་ལས། །ཕྱིར་བྱུང་པས་ནི་ཞི་བ་ལ་ཕྱགས
སེམས་ཅན་དེ་འདྲ་མཐོང་ཕྱུར་ནས། །དམྱལ་པ་ར་རབ་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྷ་ཡི་བར་སྲིད་ནི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མདའ་ལས་ཕྱང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱེན་དུ་འགྲོ་འོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་བཞིན་འགྲོ་འོ།
467 གཉིས་པ་དེ་ཡི་བས་གང་གིས་འཇུག་པ་ནི། དམྱལ་བ་པ་ཡི་མགོ་སྤྱི་ཐུར་ལྟུང་ཕྱོགས་ཡིན། ཅེས་མགོ་ཐུར་ལྟ་བ་ཤོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ཡང་དག་སྡོམ་དང་དགའ་ལྡན་པའི་ཚེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལས། །དེ་དག་ཕྱི་ཐུར་ཁྱུགས་དགའ་ཧྲུན། །དམྱལ་བར་མགོ་ཡིན་ར་ལྟུང་བར་ལྟུང་།
ཞེས་བཤད་དོ། །ཀ་སྐུ་ཕྲ་བ་བའི་ཐུ་ཡང་དག་སྡོམ་ཞིང་ལྡན་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ། དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱི་ཐུར་ལྟགས་ཀྱིས་ཁྱུན། 467 །ཀ་སུམ་ཐབས་བམ་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་པ་ཁྱང་ཁམ། ⁵ཕ་མོ་ལོ་སྐྱུར་བའི། 470 ⁶ར་རྒྱལ་བ་ཡི། 470 ⁷ཐུང་རྒྱུ་མ་ཡི། 470 ⁸ཐམ་པ་པའི
སྒོང་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ⁹སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པར་བར་སྲིད་མངལ་དུ་འཇུག་པ་བརྟན་སྐྱིད་ཕྱོགས་གཞི་སྟེ་དགག་པ་ཡོན་རྣམ་བྱེད་ཀྱི། མདོ་ལས་མངལ་ལ་བརྟགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཅིག་ཞིག་ནས་འབྱུང་ཞེས་བཞི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་འདུག

470 ཇ [illegible]

༄༅། །བ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྟག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ནི་འཇུག་པ་རམ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ། ནི་ནི་ཀུན་འཇུག་གནས་སུམ་ཟད་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་བཞིན་ཉིད་དུའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ནི་འཇུག་གནས་འབྱུང་གསུམ་
ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་སྤོང་ངོ། །ལྔ་པ་ནི། སྤོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་རྩོལ་བ་རབ་འབྱུང་བའོ། །ཕྱོགས་སྐྱེས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་དེ། སྤོང་ལམ་སྐྱེས་
པ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཀ་ལ་སྤོང་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་དེ། མདོར་འདུས་བྱས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ཞིན་པ་ཅི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཅེས་ཆོས། ཡང་རྗེན་
རྗེ་ནུ་འབྲས་ཆེན་འཚོ་དོ། །ཕྱི་མཐའ་གོ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡང་ཕྱེ་དཔྱར་ཡུམ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ། ཆ་ནོ་ཚོས་པ་དེ་ལྟར་འཚོ་བ་དང་། ཕྱི་ཇི་ལྟར་འཐག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་བཞིན་མིན་པའི་འབྱུང་འཇུག་ལ། དབང་རྣམ་ཀུན་བཞུམས་ནི། རྣམ་ལངས་
པའམ། ཆར་འབབ་པའམ། གྲང་བ་དང་། ཡུལ་ངན་ནམ། སྐྱེ་བོ་ཚོགས་ཀུན་ཅན་ནོན་ནས་པ་ན། མལ་སྟན་དང་ནགས་ཐིབས་པོའམ། ཟླ་བོའི་སྒྲིལ་པོའམ། ཤིང་ཅིག་གི་རྩུབ་བུ་འགྲོ་གནས་དབྱུང་སྨད་དུ་ངང་པོར་ཡོག་བའི་འདྲ་ཞིང་དང་། དེའི་རྒྱུ་ནི་ཐམས་པ་
འབྱུང་ངོ། །ཡོད་དུ་ཅེད་གས་ལ་རྟག་པ་དང་། འདི་ར་ཐིབས་པོ་སོགས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་འགག་པ་ལ་མ་སྨྲ་ན། ཁ་ཅིག་རྩ་དགས་འཇུག་པ་ལོ་གསལ་ཡུ་མ་དུས་ཐག་ཉེ་བ་ཡིན་ལ། ཐེམས་སོགས་རིང་བ་ནས་མི་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མི་ལམ་དང་འདྲ། རིགས་ཅིར་སྣང་རིས་

419

472 ཇ [illegible]

༄༅། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ། བར་དོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ། འབྱུང་པོའི་རྒྱུན་ཐོག་མ་མེད་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས། བདག་གྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་འཛིན་རྟེན་
གཞན་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པས། ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་འབྱུང་པོ་འཇོར་འཕེན་བྱེད་པའི་བདག་ནི་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་ནི་དང་རྣམ་སྨིན་ནི་ཡོད། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་ཆོས་སུ་བརྟགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཕུང་པོ་འདི་འདོར་ཞིང་
གཞན་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ལ་ཚོས་བརྟར་བཏགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བཅི་སྲིད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་རེ་ཀ་ར་ཞེ་ན། གཟུགས་
སོགས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུན་ཚམ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་འདོགས་ནའི་བཀག་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་བཏགས་སུ་དང་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཙམ་ཁག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་རི་མ་ཐུབ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་དང་
སྐྱེ་ས་དུ་བྱེད་འབྲས་སུ་ཐུར་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་ནམ་མང་ལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བས་ཁ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རེག་ཚོར་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་སྐྱེ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་ལས་ཐ་དད་པས་འཕེན་པ་ཐ་དད་པས་མ་ལ་དུ་ཅེ་བ་དང་། སྐུ་རྒྱུ་དང་ཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་བརྙས་དེ་དག་གི་བཀས་མདོ་སོགས་ལ་ཅོས་པ་ལ་འཕེན་པའོ། །རིམ་པ་ནི། གཙུག་ལག་ལས། དང་།

474 ཇ [illegible]

༄༅། །མངལ་དེ་ར་ལས་གསར་པ་མ་བསགས་པས་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱིས་གཞིན་དུ་ཕྱིན་པ་མིན། སྐྱེ་བ་ལྔ་མ་ར་བསགས་པའི་ལས་ལ་འབྲས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་འཕྱིད་དོ། །འོན་ཏེ་བ་དེ་བར་བཙའ་ན། བུ་འདོད་པའི་མ་འམ་
གཡོག་གིས་བ་ཙམ་མ་ཐག་པའི་ལུས་རྨ་གསར་ལྟར་བཟོད་མེད་པ་ལ་མཆོན་དང་སྲེག་ཐལ་འཚོན་པོ་ལྟ་བུའི་ལག་གཉིས་ཀྱིས་རེག་པས་སྡང་ཞིང་འབྱུང་ངོ། །རྒྱུ་བོ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཟས་དགའ་ཟས་ཡང་ཡོ་མས་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཟས་བསོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
སྨིན་ནི་ལས་བསགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཞིག་ནས་ཕུར་བཞིན་བར་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་ཤིང་སྐྱེ་བས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་སྟེ། ལས་ཉོན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལས་ཉོན་སོག་པས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ས་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ལ་བོན་ར་ས་བོན་གྱི་རྗེས་ཐོག་གི་དུས་སུ་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་། མེའི་རྒྱུ་ཚོས་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཏག་པའི་དབྱུག་ཚོགས་མིན་རིམ་སྟོབས་ཕྱིར་གྱིས་བཀག་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་སྐྱེ་ཤི་འཁོར་བ་ལ་ཐམས་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཟད་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་གང་ཟག་གྲོལ་འཁོར་བ་ར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཟད་ནམ་ཐར་དང་ལྡན་པ་ར་འགྱུར་བའི་སྡུ་སྟེ་གས་སྦྱོང་བ་བ་དག་གི་ལུགས་བས་ལ་ཟིན་ཏོ། 472 །གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། 505 ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ། 530 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་དཔེས་བསྟན་པ། 581 དེ་ནས་སྲིད་པ་བཞིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་བ་དང་རབ་སྟན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ་རབ་བཤད་པའོ། 475 །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་གཉིས་

476 ཇ [illegible]

༄༅། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ན་ཤི་ཕྱི་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལེ་བ་ཉིད་གསུམ་ཀྱང་ཕྱི་མཐར་བཞག་སྟེ། སྔོན་མཐའ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་ཕྱི་མཐའ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒྱུ་བོའི་ཡིན་པ་མ་རིག་པ། འབྲས་བུ་བོ་ཡིན་པ་ཀ་ནི།
བར་གྱི་བཅུ་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། མ་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་འགྲོ་དོ། །དོན་མ་རིག་པ་རྒྱུ་བོན་ཡིན་ནི། འབྲས་བུ་མིན་ནམ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་མ་རིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རམ། ཆ་
ག་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་གཉིས་པོ་མ་བསྡུས་ཀྱང་རང་བཞག་སུ་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། མ་རིག་པ་ལ་ར་རྒྱུ་མེད་པས་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རམ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡར་དེའི་རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ་རང་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་ཚེ་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པ་དང་
སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཚེ་ར་བ་ཡིན་པས། ལ་ར་བཅུ་གཉིས་པོའི་རྒྱུད་ཕྱོགས་སུ་བསྡུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། བཅུ་གཉིས་པོའི་འོང་སུ་སྲུམ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མེད། ཆ་ཤི་ལ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པོ་བསྡུས་ཀྱང་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་
ཤི་རང་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད། འདི་ར་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་མེད། འོ་ན་མ་རིག་པ་སྲིད་ལེན་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྲིད་ལེན་ཀྱི་རྒྱུན་མཆན་པར་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་འཆད་པའི་སྐྱེ་སྟེ་ལྟ་ཤེས་ན། ར་
རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །འོན་ཚོར་ས་དང་རིག་སྒྲོགས་ས་ཀ་ཉི་ཡིན་ན། ཚེ་འདི་ལ་ཀ་ཉི་སྲིད་པ་ཅི་ཡིན་ན། འདི་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཏུ་ར་ངོས་གྲུབ་པ་ས་དེ་ལས་སྒྲུབ་ཐབས་མེད། ངོ་ན་སྤྱོད་འགྲུབ་བ་བདེ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྡུང་ཐབས་ཡོད་པས་སྒྲོང་

475

478 ཇ [illegible]

༄༅། །ནི། །ཏུང་ཟད་ཙམ་གཅིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པས། །ཕུང་རིང་ཐོས་མས་པར་འབའ་ཞིག་བྱུང་ར་བྲང་ས་བའི། །བག་ཆགས་སྦྲ་སོ་ཐུབ་ར་ནས་ར་བ་ལས། །ཤེས་བྱ་བལྟ་ལ་འཕོ་དབའི་སྙམ་ཐམས་མཛུམ། །གཉིས་པ་ལ། སྔོན་མཐར་འབྱུང་བ་བཤད། བར་དུ་བཅུ་
479 བ་བཤད། ཕྱི་མཐར་འབྱུང་བ་བཤད། དང་པོ་ནི། ཚེ་སྔ་མ་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་བ་སྐྱོན་ནས་མ་རིག་པའི་ལ་ཉེས་ཅེས་བརྗོད་དེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་ཅིང་། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དེ་
དག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཡོང་ཞེ་ཤིག་ས་ན་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཚེ་སྔོན་བསོད་ནམས་དང་དེ་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དེ་ཚེ་འདི་ལ་བ་སྐྱོན་ནས་འདུ་བྱེད་དུ་བཅས་བརྗོད་དེ། ལས་འདུ་བྱེད་པ་ཀ་ར་ཀི་ས་ཙོ་འདི་རྣམས་པར་
སྨིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མའི་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཕུང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཕྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནམ་མེ་ར་བའི་ཕྱིར། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་མཚམས་སྦྱོར་དེ་ནས་མ་
མཆེད་དྲུག་དོ་སྣ་འཚོ་བར་ཆད་མ་རྟོན་ཀྱི་བར་དེའོ། །ལུས་ཡིད་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉིད་ནས་བཟུང་ཞིན་པ་ས་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དོན་དྲུག་བཅས་ཀྱིས་རིགས་སྣམ་ན། མི་རྡུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་དང་ཡིད་མི་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་དུ་གནས་པ་ས་བརྒྱུག་ཅེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་དོན་དེའི་
ཚེ་ལུས་དང་བ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་རྒྱུ་ས་ནས་སྐུ་ར་ཀྱི་ཡོད་དང་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དུ་ཡིད་ཀྱི་དབང་དང་བཞུགས་པས་རྣམ་པར་བཤག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོན་ཞག་དབང་ལྡན་ཚོམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་དེ་ཕྱིར་གཞན་སྒྲུབ་པས་རྒྱུན་ཆད་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། །འདི་ལ་ང་

471 ཅིར་སྣང་ག་ཏྲ་དམིད་ཟེར། །འཆིག་འདུག་ཀ་ཅེ་དགས་ཞུགས་ཞེ་ནས་ཐིབས་སོ་བསྟུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཐམ་ལ་ཕོ་མོར་ཤེས་པ་དེ་གྲོ་ཕྱིན་པོ་ག་མིན་བས་སྐྱོར་ཞེས་ཀྱི་མེ་ལྗགས་ཕྱི་ཅིས་ཀ་སྐྱོན་ལྡན་ཞེས། དེའི་ཆ་ནས་ཞི་ཁྲོ་ཡོང་མོ་ལ་སྦྱིད་བའི་ཆ་ནས་དེ་ར་འཛིན་གོ། དབང་
ཚེ་བའི། ཀུན་རབས། སྤྱོད་ཚོལ། འང་བཟང་། །འང་བ་ཅེ་ནས་དབྱི་ལ་རྫོགས་བསྒྱུར་འགྲོ་གནས་ལྡང་བ་ཡོད་ས་ཐུ་མ་བ་ཞིན་ནོ། །ཤེས་བཞིན་ལ་ནི་འཇུག་གནས་དབྱུང་བ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆགས་སྡང་གི་ཉོན་མོངས་ལས་ཤེས
པ་མི་འབྱུང་ཡང་དད་པའི་ཐམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞེན་པ་འབྱུང་ངོ། 464 །དྲུག་པ་ནི། ཡང་ན་འཇུག་པ་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ཕྱི་མ་མི་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ཀ་ཤེས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་ཡོད། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དང་རང་རྒྱལ་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ནི་ལས་ལས། རང་རྒྱལ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གོམས་པས་ཡེ་ཤེས་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཤེས་པ་ཞིན་སྒྱུ་རོ། །དེ་དག་འཇུག་པ་ལྟ་བ་སངས་རྒྱས་སོགས་མི་ཉུང
མཐོང་ལས་པའི་མིང་གིས་སོ། །སྒོང་སྐྱེས་དང་གང་ཟག་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཀའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གནས་ཀ་ཞན་ལ་ཤེས་པ་བཞིན་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་པར་སྣུགས་ཀྱིས་བཕྱུང་ངོ། །ཡང་རང་རྒྱལ་འཇུག་གཞིས་བ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་ཅུ་མྱོངས་པ་གཉིས་འགག་བའི་ཕྱིར།
ལྟ་བ་ཞེ་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་སྨོན་སྐྱེས་རང་རྒྱལ་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བའི། འཇུག་གནས་ཤེས་པ་བ་སེ་རྣ་སྐྱུ་སྦྱི་དབང་དབྱུས་པ་དང་། སྒོང་སྐྱེས་ནི་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་མི་ཉེ་ལ་ཞེས་སྤྱི་འདི་ཡོན་ཕར་སྟོབ་པ་ཆང་དོ། །ཡང་ན་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་བཞི་མ་དང་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དབྱུས་པའོ།

473 པོ་ཉུར་ནུར་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉུར་ནུར་པོ་ལས་མེར་མེར་སྐྱེ། །མེར་མེར་པོ་ལས་ནར་ནར་སྐྱེ། །ནར་ནར་པོ་ལས་གོར་གོར་སྐྱེ། །གོར་གོར་པོ་ལས་མཁྲང་འགྱུར་ཞིང་། །རྐང་ལག་འབྱུར་བ་དང་། །སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འགྱུར
བར། །ཞེས་སོ། །ཉུར་ནུར་ནས་འབྱུས་པའི་བར་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའོ། །མཚན་ནི་མི་གནས་སོ་སོར་གྱི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱིད་པ་ཚེ་རྒྱུ་སོགས་སོ། །དུས་ལ་ཞན་ནམ་ལ་ཞན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྫུ་བ་སྐྱིན་པ་དེ་དེར་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཧ་པ་དེ་བསྐྱུར
ནས། མའི་ལུས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་སྒོ་ཡོགས་སུ་བསྐྱར་ནས་བརྗོད་ལ། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རླུང་སྐྱེས་པའི་རླུང་གིས་རང་གནས་ནས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི། ལུས་མཐུན་པོ་རྗེ་རྩ་ལ་ཕོ་ཚེས་བསྐྱམས་པ་བཞིན་དུ་ཚེར་བཞིན་པ་དེ་གཞན་དུ་སྐྱོ་དགའ
བ་ཡིན་ནོ། །ག་ལ་ཏེ་མའི་ཞབས་དང་མའི་སྤྱོད་ལམ་ཉེས་པ་བས་སྤྱོད་ལམ་ཀྱིས་མངལ་ལ་གནོད་རྒྱུ་ཆེའོ། །དེ་ནས་རྒྱུས་ཤེས་པའི་སྣ་ནས་ལྷ་སྦྱུས་མ་རུས་རྣ་སྐྱམས་བརྗོད་པ་འཛམ་པོ་ལས་ཡེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ། མཚོན་ཟླ་བ་དགུ་བཅུ་བཀགས་ཏེ། རྒྱུ་དེ་རྫ་ལྟ་བུ་སོ་བ་བཟང་བ་འི
དབང་བསྐྱན་ཚུང་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཞིབ་བརྗོད་བུ་འི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྐྱོང་བྲག་གི་གནས་རྣ་ཆུ་འཛིན་ཡང་ར་འཕུར་རམ། 475 རྣ་ཆུ་ཉི་ཚེ་རྟ་ཅེ་ཤེས་པ། ཕྱུ་རྟ་དང་། ཕྱག་དང་། རྒུས་རྟ་དང་བྲེམས་རྒྱུ་རྟ་རྟ་སྒྲུ་བགས་པ། རྣམ་པར་སྨྲ་བགས་པ། ཅུ་ལ་ཅ། ཞག་པ།
འབྱིད་པ། མཐོང་ཞ་བ་ཆིགས་སྐྱུར་བབ་བགས་པ་བརྗོད་པ་བཟུ་བ་སྐྱོམ་ས་གཡོགས་པ། སྦྱོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྦྱར་བཤིག་མ་འཆི་ནས་པོ་དེར་ཞེ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་སྐྱ། ཉན་རྒྱ་ཡོང་པའི་རྫ་འི་ཡན་ལག་གཉིས་ལ་གཅོད་ནས་འབྱིན་ཏོ། །ཤིན་དེ་ཡང

475 སྐུ་དབྱེ་བ ⁷ གསུམ་དུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་རྒྱ་ནག་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། མ་རིག་པ།
འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་མཚམས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་གསུམ་མོ། 474 །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ⁷ཚིག་གསུམ་ལ
རྣམ་པར་བཞི་སྟེ། 482 ⁷ཉོན་མོངས་ལས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ། 483 ⁷གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་རྒྱུ་བར་བཤད། 478 ³དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་པར་བསྟན། 480 ³མདོ་དང་འགལ་བ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་སྔོན་མཐར་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད
གཉིས་དང་ཕྱི་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་དང་བར་དུ་བརྒྱད་དོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་གང་ཟག་རྒྱུད་ལ་རིམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལྡན། གཞན་བར་མ་དོར་ཤི་ཚེ་མ་རྫོགས་པ་སམ་མི་འཆི་ཞིང་། གཟུགས་བ་ཐམས་ཅད་ནས་
ཤེས་ཀྱི་དུས་ར་རྣམ་ཤེས་དང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡོད་ཀྱི་རིམ་པ་མེད། གཟུགས་མེད་པ་ན་མིང་དང་གཟུགས་ཚང་བ་ར་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཚང་བ་མེད་དོ། །མདོར། ཀུན་དགའ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པར་མ་གྱུར་ན། མིང་གཟུགས་ནུར་པོར་ཧ་
བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱོད་ན་ཕྱེད་དང་ཕྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚོ་ན་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་སྔོན་མཐའ་ཡིན་ཅམ་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ཡང་སྔོན་མཐའ་ཡིན་ལ།

477 བའོ། །འདི་ནས་ཚེ་སྔ་མ་རབ་དབང་པ་ལ་མ་རིག་པ་བ་འདུ་བྱེད་རྒྱུ། ཕྱི་མ་རབ་འབྱོད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་རྒ་ཤི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་འདི་ནས་ཕྱི་མ་རབ་འབྱོད་བ་ལ་ཡང་སྔ་མའི་རྒྱུ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བཞིའོ། །ཚེ་གསུམ་ལ་བཞི་གཉིས་བརྒྱུད་དུ་འོང་བའི་འཇིག །ཡང་བརྒྱད་གཉིས་བཅུ
རྒྱ་ཤུ་ལ་ཡོད་དེ། འདི་ནས་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ལྔ། ཕྱི་མའི་རྒྱུ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད། འདི་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གསུམ། སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་བཞིར་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ནས་སྔ་མ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་བཅུ
ཡིན་པ་བཞིན། འདི་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་བཅུ་ཉུང་བ་འགག་པའི་ཕྱིར། ལྔ་གཉིས་པ་བཅུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལྔ་ཡིན་པ་བཞིན། སྔ་མ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ལྔར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྔ་ལྔ་ཅེ་འདི་ལ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ལྔ་རྒྱུ་བར་ལྔར་སྟོན། ཚེ་ཕྱི་མའི
རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བར་གསུམ་དུ་སྟོན་གྱི། ཚེ་སྔ་མ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་མི་སྟོན་པ་ཅི་ལྟ་ན། བརྒྱ་ལ་དེ་ལ་ལ་ཡན་ལག་ལས་པར་བཏགས་ན། དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་དབྱེ་མ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུ་བར་བཤད་ན། ཕྱི་མ་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་རྒྱུ
འབྲས་རྒྱུ་བར་མི་འཆད་པ་ཅི་སྟེ་ཟེར་ནས་སོ་འོང་། ཡང་ན་ཚེ་འདིར་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་། ཕྱི་མའི་རྒྱུ་གསུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་རྟོགས་པར་སླ་བས། འདི་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནས་ཀྱི། ཚེ་སྔ་ཕྱིར་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱས་པར་མི་སྟོན། ལར་སྔ་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ
མིན་ཏེ། འདི་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ན་བསྡུ་ན་ཅིང་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། རིང་མོ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས། །ཆོས་རྗེ་ལ་དེ་ལ་བདག་བློའི་དང་བ་

479 ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ལུས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་འདུས་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་གྱི་གསུམ་འདུས་མེད་པའོ། །རིག་པ་ནི་དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡང་དང་མེ་སྣོད་ཀྱི་ལ་གལ་མེད་པ་སྟེ། བདེ་བའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ
ནི་འདི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ནི་འདི། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ནི་འདི། ཞེས་གཅོད་མི་ནུས་པའི་གནས་སྐབས་ཚོར་བ་ཆུང་དེ། དེའི་ཚེ་རིག་པའི་རྣ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་ནི་ཡན་ལག་གི ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གཅོད་ནུས་པ་ནས་ཟས་ལ
སོགས་པ་སྲེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱང་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མི་འབྱུང་བའི་བར་དུ་ཚོར་བའོ། །སྲེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་གཟུགས་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཏེ་སྣ་དང་སོགས་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས
པའོ། །ཡུལ་དེ་དང་བདག་གིར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྐྱབས་དང་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཏེ་སྣ་རང་འབྱུང་བར་མཛད་སོགས་ཞིམ་ཐེབས་པར་ཕྱི་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་དེ་ཡང་སྲིད་པའི་འབྲས
བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་སོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་སྲིད་པ་ཞི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་པར་བཤད་ན་འདི་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ལས་རྣམ་པར་བཤད་པར་མི་ནོ། 478 །གསུམ་པ་ནི། ལས་དེས་ཀྱང་
འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་པ་ཞི་ནི་རྒ་ཤི་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ

(42) 475 481

480

༄༅། །ཚེ་དྲུག་དང་རེག། པ་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་དེ་གདུལ་བྱ་སྤྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གྱི་འི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་བར་བསྟན་པ་ལ། ༡དངོས་དང་། ༢དོགས་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལ་
དབྱེ་ན་སྐད་ཅིག་མར་འབྱུང་བ་འམ་འདི་ལ་སྐད་ཅིག་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་མའོ། །རྒྱུ་ཕྲ་ཀྱིས་རྩེ་བ་དང་སྤྱོད་པ་བར་མ་ཆད་ལྡན་པས་རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འཇོག་བྱེད་ཡོད་པས་འབྲེལ་པ་ཅན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་ཕུང་པོའི་གནས་སྐབས་ལྔ་ལྡན་པས་གནས་སྐབས་
པའོ། །དེ་བཞི་པོ་རིགས་བསྡུས། སྐད་ཅིག་མ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མི་འདྲ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཉིས་པ་མི་སྡོད་པ་ཉིད་ཆ་ནས་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྦྱོར་བ་རིས་ཆ་ནས་སོ། །རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་གནས་སྐབས་པ་ནི་ལས་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཐོག་པ་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱུན
ཆགས་པ་ནི་སྔ་ཕྱི་རིགས་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དང་། གནས་སྐབས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རིམ་པས་སོ་སོར་བཅད་པའི་ཆ་ནས་སོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་ཏེ། ཆགས་དང་བཅས་པས་སྲོག་གཅོད་པའི་ཚེ་གཏི་མུག་པ་དེ་མ་རིག་པའོ། །སེམས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དངོས
པོ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་བཞི་ནི་མིང་གཟུགས་སོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་མིང་གཟུགས་ལ་རག་ལས་པ་དང་བརྟེན་པ་ལས་དེ་ལ་གནས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་འདུས་པ་ནི་རེག་པའོ། །རེག
པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ཚོར་བའོ། །ཆགས་པ་དེ་ནི་སྲེད་པའོ། །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁྲེལ་ལ་མེད་ན་ནི་ལེན་པའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སྲིད་པའོ། །ཡང་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཞིན་པ་ཉམས་པ་འམ་སྐད་ཅིག་མ་ཞིག་ཡིན་ནི་ཆ་ཁར་བཞག་ཡོད་ས

482

༄༅། །མདོ་ལས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། རབ་བྱེད་པ་ལས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་འདི་དག་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ། མདོ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་པ་ན་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་བོ་རང་མ་ཡིན་དགོས་མོད། མ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་བར་རྟོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་ནས་སྐྱེས་ཞིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མདོ་དང་རིག་ལ་བསྟུན་པ་ནི། མདོ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ནི 475
གསུངས་པ་ནི། སྔོན་དང་ཕྱི་མ་ཐ་བ་རྣམ་དག་ལ། བདག་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་ལྡན། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། བར་འདིར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཡོད་པ་དང་འབྱུང་བའི་ཅི་ཞིག་གོ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་ནི། མོངས་པ་རྣམ་པར
བཟློག་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ན་སྔོན་འདས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་འབྲས་བུ་ལྔ་བསྟན་པས་ཕྱིར་དང་བ་མ་འོངས་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་བཟློག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འོང་བའི་རྒྱུ་གསུམ་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྟན་པས་ཕྱི་མ་དང་འདི་ཕྱིར་ལ་རྨོངས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། 475 །གཉིས་པ་དོན་ལ་གསུམ་
48.3 ༡དངོས་དང་། ༢དོགས་བ་ཕོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིན་པར་བསྟན་པས། 48.3 ༣ཕྱོགས་བཞི་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ཉིད་ལ་བཞག་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་པ་ལྡན་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ལས་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རིག་པ་དང་དང་འདུ
གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། སྲིད་པ་ནི་ལས་ཟད་དེ་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། །ལས་ཀྱི་ཉེར་དང་བ་ཐེ་བ་ཞི་ཕྱིར་ལས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་བདུན་ཀྱི་རྒྱུ་བཅས་པ་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་དོ། །རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རིག་པ་ཚོར་བ་སྐྱེ་བ་རྒ་ཤི་སྟེ་ཚོར་བ་ཞེ་བ་རབ། དམ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་མ

484

༄༅། །ལས་འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་དེ་ལས་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་བ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བ་ཡིན་བར་དང་རྒ་ཤི་འབྱུང་ལ། གཞི་ཚོར་བ་དང་རྒ་ཤི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་ལེན་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི
ཕྱུག་སུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་ཉིད་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཞི་ཚོར་བ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་སྐྱེ་ལ། ལེན་པ་མ་རིག་པའི་འབྲེལ་གཞི་སྲིད་པ་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་ལས་སྐྱེ་ལ། རྒ་ཤིའི་ཚོར་བ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་བྱ་འབྲས་སྲིད་ལེན་ས
རིག་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྟེ། མ་རིག་པ་ཉིད་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིར་ཕྱིར་ལྟར་ལྟར་ལ་བཟློག་ནས་འབྲས་བུ་དང་། ལྟར་ལྟར་ཕྱིར་ཕྱིར་ལ་བཟློག་ནས་རྒྱུར་སོང་བའི་ཕྱིར། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་རྟེན་འབྱུང་ལས།
གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །འགྲོ་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། འཕགས་པ
མཆོག་སྤྱན། ལམ་གསུམ་པོ་ནི་ཐོག་མ་ཐ་མ་དུས་སུ་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟར་ཡང་མི་ཡི། །འཁོར་བ་ལོ་འདྲ་བུར་བ་ཞེན་ཉུན་གྱི། །རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་བསྒྲུབ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཁ་སྐོང་མ་ཐུབ་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་
བའི་སྐྱོན་ལ་སྤྱོན་བརྗོད་པ་ནི། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཡང་འདུ་བྱེད་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཚོར་སྨྲ་ཐུགས་ཀྱི་བར་དོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པར་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་

Important

486

༄༅། །མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ནི་རིའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟུག་མ་ཐུབ་པ་བ་མིན་ཏེ། དེ་རྒྱུ་འཐང་ཏེ་སྟུག་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཁྱབ་པ་སྟེ། ཕ་ཡོངས་ཡིན་ན་གོ་ར་གོ་ར་ཕྱུང་། ཡོང་ཡོང་ཡིན་ན་ཕ་བོང་མིན་པ
ཕྱུད་དུ་སོང་ངེས་སོ། །ཁྱེད་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པ་མདོ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོར་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་བསྒྲུབ་ནས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ག་བ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། མ་རིག
པ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་དང་རིག་པ་ནི་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མེད་དེ། ཚོར་བ་དེ་ལས་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ནི་མི་ཐེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བ་ནི་ཡིད་ཐེར་སྲིད་ཅི་ཡོག་མེད་པའི་རིག་པ་ས་རྨོངས་པར་འཆིང་བ་ནི་ཐེ་དམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ས། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རིག་པ་ནི་ཚོས་ཅན།
མ་རིག་པའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ནས། ཇི་སྐད་དུ་རིགས་པས་ཁ་བ་དེ་སྐད་ལུང་གིས་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་གོ་བར་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་མདོ་བཀའ་བ་ཤོ་ལུང་འགོ་ལ་བཙོ་ཡིན་ཅེ་ན། རིགས་པ་དེ་གང་ལ་ཁྱུང་བའི
ཁུངས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞུང་རྩོམ་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཉི་ཤུ་གཉིས་ནི། རིགས་པ་ལས་ཀྱང་ཚད་ཆེན་འབྲེལ་གྱི་མདོར་བརྗོད་མི་དགོས་ན་ཕན་ཆད་ཉིད་ཀྱང་མ་ལོ་ལེ་བ་ཅན་མ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོར་རིགས་ལ་རིགས་པ་དེ་དང་གཉིས་ཀ་ཀྱང་སྒོམ་པ་རང་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདིར
མ་བརྗོད་ཅིང་ག་ཏན་ཚིགས་བསྟན་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཐུང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོར་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ནུས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔལ་ཡིན་གྱིས་ཀ་ན་

488

༄༅། །གཟུགས་སུ་མི་རུང་ཡང་། དཔྱད་གཟུགས་རུང་དང་རིགས་མཐུན་པས་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། 488 །གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདི་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན
ཏེ། འདི་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཚོས་ཅན། གནས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཚོས་ཅན། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར
ན་འང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཚོ་བ་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱུ་བ་དེ་དེར་མ་བལྟོས་ནས་ཏེ་ན་ཅི་ང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐ་ལ་བལྟོས་ནས་བ་བུ་ཡོན་ཡིན་གྱི་ཡ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་བཏགས་བརྗོད་པ་ནི། འབྱུང་འབྱུང་ལ་ཐུབ་པ་ནི་སྟེ། དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས
གཉིས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་དཔྱད་ན་རྒྱུ་ཕྱུང་བ། གསུམ་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་དཔྱད་ན་ཕྱུང་བ། བཞི་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ཞིང་བྱ་བར་བཀའ་ཕྱིར། དེ་མི་ཕྱུང་གཉིས་པ་བཞི་ཕྱུང་ཞིང་བ་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྙམ་པ་བོ། །ཕྱུ
གསུམ་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་པའི་འདས་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། དཔྱད་བ་དེ་ལྟར་ཞིན་པའི་ཕྱིར་སྣ་མ་པོ། །ཞེས་གྲགས་པ་ནི་རྣམ་དག་མི་སྲིད་པ་བོ། །མདོ་སྡེ་པ་ས་བཅུ་བཞི་ཀ་བཞེད་བ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་དེར
དེ་དང་དེ་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེར་བ་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་ལས་མཛོད་ཀྱི་ཚིགས་ལ་པར་སྒྲ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འདོད་པ་འདི་ནི་མདོ་དོན་ནི་དོན་ལ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བ་ག་ལ་ན། མདོ་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། སྔོན་པ། ཕྱོན་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ལ་བ་ཀ

481 ཀུ་ཉེ

སུ་སྨིན་པའི་ཞབ་པོ། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཇིག་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྐད་ཅིག་དེ་པ་ཞིག་པ་མེད་ཀྱང་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་བ་ཁ་དག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་པར་བཅུ་ཉིད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན།
འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་འདུས་བྱས་ཙམ་ལ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆོས་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས
ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དུས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནས་སྣང་བས་ཏེ།
དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་པ་དང་ཚེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་ལས་བཅོམ་ལྡན
འདས་ཀྱིས་འདི་ནི་གནས་སྐབས་པ་སྐྱུར་པ་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དགོངས་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །ཡང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྟ་ཞིག་ནས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ་ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ནས་དེ་ལ་བསྒོམ་ཞིང་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱིས 480
པའི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བོ་སྤྱོད་པར་ཡོད་ན། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཞེན་ལ་ཅིག་བསྡུགས་ས་རྣམས། མ་རིག་པ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ནམ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྡུགས་པ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རིང་གང་གཙོ་བོའི་སྐབས་དེ་རེ་བཤད་པ་ཉིད་ལ་མེད་དོ། །ཡང

482

483 ཀུ་ཉེ

འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་ནི་བདུན་པོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞིའི་ཡན་ལག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བ་ཞིག་གྲུབ་བྱུང་ཕྱིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བ་བར་ལྔ་ཡིན་ལ།
སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཚོར་བ་ཡི་ནི་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་འཚོར་བ་ཞིབ་ཏུ་གཞི་ལྟ་སྟེ་འབྲས་བུ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལས་གཉིས་སོ་སོར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ན། མཐོང་བ་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་སུ
བརྟུལ་ཏེ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། འདས་པའི་དུས་སུ་མ་རིག་པ་གཅིག་སྟེ་རང་བཞིན་ཏེ་རྒྱུ་སྟོན་པ་ཅིག་ཡིན། ད་ལྟ་བ་ཡིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྡུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་གཉིས་དང་ཕྱི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱིར་ཕྱེ་ནས་མ་བཤད་དེ།
བར་མའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་སྔ་ཕྱིའི་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཤེས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་མེད་པས་མ་ལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བཀག་པ་ལ། 475 རྒྱས་དེ་མ་ལ་དོགས་པ་བཀག་པ་བ་དང་། 488 འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་ཕྱད་པ་སྟོ། །དང་པོ
ནི། ཡང་བ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རྒ་ཤི་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་འང་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ
ན། དེ་དག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་ཀྱང་པ་གཞན་ནས་སྐྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཞེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལ་འབྲས་བུ་ལས་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དང་། ཞེན་པ་ལས་སྲིད་པ་སྐྱེའོ། །

485 ཀུ་ཉེ

ཞེས་པའི་ལུང་གི་མཐར་འཐད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཚིག་གི་ནུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཞེས་པ་བཤད་ལ་བཟློག་པ་བརྣམས་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཚིག་གིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་པར་གྲུབ་པོ། །སྐྱོན་དེ་ཡོད
ཡིན་འདོད་ཀི་མ་ཁ་བན་བོ་གནས་པ་དེ་དག་གི་མ་གཉིས་ནས་ནི། མ་རིག་པ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཤད། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་སྡེ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལེན་པ་རིམ་ཡན་ལག་གི་ནང་དུ་བཅུས་ནས་བསྟན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད
ཆོས་ཅན། ལེན་པའི་ནང་དུ་དེ་ལྟར་འདུས་པ་མི་འདུ་བར་ཐལ། དེ་དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ཀས་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འོན་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་གཞན
དུ་ཕྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པ་དེ་ཞེན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བརྩོན་པ་དཔལ་ལེན་ན་རེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་རིག་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། མདོ་གཞན་ལས་མིག་དང
གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་བྱེད་རྙོག་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བའི་དུས་སུ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡོད་དེ། མདོ་གཞན་ལས་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲེད་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན
ཚོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། རེག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གཞན་གྱིས་ལོགས་སུ་བསྟན་པར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཚུལ

487 ཀུ་ཉེ

ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དང་ལྡུགས་ཀྱི་ལན་ནི། མ་རིག་པ་དང་རྒ་ཤིའི་ཐ་མ་ཡང་གཞན་རྒྱུ་གཉིས་ལས་མ་བསྟན་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་པ་མི་ཐལ་ཏེ། ལས་ཉོན་འབྲས་གསུམ་དེ་དང་འདི་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ཐོག་མ་དང་རྒྱུ་ཆེར
བཀྲོལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་བཤད་པ་ལས་འཕྲོ་བ་ཟླ་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ལ་སྨོན་ཀྱི་ཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱེ་བ་སོང་བ་པ་ལ་སོགས་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ
ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས། ཚོན་པ་འདོད་པ་མཆོད་ཅན། འབྲུལ་ལྟར་དཀའ་ཅེས་བརྗོད་ནི་རིགས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་སྟེ། མ་བྱུང་བ། མཐོང་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་འདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་ཡང
གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་ལྟ་སྲིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཅིག་ཅོ་སྨན་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་སྡེ་པས། མ་འོངས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་ལྡུང་ན། མ་འོངས་པའི་ཟག་མེད་དེ་ལྟར་བས་རྡུང་ཞེས་པ་ལ། དེ་སྒྲ་ལ་ཟག་མེད་མ་འོངས་པའང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཅིག
པའི་སེམས་ལ་དགེ་བ་བ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཞུས་སོ། །མདོ་སྡེ་པས། མ་བྱུང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བ་ཡང་འཇོད་ལ་མ་དོན་པར་བསྟུན་ཅིག་བ་ལས་མ་ལ་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་བས་ཟེར་བ། ཟག་མེད་རང་མཆོད་ལ་སྟེ་འཐོབ་པར་སྐྱུར་ཅིག་པ་རིགས་ལ་མ་སེར་འདས་ཀྱང་ཞུས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཕྱིན་གྲུབ
ཀྱི་སྐྱུལ་བརྗོད་ན་ཞུས་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམས་སུ་ཐལ་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ལ། མཐོང་ལ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་ནི་རིགས་ཏེ། ཀུན་སློང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲེལ་དང་ལྡན་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བདག་མ་འོངས་དག་ལྟར་རང་དུས་རིགས་པས

489 ཀུ་ཉེ

ཡིན་པར་ཞེས་སོགས་ལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བས། མ་རིག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་དང་བདེན་བཞི་ཕྱུང་ལྟ་སོགས་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཞེས་ལ་ཐུན་མོང་ཞན་དུ། གཟུགས་སོགས་སུ་བསྟན་པ་མིན་པས་ནི་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཅག་གིས་ལུགས་ལ་མདོ་དོན་ངུག་ནི་གཉེད
ཅེ་སྨྲས། ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ལས་གཅིག་བསྟན་པས་གཞན་མ་བསྟན་པ་མིན་ནམ། གཙོ་བོ་བསྟན་པས་དེའི་འཁོར་བཅས་ཐུང་ངོ་གཏི་བཞམ་ཞེས། ཁྱད་ཆེན་ཀྱི་རྗེས་ཕ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གཏུབ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དེ་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད
ལ་གཏུབ་ཆེ་བས། དེ་སྟོན་པ་ཡི་མདོ་སྒྲ་ང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ལ་སྦྱར་བཞིན་གནས། སེམས་ནས་ཀྱང་ཞེན། ཤྲའང་སྨྲ་དགེ་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ཤྲ་དག་ལས་ལས་མི་འབྱུང་ངམ་འགྱུར་དགེ་སྤྱང་པོ་དགེ་བའི། གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ཞིན་དུ་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་བསྟན
པ་ལྟར་འོང་བ་ཐུང་བ་ཞིབ་ཏུ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པས། དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲགས་ཞེ་ན། ཟས་ངེ་སྐམ་ལས་སོ་ཞེས་སྟོན་ནི་ཅིག་ཏེ་བཞེས་སོ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་མི་ནས་པ་བཞིན་གྱུར་ཅིག་ཡོད་པ་ཞེ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་སྒྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་ཞེས་ཡ་སྐད་སོགས
མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ས་འགྱུར་ཆེས་ཀྱི་གྲྭ་ལ་སོགས་བ་བཞིན། ཤྲའང་ཞིས་སོགས་ལ་བརྗོད་ནས། ཐམས་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་དོན་ཀྱི་གཡང་ལ་པའི་སྦྱོར་ལ་བསྟན་པ་བཞམ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཤྲ་དགའ་བ་སྐུ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོད་ཅེད་དུ་བཟུང་ནས་ཏེ། གཞི
ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱ་རུ་བཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤྲ་སོགས་ལ་ལས་གཞན་ལས་མ་བཞམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ནི་ལྟ་ག་མ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཡིན་པར་བཞིན་དུ་སྒོན་ཀྱི་ཐམས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་ལ་ཞེས་རིག་པ་དང་འབྲེ་དགོས་ལས་ལྟ་མ་མེད་པ་ཡོད་པ་སྟན་ཏེ། ཕྱུང

490

༄༅། །ཕྱི་རྣམ་གམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ནོ། །ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། མདོར་མཆིམ་དང་མཚོ་ལ་སྣང་ལས་སོགས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་རྣམ་དུ་བཞད་ཀྱང་། སྤྱིར་མཆིམ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡི་ཁམས་ཡོད་པས་དཔེ་རྣམ་གམ་དང་བཅས་པའི་སྣམ་ན། དེའི་རྣམ་ཀ
ཡོད་རྒྱུ་ཀྱང་མདོ་འདིར་རྣམ་གམ་ལྡུས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དེ། ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་ཀ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མདོར་མ་བཤད་པའི་མཆིམ་སོགས་ལས་ཁམས་ཡོད་པ་དེ་འོན་དང་འདྲ་བར་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཉིད་ཡོད་ཟེར་ན་མ་རིག་པ
རང་ལ་རགས་ལས་སོ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་རིག་པ་ཉིད་དུ་བསྡུ་བ་ལས་ལོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཞིག་ནས་སྐྱེས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་ཚོས་ཅན། མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་གནས
སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྱུང་དགོས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ལ་རྟེན་པ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་མི་གཞུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ
ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བས་འགྲོ་བར་འཕེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མེད་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་སྲེད་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་མིན་པ་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་
འཆད་པ་འདི་བོད་པ་དག །འབྲེལ་པ་ལས་ཅ་བདག་པ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། སྐུ་དང་པོས་དགག་པ་བཤད་པ་བཞི། མདོར་པས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐལ་ཞེ་ན་མ་རིག་པ་པར་ཐལ

492

༄༅། །བསྐུར་པ་ཉིད་ལ་སོགས་ཀྱིན། མི་ཟད་པ་ལ་ས་ཏྲང་དོ་ཞེས་པས་སོ་འཛིན། །བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ན་ས་འདི་སྨྲས་པ་ལ་བོ་ཞེས་པས་ཟླ་བཟླིན། ཀ་ལ་ཡ་ཎ་བཞིན་ འདི་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་བརྗོད་པ་པོ་རབ་འབོ་ཞེས་པས་ཀ་ཏྱཱི། བསྟུ་བ་ལྕང་བ་ཟླ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ཏྲི་ང་ལ
སོ་ཞེས་ཀླུ་ཡབ་ཟླ་ཅན་བསྒྱུར། ཁྱིམ་ས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ལ་ཀཾ་ཏི་ཞེས་པས། ཁྱིམ་ས་མཐར་ཀ་ཎ་ཡཀ་ན་ཟླིན། མདོ་འདིས་ཡ་པྲ་ཏི་ཡ་དཱ། པྲ་ཏི་དང་ཡི་མཚུངས་པ་ཟླ། ཡ་ཀས་ལ་བྱེད་དང་བྲལ་པས་སྦྱོ་ཧྲི་ཏྲ་བསྒྲུབ་པ་དེ་བྱིན་པ་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་
ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་འཕྲད་ནས་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། འཕྲད་ནས་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་ཡོད་པ་ལ་ལོ་ཞེས། པ་དའི་བྱིངས་བཀྲ། །བྱིངས་མཐའི་ཨ་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་ཀྱིས། བྱིངས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཉེར་བསྒྱུར་ས་མུ་ཏ་ཡཱ་བ་ཞག
དེ་གཉིས་ལ་ཟླས་བྱེད་དང་པོའི་ས་ཀྱིན། མི་ཟད་པ་ལ་ས་ཏྲང་དོ་ཞེས་སོ་འཛིན། །ཀྵ་ཏྲིན། གྲུབ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཡི་ཙ་བཞིན་དོ་ཞེས་པས་རིང་པོར་བསྒྱུར་ཞིང་རྐྱེན་གྱི་ཉ་ཡང་དབྱི། ཙ་ཛ་དག་ཉེ་ཏུ་ཏུ་ངང་སྒྲ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཀ་ག་ག་དག་གོ་ཞེས་པས་ཛྱེ་ཉི་ཀྱི་ཀྲ་དབྱི
སྒྲོག་གི་ཨ་བཞག །གསལ་བྱེད་དང་ཕྲུང་ས་མེད་རིམ་བཞིན་དྲང་ས་པ་ལས་སུ་ཕྱུ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱིང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་བསྒྱུར་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས། ཡང་དག་པར་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་འབྲེལ་ནས་འབྱུང་ངོ༌། །གཞན་ཕྱད
པར་ཉི་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །གྲྭ་དོས་དབང་ཕྱོགས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འཕྲད་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་སྒྲུབ་བྱེད་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ལས། བྱ་བའི་སྔར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ལ་ཀྱེ་ཏྭ་འདི་ར་འབྱུང་བ་དོན་ཀྱིས་ཐོབ་པ

494

༄༅། །པའང་ཅི་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མ་འོངས་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བྱེད་གཉིད་དང་བྲལ་བ་གཉིད་མ་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོད་སྔར་བ་རྗེ་སྒྲོད་པ་འདས་པ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བོ་བོ
སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཡོད་པས་དེའི་ཚེ་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་ཀྱི། གང་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་གང་འབྱུང་བ་ཉི་རྐྱེན་དང་འཕྲད་པ་ན་སྐྱེའོ། །བརྗོད་པ་དག་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་དབང་གིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན།
མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེ་བར་བྱེད་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་པོ་གཞན་མི་དམིགས་ལ། སྐྱེ་བར་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བོ་འབྱུང་དོན་བརྟེན་ནོ་བྱ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཅན་དགོས་པའི་ཤྲུ་ཀ་མེད་དེ། སྔོ་རྟོག་པའི་
ནུས་བརྟགས་ཏེ་བཞག་ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོ་བོ་སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་བཟང་པོས་བསམས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བརྟགས་པ་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་གཞིར་བྱས
ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་སྐབས་སུ་འང་རྣམ་སྨྲས་པའི་དོན་ཀྱིས་འཕགས་པ་མཆོག་གི་སྐུ་བཞུགས་པ་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་པས་སྤྱང་བ་དེ་ཐབས་མཁས་པས་བསྟན་པར་བྱ་དོན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་རོལ་སྐྱེ་བ་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བར་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་བར་བྱ
རྒྱུ་དང་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱང་མི་འགལ་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱེ་བྱེད་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱ་ལ་ནས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བྱེད་རྣམ་ལ་དང་སྐྱེ་བ་པོ་པོ་རང་གི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཐ་སྙད་པ་རི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དཔྱད་ན་རང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་ཚོས

496

༄༅། །དངོས་ཙམ་པར་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་མ་མི་ཡི་བུ་ར་མཚན་པ་ཞེས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ནི་བ་དང་མ་ར་མེད་དང་བོང་བཞུད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ཉ་པ་ལག་པའི་བྲམ་ཟེ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ
གྲུབ་སྟེ། བྱེད་པོ་མ་ར་མེའི་རྗེས་ནས་བྱ་བ་སྨྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། དཔྲུང་ཡང་དེ་སྐྱེ་སྟེ། ཁག་དང་ས་ནས་ཉལ་བྱ་བ་ཡང་དང་པོ་ར་ཁག་དེ་ས་ནས་བྱོས་ཉལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཁག་དངས་པའི་བྱེད་པ་མཉམ་པ་བཞིན་དུ་ཉལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དང་པོ་ར
ཁག་དང་ལ་འདེམ་ཐག་བཅུམ་ནས་ཉལ་བ་ལ་ནི་ཁག་དངས་ནས་ཉལ་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ། དང་པོ་ར་དང་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱངས་ནས་དེ་ནས་བསྐུམས་ཏེ་ཉལ་བ་ལ་ཀྱང་པ་ལ་གཅིག་བརྒྱངས་ཏེ་ཉལ་ཅེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དགོངས་པ་ཡི་ལྷ་ན་ཀ་དེ་ལྟ་བ་ར་འདོད་ན
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐུབ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་རྣམ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། ས་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱུང་བ་དང་། ཨ་ཀྱི་ནི་མི་སློབ་དཔོན་འགྲོ་བ་དང་། ཨུ་ཏྤ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་དུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དུ་སྦྱར་ལ། ཁ་ཅིག་ལྷ་བྱུང་བ་ར་མ་དེ་ས་པ་ཞེས
གཅིག་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འདི་དང་འབྲེལ་བ་མ་རིག་པ་ཞིག་ནས་སྐབས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དོན་ལ་མི་མཐུན་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན། མིག་གི་དབང་པོ
དང་གཟུགས་སོགས་སྣང་ནས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སཾ་སྐྲྀ་ཏ་ལྟར་ན། མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ལ་ཚིག་ཕྲུད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཤྲུ་ཀ་འདི་ལྟ་ད་བཤད་པ་སོ། །ཡང་རྟེན་འབྲེལ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནམ་མདོ་དང་འགལ་ཏེ།

498

༄༅། །མེད་དང་རྒྱུ་རྟག་པ་རང་བྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ན་ངོས་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཕྱུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེར་རོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་བཀོད་དོ་ཞེ་ན་ཆོས་ཅན།
འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་བཀག་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་དང་རྐྱེན་རིམ་པ་ཐུན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འགྲུབ་སྟེ་འདི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་དང་པོ་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱི
རྟེན་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་འདུ་བྱེད་སོགས་འབྱུང་ངམ། བདག་གཅིག་ཕྱུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བཀྲོགས་ནས་རིག་པ་སོགས་སྐྱེས་ནས་འདུ་བྱེད་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་སྙམ་ན། དེ་དགག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་སྐྱེས
ཕྱིས་གང་སྐྱེ་བ་ཞི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཡོད་པས་དེ་འབྱུང་བ་ཞི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེས་བཟུང་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་འབྱུང
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་ན་རེ། རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་ར་འགྱུར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་རེས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པར་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་བའི་མི་སྡོད་པར་འབྱུང
བའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་མ་ཞིག་པར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་དཔལ་ལ་ཞེན་ན་རེ། རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དག་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུན་དེ་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ

མ་སོང་ངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་པས་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ནམ། ཐོན་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཚེ་གསུམ་ལ་འཇོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གཉིས་མཐོང་ངས་པའི་དུས་སུ་མི་འཇུག
པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ས་སྟོན་སྡེ་པ་འོད་སྲུངས་སྡེ་དང་ཆོས་སྲུང་སྡེ་ན་རེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་སོ་སོར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།
ལུང་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འགྲེལ་ན་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་སོགས་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་བྱུང་ཡང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་རྟག་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་སྙམ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡང་མདོ་དེ་སྒྲས
491 ཞེན་ལྟར་མིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་དངོས་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་ལ་བཅད་ན། རྟེན་འབྱུང་ཆོས་ཅན། རྟག་དངོས་མིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ནི་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་མ་རིག་པ
འདུས་བྱས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མ་རིག་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་གཟུགས་བཞིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་རྟེན་འབྱུང་ཡང་ཡིན་ཅེས་པ་དེ་མ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལ་ཡང་ཆུང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་ཐལ་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་རྟག་དངོས
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དེས་ཚིག་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་ཕབ་བསྟན་པའི། ཨི་ཏ་འགྲོ་བ་ར་ཞེས་པ་ཕྱིན་ལ་བབ་བ། །ཨི་ཏི་གྲཱ་ཞེས་པས་ཕྲད། །ཕྱིན་དུ་ཉེར་བསྒྱུར་བ་ཏེ་བཞག །རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ཞེས་པས། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་ཉེར

རུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་ངེ། དེ་དོན་མཐུན་མི་རུང་སྟེ། ཕྲད་པའི་སྔ་རོལ་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཞེ་ན་དོན་ཡང་སངས་རྒྱས་པས་བདག་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་བཞེད་པར་སྣང་ངོ། །ཕྲད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི
བར་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ལ་བ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་བར་མཛད་པའི་དོན་ནི། ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འགལ་ཏེ། འབྱུང་བའི་སྔ་རོལ་ན་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་བ་མི་རུང་སྟེ། འབྱུང་བའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་མེད་པའི་བུ་སུ་ཀྱི་བྱ་བ་སོགས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། ཡང
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པས་རྟེན་པ་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྲད་པའི་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་པའི་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པོ་ལ་འཇོག་ལ། བྱེད་པ་ངེས་པར་ཕྲད་པའི་སྔར་འཇོག་དགོས་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ཏེ། སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཀྱི
493 སྦྱར་བ་དེ་རེ་ཆོས་ཅན། འཕྲོས་ནས་འབྱུང་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་། འཕྲད་ནས་འབྱུང་བྱ་བའམ། འཕྲོས་ཏེ་འབྱུང་། བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་། འཕྲད་དེ་འབྱུང་བྱ་བའི་ཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་ཁྱད་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྦྱོར་སྒྲ་མ་ཐུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ན་དོན་དེ་དང་པོ་ལ་ས་དགོས་པ་གང
ཞིག །དེ་ནི་སྔ་རོལ་དུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཡང་ལན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་སྒྲོད་པར་ཆ་ལ་བདེ་ལྟར་སྟེ། ཆོས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ན་ཕྲད་པ་ཞིག་མ་བསྒྲུབས་པ་ཞིག་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ
ལྟར་བ་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དང་པོ་ལྟར་བསྒོམས་པ་དེ་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་མཚུངས། ཕྱོད་དཔྱར་བ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན་ཕྱོད་དཔྱར་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོད་དཔྱར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཅད་དོ། །སྐྱེས་ན་ཞིག་སྐྱེ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་བཟུག

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞི་བ་སྤྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་བཀྲོས་ནས་མ་དག་པ་འཁོར་བ་འབར་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་བཞད། འཁོར་བ་འདི་ར་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་འདས་པ་དེ་ཕྱི་སྐྱེ་ཞེས་རྟེན་ཏེ་འབྱུང་གི་སྒྲ་ཟད་མཛད་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུད་དང་བཞད་པ་ལམ་གོ་ནུ
སྤྲ་བཞིན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལས་གསུམ་ཀྱིས་དང་རྒྱུ་དང་བྲལ་རྐྱེན་ལས་མི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་པར་བཤམས་སོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མཛད་དུ་གསོལ་ལམ་སོ། །དགེ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་ཕྲེ་སྒྲ་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད། བདག་ཉིད་དུ་མ་རིག་པའི་མེད་པ
ཆོས་ཅན། ཁྲེད་དུ་བྱང་མི་རུང་ངོ། བདག་ཉིད་དུ་མ་རིག་པའི་མེད་པ་སྐྱེ་མི་རུང་བ་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ནི་ཤུ་བརྒྱ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་ནུས་ཕྱུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱུག་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའི་གྲངས་ཅན་ཡོད་པ་ལོག་སྐྱེ་བ་ར་དང་རུང་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་དགག་པའོ། །དོན་ཡོད་པ་ལས
495 སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལ་རུང་ངོ། ཡོད་པ་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ར་ནི་དེ་ན་མི་ཟེར་བས། དོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་དང་པ་ར་སྦྱོར་དེ། དེ་ཡང་རྟེ་སྣང་། མཐོང་ས་པའི་དེ་བོ་ཡོད་པ་དང་། མཐོང་སྟེ་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གནས་ཡོད་པས་སྐད་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ན་འཕྲད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་ལ་ལྷ
ཕྲག་ཡང་མི་དེ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བཞི་མ་གྲུབ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་གཞི་སྐྱེ་བ་ར་དེ་ན་མི་འདོད་དོ། །འདོད་ན་ཁྲུམ་པ་འཛིན་པ་དང་སྦྱར་བ་བ་ཀུན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ར་ར་གཉན་བསྒྲུབ་ཆུགས་ལ་ཡོན་ཏན་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཉིད་བ་ཁ་དེ། །དེ་ནི་ཉན་བཤད་ཀྱང་དགག་པ་བའི་བསྟོད་ཚུལ་བ
མེད་ཡིན་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་བཀག་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱེད་པོ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྗེ་དོན་དུ་སྨྲ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། བྱེད་པ་གཅིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་ལ་ཞིག་ཅིག་པ་ལ་དང་བསྟེ་སྐྱེ་ཕྲད་འབྱུང

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་བ་ཞེས་མི་རྟག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་དགོས་པ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་དོན་ཉམས་པའི
ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ངེས་བཟུང་གི་སྒྲ་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས། མ་རིག་པ་ཡོད་པ་དེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་བྱུང་གི །མ་རིག་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས
པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་འདི་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་འབྱུང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་སྐྱེ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ
497 གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། ཚེ་རྒྱུད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཡོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་སྲེད་པ་ལེན་སྲིད་པ་སྐྱེས་པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་སྐྱེ་བ་རྒ་ཤི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན
རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་དང་པོས་དངོས་རྒྱུ་ཉེ་རྒྱུ་དང་། གཉིས་པས་བརྒྱུད་རྒྱུ་རིང་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདི་ཉེ་མ་སོང
ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བར་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དགེ་བ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྔ་ནས་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རབ་དབྱེ་ལུགས་ཀྱི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཞེ་ན། རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་སྨྲོས་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་དུ

ཕྱི་ནི་རྒྱུན་བཅུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་འབྲས་བུ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོན་ནི་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན། གནས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དེ་ར་རྒྱུད་དང་། ཐལ་འགྱུར་དུ
བཀོད་ན། སྐབས་དེ་ར་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཡང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་པ་དང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་ནོར་མི་དང
མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་སྦྱོར་གསུངས་ཤིང་གནས་པ་ཕྱིས་ནས་བསྟན་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཚོན་པ་མཚུངས་པར་འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཤེས་རབ་ནི། གནས་པ་སྟོན་པས་འབྱུང་བ་མི་སྟོན་པར་ནི་བ་ལ་ཏེ། འབྲས་བུ་འདི་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཕྱིས་ཀ་ར་དེ་ར་བྱུང་ངོ་ཞེས
499 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་རྒྱུ་སྐྱེས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུའི་རྒྱུན་གནས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་འབྱུང་བ་བཞི་གང་ཞིག །རྒྱུ་འདི་གཞན་པར་འབྱུང་བ་དེ་འདི་གང་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
རྒྱུའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་དོན་བཤད་ཀྱི་གཉིས་སུ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། འདི་ཡོད་པས་འདི་བྱུང་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འདི
ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཅི་ལ་ཁྱབ་པ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ན་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་ཞེ་འདི་ཤི་ན་བཀའ་སྩལ་པ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆད་ཆགས་བ་ཚད། ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་འདི

500

༄༅། །མི་འཁྲུངས་པར་ལྷུར་བཞེས་པ་ཀ་འགྱུལ་རྒྱ་ཤེས་ཀྱིས། རྟགས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀའ་ཡང་སྩལ་བའི་ཕྱིར་ལུང་རིགས་བསྟོན་མེད་དུ་ཆུས་པ་ཡོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་འདི་ནི་འགྲུབ་སྟེ། ཞུགས་སུ་ཡོད་ནས་ཕྱིས་རྒྱུ་འདི་ཤེས་པས
ལ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག་ལ་ཉམ་སྟེ་སྒྲ་དམ་དེ་མ་ཡོད་ནན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ཡོད་པས་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཐབས་ཆོས་ཅན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཀ་ཤི་དང་ལྡན
དང་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་དོ་ཡོད་དུ་རྒྱ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང
རྒྱུ་འདི་ལ་བསྟུན་ན་ཡིན་ཅིང་འཆིང་བ་ཡི་བོ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་དེ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡ་བ་བརྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བསྟོས་ནས་འཇིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་ལ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དགག་པ་བའི
ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་སྒྲ་དེ་ཕྱོགས་གཞི་ར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་བོ་རྟེ་བའི་ཕྱོགས་ཅི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡིན་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བ་ཡི་ཅི་ལྟར་སྦྱོར་བ་འབྱུང་ངོ། །སོ་སྐྱེས་ཏེ་ན་ཡུལ་བ་དག་མེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཚོགས་དེ་ནི
ཤེས་པ་བ་ན་བདག་ལྟ་དང་ངར་འཛིན་ལྟ་བ་ཞེན་རྒྱ་ཡ་ཅིས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་བདག་ཚེ་ཕྱི་མ་ར་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་འབའ་ཞིག་ར་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏེ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ

502

༄༅། །གཟུགས་མེད་པ་ནི་མཐུ་དང་པོའོ། །དེ་ནས་ཚེ་བ་ཡིད་འོང་ལ་སྲེད་པ་ལས་འདོད་དགོས་པ་ཉེ་བར་ལེན་ཏེ། འདོད་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་ལྷོ། །ལྟ་བ་ནི་རིགས་ཉེ་ཤུ། ཚངས་པར་སྤྱོད་ལས་ཞུགས་པ་བཞི་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འཆལ་པའི་སྡོམ་པ་ཞིམ
སྤང་བའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ནི་ཁྱི་དང་བ་ལང་དང་གཅེར་བུ་པ་དང་སྤྱོད་དཀར་པ་དང་སྨྲ་ན་མོ་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ནམས་དང་ཀུ་ཤ་ཀྲུ་དང་གཡང་གཞི་དང་ཕྱུགས་བདག་པ་རལ་ཐུབ་དང་ཐལ་བ་དང་། ཁྲུ་ཀ་སྐྱ་གསུམ་དང་དབྱིག་ཟོར་དང་། ཕོད་པ་ཅན་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས
ཡང་དག་པར་ལེན་ཏོ། །ལུས་ལ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡོད་པས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་ནི། བདག་ཕྱུང་དང་ངོ་སྐྱམ་པའི་རྒྱལ་རེ་རོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་དོ། །བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་··བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ།
ཕྱི་མའི་སྲིད་པ་དང་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱིས་པ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཏགས་པའི་ཞེ་སྡང་སྒྲུབ་པ་ནི་བར་ཆད་ཀྱི། འདི་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུང་ངོ་། །འདོད་དགོས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་ཡུལ་དེ་དག་མཐོང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འཚོལ་བ
ལ་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྐྱིད་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདུན་པའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ལེན་པ་འཕྲེན་གྱིས་ཡང་སྲིད་བ་འདི་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་པ་སྟེ། མདོ་ལས།
ཀུན་དགའ་བོ་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་འགྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་གང་ཡིན་དེ་ནི་འདིར་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ལྷུམས་སུ་འཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཞུང་པོ་རྫོགས་པའོ། །

504

༄༅། །དེ་ནས་པའི་ཁྲུབ་ལ་སོགས་པ་བཞག་བ་བཞི་ནི་དོ། །གལ་ཏེ་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ན། མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དངོས་པོར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། རིག་པ་མིན་པ་མི་མཐུན
ཁྱད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་མེད་པ་དང་པོ་ཡོང་གི་སྣ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག །ཤེས་རབ
ཉེས་པ་ལ་དེར་འཛོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་པ་མི་དང་ཙམ་དང་མི་གསོག་སོགས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཀུན་སྦྱོར་དགུ་དང་སོགས་པ་ལས་མཚན་བ་གསུམ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཞིན་ཚོག་ཏུ་རིག་པ་བ་ཤེས་སེམས་བྱུང་ཞ་དང་དུག་གསུངས་པའི
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་རྒྱུད་མ་དང་ལྡན་ན་ལ་རྒྱུད་མ་དང་ཐུམ་ཡིན་ཞེར་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཆེ་ཤེས་རབ་བདག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མ་རིག་པའི་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་རབ་ངན་པ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ནི་ཁྱབ
བྱེད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དགག་པ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་བའོ། །མ་རིག་པ་དེ་བདང་ངོས་ལ་མ་རིག་པ་དང་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ངན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ཉམས་པ་གཅིག་གི་ཕྱོར་དུ་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ངན་པའི་ལྟ་བ་དེ་མ་ཡིན
པར་ཐལ། མ་རིག་པ་དེ་ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་ཞེན་ནས་བྱུང་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་ཅིག···

506

༄༅། །བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསྐལ་ལ་བཞག་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཅོམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་བཟའ་ཆགས་དེ་ལྟ་བུ་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་དོ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མི་གྲོལ་བར་བྱེད་པོ་འདི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཚུགས་པ་ལྡན
དེ་མ་ཡིན་པར་བཀག་ལ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ཅན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ལ་དགེ་བ་ཞེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རབ་ཏུ་ཅད་ནས་བཀག་ཉམས་མ་རིག་པ་བཞག་པ་དེས་ཉེ་བར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་འདག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཉོན་མ་རིག་པ་ཡིན
ཀྱང་དགེ་བ་ཞེ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་དག་པར་བྱེད་ནུས་སོ། །མི་འདག་པར་བྱེད་པའི་དྲི་མ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་སྤྱོད་གསུམ་ཞུམ་བྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་འདི་ཕྱོད་ཀྱི་རྟོག་པ་བརྟགས་དེ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ལན་བརྗོད་པ་སྲེ་ཕྱུང་དང
མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་གསུམ་བསྟན་བས་དེ། མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ནང་པ་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་རེ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་དབྱེད་ན་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་བཞག་དུ་མེད་དེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་མིང་ཡིན
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཅེ་ཅེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཞེས་ཀྱང་མེད་ཅེས་མི་ཤེས་པའི་ཚིག་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་རིག་པ་ཡོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་སོགས་ཀྱང་ལོག་པར་འཛིན་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས
སྔ་མའོ། །འདོད་པ་དེ་ཡང་གཞུང་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚིག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་ལ་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་སོགས་སུ་སྦྱོར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས··

508

༄༅། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་གོ། །དཔལ་ལྡན་ནི། ཤེ་གསལ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ཡིན། གསལ་བ་རམ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མེ་ཏོག་སོགས་དེ་ཐལ་ལ། གསལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཡང་དེ་ར་ཐལ་བས་སྤྲ་རམ་རིག་པ་ལ
སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལྟ་དོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། རིག་པ་དེ་མི་གནོད་དེ། དེའི་རང་ངོ་བོ་གསལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚོས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་གྱིས། གསལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་དེ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། གསལ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་མ་མིགས་སུ་བྱེད་པས་ཀྱི་རྟོགས་པར་ནུས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་མིག་གི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བ་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ནི་རྟེན་གཟུགས་དྭངས་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ
གཟུགས་དྭངས་པ་རྟོགས་ཉིད་ཀྱིས་ལ་བཅུ་ཕྲེང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལྡང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་པ་འཇིག་བ་ལྟ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མ་རིག་པའི་ཞེས་ང་ངོ་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་གྲིས་པ། དེའི་ལྟ་བ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ཞེས
བྱ་བ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཞེན་དངས་གང་ཡིན་ཅེས་པས། ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱིས། མདོ་ལས། བདག་གི་དེ་ལྟར་ཤེས་དེ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ལྟ་བ་པའི
ང་རྒྱལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ཀྱི་བར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱི་བ་དེ་གཞན་ལ་སོགས་པ་སུས་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ང་ཡི་སྨྲ་བ་འཇུག་པ་དེ་ནི་ས་བསྟན་པ

501 ཀྲི། ཕྱི

གཏན་བསྒྲུབ་སུ་མ་པ་ཡང་ཉན་ཅན་དགྱི་བའི་མིན་ཐུབ་གསེར་གྱི་དོན་དུ་ནི་གཟིགས་པོ་བའི་ལམ་བསྐུལ་མ་སྟོན་པ་ནི། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དག་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དང་བ་བར་མའི་ལུས་ཀྱི་སྣ་ཚིགས་ནི་དོ་ལ་མི་འཁམས་བ་ག་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་
འགྲོ་བ་དེ་དང་དེར་བགྲོ་བར་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ཅན། ཚོགས་སུ་ཉུག་པར་འཐད་དེ། སྲིད་པ་བར་མ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་བར་པ་མས་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ལ་གཞན་གྱི་ཚོགས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅས་ཡིན་ནོ། ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་བར་མདོར་ཞུགས་པ་ན། །ཉམས་དང་བཅས་འབོ་སྐྱེ་བ
རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བོན་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ལྡན་དུ་བགྲོ་བའི་མི་དང་གཟུགས་ཁྱུང་པོ་ལྟ་བ་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་མིང་འདར་ཏེ། ཉེར་བྱེ་ལ་ཀྱི་མདོ་ནི། མིང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལས་མིང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་འོ། །གཟུགས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞེས་སོགས་ནས་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གཟུགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དང་དབང་དུ་ནས་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་པ་ལས
བདེ་སོགས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་རེག་པའོ། །དེ་ནས་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཀྱིས་གཟིར་བའི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྲེད་པ་དང་འབྲས་གཏན་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཆད་བ་དེ་བ་དང་བཞི་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་སྲེད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྲེད་པའོ། །བཏང་སྙོམས་བའི

503 ཀྲི། ཕྱི

སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རྒ་ཤི་འབྱུང་ངོ་། མདོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་འདི་ལྟ། མགོ་སྐྱ་བོ་ར་རྒྱུ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཤི་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལས་ནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོ་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་འོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་འདི་ཚིག་རྣམ་ཀྱིས་འབབ་པ་ཞིག
ཅེས་པ་ཉི་བདག་དང་བདག་གིར་འབྲལ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོགས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་བཞི་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ། བཅུ་གཉིས་ཕྱུང་ལུ་དེ་ག་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ
གཉིས་པ་བ་ཞུག་པ་འདི་ཕྱི་སྐྱོ་ལུགས་ཡིན་པས་སྐབས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ནམ། སྡུ་ཚོགས་རྟོག་གི་དོན་ལ་ལྟོགས་པ་ཡི། །ཅེ་སྤྲག་སྤྲོ་ས་ཆར་པ་བ་ག་ངས་ཚིག་པ། །མཚུངས་པ་ལྡན་ན་ལ་ལ་ས་སྤྱན་མོང་སྒྲ། །སྒྲ་ཁ་ཆེན་ཆ་ཤས་གཞལ་ལ་བྱེད་དུ་འདི་ན་སྣང་བ
ལྟར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་བཞི་ངོ་བོ་སྨྲ་པ་དང་། །རྒྱ་མ་ཐག་ཁྲན་པ་ལ་ལས་ཤེས་པ་རབ་སྟན་བསོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མ་རིག་པ། སྲིད། རིག་པ། ཚོར་བ་ཤ་དང་བ་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་ཆ་བཞུ་བ་དང་།
ཡོན་ཏན་བས་པ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་དེ་ཉན་ནི། ཡང་དག་པ་རིག་པ། དངོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་འཇུར་བའི་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ལ་བདེ་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་ཅེས་པ། ཞེན་ཞིག་མ་རིག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་མེད་དང་སེམས
བཅས་དང་དེ་ཉུར་བས་རིག་པ་མེད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་བདེན་པ་དང་དོན་ཏེ་མི་བདེ་ཤེས་ཀྱི་སྔར་དང་། སོགས་བདེ་སྐྱ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་དང་རྫུན་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལོག་པ་རྫོན་དང་།

505 ཀྲི། ཕྱི

མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མ་རིག་པའི་སེམས་ལ་ཇུ་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་བཞིན། དེ་ཐ་དད་མི་ཉན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མི་སྲིད་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གཉིས་ཀ་ང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་གཉིས་གཙོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ལྡན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་གཅིག་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་མི་མཚུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ནས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ཉེས་སྒྲེས་པ་དེ་ནས་བར་བྱེད་པའི་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་བསྟན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེ་བར
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ལོ། །མ་རིག་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་དག་གོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཉོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས
ཉིད་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་བྱེད་ལ་སེམས་མ་ཡིན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཞེས་པ་དེ་ཉི་ཉོན་མོངས་བྱེད་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། དོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་མའི
ཐོབ་བས་མ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དག་བ་འདྲེས་ནས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་འདག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་སེམས་ཐ་དད་ཀྱི་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ

507 ཀྲི། ཕྱི

གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་སོགས་པ་དང་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྟ་བ་ལྟ་བ་དང་འདོད་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་བཏགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་ཕན་ཚུན་མི་མཚུངས་པ། མ་རིག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལྟ་བ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་རུང་ངོ། དེ་དག་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་བཞིན
ཡིན་པ་ལ་མཚུངས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ས་མ་དེ་བ་ཡིན་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་གནས་བའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་རྒྱུ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་ཞེས་བཤད་པ་རྣམ
འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པ་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོན་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔལ་ལ་ཞེན་ཀྱི་འབབ་པ། མ་རིག་པ་སྐྱེ་མ་ཞེས་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ལྡན་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། སྐྱེ་མཆེད
གཟུགས་ཅན་ཀུན་གཟུགས་ཅན་དུ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་པར་འདུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཤེས་རབ་ལ་དོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་ལྡང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ཞེས་བྱ་གཞུང་ཕྱུང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་མི་དགོས་ན་སེམས་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྡན་གྱིས། མ་རིག་པ་ནི་ལྟ་སོགས་ལས་སེམས་ལ་ཇུ་དང་ཟླ་གཞན་ཡིན་ནམ་རིག་པ་དང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། སློབ་དཔོན་ཀྱིས། དེ་ནི་དང་བཞིན་ནི་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་རྣམས་མི་ཤེས་པ་བའོ། །གསལ་བ་འདི་རང

509 ཀྲི། ཕྱི

ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲིས་པ། མདོ་ལས་བདག་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་མ་རིག་པ་ལ་བདག་པ་བཞིན་ཐད་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། ཆོས་སྐྱོབ་ན་རེ། འདུག་པ་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དུ་འཛིན་མ་ཏུས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཐོས་མེད་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས། འདི
སླུམ་པའི་རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་སྤྱགས་མ་བྲན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དག་གང་རྟ་དང་འཐད་དུ་རྒྱུ་གཟུང་མ་རིག་པ་ཞིམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་སྐྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བཞག་གོ། །གཉིས་བ་མི་དང་བཞག་དང་བ། མིང་དེ་ཙོར་བ་ལ་སོགས་པ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དེ་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་ཞི་མིང་གི་དབང་གིས་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། མིང་ལྟར་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་བཤད་པ་ནི། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་རེག་པ་དྲུག་ཆོས་ཅན། འདུས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྔ་མ་ཅིའི་སྐྱེ་བའི་དབང་པོ་ལྡང་དང་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཕྱི་བ་བཞད་དོ། །དེ་ནི་རང་ཡིད་དབང་འགགས་པ་དང་། ཆོས་མ་རྟོགས་པ་ལྡན་བ་འབྱུང་དང་། ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟ་བ་རྣམས་ལྡན་དུ་འདུས་པ་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཐུབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་བ་ཉིད་ལ་འདུ
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྲམ་ཟེ་གཅིག་པ་ཉིད་འདུ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རེག་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་དགོངས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཏེ། །ཁ་ཅིག་འདུས་པ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། མདོ་ལས། དེ
ལྟར་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་འདུ་བ་ཞིང་འདུས་པ་ལ་མཚོན་ཀྱང་ཡིན་པ་ཞེས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀ་རྣམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཚན་དྲུག་པ་ཞེས། ནང

510

༄། །གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། ཚོར་བའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྲེད་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདིར་རེག་པའི་ཚོགས་ནི་ཆོས་ཅན།
གསུམ་པོ་འདུས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་དོན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་བོ། །ལུགས་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་མཆན་རེ། དབང་དོན་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་རེག་པའི་ཚོགས་ལོགས་སུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཅན། དབང་དོན་
ཤེས་པ་འདུས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་དོན་གཞན་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཚོར་བ་དང་སྲེད་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལོགས་སུ་དོན་གཞན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །སློབ་དཔོན་དེ་ཕྱི་མས། ཁྱབ་པ་མེད་དེ།
ཚོར་སྲེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོར་སྲེད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ་ཞེས་སྨོས་པའི་རེག་རྒྱུར་གསུམ་ནི་དབང་དོན
ཤེས་པ་གསུམ་པོ་འདུས་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ནི་སྔར་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས། དེ་ལས་རེག་པའི་ཚོགས་གཞན་ནི་མེད་པས་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱི་མས་དབང་དོན་ཤེས་པ་གསུམ་ལས
རེག་པ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་རེག་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་དོན་མཚུངས་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་ན་ཞེས་ལྷག་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེག་པ་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱི་མས། དེས་ན

512

༄། །ཐོགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ནི་ཚིག་བླ་དྭགས་པའི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་གཅིག་ལ་མིང་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་སྦྱར་བས་མིང་ནི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཡིད་
ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་མི་ཤེས་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་འདི་ནི་མིང་འདི་ཡིན་ཅེས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཡིད་ཤེས་ནི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པས་ཚིག་གི་བླ་དྭགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན
པའི་ཕྱིར་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རེག་པའོ། །ཡང་རེག་པ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུ་སྟེ། རིག་པ་ནི་མེད་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རེག་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རིག་པ་དང་མ་ཡིན་མ་རིག
པ་འང་མ་ཡིན་པའི་རེག་པ་ཞེ་ལྷག་མ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་རེག་པ་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་རེག་པ་ལས་གཉིས་སུ་འབྱུང་སྟེ། གནོད་སེམས་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་པར
ལྡན་པའི་རེག་པའོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་དང་། བདེ་མིན་སྡུག་མིན་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རེག་པ་དང་གསུམ་སྟེ། བདེ་བའི་ཚོར་བ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བདེ་སོགས་ཚོར་བར་འགྱུར
བ་འམ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ཚོར་བ་ཡིན་ནོ། །རེག་པ་འདི་ལ་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རྐྱེན་གྱི་རེག་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་སྦྱར་ཏེ་རེག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། 503 །བཞི་པ་ཚོར་བ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རང་ཕྱེ་བ་དང་།

514

༄། །འདི་མདོ་དང་འགལ་ལ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྐྱེའོ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱེ་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་ཆོས་ཅན། དུས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག །ཕོ། མཚོན་བ་དང་སྒྲ་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་མཆེད་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རེག་ཚོར་ནི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡུ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་བར་བསྒྲུབ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད
བྱ་སྐྱེ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་སྟུམ། རྒྱ་བ་མཐོ་བསྟེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཕྱི་ནི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་དང་མིག་དང་གཟུགས་དག་དང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པས།
དཔེ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐད་དབལ་དགག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དབང་དོན་སྔ་བ་དང་ཤེས་པ་ཕྱི་བ་དང་། འབྱུང་བ་སྔ་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཕྱི་བའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲས་ཀྱང་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་ནི་བོ་ཡི་ཚོགས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེད་ཀྱི་ས་སྐྱེ་ཡི། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ
སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་གྲིབ་མ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེག་པ་དང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས། མདོ་སྡེ་པས། བྱེ་སྨྲ་ཅོ་དང་ལྷ་ནང་འཆོལ་ཅན། སྨྱུ་གུ་བྲེ་བཀྲུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གྲིབ་མ་ཡང་གྲིབ
མ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། སྨྱུ་གུ་ཡང་སྨྱུ་གུའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དང་རྟག་པ་དོན་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ནོ། གྲིབ་མ་ཡང་སྨྱུ་གུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྨྱུ་གུ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཚོགས་པ་བཞི་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྨྱུ་གུ་ཡང

516

༄། །འདོད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རེག་པ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ལ་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེ་ན་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་མཐུན་པའི་ཉེ་བའི་རེག་པ་སྔ་ལ་དམིགས་པ་འདི་ལྟ་ན་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་དེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་
པའི་རེག་པ་སྔ་མའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒྲ་དང་རིས་མི་མཐུན་པ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་རིགས་འདྲའི་རྗེས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཞན་སྒྲ་ལ་དང་དམིགས་པ་ཡང་འབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལས་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
མིག་ཤེས་ཀྱི་རེག་པ་ལས་བཅད་པ་གཟུགས་བཅད་ནས། ཚོར་བ་སྒྲ་སྔོན་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་རིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་རྒྱུ་ཆ་འབྲས་དང་རིས་མཐུན་དགོས་པར་སྟོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ
དམིགས་པ་རིས་མི་མཐུན་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་པའི་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་སེམས་བྱུང་རེག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནས་སྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། དམིགས་པ་ཡིག་གཟུགས་ལ་གནས་ན་དམིགས་པ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན།
སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ཅིག་ཏུ་བའི་ཤེས་ཤིག་གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལས་གཞན་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་པའི་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་བའི་རེག་པ་ཡིན་གཟུགས
རང་··· ཉིད་ཚོར་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་དེ། སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་པའི་རེག་པ་ས་ནི་སྒྲ་ཡོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རེག་པ་དང་ཉམས་ཤེས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྔ་ན་རྒྱ་སྐྱེ་འབྲས་སུ་འདོད་དོ། དེ་ན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞིག་ཅན། མཐུན་ན་སྟོ། ན་བའི་ཉེ་ན་ཅན་གྱི་ཤེས

518

༄། །ཟག་མེད་དེའི་ཆོས་དང་། སློབ་མིན་མི་སློབ་མིན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་དེ་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་གང་དག་དེ་བསྡུས་ཀྱིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་དེ་དག་སོགས་ལ་གང་དག་དགེ་བ་སོགས
ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་སོགས་པ་གང་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་བ་གཞན་དག་ན་རེ། ས་མང་པོ་བ་ཞེས་པ་སྡོམས་པ་ལ་ས་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས
པར་ས་ཐམས་ཅད་ན་རྣམ་གྲངས་ལམ་རིམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ། ས་མང་པོ་བ་ཐམས་ཅད་བཅས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོས་མངོན་པ་བ་འདི་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །པར་བཀག་ནས་ཡང་བཞིན་རིག་སོགས
ཀུན་འགྲོ་ཡིན་གྱི། འདུན་སོགས་ལྔ་ལ་རེས་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོ་མིན་ཅེས་འཆད་དོ། །མི་དགེ་བའི་ས་མང་རྣམ་ནི་ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ས་མང་གཅིག་སུ་ཆོས་གཞན་པ་ཡོང་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་བ་ཆེ་སྦྱངས་པའི་མོ་ཚོ་ལ་ནི། སྔོན་མ་ཐོབ་པ་རི་ཕྱིར། ཐོབ་ན་ཐོབ་ཚེ
པའི། ས་མང་པོ་པ་རྣམས་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་ཏེ་བཞིའོ། །ཞེས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རིག་པའི་དོན་ལ་ཚོར་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལ། དོན་མདོ་དེ་ལ་ལེན་ནི
ལྟ་ར་བདེན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་རེག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཞི་ལན་གདབ་ཅི

' /

511
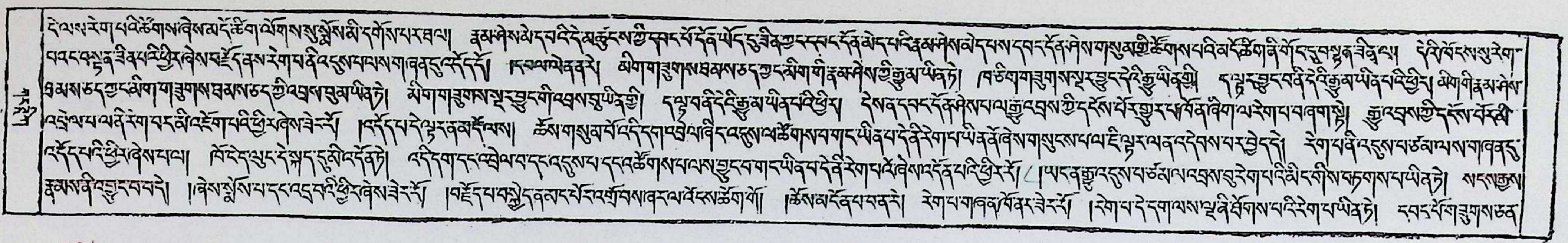

521

513
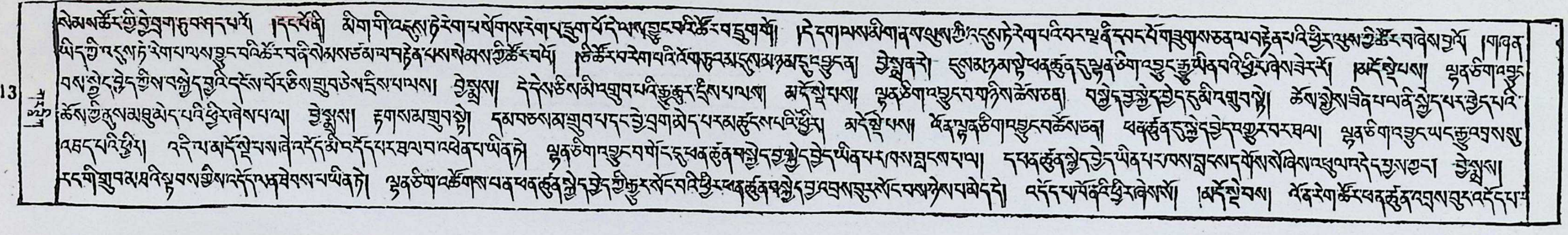

515
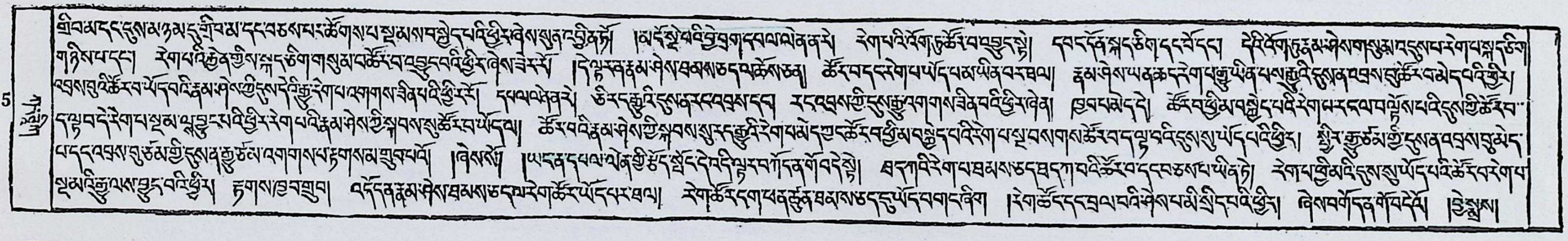

517
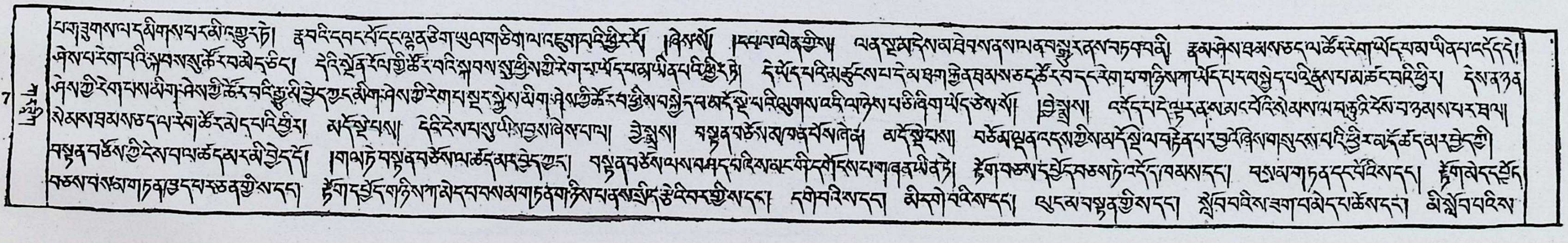

519
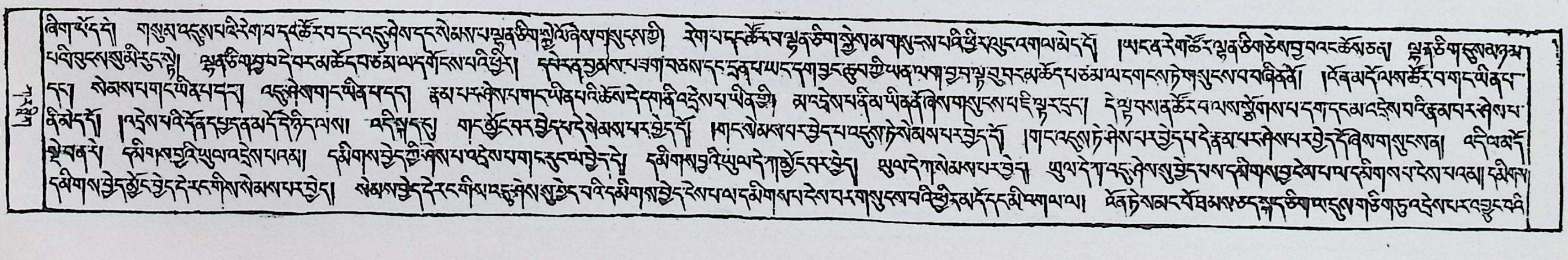

༄༅། །ལུགས་ཉིད་དེ་དཀྲིས་མི་ཞེས་སོ། །ཕྱི་སྨྲ་ན་ནི། ཚོར་བ་དུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཉེས་པ་ཐ་སྙད་མཉམ་པ་འདི་སྐད་ཅིག་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་དང་དྲོད་དགག་རྣམ་ཅིག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། ཚ་
དྲོད་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་དཔེར་ན་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱེ་ས་འདྲེ་བ་བཞིན། ཚོར་སོགས་དུས་གཅིག་ཅུ་ལྡན་ཅིག་རྫས་འདྲེ་ར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱེ་བྲག་ཅུ་སྨྲ་བས་མདོ་སྡེ་བ་ལ་ཐལ་བ་བཞིན་པ་ནི་ཞེས་པ་ཡོད་ན་བདག་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འམ། དང་པོ་སྨྲ་བ་ཡིན་ན
རིག་པས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་ཚོར་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ངེས་པར་གནོད་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྨྲོས། །སྨྲས་པ། བདེ་ལེགས་པ་སྐུན་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་རིང་དེ་སོ་ནས། །
ཞུགས་པས་དྲི་མེད་བློ་གྲོས་གསལ་བ་པོ་ནི། །མང་ལས་ཀྱི་ལྷུར་དུ་བྲ་ས་པས་མཆོག་པར། །ཀུན་མཁྱེན་ནས་འདོད་པའི་མི་ཕམ་དགའ་སྐྱོན་ཡོད། །འདི་ན་ཚེ་འདི་འདི་རྣ་དཔ་ཆེམ་པོ་ལས། །ཚོར་བས་ཕྱིས་པན་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལ། །ཆུང་ངུའི་ཚ་ཤ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཤོམ་པས་མ་ཡིན
པའི། །འཆི་ངལ་ལྡན་སྐྱེ་ཚོགས་དང་ཀ་ར་འདི་གར་རབ་ཞིག། །ཤེས་བྱའི་བསམ་ཡོར་འབྱེད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྨོན། །ཕྲ་མོ་ཚོམ་པ་དཀའ་ལ་བར་སྒྲོན་པས་མིན་ནགས། །ཐེག་དམན་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གི །དབང་དེས་པའི་བློ་ལ་མི་འཛིན་ཅེས། །སྟོན་པ་མཆོག་གི་ཐེག
བསྒྲིང་བར་བྱེད། །ཕ་རོལ་བཀྲམ་པའི་ཅང་མཐུན་པ་མདོར་ན་འདོད་པ། །དེ་ལ་ཐེག་གསུམ་ཆོས་སྐྱེལ་མཆོག་དམ་ཉིད། །མང་ཚེས་ངེས་པ་ཁྱིམ་དོན་ལྡན་རྣམ་ལ་ལགས་བཤད། །དེ་ལ་བཟང་དན་འབྱེད་ནི་བཙམ་ལྡན་གྱི། །ཀ་ཡ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་འབབ་པ་དགོ། །

༄༅། །ཡུལ་ཡུལ་རྒྱུ་བཙོ་ཞེས་གྲིས་སྣང་ངོ་། །ལུས་ཚོར་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དབང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པས་ངེས་པར་རྟོག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་ན་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིད་ཤེས་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་ན ……
ཞེས་གནས་གསུམ་པའི་བདེ་བ་འདང་……ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་འདི་རིན་དུ་སྨོས་དགོས་པས་ཁྱབ་པར་ཞེན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞན་གྲགས་ལྟར་ན། ཡིད་ཀྱིས་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འི་མི་མཐུན་པ་ཡིད་ཀྱི
ས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱིས་པ་ཡོན་མ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་ལྟ་བུའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱིས་པ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་དེ་དེ་ནི་གླུ་བྱེད་དུ
མི་འགྲོ་སྟེ། མིག་གིས་གཟུགས་དག་བལྟ་བ་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་ལྟ་བུ་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་ཞེས་ཐུབ་ནས། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རེག་པ་ཉེས་ཐུབ་འདི་བར་དུ་གསུངས་ནས་དང་སྣང་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཧང་མཐོང་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སྣང་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་ངེས་ཀྱིས་བར་བསྐྱུན་ཅིང་། ཡིད་བདེ་ཉེ་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་བཙོས་ནས་མཐོང་བ་དག་མཐུས་པའི་ཉེ་རྒྱུར་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་མས་ན་ས་གཟུགས་ཁམས་ས་ལ་དམིགས་པ་དང་།

༄༅། །ཙམ་ན་བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་ལྟེ་ཕྱིར་རོ། དེ་དང་འདྲ་བར་དྲི་རོ་གཉིས་ལ་ཡང་བརྟགས་ན་འཇུག་པས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ངེས་པ་མེད་དམ་སྙམ་ན། བརྟགས་ནས་འཇུག་པར་འདྲ་ཡང་བཞི་པོ་འདི་ཞེན་གཞི་ཡོད། དྲི་རོ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་གཞི་ཙམ་ཡང ……
མ་སྨོས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དྲུག་མ་གཏོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་དམ་གཟུགས་མེད་ན་ཚོས་གཅིག་པུ་ལ་འདོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་པ་དེ་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། 523 བསམ་གཏན་དང་
པོ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ། གཟུགས་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་རྒྱུ་དྲུག་མེད
ལ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་བང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་དྲུག་རྣམས་པ་ཉིད་པ་རང་འགྲོ་བའི་དམིགས་པ་དུ་མ་འདོད་ནས་རྣམ་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རང་ལ་དམིགས་པ་དྲི་རོ་ལ་ཉེ་རྒྱུ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་བཞི་ལ་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི
ཉེ་རྒྱུ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། དེ་ཡུལ་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་ལ། གཟུགས་ལ། 525 གཟུགས་མེད་ལ ……
དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་ཤོན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡིད་བདེ་ནི་མེད་དེ། དྲུག་པོ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་དྲུག་ཀ་རང་འབང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་རང་གི་ཡུལ་བཞི་སྟེ། དྲི་

[illegible]

༄༅། །སྒྲིབ་པ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་མི་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱི་ས་མཐོབ་པའི་ཆོས་ཅན། འདོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས
མཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་ཁྲ་རེག་ཚོགས་བ་ཞི་ལ། ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་རིས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བས་ཉེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨྲེ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དག་ལྡན་པ་ནི་སོ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ལྡན
པ་ཡིན་ནོ། །དྲི་དང་རོ་ནི་དེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མེད་པས་མ་གཏོགས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། ལུས་བཞི་པ་བཏང་སྙོམས་ཉོན་མོངས་ཉེ་རྒྱུ་བཞི་ཤོན་ལྡན་ཀྱི། དེ་ན་དྲི་རོ་མེད་ལ། ཉོན་གྱི་དེ་ལ་དམིགས་ནས་གཅིག་ཅུ་དགེ་བ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་ཤོན་དང་ལྡན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ། བསམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་མི་ལྡོག་པ་མེད་པས་བསྡུས་པ་ཐོབ་པ་བརྒྱད་པ་ཟད་ཆད་སྤྲོས་ལ།
དགུ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་འདོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ནི་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་བཞི་བ་ཞི་ལ་ཡིད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་པ་དེ་རང་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན ……
བཞི་དང་། མི་ལྡོག་ལ་མེད་པའི་ས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་དགེ་བ་འདོད་པ་རང་དམིགས་པ་དྲུག་དང་བཅས་ཏེ་བཅུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་གཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། དགེ་བས་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱང་ཡིན་པས་རྟེན་ཅིང་། བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མ་དང

༄༅། །མ་གཏོགས་པ་ཡིད་བདེ་ཉེ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་དང་། བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གཉིས་པའི་ཉེ་རང་སྒྲོག་ས་ཅིས་བསྡུས་པ་བཞི་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དེ་ས་པ་ཉི་དྲི་རོ་ཞི་དམིགས་པ་ནི་གཏོགས་པ་བ་ཞི་ར་ལ་བཏང་སྙོམས་པ
བཞི་དེ་དང་ལྡན་ལ་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་ཤོན་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེས་པ་ཡི
དྲི་རོ་ལ་དམིགས་པ་དགག་གཏོགས་པས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉེ་རང་སྒྲོག་ས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བཞི་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་བཏུས་ནས་ཉི་སྟ་མ་བཞིན
ནོ། །འདི་ལྟར་རིགས་བསྒྲེ་རྒྱུ་ལ་འདིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་པ་དང་། གོང་མའི་ཉེ་ར་སྒྲོག་ས་པ་དང་ཉེ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་བཞི་བ་བཞིན་ནོ་ལ་ཡང་ས་པ་རིགས་པ་བསྒྲེས་ནས་སྤྱོད་དུ་རྒྱུ་བ་བ་བྱའོ། །
ཁམས་གོང་མ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱེས་པས་འོག་མ་འདོད་སྤྱོད་དུ་དམིགས་པ་ཀྱི་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་ཚེས་ལ་སྐྱེ་བ་ས་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མའི་ཉོན་མོངས་ཉི་སྤྱད་པ་ལས་མི་ལྡན། ཉོན་མའི་དགེ་བ་ཉིད་ས་དབོས་པར་བཏང
ནས་མི་ལྡན་ནས་བཏང་སྙོམས་ལས་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་སྨྲོ་བ་དབོད་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། ཁྲི་སྣང་། ཡིད་བདེ་སོགས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་རང་འདོད་ཁུང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དོན་ལ་གཞན་དུ་སྣང་

513 523

521

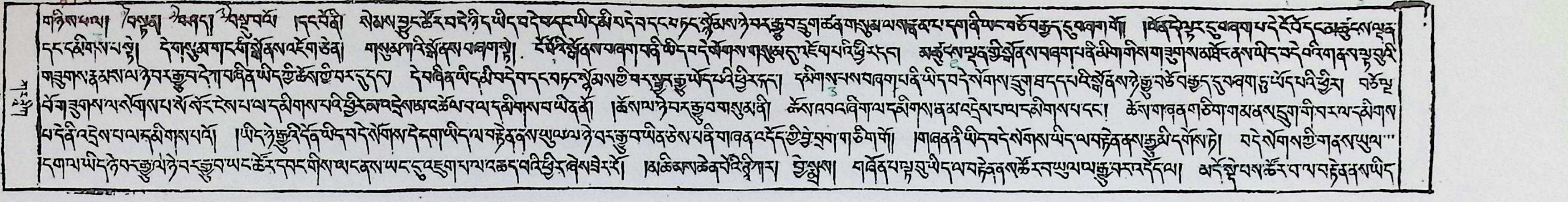

གཉིས་པ་ལ། ¹བསྟན། ²བཤད། ³བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་ཚན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཞག་གོ། །ཡིད་བདེ་སྐོར་དུ་བཞག་པ་དེ་དོན་དང་མཐུན་པ་ལྟ་ན་
དང་དམིགས་པ་བསྟེ། དེ་གསུམ་གང་གི་སྟོབས་ལ་འཇོག་ཅེ་ན། གསུམ་ཀའི་སྟོབས་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་ཡི་ནི་སྟོབས་ལ་བཞག་པ་ནི་ཡིད་བདེ་སོགས་གསུམ་ཀ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོབས་ལ་བཞག་པ་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི
གཟུགས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དེ་ཀ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བར་སྐབས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་ལས་བཞག་པ་ནི་ཡིད་བདེ་སོགས་ཡུལ་ཕྱིར་དང་པའི་སྟོབས་ནས་ཉེ་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཞག་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྔ
པོ་ན་གཟུགས་ལ་ལྟོས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲེས་མ་འཚོལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་གསུམ་ནི། ཆོས་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་གཞན་གཅིག་གམ་ནས་དྲུག་གི་བར་ལ་དམིགས
པ་དེ་ནི་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་ནི་དོན་ཡིད་བདེ་སོགས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཅེས་པའི་གཞན་འདོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཅིག་གོ། །གཞན་ནི་ཡིད་བདེ་སོགས་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མི་དགོས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཡུལ
དག་ལ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ཡང་ཚོར་བ་དང་བཅས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པ་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཆིམས་ཆེན་པོའི་ཊཱི་ཀ་ར། ཕྱེ་སྨྲས། གཞོན་པ་སྔ་མ་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད

523

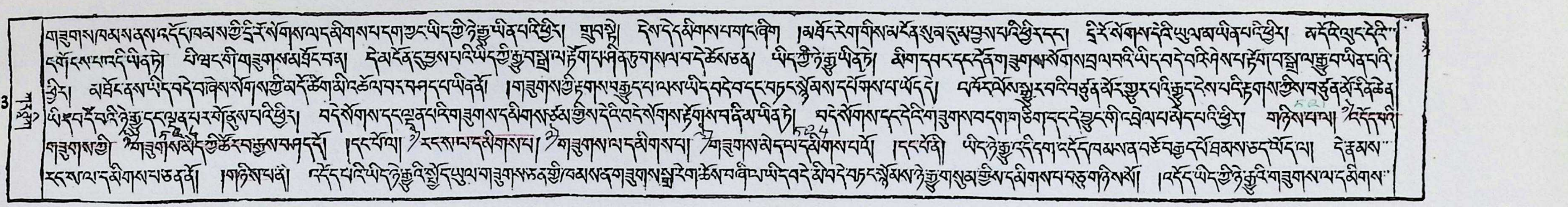

གཟུགས་ཁམས་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དྲི་རོ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེས་དེ་དམིགས་པ་བཀག་ཞིག །མཐོང་རིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐུ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་རོ་སོགས་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྟར་དེ་དེ
དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་མཐོང་བས། དེ་མ་ཐག་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྒྲ་ལ་རྟོག་པ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ལ་བདེ་ཚོར་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མིག་དབང་དང་དོན་གཟུགས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡིད་བདེ་བ་ཉེས་པ་རྟོག་པ་བསྒྲ་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི
ཕྱིར། མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་མི་འཆོལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱད་པ་ལས་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དབོགས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་མོས་སྦྱོར་བའི་བཙུན་མོ་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་རེ་ཉེ་ཆེན
ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་དམིགས་རྫས་ཀྱིས་དེའི་བདེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 524 བདེ་སོགས་དང་དེའི་གཟུགས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། 521 གཉིས་པ་ལ། ¹འདོད་པའི
གཟུགས་ཀྱི་ ²གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ¹རང་ས་ལ་དམིགས་པ། ²གཟུགས་ལ་དམིགས་པ། ³གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་འདི་དག་འདོད་པ་ཁམས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས
རང་ས་ལ་དམིགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡིད་ཉེ་རྒྱུའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི/བསམ་གཏན་གཟུགས་སྒྲ་རེག་ཚོས་བཞི་ལ་ཡིད་བདེ་བ་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུའི་གཟུགས་ལ་དམིགས

524

525

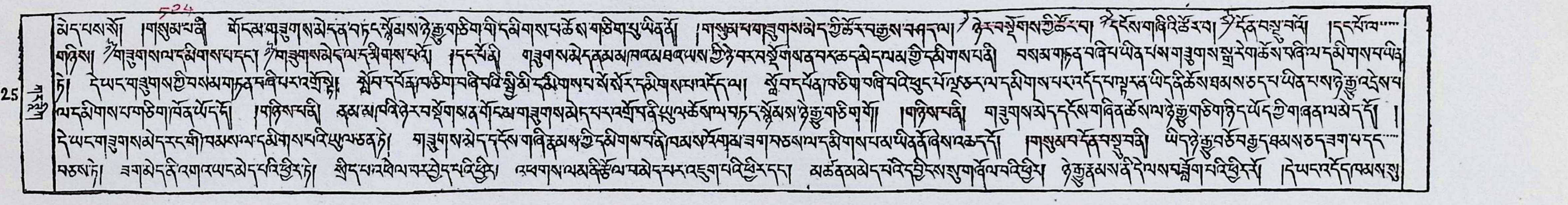

མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཚོས་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། ¹ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཚོར་བ། ²དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ། ³དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ
གཉིས། ¹གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ²གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྡོགས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྒྲ་རེག་ཚོས་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན
ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འགྲོ་སྟེ། སློབ་དཔོན་བཅིག་བཞི་པའི་སྤྱི་མི་དམིགས་པ་སོ་སོར་དམིགས་པར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་བཅིག་བཞི་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ཚུལ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་ཉེ་རྒྱུ་འདྲེས་པ
ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྡོགས་ན་གོང་མ་གཟུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་ཡུལ་ཚོས་ལ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་ཚོས་ལ་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དོ། །
དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་རང་གི་བསམ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཟུགས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང
བཅས་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་ལམ་ནི་ཚོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་གཞོལ་བའི་ཕྱིར། ཉེ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ

527

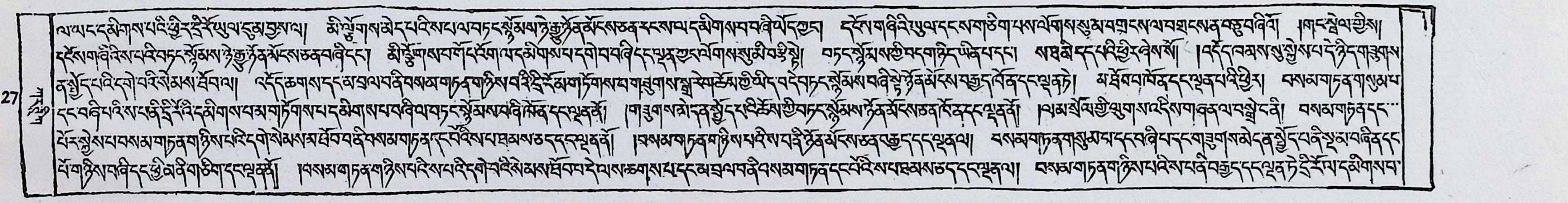

ལ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དྲི་རོ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ལ། མི་སྡུག་མེད་པའི་ས་ལ་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཅན་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་གཞི་ནི་ཡུལ་དང་ས་གཅིག་པས་ལོགས་སུ་མ་བགྲངས་ལ་བགྲང་ན་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །གང་སྤེལ་གྱིས།
དངོས་གཞི་རེས་པ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་དང་། མི་སྡུག་ས་བགོད་དེ་ལ་འདི་དམིགས་པ་དགེ་བ་བཞི་དང་ལྟ་ན་རུང་ཞིག་གསུམ་མི་བཟླ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ས་ཐ་ཞེ་དང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས
ན་སྤྱོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ཐོབ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་སྒྲ་རེག་ཚོས་ཀྱི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། མཐོང་བ་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ
དང་བཞི་པའི་ས་པ་ཉི་རྡོ་རྗེའི་དམིགས་པས་གཏོགས་པ་དམིགས་པ་བཞི་ལ་བཏང་སྙོམས་བཞི་ཡོན་དང་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོན་དང་ལྡན་ནོ། །ལམ་གྲོལ་གྱི་ཕྱག་ས་འདོར་བ་གཞན་ལ་བསྟེན་ནི། བསམ་གཏན་དང
པོ་ར་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དགེ་སེམས་མ་ཐོབ་བ་ཞི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རེས་པ་ཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་བརྒྱད་དང་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་མ་བཞིན་དང
པོ་གཉིས་པ་བཞིན་དང་གྱི་མ་ཞི་གཅིག་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རེས་པ་རེ་དགེ་བའི་སེམས་ཐོབ་བ་དེ་ལས་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རེས་པ་ཞི་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ལ་དམིགས་པ

529

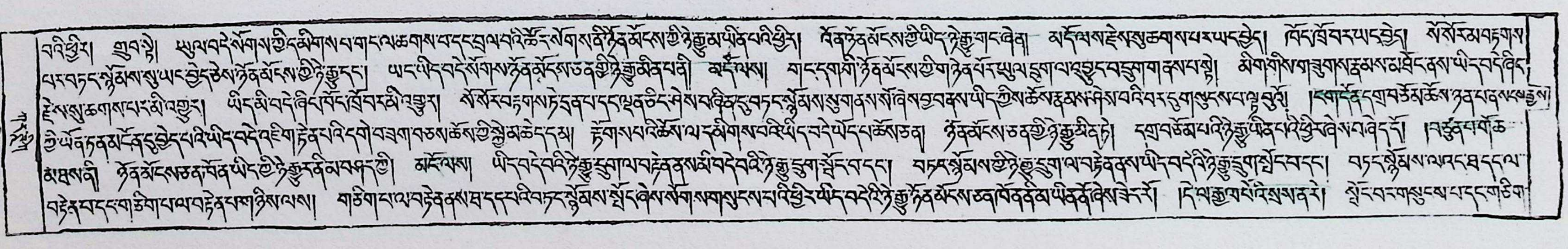

བའི་ཕྱིར། ཐུབ་སྟེ། ཡུལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བགད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོར་སོགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྣམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད། ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་བྱེད། སོ་སོར་མ་བརྟགས
པར་བཏང་སྙོམས་སུ་ཡང་བྱེད་ཅེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་དང་། ཡང་ཡིད་བདེ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་མིན་པ་ནི། མདོ་ལས། གང་དག་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡུལ་ངག་ལ་འཇུག་བསྒོམ་ནས་ལ་བསྟེ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ཞིང
རྗེས་སུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞིང་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར། སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཏེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཅིང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་བཞིན་བརྟན་པས་ཡིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བགོད་དང་དབྱེ་བ་ཅེ་མཚན་ཉིད་པ་ཐ་ནི་ཡ་མཇུག
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བདེ་བ་རྗེས་སུ་ཏེ་དགེ་བ་བཟུག་བཅས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དམ། རྟོག་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཉེ་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དགེ་བ་ཚོམ་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལ་བཞེད་དོ། །བརྩོན་པ་པོ་ཆ
མཐུན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་བོན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་རྣམ་མ་བཤད་ཀྱི། མདོ་ལས། ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེ་བའི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་སྤོང་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་སྤོང་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ལ་ཡང་ཐ་དད་ལ
བརྟེན་པ་དང་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་པ་བཞིན་བཏང་སྙོམས་སྤོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ན་རེ། སྤྱིར་བར་གསུངས་པ་དང་གཅིག

530 ཕ མཛོད་ ཀྱིས་བཞུ་ རེ་བཞི་ མཛོད།

༄༅། །ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཤོས་སྐྱོང་བར་གསུངས་པས་ཉོན་མོངས་མིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་སྤང་བར་གསུངས་པས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དགའ་བོ་ལ་···
སྟོན་པས་མི་ཡི་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ལྷའི་བུད་མེད་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དེས་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་བཅོ་
བརྒྱད་དེ་སོ་དྲུག་ཏུ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྡོག་མ་གཞན་ལས་ཞེས་པའོ། འདིར། རྣམ་པ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་སོགས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་། དེ་ག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཅེས་པར་སྣང་བས་བཤད་ཟིན་དང་། འདུ་བྱེད་དང་
སྲིད་པའི་ལས་ཀྱི་མཛོད་ནས་དང་། སྲིད་ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཛོད་ནས་བཤད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བཤད། ས་གཞི་གནས་སྐབས་ཅན་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བཤད་པའམ། ཡང་ན་གོ་སླ
ལས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ལས་གཞི་གསུམ་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། ༡ཉོན་མོངས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དཔེས་བསྟན་པ། ༢ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ། ༣གཞི་ཡི་ཉོན་མོངས་པ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀླུ་བས་ན་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ས་བོན་བཞིན་ཏེ་དེ་ལས
སྡོང་བུ་ལོ་འདབ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ལས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་གཞི་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀླུ་བཞིན་ཀླུ་ཡོད་ནམ་མཚོ་མི་སྐམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀླུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བའི་མཚོ་མི་སྐམ་པ་དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་རྩ་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཚལ་ཡལ

532 ཕ མཛོད་ ཀྱིས་བཞུ་ རེ་ལྔ་ མཛོད།

༄༅། །ཁང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྲ་རྒྱས་བདུན་ཅུ་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་བ་ཀུན་ཅེས་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དགག་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་དཔེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ཕྲག་དོག །སེར་སྣ། འཆོད་པ།
བོ། འཆིག་པ་ལྟ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་ཚིག་རྒྱ་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱིས་ཚིག་རྒྱ་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ངོ་ཚ་མེད་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས
ལྡན་གྱིས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་དགག་པ་མེད་དོ། །འཆི་བའི་སྐབས་ན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་མི་གསལ་བས་བློ་ཞན་པ་བརྟན་སྒོམ་པས་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལྡང་བ་མི་ཉམས་དེ་འཆི་ཆེ་མ་དོན་སྤྲུལ་དུ་འགྱུར་ནས། འཇིག་མཐར་སོགས་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ
དེ་ཡང་ལྟ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲི་རིང་ཉེ་བར་བཟུང་བཞིན་འཕེལ་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཁམས་ནང་སྲིད་ཚེ་ཤེད་ཀྱི་སྲིད་པ་འཆི་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ
བསྟན་དང་གསུམ་མོ། །གཟུགས་མེད་པར་བར་སྲིད་མ་གཏོགས་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱོགས་གཞི་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ལ་ནི་སྲིད་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་གནས་པའི་རྟེན་ལ། ༡བསྟན། ༢བཤད། ༣ཟས་བཞི་རང་ངོས་པས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།
འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཟས་ནི་ཁམ་གྱི་དང་། རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །ཁམ་ཟས་ལ་ཁྱབ་ན་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ བདག་ཡིན

534 ཕ མཛོད་ ཀྱིས་བཞུ་ རེ་དྲུག་ མཛོད།

༄༅། །གཞན་ལ་ནི་ཕན་འདོགས་པར་གཟུགས་ཅན་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་ཟས་ཟ་བ་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུགས་དེ་ཟས་སུ་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡིད་དུ་
འོང་བར་བཅས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པར་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་བཅད་པའི་རེག་པའི་ཟས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་ཕམ་པའི་ཟས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཁམ་ཟས་མིན་ཏེ། འདོད་པའི་རེག་པའི་ཟས་ལ་ཆགས
པ་མ་བྲལ་བ་དག་རིག་པའི་ཟས་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའང་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་རེག་ཟས་ཀྱིས་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཟས་མཐའ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཟས་ཡིན་ན་གྲོལ་བའི་དབང་པོ་ལ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཁམ
ཀྱིས་རང་རང་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་ནས་གསོས་པ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཟས་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁམ་ཟས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་དེ་དུ་འགྱུར་བ་རང་
ཁར་བཅུག །སོ་ས་ནས། མཆིལ་མས་བརླན། མིད་པར་བྱས། ཕོ་བ་ནང་བ་བའི་ཚེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཟས་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། ༡ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། ༢ཁམས་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་དང་།
སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཟས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་དོ། །ཕྱི་མ་རེག་སོགས་ཟས་གསུམ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཟས་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ། འཕངས་པ་འགྲུབ་པའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་སོར་འཇུག་པའི

536 ཕ མཛོད་ ཀྱིས་བཞུ་ རེ་བདུན་ མཛོད།

༄༅། །མི་འོང་འདོད་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་འཕགས་པ་དེ་ལ་བར་དོ་མེད་པས་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ལ། གཟུགས་མེད་དེ་དུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་མ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སུ་གཉིས་པ་ནི་བར་དང་བཅས།
ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་ནུས་པ་རྒྱུ་རབས་བར་དོ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པས་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་ལ། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་འང་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ཚང་གསུམ་ཡིན། སྐྱེ་བའི་ཀུན
སྦྱོར་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ན་ཚོང་ཡིན་ཉེ་བ་ལ། འོན་དེ་ལྟ་བུ་དེས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡང་སྤངས་པར་ཐལ། རྒྱུ་པ་མཐའ་ཆོད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་ལ། འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན
མོངས་ཆེ་འབྲིང་དགུ་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་རྒྱུ་བཅད་དུ་མེད་དོ། །ལུ་གསུམ་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ལུ་བཞི་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འབབ་རོ་ཞེས་པ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །འབྲེལ་བ་ཞར་བྱུང་སྨྲས
པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པར་སྣང་བས་ཚིལ་བ་ཤར་མ་ཁར་འཕགས་པ་བཞི་མ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །སྲིད་དུ་བྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ། །སྲིད་པ་ཚོལ་བའི་སྲིད་པ་བ་བར་དོ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ལས་རྣམ་གྲངས་ཞིག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ལ་ས་ཆགས་བྲལ་བ་ཀྱི
དགྲ་བཅོམ་ནི་ཚུད་བསྒྲེ། འཕོ་རབ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྲིད་པ་ཚོལ་བའི་སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་དུ་སྲིད་པ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱུང་བ་གནས་པ་དང་སྲིད་ཚོལ་ལ་ཟས་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེས་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེན། དེ

538 ཕ མཛོད་ ཀྱིས་བཞུ་ རེ་བརྒྱད་ མཛོད།

༄༅། །རྣམས་རྟུ་བྲུ་སོགས་ཀྱིས་ལྕུ་རིང་ནས་ཐང་ལ་བརྡེན་ཏེ་བྱེ་མ་ཅན་གྱི་ཐང་ལ་སྣོད་རྣམས་བཞག་ནས་བྱེ་མས་བཀབ་སྟེ། སླར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་འགྲོའོ། །དེ་ལ་མ་གང་དག་གིས་སྣོད་ལ་བསམས་ཏེ་དྲན་པ་ལ་མ་བརྗེད་པའི་སྣོད་དེ་དག་ནི་འདྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།
བུ་རང་ལས་གཞན་མ་ཡི་རིག་པའི་ཟས་ཀྱིས་བུ་རང་གི་རིག་པའི་ཟས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སླ་བ། སྣོད་འཇིན་དྲན་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་གང་དག་གིས་མ་ལ་བསམས་ནས་དྲན་པས་ནི་བརྗེད་པ་དེ་དག་ནི་རིག་པའི་ཟས་སྐབས་དེར་དྲན་པས་འདྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག
གིས་བརྗེད་པ་དེ་དག་ནི་འདྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ཟས་བཞི་རང་ངོས་པས་བསྡུ་བ་ནི། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་གསོ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོར་ནི་ཟས་བཞིའོ། །འདི་ལ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པ་གཟུགས་དང་མིང་གཉིས་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེ། རྟེན་དབང་པོ་དང་
རང་བཅས་པའི་ལུས་གཟུགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཁམ་ཟས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་གསོ་སྐྱེ། དེ་རྒྱུད་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ་ཟས་དེ་གཉིས། འདི་ར་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིད་པ་གསོ་བ་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །ཕྱི་མ་ལ་སེམས་པ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེ་བའི
རྒྱུ་འབྲས་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྲིད་པ་གཞན་པ་ཞེན་པ་དང་། འཕངས་ཟིན་ལས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བོན་སྲིད་པས་པ་ཕྱིན་པ་ལས་འགྲུབ་པས་མིང་གཟུགས་གཞན་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་འདི་གཉིས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར
པ་བསྐྱེད་པས་གཙོ་བོ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནུས་སྨྲར་རོ། །ཟས་ཐུམ་གཉིས་སྐྱེ་ཞིན་གསོ་བྱེད་མ་ལྟ་བུའོ། ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ལྟ་བུའོ། །གོ་ཁམ་ཟས་རྣམ་སྤུར་བསྐྱེད་པ་དེ། དུས་ཕྱིས་མ་མས་གསོ་བ་ཡིན་པ་ལ་འདི་ཡོ་རིམ་བགྲོ་གཏམ་སྨྲ་མན། མ་མཐུ་སྤྱང་ཁམ་དང་རེག་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡ

531

ག་བ་ཙན་དུ་ཅང་སྨྲ་ར་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལས་ལྟ་བཞག་མ་རྗོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྣང་སྐྱེ་བ་དང་། ལྗོན་ཤིང་བཞིན་ནི་དུས་དུས་སུ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་མ་ཐུག་པ་ཆེ་ཞི་…
ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་བྲས་སྐྱེའི། །དེ་མེད་ན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་པའི་ཕྲན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་འབའ་ཞིག་གིས་མི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ནི་སྨིན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་
དང་བཅས་ཏེ། ཤུན་པ་ཡོད་པའི་འབྲས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ལ་ནག་ཅིག་རྒྱལ་པ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲས་བ་ལས་ཀྱི་ཐོང་འགྲུབ་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་ནས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མེ་ཏོག་སྨན་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན
པ་བཞིན། ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་བཞི་རིང་བའི་རྒྱུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་བཟའ་བ་ཙུ་ང་སྨྲ་བ་ཞིན་པ་འོངས་སྨྲ་ངེ་སྨན་བ་འགའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཡང་བསྐྱེད་དུ་མི་ན་པ་བཞིན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཡང་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡིན་གྱི། ཡང་ཆེ་རུངས
གཞན་དུ་བསྐྱེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་སྨིན་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པར་ཐུར་ནས་ཐར་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དགེ་བ་ཙམ་པ་ལ་འང་རྣམ་སྨིན་དེ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདི་རྒྱུ་ནི་རྗེ་ཅིང་འབྱུང་བ་ན་བར་སྲིད་དང་
སྐྱེ་སྲིད་དང་དུས་སུ་སྟེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འཆི་བའི་སྲིད་པ་སྟེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་སོགས་བཞི་ཁ་བསྟན་པ་ནི། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྲིད་དེ་ས་…

८२८

533

ཏེ། ཐེམ་པ་ནི་ནང་དུ་ཞེ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་བ་བཞིན་པ་ན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལས་རྒྱུ་མཐུན་གཅིག་ཏུ་ངེས་མི་འབྱུང་ངོ་། །བར་སྲིད་ལ་བཤད་གཞི་ལྔ་སྟེ། ལྟུང་ས་ངེས་སུ་ཉེ་བ་སྐྱེ་བ་ལས་བཏགས་པ་ཞེ་བ་ཅིང་། ཡང་ན་སྒྲོ་གཅལ་ལ་ཕྱོགས་མི་ཁམས་ནས་ནི་ཁམས་ནས་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་ལ་མ
ཐག་དང་། ཅོད་ཀ་ཤེར་སྐྱེས་ཤིག་སོགས་དང་། མངལ་ནང་གནས་པའི་ཟས་སོ། །ཟས་རགས་པ་ནི་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ཟས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཟས་ཕྲུ་གུ་ཁམས་བཅས་དང་། མཛོད་ལྟར་ཀུན་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་གྲང་ལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དུ་ཡོད་པ། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད།
གང་ཡིན་པ་དང་། དོན་གསལ་བར་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་གཉིས་ནི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཞི་བ་དེ་རྣམ་གྲངས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་དུ་བཅད་ནས་མིང་ཚིག་དང་ཟ་བ་
ཁམས་ནས་སོ། །ཉེས་པ་གཏུང་བ་ལ་གཞི་བ་དང་། ལྕགས་པ་བས་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་མ་དང་མི་དང་། སྟུན་པས་བཟླུམས་པ་ལ་འདོད་སོགས་ནས་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲིའོ། །དེ་དག་གི་ནི་སོ་སོར་ཁམས་དུ་བྱེད་པ་མིན་པས་དེ་དག་ནས་མིན་ཀྱང་དེ་སོ་སོ་ཁལ་ཆེ་བ་ནས་ཡིན་པ་ནི་དང་ལྡན་པ
སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཞན་གྲུབ་སོ། །རང་ལུགས་ནི། དེ་དག་གི་མི་འགྱུར་ནས་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །ཁྲུལ་དང་ལུས་མཉམ་ཟས་ཡིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཅིག་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཟས་ལུས་པ། །འདོག་ལྷ་བུ་ཁམས་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བའི་…
ཕྱིར་ཞེན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཟས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་དེས་མིང་པའི་ཚེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དབང་ཉེ་ན་གྱི་ལྷུང་ཆེན་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་པ་ལས། གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ…

मातिका

535

ཟས་ཡིན་ནམ། དེ་གསུམ་ནི་སྲིད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱུང་བ་རྣམས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་འཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་འབྱུང་བར་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་དག་གི། སྲིད་པ་འཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་ལྟར་བཤད་དང་ཡང་དག་པར་ན་དང་མི་རྟོག་སོགས་སུ་ཟ་ནད་ཀྱང་རྒྱུར་བྱས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་འཚོལ་བས་ན་ཞོལ་བའི་ང
རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་འཚོལ་དང་། དྲི་ཟས་ཟ་བའི་ཕྱིར་དྲི་ཟ་དང་། ལྷག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལུས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲིད་པ་བར་མ་དང་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་གསུངས་སོ། །འདིར་མངོན་པར…
འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤང་ངས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པའི་མི་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་མི་དང་། གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་མི་དང་། གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པའི་མི་དང་བཞི་ལས། ཕྱི་རྒྱུ་བ་ནི་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱུར་ནས་འཛིན་རྟེན་དུ་ག་ནོད་སྐྱེ་བ
ཡིན་ལ། སྲིད་པ་བར་མ་ནི་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་བཅས་པར་མ་སྐྱུར་བས་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་དམྱལ་ལྟང་དེ་ལྷུ་ཕྱིན་ནས་འགའ་དང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། གནོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་མངོན་པར་སྐྱུར་ན་ས་གནོད་པ
དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བར་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། མདོ་ལས། གང་གིས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤངས་ལ། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཀུན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་དང་པོ་ཕྱིར

533 535

537

བྱུས། ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བ་གནས་བྱེད་དང་སྲིད་འཚོལ་ལ་ཕན་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྲིད་པ་འཚོལ་བ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་སེམས་དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བྱས་པ་དང་།
དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིག་པས་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་ལ་མངོན་པར་སེམས་སམ། ཁམས་ཟས་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་ཕན་པར་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁམས་ཟས་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་འབྱུང་བ་མཆོག་བྱེད་པ་ཕན་འདོགས་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཞིང་དང་འབྲས་བུ་ཟས་ཕྱི་མི་ཅན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཕུང་ལྷ
དེའི་རྒྱུ་བ་མཐུ་དང་ཆེ་བའི་ནུས་པ་ཤོར་ལ་བཙན་དུ་ཞི་འཇིན་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་བཅས་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པའི་ཚོགས་ཅན། ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཁམས་ཀྱི་ཟས་དེ་ལ་ཆགས་ལྡན་སྲིད་བསྐྱེད་མཆོག་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་ཟས་སྐྱེ་བ་བཞི་ཀར་ཡོད་དེ། །
གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བདེ་བསྐྱོད་འགྱུར་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཁམས་པ་དོགས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། སེམས་པ་རྗེ་ལྟར་སྣམས། སེམས་པ་བྱུང་བ་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཟས་ཡིན་ལ། སེམས་པ་བསྒོམས་ན་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བསྒོམས་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་དུ། ལོ…
ཉེས་ཀྱིས་ཉེན་པའི་གཞིག་གིས་ཐལ་བ་ཀྲུལ་པ་ཁ་ཕྱུར་ནས་གཏུང་ཏེ་ཕྱི་ཡིན་ནོ་བར་དུ་གཉིས་ཤིག་ཡོད་ཅེས་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་སྲི་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་གིས་ཁ་བྱེ་ནས་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་རེ་བ་མེད་པར་གྱུར་
བ་དང་ཤི་འོ། །ཡང་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་ཅག་པའི་མི་ཞིག་གྲུབ་ལ་ཆུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས་ལྷུ་བའི་ཕྱུར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཟུང་དུ་ཞོན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷུ་བར་ཤེས་པ་རྣ་མཚར་སེམས་ཀྱི་རེ་བ་མེད་པ་དང་ཤི་འོ། །གཅིག་གིས་བཟོད་ནས་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱུས་ཡིད་ལ་བྱོས་དང་། །བསྟུལ་པོ་ཆེའི་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ལོང་

ཇོ་༡

539

ལྷ་བུ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྤྲོད་རྒྱུ་སོང་ནས་འཕེན་ཅིང་འགྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱ་མས། ཡང་ན་ཚེ་འདི་འདི་རྗེ་ན་ལུས་དང་བརྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྷ་ནམ་ཁམ་དང་རེག་པ་མ་ལྟ་བུ་སྤྲུན་ལ་བཤད་ལ། ཚེ་ཉེ་མ་ཆེ་ཁོ་མ་ནས་སྐྱེ་མ་བ་ཉེ་ཅིང་འགྲུབ་པས
སེམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྦྱིན་བཤད་དོ། །ཁམ་ཡིན་ལ་ཟས་ཡིན་མིན་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། མུ་དང་པོ་དུག་ཟ་བ་ཀྱུ་ཁམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམས་ཉམས། འབྱུང་ཆེན་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའོ། །མུ་གཉིས་པ་གཞན་ཟས་གསུམ་མོ། །མུ་གསུམ་པ་ཁམ་དང་དེ་ལ
དབང་པོ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །མུ་བཞི་བ་ནི་སྒྲ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེག་པ་ཡིན་ལ་ཟས་མིན་པ་ཞི་སྐྱེ་ལུས་ལ་ཡོད་དུ་མི་འོང་བར་བཅད་པ་ལྟ་བུ། ཟས་ཡིན་ལ་རེག་པ་མིན་པ་ཟས་གསུམ་པོ་ལྟ་བུ། རེག་ཟས་གཉིས་ཡིན་པ་ཡིད་
འོང་དུ་བཅད་པའི་རེག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་བུ། སེམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་ར་སྦྱར་རོ། །རེག་པ་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལས་དབང་པོ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་ལ་ཡང་ཟས་མིན་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཅུ་རྒྱུར་བ་དེ་གཞན་ཀྱི་ས་པ་དང་ཟག་མེད
ཀྱི་རྗེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟློག་བ་ཡས་རང་ས་དང་ཟག་བཅས་ཉེ་ཟས་ཡིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །ཅི་སྐད་དུ། ཕྱག་སོགས་ཟས་ནང་རྫ་བོ་ལ་གནོད་བྱེད་དེ་ཡང་དང་དང་པོ་ཟས་བཞི་ཁ་ཞིམ་སོགས་ཀྱི་ཟས་ཡིན་ནོ། །ཟས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་གཉིས་སུ་བྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འགྲོ་
བ་དང་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཁོན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་ཇི་ལྟར་ན། ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁོན་གནོད་བྱེད་ཟས་ཡིན་ནམ་ཁམ་ཟས་ཡིན་ཞེ་ན་ཁམ་ཟས་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེའི་ཚོང་གང་བ་ཏོ་ཡོད། ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འབྲས་ཀྱིས་ཀུན་ཟས་ལ་མ་དགའ་བ་སྐྱེས

540

༄༅། །ཁ་དང་འབྲུ་ཆེན་འཕེལ་བ་སོགས་ཟས་སུ་བཤད་པས་གནོད་ཅེ་ན། འདི་དང་ལྔ་བཞི་དང་རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་དང་དང་མ་རབ་ལ་ཏེ། དེ་རྒྱལ་བ་འགྱུར་གྱི་ཟས་ཡང་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཉམས་ཀྱུར་དཀྱིལ་ཟས་ཚོགས་ཅན། ཟས་སུ་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་ཐ་བར་བ་དང་ཟས་ཁུ་ན་སོགས་ཀྱི་བཀྲེས་སྐོམ་དང་རྩེ་མས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གང་ཞེ་ན། ངེས་དེའི་རྩེ་མས་རྒྱུས་ནས་འཛིམ་ས་པ་མིན་ནོ། མཁའ་མས་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་སྣ་ལ་མ་ཉམ་དེའི་དབང་པོ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །འབྱས་ལ་མཆོག་བ་ར་བྲིན་སྦྱོར་ཤེས་ཁྱུང་ནི་སྐྱོ་བས་ཞེས་སོ། ཁ་ཟན་དང་ལྷ་ཆེན་ཟས་མེད་དཀྱུང་ཉི་ཚེའི་དམྱལ་བ་ཟས་ཡོད་པ་སམ་གྲོ་ག་སྐྱ་ར་ཟས་ཡོད་དོ། །འཇོ་མ་ཞགས་ནས་ཀྱིས། ལྷ་ཀླུ་གས་བའི་ཟས་ཡོད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྒྱལ་ཟས་ཕྱིན་པ་ནས། འཛམ་བུ་ཝི་ཚོལ་ནམ་ཕྲུག་པའི་སོ་སྐྱེ་གཅིག་ལ་ཕྱིན་ན། སྦྱིན་པ་དེ་ནས་སྦྱིན་པ་འདི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ཞིག་གསུངས་པས། འཛམ་མཚོ་ལ་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་འཛམ་གླིང་པའི་ལྟོ་ཕྱུང་ཟས་ཟ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས། མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཡིན་ན་གཅིག་ཅིག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་མ་དང་པོ་ལ་ཟས་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་དམན་པ་བདད། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྒྱལ་ཟས་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་དུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་མང་བས་འབྲས་བུ་ཡང་ཆེས་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་ཀྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་ཡས་སྦྱུན་པ་སྦྱུ་ཆུ་བ་ལ་ཉེ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་རོ། །བྱེ་སྨྲ་ས། བྱང་སེམས་ནི་བཅོམ་ཅན། བྱེད་པ་ལ་དེ་སྐད་དུ་མི་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱིན་ན་དགྲ་བཅོམ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱིན་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ལས་བྲལ་བ་བརྒྱ་ལ་ཕྱིན་པ་བས་ལྷ་ཅི་སློས་པའི་ཕྱིར་དེས་འཕྱེད་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་དགོངས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ནི། བཤད

542

༄༅། །ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཛམ་མཚོ་ལ་བ་དེ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་སྲིད་ཐམ་ལ་བྱེད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཆོག་གི་ལམ་དུ་བརྗོད་འགྱུར་ཀྱི། །སྦྱིན་པ་ཐར་པས་གདེར་ཞེ་ལ་ནས། །དོན་གྱི་དོ་མཚར་ཏྲི་སྐྱེད་པ། །སྙན་ངེས་དགའ་ཆེན་པོ་འབབ་ཐོབ། ། 419 །བཞི་པ་གནས་པ་ཆེ་འདོ་བས། /འཆི་སེམས་དོན་བསྒྲུབ་པ། 544 /རྣམ་ཤེས་གང་དུ་འགག་པ། 544 /གཞན་གཅོད་པ་ཡི་རྒྱུ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། /སྐྱེ་བ་ཤུན་པ་དང་། /སྐྱེ་བྲལ་རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཡོ་གཞུས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དགེ་རྩ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིད་མ་ཉམས་པར་བཞག་པས་འཕོ་བ་ཡིན་པས། ཁམས་དང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་ལྟ་བུ་ཉོན་ཤེས་བཞི་མི་ཉིད་པ་ཡིད་ཀྱི་ད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དཔའ་ངོ་སྐྱུ་ཕྱི་པ་འདུས་པ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་མཐུན་པའི་འཆི་འཕོ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཕྱི་མ་ཅི་ཡོ་གེ་གི་ཉོན་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་འདོད་དེ་གཞན་དུ་མིན་ལ། སྐྱེ་བ་སློས་པས་ནུས་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོར་བའི་ཁྱད་པར། 543 སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པས། /ལུག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོར་བ་ཅན། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྡུག་གཞན་ལ་བསལ་ལ་ཉེར་གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་ཤི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་དེ་ལ་འང་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་པ་ཙ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སེམས་མེད་རྣམས་ལ་གནས་པའི་དང་ལ་ཆོས་ཅན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་མཉམ་གཞག་དེ་སྐྱ་ལ་པ་མི་མཉམ་པ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ས་ཐ་ན་དུ་སྐྱེས་པས་གཞན་གྱི

544

༄༅། །སོ། །གཞན་དག་ནི། མཐར་གྱིས་འཆོར་བ་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་མི་ཉིད་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་བསྒྲིམས་པ་ཉུང་མ་བསྟན་དང་། རྒྱུད་ནས་ཉེན་དང་བཞི་སེམས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་མོད་དུ་རྒྱུར་པས་ནི་དགེ་བ་དང་། ལྟག་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུར་ལུགས་པ་ཉིད་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། 542 །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་འགག་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་ཤེས་འགག་ན། གཅིག་ཅར་བ་ཆེན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོན་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་རྐང་དང་། འགྲོ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་རྐང་པ་ར་ནགས་པ་དང་མི་ལ་ནི་ལྟེ་བ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལྟེ་བ་ར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འགག་ཅིང་འཆི་ངེས་སོ། །ཡང་ན་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ནས་ནི་སྤྱི་བོ་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་སྙིང་ཁར་འགག་པ་ཡམ། གཞན་སྐྱེ་བོ་ར་འགག་གོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ནམ་མི་གནས་ན་དེ་དག་ཅུ་ཞི་ལྟར་འགག་ཅེ་ན། འདོད་གཟུགས་ན་རྣམ་ཤེས་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཆེ་ང་སོགས་སུ་ལུས་དབང་འགག་པ་ན་ཤེས་པ་འང་དེ་ར་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་བ་ཡི་ལུས་དབང་ནི་ཆེ་ལ་བ་བསེགས་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཆུ་བ་དབང་པ་ཞུམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཞིན་ཀ་རང་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་གཅོད་པའི་རྒྱུ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགག་བཞིན་པ་ཉམས་པ་དམས་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་གཅོད་རྣམས་ཏེ། དེ་གཅོད་པ་ནི་རྒྱུད་དང་སོགས་པས་སེམས་ཀྱིས་ཆུ་ཡང་ཁམས་གང་རུང་ཞིག་གམ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅུ་འཛིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང་འགལ་བ་ཐང་བཏང་ངང་བའི་ཚོར་བ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བས་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་བཅད་པ་བཞིན་ན་ཡོ་ལ་མེད་པས་ན་བཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྱད་སེམས་སྐྱེ་ཁྲུན་སེ་ལ་ལ་མཆོད་པ་རེ་ཞུལ

546

༄༅། །ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོ་མེད་པ་ངམ་ཐོར་ངེས་སུ་སྐྱེ་ནས་ཐར་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་འཁོར་མ་ཐག་གྲོལ་བར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཤད་ཟིན་ཏོ། །སྨྲས་པ། སྐྱིགས་མ་ལྔ་བདོ་འདིར་ལུས་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མ་ཉི་མ་ཅེ་ཙམ་ཤར། །མཆོག་ཏུ་སྤྱར་བའི་དམ་པས་གཞིང་འདི་ཐོབ་ཅེས། །དགོ་སྨྲ་ལ་ལྷ་བུ་ཞི་ཀླུ་ནས་མ་འདི་ཐེབས། །བདག་གི་སློབ་གྲོགས་མཁྲེན་ལ་གསལ་ལ་བ་ཡིས། །ལེགས་པར་བཤད་འདི་ཉི་ཤུ་ཡི་སོ་འཛིན་པར་གྱུར། །ཕྱོན་ནང་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བ་བློན་པ་ཕྱི། །ཕྱེ་ཞིན་ལོ་ཏུར་བཅས་པའི་སྐྱ་རྡུབ་ཉིན་ཏྲན། །འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། །དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གཅར་བའི་བྲ་མ་ཏེ། །བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྗེ་བཙུན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བརྗེད་མེད་ཡང་ཡང་དྲན། །དེ་ཚེ་ཞིང་བྱ་ཞེ་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཏུ་ལོ་ཡི། ཕྲེང་བ་གསོང་པོ་རྒྱུ་རྣམས་ནུལ་འགྲེ་ར་ཀྱི། །གྲོ་ཡི་མེ་ལོང་རྩོལ་མ་སྦྱིབ་པར། །རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་སྣ་གས་ཕུ་ཅི་ཡང་ནས། །གསུམ་པ་ལྷོང་ཀྱི་བརྗོད་བྱེད་ལ་གསུམ། །1/རྟེན་སྣོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ། 2/ཞིང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད། 556 3/དེ་དག་འཇིག་ཚུལ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་དོ། 593 །དང་པོ། སྣོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བཤད་པ། 4/གནས་ཚུལ་ལྷ་ཡི་ཕྱུག་ཅིང་ངམ་ཐ། 3/སྣོད་བཏུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་བཤད། 553 585 2/དེ་དག་འབྱུང་བའི་རིག་མ་ཉམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། 1/རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་བཤད་པ་དང་། 2/བརྟེན་པ་རི་ཡི་ཚོལ་བཤད་པའོ། 549 །དང་པོ་ལ། 1/རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད། 2/དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། 548 །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཕྱོགས་པ་ཆེ་རྒྱུང་གི་འོག་ཏུ་རྣམས་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་བྲན་བ་ཀས་པ་ལྷ་རྒྱུ་འདུགས་སོ། །བཅོ་ག་ཉི་པ་ལྔ་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་གནས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཤི་ར་སྟོང་དབྱིབས་སུ་གནས་སོ། །

548

༄༅། །དེ་ཙམ་ཆེན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བ་ཞིག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཡོ་བ་མེད་ཁྱང་དང་པོ་ར་གཡོས་པ་སླུ་ཕུ་ལམ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་མི་འཛིན་པ་མིན་ནོ། 546 །གཉིས་པ་ལ། /དབང་མཚན་དོན་ཉེར་མ་བཤད། /རྒྱ་ཚད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། /རྒྱུ་ར་གསེར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་དུས་དང་། གནས་དུས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱིན་འདྲས་ནས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཞུ་ཤིང་ཙམ་བབས་ནས་ཐུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡི་སྟེང་ན་ཆར་བབ་པ་དེ་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྫས་ཀྱང་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་དགུ་ཉི་ཤུ་འོ། །རྒྱ་ཁྱོན་ཀ་ར་མི་འཕོ་བ་ནི། འཆོག་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དབང་གིས་ཏེ། ཟས་ར་བཅུད་ཉེ་བ་ཆུད་མཐུན་པའི་ཡོད་ཁར་མི་བ་རུང་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ལ། གཞན་དག་རྒྱུད་བསྐྱེད་བའི་རླུང་བས་རྡུལ་རྒྱས་འདུག་པ་དག་གིས་བརྟེན་ཟེར། རོད་པ་བཅིག་དེ་དག་མེད་ཁྱང་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཛག་པར་དུ་གནས་ཏེ་སྦྲུ་སྦྱེ་ཞེ་ལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གི་ཆུ་དེ་ཀུན་ནས་བསྲུབས་པ་ན་འོ་མའི་དམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་སེར་གྱི་ཚད་ཚད་ནི། དེ་ལ་བསྲོལ་བ་ན་སྦྱིམས་འཐས་པར་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ལྟ་གསེར་གྱི་ས་ཞི་རྡེ་རི་ས་ཞིན་པ་ལ་ཆད་སུམ་ཉམ་བ་མི་སྲིད་པ་ལ་ཕེ་ཕྲེང་ངར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞིར་གྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་གཞིང་ཚད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། 1/རྒྱུ་ཆེ་ལ་ཁྱུ་ཤད་ཀ་ཕ་ཚེ་ཅན། 2/ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། གྲིང་བཞི་ཡི་བསྲག་བཅུ་པ་ར་རོ་རེ་ཡོག་ཏུ་རྒྱུ་དང་གསེར་སྤྱི་ཁྲི་ལ་འཁོར་བ་དེ་ཞིང་ཁང་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་དང་ལྔ་བཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་ལྟུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས

541
པ་དེ་ཉི་དོ་ནམ་སྟུན་གྱི་ཉོར་ཕྱེད་མིན་ཏེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་པས། འཛམ་ཚལ་དུ་གཏོགས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་པོ་བ་དོ་ཞེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོལ་སྦྱོར་ལམ་ནས་དབའི་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཅང་ཡིག་དོན་ལ་འདུ་ཤེས་གབ་ཏུ་ཅུང་བཅོམ་རྡུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་རྟགས
སོ། །འོ་ན་ཡིན་ན་འདི་ནི་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་བཞི་དང་དགོངས་གཟིགས་སུ་གཞེགས་པ་འཛམ་སྟུའི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་རམ་འཛད་པ་བོན་ཡིན་པ་ར་རིགས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀུ་ང་བཞོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཕྱི
རོལ་པ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བས་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་བ་སུ་ཆེས་མང་བས་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་མ་ངེས་རེ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་མེད་ཀུང་སྐྱེ་མཆེད་བྱང་སེམས་ལ་ཡོན་གཞན་ལ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་ནས། བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་ཕྱི
རོལ་བ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་མཐོ་གསམ་ཐབ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །འོན་ཀྱི་པའི་གྲུབ་སྒྲོན་བརྒྱ་སློམ་པ་ཅི་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་བཟུང་བཞི་བ་ཞིམ་མཐའི་ངང་ངར་མ་བྲམ་བ་ཡིན་པ་ལ། ལམ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དུང་འགྲོ་བརྒྱལ
ཕྱིན་པ་བར་རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མི་གཅིག་ལ་ཕྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ། ཕྱི་རོལ་པ་བརྒྱ་ལ་ཕྱིན་པ་བས་སོ་སྐྱེ་ནང་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་གཅིག་ལ་ཕྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞེས་མངས། ཕྱི་རོལ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྒྱ་ལ་བས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་དང་། དེ
བརྒྱ་དང་འབྲས་གནས་སོགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་འཛམ་ཚལ་པ་དེ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་པ་གཅིག་ལ་ཟེར་ན། འཛམ་ཚལ་པ་བརྒྱ་ལ་ཕྱིན་པ་བས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཅིག་ལ་ཕྱིན་པ་བསྐྱས་བུ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་རིགས་པ

543
སེམས་ལ་གནས་ཏེ་བཅི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས། ཁམས་པ་ཆེ་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་པ་ལ་ཉུང་ངམ་སྙམ་ན། མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ལ་དེ་དག་མི་རུང་སྟེ། འབད་པ་ལས་ཐུང་བ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་འདོགས་པ་རྟེན་གྱི
རྒྱུ་ཆད་པ་དང་མ་ཐུན་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་གསུམ་པོ་ལ་གནས་བཞིན་དུ་བཅི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མི་རུང་སྟེ། མེ་མཆོད་ཏུ་མ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པར་བྱ་བ་ངང་གསོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཚེ་ཟད་པས་དེའི་ལུས་མེ་མཆོད་གྱིས་གནོད་པས་འཇིག་པར་བརྗོམ
པའི་ཚེ་ངེས་པར་ལྡང་དང་འབྲེལ་པའི་ས་བོན་ལས་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ཆེ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཡང་སེམས་མེད་ལ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་འཆད་པའི་རྒྱུ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནས་སྐྱེ་སེམས་ཉེ་ནོན་མོངས་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཞན་ལ་ཉོན་མོངས་མེད
548
པས་སྐྱེ་སེམས་མི་རུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཆི་སྲིད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་བཤད་པ་ལས་དགྲ་བཅོམ་སྤྱོད་ན་ལས་འདས་བའི་སེམས་ནི་འདོད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་སྙོམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྤྱོད་ལམ་དང་རྣམ་སྨིན
སྐྱེས་ག་དང་རུང་ངོ་། །མེད་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་དམིགས་ཀྱིས་ངས་ལ་ཏེ། གཉིས་པོ་དེ་སྤྱོ་བས་ཆུང་བས་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་མཐུན་ལ་གཞན་དག་ནི་སྤོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གང་སྤྲེལ་ཉི་དགྲ་བཅོམ་པས་མི་དགེ་བ་སྤངས་ཤིང་ཟག་མེད་གསལ་བས་རྒྱུད་ཞལ་བས་མི་འདུས། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་ཤིང་དགྲ་བཅོམ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་སེམས་ལ་མྱ་ངན་ལ་འདའ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར

545
ནས་སྨོན་ལམ་དགའ་བ་རེ་བ་ཏེ་ནགས་དགའ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་མ་ཆད། ས་འི་ཁམས་པ་བཞུགས་པ་ས་བརྟན་དགོད་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་བདག་གནས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་ཞིང་མས་ཡིན་ནོ། དགུ་སུམ་འདུས་པ་ངམ་རི་རེ་བ་ལས་ལས་གཏོགས་པ་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ནི་སྟོང་མི་རྒྱུ་སྟུང་གསུམ
གྱིས་འཇིག་གི། ས་ས་མི་འཇིག་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རོ། །ཕྱི་ཞིན་དང་ལྡན་པ་ཏེ་སྐྱེ་བས་གཅིག་ཙར་འཆི་བའི་ཕྱིར་གཞན་ནས་ཚད་པ་མེད་དང་ལྡན་འཕྲུ་འཆི་བའི་ཚེ་ལ་ཙན་ལ་ཏེ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་འབྱུང་ངོ་། །ཏོ་ཀླུ་རྒྱན་ཡས་ས་བསྒྱ་མི་སྤྱད་བ་ར་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་འོད་ཆུང་བ་དང་། ཁྲུས་ཀྱི་ཆུ་ཐིགས་ལུས་ལ་ཆགས་པ
དང་། གཡོ་བ་ཞེན་དགའ་ཉིད་ཅན་ཡང་སྤྲོ་ལུ་ལ་གཏིག་ལ་གནས་པ་དང་། མིག་འཛུམས་འབྱེད་པ་འཛུམ་པ་བྱེད་པ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་ལྟས་བ་དེ་ནི་ལྟས་ཞིག་ཀྱང་བཟློག་འདི་ཡི་མཆད་ཀྱང་ལྟོ་ཞི་ཁང་ལ་ལ་ལ་ཚེ་ལྟར་བསྐྱང་བའི་རིགས་བཟློམས་ནས་བཟློད་པ་བ་ཡིན་ལ། ཉ་གས
འདི་ཀ་ཕྱུང་ནས་བྱུང་ན་ནི་འཆི་བ་ཡོད་པས་འཆི་ལྟས་བཟློག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཟློག་མི་ནུས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ལྔ་ཡོད་ལྟ་སྟེ། གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིངས་པ་དང་། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་རྡུལ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ལས་དྲི་ངན་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷའི
ཁྲི་ལ་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའོ། །འཆི་ལྟས་བ་དེ་རྣམས་འབྱུང་ནས་ལྷ་རང་གི་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་ཞེ་ན། འཕགས་སོ། །མི་ཡི་ཞག་བདུན་ན་འཆི་ཞེ་ན་རོ། །419 ཐུབ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ། མདོ
ལས། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་། མ་ངེས་པའི་ཚོགས་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལས། འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ

547
ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་གཡོགས་མེད་པ་དང་སྟེལ་གཞི་དང་། སྤྱི་ཕོ་རི་རྒྱུགས་དང་། ཞེས་དང་། །བཅིག་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གླིང་མཚམས་ཀྱི་ནོར་ནི་རྣལ་རིན་པོ་ཆེས་སྐུང་བ་ཁྲུ་བཅུ་དྲུག་ཡས་སངས་རྒྱས་གྲོང་ཁྱེར་བརྩེགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་གསུམ
བཅིག་ཉི་ཟླ་གཅིག་གིས་འབྱུང་ངེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་ཞིང་མི་འཇམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གླིང་བཞི་འགོད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་ཡང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྣང་བ་ལས། འདིར་ནི་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་གི་མཐིལ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆེ་ཞིང་ནང་ནའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བརྩེགས་པའི་ནང་ནས་གནས་པའི་དཀྱིལ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞིང་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་སྐྱ
བཞག་གི་སྙིང་དུ་ཅགས་པ་དང་། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་དུ་གཞན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དང་། མེའི་དབུས་སུ་གྲོང་གླིང་གནས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་ལས་བསྐལ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཉི་མ་རྒྱ་མཚོ་འབེན་དུ་ལྡང་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངས་བའོ། །རང་གི་ལུགས
དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པར་མ་བདེན་དེ། ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྣོད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བས་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱད་གྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བས་ན་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་སོགས་ནས་ཡོད
ཅིང་། འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རླུང་ངར་འཛམ་པོ་ལྡང་བས། རླུང་དེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དྲག་ཅིང་ཉམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་འོག་གཞི་གང་གི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་མོ། །ཀྱང་ནི་གྲངས་མེད་དེ།

546 551 550

549
པས། དེ་གཉིས་དཔག་ཚད་ས་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་འབུམ་ཕྲག་ཉིས་དང་ཁྲི་དང་སྟོང་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། །གཉིས་པ་བརྟེན་རི་མཆོག །རི་རབ་བཤད་པ། མཆོད་རྟེན་བཤད་པ། མཚོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རི་ལྟར་བཀས་པ་བཞི་ཚུལ། རྒྱ་ཚ་ལས་གྲུབ་པ། ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི
ཆུའི་སྟེང་ན་གནས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞི་རིའི་ཁྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབུས་སུ་ནི་ལྷུན་པོའོ། །ལྷག་མ་བདུན་དེ་ལ་བསྐོར་བ་ནི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། སེང་ལྡེང་ཅན་དང་། ལྟ་ན་སྡུག་དང་རྟ་རྣ་དང་རྣམ་འདུད་དང་མུ་ཁྱུད
འཛིན་རི་ཡོ། །དེ་ནས་ནི་གླིང་བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གླིང་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ་ལྕགས་རི་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གསེར་ཤིང་འཛིན་སོགས་རི་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན། དེའི་ཕྱུང་དེ་ལྕགས་སོ། །ལྷུན་པོ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་རིམ་བཞིན་གསེར་དང་དངུལ་བཻ་ཌཱུརྱ་ཤེལ་ལས་ཏེ།
རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ཀྱི་ཁ་དོག་གིས་དེའི་རང་གླིང་གི་ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་སྣང་ངོ་། །དེའི་ཁ་དོག་དཀར་སྔོ་སོགས་རི་ཆེན་དེའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བའི་གཟུགས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་བའི་ངོས་ཀྱི་ཁ་དོག་བཞིར་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱེན་གྱི་སྣང་
ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་རྗེ་རི་ཚ་འཛམ་གླིང་པ་ལ་ཉིམ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཤར་གླིང་པ་ལ་ཡང་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པས་དེའི་ཉེ་བ་དཀར་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཐོན་པ་ཉེ་ལ་ཡང་བ་དེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་ཞིང་ཁྲ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་ཙམ་ལ་ཁར་མ
མཐོང་བ་བསྟན་པོ་སྣང་བ་དེ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ནས་ཆར་པའི་རྒྱུན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཡི་ཕྱོགས་ཆུ་བབས་པ་དེ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་རྒྱུ་ནི་སོགས་པ་ཡོད་པ་རླུང་གིས་བསྐྱས་པ་ལས་རིན་པོ་སོགས་དེ་ལྟར་རང་བྱུང་བའོ། །རྒྱལ་ཁམས་ཕྱེ་བ་སྐྱེད་པ་ཡང་རྒྱའི་དུས་སུ

550

༄༅། །ཁྲུས་ཐུབ་མེད་དཔའ་མས་འཁྲེད་པ་ཞིག་ཀྱེ་ནང་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཆུ་ང་ལག་བཞི་ནུབ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བཞི་ཀྱེ་ནང་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆུ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དཔའ། ཁྲ་བས་ཚོ། འབྲས་བུ་ཨིཾ་ཧ་སྐྱེ་འི་སྐྱེས་སྐྱུ་གནས་པ་ལ་གནས་སྣ་བས་སུ་ཆོས་གཞན་དོར།
ས་ལོག་ནི་ཆོས་གཞན་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་བུའི་སྒོན་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རང་དོན་དོ། །རྣམ་འགྱུར་དུ་བརྟགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྗེ་ནི་བྲག་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མེད་དེ། སྣང་དུ་ང་མ་དམིགས་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་ན་ཅེ་སྐྱེ་འི་བུ་ཐ་དང་
ཕའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་འབྲས་བུ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཡས་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་ཆོས་ཅན་གཞན་མི་ནུབ། གཙོ་བོ་རྒྱུའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཀ་གནས་སྐབས་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཞན་དུ་འགྱུར་དོ་སྙམ་ན། ཚོན་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར
ཐལ། མི་འདྲ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཟབ་དན་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དབྱེར་མེད་ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ཞིག །རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚེ་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་ལས་བྱུང་སན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཐོག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སྦྱོར་ན་མི་སྲིད་པ་ཞིག་བཤུག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚམས་སམ་ན་གྱི་ཆོད་ཐུབ་མོང་དང་། ཀྱུ་མཚམས་ས་པ་ན་གྱི་ཚད་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་དག་པོ་དེ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལི་སྟེང་ན་རྒྱུའི་དང་མཐོང་ཆད་རྒྱུ་དཔྱི་དགུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནང་ཏུ་བུ་བོ། །གཉིས་
པ་ལ། རི་རབ་དང་། གཞན་གྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། རི་རབ་ནི་ཁོ་གཅུ་དེ་བཞིན་རྟུའི་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དཔག་བཞི་བརྒྱ་དཔྱི་བོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་མཐའ་རི་རབ་ཀྱི་འབབ་ས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གི་སྐྱེ་བརྒྱད་དཔྱི་བ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབད་ས་ར།

552

༄༅། །ཀུ་སྒྲ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་དོས་ལ་སུམ་འབྱུར་དང་མཐའི་འབྱུར་སོ་ག་སའི་རྣོག་ས་པར་སློབ། །གཉིས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་བཤད་པ་ནི། སུ་རུ་དབང་ཆེན་དང་འཁྲུག་ས་རི་འི་བར་གྱི་ལྷག་མ་སྒྱི་འི་མཚོ་ཆེན་ཡིན་ནོ། །དེ་འི་འོག་ན་བཅུ་དང་སྦྱོག་ཆགས་རྒྱུ་ཡས་མཚོ་ཅན་
ཅན་ཏེ་དུག་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འི་ཞེང་ནི་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་བཞི་འི་ཕྱུག་གཉིས་སོ། །ཞེང་གི་ཚད་འདི་སྐར་ན་དཔུང་། ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐང་ཀ་ར་འབུམ་ཕྲག་པ་ཏུ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི། །ཕྱེད་དང་ལྔ་ཟུག་མཐས་
སོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་ཡུལ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙ་ལྔ་སུམ་མཚོག་པས་དེ་འི་སྦྱིན་ཚད་ལ་སྦྱོང་ཞབ་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་ལྔ་ཕྱེད་བརྒྱད་དཔལ་ན་ཅི་རྒྱུ་ཕྱོགས་བཅོ་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤྱར་བ་རྒྱུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་དང་མི་མཐུན་པས་ལན་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཁྱུག་ས་རི་འི་མཐའ་ལ་ཚོས་ཅན། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཉིས་བརྒྱད་བརྒྱ་དབྱུ་ཤུ་སྤྱི་དང་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པ་མི་འཛད་པར་ཐལ། ཆུ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་གླིང་བཞི་བ་སོགས་བཟེས་པའི་མཐར་འཁོར་ཡུག་རིས་བསྐོར
བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཁོར་ཡུག་དེ་ས་གསེར་དང་རྒྱུ་ཞི་སྟེང་གི་རི་མཚོ་གླིང་ཐམས་ཅད་བསྐོར་བར་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེ་འི་ཞོག་གཞི་འི་རྒྱུ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉིས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་ཆེ་སར་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས
ཁ་བསྐང་ས་ནས་བཤད་དོ། །གླིང་དང་བདུན་གཞན་བཞི་རི་རབ་སོ་གསར་ཟླ་བ་སུ་འབབ་དང་དམ་ཉི་མ་ཞེས་བརྒྱ་མཚམས་པ་ན་ཇི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ཡི་རྒྱུ་ཆད་ལ་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་དང་ཁྱབ་པར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བར

554

༄༅། །དེ་ནི་བལ་ང་དང་དོར་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་འི་དབུས་སུ་ཞི་ཆུ་བོ་པ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཞིག་འབབ་སྟེ། རྫི་སྐད་དུ། ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་སྟེ། །བ་བ་ཀ་ནི་དང་པོར་འབབ། །བུ་ད་མེད་ཐམས་ཅད་གཡོ་སྒྲ་སྟེ། །མཛེས་ལྡན་མ་ལ་གཡོ་སྐྱུ་མེད། །
ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ངོས་ན་འཛམ་བུ་དང་སྐྱ་བབས། འཆི་བ་རི་སྣ་ཚོགས་ཞིག་བཅུ་ཁ་ནས་ལྷུང་སྟོན་པས་སྒྲ་མི་སྙན་ལ་ངོས་རེ་རེར་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་སྟེ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་བྱ་བ་ཞེང་མ་ཉམས་མོ། །སྒྲ་མི་དབྱིབས་ཀྱིས་བྲུད་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱང་དེ་ར
འདྲ་ཟོ། །གངས་རི་ལ་གནས་པ་ཀ་ར་ནམ། འཕགས་བཟེད་ལ་གནས་པ་སྒོ་བས་དཔུང་ཆེ་ཞི་ཀ་ར་ཡོད་ལ། གྲུབ་ན་སྒྲ་ན་ངས་ཞི་མོ། །སྟ་རིས་རྒྱུ་སྒྲོ་ལི་རང་དཀར་དམར་དང་། གཟུགས་པ་ཐམས་པ་དཀར་པོ་དང་། བྱང་ན་མ་རྡོ་མ་ཕ
སུ་ལུ་ཟ་ལ། ཟླ་རིས་ཕྱུག་ཁྲི་དང་བདུན་སྟེ་ཞི་ཞིང་། གླིང་གསུམ་ན་ཉི་ཚོང་པོ་ཡོད། བྱང་དང་འདོད་ལྡན་མོད། བྱ་དང་དུས་བས་མ་ཀྱི་ཞི་ང་ལ་ས་ཕྱུ་བའི་ཁོ་ས་བྱོན། སྒླིང་གསུམ་ན་ཚ་གྲང་པོ་དགུ་ཕྱུང་དང་རོ་དུ་ལྟ་རིས་དུག་ཉམས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གླིང་ལྔ་བ་བརྒྱད་པ་
ལ། དེ་འི་བར་གྱི་གླིང་བརྒྱད་ནི། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ས་སྒྲ་མི་སྙན། །སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། །རྔ་ཡབ་དང་ནི་རྔ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྡན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་དེ་ར་ལས་ནང་ཕྱེད་པས་གྲུབ་ཅིང་ལུས་ལུས་ཀྱང་དབང་བཞད་ཅིག །རྔ་ཡབ་ནི་གྲིབ་ཅོག་ང
ལ། གླིང་གཡོ་གནས་མས་ཅིག་ཁ་ཡས་སྐོར་དུ་འདོད་ཀྱང་ར་སྒྲ་ར་བ་བཅེན་པོས་གཡོན་སྐོར་ཡིན་གསུང་དོ། །བོད་བཅིག་རི་སྒྲིང་གི་ཚུལ་འདི་སྐོད་བ་ཤུ་ཀ་སྡུ་ནཱི་དུས་ཏེ། སྔ་རྒྱུ་འི་བསོད་ནམས་ཞེལ་བགྲིབ་ཀྱིས་བཙད་ཙན་ཀྱི་རྒྱ་ཞེལ་འགྲིབ་བྱེད་པས། དཔྱིད་ཀྱི་གླིང་འདི་ནམས

556

༄༅། །ལེགས་སྦྱིང་ལྟ་ན་སྡུག་པ། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་ཞིང་ཙན་དན་གྱི་ཚལ་ཆགས་ཤིང་ཀ་ཏ་བ་སྟེ། ཡོར་ཡུག་ཏུ་བྲག་གསེར་གྱི་རྭ་སྒོ་བས་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱུང་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་བ་ཞིག་དོ། །དེ་འི་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཤིང་སྐྱ་ལ་འཆི་རྒྱལ་པོ་ར་བཏན
ཅེས་པ་འདོད་མ་བཞི་བ་ཏུ་སྡུ་ར་ཏུ་ཏུ་གཅིང་བརྒྱད་ཏུ་སྒྱི་ན་ཏུ་ཞབ་གཤགས་པ། འཁོར་སྐུ་ལ་འི་ཤིང་གི་ཁྲིང་བ་རིམ་པ་བརྟན་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ་སྐུལ་པ་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡི་ནང་གྱི་དཔལ་གཙོ་ཉིད་སྐུ་ཏུ་ཧྲིང་དུ་ལ་ཀྱིས་བབ་ཙེམ་ཏུ་བ་མཆོ་མཛེས་པའི་ཚད་ཙམ་པ། དབྱིངས་ལེགས
ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པ་མཛེས་པ། ཆུ་བ་ཤི་ལ་ཤིང་སྟེང་སྟེ་ཀྱ་ཞུ་གང་བ། མི་ཏོག་ས་སྤྱུ་ཐལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གས་ལ་བབས་པ། ཡོར་ཡུག་ཏུ་སྤྱིང་བཅུ་ད་སྟོང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱུ་ཟུ་ཀྱི་ཁུ་ན་སུ་མཆོག་པ་ཙན་ཤ་ཏུ་ག་བོ། །ཙ་གསུམ་པ་འི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱང་པོ་ར་བ་བརྟན་སྐྱ་པོ
བརྒྱུད་སྟོང་དང་བཅས་པ་གྲུབ་གསེར་གྱི་ཁྲུ་སྐྱིབས་སྟུད་སྐུན་ཟླ་བ་བཞི་དང་། ཕྱ་ལ་བི་ཀྲ་ལ་པོ་རབ་བརྟན་དུ་སྤྱི་བ་ཟླ་བ་བཞི་དང་། ཧི་ང་དལ་གྱིས་འབབ་བར་དུ་ཟླ་བ་བཞི་གནས་ཏེ། འཁོར་སྐྱ་ང་པོ་ཆེ་འི་ཚོགས་ཀྱིས་གནས་དེ་གསུམ་དུ་གནས་པ་འི་ཚོ། རབ་བརྟན་འབ
ནང་དུ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་སྐྱང་བ་དང་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །རབ་བརྟན་གསུམ་པོ་དེ་དག་གནས་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ། རི་བ་ཐམས་ལ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགྲོ། རེས་ནི་སྒྲ་བ་མ་ལྟ་འི་ནུ་ཛུ་ཤུ་ལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་གཟུང་ཅུང་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་སྤྱུ་ལ་ནས་སྐྱང་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་དབང
ཆེ་བར་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་འི་མགོ་ར་མ་རྒྱུ་བ་ཏུ་ཞིན་ཏེ། ས་ལ་སྐྱ་ན་དང་ལེགས་རྗོད་པ་བརྒྱད་གཏེ་ད་ཅིང་ང་གྲོ་ཞི། །འཛམ་གླིང་ང་དེ་རྡོ་ཤཱ་ཐོག་ར་དང་། རྒྱ་ཡུལ་ཁ། རྒུ་ན་དང་། ཁྱུ་ན་དང་། ཀ་མ་པ་ཙྪེ་དང་། ཤ་ཁ་དང་། སྟལ་ཁ་དང་། ཁྱི་ག་དོ་དང་། ཁ་ག་དང་དང་། ཟ་ར

558

༄༅། །ས། དེ་ས་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་གངས་ཅན་གྱི་ཏི་སེ། །མཚོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་མ་ཕམ་པའི་མཚོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གང་ས་རྒྱ་ས་ལྟ་རུ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གཏུལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཐ་དད་སོ་ར་ཞུ་གནས་ལ་ར་ཛི་ག་རྟེན་
ང་ས་སོ་ང་བུ་ན་བའི་ཁ་ང་གཞིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ང་ད་སྦྱོར་བ་ར་མ་ཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འི་ཕྱིར་བོད་གྱི་གཏམ་རྒྱ་གྲགས་པ་དེ་ཀ་མ་བརྟག་པར། ཇི་ལྟར་ནི་ལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། ཡང་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དེ་དག་གིས་གངས་ཀྱི་ས་ལྟ་གས་སྤྱང་མེད
པའི་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར་སྣམ་པ་ར་དག་པའི་སྟོང་བརྟན་དཀྱིལ་སྤྱལ་བསྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུ་ད་ལ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་བུ་ག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀའ་བསྡུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་དོན་པ་ར་རྟོགས་པ་ར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྣ་རྒྱས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོ་ལ་པ་
ལས་ཤར་བའི་གདང་ས་ཙན་དང་འཛོམས་པའི་མི་ང་ཙན་གྱི་སྤྱོད་དག་པ་ཞིག་གིས། ནམ་མཁས་ལ་སྣང་བའི་ཉི་ཟླ་དང་མ་བམ་གྱི་མི་ང་ཙན་གྱི་དྲི་མ་ཤེ་ལ་བར་མཛད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ར་གསུངས་པའི་དོན་པ་ལ་ཚག་ལ་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ས་ཀྱུ་ད་རྒྱུད་ལ་ས། ཀ་ཡི་ས
སུ་ཀ་ཤི་ཏུ་ཙ་ས། །དེ་བཞིན་གྲུབ་གིས་པ་ཐོད་ངས། །ཞེས་སོ་གསུངས་ལས་ཡང་འདོན་ལ་པ་ར་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་ཞེས་པ་དང་པའི་མཛེས་ང་དང་གངས་ཙན་སོ་ག་ས་ཀྱི་ས་ཡོད་པ་ད་ལ་ཏུ་འི་ཏི་སེ་དང་མ་ཕམ་སོགས་པ་མེད་ཅུ་ང་། སྔོན་སྤྱོད་པ་ས
རི་བོ་གངས་ཅན་དང་མཚོ་མ་དྲོས་པ་འི་ཁྱད་གཞི་མཛད་པའི་རི་ཚེ་ད་ཏི་ས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྣང་བས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡི་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་དགོས་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

Deep

551

རྣམས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། རི་བདུན་པོ་རི་ལྷུན་དང་བཅས་པ་ཆུ་ནང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཞུགས་ཏེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་འབབ་ཀྱིས་ལ། དེའི་ཕྱེད་ཉི་ཁྲི་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། དེའི་ཕྱེད་ཁྲི་གཅིག་སེང་ལྡེང་ཅན་དང་། དེའི་ཕྱེད་ལྔ་སྟོང་བལྟ་ན་སྡུག
དང་། དེའི་ཕྱེད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་རྟ་རྣ་དང་། དེའི་ཕྱེད་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྣམ་འདུད་དང་། 544 དེའི་ཕྱེད་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མུ་ཁྱུད་འཛིན་དང་། དེའི་ཕྱེད་ལ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཕྱེད་ཀྱིས་ལྷག་པ་ལྕགས་རི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་དེ་དག་གི་ཞེང་ཡང་རང་རང་གི
འཕང་དང་མཉམ་མོ། །གཉིས་པ་མཚོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ། རོལ་མཚོ་བདུན་བཤད་པ། 558 མཐའ་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རོལ་མཚོ་བདུན་གྱི་གནས་ཚུལ། རོལ་མཚོའི་ཆུ་ཡི་ཁྱད་པར། གཞན་དུ་ཐུག་གི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། རི་དེ་དག་གི་བར་ན་རོལ
མཚོ་ཡིན་ནོ། །མཚོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུའོ། །ཆུ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་ཡི་བཀོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། མགྲིན་ལྟོར་གནོད་པ་མེད་པ་ནི། །ཡོ་བྱད་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན། །དྭངས་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། །ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞིམ་པ་རོ་ཡི་ཡོན
ཏན་ཏེ། །བསིལ་ཡང་བདེ་བ་ཡང་རེག་བྱ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཞེས་སོ་སོར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། རོལ་མཚོ་དང་པོ་ཡི་ཞེང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་སྟེ། མཐའ་སྐོར་ཁྲི་ཕྲག་ཉེར་བཞི་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་པོ། །དེ་ནི་ཞིང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། །རི་བདུན་པོ་སོ་སོར་ཁྱོན་ཡོད་པས་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་རི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི
ལོགས་པས་མ་ཧོས་ལ་སྲིད་དུ་ཞེང་སུམ་འགྱུར་རོ་སྐྱེ། །དཔག་ཚད་ཉིས་ཁྲི་བཞི་ཁྲི་སོ། །མཐའ་བསྐོར་རྣམ་དག་ཁྲི་ཕྲག་དགུ་བཞི་ཁྲིར། །གསུམ་པ་ནི། རོལ་མཚོ་གཞན་གྱི་ཞེང་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་བྲི་བོ། །རོལ་མཚོ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་ཕྱེད་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་སོགས

546 563 567

553

བཅད་ནས་ཟང་ཡག་ཏུ་སྐྱེས་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་རི་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ཀྱི་ཟླ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་ལ་རྟེན་པ་སེམས་ཅན་བཤད་པ་ལ། མི་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས། དམྱལ་བའི་གནས། ལྷ་ཡི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ། གླིང་བཅུ་གཉིས
སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། 545 འཛམ་བུ་གླིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གླིང་བཞི་བཤད་པ། 554 གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་། ལུས་འཕགས་པོ། བ་ལང་སྤྱོད། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང་གི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ
ཕྱོགས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་ནི་ཤིང་འཛམ་བུའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གདོང་དང་མཉམ་པར་གནས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་ངོས་ཀྱི་ཆེ་བ་གསུམ་ལ་ཞུ། །ཁ་རྒྱས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་གིས་བྱེད་པའོ། །མཐའ་བསྐོར་ལ་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །ཁྲི་ནི་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་ཕྲག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་ཕྱི་བཞི་ཚད
མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དཔག་ཚད་བཅུ་རེ་ཞི་འཕྲོ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཞིག་བརྒྱ་གསུམ་རིན་ཆེན་དང་བྱེས་པ་ཧ་རིག་རྟེན་ནས་གྲགས་སོ། །ཡུལ་འདིའི་དབུས་ན་བསམ་ཀྱི་གཞི་ལ་སྐྱིད་ཐབས་འཚོ་ཆུ་བཞི་གནས་རྡོ་རྗེ་ཡི་གདན་ཡོད་དོ། །རྡོ་རྗེ་གདན་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཡི་བུ་བ་བཞི་ལུས་དང་རྡོ་རྗེ་གདན
གཏོགས་པ་བགང་གིས་རྒྱ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འབབ་ཀྱི་གང་གཱ་བཞི་བ་དང་ཞང་ཆུ་བཞི་ཀྱི་ཚུལ། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ལ་རྒྱུད་བཞི་རྩ་ལྔ་སྐུ་ལ་ཀྱེ་རྗེ་རྡོ་ལྡན་ཡོད་དོ། །ཉོམ་གཅིག་ལ་རང་ཁྱད་ཚད་ཀྱི་བཅུ་རྩ་བཞི། །དེའི་མཐར
སྐོར་ཡང་རྒྱུག་སྐྱོང་སྐྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ། ཆུ་མཚམས་པ་ལས་ཀྱི་མ་བདུན་སྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགྲ་བ་བགྲོད་པ། །གསུམ་པ་ནི། ཀ་ཡ་བཀའ་གསུང་པ་ལྟར་ཡ་འབྱུང་སྐྱེད་སྤྲིན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ། མཉམ་བྱ་དང་ལྡན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ནུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཞིང་གསུམ་མོ།།

[illegible]

553

555

ཚད་འདི་དག་ཡས་རྒྱུད་ལ། ཐུབ་པས་མགོན་ཉིད་འཛམ་གླིང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་འཕེལ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་གོང་མ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལུང་དང་བསྟུན་ན་ཡང་། མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལུང་དང་སྦྱར་ན་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་འཛམ་གླིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། འཛམ་བུ
གླིང་འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་ན་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །རི་ནག་པོ་ཡང་གསུམ་གསུམ་བསྒྲིགས་པ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་སོ། །བར་པ་དགུ་བ་ནི་རི་ནག་པོ་ཡི་རེ་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་ན་ཕྱོགས་མང་དུ་ལྷོ་ཡོད་པ་ཆུ་བོ་ལ་སྦྲ་ཕྱོགས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བཅུ
གཉིས་ལ་བ་ཀླུ་ཆུ་བཞིན་འདུ་བ་ཡོད་ཅིང་། མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མེད་པའི་མི་ས་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག། དེའི་དྲུང་ན་ཀླུ་རྒྱལ་ཞི་བ་ཆུ་བཞིན་ཉེ་ཁྱད་བཞིན་དུ་ལྔ་བརྒྱ་ལྡན་ན་རྣམ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བ་ལ་ཡང
ཕྱོགས་སུ་མཚོར་བབ་ནས་ཤར་ལྷོ་ཞིང་རྣམས་སུ་ཞེང་ཐག་སྐྱོང་པོ་ཆེ་དང་། ཐུ་མཆོག་དང་། རྟ་ཁ་རྫིང་གྲོ་ཤར་བ་ཅན་ཞེས་པ་ལུས་ཕྱོགས་པ་ལ་བཞིན་སྤྲིན་གྱི་མཆོར་འབབ་པ་ཡིན་ཅེས། མཛེས་པ་དེའི་དྲུང་ན་ཉ་སྣ་བ་ཅན་ཞེས་ཡོད་དང་ཟེར་བ་ཁམས་མཛད་རྣམས་ཀྱི་དྲི་ཆེན་པོ་ལ་ལྷུ
སྙིང་པ་དེ་སྐུ་རྣམས་ཟུར་བསྐྱོལ་ནས་བཞིན། མཛེས་པ་རྣམས་འཛམ་བུ་ཤིང་གི་ཉི་རྫིང་ལ་བཀྲ་ལས་ཀྱི་ཞིང་ཉན་གྲགས་སོ། །ཤིང་བ་འདི་སྐྱེས་མཆོད་ཚན་ལ་གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་ལ་བཞིན་ནོ། །མཛེས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཐུབ་པས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞང་ཞུང་སྡེ་དང་བསྟན་པ་མ་བ་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
པའི་གྲོང་འཛམ་བུ་ཡི་བྱིན་ལ་ཡབ་ས་ཕ་ཕྱིན་ཐུབ་མཛོད་དང་ཆེས་ལ་བྱུང་ངོ་། །ཤི་སྤྱོས་ཀྱི་དང་བསྟན་དེ་བཞིན་ཕྱོགས་གསལ་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་ཐམ་ག་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཐོས་པ་སྨན་ཡིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །མཆོད་རྟེན་ས་དེའི་ཚེ་ཞེས་ལ་ཀྱང་ཞི་དུ་བཞུགས་པར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་བཞི་པ་དྲིས

557

འདི་གདོང་དང་། གནམ་གདོང་དང་། ཁྱི་ར་བྱ་ཀྱོག་ས་གདོང་དང་། གསེག་ཤོག་ས་སོགས་ཡུལ་ཆེན་བརྒྱད་བཞུགས། །ཡུལ་ཕྲན་སྟོང་། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བཅུ་ཐུབ་པའི་དབུས་དང་མཐའ་འཁོར་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་མི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཀླུ་རྡོ་སོགས
རི་མ་ལ་ཡ་བཟུ་བ། རྩེ་མོ་ན་ཐུབ་པའི་གནས། སྐྱེད་ཚལ་སྣ། རྒྱ་བར་ཕྱག་མཆོད་དེ་ཁྲུག་གསུམ་ཅུ་ལ་བས་བསྟན་པའི་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་རི་བོ་ཏ་ལ་དང་དབེན་ས་ཉེ་ད་དང་མཐུན་པ་སོགས་པ་ཀྱིས་ཡོད་ལ། ས་ལ་བ་ཛམ་དཔྲ་ཚལ་བཞུགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཐག་ནི་བོ
ཙ་ལ་ད་། ཀྲོ་ན་ཙེ་ལོ་ཀ་ཤྲུ་ཏ་རས་གཟིགས་དང་། ཤོག་ཡ་སྒྲོལ་མ་བཞུགས་པའི་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་གླིང་དང་། བྱང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ལྡན་བཞུགས་པའི་ཤམ་བྷ་ལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞི་ཐབས་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་པའི་གནས
ཇི་མ་ཚུ་ར་བ་མ་དེ་ཡོ། །སྔོན་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལ་ཡི་ཉམས་གསུང་ལས། ཧྲི་གི་ར་ཙ་ན་ཡིན་པ་དང་མ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཡིན་ཅེས་བཅོམ་ཞིག་ཀ་སྲུང་བཏུ། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་དགག་པ་ཆེར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན། དེ་བའི་རྗེས་འབྲང་མང་པོ། རྗེ་མི་ལ།
རྗེ་ཕྱག་ན་པོ་པ། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ། སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་ནི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་རི་མཆོད་དེ་ཡུལ་ལ་བོར་བར་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ཀ་བ་བ་པའི་གང་རྗ་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྐྱར་བ་མི་འཚམས་པས་བག་དབ་པར་བྱས་ནས
སེམས་ཅན་དགྲ་ལ་བཅེན་པོར་བླ་བའི་ལས་ཤིག་བདག་ཀྱང་ངོ་། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དེ་ཐོ་ལ་ཞིག་ལེ་རབ་ལ་མཆིས་སོ། །སྔོན་ཆེན་པོ་བོ་བྲང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ཙམ་ན་སྦར་པའི་ཁ་སྐྱོང་བ་སྟོ་ག་ཤིག་ལྕོག་བཞུགས་ཀྱི་ཏྲ་ལ་འདང་། སྟེང་རྗེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས

559

པས་ནས་ལྷ་མཆོག་ལ་བགྱི་ལྔ་ཅུ་གསུམ་གྱི་བར་ཁམས་གླིང་གི་ས་བོན་དང་ཆུ་འཛམ་གླིང་གི་གནད་ས་ལ་མ་ངེས་པར་བ་ཏུ་ཕྱུར། །དེ་ཡི་བྱང་སྡོང་ཡ་ཁྲི་ཞེས་པ་བྱུང་གི་འཛམ་བུ་ཚལ་ལ་ཤིང་སོགས་ཀླུ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏུ་འབྱུར་བ་དང་། ཕྱི་སྙིང་ཀྱི་རི་བོ་ཏ་སྒྲོགས་སོ་ལྔ་འདི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གསུངས་པས། དེ་དང
མི་ལ་ས་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་ཡི་ཟ་ས་ཡུལ་དེ་དག་སྤྱོད་ན་ནོར་ས་བ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྒོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་མི་ས་བགོད་པ་དེ་སྐད་མ་མཐོང་བས་རི་མ་ཆེ་ཉིད་ཟླ་དེ་ས་ལ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ལས་སྐྱུང་གི་ཚ་མས་སྡོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་བཀའ་ཆེ་སོགས་ནས
ཡ་ཐ་དབའ་ཉི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་ས་མ་དོན་པ་ལ་བསྒྲོར་བ་ལ་ནས་བསྡུས་བ་ཏུ་སྐྱེས་ནས་འགྲོ་ཞིས་ས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་འདི་རང་ས་རྒྱ་སྐྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱུལ་བའི་ཕྱོགས་ལྷ་ཤུབ་ཡང་ཡིན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ནས་རི་མཆོད་རི་ཏི་སེ་འབྲུལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཡས་བགྲོད་ནི་ཀྱིས་བར་བཤད་པའི
ཏུ་ས་དེ་ར་བོ་རྒྱལ་ཆེན་སྤྱན་གཏུ་ས་བོ་ལ་གཏོགས་པ་བཟའ་ཞིང་ཁ་ཞིག་ས་རྒྱ་ས་ཀྱི་བསྟན་པ་ད་རེ་རང་བཞིན་མེད་བའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་བ་ལའི་ཉམས་བའི་གཞན་གཏམ་ས་རྒྱུད་པ་སྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ལས། ཡོད་ཅིང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཡང་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་བ་ཐང་ལ་ཡི་ཁྱུ
འཛུང་བ་སྐྱ་ཆུ་འདི་ཡི་ཁ་ཡང་ཉུང་ཉི་ཤུ་ཞི་ས་ཀྱི་ཏེ་རི་མཆོད་ཀྱི་ལྷུ་ལ་དེ་བས་བོན་པ་ཡིན་པ་ཡི་མི་འབྱུང་སྐུལ་མ་ཐེ་ཞིག་བསྐྱོད་ཉི་བྱུར་ལ་ཀར་བསྙུངས་ཀྱི་ཀྱ་ཚ་ལྟུ་ཕྱི་ཡིན་ཏ། ཧུ་ས་ཁྱི་ཡེ་ཞིག་ས་ཀྱི་མི་ཐབ་སྒྲིབ་པ་གྱི་ཧ་བ་ལ་ཞོ་ཀླུ་ཡི་གི་ཡིས་པ་ཡོད་ལ་སུ་ཏ་བ་ཞང་ཞི་མཚོ་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་པ་མི་ཉི་ཕྱི
ཞྭ་ལམ་ཐུབ་པས་བགྲོད་པ་ཉིད་ལ་སང་ཞི་ཀྱི་ས་ཀྱི་ཤི་རོ་བ་ཡ་མི་ཞིག་བ་ཀྱི་འཕགས་མ་དོ། ། རྩེན་ཞས་ཀྱི་ནི་ཀུ་ཞི་འགྲོ་ས་ལ་རྩེ་ཞིང་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཞི་སྐུ་མཚམས་ཞིག་བ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་མེད་པ་ཡོ་ཏེ

560

༄༅། །ཧྲུག །མི་དེ་དག་ཀྱང་གནོད་སྦྱིན་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་དབང་གིས་འདྲེ་སྲིན་ལྷ་མ་སྲུན་པར་སྐྱུར་ནས་མི་དང་མི་མིན་ཕལ་ལ་འཚེ་བས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་གཞན་པ་ཧྲུ་འབྲུལ་མ་སྤོབ་པ་རིམ་ཀྱིས་བགྲོད་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་པར།
མི་ཡིས་བགྲོད་པར་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །ཡ་གྲོད་ནི་ཐུབ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ཡི་གཙང་ཉིད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་ཉེ་བར་ཀླུ་མཆོག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སོགས་སུ་རྒྱུ་བ་བཞི་ཀ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མ་བམ་གྱི་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ལ་གཅིག
བོད་སྤྲུལ་པོ་ཞིག་རྟམ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ་ཞེས། བོད་ཀྱི་ཡུལ་པའི་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིག་ཚང་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །ཁྱེད་ཅག་གི་སྒྲོལ་བའི་ཐམས་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཡོད་པར་ཕྱིན་ཞིང་། མི་རྣམས་རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་ནས་གི་མ་ཁས་བཞུགས་པ་གནས་སྟེ་མཐོའི་བར་བཀྲག་པ་འི
གནས་སོགས་གནས་ཡིན་དང་མཐར་པས་དོན་གྱིས་འཆད་དགོས་ཀྱང་བཞི་ཉེ་བ་ཡས་པ་བཀོད་ནས། དེ་ཡི་ཐ་ནད། ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་དཀྲི་ཞིག་སྐད་དེ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་གྲགས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། བསྟན་བཅོས་ནས་གྲགས་པའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅིག་གིས་ཕྱོགས་ལ་
ནི་འདྲ་ཞིག་འདི་བས་པར་བྱེད་སོང་། ཁྱེད་ཅག་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜིཏ་ཀྱི་ཕྱོགས་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་པར་མཛད་པས་མཁས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དད་པ་བསྐྱེད་ན་ཆེས་ལེགས་སོ། །ཡིན་
འདིར་བས་དེ་ལྟར་ན། ཐུག་མེད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྗོད་པ་ལྡན་གྱི་འཛིན་རྟེན་ལ་བསོད་ནམས་སྐུར་བ་འབྱུང་ན། དེ་ཡི་ཐུན་ཆོག་པ་མཐུ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བསོད་ནམས་སྐུར་བ་འདི་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ལོ་སྐོར་བ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐུབ་ཀྱི་ཚད་མས་གནོད་པ

562

༄༅། །པའི་སྒོ་ནས་བཟུང་མི་འགྲུབ་པ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་འོག་དཀའ་བ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྡན་བའི་དུས་ཉིས་རྒྱལ་མཐིན་ཅིང་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གདན་དེ
སེམས་ཅན་དེ་འི་ལས་ཉོན་གྱི་བདག་འབྲས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་མི་དགེ་དགེ་བའི་བདག་འབྲས་ཡིན་ཐབས་མེད་དེ། ཅུང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཞབས་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་དུ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འོང་བས་བཞི་གང་ཞིག །དེའི་དུས་ན་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཐུབ་ཟླ་བ་ཞིག་ཕྱིར། རྡོ་
གདན་དུ་ཡང་སེམས་སོ་སྐྱེ་དེ་བོ་ནས་ཞབས་མེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱིས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་ཟབ་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ནས་བཞུགས་པའི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་བཞིའི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་ཐང་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད
ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞབས་མེད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་། དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་ལ་སྤྲུལ་རིམ་དང་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་དམན
ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནས་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་གནས་ཡིན་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཞུགས་པའི་གནས་སྐྱེ་ཞེར་ལྷག་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གནས་རྒྱུད་པར་བས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བ་ལྡན་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ། མདོར་ན་ཐེག་དམན་དང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་ཀ
རྡོ་རྗེ་གདན་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ཞིང་གནས་ཐུན་མོང་མིན་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་ལས། ཁྱེད་རང་གིས་དྲངས་པའི་དོན་དུས་སུ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅིས་གཞི་ལ། གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞུགས་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི

564

ཀ563

༄༅། །ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་འཛམ་གླིང་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུབ་པ་རྣམས་ལྷར་མེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞབས་དང་རྐང་གཉིས་ཀྱི་བྲིབ་བདེ་ཆམ་མོ། །ཕྱུག་བསྒྲལ་བ་རང་མཚད་དམ་བ་དེ་བའི་ཚོར་བ་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་མནར་མེད་པའོ། །དམྱལ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་སྨིན
ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དེ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡོད་ཅེ་རོ། ~~གཉིས་པ་ནི~~ མནར་མེད་པ་དེའི་སྟེང་ན་རྒྱུ་ཚ་བ་སོགས་དམྱལ་བ་བདུན་བརྩེགས་མ་ར་རོ། །བཅིག་ཐྱུལ་བའི་ཟེར་རོ། །~~གསུམ་པ་ནི་ལོ་བར་ལ།~~ ཉེ་བ་འཁོར་བའི་གྲངས། ~~ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་པ།~~
ལྷོ་ཚན་ཀྱི་མི་རྟོ། །~~དང་པོ་ནི།~~ ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚོ་གས་པ་བཞི་དང་སྒྲོ་ཞི་པ་འབར་བས་དབང་མཚོད་བརྒྱའི་བར་དུ་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །~~གཉིས་པ་ནི།~~ དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་ནི་ན་བོ། །~~གསུམ་པ་ནི།~~
སེམས་མྱུར་ཕྱུག་བཞུ་བཅོམ་དྲག་དེ་བ་བཞག་ནི་པ་གསལ་དང་ཤ་ཁྲག་ཞིག་ཅིང་བརྗེ་ནས་སླར་སྐྱེ་བ་དང་། ཤོལ་ལྟགས་ཏེ་རྒྱ་གཅུ་མ་དུ་བསྲུ་མ་ཆུ་ནང་དག་གིས་ལུས་པའི་དར་འབིགས་པ་དང་། སྤྱི་གྲི་ཡི་ལ་མ་ཀྲ་ར་བ་བཞག་ནི་ཁྲག་ཞིག་ཅིང་བརྗེ་ནས་སླར་སྐྱེ་བ་དང་། སོགས་པས
ལོ་མ་རལ་གྲི་ལྟ་བུའི་ནགས་ཚལ་དང་རལ་གྲིའི་སོ་ནི་ཐམས་ལྷུང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་གཅོད་ཅིང་། ནགས་དེའི་ནང་གི་ཁྱི་སྤྱི་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལྕགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་ཡན་གསལ་མཚོན་མཚོན་དེ་བོ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ་ཡང་དུ་འཛེགས་པ་བཅད་ཅོར་མ་རྣམ་གཏ
ཐུར་དུ་ལྡག་ཞིང་འཕྱུས་འབིགས་པར་བྱེད་པ། བཙས་པ་ཁྲ་འབྲེན་དུས་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཏ་སྟུ་གས་ཀྱིས་མཆུ་ཅན་གྱིས་མིག་འབྱུང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་། གསུམ་པོ་དེ་མཚོན་ཆར་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པོ་ར་བ་མེད་ཐལ་འབྲུ་བོ་ལ་ཞེས་བ་གང་བ་ཡིན་ནོ། གང་དུ

566

༄༅། །ཕོ་སྐྱ་བས་ཆེ་རྒྱུད་བསྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ཙམ་དུ་མྱོང་བར་བྱ་བའོ། །དམྱལ་བ་སྤྱང་བ་མེ་ལ་མི་འཚིག་པ་ཞི་ཚེ་ཕྱུལ་ནར་མི་འཚིག་པའི་ལས་བས་གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཙམ་སོན་པ་ས། ཡང་ན་སེམས་མི་འཚིག་པའི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དབོ་ ་ཁ་དེ་ན་
ལུས་ལ་མཆོན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ལ་མ་ཉམས་གཞུག་པ་ཟངས་པོའི་ཁུ་བ་བསྐུལ་ནས་མི་སྐྱུ་ལྡོ་ཐུ་བཏགས་བ་ཁང་པོ་ཞིག་སྣང་བ་ལ་མཆོད་པའི་གནས་སུ་ལྷ་གལ་སྟོན། གཅིག་ཏུ་བཅུ་བའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་ཀྱིས་ཤིག།
ཀ63
གཉིས་པ་བཤད་དམྱལ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནུར་ཅན་སོགས་ཀྱུ་བུར་བརྗོད་བ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་དང་། ཨུ་ཏྤལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ཆེ་ལྟར་གས་པ་སྟེ་གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་
ཆ་ཕྲེམ་གསུམ་གྲང་བ་མི་བཟད་པས་ཉེན་པས་དེ་དག་གི་ལུས་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲ། ལུས་ཆ་བུ་ར་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འཛམ་གླིང་ཉིད་ཀྱི་འོག་དམྱལ་བ་ཚ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་ཡོད་པ། དེ་རྣམས་གྲང་བ་ཡོད་པ
ཁ་ཅིག་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བས་ཆུ་ལ་གཞན་དགའ་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ཉལ་བྲང་བས་ཆེས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཁོར་ཡུག་གིས་བསྐོར་བའི་སྒུ་ནང་ན་ཡོད་ཟེར། འཛམ་གླིང་གི་འོག་ན་ཚ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྐབས་མི་འོང་ངོ་ཞེན། གླིང་ནུབ་མའི་འཛུའི་ཕྱུང་བོ་
བཞིན་ཁབ་ཆུ་ཆེ་བས་ཡོད་ཏོ། ཞབས་ཆུ་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ནི་མང་པོ་ཞིག་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི

568

ཀ567

༄༅། །སྒོ་གཅགས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དག་ཅིག་ཡིན་པ་ཞིག་དང་ཡུལ་དག་དང་འབྲས་བུ་དང་མེ་ཏོག་དང་མཆོད་རྟེན་དང་སྣ་ཚོགས་ལ་ཞབ་ཏུ་དོག་པ་དང་། མཚོན་པ་ར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱིར་བ་དམ་ཚོན་བྱེད་པས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་ཞིང་། དེ་ལ
ལྷོ་ཕྱོགས་གསེར་དུ་ཡུལ་ཞི་ཧྲུན་ཤེལ་ལས་བཏུས་པ་ཡོད་ད། དེ་ལ་ཟེ་ཉུ་ཡུན་རྩ་བ་དང་ཕྱུང་དུ་ཡང་ཞི་བའི་མདོ་ལ་བ་སྟེ་ཆགས་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །ཀ་ཤིས་གཞི་དེ་ཕྱིར་ལེགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞུ་ག་ལ་ནི་ཟས་པ་ཚོན་ལྷ་བརྒྱས་བཀྲ་བ་བཟང་ས་ཤིང་བ་ལ་ཟླ་སྐུ་རྒྱན་པ་བཀྲ་བ་ར་ར་བྱེད་དམ།
ཞིག་གཞན་འཇམ་བྱེད་དབང་ཏོ་གམ་བཟུར་བརྩུས་ལྷུ་བ་ཅན་ཞེས་བཏབ་ཏེ་བས་ཀ་ས་རབ་བས་སར་བཀླུ་དགེས་འགྲེས་སེ་ཏྲི་ང་པ་འབོར་བ་ར་བྱེད་པའོ། །ནང་ན་ལམ་སྲང་ཞིམ་ཀྱུར་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ། ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བྱེད་གཉིས། ཕྱི་རོལ་ལེགས་པ་བ་གསེར་གྱི་རྒྱ་མ་པ་དུ་ཡ་འི་དང་ཚུལ་ལྡན་གྱི་
རྒྱུས་ཆགས་ཆགས་བརྟན་པ། དེའི་ཕྲམ་གཞིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ཞི་རྒྱུན་ཡོད་པ་བསྡུ་དང་ཟླ་སྐུ་ཤུབས་སོང་བ། ཡིད་འཕྲམ་ན་དྲུག་ཡོད་པས་མ་ཀྱི་ཞིང་སྡུན་སུ་མཆོག་ཡོད་ལ་མ་མང་ས་ཡོད། །ཟླ་རབ་ཆེ་བ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་གསེར་བཅོ་བརྒྱད། བལ་ཅེར་བརྒྱ་པ་དང་བརྒྱ་གཉིས
པ་དང་། རྒྱུད་བ་ལ་གསུམ་ཞེས་གདགས་པ་ལས་གསུངས་པ་བོར་ཕྱུག་གི་ཚད་དེ། སྐར་མཚུངས་ཚད་རྒྱུད་གྲགས་སོ། །~~གཉིས་པ་ནི།~~ གྲིང་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྲམ་བ་གཅིག་ཏུ་ཉིམ་གཅིག་ཏོན་ནས་ཁྲུ་བཅུ་བཅུ་དུ། ཐྲེད་པའི་ཚུལ་ནི། གྲིམ་སྤྱན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཡུལ་ན་ཞབས་
གླིང་དུ་ཉིམ་ཏུ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་དུ་ཉིམ་སྐྱེད་དང་ཏེ་བ་ལ་དཀྲི་དུ་ཚར་བ་རྡུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་ཤར་དུ་ཉམ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ལྷོ་ལྕེ་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ནུབ་ཏུ་ཉི་མ་སྐྱེད་པ་དང་ནུབ་ཏུ་ཉིམ་ནར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་རབ་ཀྱི་སྐོར་འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཉི་ཁ

561

ན། ཕྲག་དོག་ཅན་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་མཛོད་ཀྱི་མདོ་སྒྱུར་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྤྱི་རྒྱལ་པའི་ནམ་ཐོས་ཀྱི། བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྤྱི་རྒྱལ་པ་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་སྨྲའོ། །དེ་རྨ་ནང་དཔལ་ལྡན་ཨུ་རྒྱན་མཆོག་
ལྡན་ཀྱིས། འདིའི་ནར་རྗེ་དྲིན་ཆེ་ཀ་ས། རྗེ་དྲག་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཉི་མེད་མ་བ་མགོ་ཅན་དང་མཉེས་པ་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་བས་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་རང་གཞིས་བྲིས་འདུག་པའི་རིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་སྨྲ་དགོ། སྙིང་འདི་ར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་
ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ཞིང་མེད་པར་ཐལ། འཛམ་བུའི་གླིང་ན་རྫུ་འཕྲུལ་དང་མི་ལྡན་པའི་མིས་འགྲོ་མི་ནུས་པའི་ས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྗེ་དྲག་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་ཞལ་ཀྱིས་མི་བཞེས་པས་ལུང་ལ་རང་གི་བཞེད་པ་ལས་ཐོས་
མེད། དེ་ལྟར་ཡི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་པས་མི་འདོད་དགོས། འདོད་ན་མི་མཐོང་གི་འཇིག་རྟེན་ན་ས་ལ་རྒྱས་སྤྱོད་གི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞི་ངེ་བརྒྱུད་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། བསྐལ་པ་འདི་གྲོན་མི་ཤིང་སྣ་
པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྐལ་པ་ཀ་དེ་ལྟ་ནས་ལ་འདུག་ལ་པོ། །ཡང་སྐུ་གསུམ་རང་གི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་འཛམ་གླིང་གི་ཚེ་ངས་ལ་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཞིང་མི་ལུས། རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བསྒྲུབ་གང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཉེ་ན་ཀྱི་བ་ག་
འཕགས་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནས། རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་དེ་རྒྱུད་བ་ཀང་གིས་གནོད་པ་ལ་མི་འཇིག་པ་ཞིག་ནས་ཡིན་པ་རིགས་པ་བཀོད་འདུག་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ས་ལ་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་ཏུ་བབ་པའི་ཞིང་མིན་ན་སྤྱིར་ཉམ་མཇུག་བ་ལས་རྡོ་རྗེ་གདན་གང་པོ་དེ་ཡིན་

563

རྟེང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་མཛད་དང་དེ་རྗེ་རིགས་ལྡན་མཛོན་པ་རྒྱུ་བསྟེ་ཞེབ་གསུངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡས་ཁ་རུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སུ་བཀྲ་དཔའ་བའི་ཕྱིར། བོད་ཁལ་ལྟམ་ཀ་ཡ་ཀ་བུ་ཐོ་ཉེ། །ཡང་བརྒྱུ་རབས་མི་འཕྲིག་ན་ལ་སྐོན་ཀྱི་བདག་པ་ཐམས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་བ་རྟུ་མ་དོད་པ་
ཀླུ་ལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་རང་ལས་མིན་ཀྱི། སྟེ་བའི་བྱུང་མཐོང་བ་རྡོ་རྗེ་གདན་དེ་མ་རྒྱུད་ས་གསུམ་ཀྱི་ཁྱུང་བ་མཐོ་བའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བར་ཐམས་ཅད་གསུང་པ་ཆུང་བ་ཡི་བུབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ལྷ་ཆེ་དགོས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ན་ཡི་རྟགས་ཀྱིས་
ནམ་མཁའ་འཁྲུ་གཏེར་སུ་སྐྱ་བབ་བཞིན་སྐྱེ་བར་རང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས་མཐུ་བ་པ་ཡི་ནོ། །ཚུར་རྟོག་པས། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ཀུན་བསྡུ་ཚིག་མ་ཅན་གཉིས་ལ་དགོས་པ་རིག་དཔའ་སུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་ཡང་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱིག་པའི་ལས་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་མཁས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ཐལ་ཆེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ཞེས་པ་མེད་པ་མིན་ཐབ་ཀ་ཅིག་ཡིན་ཡང་། །ཡང་དགའ་བའི་དཔྱོད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དག་གིས་ཞི་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཀ་ར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོས་ནི་ཏི་སེ་
ཐམས་ཅད་གསང་ཅན་དང་འཛམ་གླིང་ལ་ཡིན་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་བདག་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྔོ་བ་ལ་དོན་མཚར་དུ་ཞིང་ཡང་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཉེ་རིང་མེད་བཞིན་ཆེས་སྣོམས་ཆེན་པོ་སྒོམ་པར་བྱའོ། །573 གཉིས་པ་ལམ་
བཞིན་ནས་བཤད་པ་ལ། 1 ཚུལ་ལ་བོར་དང་བཅས་པ། 2 ཁྱད་དམ་གྱི་གནས་བཤད་པའོ། 566 །དང་པོ་ལ། མཚན་མེད། 2 ལམ་ཆ་སོགས་མ་དུ། 564 3 ཉི་འཁོར་བཤད་པའོ། 564 །དང་པོ་ནི། འཛམ་གླིང་འདི་ལོ་ཆ་ལས་ཤམ་སྟོང་བ་དང་། མཚོན་ཆ་རྒྱུ་རབ་རིགས་ཡོད་པའི་

565

འགྲམ་གཉིས་ན་སྐྱེས་ཤུལ་གཅན་ཟན་ཤ་དང་། མདུད་སྡུད་དང་། ལག་མདུད་ཐོག་ས་པ་དག་གིས་འཚོ་ག་ཅི་ཉི་སྒྲ་བཅུས་ཀ་དབབ་བཅུ་བརྩོན་པ་བཞིན་དུ་ཉི་ལ་དཔའ་བྲམས་འཕྲུག་པོ་ཅི་ལ་སོགས་བྱུག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ན་འགྲོ་འོང་གདུང་ཞིང་འཚེད་པ་བྱེད་པས་ཀྱང་དམྱལ་བ་
ཆེན་པོ་པོ་བས་བཞིན་དུ་བསྐོར་རོ། །ལྷག་པའི་དོན་ནི་སྡུག་བསྔལ་བླ་ཧྲ་པ་སྐྱེ་དམྱལ་བར་གནོད་པ་གྲུབ་ཀྱང་དང་དུད་འགྲོ་རི་གཉོད་བཏུབ་དོ། །གཉིས་བཏན་ཡོད་ཏོ་ན། སྡུག་བསྔལ་བླ་ལྡན་གཞི་ཀྱང་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཡང་འདིར་སྐྱེས་གཏོང་བའི་དོན་དུ་ཟེར་རོ། །དམྱལ་བསྐུང་
དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་ལ། ཁ་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡོད་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཙམ་སྟེ། ལུག་ལྟ་བུའི་ཞ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་དང་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཞི། དམྱལ་བ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
སྤྲོད་ཆགས་པ་ཡི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། གང་ཞིག་གཞི་ཞིང་གཅུམ་ལས་བྱུང་། །ཤྲི་ཡ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དག །གཤིན་རྗེའི་སྲིན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པས་གནོད་དོ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ། གཤིན་རྗེ་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བར་དོ་བ་དེ་ཞི་ལམ་འདྲ་བར་ཕྱི་ནས། གཤིན་རྗེའི་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེ་དོན་ཡིན་ཀྱི་ལས་ལ་འདིས་དམྱལ་བ་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་སྐྱེ་ལོས་ཟད་ཕྱི་མ་རེ་ཅིག་གཅིག་བསྒོམ་ནས་དེ་འདི་བཞོར་པ་ཡིད་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་འབྲིག་ནས་སུ་ཞིབ་དེ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་སྲིན་པོ་ཞེས་ཟེར་
ལ། དམྱལ་བསྐུང་བ་ལ་གཞིག་གཤིན་རྗེའི་སྲིན་པོ་མི་ཟེར་རོ། །ཕྱི་བ་ཡུ་ཙ་བ་ནི། དམྱལ་བསྐུང་སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ལས་ཀྱིས་འཕང་དམྱལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བློ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལས་བསོགས་པར་སུ་ཞིག་ཡིག་ཀྱང་འགོག་པ་ནུས་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཉིད་ཀྱི་མི་ལྡུས་པའི་

567

རྣམ་པའི་ཕྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །རེ་རེ་ལ་དམྱལ་བ་ཡིན་པས་ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །གནས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། ཆུ་བོ་དང་། རི་དང་། ཐང་སྟོང་ཀྱི་ཕར་དང་། དེ་ལ་སོགས་པར་གནས་སོ། །རྒྱུད་འགྲེལ་ནི་བར་དང་རྒྱ་མཚོ་ནང་མཁའ་བའི་སྟེང་ཕྱོགས་ལ་བདག་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཀྱི་ཚུ་བཞི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ། གཞན་ནི་རིག་བས་འཕྲོས་པའོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཤིན་རྗེ་སྟེ། དེའི་གནས་ཀྱི་འཚོ་བ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡི་ཉི་བ་བཞི་ཡིན་པ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་ལ། གཞན་ནི་དེ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ལ་
ཅིག་ནི་ལྷ་ཡི་དཔལ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །ལྷ་གམ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་བཟོད་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ཏེ། །573 གསུམ་པ་ལྷ་ཡི་རིགས་ཀྱི་ཕད་པ་ལ། 1 དེ་ལས་དང་། 579 2 ཞིང་བ་དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱུང་བ་རའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། 1 ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་ 579 ནམ་ཁ་ལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱལ་
570 ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། 2 སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ཞེས་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ། 1 གནས་ལ་མི་ཤུབ་དང་། 2 རྟེན་ལ་བརྟེན་པའོ། 575 །དང་པོ་ལ། 1 ཉི་ཟླའི་ཐག་ཚད། 2 བྱུ་བའི་དབུལ་ཞ། 568 3 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགུ་ཀྱི་ཞི་དང་པས། 564 4 བླ་བ་འབྲེལ་ལ་འགྲི་བ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། 574 །དང་པོ་ལ་ཉི་ཟླ་མ་རྟོན་དམ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་
ཉི་ཟླའི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་དམན། །ཞེས་པས་གཞུང་ལ་འཇིན་ཀྱི་རྩེ་མོ་དང་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །ཟླ་བ་ཤུ་དབུས་
ཚད་སྟེ་དང་དུག་དང་། བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་སྟེ། དབྱིབས་ལ་ཡིག་ས་ཞི་ངེ་ལྷ་སྟག་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་དགའ་དེ་ཆུ་ཤེལ་ལ་སྲི་རང་བཞིན་བསེ་ལ་བ་རྗེད་པ་དང་སྣ་དང་བར་རྗེད་པ་སྟེ། ཉི་མའི་གཞན་ལ་མེ་དཀར་བ་རེ་ལ་གི་ཕྱི་རོལ་མེ་ལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚ་བར་བྱེད་ཅིང་སྣང་བར་བྱེད་པ་

569

མཉམ་པ་དེའི་ཚོན་དེ་ལྟར་བགྲང་ངོ། །གཞན་ནི་ཆ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ཉི་ལམ་ཐ་དད་པའི་དཔང་གིས་ཉི་ཟླ་འཁོར་ལོ་ཕྱུལ་ཐ་དད་པས་བཤད་མཐག་པའི་ཉི་མ་འཆར་ནུབ་དེ་ལན་གཉིས་ལས་མི་འགྱུར་
བར་བཤད་པ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེར་རོ། །མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་དངོས་བསྟན་འདི་ཙམ་མ་གཏོགས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་རིགས་ལ་ཀ་མི་སྣང་ལ། དངོས་བསྟན་འདི་ཉིད་སྣ་རྗེ་བཞིན་བདེ་ཧྲུ་ར་ནི། འཛམ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་ནས་འཁོར་བའི་ཚེ་གླིང་གཞན་གསུམ་དུ་ཡང་ཉི་མ་ནུབ་
འཁོར། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ནས་འཁོར་བ་ལ་འདི་ལྟར་སྦྱོར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤར་བགྲོད་ཀྱི་ཚེ་ཉི་མ་འགྲོད་ཡུལ་སྟོན་རྒྱུ་ང་བས་ཉི་མ་དཔལ་བགྲོས་དང་། ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཚེ་ཉི་མ་བགྲོད་ཡུལ་སྟོན་ཆེ་བས་ཉི་མ་རྒྱུ་བ་བགྲོས་ཐུང་ཞེས་བརྟག་པ་རྒྱབ་པ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ཀྱི་
563 པ་ལ་གྲགས་པ་འཕེན་སྣང་ཅི་མི་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཚིགས་ལ། 1 ཉི་ཟླ་ཚེས་དང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། 2 ཉི་ནུབ་གི་ཚད། 3 ཉི་མ་ལྡོག་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་རང་དབུས་ཕྱི་དང་དབར་གསུམ་གར་བླ་བ་བཞི་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བང་དུ་ཧྲ་མ་ནས། དབྱར་
ཟླ་བཞི་དེ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉིན་སྟོན་བླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉི་ཤུ་བར་བཞི་ཡིན་ལ། མར་ངོ་སྟོན་ཟླ་བས་ཡར་ངོ་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྐྱེ་འཇིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བདུན་ཕྲ་ཆེད་ཉི་མ་བ་ཞིང་ཉིན་བ་རེ་བ་རྗེ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆུ། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དེའི་ཟླ་བ་པོ། །དབྱར་ལ་ཆུང་གི་ཉིན་མཚན་སྟོན་ཟླ་
བའི་ཉི་བར་ནི་དབྱར་ཟླ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་བ་གཉིས་པ་སྟེ་རྒྱུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐམ་སྟོན་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དགུ་ལ་ཉིན་ཞག་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། དེའི་ཕྱི་མཚན་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ཉིན་བ་རེ་བ་རུང་སྐྱེ་ལ་ཉི་ནོ་ན་ཞུང་འཇུག་སྟེ། །

570

༄༅། །དགུན་ཟླ་བ་བཞི་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉ་ནས་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་བར་ཟླ་བཞི་སྟེ། དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ་དཔྱིད་ར་བའི་པ་ར་ངོ་ཞི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཉི་ཟླ་མོ་ལྡོག་ཅེ་ཉིན་མོ་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་
ཉིན་མོ་ལྡོག་ཅེས་པ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག །ཧོ་ར་ཟླ་བ། ཐ་སྐར་ཚེས་བཅུ་ཧ། ཧོ་ར་བཅུ་གཉིས་པ། དགུན་དཔྱིད་ལྡང་རྒྱུ་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་དང་སྟ་ར་ཊེ་འཆད་པ་གཞུང་དང་དེའི་དོན་འབྲུ་ལ་མེད་དུ་སྨ་བ་དེ་ལྟའི་ལུགས་དབང་སྤ་ཚན་ན་ནི་འདི་འགྱུར་ཏེ། དབྱར་ཉི་ནི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པ
དང་དགུན་ཉི་ཧོར་ཟླ་དང་པོའི་ཡར་ངོ་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་འདི་སྐྱ་བོ། །རྒྱ་གར་དུ་ནི་དུས་བཞིའི་ཟླ་བ་འདི་ནམས་ལ་ཀྲྀཏྟི་ཀ་སྐར་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་ཅིང་རྒྱ་དཔེ་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །དེང་དུས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཟླ་བ་ལ་བརྗོད་མཚམས་སུ་དུས་བཞི་ཡར་བ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་
དེ་དང་སྦྱོར་བ་ཞུ་ནས་བ་དང་དུ་ལོ་པ་ཙ་ཚེས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་དོན་འགྱུར་མཛད་དོ། །དུས་བཞིའི་ར་བ་སོགས་དང་བསྟུན་དགུ་ར་བ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་བསྟན་ཕྲ་རབ་དུ་ཆུ་ཚོད་ཉི་བཅུ་ཆུ་ཚོད་སྐྱེ་ཉི་བར་ནི་འདུལ་བ་པའི་ལོ་མ་ཁོ་ན་རྡོར་པའི་དཔུང་ཟླ་དང་པོ་ར་འཛིག་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་དབྱར་སྟུམ་ཏོ་ར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཁྱས་ཟླ་ནས་ཁྱིམ་ཉི་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་རྫོགས་པས་དགག་དབྱེ་ཉ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་མཚོ་ཟླ་དྲུག་བའི་ཚུ་རྡུ་གནས་ཁས་ཟླ་ནས་རྟོ་ར་ཟླ་དགུ་བ་དབྱུག་ཉི་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་རྫོགས་པས་དགག་དབྱེ་གྲོལ་བའོ། །མདོར་ན་ཉི
ཟླ་ཐག་ཀྱི་སྐར་མ་ལྷ་རེ་ལོ་ཕ་ཀ་ཤུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ནམས་ལ་ས་ཁམས་པ་ཚིག་དོན་ལ་མ་འབྲུལ་བར་དག་གིས་འགྱུར་མཛད་པ་ནི་ཚིག་དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ། །ཤེས་ཁས་པ་མང་པོས་བརྒྱུར་བཅོས་དང་མཆན་བུ་སྦྱ་ཚིགས་ཀྱིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་མ་དེ་ནི་ཀྱི་དུས་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང

572

༄༅། །སྒྲོག་ཞེ་ར་བ་སོགས་སུ་ཚེ་ཡས་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག །མཆིམས་ཀྱི་སྦྲ་བ་ཟང་བ་ཕྱེ་ཀྲི་ཀ། སྨིན་ལག་ལ་ཤི་ཕྱུས་གཏུགས་པ་བཞི་ཡ་ནུ་བ་ཅོལ་སུ་དབྱར་ལྟ་ཀྱང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་མ་སྒྲོག་པ་ར་བ་ཀྱང་ཡོད་བསྡོ་འཛིག་ཏེ་ན་པའི་ཕ་སྐད་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་ཏེན་པའི
ལྟ་ན་ཉི་རིས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གྲགས་གསལ། སྨྲ་སྒྲོས་མཁྱུད་ས་མེད་ཅས་ཞི་གྲགས་པས། སྟོན་ར་དང་དཔྱིད་ར་ལ་དབྱར་དགུན་ཉི་ཞལ་བསྒྲོག་པར་བཤད་ལ། སྨོན་དཔོན་ཀྱིས་གཞུང་འདི་རྩོམ་དུས་དབྱར་ཐ་དང་དཔྱིད་ར་ལ་སྒྲོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་། སྒྲ་ཐང་པ
སྒྲ་བཟང་དང་གསར་ཕུལ་བསྒྲོ་གྲོས་མཁྱུད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁུངས་དགགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚིགས་རིམས་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ལ་ཞིག་ས་འདུག་པས་ག་ང་རུང་གཅིག་གིས་བཟུང་བ་དེ་མ་དགག་པར་རིགས་སོ། །ཟླ་བ་གཅིག་གི་ལུགས་དེ་ལྟར་ན་དབྱར་ཁམས་ལེན་དགག་དབྱེ་སོགས
ལ་དེ་ང་ས་ང་བོད་ཀྱི་ཁྲུལ་སྒོ་བསྟུན་ནས་དང་དབྱར་དགུན་ཉི་འཁྲུགས་པ་ཙམ་ཡ་སྔ་ཕྱི་སྒྲོག་དང་མདོ་ནས་སུམ་དུ་འགགས་ལ་ཏེ། དེང་སང་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་སྒྲོག་དབྱར་དགུན་གྱི་འབྲིང་པོ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྒྲོག་པ་དུག་ནས་གནོད་དོ། །དེ་དང་བསྒྲིགས་པའི་ཕྱིར། །ཅིག་ཤུང
འདིས་ཉི་སྒྲོག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་དབྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དོན་སུ་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་ཉི་སྒྲོག་བསྟན་པ་སྨྲ་བ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ཉི་མ་ཞི་འགྲོས་ཀྱི་ཉི་བྲག་ལས་བདེ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ནམས་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། དོན་སུ
འགལ་བའི་ཕྱིར་གལ་འཐད། ཅེས་ཅིག་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེང་སྟོན་དབྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པ་དང་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོང་གི་འདུག་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་ས་བསྟན་སྔ་ཧེ་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟོན་དབྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་ཧོར་ཟླ

574

༄༅། །འབྲུ་དབྱུ་དགོས་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ། དེ་ངས་ད་འཛམ་གླིང་དུ་ཧོར་ཟླ་ལྔ་ཡ་ད་བྱུ་ར་ཉི་ལྡོག་པའི་དུས་ཡིན་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་ལ་ར་ཧོར་ཟླ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་ནས་ཀྱང་བཙས་ཟ་གཅོད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ལ་ར་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་འང་བཙས་ཟས་མཆོད་པར་མཐོང
ནས་མདོ་སྟེ་ཉི་སྙིང་གི་ལུང་དྲངས་ཏེ་སྨིན་ཉ་དགུན་ཟླ་དང་པོར་འཛིག་པ་སོགས་རྟ་མཇུག་སྦྲ་ང་དོ། །དེང་སང་འདུལ་འཛིན་པའི་སྤྱོབ་གཉེར་བ་དག་གིས་ནི་དུས་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་ར་སྒྲོས་བཅམས་པ་པོ་གོ་བ་ཉི་གུ་ཉི་སུ་མ་ཆུ་ར་ཙ་ན་ཟུ་ང་སྨ་ཤ་ག་ས་འགྲེ་ད་ཚི་ད་པ་ཚ་ན་འདུལ་བ་ལ་མཁས་སོ། !
མདོན་པ་མཛོད་ལ་མདོན་པ་ར་ཕྱུང་ཆུ་བ་བོ་ཞེས་སྐྱེ་བོའི་ཚིགས་ལ་སྐྱུ་དགེ་ཞ་ཐབ་མེད་པའི་དགེ་བོ་ད་ཁྲུ་ལ་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ས་ཀྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། ཉིན་མོ་འམ་མཚན་མོ་རེ་དང་བར་འགྱུར་ཚད་ཐང་གཅིག་གོ། །ཐང་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་དཀྱུ་རྒྱ
ཚ་སྐྲ་དུས་ལ་འཁོར་ལྟ་རྣ་དབྱུགས་འཕུ་བ་རྡུག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཆུ་ཚུ་ས་པའི་དབུགས་ཀྱི་སྣ་སྟ་བཞི་ཡིན་ལ། ཆུས་དང་བཞི་བཞིས་རིང་ཐུང་ཆེ་བ་ར་འགྱུར་ཚོ་ཆུ་སྲང་རེ་ལ་རྡུག་སྟེ་རེ་ཡོད། །གསུམ་པ་ནི། ཉི་མ་སྟོབས་སུ་རྒྱོད་མཚན་ལྔ་རིང་ལ་ཐུང་དབྱུ་སྒྲོ་ས་སུ་འགྲོ
ཆེ་ཉིན་མོ་རིང་དོ། །བཞི་པ་ཟླ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་མར་ངས་པའི་རྒྱུ་ཚེ་ཞེན། ཟླ་བའི་ཁང་པ་ཉི་མའི་ཁང་པ་དང་ནི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དེ་ཚེ་ལས་ཉི་ཚོད་ཟླ་བ་ཞ་ཀྱི་བར་ཙམ་ལ་བ་བསྟ་ར་ནི།
གིང་འགྲོ་བ་བར་སྣང་དེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་ནི་འབད་པ་རྒྱལ་པོ་ཞི་ཞུ་སུ། ཀ་བ་ལ་སྒྲོན་མའི་བྲི་བ་མ་ཁ་བ་པ་ཧི་ལྟ་ལྟེ་བ་དེ་ཀྲ་ར་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པ་ལ། དེའི་བ་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་ཟླ་བ་ར་ང་གི་གྲིབ་མ་བབས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས
ཀྲིབ་མས་བསྒྲིབས་པ་ལ། སྤྲིན་མེ་ཐག་རིང་ལ་ཡོད་ན་ཀ་བ་རངས་པ་ར་སྣང་ངོ་། །ཕྱུང་ཟད་ཉེ་ཚུ་ཟབ་འབྲི། ཤིན་ཏུ་ཉེ་ན་མི་སྣང་བས་འགྱུར

576

༄༅། །ཕྱུག་རི་རི་བའམ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་ས་མ་ང་བའོ། །ཀ་དགས་པ་ཀུང་སྟེ་ལས་གཉན་ཤིང་འཛིན་གྱི་སྟེང་ཕྱོགས་བཞི་ར་ཆུ་ཚེན་བཞི་ཞི་ཞི་བབ། ཕྱུལ་འཁོར་སྐྱོང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྣ་ཚོགས་གཟུགས། ལྷུང་བཟོ་ཅན་བཞི་ཆུ་ར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ
བཅུ། ཞེང་དུ་ང་དེ་ཙམ་ཡོད་པ། མཐའ་བསྐོར་དུ་སྟོང་ཡོད་པ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་འབྱུང་བ་ཞུ་མ་ཙ་ཏེ་ས་བ་གསེར་གྱིས་བསྐོར་བའི་འབབ་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་། ར་བ་ལེ་ཚོག་གཞིར་ང་། ནང་གིས་གཞི་རྡེ་བས་ལེགས་ཤིང་འབྱུང་ཤུ་གཡ་མཛེས་པ་ཚོ་ང་ལ་སྣ་བཅུ་ཙ
གཅིག་གིས་བསྐྲུབ། ལམ་སྲང་དང་སྐྱེད་ཚལ་ཚལ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་རྫིང་སོགས་འཁོར་བ་ཕུན་དཔུན་པའོ། །བ་དེ་རི་མ་བཞི་པ་དགའ་ལྡན་ཏེ། གཡུ་མ་ལ་བ་ཞི་ཆེ་ཁ་བའོ། །མདོ་སྐྱ་པ་ར་བཟང་བ་ཡང་ཡིན་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་འཕུང་ཐུ་ལ་མཛེས་པ་ཚོ་ངུ་བཅུ་ཙ
ཚོགས། གོང་མ་གསུམ་པ་འཕྲུལ་ཤོས། ཞི་པ་ལྡ་ཅན་གཡུ་མ་དང་སྨ་གྱ། ཕྱུ་གདན་ལ་འབྱང་རྒྱ་ཚེན་རིས་བཞི་པ་ཞི་ལྟ་ཞི་ང་ཚོང་ལ་གནས་རྡོ་རྗེ་བསྒྲིམས་ཤོམ་ཙན་ལ། བ་ང་རིམ་བཞི་པ་འཆན་ཤ་གཉེན་ཆེ། དབང་རིམ་འོག་མ་ལ་ཐུ་བ་ཟེ་བྲིགས། མི་ཟད་ལག་བཞིན
ཀྱི་གནས་བཅས་དང་། 577 སྲུ་བ་ཧུ་ཅ་སྟོང་བ་ལ་ཀོང་ཁྲ་ལ་པས་པ་ཉི་ཀྱི་ཟླ་ཤས་པ་གཅར་ཉོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱུ་ཏོ་བོ་ཆེ་སྟོང་ཕྲག་ཅ་ཅ་གསུམ་ཡོད་ལ། །གཉིས་པ་སྲུ་མཚུ་ཙ་གསུམ་གྱི་གནས་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་ར་བརྟན་པ། ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་རི་གས་ཀྱི་གནས
པ་ཟང་འི་རི་རབ་ལ་མཆོད་རྟེན་ཕྱུར་ཁྱུམ་བས་ཛོ་སར་ལ་ཉི་ཁྲི། ཕྱུ་ན་ནས་བསྐོར་བ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་ཞེ་ན་བས། དེ་ག་ཛམ་སུ་ཙ་བང་ང་ནང་ཉ་མ་ཞེས་སྣ་ཆུ་ལ་ཐུབ་བ་མ་ན་ཆ་དུ་ཀྱི་ར་བང་དུ་བྱུ་མས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ཕྱོགས་མཚམས་དང་བ་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ཞི་ཏུ་བཙུགས་པ་བཞི་ལ

578

༄༅། །པ་ལས་དགའ་བ་གཞུང་པ་ར་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་བའི་ཚལ་དུ་ཤིང་ཁྱ་འཁོར་བ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ན་དགའ་བ་ར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་ཚལ་སྐྱ་བཞི་པ་རོ་ལ་ར་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་ས་བསྐྱུམ་བརྒྱ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱོ་བརྩེ་ར་དེའི་ཕྱི་རོལ་བཅུ་ན་ཏོ། 577 །གཉིས་པ་ནི
སྐྱེད་ཚལ་དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ན། དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་བ་བཅད་པ་ཚོན་ཆད་ན་ས་གཞི་བཟང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེད་ཚལ་ལ་འགྲན་པ་བཞི་དཔག་བསྟུན་བ་ཤིག་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་སྡུག་དེའི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྩ་བ
དཔག་ཚད་ལྔ་རྩ་རུ་དུ་ཟུག་པ་ར་བཤད་ལ། གདགས་པ་ལྟ་ར་ན་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཁྲ་དུ་ཟུགས་པ། སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་པ་ཡལ་ག་ཡོ་བ་དཔའ་ཀྱིས་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ས་ཁྱབ་པས་མཐའ་ཞེ་ར་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་སྟེ། མཐའ་བསྐོར་དུ་དཔག་ཚད
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་དེའི་མེ་ཏོག་དང་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ཐི་ཡིས་ཞི་ཕྱོགས་ས་མ་ཡིན་པ་ར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ར་ལྔ་བ། ཞི་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་རྒྱས། མཐའ་བསྐོར་དུ་དཔག་ཚད
བགྲོ། །རྩ་བ་མཛའ་སྨྲོས་ཚོལ་ན་ཡང་མ་ཡིན། །མཁས་རྣམས་རྗེ་ནི་རྗེ་ཕྱོགས་མི་འགྲོ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པས་ཕྱོགས་ཞེན་བསྐྱུ་བ་ཏུ་འགྲོ། །རྗེ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ར་ལྡང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཡང་བར་མ་ཡོངས་འདུས་མདོ་ལས། མི་རྟག་རྡི་ནི་རྗེ་ཕྱོགས་ས་རྣམ་མི
ཚད་ལྔ་བཅུ་ས་ཁྱབ་བས། དེ་ལས་ན་བདང་ས་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ར་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་རི་ཁག་གནས་ཡང་ཡོད་ན་དེ་ཡོན་ཏན་ཆ་ར་བའི་ཚོས་སུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། མདོ་འི་དགོངས་པ་ནི་མི་ཞི་མི་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ས་འི་སྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡལ་ག་དེ་རྗེ་ཕྱོགས་མ

571

མང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་ཉི་མ་དགའ་བ་དུས་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཉི་ལྟར་ཕྱུང་བའི་འབྱུང་གཞི་ནི་རབ་འབྱེད་ཐམ་ཀ་གསུམ་ལ་རེ་ལ་འཛིན་སྐྱང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱང་འཛིན་ལ། ཟླ་ཕྱེད་རེ་རེ་བས་རིལ་པོ་སུམ་ཅུ་ཕྱེད་ལ་དབྱིན་རིལ་པོ་ཕྱི་མའི་སྐལ་བ་ཟླ་བ་ཆ་ལྔ་ཕྱག་པ་དང་། རིལ་པོ་ཕྱི
མའི་ཕྱེད་ལ་དབྱིན་རིལ་པོ་སུམ་ཅུ་སྔ་དལ་ན་བཅས་ཆུ་ཀ་གང་ལས་ཕྱུག་ཚད་ལ་ཡར་བཅད་མར་བཅད་ཀྱིས་བས་དེ་ངས་ངོ་ཧོར་ཀྱིས་ ཆིག་སྐྱོན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡང་བཅད་མར་བཅད་ཀྱི་ཕུར་དོན་ལ་བསྒྲིབས་ནམ་གཏོགས་པོ་རྩི་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ
འདིར་ཡང་རྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་གང་གིས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་དེ་ཉ་སྐར་མ་ཡིན་པས་རྗེས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཟླ་བ་ཉི་སྐར་རྗེས་ནའི་མིང་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གང་གིས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་དེའི་ཉ་བའི་ཟླ་བའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བཅད
མར་བཅད་ཁྱུས་པས་རྒྱུ་དང་བོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་འདའི་ཚིག་སྒྲོན་ལྟར་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་མེད་པ་བདག་གི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ལ་གཞིར་བྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་འཚོལ་བར་འགྱུར་ན། མདོ་དེ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉིད་རྒྱལ་ཁྲིམས་མ་ལ་མཆོན་ནས་བང་པོ་བའི་ལ་གཙུ་ར་བའི་ཟླ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཧྲུལ་སུ་ཁྲིམས་བའི་འགྲེལ་
རྒྱལ་ཁྲིམས་མ་ཡིག་ཉིད་ཞིག་ལ་དཔྱད་སུ་དབྱར་ཀྱི་ཟླ་བའི་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་བྱུང་ལ། དུས་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མ་ཁས་བཞིན་གེས་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ལས་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་དགག་བར་སེམས་ནས་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཞེས་མཚན་བཏགས་བ་བ་དང་། ཡང་སྟོན་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ཀྱི་ཆོས་དུ
ནས་མཚན་རིང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་མཚན་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལ་འབྲིང་ཟླ་ར་བ་ཡང་ཀྱི་ངོའི་ཚེས་དགུན་མཚན་རིང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་མཚན་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་མའི་ཡི་གེ་ལ་ཡང་། དབྱར་ཐ་ཆུང་དང་དཔྱིད་ཐ་ཆུང་ཞེས་ཉིས་མ

573

བརྟན་པ་དང་དང་པོ་ལ་བཞག་པ་དང་ཚེས་མི་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་རིལ་ཚེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱར་འབྲིང་དང་དེའི་ཐམ་མར་ཟླའི་ཉེར་བཞི་ཙམ་ནས་རྩེ་དབ་དང་། དགུན་ཟླ་བཞི་པ་རྗེ་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་དུམ་བུས་སྣང་ཡང་དེ་དོན
བསྟན་འདི་དང་མི་འགྲིག་གོ། །འདོད་རྒྱལ་དེ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བ་བྱེད་གང་བཀོད་ཀྱང་དཔྱད་མ་བཟོད་ནས་ཁ་ཅིག་ལུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གིས་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཀྱི་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ལྡོག་དེ་གལ་སྲིད་ནམ་ཞུགས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་ཚོམ་དུས་ལས་ད་ལྟ་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ
གྱིས་ཕྱུ་བར་གསུངས་པ་ངས་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་དུས་ལ་ངེས་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་ཉི་ལྡོག་དུས་དེ་དགུན་ཉི་ལྡོག་ཉམས་ཀྱི་དུས་སུ་ཐལ་ཚེས་པ་ལ། རང་དུས་གཅིག་དེ་རང་དུས་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་མི་འདོད་ལ། དབྱར་ཉི་ལྡོག་དུས་ཀྱི་ཉ་ཟླ་ཞིག་དུས་ཀྱི
ཤུགས་ཀྱིས་བརྟག་ས་ནས་སྟོན་ཉམ་ཉམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཉ་ཟླར་སོང་བའི་འདོད་པ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཉི་ཟླ་དེ་ལྟར་དབྱར་ཉི་ལྡོག་དུས་ཀྱི་ཉ་ཟླ་ཡིན་མོད་དགུན་ཉི་ལྡོག་ཉམ་ཉམ་ཀྱི་ཉ་ཟླ་ཉིད་དང་བར་བཅད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉི་ལྡོག་ཀ་གཉིས་དང་སྟོན་དཔྱིད་ཉམ་ཉམ་
གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། ཤྭ་ཀ་ར་བཞི་གཅན་འཛུག་ལས་མེད་ཀྱི་གཟའ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཐལ་མི་འཇུག་པས་པར་བཏབ་བ་དེ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ། ཉི་ལྡོག་གི་དུས་ཀྱི་ཉ་སྐར་དེ་སྟོན་ཉམ་ཉམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཉ་སྐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་ལ་ཉི་ལྡོག་བ་བོ་གས་ཟླ་ས་བ་ཀྱིས་བས་བཅས
མ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པ་ཞིང་ཙམ་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བས། དེང་སང་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་བཅས་ཐ་ཚོད་དོ་སྙམ་ན། ཁ་ཅིག་འདི་འདྲ་ལ་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ་། །ཉ་སྐར་དང་དུས་བཞི་མི་འཆུག་པས་པ་ཡང་ཚོལ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཐམས་ཅད་རྟེན

575

ང་དང་འབྲུ་ཞེས་གསུངས་པས་གཅིག་གི་ཚོད་ཀྱིས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཚོད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའོ། །སེམས་ཅན་མ་པའི་སློབ་དཔོན་དག་ཚོས་དང་འགོག་པ་འབྲེ་ལྡོག་གི་རྒྱུ་བས་བརྗོད་དོ། །ཉི་ཟླ་སྐར་མ་འཕོ་ཁ་ལ་མེད་ཁང་ཆ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །རྫུང་ལ་བརྟེན་པའི་
ནམ་མཁའི་གཞི་ལ་མེད་ཁང་ན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ལ། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། གླིང་བཞིའི་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རི
བརྟེན་པའི་གནས་ལ། རྟེན་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཤད་པ་དང་། ལྷ་གང་བརྟེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རབ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་རི་ཡི་ཞབས་ཀྱི་ཐག་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྟེ། །རི་རབ་ལས་ཕྱིར་ཐོགས་པའི་ཚད་ནི། བང་རིམ་དང་པོ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག
དྲུག་ཅུ་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་གསུམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་བཞི་པ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཐལ་བ་གས་སོ། །བང་རིམ་ནི་ཆ་བ་ཟས་ལོ་ཉིད་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེད་ཚན་ཆད་དུ་སླེབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་རབ་ལ་གང་བརྟེན་པ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་གང་བརྟེན
པའོ། །དང་པོ་ནི། བང་རིམ་དང་པོ་ཉིད་ལ་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྲེང་ཐོགས་རྣམས་གནས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་རྟག་མྱོས་དང་། བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་གནས། ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། ལྷོར་འཕགས་སྐྱེས་པོ། རྒྱབ་ཏུ་མིག་མི་བཟང་། བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི
ལྷ་སྟེ་དེ་ཉིད་དང་དེ་དེའི་འཁོར་དུ་སྒྱུར་བའི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །རྣམ་ཐོས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་དབང་པོ་སྦྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསེར་ཤིང་པ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་རི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་རིས་དེ་ཉིད་ལྷ་རིས

567

576

577

ཉི་གནོད་སྦྱིན་ལ་གནོད་རྗེ་བ་གམ་དཔའི་ལྷ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །གང་གིས་བ་ལས་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་པ་འཕགས་པ་ར་ཐག་དོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ། གྲོང་ཁྱེར་དང་བ། སྐྱེད་ཚལ་མཚལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གྲོང་ཁྱེར་སྒྲིབ་དབང་། དགའ་ལྡན་ཆེན་བྲག་དོ། །དང
པོ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་གཞི་སྟེང་མོ་ངོས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཕྱོགས་བཞིར་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བ་ཁང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་ནོར་བུ་གཉེན་ཆེན་སྣ་བརྒྱས་བརྒྱན་ཅིང་། ཁང
པ་རེ་ལ་ནམ་ཉེན་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲོང་དེའི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷུན་སྟུག་ལས་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཕགས་པ་བ་གམ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གིས་བརྒྱན་པ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་བརྩེགས་བདུན་བདུན་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་གཞལ
ཁང་བདུན་བདུན་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷའི་བུ་མོ་བདུན་བདུན་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་བདུན་བདུན་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་སིལ་སྙན་བདུན་བདུན་ཡོད་དོ། །དབང་ཟང་གི་ནི་དང་རྫི་ཉིད་མཛེས་ལེན་དང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ། ཤིང་པོ་ཆེ་ཤིང་ལྷ་ཐིག་པ་དང་། ཐེམ་སྐས་དང་
ལན་ཀན་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུམ་ཡོད་ལ། དེའི་རྩེས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཚུ་སྨེམ་ཐར་སྒོང་གིས་བསྐོར་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེད་ཚལ་བཤད་པ་ལ། སྐྱེད་ཚལ་དེ་ཉིད། ཤུགས་ཀ། ཤིང་ཏ་ཞིང་། ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཤར་ལོ་བཞིན་དག
ལྷ་རྣམས་སྐྱེད་ཚལ་སྐྱེད་ཚལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེད་ཚལ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཐང་གི་མཐུས་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་། རྩུབ་འགྱུར་ཚལ་ནས་གཡུལ་སྤྲོད་པར་འདོད་པའི་གོ་མཚོན་འབྱུང་བ་དང་། འདྲེས་པའི་ཚལ་དུ་ཉེ་བར་འཁྲུང

579

ཡིན་པར་དྲི་འགྲོ་བཞི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཉི་ཤུ་རྩ་པའི་ཕྱད་པ་ར་མི་འཐད་པ་འཛིན་མ་གསུང་བ་ ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་བའི
ཕྱིར། དཔེར་ན་འདི་ན་མ་བརྟགས་པར་རྫས་སུ་སྲ་མི་འབྱུང་ཡང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་སྟོན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཧི་ཏི་གསུམ་ཤིང་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཞེ་ན་ལྔང་ངོ་། །ཞུར་བ་སེ་བ་ཤིང་དེ་
ལོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་བསམ་པ་ར་དཔག་པ་འབྱུང་བའི་ཤིང་ངོ་། །དེའི་དབྱུང་དུ་སྣ་བ་དཀར་པོ་ཟླ་ཟུར་ཞེ་ལ་བརྒྱར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ། རྫམ་མཐུ་ཕྲུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ལ། དེའི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁྲི་ལ་ཉེ་བ་ར་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཀོད་པ་ཡོད་པ་ར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ནི 577
ལྡིང་ཁང་བྱི་མཚམས་ནི་གང་དུ་ལྷ་རྣམས་འཁོད་ནས་ལྷ་མིན་བཟློག་པའི་བྱ་བ་དང་ཚུལ་ཡིན་པ་འགྲོ་བར་བྱེད། གདོད་ཅི་དང་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལྷ་ཡི་ལྡིང་ཚོས་བཟང་ཞེས་ཟབ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་མཐའ་དཔག་བརྒྱས་འཁོར་བ་ཞེ་ལ་ལས་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ཚ་གསུམ་བརྟན་ལ་ཀྱི་སྟོད
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནས་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་སྟེང་གི་ལྷ་རྣམས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རྣམས་ཏེ་སྟེང་ནས་ཚངས་རིས་སོགས་པ་བཞིན
བཅུ་དྲུག་དང་བསམ་གཏན་པ་ཉེར་གཉིས། ཚངས་ཆེན་འོག་གི་ས་བ་གཉེན་ཉེར་གསུམ། ཐོག་ཆེན་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་བཞུགས་པའི་རབ་བཞི་པོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་ལྷ་སྦྱོང་ང་། ལྷུན་གྱི་སྐྱེ་བ། འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བ། སོང 580 581 582

567 1 2 3 4

580 ཡ། མདོ། ཉིས་བརྒྱ།

583

༄༅། །གང་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོད། གོང་མ་རྣམས་བགྲོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འི་རིགས་པ་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་འདོད་པ་ནམ་ལ་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་འབྲེལ་བར་གནས་པ་ཡི་འདོད་ལྷ་རིགས་ནས་གཉིས་ནི་ཐོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ

གཉིས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཁྲིག་སྟེ་མི་བཞིན་ལ། །ཐེ་བར་ནི་ལྷན་བཅས་བས་ཆགས་པ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བས། ཆུ་ལ་འགྲིབ་ནི་མེད་པས། ནམ་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་བ་ནི་འཁྱུད་པའི་འཁྲིག་པ་དེས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་པ་ནི

ལག་པ་བཅང་བ་དང་འཕྲུལ་དགའ་བ་ནི་རྩོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་ཞིང་བལྟས་པས་འཁྲིག་པ་ཡི་བ་དེ་བ་ཡིན་ནོ། གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨྲས། འདོད་སྤྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིས་སྤྲོད་པས་ཡིན་ནོ། དབང་པོ་ལྷ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པས་དབང་པོ

གཞན་གྱི་ཡུལ་ནི་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། དེར་བཤད་པ་ནི་འཁྲིག ནམ་གདུང་བ་དང་བྲལ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱི་འཁྲིག་པ་དེ་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྒོ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཕུལ་དུ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དེ་ཚམ་གྱིས་འདོད་ཆགས

གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ནི་དབང་པོ་གཞན་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ལྷ་བོ་ནི་ཡང་དག་པར་ནི་ཐེ་ཚོམ་བབས་དེ་དེ་ཉིད་སྟུ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་ནི་པང་པར་སྐྱེས་ནས་བབ་པ་དེ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་མོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། 579 འདོད་ལྷ་འི་སྐྱེ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བར་ནི་ཕྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་སུ་མཚན་དུ་ལོ་དྲུག་ལོ་སྐྱ

ཁྱད་ཞུས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕོ་འི་པང་དང་ནི་ཟླ་ཏུ་བབ་བས་དེ་དེ་ཉིད་སྟུ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་ཞི་པང་པར་སྐྱེས་མོ་འབབ་བ་དེ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་མོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ལྷ་རི་སྐྱེ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བར་ནི་ཕྱིས་པ་ལོ་ཐོན་པ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལོ་དྲུག་ལོ་སོག

བསྐྱེས་པས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ཐོན་ཅན་ལྟ་བུ་སུ་ཡིན་ལ་ལྷ་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་གྱི་ཚེ་བའི། བསྐལ་པ་དང་པོ་འི་མི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུ་སུ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་ཕ་ཚད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ལ་ནི་ཐོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བ

582 ཡ། མདོ། ཉིས་བརྒྱ།

༄༅། །པ་མིན་པས་ཆོག་ཤེས་ཆེ་བས་བླ་བ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཤ་ཐག་པ་ཆགས་ཆུང་བས་སླུ་བ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་རྫས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཆོག་ཆུང་བས་བླ་བ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཀྱི་གནས་གསུམ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི་ང་

གསེར་ས་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཉིད་དེ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་དཀྲུགས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་རང་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ན

རྟོག་དཔྱོད་དང་བྲལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་པ་ན་ཡིད་བདེ་དང་བྲལ་ལས་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱོང། །ས་དགུ་པོ་དེ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ཕྲུག་བསྔལ་མེད་པ་དང་བདེ་བ་ལྡན་རིང་བ་ལ་བཞག་པ་སྟེ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཕྱིན

ན་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་ཐུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་པ་ཡང་ཡོད་པས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་མི་སོམ་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། བྱང་པ་རང་ཅན་མི་ལྡོག་ས་མེད་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་ལས་མེད་ཅིང་། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་བཏང་སྙོམས་ལས་མེད་པས་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་ཁོང་དུ་སྙམས།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱ་སྐོམས་པས་འདུག་པ་དགའ་བ་དེ་མེད་ཀྱང་དངོས་གཞི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་བ་འདི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་དགའ་བ་དེ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དགའ་བ་དེ་ཡོད་པས་ས་དགུ་ཀ་ན་བདེ་བ་ཡོད་ལ། ཡང་ན་རང་གི་གནས་ན་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་རང་ས་ཞེས་

ར་ཚང་ནས་རིས་དང་མཐུན་ནའདོན་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ནི་ཆུ་དགེ་བ་ལས་བྱུང་ཡང་རང་ས་གསུམ་ཀྱང་གནས་བདེ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པ་579 ནི་གོང་འོག་བར་ཐག་གི་ཚད་ནི་རང་རང་གི་གནས་ནས་ཁ་ཞེན་གོ་ག་འཛམ་བུ་གླིང་དེ་སྲིད

584 ཡ། མདོ། ཉིས་བརྒྱ།

༄༅། །ཅུ་འདུག་སྐྱམ་ནས་མི་ལྟས་དུ་འོང་ས་ཞེས་དང་། འདི་ཏེ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་རྣམ་རྒྱུན་དུ་འདུག་པ་ཀུན་ཀྱང་ནུབ་ནི་རི་ཡི་ཐོག་ཏུ་བསྒྲུབ་ཆ་མ་པའི་ངལ་ལས་སྐྱོབ། ཇི་ལྟར་འགོང་ཡང་ནུབ་བདུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཐ་བཙོམ་པའི་འབྲས་ཟ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་འདི་ཏེ་ནུབ་ཀྱི་དབང

དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནམ་ངོན་པ་ར་འཕྲེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་མཐོང་ལ། ལྷ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་མཐོང་བ་མེད་དེ། དབེན་ན་གསུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ་ལྷ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ཡོད་ཀྱང

གོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་མཐོང་བ་མེད་དོ། །གནས་གོང་མ་ན་གནས་པའི་ལྷ་གཞན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཁྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནམ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཁྲིད་ནས་ཕྱིན་ཏེ་གོང་མ་མི་མཐོང་ཡང་ནི་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ

དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་གོང་མ་འི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རིལ་བརྟེན་ནས་འགྲོའོ། །གོང་མཚམས་ཆེན་ལྟ་བུ་འོག་མཚམས་པ་མཐུན་འདོན་ཏུ་འོངས་པ་མཐུན་འདོན་གྱིས་ཚངས་ཆེན་མཐོང་དམ་མི་མཐོང་སྙམ་ན། གནས་གཞན་ཐ་དང་ཀྱང་ཁམས་དང་ས་མཐུན་པ་གོང་མ་འོག་མར

འོངས་ན་འོག་མས་གོང་མ་མཐོང་སྟེ། འོད་གསལ་བ་འོད་ཆུང་ངུ་འོངས་ན་འོད་ཆུང་གིས་འོད་གསལ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁམས་མི་མཐུན་པ་ཆོས་རིས་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་པས་ཚངས་རིས་མི་མཐོང་ངོ། །ས་མི་མཐུན་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི

ས་པ་འོད་ཆུང་གིས་ཚངས་ཆེན་དུ་འོངས་ཀྱང་ཚངས་ཆེན་གྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། དང་པོ་འི་རྣམ་བས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྲ་མི་ཕོད་པ། གཉིས་པ་འི་རྣམ་བས་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྲ་མི་ཕོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚངས་རིས་པ་འདོད་ཁམས་སུ་འོང་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་འོང་བར་འདོད་པ་འི་ལུས་སུ

586 ཡ། མདོ། ཉིས་བརྒྱ།

༄༅། །འདོད་ལྷ་དང་། །ཚངས་པ་འི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལ་དངོས་བསྟན་གོ་སླ་ཞིང་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་རབ་ཞིབ་ལས་གཙུག་ཕུད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཕུད་དུ་འདོགས་སོ། །ཚངས་པ་འི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་སྟོང་དང་།

ལོར་འཛོག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་སྟོང་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་ངས་རྒྱས་པ་ཞུགས་པའི་ཚོས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་དང་པོ་དང་ཚངས་པ་འི་འཇིག་རྟེན་མཉམ་མཐེ་ར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདི་མི་འཐད་པས་སྟེང་བཞི་པ་དང་ཚངས་པ་འི་འཇིག་རྟེན

མཉམ་པར་འཆད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྟོང་ལ་བཞི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མ་འི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བར་མ་སྟོང་ཆེན་དུ་རྡུལ་སྟོང་སྐོ་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྟོང་ལ་བཞི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་སྟོང་གསུམ་ལ་བར་མ་སྟོང་དེ་སྟོང་ཆེན་དུ

བྱེ་བ་སྟེ་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་བརྒྱའོ། །དེ་ནི་སྤྱལ་སྤྱི་འི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ཅིང་སྟོང་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་ལོངས་སྐུ་འི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཚོས་སྐུ་ཞིང་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཀ་ར་སོ། །སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། མཉམ་དུ་ཆགས་པ་ཤིང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ།

སྨྲས་པ། ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་མ་བཀོད་ཅིང་། །ཡང་དག་རིག་པའི་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་པར། །སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་ལ་སྦྱོང་བས་པ་ནི། །མི་བཟང་ཤེས་རབ་ཐུལ་ཞིང་འདོད་ལ་བརྟེན་པོར་ཡོད་དམ་ཅི། །རྩོམ་པ་ལ་རྡིམ་སྨོ་ངང་དུ་བཅིགས་པ་དེ་ཁུག །བལྟ་བར་མི་ནུབ་ཞིང་ལ་ཆར

ཆོས་སྙན་པ་ཡི། །ཐུབ་པ་བཀའ་གསེར་ནི་མོ་ཞི་གཞུང་འདྲིལ། །ཀུང་ཟང་དགའ་ལུགས་སྤྲ་ཚིམ་ཀྱི་ཀ་སྐད་བས་གཡར་བོད། །~~གཉིས་པ་ཞར་ལ་~~546 སེམས་ཅན་གྱི་ཚང་པར་བཤད་པ་ལ། ལུས་ཚད་དང་། 588 ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། 1 མི་ཡི་ལུས་ཚད། 2 འདོད་ལྷ་ཡི་ལུས་ཚད། 587 3 གཟུགས་ཁམས་པའི 583

588 ཡ། མདོ། ཉིས་བརྒྱ།

༄༅། །སྟོང་དང་། མི་གཏུང་བཞིས་སྟོང་དང་། སྒྲ་སྙན་ལ་སྟོང་བཞི་སྟོང་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་བརྒྱད་སྟོང་དང་། ཁྲོག་མིན་པ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ངོ། 591 །གཟུགས་མེད་ནི་ལུས་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་ཚད་མེད་ལ། དེ་ལ་སྤྱལ་པ་འི་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྷ་ནང་བཞིན་ཚད

ངེས་པ་མེད་དོ། 586 །~~གཉིས་པ་ཚེ་ཚད་ལ།~~ ~~དངོས་དང་།~~ ~~བར་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའོ།~~ 580 །~~དང་པོ་ལ།~~ 1 ~~བདེ་འགྲོ་དང་།~~ 2 ~~ངན་འགྲོ་འི་ཚེ་ཚད་དོ།~~ །~~དང་པོ་ལ།~~ མི་འི་ 584 འདོད་ལྷ་འི་ ~~ཁམས་གོང་མ་འི་ཚེ་ཚད་དོ།~~ །~~དང་པོ་ལ།~~ ~~གླིང་གཞན་གསུམ་དང་།~~ 2 ~~འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཚེ~~

~~ཚད་དོ།~~ །~~དང་པོ་ནི།~~ སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཆེ་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། བ་ལང་སྤྱོད་དང་ལུས་འཕགས་པོ་གཉིས་ནི་སྨད་འཛིན་བྱེད་སྨད་གླིང་དང་པས་སོ། 1 །ཞེས་པས་ལྔ་བརྒྱ་དང་། 2 ཕྱེད་དང་ 3 ཉིས་བརྒྱ་ལོ། 3 །གཉིས་པ་ནི། འཛམ་གླིང་འདི་ནི་དམ་ངེས་རེས་རིང་པོ་ར་འགྱུར་ངེས་ཐུང་ངུ་འགྱུར་རོ། །

ཐམས་སྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་འི་ཚེ་ལོ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོ་འི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ལོ་སྟོང་ལ་སོགས་གྲངས་ཀྱི་ཚད་འབྱུང་མི་ནུས་སོ། །~~གཉིས་པ་འདོད་ལྷ་འི་ཚེ་ཚད་ལ།~~ ~~རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་།~~ ~~གཞན་ལྷ་འི་ཚེ་ཚད་དོ།~~ །~~དང་པོ་ནི།~~ མི་ཡི་ལོ་

ལྔ་བཅུ་ལ། འདོད་ཁམས་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞག་ལོ་མཆོག་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འི་རིགས་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཉིན་ཞག་དེས་བརྩིས་ནས་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པས་ལྔ་འི་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འོ། །མི་ལོ་ནི་ས་ལ་ཕྲག་དགུ་འོ། །

~~གཉིས་པ་ནི།~~ ལྷ་རིས་གོང་མ་ལྔ་པོ་ནི་ཉིན་ཞག་དང་ཚེ་གཉིས་ཀ་གཉིས་འགྱུར་རོ། །མི་ལོ་བརྒྱ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་འི་ལྷ་འི་ཉིན་ཞག་གཅིག །ཉིན་ཞག་དེ་ལྟ་བུ་འི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ལོ་བརྩིས་པ་ཡི་ལོ་སྟོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་འི་ཚེ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་སྟོང་དྲུག

[illegible]

581 དགེ་སློང་མ་དཀར་མོ་དང་སྨིན་དྲིའི་བྱང་སེམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་པས། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལྷུན་གྲུབ་རྫོགས་སོགས་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་ཡོ། །ལྷ་རྣམས་ཀ་ཅད་པ་བབས་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ནས་འོག་མིན་མན་ཆད་ཀྱི
སྒྲ་ཏ་འི་སྒྲ་དང་སྒྲ་ཟེར་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་སྐད་ནི་ཡུལ་མ་གཏ་བའི་སྐད་དང་སྒྲ་ལས་མི་འཐད་དོ། །ཡང་འཕགས་པའི་སྐད་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐད་ནི་བཟང་ཆད་རྣམ་ལུ་ཆེན་པ་སོགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པས། གཟུགས་ཁམས་པ་ལ་ནི་འཐད་རྒྱུ་གོ། །ཀུན་སློབ་པའི་བདེ་བ་ཉེ་བ་ལ
དངོས་དང་། ཉེར་ལེན་གཟུགས་པའི་དེ་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་ཚོལ་བ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལམ་ལོག་པར་ཆགས་པ་རྒྱུད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཚལ་བ་ལ་ཚོལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་གཟུགས་མེད་པའི་དེ་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཧ་ལྷ་ཕྱག་སྤྱོད་ལ་སོགས
པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སོགས་ཐར་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ངེས་པ་མེད་པས་འདིར་མི་ཚད། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཚོལ་བ་ནི། འདོད་ལྷ་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དབེན་སོ་ལ་འདོད་པའི་བདེ་བ་མེད་པས། འདོད་པའི་ལྷ་དང་
མི་ར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་བསྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། རིམ་བཞིན་དང་པོ་ནི་མི་དང་ལྷ་རིས་བཞི་སྐྱེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ལོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲུལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་ལ་རྫོགས་པར་འདོད
བཞིན་ལས་ཀྱི་ལོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་རྫ་རྟ་སྙོད་པ་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་ལས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །འདི་ཡང་རིམ་བཞིན་དབང་ཕྱུག་གི་ལས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་ན། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ནི

583 རང་གི་གནས་དེ་ནས་དེའི་འོག་ལ་འང་དེ་སྲིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་བར་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་རབ་གཏན་བྲལ་གྱི་བར་ལ་འང་དེ་སྲིད་དང་། འཐབ་བྲལ་ནས་འཛམ་གླིང་ལ་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པ་ལྟར་དག་ལ་ལྟ་ནས་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས་མ་ཐར
ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནས་འོག་མ་འཛམ་གླིང་པའི་བར་དུ་གྲངས་མེད་ཕྲག་བརྒྱད་བརྒྱུད་བདེ་སྲིད་པ་གོང་མ་འོག་མ་ཤིན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་བར་ཐག་དེ་སྲིད་པའོ། །ལ་ལ་ན་རེ། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་རྣམ་ཆད་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་བཞི་ཁྲི་དང་། དེ་ནས་འོག་མིན་ལ་བར་ཐག་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་ཁྲི
ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེའི་གོང་ན་གནས་མེད་པས་འོག་མིན་ཅེས་འདོགས་སོ། གནས་དེ་ནི་སྲིད་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ནི་གནས་འདི་ཉིད་ལ་འོག་མིན་དང་འཐད་ཅེས་བརྗོད་དེ། བསགས་པ་རབ་གནས་པའི་གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ནས་མཐར་ཐུག
པ་འམ་མཐར་རབ་པ་འམ་མཐམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྷ་པ་འོག་མར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ། འོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་གོང་མའི་གནས་ལ་མེད་པ་དང་དུ་དང་ལོ་གནས་མཐོང་བ་ཞིག ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤེ་མ་དག འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་འདི་ལ་རྩོལ་ཞིག་མ་བྱོགས་པ་མདོན་པ་རང་དག་ལ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས
ནས། གསེར་དང་ལྷ་བ་ཡི་རྫུ་རྫ་རི་ཤིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཐེམ་སྐས་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ་མི་དེ་དག་རང་ལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་མེད་ཅིང་། ལྷ་ཡོད་མ་རིམ་སྤྲུལ་བ་བརྟེན་ཏེ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་གོང་མ་མཐོང་ཙམ་ནུ། ལོངས་སྤྱོད་ནི་ལྷའི་ཡུལ་ན་མི་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག །སྔར་ལ་སྟོན
པ་མི་འབྲུག་པ་མི་ལ་ལྷག་ཅུ་ཡོད་པ་སམ་གྱི་འགྲོ་སྐམ་ནས་སྐས་རིང་པོ་ལས་བབས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ལོག་འོང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྐས་ལ་བབས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་འོང་བས། ཤི་ཡི་ཡོང་ས་སྤྱོད་ལས་བདག་ཅག་ལ་ལྷག་པ་ཉེ་མེད། སྔར་ལ་སྟོན་པ་མི་འབྲུག་པ་མི་ལ་ལྷག

585 སྟུལ་ནས་འོངས་ལ། དེ་ཡང་ས་འོག་མའི་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ནས་འོངས་ཏེ། །ཁམས་དང་ས་གོང་མ་གོང་མ་ནི་ཁམས་དང་ས་འོག་མ་ར་འོང་བ་དེ། འོག་མ་འོག་མས་གོང་མ་གོང་མ་དེ་འོག་མ་འོག་མའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ན་དེ་མཐོང་གི། འོག་མ་འོག་མའི་གཟུགས་སུ་གོང
མ་གོང་མ་ས་མ་སྤྲུལ་ན་འོག་མ་འོག་མས་གོང་མ་གོང་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །ས་མཐུན་ན་གོང་མ་དེས་འོག་མར་མ་སྤྲུལ་ཀྱང་འོག་མར་འོང་ན་འོག་མ་དེས་གོང་མ་མཐོང་ངོ་། །ཡང་ན་ཁམས་དང་ས་མི་མཐུན་པ་ནི། འོག་མར་འོང་ནས་འོག་མའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ཀྱང་འོག་མས་མི
མཐོང་། ས་མཐུན་པ་ནི་གོང་མ་འོག་མར་འོངས་པ་དེ་འོག་མའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ན་འོག་མ་དེས་གོང་མ་དེ་མཐོང་ངོ་། མ་སྤྲུལ་ན་འོག་མ་དེས་གོང་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །ས་རྟེན་ནི་པ་ནི། མི་དང་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་མགོན་བླ་བ་ཆེ་ཞིང་ལྡན་པས། འདོད་ཆུང་ལྷ་བུ་དེ་འི་འདོད་པ་
ཚངས་ཆེན་འདི་ན་འཁོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལ། ཐོང་མ་འདོད་ཆུང་དེས་འོག་མ་འཆི་ཉེས་ལ་བླ་མ་སྔགས་སུམ་ཅུ་ཕྲག་གོང་མ་འདོད་ཆུང་གི་འདོད་པ་དེས་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་འདི་ན་འཁོད་པའི་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་འདོད་ཆུང་གི་གཟུགས་མཐོང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཐབ
བྲལ་སོགས་ལྷ་རིགས་བཞི་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཚད། །ཁ་ཅིག་བཞི་པོ་ནི་རང་བཞི་རྩོད་མོ་ཙམ་ཟེར་ལ། འདོད་པའི་བཞི་པོ་གནས་ཀྱང་གོང་མའི་ཉིས་འགྱུར་ཞེས་གཞན་ཟེར་ལ། །ཁ་ཅིག་པ་ཚམ་གཏན་རབ་པོ་སྒྲོན་བཞི་འཚོ་དཔྱ་མ་དང་། གཉིས་པ་སྒྲོན་ཆུང་དུ་ཚམ་དང་། གསུམ
པ་སྟོང་གཉིས་ཚམ་དང་། བཞི་པ་སྟོང་གསུམ་ཚམ་ཞེར་ལ། བཞི་པ་ནི་ཚད་མེད་དོ་ཞེར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོང་གསུམ་རྣམ་བཞག་ལ། སྟོང་ཕྱི་སྟོད། སྟོང་གཉིས་བར་མ། སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི

546 ~~586~~ 586 586

587 ལྷ་ས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་དང་། གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་ལུས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ཁྲུ་བཞི་པ་དང་བྱེད་དང་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤར་དང་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ནི། །བྱང་ཉིས་གྲུ་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད། །ཅེས་པས
འཛམ་གླིང་གི་ཚོ་ལོ་བརྒྱ་བ་འི་ཁྲུ་བཅུ་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་འདོད་ལྷ་ཡི་ལུས་ཚད་ནི། འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལྔ་ཡི་ལུས་ནི། རིམ་བཞིན་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་དགུ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཕྲེད་དོ། །སུམ་ཅུ་ཉེན་བ་འི
ཆ་གཉིས། འཐབ་བྲལ་བ་བཞི་ཆ་གསུམ། དགའ་ལྡན་པ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག །འཕྲུལ་དགའ་བ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་བཞི་ཆ་གཅིག །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་ཚད་ནི། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས
ཀྱི་དང་པོ་ཚངས་རིས་པའི་ལུས་ཚད་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་། ཚངས་རིས་པ་དེའི་འོག་མ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དཔག་ཚད་དང་། ཚངས་ཆེན་པ་དང་། འོད་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དཔག་ཚད་བཞི་དང་། ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། ཡང་དག་གཉིས་ཡི་ནི་འོད
ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟག་ཚད་མེད་འོད་ལ་ནཚད་ནི་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་དུ་ཉིས་ཀྱིས་ཆེ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྲིན་མེད་པ་ཉིས་འགྱུར་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་དཔག་ཚད་གསུམ་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚད་མེད་འོད་དཔག་ཚད་བཞི་དང་། འོད་གསལ་བ་བརྒྱད་དང་།
དགེ་ཆུང་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཚད་མེད་དགེ་བ་སུམ་ཅུ་གཉིས་དང་། དགེ་རྒྱས་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སྤྲིན་མེད་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་གསུམ་དོར་བས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། མི་ཆེ་བ

589 བརྒྱ་ནི་འཐབ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། དེས་ན་ལྷ་དེ་དག་གི་ཚེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་དང་། བཞི་སྟོང་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དང་། ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ངོ་། །མི་ལོ་ནི། དང་པོ་ལ་ཡང་ཐུག་སོ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པས་དུང་ཕྱུར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་བཞི་ལ་བཞི། གསུམ་པས་དུང
ཕྱུར་ལྔ་དང་བྱེ་བ་བདུན་དང་ས་ཡ་དྲུག །བཞི་པས་ཁྲི་འབུམ་གཉིས་དང་དུང་ཕྱུར་གསུམ་དང་ས་ཡ་བཞི། ལྔ་པས་ཁྲི་འབུམ་དགུ་དུང་ཕྱུར་གཉིས་བྱེ་བ་གཅིག་དང་ས་ཡ་དྲུག་གོ། །གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཡན་ཆད་བསྐལ་པས་བྱེད་པ་དང་། བྱེ་སྨྲ་འབྱེད་པ་དང་། གཉིད
སངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ནི་ཉི་མ་འོར་བཞག་གོ། །ཀུན་རྫུ་འཕྲུལ་པ་དང་སྟོམ་ལས་བཟློག་ན་མཚན་མོར་བཞག་གོ། །ཆུང་བ་ནི་ལྷ་འི་རང་འོད་དེ་ཡང་ཉིན་མོར་འདོད་ཆེ་ལ་མཚན་མོར་འོད་ཆུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྟོད་ལས། མེ་ཏོག་གི་འོད་མར་མེ་ཟླ་ཀྱིས་གཞོན
དེ་ལྟར་མའི་འོད་ཀྱིས་གནོན། དེ་བྲན་ས། དེ་ཉི་མ། དེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་འོད་ཀྱིས། དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་འོད་ཀྱིས། དེ་འཐབ་བྲལ་བའི་འོད་ཀྱིས། དེ་དགའ་ལྡན་པའི་འོད་ཀྱིས་ནས་རིམ་བཞིན་འོག་མིན་པའི་བར་སྦྱར་ལ། འོག་མིན་པའི་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱན་སེམས་པའི
འོད་ཀྱིས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཁམས་གོང་གི་ལྟ་འི་ཚོ་ཚད་ལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི། འཇིག་རྟེན་བསྐལ་པ་ལ་ཕར་ཞུད་ལ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཉིན་མཚན
མེད་པས་ལོ་ཡི་བགྲང་ཡང་དེ་ཚེ་འི་ཚད་ནི་ཡོད་དེ། རང་ལུས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞལ་བའི་དཔག་ཚད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་ཡིས་བགྲང་ངོ་། །གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་པ་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་སྐྱེད། །འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉམ་ཆད། །ཚེ་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས

589

ཛ སྟོད། ཤེས་ཁྱབ། [illegible]

590 ༄། །འཕྲུ་ར་ཏེ། །སྡིག་མེད་བསྐལ་པ་གསུམ་ནོ་ནོ། །ཞེས་འདོན་པ་སྤྱོད། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ནི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་པ་ཉི་ཁྲི་ནོ། །གོང་མ་གོང་མ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རེ་རེ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན་པས།
རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དང་། སྲིད་རྩེ་ན་ཚེ་བསྐལ་པ་བཞི་ཁྲི། དྲུག་ཁྲི། བརྒྱད་ཁྲིའོ། །འདིར་ཚེ་ཚད་འཇོག་པ་ནི་བསྐལ་པ་ནི་འོད་ཆུང་བའི་ལྷ་རིས་ནས་བཟུང་བའི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ཚད་ནི། བསྐལ་པ་ཆེན་པོའི་…
ཕྱེད་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ནི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་ནས་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་གནས་པ་དང་། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་འཇིག་པ་དང་། བར་བསྐལ་དྲུག་ཅུ་པ་དེ་དག་ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྐལ་པ་ཕྱེད
དང་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚངས་རིས་པའི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེད་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་པ་དེའི་ཕྱེད་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་། བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཚེ་ཚད་དོ། །དེ་དང་དེའི་ཕྱེད་བར་བསྐལ་དྲུག་ཅུ་ནི་ཚངས་ཆེན་གྱི་ཚེ་ཚད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་དེ་ཚངས
ཆེན་གྱི་ཚེ་ཚད་མ་རྫོགས་པར་སྟོད་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཙམ་སྟེ། སྟོད་འཇིག་ཆགས་ལ་བར་བསྐལ་རེ་རེ་འགོ་རབས་མཚམས་གོང་དུ་ཚད་པས་མི་སྦྱོ་ལ། མི་འཇིག་གོང་དུ་ཚད་པ་འཆི་བའི་ཕྱིར་བར་བསྐལ་དབྱེད་དོ་ཞེ་ར་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་བས་མགན་ནི་གསུམ
པའི་ཉམས་ཆད་ན་བསྐལ་ལ་ཆེ་རྣ་གྱི་ཚེ་ཚད་པའི་ལྷ་ཡོད་པས་སྟོད་ཆུ་ཉུང་གིས་ཞིག་རྗེས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ལྟ་འཆི་བ་ཡང་ན་མི་འཆི་བར་ལུས་དགོས་པས་དཔྱད་དོ། །588 ཁ་ཉིས་པ་རྣ་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ལ། ཚེ་དམྱལ་བ་ཀྱི། དུད་འགྲོའི། ཡི་དགས་ཀྱི། གླིང་དག་རྒྱལ་ཀྱི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ།

གཉིས་པ་ 588

ཞ སྟོད། ཤེས་ཁྱབ། [illegible]

592 ༄། །ཁ་ཤས་རྒྱ་བྱུར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་ཚེ་སོགས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྒྱུར་རོ། །[illegible]པ་ར་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པ་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་ཡོད་པས་མ་ངེས་ལ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། བྱང་སེམས་
འཚང་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དང་། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱུག་པོ་ཞིག་མིང་ཡིན་པ་ར་བཟུང་ངོ་། མཉན་ཡོད་ན་དེ་དང་སྔོན་གྱི་ཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དང་ལྷུང་མ་ལ…
ཟླ་བ་ཞིག་གཅིག་བཙལ་བ་ན་ན་ཡི་ཁྲིམ་སྨད་པ་དོགས་ནས་འདི་བས་དཔར་བྱ་ནོ་ཞེས་ཁོ་ལ་མོ་ཞིང་བཀྱ་ཏུ་གཏོང་དེ། དེས་ཚེ་ཚད་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཉིན་མཚན་དུ་སྲུང་བར་བྱེད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེར་བྱོན་པས་གཟིགས་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་དེ་མཉན་ཡོད་དུ
ཕྱུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། མཐར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་གིས་བྲང་ས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་མ་སྨས་པ། བདག་ཅག་ལ་བུ་དང་བུ་མོ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་འདི་ས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དྲུག་གི་སྦྱོར་བ
དང་མེར་འཇུག་པ་ རྣོན་གྱིས་གཙུབ་སྦུང་མཆེད་པ་ལ་སོགས་ཏེ་འདི་འདྲ་བ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །རྒྱལ་བའི་ཐད་དུ་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་སྐྱེ་ལ་བསྟུ། དེའི་དོན་མ་བྲུས་ཅི་ལས་དུ་མི་འཆི་སྟེ། ཤམ་སྦྱོང་མས་ནི་ཚོ་བ་ཆེན་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལ་ཚོམ་ལྡན
འདས་ཀྱིས་དུ་བཏང་བ་དང་། ཡིད་ཅི་བའི་དགེ་གིས་མཐོང་སྒོམ་དུ་འབབ་སངས་པ་དང་། དེས་སྨྲས་པ། གཞན་གྱི་ཡུལ་མིས་གནོད་པ་ལ། །ཞོ་ཕྱར་ཅིང་བ་མིན་ཅེས་ཐོས། །བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཕོ་ཉ་སྟེ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་གནོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་།

ཟ སྟོད། ཤེས་ཁྱབ། [illegible]

594 ༄༅། །ཧོ། །སྐྱེ་བ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཞི་བ་དེ་ར་མི་བཟུང་ངོ་། དཔང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་ཚ་ཀ་ར་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་མཐར་ཡི་གེ་སྟེ། ངེའི་ཞི་སྒྲ་ཡང་དག་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ས་བརྟགས་པ་ཡི་གེ་སྟེ། མིང་གི་ཚོམ་གཞི་རྒྱུར་པའོ། །
དཔལ་ལ་སྒྲ་མཆོག་ལྡན་པས། འདི་ནི་ཡི་གེ་ཨ་ཧྲ་བུ་ལ་མི་ཟེར། མིང་གི་ནང་ཚན་འབྲུ་ཞེས་པ་ལ་ཟེར་བ་རྗོད་པ་སྒྲ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྲགས་དང་བཞིན་རང་འགྲེལ་སྤྱི་དོན་རྣམ་གཞག་མདུ་ཟེར་དེ། རང་འགྲེལ་དུ་བ་ཡང་ཡི་གེ་ནི་དབྱེ་ར་ཀོད་རྣ་ཅན་པ་ནི། དཔང་གི་མིང་དུ་བསྒྱུབ་མ
ཐེ་ཀ་ཐོང་གི་བ་ལ་ཀ་ལས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བྱར་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཡི་གེ་ར་སྨྲ་པ་དག་གིས་ལུགས་ལྟར་འདི་ར་ཡང་དོན་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་མིང་གི་ནང་ཚན་གྱི་སྒྲ་ཤིས་བའང་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་པས་རྣམ་པ་བཤད་པ་ཕོངས་ཆེས་པ་ཞིང་ལ་བའོ། །དུས་མཐའ་ནི།
རྡུལ་ཆ་ཤས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲོལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱིས་ལོན་ཀྱི་ཕྲུ་དུས་ཀྱི། དེའི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཐུབ་པོ། །འདི་ནི་རྒྱུ་ཡི་སྐད་ཅིག་སྟེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དུས་ལ་བསྟོ་བ་དུ་སོང་བའི་ཡུན་ཚད་
དེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྩལ་གཅིག་སྒྲོ་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡི། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་འདོད། །ཅེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་བཞི་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་སོ་སོ་ལ་སྐྱེ་ཏོག་གིས་ལྷུན་ལ་རེ་བ་བཞི་འདོད་འབྱེད་ཟེར་རོ། །མི་འཕར་དེ། སོ་སོ་ལ་གཏོག་པ་དང་མིག…
འཛུམ་ལྡུད་མཉམ་པས་མིག་འཛུམ་རེ་ཞིག་ར་དུ་མིག་གི་ཡ་ལྷུགས་མ་ལྷུག་ས་གྱི་བར་དུ་ལ་བྲང་བ་རྒྱ་སྟེ་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་རྣམ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཡི་གེ་ཞི་བ་དག་ཉིད་ཀུན་མཐར་ཡང་། །མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་དེ་མ་ཕྱིས་སྟུབ…

595

འ སྟོད། ཤེས་ཁྱབ། [illegible]

596 ༄༅། །ཧོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས། དགུན་སྟོད་དཔྱིད་དབྱར་ཏེ་སྟོན་གསུམ་ཟླ་བ་བཞི་བཞི་ར་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་དགུན་སྟོད་གྲང་བའི་སོ་ལ་ཚལ་སྟོན་ནི་ཆར་བབས་པས་དེ་དག་ཀུང་དུས་གསུམ་པོར་བསྡུས་སོ། །ཞག་མི་ཐུབ་བཅྭ་དང་བཅས་པ་ནི་ཟླ་བ་བཞུ
གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ། །འདི་ཡང་ཁྱིམ་ལོ་ལ་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉིད་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་འབྱུང་བས། ཁྱིམ་ཟླ་ལ་ཆད་པ་དེ་ཉིན་ཟླ་ལ་ལྷག་པ་ལྷ་ར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་ཆད་རྒྱུ་དང་ལྷག་རྒྱུ་མེད། ཡང་ན་ཞག་གསུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་དང་ཚེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན…
གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཉི་ཞག་བཅོས་ན་ཟླ་ཕྱག་པ་དེ་ཉི་ཞག་ལ་ཆད་པས་བསྐྱོན་ནི་རང་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་དང་ཚེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདང་ཆད་ལྷག་གི་འཕྲུལ་ར་དང་ཀྱིས་ཟླ་བ་སོ་ཕྱིད་གསུམ་ཅམ་ལ་ཟླ
ལྷག་འདོན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བས། འདིའི་དོན་བཏུབ་ཏུ་ར་ལོ་ལྟར་ལ་ཟླ་ལྷག་བཏོན་པའོ། །ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་ལུགས་ནི། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་རའི་ཉ་བར་ཟླ་བ་གཅིག །དགུན་ཟླ་ར་བ་དེའི་མ་རོ་སྟེ། ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་ལ་རམ་དང་ལགས་བཏང་ཤིང་། དགུན་ཟླ
འབྲིང་པོའི་ཡར་ངོ་ཕྱེར་རྗེས་སུ་ལུས་མཚམས་ལ་དེ་ར་ཞག་མི་ཐུབ་བསྐྱེད་ག་སོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་གཅིག །དེ་ནས་དགུན་འབྲིང་གི་ཡར་ངོ་མི་བཅོ་ལ། ཡར་ངོ་ཐམས་ཅད་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་པའོ། །དེ་བཞིན་དགུན་ཟླ་ར་བྲིང་པོའི་ཉམས་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉི་ཤུ་དང་། དེའི་མར་ངོ་ལ
ཞག་མི་ཐུབ་བ་གཅིག །དཔྱིད་ར་འི་ཡར་ངོ་མ་བཅོས་པར་དཔྱིད་ར་བའི་ཉ་ནས་དཔྱིད་ཐ་ཆུང་གི་ཉི་ཤུ་ར་ཉི་ཤུ་བ་རང་། དེའི་མར་ངོ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་བ་གཅིག །དཔྱིད་

ཡ སྟོད། ཤེས་ཁྱབ། [illegible]

598 ༄། །མི་སྣང་ནི་མི་ཕྱེད་མས་པ་རིག་ནས་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ས་དོད་ལྟར་སྐྱེ་འོ་ན། འདོད་སྟེ་དྲུག་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོར་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་ནང་གཅིག་གིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྐྱོམས་པར…
ཞུགས་ཏེ་ལངས་ནས། ཚིག་ཏུ་ཅེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞི་བ་དེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཤི་ནས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེ་འོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་ས་བ་མ་གཏན་གྱིས་ཐོབ་ནུས
ཐོགས་མ་མེད་པས་འཇུག་པ་ཐོབ་བའོ། །ཉེ་བསྒྲུབ་ནི་དགེ་རྩ་ཤས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཇིག་པ་ཡབ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུའོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་དང་བདུན་འཆར་བའི་མདོ་ལས་སྔོན་བ་ལྟར། སྤྲིན་ལས
ཆར་ཡང་མི་འབབ་ཅིང་ཉི་མ་འདིས་རྒྱུ་ལས་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་། འདི་བས་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བས་རྒྱ་བྲན་དང་། ལྗོང་གཞུང་དང་དང་། གཞལ་མ་པས་རྒྱ་ཡེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བཞི་པས་མཚོ་མ་དྲོས་པ་དང་། ལྔ་པས་ཕྱི་འི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དྲུག་པས་མ
ལུས་པར་བསྐམས་ཤིང་སྐྲ་བའི་དངོས་པོ་རིང་ཀྱང་དུ་བར་འཕྲུལ་བར་བྱེད་ལ། བདུན་པས་མི་འབར་ཏེ་འདོད་པའི་སྟོང་མི་རྒྱུ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་མེ་ལྕེ་སྟོང་གིས་ཕྱེ་ནས་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བར་བསྲེགས་ཏེ་ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དེ་སྟོང་…
འཇིག་པ་ལས་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། །འོག་མ་རི་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་མེ་དང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། འོག་མ་རི་མེས་གོང་མ་མི་སྲེག་ལ། གོང་མ་རང་ས་འི་མེས་རང་བསྲེག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱས་འཇིག་པའི་ཚོད་ང་སེམས་ཅན་ཞིག་པ་ས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞིག…

591 ཀ་ཧྲཱི

གོ་ངམ་དྲུག་གི། རབ་ཏུ་ཚ་བའི། མནར་མེད་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་གི་ཚེ་ཚད་ནི་རིམ་བཞིན་འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་གི་ཚེ་ཇི་ཙམ་པ་དང་། ཡང་སོས་སོགས་དྲུག་གི་ཉིན་ཞག་མཉམ་པར་བྱས་ནས་ལུགས་སུམ་ཅུ་ཐུབ། དེ་རྣམ་གཉིས་ལོ་རང་བསྒྲེས་པ་དེ་ཡིན།
ཡང་སོས་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་གཉིས་སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅུ་དྲུག་སྟོང་སོགས་ཐུབ་པ་ནས་འདོད་པའི་ལྷ་དྲུག་པོ་རྣམས་དང་ལོའི་གྲངས་སྒྲིར་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ར་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མིའི་ལོ་ས་ཡ་ཕྲག་དགུ་དང་།
རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་མི་ལོ་ཕྲག་ཁྲི་བཅུ་དྲུག་དང་། ཚ་བ་དང་རབ་ཚ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་ཚ་བའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་མི་ལོ་གཏམས་གསུམ་གཏམས་ཆེན་པོ། རབ་བཀྲམ་བརྒྱད། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཁྲག་ཁྲིག་དགུ། ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། རབ་ཏུ་ཚ་བ་བར་བསྐལ་ཕྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མནར་མེད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བོ། །གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཆོག་རིང་བ་བསྐལ་པ་བོ། །ཞེས་པས་མཁའ་ལྡིང་དང་ཀླུ་རིང་བ་པོ་རྣམས་ནོར་རིས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བར་ཡང་སྲིད་ལ། ཐུང་བ་རྣམས
ནི་ཡུད་ཙམ་པའི་ཚེ་ཚད་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི། ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་མི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་རང་བགྲངས་ཀྱིས་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །དེ་ལ་མི་ལོས་ཁྲག་གཅིག་དང་དགུ་སྟོང་ཕྲག་ཉམ་དྲུག་ཅུ་རོ། །བཞི་པ་གླིང་དང་རྒྱལ་ལ་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལ། 590
ཀུ་རུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དང་། གཞན་བདུན་རྣམས་ཀྱིའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་བ་གཞན་གྱི་ཉི་ལ་སྐྱུང་ལ་ཁ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཤོང་བ་དེའི་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞེ་ཉི་ལ་གཅིག་སྦྱངས་པས་ཟད་པ་སྦྱར་བཅུ་ཕྲ་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བ་དོན་གཅིག་གིས་འདོན་པ་ལྷ་ར་ཁ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡང་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།

---

593 ཀ་ཧྲཱི

ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བདག་ཀུན་དགའ། །མདའ་ཡང་ཆད་ཅིང་ལྷུང་བ་རྟུགས། །ངང་སྒོང་ཆེན་པོས་རབ་བསྒྲུང་བས། །ཁྱོད་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པར་སོང་། །ཞེས་བཀའ་འབབ་བོ། །དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་ལུས་མངོན་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་
རྒྱལ་ལྷུམས་ན་ཡོད་པའི་ཡུམ་དང་། འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ལ་སྙོམས་འཇུག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ལས་བར་དུས་མ་ཡིན་འཆི་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་ཡོད་པ། ཚེ་མ་ཚུལ་ཆད། བཅུ་མས་བའི་འཛམ་བུའི་དོ། །
དང་པོ་ནི། དཔག་ཚད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་བསྟུང་ཀུ་ཤོ་བ་ཁོར་ཀྱི་གནས་སོགས་ཀྱི་ཚད་དང་། དཔག་ཚད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་གཞལ། རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་འདོད་ལྷ་ཡི་ལུས་གཞལ་ལ། རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དང་། ༼མནར་མེད་དང་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་ཚེ་ཚད་ནི་བསྐལ་པས་གཞལ་ལ། འདོད་ལྷ། ཚད་མ་ལ་རྒྱ། །གྲང་དམྱལ་བ་རྒྱུད་ནི་ཐོས་གཞལ། མི་ཡི་ཚེ་ཡང་ལོ་ཟླ་ཞག་ཚད་ཀྱིས་བཞལ་ཡིན་དང་བཞག་དགོས། དཔག་ཚད་དང་ལོ་ཚེ་ཚད་གཉིས་མཐའ་དེ་ལ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ནི་མི་ཤེས་པར་གསལ་བར་མི་རུང་བས་ངེས་བ་དང་འདི་ར་བརྗོད་པ་ཡིན། དང་པོ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཙམ་མོ། །རྡུལ་ཕྲན་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པ་རྡུལ་ཕྲ་བ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྡུལ་ལ་མཐའ་བསགས་པའི་རྡུལ་ཏེ། དང་པོ་ཡི་ཡུལ་རྡུལ་ཕྲ་བ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དཔེར་
འདོན་པ་ཡིན་ནོ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཅུང་དེ་ཡང་མེད། །ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་རེས་མིན་ཕྱིར། །སྦྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། ཅེས་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་ཤས་རྩ་བས་ཅན་ཡང་ཟེར། བླ་མཚན་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་རྐྱང་པ་ཟེར་

---

595 ཀ་ཧྲཱི

ཕྲ་བ་ནི། །དུམ་དག་དང་འབྲེལ་པ་མ་རྫོགས། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཅན་མགོ་བར། དཔལ་ཕྱུག་པས། མིག་འཛུམ་གཅིག་ལ་རྡུལ་ཕྲན་མ་དང་འབྲེལ་བ་བཟོགས་པའི་ཚད་སྐད་ཅིག་ཅེས་ལྷ་ཇུ་ཟ་བ་ཞི་ཆང་བའི་དོན་ནི་ཡིན་ཅེས་བྲིས་སྣང་ངོ་། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཀྱི
ཚད་དང་། རྫས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཕྲ་བ་ནས་སོར་མོ་བའི་བར་གྱི་འགྱུར། དེ་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར། འཛུ་ལ་བྱེད་དང་དོས་ཀྱི་དཔག་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི། རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་། ཉི་ཟེར་རྡུལ་དང་སྲོ་མ་
དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་ནས་དང་སོར་ཚིགས་ཏེ། །བདུན་བདུན་གྱིས་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །འདི་ལ་ཕྱུང་བ་ཡུལ་དུ་ཟེར་ཀྱི་ཕྲ་ཚུར་ཏེ། །ཚང་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིར་ཡང་དུ་ཡི་སོགས་ཚིག་རིམ་པ་ཡོད་དོ། །གདགས་པ་ལས་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་བའི་ཡུལ་འབྲུ་ཆང་གསུངས་སོ། །ཡི་གེ་ཀྱེ་ང་པ་ལ་བར།
གླང་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་ལ་བཞའ་ཚོད་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚམ་མདུད་འགྱུར་རོ། མི་ཤེས་གི་མི་ཆོད་ཉེར་བཞི་པ་ཁྲོ་སྤྱིས་ཀྱི་རིང་ཞེས། ལྕགས་སོགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་གླང་གི་ཡུལ་ལ་ཞུ་ར་བཤད་འཛེག་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་འདུག་ལས། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་ར་གསུམ་སོང་བ་ལ་དེ་ཞི་མིང་འདོགས་པས་ཞིག་ཡིན་པ་ར་ཁ་ཅིག
སྙིང་པོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ། །ཁྲུ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་འདོད་དེ། །དེ་དག་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱང་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱི
ཚད་ལ། ལོ་ཞིང་ཆང་དང་། བསྐལ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། འཇལ་བྱེད་ཟླ་བའི་ཚད་དང་། ལོ་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་གོ། །དེ་དག་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་གོ། །ཡུད་ཙམ་ཉི་ཤུ་ཞག་ཟླ་གསུམ་མཉམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་བསྒྱུར།

---

597 ཀ་ཧྲཱི

འབྲིང་གི་ཡར་ངོ་མ་བཅོམ་པར་དབྱར་འབྲིང་ཉམས་དགུན་ཐ་ཆུང་ཉའི་བར་དང་། དེའི་མར་ངོ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་གཅིག །སྟོན་རའི་ཡར་ངོ་མ་བཅོས་པས་སྟོན་རའི་ཉ་ནས་སྟོན་འབྲིང་གི་ཉའི་བར་དང་། དེའི་མར་ངོ་ལ་ཞག་མི་ཐུབ་པ་ཆ་ཤས་གཅིག་དགུ་གོ། །གཉིས་པ་བསྐལ་པའི་ཚད་ལ།
བསྐལ་པ་ངོས་བཟུང་། ཡ་ཕྱིན་རིང་པོའི་འགྲེལ་བཤད། འཇིག་པའི་བསྐལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་མ་བཤད་ཀྱང་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས། བསྐལ་པ་ནི། བར་གྱི་དང་། འཇིག་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་།
བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་མང་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇིག་ཆགས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཤད། གནས་པའི་བསྐལ་པ་བཤད། བསྐལ་ཆེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འཇིག་པའི་བསྐལ་ཚུལ་དང་། ཆགས་པའི་བསྐལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི
གནས་པའི་བསྐལ་པ་རྫོགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་བརྒྱད་ཞིང་གནས་པའི་ཚོས་ལ་ནམ་ཅན་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པའི་སྲིད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སྔོན་འཁྲུམས་ཚེ་ཟིལ་ཟིན་པ་རྣམས་ཞི་ཡང་དགའ་ལྡན་བ་ཟད་ནས་གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། མ་ཟད་ན་ནི་སྟོང་གསུམ་གཅིག་དུས་མཉམ་དུ་འཇིག
པས་གཞན་དུ་འཕངས་ཏེ་ཟད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བ་གཞན་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་འདི་གཅིག །དེ་ནས་འཛམ་གླིང་པའི་མི་ཆས་ཀ་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་ནས་ལ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཉིད་བརྗོད་ན་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་ཡང་ནས་ཀྱི་མ
དེ་ཉིད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་དང་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བསྒྲགས་ནས། དེ་ཐོས་ནས་གཞན་ཡང་སྒོམས་པ་པས་བརྟག་ཅིང་ཚད་ཉིད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བའམ། ས་ཡས། གཉིས་པ་ལ་བང་བསམ་ནས་དེར་སྐྱེ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཞུབ་ཅང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐྱ

---

599 ཀ་ཧྲཱི

ནས་འདོད་པའི་སྟོད་སྟོང་པར་རང་གིས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ནང་ཚུལ་འཁྲུབ་བ་བཞིན་གཞུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྒྱུ་ཡི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་གཉིས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཁམས་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། གཉིས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཁམས་སྟོད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞག
གོ །གྲོགས་མཚུངས་མེད་པ་ནི། བསྐལ་པ་འདི་མེས་ཞིག་པའི་རྗེས་ལ་ཆགས་པ་བཅུ་ལོ་ཡོད་གསལ་བའི་ལྷ་མས་འཕོས་པ་བསྙད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གསུང་བ་འདི་རྣ། མདོ་སྡེ་ཀྱི་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཞབས་ལ་པོ་ཆེ་ལས།
རླུང་འཇིག་དུས་སུ་གཏེར་གྱི་ཕུང་སྟོད་གེས་བཞུ་བ་ཡན་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་དང་དབུ་ཅན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བཟླ་ཞེས་བདེ་བ་ཆགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སོགས་པའི་དེའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཀྲལ་བ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གསེར་
གྱི་སྤྲུ་ཆགས་པ་ལས་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་བྲག་གས་པ་ཉི་མ་དོ་ལོ་ཚིག་དོན་ཉམ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་བར་ཟབ་ཅེས་འཆད་པར་སྣང་ངོ་། །རྟག་གིས་འཇིག་པ་དེ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལྷུང་ཞིང་། རང་ས་ཞི་རླུང་གིས་བཅས་མ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་རྡུལ་སྐྱེད་ཞིང་སོ་ཡུལ་བ་བཞིན་རྣམས་པར་འགྱུར
ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བཞི་གསུམ་པའི་སྟོད་དང་ལྷན་ཅིག་བཞག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུས་མ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ལ་ལང་ནས་ཀྱང་། ཆེམ་དགའ་བ་མེད་ང་ཞི་བ་ན
བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བདེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་ཀྱང་སྒོམས་པར་འཇུག་ཅིང་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ར་སྐྱེ་འོ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེའི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྙོམས་པར

600

597

༄༅། །བར་འདུག་ཅིང་ལ་ངས་ནས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད་པའི་འཆད་སྒོམས་ནི་བ་ཏེ་བའོ། །ཞི་བའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་མེར་མཚན་གཞན་ཀྱིས་ལྷ་དེ་ཐོས་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཕྲིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདི་ཞིག་པ་ན་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་། ཡང་ཆགས་པ་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྔོན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ཀྱང་ཕྱུར་བ་དང་ཡང་རླུང་ཆེན་པོ་དག་ལྡང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཞིག་ནས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འདུག་བཟང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རིམ་པར་འབྱུང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །བར་བསྐལ་འདི་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ་དེ་ནི་ཉམས་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་མ་གོ་ཟླུག་པའོ། །མདོ་སྒོང་མའི་འགྲེལ་པ་ལ་ངོར་བླ་བ་ཉིད་བཤད་ནི་གོ་ལ་དེ་ནས། འདི་ཆགས་ནས་བར་བསྐལ་འདི་ཤུར་འདུག་པ་ཡི་ངེས་པ་ར་ཟུང་བ་སྒྲེ་དེ་ནས་ཆར་འབེབ་པར་བྱེད་པའོ། །བར་བསྐལ་འདི་ཤུར་འཇིག་པ་ནི་འཇིག་པའི་མགོ་ཟུག་པ་བའམ་མགོ་ཟུག་པའོ། །དེ་ནས་ལྷ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ནུབ་པ་རྩེ་ཤད་བཤད་པའི་ལྷ་ང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་ཆུ་དང་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་གླིང་རྣམས་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་དང་ཟབ་དང་རྒྱུ་དང་དབྱེ་བ་ས་སོགས་པས་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་འགྲུབ་བོ། །དང་པོ་ནི་ཁྲུང་ཞེས་བ་དགེ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་འོག་གཞི་ཞེས་སྨྲོན་བ་དབོན་ཕུམ་དག་བ་ཆང་ཟུང་བསྟན་བ་ཆོས་མཛད་པའི་ཡིད་གོ་ལ་བ་ཞིམ་ཡིན་པ་རམ་དོན་ཏེ། རྒྱང་ཕྲམ་པོ་ལྡང་ཞེས་པ་དང་རླུང་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཟུ་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེའི་འོག་གཞི་འདི་བ་དག་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་ཐམས་འཇིག་པ་དེ་དང་པོར་ཆགས་ལ་བསྐྱུང་གི་ཕྱི་གི་པ་ལ་དགེ་རྒྱས་བ་འཕོས་ཏེ་ཕྱིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་པོར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཞིག་ཨེ་དོན་ག་ལ་སོགས་ཀྱི་···

602

༄༅། །བྲིས་ནས། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་དང་། བར་བསྐལ་དང་པོ་ཚད་ལ་བའི་བཀའ་ཞལ་མེད་ཁང་སོགས་སྒྲོན་འགྱུར་པ་གཉིས་སྐྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཆགས་པའི་མཇུག་རྫོགས་པ་དང་། གནས་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་དང་། ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ལས་འགྲིབ་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་ནས་དུས་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་དུས་ན་བར་བསྐལ་གཅིག་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་འོང་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། 601 དེ་ནས་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་མར་འགྲིབ་པའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བར་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལས་ཉི་ཤུ་སོགས་ཡར་སྐྱེ་བ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཚེ་མར་གྲིབ་ན་ཚེ་ལོ་བཅུ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བར་བསྐལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རོ། 601 །གསུམ་པ་བར་བསྐལ་གཅིག་ནི་ཡར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འགྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་མའི་བར་དུའོ། 601 །བཞི་པ་ཡར་འཕེལ་བའི་ཚད་ནི། དེ་དག་ཚེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ལས་ལྷག་པ་མི་སྐྱེའོ། །བར་གྱི་མར་འགྲིབ་དང་ཡར་འཕེལ་གྱི་ཁྱུག་པ་རེ་དང་དང་པོའི་མར་འགྲིབ་དང་ཐ་མའི་ཡར་འཕེལ་རེ་དུས་མཉམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོའི་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བཅུ་བར···འགྲིབ་པ་དེ་ནི། མཐོག་རི་མོ་དེ་ཡར་འཕེལ་བ་ནི། ཁྱུག་པའི་མར་འགྲིབ་དང་ཡར་འཕེལ་ནི་ཡ་ཐོག་གི་མར་འགྲིབ་དང་མཐོག་གི་ཡར་འཕེལ་ལས་ཡུན་རིང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་ཚེ་ལོ་བཅུ་རེ་འགྲིབ་པ་ནི་ཚེ་ལོ་རེ་འགྲིབ་པ་དང་། བཅུ་རེ་འཕེལ་བ་ན་ཚེ་ལོ་རེ་ཡར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅེས་གྲགས་པའི་ཚོ་ལོ་དེ་ཡང་དང་མཐའི་འགྲིབ་འཕེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ བར་གྱི་འགྲིབ་འཕེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ནི་བཤད་པ། དང་པོ་ང་། 2 འཇིག་ཚགས་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འཇིག

604

༄༅། །འབྲུགས་ཁྲུད་པ་འཆིན་དང་། །བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་མཐའ་བརྒྱུད་དང་། །རྒྱུ་རིག་ཤེད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། །ཤེགས་སྐྱེ་ཉིན་རྣམས་འགྲོ་དབྱེན་ཉེ་སྐྱ་ལ་དང་། །རྒྱ་སྟག་གཟིགས་སྡེ་བ་ཆ་དགོར་བན་ཤེས་དང་། །རྣམ་འབྱུང་སྔོན་ནས་མིག་ཉེར་གཅིག་པོ། །ཆེན་པོ་འདི་རྣང་ཏ་རྟེས་འབྲེལ་བ། །ཕྱོགས་མི་ཀ་ཆེ་ཆ་བྲལ་ངས་མེད་པ། །བདུན་པ་བརྒྱད་ནི་མ་སྤེ་དོ། །ཟུང་བ་ཅས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཉ། །མེད་བཞི་ཆེན་པོ་ར་བཅས་པའོ། །རྒྱུ་སྒྲ་གྲངས་མེད་བྱུང་བ་ཅས་མིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅུ་གཅིག་ལན་གསུམ་དུ་བགྲངས་པའི་གནས་གཞན་རྣམ་སྦུ་ནར་ཕྱིན་པ་གསུམ་པའི་གྲངས་མེད་གསུམ་ཞེས་བྱའི། ཐམས་ཅད་དུ་བགྲང་མི་ནུས་པའི་གྲངས་མེད་དེ་མིན་ནོ། །ཅི་ཕྱིར་སེམས་སྐྱོན་ལ་མ་བཏགས་པ་དུས་རིང་མོ་ལ་འགྲོ་དབྱེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ཅི། དུས་རིང་དུ་བར་ཚོད་གྱུར་བ་འབྱུང་བས་འཚང་རྒྱ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རམ་ཞེས་པ་ལ། སེམས་དཔའ་འདི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་པས་ཡུན་རིང་མོར་འཁོར་ཡང་སྐྱོབ་མེད་པས་བར་ཆོད་མེད་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་འབད་པ་འདི་སྙིང་རྗེ་མ་ཞེན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་རྩོམ་མོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་བདག་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཕ་དོན་དུ་པ་དང་འདྲའོ། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དད་པ་དེ་ནི་བདག···སྡུག་བསྔལ་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་སྐྱེ་དགའ་བ་ཉིད་དེ་ནི། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་རྣམས་ནི། །སྙིང་རྗེ་ལ་གོམས་པ་ལས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་ལྟ་བར་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞི་ཡིད

606

༄༅། །ངེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་མར་འགྲིབ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ངོ་། །ཡར་འཕེལ་ལ་ཀྱི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་མི་སྤྱིན་ལ་བུ་བདུན་སུམ་བདུན་ཆུང་མ་བདུན་ཡོད། འཁོར་ལོ་ཐུབ་བྲི་ཡོད་བ་ལས་བརྒྱད་ཁྲི་ནང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པ་ཏོག་དཀར་འདུ་མགྲིན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་དུ་སྲིད་ལྷུང་བའི་དུགས་ཀྱི་གནས་སུ་རང་རྒྱལ་ལྷ་བཅུ་ཕྲུར་བམ་རབ་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཚོགས་སྦྱོང་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་ཕྱུག་ནས་ཐག་པར་མན་ཅིག་ཕྱིར་ཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ། འདོད་པས་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཚོགས་སྤྱོད་ལས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་ཚེ་འདི་ལ་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་དགེ་འདུན་གྱིས་གདུང་བས། རང་རྒྱལ་དང་ལྟ་ཅིག་པ་དེ་སྤྲེའུ་དང་འཕྲད་ནས་ཕྱི་བུས་རང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ལམ་དཀའ་ཐུབ་པ་ལ་བསྟེན་ནས། དཀའ་ཐུབ་པ་དག་རང་རྒྱལ་བར་ཕྱུར་བའི་གཏམ་བདེན་ནོ། །བསགས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ས་མཐོང་དུས་སུ་རྩོལ་བ་ཕྲིམ་སྒྱུ་ལ་ཞུགས་པ་མཆོག་གི་དོན་གྱི་ལྟ་བ་སྤྲང་བ་པས་དཀའ་ཐུབ་བྱུག་པོས་གདུང་བ་ར་མི་འགྱུར་ཏེ། གདུང་བ་ནི་ལྟ་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཚོགས་སྦྱོད་ཐམ་ཉེ་མ་ཐར་ཕྱིན་པ་བ་ཡིས་ཉམ་བཅུ་ལ་མི་བསྐྱེན་པ། ཕྱོ་ཡ་མམ་ནང་ཆེད་བསྐྱེད། འབྲིང་ནི་སྣོམ་པ་མ་ངར་མཐར་ཕྱིན་མི་བསྐྱེན། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་གསུམ་བསྐྱེན། ཚོགས་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ནི་མཐོང་སློབ་མ་མཐར་ཕྱིན་གསུམ་མི་བསྐྱེན། ཚོགས་སྦྱོར···བསྐྱེན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོགས་ལམ་མ་བསྐྱེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་མི་བསྐྱེད་ཏོ། །བསེ་རུ་གཉིས་པ་མེད་པས་གཅིག་པུར་གནས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱུང་ཞེས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བཞིན་གནས་གཅིག་ཀྱང་སྐྱ་བར་བར་འཚོགས་པ་བ་དང་གསུང་ས་པས་ཞལ་ཆེར་ཀུན་སྤྱོད་པ་དགོངས་པ་ས་མ་སྐད། ཞེས་སྒོ···

608

609 611

༄༅། །ནི་རྒྱལ་པོ་གྲི་གྲི་ཆེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་པ་ལ་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རབ་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་འགྲིང་བཞི་པ་དང་བ་བཞི་ལ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་འཁོར་ལོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་དཔག་ཏོ་བོའམ། སྒྲ་གཅན་འཛིན་ར་བཅུ་མ་ཕྱུང་ན་གླིང་གཅིག་ལ་དབང་བ་ཡིན་ཏེ་བརྒྱ་པ་ལའོ། 607 །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། གླིང་གང་ལ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ། འབྱོན་པའི་ཚུལ། རྒྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ། མཆོག་དང་། ཉེ་བའི་མཆོག་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གླིང་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མངའ་རིམ་བཞིན་དབང་བར་ཡིན་ནོ། །ལྕགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་བ་ཞེས་རྣམ་གནས་ལམ་ལ་བསྟན་ཡང་ཕབ་པ། མདོ་ལས་ནི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་མངའ་ཕྱུག་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟ་ཁུ་བ་སེམས་དཔའ་འབུམ་ཕྲག་འི་མདོ་ཀྱི་སྲས་ས་ཞེ་ལྟ་ཡ་བསྒྲོད་ནས་དབང་བསྒྱུར་བ་ནི་དུས་སུ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ནམ་མཁའ་ལས་བབ་ནས་གྲུབ་མཆོག་ཆུ་ཆུང་བ་དེ་ལ་དམ་བདར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་ལོ་ལྡན་པོ་ཆེའི་ཞིང་ནོར་བ་ཅན་ག་ཡང་མ་ལྷང་བར་བསྐུལ་ཏེ། སྟོང་གསུམ་ལ་ཡང་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོས་འདོན···ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་དབང་བཙང་ཡོད་ན་ཤར་གྱི་སོགས་སུ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པར་ཕྱུར་ཅིག་ཁྲུས་བ་བསྐྱོད་དགེ་ནས་མགམས་ལས་བརྒྱ་ལ། དེ་ནས་ཆར་ཆེན་པོ་ཆེ་མ་ཡོང་དུ་འཇུག་པའི་དབང་ཐང་ཡོད་ན་ལ་འཁོར་བ་པ་ལ་ཕྱུར་ཅིག་གཞུང་ལས་ལ་བབས། དེ་ནས་ཆར་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་བཅོ་ལྔ་བདུན་ཐུབ། གླིང་བཞི་རྫོང་ཐུབ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཕྱིན། བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་སྟན་ཕྱེད་བདར། མདོ་ཚིགས་པས་འདས་མཁྲིན་དུ་ལྷུང

601 གཞན་ལ་མེད་ཁང་དང་། མེས་ཞིབ་ནན་དང་པོ་ཚོང་ལས་པ་ཅིག་ཞལ་ས་མེ་བ་བ་དང་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཐོག་ཏུ་ཁ་བ་བྲལ་བའི་གཞལ་ལ་མེད་པ་ཁང་གི་བར་དུ་སོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་བ་དེ་ཀི་ཁྱུང་གི་ད་ཀྱི་ལ་པ་ཕོ་ར་སོ་ག་ཀ་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སྟོང་ཆགས་པ་ས་འཛིན་རྒྱན་བདེ་ཆགས་པ་པ་ཡིན་ནོ། །མེས་ཞིག
པའི་རྟེན་ལ་ལ་སེམས་ཅན་ཞིག་གཞོད་གསལ་ལ་ནས་ཞིག་ནས་ཚངས་པའི་གཞལ་ལ་མེད་ཁང་སྟོང་བ་ར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ར་སྐྱེ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚངས་པའི་མངའ་འབངས་དང་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡི་རྟེན་ཚངས་རིས་དང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། །འཕྲུལ་དགའ
དགའ་ལྡན་རིམ་གྱིས་ཟླ་ཉི་མི་སྐྱན་དང་། ཏེ་བ་དང་། ཤར་དང་། འཛམ་གླིང་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། དམྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་མ་རུང་ཏུ་འཇིག་པ་དེ་དང་པོ་ར་ཆགས་པ་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དམྱལ་བ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེ་བ་ནི་ཆེ···
འཇིག་རྟེན་བར་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ར་ཆགས་པ་ལ་དེ་ནི་ཆགས་པར་བྱུང་བ་ཞེ་རྫོགས་པའོ། །ཆགས་ནས་བར་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་འདུག་པ་དེ་ནི་གནས་པར་འོང་བ་སྟེ། ཆགས་ནས་གནས་པ་ལ་ཞིག་མ་གོ་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་པའི་བསྐལ་པ་བཤད་པ་ལ། ཤོད་པ་དང་བསྡུ་བ་གོ །དང་པོ་ལ།
ཡོ་ཐོག་རིང་མོ། བསྐྱུགས་བཅུ་བརྒྱད། མ་ཐོག་རིང་མོ། ཡར་འཕེལ་བའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་བར་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པ་ལས། བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་ཚད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་འགྲིབ་བ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེ་ལོ···
བཅུ་བའི་བར་དུ་ཐུར་བ་དེ་ཙམ་མོ། །འདི་ཡི་ཐང་ཀྱི་འགྲིབ་པ་ར་ཞི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་དགུ་དང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཏེ་ཆགས་པ་བ་དེ་དང་དུ

597

603 ཧྲིན་ལྟར་ཆགས་པ་པ་འདི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་དང་ཞིག་ནས་འདུག་པ་སྟོང་པའི་བསྐལ་པ་དག་ནི་གནས་པའི་བསྐལ་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་མཉམ་མོ། །གསུམ་པ་བསྐལ་པ་ཆེན་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་།
རྣམ་པ་གྲངས་ཟག་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བར་བསྐལ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཉིད་བརྩིས་ཞེས་བཤད་པས་བསྐལ་པ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ནོ། དུས་དུས་ཅན་ལས་ལོགས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ
ལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ། རང་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་འབྱུང་བའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ།
གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སོགས་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་རྩ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལས་མི་ཆེན་པོ་ཁྲ་གཅུ་ཟབ་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ལ་ཐུང་སེམས་ཆམས་ཅན་ཉིད་ཁུར་བས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་ཀྱིས་པས་སྐྱོད་རྣམས་དང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གྲངས
ཀྱི་མཐའ་བ་མེད་པའི་གྲངས་མེད་ཅེས་ན་མི་བྱ་ཡི། ལུང་རྣམ་བཞིར་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་སེ་མ་ཐུབ་ལས་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་ནུབ་པས་ན། གཅིག་སྟེ་གཉིས་ས་ཡིན་པའི་གནས་གཞན་དང་པོ་དང་། གཅིག་བཅུ་ནི་གནས་གཞན་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་ཕྲག་བཅུ་ནི་བརྒྱ་སྟེ་གནས
གཞན་གསུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲེས་ནས་ཏེ་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར། བསྐལ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དང་། །ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་དང་། །ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ། །ཕེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་ཁྲིགས་བསམ་ཡས་དང་། །གཏམས་དཀྲིགས་མི

605 ཆེས་པ་འི་དང་པ་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་དེ་ནན་ཏེ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་གོམས་པ་པ་ཅིག །རང་སྡུག་བསྔལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་དེ་གོམས་པ་པས། རྒྱུ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་བཞིན།
དུ་གོམས་པ་པའི་དབང་གིས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་བཟློག་ནས་གཞན་ལ་ཕྱིང་བཟློག་ཏུ་བརྟག་སྟེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །གང་ཟག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡོས
ཏེ་ཤིས་བྱང་ཆུབ་པ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས། རང་རྒྱུད་དག་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་རྒྱུ་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིམ་ར་ནི་འགྲིབ་པའི་ལོ་བརྒྱ
པ་འིབ་ར་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེ་ནས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ཡར་སྐྱེ་དུས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་བློ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་ལས་མ་ཡང་མིན་ཏེ། ཚེ་ལྔ་སྙིགས་མ་རབ་ཏུ་ལྡན་བ་སེམས་ཅན་ལྷ་ས་སྒྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏུ་ལྡག་པ་བའི་ཕྱིར་སྙིགས་མ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཅི་ཞེ་ན་ཚེ
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་སྙིགས་མ་ལས་ཉི་སྒྲིབ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་དང་ལྟ་བའི་སྙིགས་མས་ནི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་དང་། བདག་ཉིད་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མས་ནི་ཁྱིམ་པའི་དགེ་བ་བརྒྱད་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྙིགས་མས་ནི་རབ
ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བརྒྱད་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་སྙིགས་མས་ནི། བོང་ཚོད་དང་གཟུགས་དང་ནད་མེད་པ་དང་སྟོབས་དང་བློ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྟན་པ་རྣམས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། དེ་འབྱུང་བའི་དུས་དང་། དེ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི།

605

607 དཔོན་སྔོ་གྲོ་བ་མཆོད་ལས་མེད་པ་བ་ཞེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་རུ་ཕྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་གསུམ་ཀྱི་དཔའ་ཁྱུས་རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་པུའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡན་དེས་པའི་ཚིག་གིས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ
སྟེ། དེས་རང་གདུལ་བ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་སྟོན་པར་སྤྱོད་ལ། མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་སྟོན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ར་སྤྱོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ཐབས་གདགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཁ་བས
འགྲོ་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་མེད་པ་བས་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་མི་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་དང་སྐལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་བདུད་འཇོམས་པ་ལ་གོམས་པ་པས་རང་གི་བསོད་ནམས་བདེ་བ་ཉམས་པ
ལ་སྲོས་པ་ནས་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ར་མི་སྤྲོ་སྟེ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ས་ཕྱེ་ར་བ་བཟུང་བ་ར་དཀའ་བ་དང་འདུ་བ་ར་སྐྱེ་སྒྱུ་རྣམས་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་བཟློག་བ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ར་དཀའ་བའོ། །དེ་ལས་བཟློག་ནས་འཁོར་བཞུ་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར། རྣམ་གཡེང་དང་འདུ
འཛི་ལ་སྐྲག་པས་དེ་སྤོང་བའི་ཚེ་ད་ཁྱད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་འབྱུང་ཚུལ་ལ། དེ་འབྱུང་བའི་དུས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོར་ལོས་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚོལ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་མིའི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས
ཚེ་སྐྱོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལས་མི་འཕྱི་བའི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕན་ཆད་ན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འཛོམ་པ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ལ་ཡིད་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ནི་ཞེས་ལྷ་བ་མ་དཔལ་ནུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ

668

609 སྟེ་སའི་ལྟ་བུ་མང་ལ་ནུ་སོགས་ནི་བག་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་མ་ཧེ་དཔའ་ནི་ལྟ་ས་སྲུན་དྲུས་ཤར་མ་གཤེགས་པ་ར་མཛད་ཁྲིད་ཅིང་དོན་བྱེད་དེ། བག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བ་མེད་པའི་ལམ་ནས་གསལ་བ་བཅུ་གྲིད་བཞིན་དུ་ཕྱི་མེད་པ་ར་འཛིག
རྟེན་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མིན་པ་བཞིན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་གཉིས་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཅིག་ཅར་སངས་རྒྱས་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འདོད་མ། འཇིག་རྟེན་ཁམས
ཅན་ལ་བྱ་ཞིང་། གཅིག་ནི་ས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་གསུམ་མང་པོ་ར་འབྱུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་སྟོང་གསུམ་གཞན་ལ་ཐོགས་ཐུག་པ་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་ཕྱིར། དེ་ར་ནི་ཐལ་བ་ཞག་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང
སྤྱོད་དོ། །དེས་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་འདུལ་བ་ར་མི་སྤྱོད་པའི་གནས་དེ་ཞེས་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་བ་ར་མི་སྤྱོད་དེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཞུས་པ་བརྟགས་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཡང་ཞུས་པ་བ་བརྟགས་པ་ར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསེར
བསྐྱལ་བ་སྐབས་ཀྱི། མདོར་ན། ཤཱཀྱའི་ཐུགས་ལ་ཏེ་ལ་ང་ཞིག་གཙོ་བོར་དུ་བདེ་དོང་ཞུས། བདེ་སྐྱིད་དུ། དགེ་དགེ་སྟོང་རབ་བྲམ་ཟེ་ཡང་དག་དགེ་སྟོང་གིས་ཀྱང་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་ན་པ་རྫོགས་པ་པ་འཆར་རྒྱལ་བ་ལ་མཉམ་བྱེད་མཉམ་པ་བ་གཅིག་འབྲེལ་ཡོད་དམ་ཅེ་སྤྲེས་པ་ར་ཐུག་ན་དེ
སྐད་ལ་ན་ཤོད་བ། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱིས་པ་ར་སྒྱུར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཉམ་པ་བའི་བཀའ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ལན་བཏབ་བོ། །ཅིའི་སྒྲ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་པ་ཕྱི་མེད་པ་ར་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གནས་དང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ས་བཤད་ཅིང་མདོ་ན་དུ

610

༄༅། །འབྱུང་བའི་སྐད་དུ་བྱོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཞེ་ར་རོ། །ཇི་སྟེ་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་དགའ་བཞིན་སྤྱོད་ན། དོན་ཆེན་པ་འདི་མདོ་ལས། ང་ཉི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཐར་འདི་ལ་དབང་བསྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ངས་ཞེ་ན།
དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་ཅི་ལ་དགོངས་ན་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གཞིག་ནས་དེ་མ་ཐོན་པར་འདུ་མི་མཛད་པ་རབ་ཞིག་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མངོན་པར་འདུ་མཛད་ན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་སོ། །དགེ་འདུན་ཐ་ལ་ཆེན་ཐོལ་སོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐུབ་དེ་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ལ
ཞེ་ར་བ་ཡིན། སྟོང་གསུམ་པ་གཞན་དག་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཞུགས་སོ། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་སྟོང་གསུམ་གཞན་དུ་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་དག་ལ་ཞུགས་པ་སྟེང་ལ། སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མང་པོ་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ངོ་། སྟོང་གསུམ་གཞན་དུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན
ཐོགས་པ་མེད་དུ་ས་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་གེགས་བྱེད་མེད་དོ། །ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཕྲིན་ལས་པ་དེ་ནས་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་བརྟུལ་ལ་བར་བཞུགས་སུ་ཀུང་སྟོང་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་མཛད་པར་མི་སྤྱོད་དམ། མི་ཚོ་གཅིག་ལ་གཞན་དུ་མཛད་པ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །སྟོང་གསུམ
འདི་རབ་ཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཞིང་པ་ཁྱབ་པ་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཏུ་ཚོགས་པ་བ་ཐབས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་ན་སོ། །ཡོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ལུང་དང་འགལ་ལ་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྟོང་གསུམ་གཅིག་གི་འཇིག་རྟེན་ལ་དགོངས
པ་བས། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུད་གོས་པ་ཞི་ཕྱིར་ན་འཕྲུལ་བ་གིས་མི་གནོད་དོ། །དེ་ན་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ན། ཆོས་བ་བོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ངམ

612

༄༅། །གླིང་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་དང་། ས་རྩ་ག་རྟེ་རྣམ་མི་སྣང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཀྱང་མཚུ་ཡོད་པར་བཤད། ཤེས་རབ་གོ་ཆའི་གཞུང་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། ཐུབ་པ་འདི་དེ་ཡུལ་མ་ཕྱུགས་པ་ནི་གནས་པ
དང་། འོད་དང་ཆགས་གྲུབ་ནས་ཡལ་བར་ཡལ་བ་ལས་སོགས་པའི་བསྟན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །597 གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་རི་མོ་བཀྲི་བཅུ་ལ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་ཚུལ། 2 613 རྫོགས་ལྡན་ཇི་ལྟར་འགྲིབ་པའི་ཚུལ། 3 615 འགྲིབ་པའི་མཐར་ཤ་དང་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་དང་པོ་ནས་ཆུང་བའི
དང་བཅས་པ་བ་མཐུ་ཞིས་ཡིན་ཞེན། ཕྱིས་ཆུང་བར་ཇི་ལྟ་ན་ལས། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཅན་ཉིད་ནི། སྔར་བྱུང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་ཞིང་ཡན
ལག་དང་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཞིང་ཆེ་རིང་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐལ་པ་དང་པོ་ཁྱད་པར་སྤྱག་ལྡན་དེ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སོ། །དེ་ནས་རི་ཞིག་ཚོམ་ན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པ་བྱུང་ཞིང་། ནམ་མཁའི་གཞལ་ཡས་ལས་ཐོབ་པ་ཇི་བྱུང་བ་འདི་བ་ཇི་ལྟ་ར
ཕུན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མ་ཅ་དང་སྒྲིབ་པོ་འཐབ་བ་ལས་པའི་བར་དེ་ཉིས་ལྟ་ན། རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བ་ཡབ་བསེ་ལྡུང་ནས་ཚོད་པ་བྱུང་བ་དེ་ཚོད་པ་བརྒྱུད་པའི་དུས་ཏེ་དུས་བཞིའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་འདོར་ཀྱབ་ཧི་ག་གི་དུས་ནས་བཅུ་རང་ལ་བ་དང་གི་མཛོད་པ་ཡ་སྨོན་ལམ་རྟ་ན་ཀྱི་དུས་སོ། །སངས་རྒྱས
གསེར་ཐུབ་ཀྱི་དུས་ལུས་དག་གི་བདུན་སྤྱོད་བ་བཅོམ་ར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྤྱོད་བ་བཅོམ་ར་བྱེད་པས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དུས་སོ། །སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས་སུ་ས་བ་རྣམ་བཀོད་སེམས་སྤྱོད་བ་བཅོམ་ར་མི་བྱེད་ཅིང་། བགྲོད་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་སྤྱོད་བ་བཅོམ་ར་བྱེད་པས་གཉིས་ལྡན་གྱི

614

613

༄༅། །ཅེས། དེ་དག་པ་ན་རྩུན་པ་ཧ་ལམ་པ་ན་ཚོན་གོམས་པའི་ཚུ་ར་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པས། གཞན་དག་གིས་བརྡལ་ལོག་སྣ་གཏོར་ཞིང་བརྙས་པས་དེ་ཡིན་ཆེ་ཁྱིམ་ཐབས་ཁྱིམ་དག་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་སཱ་ལུ་དེ་དག
ཀྱང་ནམ་འདོད་པས་ལེན་པ་ལ་ལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གསོག་འཇོག་བྱས་པ་ན་སྦུབ་ཤུན་ཡང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་པའི་ཞིང་ལ་ཁ་ཡ་མི་སྐྱེ་བས་དེ་དེ་ནས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་མ་ཐུན་པར་སོ་སོར་ཡོད་ས་བསྐྱུ་འདོན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་བགོས་ཏེ་གཉེན་པར། པ་ན་རྐྱེན་ཞི་ཁ་ཐོག་ཀ་ཙ་ར
མས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་དུ་བསྐོ་བས་ཤིང་བསྐོས་ནས་ལོ་ཏོག་གི་དྲུག་ཆ་སྐྱེར་བར་ཁྱབ་ལ་སྒྱུར་ལ་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་བ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དོ། །ལོ་ར་ཡ་ཀུ་བ་ར་བྱེད་པས་རྒྱལ
པོ་དང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་འོང་ས་པ་ལ་སྐྱོབ་པས་ན་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་གི་པ་བཅས་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ག་དག་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་བ་ཅི་བ་ལ་ས་ཡིད་ཕྱིར་ཚོགས་ཏེ་དགོན་པ་དང་ནགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི
བྲམ་ཟེ་དང་། ཀུན་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་རྗེའུ་རིགས་དང་། བྱེད་པ་ལ་དམ་ངན་རིགས་དང་ག་དོལ་བའི་རིགས་ཞེས་བཟོ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དུལ་བ་བྱུང་ངོ་ཏེ་རིགས་བཞི་དང་ཐ་ཤལ་བྱུང་ངོ་། །མང་པོས་བཀུར་བའི་བུ་འོད་མཛེས་དང་། དེའི་བུ་དགེ་བ་དང་། དེའི་བུ་དགེ་མཆོག་དང་། དེའི་བུ་གསོ་སྦྱོང
འཕགས་ཏེ། དེ་དག་པ་ཞིན་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དཔལ་ལྡན་དང་། མཛེས་པ་དང་། ཉེ་མཛེས་དང་། མཛེས་ཅན་དང་། མཛེས་ལྡན་རྣམས་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྔ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ལས་རྒྱལ་པ་བརྒྱུད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། གདགས་པ་དང་། ལུང་གཞི

616

༄༅། །ལོག་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གཞོན་སེམས་པ་ནུ་ཚ་དོན་ལས་རི་དྭགས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གསོད་པ་འཁྲུགས་པ་ཤེད་དམ་པོ་དང་བ་བླ་ངས་པ་མཚོན་རྣོན་པོ་འབྱུང་ཞིང་གཅིག་སྒྲོག་གཅིག་གིས་གསོད་དོ། །དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་མི་ཡི
ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་རིམས་ནད་རྣམས་གཏོང་སྟེ་གམ་ས་མི་ཐུབ་པའི་འཆི་སྟུད་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་ལྟས་ངན་ས་མི་འབབ་པས་ཏེ། སྲ་གེ་ཤ་བ་པ་ཚེ་དང་། རུས་པོ་དཀར་པོ་དང་། ཐུར་མས་འཚོ་བ་ཕྱི་བོ་ལེ་འབྱུང་ངོ་། །ལོ་ཕྱི་བཞི་བསྐྲལ་ཤིང་ཉམས་ཆུང་བ་དག་འདུས་ནས
འཆི་བ་ཕྱི་ར་བས་ཀྱི་འབྲུ་ཞིག་ན་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཙེམ་ཤིང་ཐར་འདི་ཡིན་ཏེ་ན་ཐར་བ་གྲུབ་ཀྱང་ཐར་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཏེ་བཞེང་ཕྱིར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ཞིག་ན་འཆི་ཉིད་རྩེ་མོ་ཀུ་བ་ཉམས་ལྗགས་ཉམས་བྱས་པ་ཆེ་བའི་ཚེ། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྙིང་རྗེ་མི་ཉམས་པ་བར་ཕན་བཞུགས་བཙེད་པ་ལྟར་བྱ་སོ། །རྩམ་པོ་དང་ཀ་ར་པོ་ནི། ལུས་བསྐམས་ཤིང
ཚུ་བ་དེ་དག་ཤི་བ་ནས་སྦྱུས་བ་དག་ཁ་ར་པོ་ར་འགྱུར་བས། ཚེ་ན་པོ་སྦྱིམ་ཐག་གི་ཐེར་མི་ནད་ཀྱུར་བས་ཁ་ཤས་པོ་དང་དཀར་པོ་དེ་དག་བསྡུས་ཏེ་བསྐོལ་ལ་ནས་འཐུང་དོ། །བསྐལ་བ་དེ་དག་གི་ནས་མས་བསྐལ་ཏེ་ཟ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་འབྲུ་དག་ཚིག་ནས་ཀྱི་གསེབ་ན་ས་འབྲུ་དག་ཕྱུར་མ་ཞིག་ཐུང་བ་བརྒྱུམ་པ་ངོར
བསྐལ་པའི་རྒྱུ་འགྲུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཡས་ཐར་བའི་རྒྱུ་ནི། ཡང་དག་བསྒྲུབ་པ་གིས་མ་ཐོང་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལ་ཡང་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྐྱོག་གཅིག་དང་སྲུང་ཞིང་ཡང་དག་པ་སྐྱོང་སྟེ་གནས་པ་སྐྱེད་ན་དེ་མཚན་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་གིས་ཞ
ར་གཅིག་ཚམ་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་དབུལ་བ་ར་བྱེད་ན་དེ་ནད་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་གིས་ཟས་ཉེ་ལ་ཟེ་གང་ཙམ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན། དེ་མུ་གེའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། 615 སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ

618

༄༅། །འདོད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་སྟོང་རབ་ཏུ་རབ་པ་བཞི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུས་ལས། རྒྱུ་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་ནས་ས་བོན་དག་བསྐྱེད་ཅིང་ནོར་དང་ནོར་བ་བསྒྱུར་དོ། །ས་བོན་ནི། རྩ་བའི་ས་བོན། གཞོན་པའི་ས་བོན། ས་བོན་གྱི་ས་བོན
མདོའི་ས་བོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བྱ་ག་བ་ག་བྱེད་ནས་རང་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ས་བོན་གཉེར་ཏེ་བོན་ད་དེ་ལྟ་ར་ཡིན་གྱུར། ས་བོན་དང་བསྟུད་དང་སྦོང་ལ་སོགས་པ་སྐལ་པ་བ་རྣམས་ལ་ཞུ་བྱུགས་དམ་པོ་རབ་གསལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞོན་ནོ་སོགས་རྩ་བ་མཆོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་གྱི། འདུ་བའི་རྒྱུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
དབེར་ན་མེ་དང་རིགས་ས་མི་མཐུན་པས་མེ་ལ་ས་རྡུ་བ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་ཅི་ཞིན། སྦྱུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལ་རྣམ་ཞུ་རྫས་ཀྱུར་ཡན་ལག་ཡོན་ལ་ས་སྐྱེ་སྐྱེ། རྫས་ཚུར་དེ་དག་ཏུ་ཀྱང་གི་རྫས་པ་ཡང་ཆུང་བ་ཡོན་ལ་ས་སྐྱེ་ལ། རྫས་ཡང་ཆུང་དེ་ཡང་རྫུ་ལ་ཕྲ་ར་བ་དག་ལ་སྐྱེ
པའི་ཕྱིར། དེ་ཅན་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཕྲ་ས་འུ་མི་སྐྱེ་ཚམ་ན་རིགས་མི་མཐུན་དུ་ཆུ་མིན་དུ་འགྲོ་བ་ར་གས་པ་དང་ཕྲ་བའི་རིགས་མི་མཐུན་པ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡན་ལག་ཡོན་ལ་སྐྱེ་བ་ར་འདྲ་བ་ར་འགྱུར་རོ། །རྫུ་ལ་ཕྲ་ར་བ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས
པས་བཟློག་པ། སྔུག་སོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏུག་ཅིག་ཅིག་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་གིས་རྡུལ་ཕྲ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱད་པ་ལ་བཀྲི་བས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཕར་བགོད་ཀྱིས་ས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཟང་རྩ་ཅན་བསྐྱེད་དེ་ཏུ་མེད་པའི
ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་ཕྱོགས་པ་རྟོག་པའི་ལྷ་ཏེ་མེད་པ་བྱེད་པ་ལས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱུར་བ་ལ་ཡིན་ནོ། །རིགས་མི་མཐུན་མེད་དུ་བ་ར་དགེ་དོན་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན། མཐུན་དབེ་དེ་ཡི་ཁྲེ་བསྐྱུར་ར་བ། དེ་ཡང་མ་ཁེ་བ་ཀྱུ་ར་ས་ཀྱི་རྒྱུ་བརྐྱང་བས་སྐྱེ་བ་ཡོག་སྒྲུབ་པ་འཚོལ་བ་ར་ཐལ། རྒྱུ

611 ཀ་ཆུ

ཐལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐོན་ཏེ་འཁོར་ལོས་ སྒྱུར་བསྐྱོད་གསུམ་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བདོད་མི་ཐུལ་ནའི། སངས་རྒྱས་རྣམས་སྟོང་གསུམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་མི་ཐུབ། དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
མང་པོ་མཉམ་པར་འབྱུང་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་གསུམ་གཅིག་ལ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཤུགས་ཐུབ་ཀྱིས་ཐུལ་བས་སངས་རྒྱས་གཞན་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོན་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟང་གིས་ལྷུན་པ་མེད་པའི་མགོན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་འགྲུབ
པའི་ཚེ་དང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་ན་གཙོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིད་དཀའ་བས་ཐུས་པ་དང་། གཞིག་ས་ན་མགོན་མེད་དང་དོགས་ནས་བསྟན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་རེངས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། 608 །བཞི་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་བཞི་པོ་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིར་སོལ་བ་འཆོལ
པས་བསྐྱུ་བ་དང་རང་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིན་ནས་གཡུལ་བཤམ་པ་ཙམ་དང་བཤམས་ནས་མཚོན་བཙམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདུད་ཅིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་ཕྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་དོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་འདེ་གསོ། །འཇིག་པ་དེས་ན་རྒྱལ་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྷར་སྐྱེའོ། །མདོ་ལས་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལས། རྟ་སྐྱ་པ་ཅིག་བདག་རྫུ་མེད་དཔོན་པོ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་ལས་ཀྱིས་རྡུང་དམ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཀྱི་ལས་དེས་བདག་པོའི་རྒྱུད་བྱུས། གྲང་སོགས
ཀྱི་འཁོར་སྐྱུར་དང་འབྲེལ་བ་ཞིའི་ལས་བསགས་པའི་རྒྱུ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ནི་གྲང་སོགས་རང་གི་ལས་སོ་ནས་གྲང་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། 607 འདི་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་མཚན་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལ་ལ་ནས་

612

613 ཀ་ཆུ

ཏུས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཀྱི་དུས་རྩོད་པ་རྒྱས་པའི་དུས་སོ། །ཡང་ཚེ་དང་བདོག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོད་པ་རྫོགས་ལྡན། གསུམ་ཡོད་པ་གསུམ་ལྡན། གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་ལྡན། དེ་རྣམས་མེད་པར་རྩོད་པ་རྒྱས་པ་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། 1 གསུམ་ལྡན་བྱུང་ཚུལ།
གཉིས་ལྡན་དང་། 2 614 རྩོད་ལྡན་དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ། 3 ཚེ་ལོ་བཅུ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། 615 །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་གིས་སའི་རོ་མ་ཟས་སོགས་ཟ་བ་ཅས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟོས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ནས་ཟོས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་ཟས་དེ་དག་ཟོས་པས་ལུས
ལྕི་ཞིང་རྩུབ་པ་འོད་གྱུར་དང་བགགས་ཏེ་མུན་པར་གྱུར་པས། ཚེས་ཉི་ཟླ་ཡི་ཉི་ཟླ་དང་རྒྱུ་སྐར་དང་དུས་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ངེ་ཉིམ་དང་ཟླ་བས་གླིང་བཞི་རུ་སྣང་བར་བྱེད་བའོ། །དེ་ནས་གཡའ་བ་ཟས་མ་དང་ཟན་ཉེ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཉིད་ཅིང་ལྷུན་སྦྱིལ། གང་ཟད་ཟན་བ་དེ་ཉིད་ཡ་ཏོག་བཟང
ངས་པ་དོག་ལྟ་ཚོགས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། ཡ་ཏོག་བཟང་བའི་ཆུ་ལ་ཅན་དག་གིས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་ལྷེམས་པ་དང་མི་དགེ་བ་བསྒྱུད་པས་སོ་ནི་རེ་ཟད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སའི་ཏོ་མ་བཙུད་ཟད་ནས་སྤྱོད་ཟླ་ཞས་པ་དང་། སའི་ཞག་ཏྲེ་རོ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲས་གྲོག་ཏོང་ཀ་ལི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང
དགོས་པས་དེ་ཡང་བརྩམ་ལྟར་ཟུ་བོ། །དེ་ཟད་པ་ན་སྐྱུ་གུ་ཕྱིང་ཅས་དྲི་རོ་ལྡན་པ་དང་འབྲས་འཁ་ཡ་དོག་ཀ་དམ་ལུ་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཟོས་སོ། །སའི་བཅུད་དང་ཞག་དང་སྦྱུ་གུའི་ཚལ་རྣམས་ནི་རེ་ལ་བཀྲ་ར་སོ་བ་བཅུ་སྣུག་དང་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །སྣམ་ལྟར་དེ
ཡང་ཟད་པ་ན་མ་རྨོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་སཱ་ལུ་ཞོག་བཞི་པ་རྒྱ་སྐྱེས་ནས་ཟུ་བསྐྱེ། ཟུ་བ་ཟས་དེ་ཟོ་སྐྱེ་བ་ཕྱུབ་ཟུས་མེད་པ་ཟུང་བ་ཟེར་སོ། །དེ་ཡི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཚེས་རགས་ཤིང་རྩུབ་བ་ཡིན་པས་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བའི་ལམ་པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་དབྱིབས་ཐད་དཔ་དག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར

615 ཀ་ཆུ

དུ། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་དཀའ་བཀྲུ་ཏོ། །བང་གི་ཆེ་མང་པོ་ལ་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡོག་པར་སྤྱོད་པའི་འདོད་ལོག་དང་། མཁྲིག་པ་ཞིང་། སྲོག་གཅོད་པ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་མི་དགེ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །
613 གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པས་མི་རྣམས་ཚེ་ཐུང་ངུ་ཐུང་ཏེ་རྣམས་ཐར་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་རེད་ཏྲི་རི་དེ་ཡང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤུང་གྲོ་འགྲམ་བཟམ་ཅན་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ནང་ལེན་ལ་ལོ་ཆགས་པའོ། །ལྷགས་པ། ཤུང་གི་རྒྱུ་མཚན་བརྗུལ་བ་བཅད་ལ་མེད་ལ།
ཐེར་སྦྲེལ་བརྒྱུད་པའི་དྲི་མ་གཏན་ཕྱི་ནས། །ཕྱིར་བཅོས་ཁ་དེ་གཉེན་ཀུན་ཀྱི་ཚད་མ་ཐུ། །འགྱུར་དངོས་བསྟན་པའི་ཀ་བ་བཞིན་བཀག །བདེ་ནི་ཐོད་བཀྲ་བ་ལས་ཀྱི་ཐུགས་ལུས། །དོན་ཚང་རྒྱས་པ་དེ་མ་ཁས་མཁོག་ཏམ་ལྷན་མས། །ཀུན་རྟུ་དགའ་བའི་དཔལ་ཡོན་མ་ཚེས་མོད་ཀྱང་། །ཕྱིས
ཅན་མ་ཕྱོད་བས་ཚིམ་ས་པའི་ཚེ་ག་ཤེ་ཀྱི། །མོས་པ་རྒྱུ་ཤྱི་ཏ་ཐུན་པོས་བདེ་ཚིག །གསུམ་པ་བཀྲིབ་པའི་བ་ཁྲི་བ་ཁར་འབྱུང་བས། 612 བསྐལ་བ་ཡི་གསུམ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། 2 དེ་གསུམ་ཀྱི་ཡུལ་ནོ། 616 །ཏ་དང་པོ་ནི། མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ཏན་ཁར་བསྐལ་བ་ཚ་བ་ཟད་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ
པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ཁྱི། །མུ་གེ་དག་གིས་མཇུག་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་བཀྲལ་པ་ལ་གཅིག་རྒྱགས་པ་ལ་གསུམ་ཀ་རྒྱགས་པ་བ་དེ་དུ་ཅིང་། བསྐལ་དེ་ཤེ་གསུམ་པོ་སོགས་མེད་ནི། ཆེ་ལོ་སུམ་ཅུ། ཉི་ཤུ། བཅུ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱང་ཞིང་ཀན་ཙམ་ཆེན་ཤོར་རིམ་བཞིན་ཆད་ཕྱིན་པར་བཞེད། །ཡལ་དགའ་བཀྲལ་
གཅིག་ལྟ་བུ་ཆེར་མཐར་ཕྱིན། དེ་ནས་བཀྲལ་པ་གཅིག་ལ་ཀྱི་ཆེས་མཐར་ཕྱིན། དེ་རྗེས་གཅིག་མཚོན་ཀྱིས་ཐོགས་པ་འདེན་པ་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་ལུགས་ལྟར་ན། དེའི་ཆེ་མི་རྣམས་ལ་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་བདོད་ཡོག་དང་ལོངས་པ་ལ་ཡང་བས་ཟི་ཁ་ཀྱི་ནོར་ཏེ་ཧྲུབ་དང་ཆམ་ར་མི་འཛིན་པ་སོགས

617 ཀ་ཆུ

མཚོན་ཆས་གསོད་པ་ཞག་རྣམས་བདུན་དང་ནི་ཟླ་བ་ལྔ་ཕྱོགས་དང་ཞག་བདུན་དང་མུ་གེ་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་དུ་ཚད་ཆར་ཕྱི་ཡོ་རིམ་པ་ཞིན་ནོ། །ཚ་བ་ཁམས་ཆེ་ག་གིས་ཞག་བདུན་པ་ཕྱིམ་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཞན་ནོ། །འཛམ་གླིང་དུ་མཚོན་གྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། ནད
དང་མུ་གེ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཤར་ལུབ་ཀྱི་གླིང་གཉིས་སུ་ནི་དང་ལྷུང་ནད་བདག་ལ་ལྡང་དང་ས། མཚོན་དང་མཐུན་པ་གནོད་སེམས་ལྡག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ནད་དང་མཐུན་པ་ཁ་དོག་ངན་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། མུ་གེ་དང་མཐུན་པ་བཀྲེས་སྐོམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། 597 །གསུམ་པ་བ་བརྟགས་པའི་བཀྲལ
པའི་ཚུལ་ལ། 1 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཇིག་ཚུལ། 2 624 བཞི་པ་མི་འཇིག་ཚུལ། 3 624 མི་འཇིག་ཀྱང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། 1 ཇི་ལྟར་འཇིག་པ། 2 ཅི་ཞིག་པས་ཡུལ་ཆེར་ཐོགས། 619 3 དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། 624 །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐམས
གཏན་གཉིས་སུ་བདུ་བས་ན་འཇིག་ཏུ། ཉི་མ་བདུན་གྱིས་ནི་འི་འཇིག་པ་དང་ཆར་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བཅུ་ཆུ་ལས་འཇིག་པ་དང་རླུང་གིས་ཅུ་བཞུས་པས་དེ་དག་གིས་བ་རྒྱུན་འཇིག་པ་ནི་འཇིག་པ་ནི་ཟླ་ཤིད་ཡིན་ནོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཚམ་པ་དང་མ་ཡུས་པར་བྱེད་དོ། །རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཡ་དམ་མི་ལུས་པའི་ཕྱོགས་དང་དེ་ལ་བཟླ་བ
ཟད་པ་སོགས་པ་གཅིག་གི་སྣང་དུ་འཇིག་པའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲ་ཅན་བཀྲམས་ལྡབ་ཅིང་། ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། མ་ཡིན་ན་རྒྱས་བཀྲམ་བརྒྱ་མེད་ཕྱུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་མོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པ་བས་འཇིག་པ་དེ་རྡུལ་ཕྲ་ར་བ་མ་ལུས་པ་ཅང་ར་གས་པ་སྐྱུ་མེད་དུ་མི
འགྱུར་ཏེ། ཡས་ཡས་སྐྱེས་པའི་རྡུལ་རྒྱུས་ཀྱང་བས་བསྟོ་ཚོགས་པ་བསྒྱོད་པ་ཡིན་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཅན་ཀྱི་ལྷུང་བ་སོ་སྤྲུང་དག་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་བཀལ་བ་གཏན་དང་པོ་ཕྱིན་མི་ས་འཇིག་པ་ན། དེའི་ཚེ་མི་བཀྲམ་བཞགས་ཁན་གཉིས་པ་མ་ལུས་པར་ཡོད་པས། དེའི་སྣང་ཀྱིས་དང་པོ་ཕྱིན

619 ཀ་ཆུ

འབྲས་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱང་བསྐྱེད་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་ཅན། འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ཀྱང་མེ་ས་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་པ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱུ་ཕྱི་དཔེ་ཉེར་བསྒེད་ཀྱས་བཏུས་པ
ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྲི་ལ་ཟུང་ལས་ཁྲི་ལ་རྡུའི་སྐྲ་སྐྱེ་བ་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ངེས་བས་སྐྱེ་སྟེ། ཁྲི་ལ་རྡུ་ཁྲིས་རྡུའི་སྦྲ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་པ་ཡོད་ཀྱི། བྲམ་པའི་སོ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་པ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་རྡུལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ད་ཆེས་ཁང་ཤེར་ཆོ་ས་ཁྲི་ལ་ཡེ་ས
མཐུན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རྒྱ་པ་ལས་དེ་ལ་ཡན་ཅད། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་པ་དེ་ཡོད་ན་ཏན་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་བསྐྱ་ལ་སྔ་ཚོགས་སྒྲིག་དགོས། རྫས་ཚོས་ལ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། རིགས་མཐུན་པ་ལས་རིགས་མཐུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ན་བདག
མ་ལས་ཀྱང་ཡེ་ད་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡུག་འབྱུང་ངོ་། འདོད་གམ་པ་ལས་ཡུག་དང་སྤྱོད་པ་ལས་ཡེ་ད་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལ་ག་བ་ལ་མི་འཐད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། 2 དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་ཞེས་དང་
སྤྱོད་པ་ལས་རས་ཡེ་ད་དང་རས་ཡུག་ཡོག་ས་རྫུས་མ་གྲུབ་བ་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། འདོད་མ་དང་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ན་ལག་ད་བཀག་གོ་དོན་རས་བཞས་བཀས་ལས་རས་ཡེ་ད་དང་རས་ཡུག་གི་མིང་གཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྦྲོག་མ་དུམ་ས་དུས་ལས་གྲོག་མ་ཞིག་བའི་གཏན་གསེ། རྫས་ཀྱི་དུས་སྐྱེད་ཀྱ
ཞེན་མཐུན་ཏེ་ཆེ་དེ་ཉིད་སྦྲག་པར་ལ་ཡང་སྦྲུང་བའི་དབང་དུ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། 617 ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྫས་ཚོགས་པར་ཡོད་དགོས། ཆ་རེ་ཡོད་པ་རང་ཕྱོགས་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་གཅིག་པོ་ཆེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་ཤིག་པ་ཙམ་

ཀྲ། མདོ། ཕྱོགས་ཆོས། ཀྲི། མདོ།

༄༅། །སྣམ་བུ་དང་གཞན་ལ་བར་ཐལ། ཡན་ལག་སྐྱུད་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སྣམ་བུའི་རྫས་རྫོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན། སྐྱུད་པ་གཅིག་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་སྐྱོན་མེད། སྐྱུད་པ་གཅིག་ལ་སྣམ་བུ་འདུག་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སྣམ་བུ་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་པ་ཡ་གཅིག་ལ་འགགས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་གི་འདུས་པ་ཙམ་རང་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་པ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཤོས་རང་ལུགས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚ་ཚམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་རྫས་ ཡོད་པས་བསྒྲོད་དོ། །ཡང་བོད་འདི་ན་རེ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྫས་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུད་པ་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚ་གཉིས་ལྷ་ཡབ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། རྟགས་དེ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚ་ལ་སོ་སོར་དེ་ལ་བརྟགས་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་འགྲོ་རིགས་ཀྱང་། སྐྱུད་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱུད་པ་ལ་སྐྱུད་པ་ལས་གཞན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མིག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྫོགས་པར་ཡོད་དམ། ཡན་ལག་ལ་ཕྱོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཚ་རེ་ཡོད། བརྟགས་བཏགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་རིགས་དམིགས་པས་ཡན་ལག་ཅན་དམིགས་སམ། ཡན་ལག་གི་རྫས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་བས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ཚར་ཙམ་དམིགས་པས་ཡར་ལུག་དམིགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆེན་དུ་སྣ་ཤེས་པ་དེ་ཡན་ལག་གི་རིགས་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་ཡན་ལག་ཅན་ནགས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རྫས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་བ་ཀུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཀྲ། མདོ། ཕྱོགས་ཆོས། ཀྲ། མདོ།

༄༅། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རིག་བྱ་ཚ་བ་དང་གཟུགས་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་གཟུགས་དེ་དག་ལ་དང་པོ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་དག་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲངས་ཅན་ན་རེ། ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ······ བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དབང་པོས་མི་མཐོང་བ་ལ་དེ་དག་གིས་བརྩམས་པའི་བ་ལང་སོགས་དབང་པོ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡན་དག་པར་དབང་པོས་མི་མཐོང་ན་ཀྱང་། །དེས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཕྲ་བཅས་འདུས་པ་དག་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟ་འོག་གི་ཡན་ལག་རེ་རེ་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་འདུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཟ་འོག་གཞན་ཏུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དང་གཟུགས་དེ་མཐའ་བ་རེས་མི་མཐུན་ཀྱང་འདུས་པ་ཙམ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྣ་བ་གྲམ་པའི་ཚོགས་ལ་དམིགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདང་རབ་རིབ་ཀྱི་བསྙད་དོན་ནི་ཤྲ་འི་བཏུས་པར་དམིགས་ཀྱི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་སྐྱ་ཨ་ག་རེ་རེ་བསྙད་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་པས། གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རིས་ཡོན་ཏན་རྣམས་དེའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་མེ་ཞིག་ཞབ་ལ་ཆ་ཕྲ་སོགས་ཀྱི་རྫས་དང་དོན་གཞན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས། གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཞིག་ན་དེ་རྟེན་པའི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཕྱི་ནང་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ། ཁྱེ་བྲག་པས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདི་རྫས་ཡིན་ལ་རྫས་སོགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཞིག་ཀྱང་དེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྫས་ཡོན་གཞན་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སྐུ་མི་ལས་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སོགས་ནི

ཀྲ། མདོ། ཕྱོགས་ཆོས། མདོ།

༄༅། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་པའི་ལྡ་བཟོ་ལ་ཡིན་པས་དགག་པར་མ་སྤྱོད་གས་སོ། །སྨྲས་པ། གང་ལ་དངོས་པོ་གི་ཁྱད་པར་ཞིབ་མོ་ལ། །གང་གིས་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་ནི། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བ་བཙོམ་ལ་མ་རྟུང་བ་ཡང་། །གཞན་དྲིང་མེད་ཕྱིར་སྤྱངས་པ་འདི་དབང་གིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འཇིག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་ལས། མེས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། །སོགས་པས་ཆུས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་སྐྱོལ་བར། རླུང་གིས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་······ རྩེ་དོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཇིག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལྟག་མ་ཡིན་པས་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ་བོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེའི་ནང་གི་སྐྱོན་རིམ་པ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་བ་དང་། དབུགས་རྔུབ་ཕྱུང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱལ། །སེམས་ཅན་གྱུང་གསུམ་གྱིས་མི་འཇིག་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་འདར་རོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་འགྲོ་བའི་སྣོད་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་མེད་དེ། གནས་བརྟན་པ་དང་བཅས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གནས་གཙང་གི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། གཙང་རིས་པ་དེ་དག་གཟུགས་མེད་དུ་འདྲོག་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་གས་མཐོང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཅིག་ཤོས་ཞིག་གནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བཞི་པ་འི་སྣོད་མི་རྟག་སྟེ། དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མི་རྟག་སྟེ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། མ་ཡིན་ལ་དགུན་ནོ། །དེ་ནི་བོ་ཏུ་རྟག་ཡིན་ལ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་མེ་བདུན་ཆུ་དང་དེ་འཇིག་པའི་བོ་ཏུ་རླུང་འཇིག

617

617

གསུམ་ 617

ཕྲ། མདོ། ཕྱོགས་ཆོས། ཕྱི་མ།

༄༅། །བཅོ། །སྨྲས་པ། བདག་ནི་འདི་ནི་ཤག་འཆི་འབོར་ཞིང་རུང་བས། །ཡང་དག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ཞབས་ལས་དང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་སོགས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བཞེད་དོན་མ་ལུས་ཇི་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བརྒྱུད་སེམས་ཅན་ཀུན། །བདག་གིས་སྐྱོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱིས་སྣོབ་ཤོག། །ཞེས་སྨྲས་སོ།། ༎

ཕྲ། མདོ། ཕྱོགས་ཆོས། ཕྱི་མ།

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། ཡོན་ཏན་མཆོག་དམ་པ་དང་རིག་དང་ལྡན་པའི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བླམ་དང་། བཙང་བ་གང་དག་དང་། ཞིང་པ་རང་དགྲོག་ཏུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་སྐྱལ་བ་འདི་མཚུངས་བྲལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས། མཉན་རིས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བརྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིན་པར། ཡོ་བོ་འི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཉན་ཐོས་དག་ལ་སྨྲས་པ། བདག་གིས་ཚིག་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲ་ཊཱི་ཀ་གི་ལུང་ཙམ་ཞིག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ······ ཀཱ་རྨ་ཤྲཱི་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་འི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་ལོ་ཙཱ་རང་ཉིས་པ་ཞིག་ལ་ཐོས་པ་ལས་རྒྱ་དཔེ་དང་ལོ་ཙཱ་རང་དུག་པ་རང་མཆིམས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱུགས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བཞི་ར་བྲམ་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཏུས་ནས་གསལ་དང་བོད་དང་གཉིས་པ་འི་སྐོམ་བརྡུག་གཉིས་ལས། སྐོམ་བརྡུག་དང་པོ་འི་འགྲེལ་བ་རྒྱས་བསྡུས་འཚམས་པ་རྒྱ་བོད་རྗེ་དང་ཐུས་གྲུབ་པ་ལས། ཀྱི་མདོན་ཀྱི་དབང་གིས་བརྒྱལ་བ་བསྟུས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ཅན་ཀྱི་སྙིང་པོ་མི་འཕྱུང་བ་ར་དགོངས་པ་ལས། སྔར་དཔུས་ལུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་བར་ག་ཞིག་པ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ཤྲཱི་དྷ་ལ་ས་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཁ་ལ་ས་བསླབ་པ་འཔ་ཏེ་ན། སྣར་ག་པས་རྡུག་ཙང་དགྲ་མ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དང་དེ་པ། དོན་ལ་སྐྱབས་པ་ཡོན་མཆོད་ཀྱིས་གནང་བའི་ཐོ་བྲ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཀྱལ་ཁང་དུ་རང་ལོ་བོ་གསུམ་པ་ཕྱས་གནས་གཉིས་པའི་སྐོམ་བརྡུག་གཉིས་པ་ཕྱི་ན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ར་བསྒྲིས་པ་ལ། དེ་ཕྱིན་ཀྱི་གནས་གཉིས་པ་རྫ་ཁྲ་ཀྱི་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་འི་འགྲེལ་པ་གང་ཞིན་ལས། རྒྱས་པ་ར་འགྲེལ་བའི་རང་པ་འགྲེལ་ཆུང་ཞིན་ཞིབ་ཆ་བ་ལ་མ་ཆེ་ཤིང་ངར་ཅེ་ལེགས་པར་བཤད་ལོ་ཡོད་ཅིང་། གནས་གཉིས་པ་མཚམས་ནས་དགའ་ཚེ་བ་སྐྱ་བ་བས་མ་ལས་པར་བསྒྲིལ་བ་འཕྲང་བཅིན་ཀྱི་ཚིག་སྦྱར་བསྡུས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་པས། དེའི་དགེ་བ་གང་མཆིས་ས་བ་ལ་བྱབ་ས་སེམས་ཅན······

621 ཕ་རོལ་ཆ་མི་མཐོང་། ཕྱི་མ་མཐོང་ལ་དང་པོ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་དང་རིག་པ་དག་ཐེར་ཟུམ་གྱིས་རས་ཕྱུག་གི་ཡན་ལག་ཁ་རེ་རེ་ནས་འཕྲད་པ་ཉུང་ཚོམ་ཙམ། རས་ཕྱུག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དམིགས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་རྫས་ཐམས་ཅད་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་མཐོང་དགོས་པ་མིན་གྱི། ཡན་ལག་ཕྱོགས་རེ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཤེས་བས་ཆོག དཔེར་ན་མ་གལ་མེ་རི་མོ་གྱིས་འཁྱུད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྣུད་གཟུགས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དུ་གུ་ལ་དང་། རས་བལ་སོགས་རིགས་ཐ་དད་དང་། བྲ་དང་ཀོག་ཕྱ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་རས་ཕྱུག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་རས་ཡུག་གི་གཟུགས་སོགས་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་སྣ་དང་པ་རིས་མཐུན་ལས་རིས་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བྱ་བ་མི་འགྱུར་བོ། །ཡང་ན་བཙུ་མ་བྲུ་ཡན་ལག་ཅན་རས་ཡུག་དང་། ཅོ་མ་བྲེ་ཡན་ལག་སྣ་དད་པའི་གཟུགས་སོགས་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན། རིས་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡན་རྒྱུན་བཙུ་མ་བྲ་ཅོ་མ་བྲེ་དང་འགྱུར་རོ། །ཟ་འོག་གི་རོས་གཅིག་བཀྲ་བ་དེ་མ་མཐོང་གཅིག་མི་བཀྲ་བ་མཐོང་བ་ན་ཚེས་ཙམ། ཟ་འོག་གི་ཡུག་མི་མཐོང་བར་ཐལ། བཀྲ་མི་བཀྲ་འི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཟ་འོག་གི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བཀྲ་བའི་ཆོས་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་རིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཐ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མ་དོར་བསྡུ་ན་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་རིགས་གཏེར། མཆི

623 རྫས་ཀྱང་ལོགས་སུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་འི་རྫས་ལས་འདི་འི་ཡོན་ཏན་ནོ་ཞེས་ངོས་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིད་རང་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་། མིག་དང་གཟུགས་འཕྲད་ཙན་གཟུགས་སྣང་བ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་རྫས་ཀྱང་སྣང་བར་དམ་བཅས་པས་གཟུགས་ལས་ལོགས་སུ་དེའི་རྫས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕི་ལུ་ཀ་ནི། རྫས་ཡོན་ཐ་དད་དེ། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མི་འཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཕད་དཀར་ཀྲུམ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སོགས་ཚོགས་པ་ན་ཆོས་ཅན། དེ་བརྟེན་པའི་རྫས་ཀྱང་འཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་དེ་ལ་བལ་དང་ཤུར་ཤུམ་ལ་སོགས་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་རྟེན་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་པས། ཡོན་ཏན་ལས་རྫས་ལོགས་ན་ཡོད་དེ། བུམ་པ་བེའུ་ཤིང་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་དེ་མེ་ལ་བསྲེགས་པས་དམར་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་བར་སོང་ཡང་། རྫས་བུམ་པ་མི་འགྱུར་བར་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མཁས་པ་སྨྲ། བུམ་པ་དཀར་པོ་བསྲེགས་ཚས་དམར་པོར་སོང་བ་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ར་ཤེས་པ་དེ་བུམ་པ་རྫས་དཀར་པོ་ལས་ཐ་དད་ནས་དེར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་དམར་པོའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་འདྲ་བས་དེ་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་ཙོ་གྲོག་མོ་འི་ཕྲེང་བ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་ཀྱང་། གྲོག་མོ་དེ་མན་ཚོ་གཅིག་གིས་ད་ལྟའི་ཕྲེང་བ་ཀ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཅིག་ཁྱུས་པས་ད་ལྟའི་གྲོག་མོ་འི་ཕྲེང་བ་ཡིན་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པའི་རྫས་ཡོན་ཏན་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡོད་ན་བུམ་པའི་རྫས་ལྷ་བུའི་རྟགས་ལ་མ་བལྟོས་པར་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ལས། བུམ་པ་དམར་པོ་ལྷ་བུ་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྟོང་བསྒྲིགས་པ་ཡོད་ན་བ་ང་། སེན་མོ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སང་འི་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྫས་ལོགས་ན་མི་འགྲུབ་བོ། །འདོར་ན་སྒྲུབ་པ་བདི

625 པ་རེ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱུས་ལན་བདུན་ཕྱིས་ལན་བདུན་སྐྱེ་ཡིས་ཏེ་ལན་བདུན་གྱིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞི་མ་རྡུ་གཅིག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུས་འཇིག་དང་མེས་འཇིག་དུས་རིང་པོས་ཆོད་ཅིང་འབྱུང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ནས་མ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ཐོག་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་གསོན་པ་འི་རྒྱུན་ལུས་གནས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་ཆེན་བཞི་ཆ་དང་། གཉིས་པའི་བསྐལ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོད་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་མེས་འཇིག་པ་བདུན་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་ལྟ་བུ་བདུན་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་བདུན་དང་། རླུང་གིས་འཇིག་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐལ་དུས་འཇིག་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གདགས་པའི་བཤད་པ་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། སྟོད་ཆགས་པ་ལ་བསྐལ་འཁྲུན་གཅིག་འདུག སྟོད་འཇིག་པ་ལ་བསྐལ་འཁྲུན་གཅིག་འདུག་ཙམ་ན་སྟོད་ཆགས་འཇིག་ཙམ་ན་ཚོད་ལ་ཆེན་མེད་པ་ལ་ཚེ་ཚད་ཅི་འོང་། འོ་ན་ཚངས་ཆེན་གྱིས་བསྐལ་པ་ཕྲན་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལས་མི་ཐུབ། ཚོན་དྲུག་ཅུ་ལ་ནི། དྲུག་ཅུ་ཡི་ལྟག་ཏོག་ལ་བཅུ་བ་དེ་བས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། །དེ་ལ་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་ཡི་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་བསྐལ་ཆེན་ཉེར་གཉིས་ཁྱིམ་ལོངས། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་བསྐལ་ཆེན་རེ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་མ་ལོངས་ཀྱང་ལྟག་ཏོག་བཅོ་བདེ་བས་དེ་ར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ

627 ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཤིང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསྟོད་དོ། །ཞེས་བོད་སོག་སྨྲ་བ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས་བརྗོད་པ་རྫོགས་སོ། །ཨེ་ཧི་ཀ་དི་ཀྲཱི་ཡ་ཨ་ཏི་ར་ཀུ་མ་ར་ཀུ་ལ་བ་རྦ་ཧིཾ་ཤཱིཾ། །མངྒ་ལཾ་སྭ་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་ཝ་ཛྲ་སྭ་བྷ་ཀྲ་ར་ཀླུ་ར་ཧ་རྦ་ཤྭ་ཏུ། ॥

21-JULY-2002-SUNDAY

༄ རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡུས་པ། །མ་འདྲེས་ཞིང་རྟུལ་དེ་ལ་དེར་སྟོན་དངོས། །མ་རིག་དྲབ་མདོན་ཤུ་མཚང་མས་གཅོད། །གངས་ཅན་རྣམ་འཕྲུལ་དཀར་བའི་དབྱངས་ཅན་གྱི། །མདོན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་འི་ཡིད་གསལ་བསྒྲུན་པ་འདི། །ཆོས་ཀྱི་ནོར་ཕྱུག་མ་ཡུམ་པདྨ་ནས། །ལྷག་བསམ་དགེ་སྟོབས་བདེ་དགེས་དཔལ་སྒྲོན་ཅིང་། །གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཕྱག་ན་པདྨ་དབུས། །རིས་མེད་སྐྱེས་ཆེན་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྟག་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་ནས། །ཕ་མས་གཙོས་འགྲོས་མཐར་གཅོད་སྡུག་བསྔལ་གྲོལ། །བདེན་པའི་སྨོན་ཚིག་བསླུ་མེད་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ས་འདུམ་ཡུམ་པདྨ་གཡུ་སྒྲོན་མཆོག་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྣང་བ་གསལ་བའི་ལྷག་བསམ་མདུན་བཟུང་ཐོག །ཀུན་མཁྱེན་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱི་གསུང་མདོན་ཀྱིས་གྲུབ་བདེའི་དཔྱིད་འར་རྗེ་རྒྱུ་གསར་གསར་བསྐྲུན་ཐོབ། །དགེ་རྩ་གཞིས་ཡུལ་འབ་ཡུམ་གཙོས་མཁའ་ཁྱབ་མ་རྒྱུན་ཡོངས་ལ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ཕྲུང་གསུང་བསྔོ་བ་བཞིན། གྲོབ་ཞིན་བཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་གསུམ་ཉིན། ཀརྨ་པའི་མཚན་གྱི་ཚོད་བཞག་ཆང་པ་འི་ཕོ་བཙུན་རྣམ་པས་བྲིས་པ་དགེ། ॥

གླེགས་བམ་དང་པོ།